

Tartalomjegyzék

2012. évi XII. törvény	A közkegyelem gyakorlásáról	6033
2012. évi XIII. törvény	A lőfegyverekről és lőszerokról szóló 2004. évi XXIV. törvény módosításáról	6033
34/2012. (III. 9.) Korm. rendelet	Az Európai Unió intézményeiben nemzeti szakértőként foglalkoztatott köztisztviselőkről, kormánytisztviselőkről és a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjairól	6040
35/2012. (III. 9.) Korm. rendelet	Egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek módosításáról	6044
36/2012. (III. 9.) Korm. rendelet	A budapesti Istvánmező rehabilitációs programjával, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 364/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról	6051
37/2012. (III. 9.) Korm. rendelet	Az atomenergiával kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról	6055
8/2012. (III. 9.) BM rendelet	A közterület-felügyelet, valamint a polgárőr szervezet számára a könnygázszóró palack, illetve a vegyi eszköz igénylésének, átvételének, visszavételének és térítésének rendjéről	6164
21/2012. (III. 9.) VM rendelet	A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevitelével kapcsolatos egyes kérdésekről	6165
22/2012. (III. 9.) VM rendelet	A húsmarha és a juh ágazatokban nyújtott kérődző szerkezetátalakítási nemzeti program Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott különleges támogatásának igénybeviteléhez kapcsolódó feltételek megállapításáról	6188
9/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 440/2009. (XI. 20.) OVB határozata vizsgálatáról	6219
10/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 75/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról	6222
11/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 78/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról	6225
12/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 76/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról	6228
13/2012. (III. 9.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 380/2010. (V. 19.) OVB határozata vizsgálatáról	6232

Tartalomjegyzék

14/2012. (III. 9.) AB végzés	Az Országos Választási Bizottság 109/2011. (VII. 12.) OVB határozata vizsgálatáról	6234
1003/2012. (II. 9.) AB Tü. határozat	Az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról	6237
1055/2012. (III. 9.) Korm. határozat	A Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a magyar–román államhatárt metsző vízszállító vezeték építésének és üzemeltetésének szabályozásáról szóló Megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	6251
1056/2012. (III. 9.) Korm. határozat	Az új Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2012–2013. évekre vonatkozó intézkedési tervéről	6251
1057/2012. (III. 9.) Korm. határozat	Az EUROPA CANTAT 2015. PÉCS kórusfesztivál rendezési jogának elnyerése esetén szükséges kormányzati intézkedésekről	6257
1058/2012. (III. 9.) Korm. határozat	A magyar filmszakmai támogatási rendszerrel kapcsolatos egyes feladatok megosztásáról szóló 1203/2011. (VI. 21.) Korm. határozat módosításáról	6258
1/2012. (III. 9.) KIM határozat	A Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága tagjainak felkéréséről	6259

II. Törvények

2012. évi XII. törvény a közkegyelem gyakorlásáról*

Az Országgyűlés Magyarország Alaptörvényének hatályba lépése alkalmából az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés j) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva közkegyelmet gyakorol a következők szerint:

1. § Nem indítható, illetve nem folytatható büntetőeljárás a 2011. december 23-án az Országházat körülvevő elzárt terület egyes bejáratainak több személy egymáshoz, illetve a kapukhoz láncolásával megvalósított lezárásával összefüggésben elkövetett, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti személyi szabadság megsértése bűntette miatt (Btk. 175. §).
2. § Mentesül a büntetés végrehajtása, valamint a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alól az az e törvény hatálybalépése előtt jogerősen elítélt, akivel szemben kizárólag az 1. §-ban meghatározott és közkegyelem alá eső bűncselekmény miatt szabtak ki büntetést.
3. § A közkegyelem kiterjed a 2011. december 23-án az Országházat körülvevő elzárt terület egyes bejáratainak több személy egymáshoz, illetve a kapukhoz láncolásával megvalósított lezárásával összefüggésben elkövetett szabálysértésekre is.
4. § A közkegyelem kiterjed az e törvényben meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használt dolgok elkobzására is [Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontja].
5. § Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2012. évi XIII. törvény a lőfegyverekről és lőszerkekről szóló 2004. évi XXIV. törvény módosításáról**

1. § A lőfegyverekről és lőszerkekről szóló 2004. évi XXIV. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Törvény eltérő rendelkezésének hiányában e törvény
a) hatálya nem terjed ki
aa) a Magyar Honvédség és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat,
ab) a Magyarország területén állomásozó fegyveres szervek,
ac) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal,
ad) a rendvédelmi szervek, valamint
ae) a fegyveres biztonsági őrség
által jogszerűen birtokolt lőfegyverekre, lőszerkekre és egyéb fegyverekre, valamint ezeknek a felsorolt szervek által történő megszerzésére és az általuk üzemeltetett lőterekre,

* A törvényt az Országgyűlés a 2012. március 5-i ülésnapján fogadta el.

** A törvényt az Országgyűlés a 2012. március 5-i ülésnapján fogadta el.

b) rendelkezései nem alkalmazandók a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló törvényben haditechnikai terméként meghatározott eszközök tekintetében a hadiipari tevékenység végzéséhez szükséges engedély alapján végzett tevékenységek hatósági engedélyezésére.”

2. § (1) Az Ftv. 2. § 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„4. *elöltöltő fegyver*: az olyan egylövetű- vagy ismétlőfegyver, amelynél a lőport és a lövedéket kizárólag a csőtorkolat irányából lehet a csőbe vagy a forgódobba betölteni, rendeltetésszerűen fekete lőporral vagy gyárilag a fekete lőpor kiváltására készült lőporral és hozzávaló csappantyúval működtethető;”

(2) Az Ftv. 2. § 12. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„12. *hosszú lőfegyver*: a rövid lőfegyvernek nem minősülő lőfegyver;”

(3) Az Ftv. 2. § 18–19. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„18. *lőfegyver-kereskedő*: az a természetes személy, jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, aki (amely) kereskedelmi vagy egyéb üzleti tevékenységét teljes egészében vagy részben lőfegyver-, lőfegyverdarab- vagy lőszergyártás, kereskedelem, közvetítő kereskedelem, csere, bérbeadás, javítás, hatástalanítás vagy átalakítás területén végzi;

19. *forgalmazás*: lőfegyver, lőszer, illetve egyéb fegyver tulajdonjogának átruházása, bérbeadása, ideértve a kereskedelmi és közvetítő kereskedelmi tevékenységet is;”

(4) Az Ftv. 2. § 29. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„29. *tűzfegyver*: olyan, a Mellékletben meghatározott „A”, „B”, „C” vagy „D” kategóriába tartozó – vagy ilyenre átalakított – eszköz, amelyből gyúlékony hajtóanyag segítségével szilárd anyagú lövedék lőhető ki, kivéve, ha

a) a jogszabályban meghatározott módon hatástalanították,

b) riasztásra, jelzésre, életmentésre, állatok leölésére vagy szigonyral történő halászatra, illetve ipari vagy műszaki célokra tervezték, feltéve, hogy rendeltetésszerűen csak e célokra használható, vagy

c) a jogszabály rendelkezése alapján muzeális fegyvernek minősül;”

(5) Az Ftv. 2. § 34–35. pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő 36–47. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„34. *riasztótöltény*: az a lövedékkel nem rendelkező, hang-, fény- és füsthatás kiváltására szolgáló töltény, amelynek kaliberjelét a fegyverek, lövőkészülékek, valamint ezek lőszerének vizsgálatáról szóló miniszteri rendelet, illetve az abban meghatározott szabvány a riasztópisztoly és a riasztó revolvertöltények körében nevesíti;

35. *színházi fegyver*: kifejezetten vaktöltény működtetésére készült, lőfegyverből kialakított fegyver, amelynek csövét (forgódobját) úgy alakították át, hogy az a fegyverhez eredetileg használható lőszer befogadására nem alkalmas, illetve a csőben elhelyezett szúkitések megakadályozzák úrméretes lövedékek kilövését, továbbá az a lövedék kilövésére alkalmatlan gáz- és riasztófegyver, amelyet színházi fegyverként kívánnak használni;

36. *átadás*: amikor a tartásra jogosító hatósági engedélyben megjelölt eszköz a tartására jogosult felügyelete alól kikerül;

37. *átengedés*: amikor a tartásra jogosító hatósági engedélyben megjelölt eszközt a tartására jogosult felügyelete alatt használják vagy birtokolják;

38. *fegyver*: a lőfegyver, a gáz- és riasztófegyver, a légfegyver, a festéklövő fegyver, a muzeális fegyver, valamint a színházi fegyver;

39. *festéklövedék*: a festéklövő fegyverekhez használatos, becsapódáskor felrepedő burokból folyékony festékanyagot tartalmazó, 5 grammot nem meghaladó tömegű, 12 mm-nél nagyobb átmérőjű lövedék;

40. *fegyverviselés*: fegyvernek a természetes személy testén, illetve a testén lévő ruházatán rejtett vagy nyílt módon történő elhelyezése;

41. *lőfegyver behozatala, kivitele, átszállítása*: a lőfegyver átvitele Magyarország államhatárán;

42. *lőfegyver jellege*: sörétes lőfegyver (huzagolatlan hosszú), golyós lőfegyver (huzagolt hosszú), maroklőfegyver (rövid), 7,5 joule vagy annál kisebb csőtorkolati energiájú flóbert fegyver és 7,5 joule csőtorkolati energia feletti teljesítményű légfegyver;

43. *lőfegyvertartási cél*: az önvédelem, a munkavégzés, a filmgyártás, a céllövészet, az oktatás, a sportlövészet, a személy- és vagyonvédelem, valamint a vadászat;

44. *házigazdos lőszereszerelés és -újratöltés*: lőszer saját felhasználás céljára történő házigazdos gyártása (lőszerelemekből és egyéb alkatrészekből történő összeszerelése), amelyre a lőszergyártástól eltérő szabályok vonatkoznak;

45. *sportlőfegyver*: az országos sportági szakszövetség versenyszabályzatában meghatározott, sportlövészeti célra használható lőfegyver;
46. *vadászlőfegyver*: a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvény szerint vadászatra használható lőfegyver;
47. *vaktöltény*: az a lövedékkel nem rendelkező, hang-, fény- és füstthatás kiváltására szolgáló töltény, amelynek kaliberjelét a fegyverek, lövőkészülékek, valamint ezek lőszerének vizsgálatáról szóló miniszteri rendelet, illetve az abban meghatározott szabvány a riasztópisztoly és a riasztó revolvertöltények vagy az ipari lövőkészülékek hüvelytöltényei körében nem nevesíti.”

- 3. §** (1) Az Ftv. 3. § (1) bekezdés b)–c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A rendőrség által kiadott engedély szükséges:)
„b) a festéklövő fegyver, a gáz- és riasztófegyver, a gáztöltény, a riasztótöltény, a vaktöltény, a légfegyver, a lőszerelem, a színházi fegyver gyártásához, javításához, forgalmazásához;
c) az „A”, „B”, „C” vagy „D” kategóriába tartozó tűzfegyver, a lőfegyverdarab, az e törvény alapján lőfegyvernek minősülő légfegyver, a színházi fegyver, a lőszer és a hangtompító megszerzéséhez, tartásához, az ország területére történő behozatalához, az ország területéről történő kiviteléhez, az ország területén történő átszállításához;”
- (2) Az Ftv. 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A lőfegyver-megszerzési és -tartási engedéllyel rendelkező személy vagy szervezet a lőfegyverhez használható lőszer külön engedély nélkül megszerezheti, illetve tarthatja. Filmgyártási célra tartott lőfegyverhez lőszer nem szerezhető meg.
(3a) Lőfegyver filmgyártási célra történő tartása kizárólag a Kormány rendeletében meghatározott feltételeknek megfelelő szervezet részére engedélyezhető. A filmgyártási célú lőfegyver tartására jogosult szervezet vaktöltény gyártására jogosult tagja az engedélyezett fegyverhez tartozó vaktöltényt külön engedély nélkül készíthet.”
- (3) Az Ftv. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. § (1) A rendőrség által kiadott engedély szükséges:
a) a lőfegyver, a lőfegyverdarab (a továbbiakban együtt: lőfegyver), a muzeális lőszer kivételével a lőszer, a flóberttöltény gyártásához, javításához, forgalmazásához, a lőfegyver hatástalanításához, a lőfegyver kiállításához és a házilagos lőszereszereléshez és -újrátöltéshez,
b) a festéklövő fegyver, a gáz- és riasztófegyver, a gáztöltény, a riasztótöltény, a vaktöltény, a légfegyver, a lőszerelem, a színházi fegyver gyártásához, javításához, forgalmazásához,
c) a tűzfegyver, a lőfegyverdarab, az e törvény alapján lőfegyvernek minősülő légfegyver, a színházi fegyver, a lőszer, a lőszerelem és a hangtompító
ca) tartásához, továbbá
cb) az ország területére történő behozatalához, az ország területéről történő kiviteléhez, az ország területén történő átszállításához,
d) a gáz- és riasztófegyver viseléséhez,
e) a muzeális fegyver gyártásához, javításához, forgalmazásához, valamint sportlövészeti célú használatához, valamint
f) a polgári rendeltetésű lőtér, a lőfegyver- és lőszer tárolóhely üzemeltetéséhez, valamint lövészetvezetői tevékenység végzéséhez.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott eszköz a tartására jogosító engedély birtokában szerezhető meg. A rendőrség az engedélyt visszavonja, ha a jogosult az abban meghatározott eszközt az engedély kiállításától számított 90 napon belül nem szerzi meg.
- (3) Az (1) bekezdés c) pont ca) alpontjában meghatározott engedéllyel rendelkező személy vagy szervezet az engedélyben nem szereplő – az engedélyben meghatározott célra rendelt és az adott célra jogszerűen tartható – tűzfegyvert, lőfegyverdarabot, az e törvény alapján lőfegyvernek minősülő légfegyvert, színházi fegyvert, lőszerelmet és hangtompítót, valamint a jogszerűen tartott lőfegyverhez használható lőszer az engedély birtokában szerezheti meg. A jogszerűen tartott lőfegyverhez használható lőszer megszerzéséhez a lőfegyvernek a tartására jogosító engedély meglétét igazoló hatósági igazolványba történő bejegyzése szükséges. Filmgyártási célra tartott lőfegyverhez lőszer nem szerezhető meg.
- (3a) Lőfegyver filmgyártási célra történő tartása kizárólag a Kormány rendeletében meghatározott feltételeknek megfelelő szervezet részére engedélyezhető. A filmgyártási célú lőfegyver tartására jogosult szervezet vaktöltény gyártására jogosult tagja az engedélyezett fegyverhez tartozó vaktöltényt külön engedély nélkül készíthet.
- (4) A lőfegyver vagy lőszer kereskedelmi célú behozatalának, kivitelének, illetve átszállításának engedélyezése iránti kérelem elbírálása során a szakhatósági közreműködés rendjét kormányrendelet határozza meg.

(5) Lőfegyvernek az Európai Unió valamely tagállamába történő – nem kereskedelmi vagy elidegenítési célú – kiviteléhez a rendőrség által kiadott európai lőfegyvertartási engedély szükséges. Európai lőfegyvertartási engedély a lőfegyver tartására jogosult természetes személynek adható.

(6) Ha az Európai Unió valamely tagállama a magyar hatóságot azért keresi meg, mert attól magyarországi lakóhellyel rendelkező személy a megkereső tagállamban „B” kategóriába tartozó tűzfegyver tartására kér engedélyt, hatóságként a rendőrség jár el.

(7) Az (1) bekezdés c) pont ca) alpontjában meghatározott engedélyt – valamint az engedély meglétét igazoló hatósági igazolványt – a kérelmező természetes személy személyesen, a kérelmező jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet a kereskedelmi meghatalmazottja útján veheti át.”

4. § (1) Az Ftv. 3/A. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A 3. §-ban meghatározott engedély nem adható meg, ha az (1) bekezdésben meghatározott személy]

„b) büntetlen előéletű, de büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerősen megállapította a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény X. fejezetében meghatározott állam elleni bűncselekmény, XI. fejezetében meghatározott emberiség elleni bűncselekmény, emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, 170. § (2)–(4) és (6) bekezdése szerinti testi sértés, foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, kényszerítés, emberkereskedelem, 174/B. § (2) bekezdés a) pontja szerinti közösség tagja elleni erőszak, 175. § (3) bekezdés g) pontja szerinti személyi szabadság megsértése, 175/A. § (2) bekezdés b) pontja szerinti emberrablás, illetve 176. § (2) bekezdés b) pontja, (3) és (4) bekezdése szerinti magánlaksértés, 176/A. § (2) bekezdése szerinti zaklatás, erőszakos közösülés, szemérem elleni erőszak, 207. § (3) bekezdés b) pontja szerinti kerítés, 218. § (3) bekezdés b) pontja szerinti embercsempészés, XV. fejezet V. címében meghatározott hivatalos személy elleni bűncselekmény, 242/B. § (3) bekezdése szerinti hatóság eljárásának megzavarása, 259. § (1)–(3) bekezdése szerinti közveszélyokozás, 260. § (2) bekezdése szerinti közérdekű üzem működésének megzavarása, terrorcselekmény, 261/A. § (3) bekezdése szerinti nemzetközi gazdasági tilalom megszegése, léggijármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése, visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel, visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel, bünszervezetben részvétel, visszaélés radioaktív anyaggal, visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel, 266/B. § (2) bekezdés első fordulója szerinti állatkínzás, 271. § (3) bekezdése szerinti garázdaság, 273. § (2) bekezdése szerinti önbíráskodás, visszaélés kábítószerrel, visszaélés kábítószer-prekurzorral, rablás, 322. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kifosztás, zsarolás, 324. § (4) bekezdés c) pontja szerinti rongálás, 327. § (2) bekezdés a) pontja vagy (3) bekezdése szerinti jármű önkényes elvétele, 343. § (2) bekezdés a) pontja, (4) és (5) bekezdése szerinti szökés, 355. § (2) bekezdés a) pontja szerinti előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak, 363. § (1) bekezdés b) pontja szerinti harcészültség veszélyeztetése elkövetése vagy olyan büntett miatt, amelyet bünszervezet keretében követett el,

ba) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,

bb) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,

bc) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltáig,

bd) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított négy évig.”

(2) Az Ftv. 3/A. § (2) bekezdés d)–e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A 3. §-ban meghatározott engedély nem adható meg, ha az (1) bekezdésben meghatározott személy]

„d) szabálysértési felelősségét polgári felhasználású robbanóanyaggal és pirotechnikai termékkel kapcsolatos szabálysértés, lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés, a közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 169. § (2) bekezdés a) pontja szerinti rendzavarás, közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése, számszerij, szigonypuska jogellenes használata, veszélyes fenyegetés vagy jogosulatlan vadászat elkövetése miatt a szabálysértési hatóság jogerősen megállapította, a határozat jogerőre emelkedését követő hat hónapig,

e) az engedély kiadására vonatkozó kérelmében valótlan adatot közöl, a kérelemmel összefüggő valós adatot elhallgat vagy a fegyverre, lőszerre (töltényre) lőszerelemre, lőtérre vonatkozó, jogszabályban meghatározott kötelezettségét súlyosan megszegi, a kérelem benyújtását vagy – ha ezen ok miatt az engedély visszavonása iránt eljárás indul – az engedélyt visszavonó határozat jogerőre emelkedését követő hat hónapig.”

- (3) Az Ftv. 3/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A 3. § (1) bekezdésében meghatározott engedély iránti kérelem elbírására irányuló eljárásban a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy vele szemben a (2) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott körülmény nem áll fenn, vagy kéri, hogy az e tények fennállására vonatkozó adatokat a bűnügyi nyilvántartó szerv a rendőrség részére – annak az engedély iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa.”

- 5. §** Az Ftv. 3/B. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott engedély az alábbi szervezeteknek adható meg:
a) sportlövészet folytatása céljából nyilvántartásba vett sportegyesület, ha az országos sportági szakszövetség a szövetségi tagságot igazolja,
b) olyan szervezet, amely sportcélra, oktatásra vagy az adott típusú és kaliberjelű lőfegyverre kiadott lőtér-üzemeltetési engedéllyel, valamint lőtér-szabályzattal, vagy ilyen lőtér bérleti szerződésével rendelkezik,
c) a polgári célra felhasználható lőfegyverek, lőszer és hatástalanított lőfegyverek vizsgálatára, valamint lőfegyverek és lőszer hatástalanítására jogosult szervezet,
d) olyan szervezet, amely lőszer gyártására jogosító engedéllyel rendelkezik,
e) olyan szervezet, amely a saját vagy mások vagyoniát hivatásszerűen őrzi, mások életét, testi épségét hivatásszerűen védi, valamint
f) olyan szervezet, amelynek tevékenységei között a lőoktatás szerepel.”

- 6. §** Az Ftv. 3/C. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A (3) bekezdésben meghatározott bejelentéssel egyidejűleg a színházi fegyverek kezeléséért és tárolásáért felelősnek jelölt – az (1) bekezdésben meghatározott engedéllyel nem rendelkező – személy hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, vagy kéri, hogy az e tények fennállására vonatkozó adatokat a bűnügyi nyilvántartó szerv a rendőrség részére – annak az engedély iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa.”

- 7. §** Az Ftv. 5. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az erre a feladatra kormányrendeletben kijelölt rendőrségi szerv központi nyilvántartást vezet
a) a rendőrség által kiadott engedélyekről és az engedéllyel rendelkezőkről – az engedély érvényességi idejének lejártától számított húsz évig – a következő adattartalommal:
aa) az engedély érvényességi ideje és száma,
ab) a lőfegyver, lőszer tulajdonosának, a lőfegyver, lőszer forgalmazásakor a vevő, az eladó (szállító), illetve a megrendelő, az engedéllyel rendelkező jogi személy vezető tisztségviselői, egyéb szervezet esetén a tevékenységért felelős vezető és a szervezet lőfegyverét, lőszerét ténylegesen birtokló személyek természetes személyazonosító adatai, állampolgársága, lakóhelye, a személyazonosság igazolására alkalmas igazolvány száma, szervezet esetében a cégszerű megnevezésben szereplő – annak hiányában az azonosításhoz szükséges – adatok,
ac) az engedéllyel rendelkező személy egészségügyi alkalmasságának időtartama,
ad) a nyilvántartásba vett lőfegyver fajtája (tűzfegyver vagy légfegyver), típusa, gyártója, gyártási száma, kaliberjele, tűzfegyver esetében kategóriájának betűjele és száma (a továbbiakban: a lőfegyver azonosító adatai), a lőfegyver műszaki érvényességének időtartama,
ae) a tűzfegyver fődarab e törvény szerinti megnevezése, gyártási száma,
af) a lőszer azonosítását lehetővé tevő adatok, valamint
b) a gyártó által gyártott és raktározott lőfegyverről, tűzfegyver fődarabról, lőszerrel – a gyártásra jogosító engedély érvényességi idejének lejártától számított húsz évig – az a) pont ad)–af) alpontjában meghatározott adattartalommal, a lőfegyver műszaki érvényességének kivételével.”

- 8. §** Az Ftv. 6. § (2) bekezdése a következő második mondatral egészül ki:
„A vadászlőfegyver tartására jogosító engedély, valamint az annak alapján kiadott európai lőfegyvertartási engedély visszavonásáról a rendőrség a vadászati hatóságot tájékoztatja.”

- 9. §** Az Ftv. 12. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1) A lőfegyver-kereskedő a lőfegyver és lőszer forgalmazásakor köteles
a) a vevő, az eladó (szállító), illetve a megrendelő adatait, a lőfegyver, lőszer azonosító adatait, továbbá a házilag lőszereszereléshez szükséges lőszeranyag (csappantyú, lőpor) forgalmazott mennyiségét nyilvántartásba venni,

- b) a vevő, az eladó (szállító), illetve a megrendelő azonosítását a személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány alapján elvégezni,
  - c) a vevő lőfegyver tartására jogosító engedélyének érvényességéről, valamint arról meggyőződni, hogy jogosult a forgalmazott lőfegyver, lőszer megszerzésére, továbbá
  - d) a (2) bekezdésben meghatározott adatokat a lőfegyverek központi nyilvántartásába továbbítani.
- (1a) Kormányrendelet az elektronikus úton történő adattovábbítást kötelezővé teheti, illetve előírhatja, hogy lőfegyver-kereskedői tevékenységet kizárólag az elektronikus úton történő adattovábbításhoz meghatározott technikai feltételekkel rendelkezők folytathatnak.”

- 10. §** Az Ftv. 18/D. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) A 18/B. § (1) bekezdésében meghatározott engedélyezési eljárásokban a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy vele és az általa foglalkoztatott pirotechnikussal, valamint az általa foglalkoztatott, a polgári célú pirotechnikai tevékenységet irányító személlyel szemben az (1) bekezdés a) és c), valamint a (2) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott körülmény nem áll fenn, vagy kéri, hogy az e tények fennállására vonatkozó adatokat a bünyügyi nyilvántartó szerv a rendőrség részére – annak az engedély iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa.”
- 11. §** Az Ftv. a következő 21. §-sal egészül ki:
 „21. § (1) E törvénynek a lőfegyverekről és lőszerokról szóló 2004. évi XXIV. törvény módosításáról szóló 2012. évi XIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított rendelkezései – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – nem érintik a Módtv. hatálybalépését megelőzően kiadott engedélyek érvényességét.
 (2) Az e törvénynek a Módtv. hatálybalépését megelőzően hatályban volt 3. § (1) bekezdés c)–d) pontja alapján kiadott megszerzési engedélyt a rendőrség visszavonja, és – amennyiben a visszavont engedély jogosultja ilyennel nem rendelkezik, kérelmére – kiállítja a 3. § (1) bekezdés c) pont ca) alpontjában meghatározott engedélyt.
 (3) A (2) bekezdés alapján visszavont engedély adatai a lőfegyverek központi nyilvántartásából a visszavonástól számított húsz évig nem törölhetők.”
- 12. §** (1) Az Ftv. 22. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:)
 „a) a lőfegyverek – ideértve a filmgyártási célú lőfegyvereket is – és más fegyverek, a lőszer, valamint a gáz-, a riasztó és a vaktöltények gyártását, javítását, szállítását, hatástalanítását, forgalmazását, megszerzését, tartását, kiállítását, behozatalát, kivételét, átszállítását, használatát, a hatástalanított lőfegyverek tartását és forgalomba hozatalát, az engedélyek tartalmi, formai követelményeit, valamint az ezekkel összefüggő nyilvántartás és az e nyilvántartásba, illetőleg az abból történő adatszolgáltatás eljárási szabályait,”
 (2) Az Ftv. 22. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter, hogy rendeletben meghatározza:)
 „b) a fegyvertartáshoz, valamint a házilagos lőszerszereléshez és -újratöltéshez szükséges elméleti és jártassági követelményeket és számonkérésük rendjét, továbbá a lőterek működtetésére és a lövészetvezetői vizsgára vonatkozó szabályokat.”
- 13. §** (1) Az Ftv.
 a) 2. §-ának nyitó szövegrészában a „törvény alkalmazásában” szövegrész helyébe a „törvény, valamint a végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában”,
 b) 2. § 30. pontjában a „zár, forgódob” szövegrész helyébe a „zár vagy zárszerkezet, forgódob”,
 c) 3/A. § (1) bekezdésének nyitó szövegrészában a „fegyvertartáshoz szükséges” szövegrész helyébe a „fegyvertartáshoz – és a házilagos lőszerszerelés és -újratöltés esetén az e tevékenységhez – szükséges”,
 d) 3/A. § (2) bekezdésének nyitó szövegrészában az „adható meg” szövegrész helyébe az „adható, illetve hosszabbítható meg”,
 e) 3/B. § (3) bekezdésében a „riasztófegyver önvédelmi célú viselése annak a természetes személynek engedélyezhető, aki” szövegrész helyébe a „riasztófegyver viselése kizárólag önvédelmi célra engedélyezhető, annak a természetes személynek, aki”,
 f) 18/B. § (4) bekezdésében a „szervek, továbbá” szövegrész helyébe a „szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, továbbá”,

- g) 18/D. § (2) bekezdés b) pontjában az „embercsempészes, V.” szövegrész helyébe az „embercsempészes, XV. fejezet V.”, valamint
- h) 22. § (5) bekezdésében az „a kereskedelmért felelős” szövegrész helyébe az „a kereskedelemért felelős” szöveg lép.

(2) Hatályát veszti az Ftv.

- a) 2. § 26. pontja,
- b) 3/A. § (6) bekezdésében a „megszerzését és” szövegrész,
- c) 3/B. § (1) bekezdésében, 4. § (1) bekezdésének záró szövegrészében és 4. § (2) bekezdésében a „megszerzése és”, valamint
- d) 3/B. § (4) bekezdésének nyitó szövegrészében az „és meghosszabbítására” szövegrész.

14. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba, és 2012. május 2-án hatályát veszti.

(2) 2012. május 1-jén lép hatályba

- a) az 1. §,
- b) a 2. § (1)–(4) bekezdése,
- c) a 3. § (3) bekezdése,
- d) a 4–11. §,
- e) a 12. § (2) bekezdése, valamint
- f) a 13. § (1) bekezdés b)–h) pontja és (2) bekezdése.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

III. Kormányrendeletek

A Kormány 34/2012. (III. 9.) Korm. rendelete az Európai Unió intézményeiben nemzeti szakértőként foglalkoztatott köztisztviselőről, kormánytisztviselőről és a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjairól

A Kormány a közszolgálati tisztviselőről szóló 2011. évi CXCV. törvény 259. § (1) bekezdése 3. pontja b) alpontjában, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342. § (1) bekezdése i) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a nemzeti szakértőkre vonatkozó uniós jogi aktusok végrehajtására a következőket rendeli el:

1. Hatály

1. § (1) E rendelet hatálya az uniós intézményekben nemzeti szakértőként foglalkoztatott magyar állampolgárságú köztisztviselőkre, kormánytisztviselőkre, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjaira (a továbbiakban együtt: közszolgálati tisztviselők) és a küldő közigazgatási szervekre, továbbá a nemzeti szakértők jelölésében érintett szervekre terjed ki.
- (2) E rendeletet kell megfelelően alkalmazni a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak nemzetközi szervezetbe történő vezénylése esetén is.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

1. *uniós intézmény*: az Európai Uniót és annak jogelődjeit alapító nemzetközi szerződésekben nevesített intézmény, annak a szervei, továbbá az e szerződések alapján létrehozott szervek;
2. *nemzeti szakértő*: az uniós intézmény által határozott időre, nem képzési vagy gyakornoki célból foglalkoztatott közszolgálati tisztviselő;
3. *felhívás*: az uniós intézmény nemzeti szakértői jelölésre felhívó dokumentuma;
4. *küldő közigazgatási szerv*: az a közigazgatási szerv, amely a nemzeti szakértővé történő jelölést kezdeményezte a nála közszolgálati, kormányzati szolgálati, vagy hivatásos szolgálati jogviszonyban (a továbbiakban együtt: tisztviselői szolgálati jogviszonyban) állók közül;
5. *napidíjpótlékra jogosító személy*: a nemzeti szakértővel a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás helye szerinti országban közös háztartásban, életvitelszerűen együtt élő
  - a) házastársa, élettársa (a továbbiakban: házastárs), valamint
  - b) gyermeke, örökbe fogadott gyermeke, illetőleg a házastárs gyermeke, örökbe fogadott gyermeke (a továbbiakban: gyermek);
6. *napidíj*: a nemzeti szakértő részére az uniós intézmény által, a szabályzata alapján fizetett naptári napra járó díj;
7. *Állandó Képviselő*: Magyarországnak az Európai Unió mellett működő állandó képviselője;
8. *nemzetközi szervezet*: államközi együttműködés keretében, nemzetközi szerződéssel létrehozott szervezet, ideértve a rendészeti tevékenységet ellátó szervezeteket is.

3. A nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás

3. § (1) Az Állandó Képviselő – a külügyminiszter útján – a tudomására jutást követően haladéktalanul tájékoztatja a közigazgatási és igazságügyi minisztert a felhívásról, aki a jelölés érdekében megkeresi az érintett közigazgatási szerveket.
- (2) A nemzeti szakértői jelölést a felhívásban megnevezett munkakörrel érintett közigazgatási szerv vezetője kezdeményezheti a jelölni kívánt közszolgálati tisztviselő írásbeli hozzájárulásával.

- (3) Nemzeti szakértőnek kizárólag olyan közszolgálati tisztviselő jelölhető, aki a munkakörhöz az uniós intézmény által előírt iskolai végzettséggel, illetve szakképesítéssel, gyakorlattal, továbbá a felhívásban megjelölt idegen nyelv megfelelő szintű ismeretével rendelkezik.
- (4) A jelölést – a 4. §-ban meghatározott kivételekkel – az érintett közigazgatási szerv vezetőjének javaslata alapján a közigazgatási és igazságügyi miniszter a külügyminiszter útján, az Állandó Képviseleten keresztül teszi meg az uniós intézmény felé.
- (5) Ha a feladat- és hatáskörrel rendelkező közigazgatási szerv nem tud jelöltet állítani a határidő betartásához szükséges eljárási időn belül, értesíti a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumot, amely lehetőség szerint gondoskodik arról, hogy más érintett közigazgatási szerv tehessen javaslatot a jelölésre.
- (6) A (4) bekezdésben foglaltaktól eltérően az Európai Külügyi Szolgálathoz történő jelölést – a közigazgatási és igazságügyi miniszter egyidejű tájékoztatásával – a külügyminiszter az Állandó Képviseleten keresztül teszi meg az uniós intézmény felé.

- 4. §**
- (1) A hivatásos állomány tagjának az uniós intézményben nemzeti szakértőként történő foglalkoztatására vagy nemzetközi szervezetbe való vezénylésére az országos parancsnok, a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és büntetőeljárás feladatokat ellátó szerv főigazgatója, vagy a rendőrségről szóló törvényben meghatározott terrorizmust elhárító szerv főigazgatója – az Európai Unió vagy a nemzetközi szervezet felhívásában meghatározott munkakör betöltésére vonatkozó alkalmassági vizsgálata és az érintett személy írásbeli hozzájárulása alapján – kezdeményezheti a jelölést.
  - (2) Nemzeti szakértőnek a 3. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseken túlmenően kizárólag a hivatásos állománynak az a tagja jelölhető, aki nem áll fegyelmi vagy büntetőeljárás hatálya alatt.
  - (3) A jelölést az érintett miniszter – a külügyminiszter útján – teszi meg
    - a) az Állandó Képviseleten keresztül az uniós intézmény felé,
    - b) a nemzetközi szervezet felé.

- 5. §**
- (1) A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 57. § (2) bekezdése szerinti megállapodást a küldő közigazgatási szerv felhatalmazása alapján, az annak keretei között eljáró Állandó Képviselet is megkötöheti.
  - (2) A megállapodásban meg kell határozni különösen:
    - a) a nemzeti szakértő által ellátandó feladatot és a munkavégzés helyét;
    - b) a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás kezdő időpontját és időtartamát, illetve
    - c) a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás meghosszabbításának a lehetőségét.
  - (3) A küldő közigazgatási szerv – az uniós intézmény kérelmére, a vonatkozó jogszabályokban foglalt titokvédelmi előírások betartásával – írásban nyilatkozik arról, hogy tudomásul veszi a nemzeti szakértő által ellátandó feladatot, továbbá kötelezettséget vállal arra, hogy a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás teljes időtartama alatt fizeti a nemzeti szakértő tisztviselői szolgálati jogviszonyából eredő társadalombiztosítási járulékokat.
  - (4) A küldő közigazgatási szerv – a nemzeti szakértő hozzájárulásával – írásban tájékoztatja az uniós intézményt a nemzeti szakértő tisztviselői szolgálati jogviszonyának az uniós intézmény által kért lényeges elemeiről a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás kezdetét megelőző 12 hónapra visszamenőleg.
  - (5) A nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás meghosszabbítására az (1) bekezdésben foglaltak az irányadók azzal, hogy a kirendelés kezdeti időtartama hat hónapnál nem lehet rövidebb, és nem haladhatja meg a két évet. A kirendelés ezt követően több ízben, indokolt esetben meghosszabbítható, összesen négy évet meg nem haladó időtartamra. Kivételesen, ha a szolgálati érdek megkívánja, a kirendelés – egy vagy több alkalommal – a négy éves időszak leteltét követően is engedélyezhető, legfeljebb összesen további két évre.

- 6. §**
- (1) A küldő közigazgatási szerv a nemzeti szakértőt a nemzeti szakértői feladat ellátásával összefüggésben nem utasíthatja.
  - (2) A nemzeti szakértő nemzeti szakértői tevékenységéről évente legalább egy alkalommal szakmai konzultáció keretében köteles beszámolni. A küldő közigazgatási szerv a nemzeti szakértőt szakmai konzultációra legkésőbb minden év augusztus 15-éig hazarendeli. A szakmai konzultáció eredményéről a küldő közigazgatási szerv a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumot tájékoztatja.

- 7. §** Különösen indokolt esetben, ha a szolgálati érdek megkívánja, a küldő közigazgatási szerv – a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium előzetes véleményének kikérésével – kezdeményezheti a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás azonnali hatállyal történő megszüntetését.

4. Járandóságok

- 8. §** A nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás időtartama alatt a nemzeti szakértőt – a Kttv., vagy a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény szerinti illetményén, továbbá az uniós intézménynek a nemzeti szakértőkre vonatkozó szabályzatában foglaltakon felül – az e rendeletben meghatározott egyéb juttatások illetik meg.

- 9. §**
- (1) A nemzeti szakértőnek a napidíjpótlékra jogosító személyek után napidíjpótlék jár. A napidíjpótlék a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás idejére, az arra jogosító személy tényleges kiutazásától végleges hazautazásának napjáig – az utazási napokat is beleértve – jár.
  - (2) A napidíjpótlék összege
    - a) napidíjpótlékra jogosító házastárs esetén a napidíj 20%-a;
    - b) napidíjpótlékra jogosító gyermek esetén a nemzeti szakértő napidíjának
      - ba) 12. életév betöltéséig 8%-a,
      - bb) 12. életév betöltését követően 10%-a, ameddig a gyermek iskolai rendszerű oktatás keretében középfokú (érettségit adó) képzésben, vagy szakképzésben vesz részt, de legfeljebb a gyermek 23. életévének betöltéséig;
    - c) napidíjpótlékra jogosító fogyatékos gyermek esetén a nemzeti szakértő napidíjának
      - ca) 12. életév betöltéséig 10%-a,
      - cb) 12. életév betöltését követően 15%-a, ameddig a gyermek iskolai rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat, de legfeljebb a gyermek 23. életévének betöltéséig.
  - (3) Napidíjpótlék nem jár, ha a napidíjpótlékra jogosító személy a tárgyhónapban külföldön szerzett jövedelemmel rendelkezik. A jövedelem megszerzését a nemzeti szakértő írásban köteles bejelenteni a küldő közigazgatási szervnek legkésőbb a tárgyhónap 20. napjáig.
  - (4) A napidíjpótlék időarányosan jár a nemzeti szakértővel a foglalkoztatás helye szerinti országban együtt nem élő házastárs és gyermek alkalmi, 15 napot meghaladó látogatása esetén.
  - (5) A nemzeti szakértő napidíjpótlékra nem jogosult az (1) bekezdésben meghatározott személy után a foglalkoztatás helye szerinti országtól való 30 napot meghaladó távolléte idején. Többszöri távollét esetén a részdíjokat naptári évenként össze kell adni. A nemzeti szakértő – a foglalkoztatás helye szerinti ország elhagyása előtt, valamint az oda történő visszautazást követően 3 napon belül – köteles írásban jelenteni a küldő közigazgatási szerv felé a napidíjpótlékra jogosító személyeknek a foglalkoztatás helye szerinti országtól való távollétének kezdő és befejező napját. E bekezdés nem vonatkozik a házastárs szülés miatti távollétére.
  - (6) A napidíjpótlékot havonta utólag, legkésőbb a tárgyhónapot követő hónap 5. napján kell forintban, a nemzeti szakértő számlatulajdonos fizetési számlájára történő átutalással kifizetni. A nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás megszűnése esetén a napidíjpótlék kifizethető a hazautazást megelőző öt munkanappal korábban.

- 10. §**
- (1) A küldő közigazgatási szerv a nemzeti szakértő kérelmére, a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás helye szerinti országba történt megérkezés után az első 75 napra járó napidíjpótlékot egy összegben előre kifizetheti.
  - (2) Amennyiben a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás a 75 napot nem éri el, a nemzeti szakértő köteles az (1) bekezdésben említett összeg időarányos részét a hazaérkezésétől számított 8 napon belül visszafizetni.

- 11. §** Évente egy alkalommal a nemzeti szakértő kérelmére a küldő közigazgatási szerv viselheti a Magyarországon élő házastársnak és gyermeknek a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás helye szerinti országba történő kiutazásának és hazautazásának költségeit, a nemzeti szakértő kiutazása és végleges hazautazása naptári évének kivételével.

- 12. §** A nemzeti szakértő kérelmére a küldő közigazgatási szerv viselheti – a tartós külszolgálatban levő kormánytisztviselőkre vonatkozó rendelkezések szerint – a nemzeti szakértő és a napidíjpótlékra jogosító személyek ingóságainak szállítási költségeit a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás megkezdésekor és a végleges hazautazáskor, feltéve, hogy azt az uniós intézmény nem téríti meg a nemzeti szakértő részére, ha
- a) a nemzeti szakértő foglalkoztatásának időtartama kevesebb, mint 2 év, vagy

- b) a hazaköltözés a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás megszűnését megelőző 3 hónapnál korábban történik meg.

13. § A nemzeti szakértő és a vele együtt a foglalkoztatás helye szerinti országban tartózkodó házastársa és gyermeke a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás időtartamára a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény és végrehajtási rendelete külföldön történő gyógykezelésre vonatkozó szabályai szerint jogosultak a külföldi tartózkodás alatt egészségügyi ellátás igénybevételére.

- 14. §** (1) A napidíjpótlékra jogosító családtag elhalálása esetén a nemzeti szakértő részére a halál bekövetkeztéig járó napidíjpótlékon felül ki kell fizetni a napidíjpótlék egyhavi összegét.
(2) A foglalkoztatás helye szerinti országban, illetve hivatalos kiküldetés alatt harmadik országban elhunyt nemzeti szakértő hazaszállításáról és temetéséről a küldő közigazgatási szerv saját költségén gondoskodik. A nemzeti szakértő kérelmére a küldő közigazgatási szerv saját költségén gondoskodik a nemzeti szakértővel a foglalkoztatás helye szerinti országban tartózkodó elhunyt családtagja hazaszállításáról és temetéséről.

5. Helyettesítés és költségviselés

15. § A küldő közigazgatási szerv a nemzeti szakértőként foglalkoztatott közszolgálati tisztviselőt határozott időtartamú – legfeljebb a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás megszűnéséig szóló – kinevezéssel helyettesítheti. A helyettesítés az engedélyezett költségvetési létszámkeretet nem érinti.

16. § Amennyiben a küldő közigazgatási szerv kezdeményezésére átmenetileg szünetel a nemzeti szakértőként történő foglalkoztatás, akkor a nemzeti szakértőnél, illetve a napidíjpótlékra jogosító személy tekintetében az átmeneti szüneteltetéssel közvetlenül összefüggő – e rendelet 11. és 12. §-ai szerinti – többletköltségeket a küldő közigazgatási szerv fedezi.

6. A napidíjra nem jogosult nemzeti szakértő

- 17. §** (1) A jelölést kezdeményező közigazgatási szerv vezetőjének javaslatára, a külügyminiszter és a közigazgatási és igazságügyi miniszter együttes hozzájárulása esetén a közszolgálati tisztviselő a 2. § 6. pont szerinti napidíjra nem jogosult nemzeti szakértőként is foglalkoztatható.
(2) A napidíjra nem jogosult nemzeti szakértő járandóságára – e rendelet 8–16. §-ai helyett – a tartós külszolgálatról és az ideiglenes külföldi kiküldetésről szóló kormányrendelet szerinti ellátmány, ellátmánypótlék, ellátmányelőleg, utazási és szállítási költségtérítés, iskoláztatási költség, lakhatással összefüggő költségtérítés, valamint egészségügyi ellátás szabályait kell alkalmazni.
(3) A napidíjra nem jogosult nemzeti szakértőkre – az e szakaszban foglalt eltérésekkel – a nemzeti szakértőkre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

7. Záró rendelkezések

18. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

- 19. §** (1) E rendelet rendelkezéseit a rendelet hatálybalépésekor az uniós intézménynél már nemzeti szakértőként foglalkoztatott közszolgálati tisztviselőkre is alkalmazni kell.
(2) E rendelet rendelkezéseit a rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő nemzeti szakértői pályázatokra, jelölésekre is alkalmazni kell.

20. § Hatályát veszti az Európai Unió intézményeiben nemzeti szakértőként foglalkoztatott köztisztviselőkről szóló 209/2004. (VII. 9.) Korm. rendelet.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 35/2012. (III. 9.) Korm. rendelete egyres területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek módosításáról

A Kormány

az 1. alcím tekintetében a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 27. § (1) bekezdés k) pontjában és a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény 66. § (3) bekezdésében,
a 2. alcím tekintetében a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 27. § (1) bekezdés k) pontjában és a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény 63. § (3) bekezdésében,
a 3. alcím tekintetében a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény 91. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény 58. § (1) bekezdés c) pontjában
kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A 2008. évi terület- és régiófejlesztési célelőirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 148/2008. (V. 26.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A 2008. évi terület- és régiófejlesztési célelőirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 148/2008. (V. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 1. § (3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A célelőirányzat terhére finanszírozhatóak a célelőirányzat decentralizált területfejlesztési programjai, valamint a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése keretében a regionális fejlesztési tanács általános jogutódjaként eljáró megyei önkormányzat (a továbbiakban: tanács) által, illetve a célelőirányzat központi kerete terhére a területfejlesztésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által a korábbi években tett éven túli kötelezettségvállalások.”
- 2. §** Az R1. 2. § j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„j) MR: a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Államkincstár) által az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet rendelkezései szerint működtetett monitoring rendszer;”
- 3. §** Az R1. 2. § s) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„s) támogatási döntést hozó szerv: a miniszter, a regionális fejlesztési tanács, a megyei területfejlesztési tanács, vagy az ezen tanácsok általános jogutódjaként eljáró megyei önkormányzat.”
- 4. §** Az R1. 9. § (7)–(9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) Adózás előtti eredmény növelésére vállalt kötelezettség keretében – a fenntartási kötelezettség mellett – a 8. § (1) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja alapján támogatásban részesített projektet, valamint a 37. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt jogcímekek alapján támogatásban részesített, jövedelemtermelő projektet megvalósító kedvezményezett arra vonatkozóan vállal kötelezettséget, hogy a projekt befejezését követő első üzleti év első napjától számított 3 üzleti éven át – kis- és középvállalkozások esetén 2 üzleti éven át – a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) alapján számított adózás előtti eredményét a támogatási szerződésben meghatározottak szerint növeli. Az adózás előtti eredmény növelésére vállalt kötelezettség akkor tekinthető teljesítettnek, ha a vállalt növekedési érték a kötelezettség teljes időtartamára számított átlagban teljesül. A teljesítés mértékét a ténylegesen teljesült és a vállalt növekedési hányadosának százalékban kifejezett értéke adja. A kötelezettség mértékének meghatározása során bázisértéknek a pályázat benyújtását megelőző, vagy – a kedvezményezett írásbeli kérelme alapján – a támogatási szerződés megkötését megelőző utolsó lezárt üzleti év beszámolójának adatait kell tekinteni.
(8) Fenntartási kötelezettség keretében a 8. § (1) bekezdés a) pontja, b) pont ba) alpontja, c) pont ca) alpontja, a 35. § (1) bekezdés c) pontja, és a 37. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti jogcímekek alapján támogatásban részesített kedvezményezettnek a támogatással megvalósuló projektek keretében létrehozott vagy fejlesztett létesítmények és eszközök használati értékét meg kell őriznie, és az azok által nyújtani kívánt szolgáltatásokat – a szükséges karbantartási időszakokat leszámítva – az eredeti célnak megfelelően folyamatosan fenn kell tartania.

A fenntartási kötelezettség időtartama megegyezik a (7) és (9) bekezdésben szereplő kötelezettségek időtartamával, jogelőd előirányzatok esetében a támogatási szerződésben vállalt foglalkoztatási kötelezettség időtartamával. Fenntartási kötelezettség – melynek időtartama a projekt befejezését követő hónaptól számított 5 év – terheli továbbá a támogatottat a 8. § (1) bekezdés a) pont, c) pont ca) alpontja, valamint – szolgálati lakások kialakítására, felépítésére vagy felújítására irányuló projekt esetén – cb) alpontja szerinti jogcím vonatkozásában.

(9) Foglalkoztatási kötelezettség keretében – a fenntartási kötelezettség mellett – a 8. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában, valamint a 35. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt jogcímek szerint támogatásban részesített kedvezményezett arra vállal kötelezettséget, hogy a támogatási szerződésben rögzített foglalkoztatotti többletlétszámot 3 éven, kis- és középvállalkozások esetén 2 éven át fenntartsa. A kötelezettség teljesítése meghatározásának alapját az átlagos statisztikai állományi létszámok adják. A kötelezettség teljesítését leghamarabb a projekt befejezését követő hónapban, legkésőbb a projekt befejezését követő hatodik hónapban meg kell kezdeni (feltöltési időszak). A kötelezettség teljesülésének meghatározása során bázislétszámnak a pályázat benyújtását megelőző 12 hónap átlagos statisztikai állományi létszámát kell tekinteni figyelemmel a cél előirányzat korábbi évi forrásaiból, valamint egyéb forrásokból megítélt támogatásokhoz kapcsolódó foglalkoztatási kötelezettségekre. Foglalkoztatotti többletlétszám alatt a teljes foglalkoztatási időszak átlagos statisztikai létszámának és a bázislétszámnak a különbségét kell érteni. A kötelezettség teljesítésének mértékét annak kezdő időpontjától, annak befejezésének időpontjáig a teljes foglalkoztatási időszakra számítottan kell megállapítani. A kötelezettség teljesítésének mértékét a ténylegesen teljesült és a vállalt foglalkoztatotti többletlétszám hányadosának százalékban kifejezett értékével kell meghatározni. A foglalkoztatási kötelezettség akkor tekinthető teljesítettnek, ha a vállalt többletlétszám a kötelezettség teljes időtartamára számított átlagban teljesül. A foglalkoztatási kötelezettség teljesítése során az átlagos statisztikai állományi létszám számításánál a rész munkaidőben, de legalább heti 30 órában foglalkoztatottak a teljes munkaidőben alkalmazottnak felelnek meg.”

5. § Az R1. 9/A. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az a kedvezményezett, aki a 8. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában foglalt jogcím esetén fenntartási kötelezettség mellett foglalkoztatási kötelezettséget vállalt, vagy jogelőd előirányzatok esetében foglalkoztatási kötelezettséget vállalt, a támogatási döntést hozó szervnél írásban kérelmezheti a foglalkoztatási kötelezettség adózás előtti eredmény növelés kötelezettségére történő módosítását. A kérelem irányulhat a foglalkoztatási kötelezettség teljes időtartamának adózás előtti eredmény növelés kötelezettségére történő cseréjére, vagy a foglalkoztatási kötelezettséggel érintett időtartam részbeni adózás előtti eredmény növelés kötelezettségére történő kiváltására. A kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő a foglalkoztatási kötelezettség záró időpontjáig áll nyitva. A támogatási döntést hozó szerv a kérelem elbírálása során a pályázati felhívás szabályainak, az eredetileg vállalt kötelezettségek mértékének, az érintett ágazat és földrajzi egység sajátosságainak, valamint az ügy egyéb körülményeinek figyelembe vételével dönt.

(2) A kérelemben a kedvezményezett nyilatkozik arról, hogy a foglalkoztatási kötelezettségnek az adózás előtti eredmény növelése kötelezettségére történő módosítása során a kérelem benyújtása időpontjában rendelkezésre álló, utolsó lezárt üzleti évet, vagy a kérelem benyújtásának időpontjában folyamatban lévő üzleti évet kívánja az adózás előtti kötelezettség bázis időszakául választani. A foglalkoztatási- és az adózás előtti eredmény növelésére irányuló kötelezettség szempontjából figyelembe veendő időtartamnak együttesen meg kell egyeznie a 9. § (7) bekezdése szerinti, jogelőd előirányzatok esetén az eredeti támogatási szerződés szerinti kötelezettségvállalási időtartammal.”

6. § Az R1. az „A beruházási támogatásokra vonatkozó szabályok” alcímet megelőzően a következő 9/B. §-sal egészül ki:

„9/B. § (1) Az a számviteli törvény hatálya alá tartozó kedvezményezett, aki fenntartási kötelezettség mellett foglalkoztatási vagy adózás előtti eredmény növelése iránti kötelezettséget vállalt, a támogatási döntést hozó szervnél írásban kérelmezheti a kötelezettségnek az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye növelése iránti kötelezettségre történő módosítását. A kérelem irányulhat az eredetileg vállalt kötelezettség teljes időtartamának üzemi (üzleti) tevékenység eredménye növelése iránti kötelezettségre történő cseréjére, vagy a kötelezettséggel érintett időtartam részben üzemi (üzleti) tevékenység eredménye növelése iránti kötelezettségre történő kiváltására. A kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő a foglalkoztatási, vagy az adózás előtti eredmény növelése iránti kötelezettség záró időpontjáig áll nyitva.

(2) A kötelezettség üzemi (üzleti) tevékenység eredménye növelése iránti kötelezettségre történő kiváltására a 9. § (7) bekezdésében és a 9/A. § (2)–(6) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.”

- 7. §** Az R1. 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Ha a tervezett módosítással a támogatási szerződésben rögzített műszaki tartalom megvalósulása sérülne, a támogatási döntést hozó szerv csak a támogatás arányos részének visszavonásával járulhat hozzá a támogatási szerződés módosításához. Ha a tervezett módosítással a vállalt kötelezettségek teljesítése sérülne, de a kötelezettségek teljes időtartamára vetítve 75%-ot – foglalkoztatási, adózás előtti eredmény növelése, az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye növelése kötelezettség esetén 50%-ot – meghaladó mértékű teljesítés várható, a támogatási döntést hozó szerv csak a támogatás arányos részének visszavonásával járulhat hozzá a támogatási szerződés módosításához. A kötelezettségek 75% – foglalkoztatási, adózás előtti eredmény növelése, az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye növelése kötelezettség esetén 50% – alatti várható teljesítésével járó szerződésmódosítási kezdeményezéshez a támogatási döntést hozó szerv nem járulhat hozzá.”
- 8. §** (1) Az R1. 25/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Ha a kedvezményezett az előre nem tervezhető, jelentősen megváltozott külső gazdasági környezet miatt időlegesen nem tudja teljesíteni a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeit, úgy a támogatási döntést hozó szervtől írásban kérelmezheti a 9. § (7)–(11) bekezdése szerinti kötelezettségek teljesítésének felfüggesztését. A kérelemben meg kell jelölni, hogy az melyik támogatási szerződéshez kapcsolódik, mely kötelezettség felfüggesztésére irányul, valamint a felfüggesztés kérelmezett kezdő és befejező időpontját. Emellett részletesen be kell mutatni a vállalt kötelezettségek teljesítését megakadályozó okokat, valamint a kedvezményezett által a felfüggesztés időtartama alatt tervezett azon intézkedéseket, amelyek biztosítják a vállalt kötelezettségek eredeti szerződéses feltételek szerinti teljesítését a felfüggesztés lejártaát követően.”
- (2) Az R1. 25/A. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A kötelezettségek teljesítésének felfüggesztéséről a támogatási döntést hozó szerv a kérelem beérkezését követő 60 napon belül dönt. A felfüggesztés időtartama nem lehet hosszabb 24 hónapnál. A felfüggesztés időtartamának kezdő időpontját valamely hónap első, befejező időpontját valamely hónap utolsó napjában kell meghatározni, amelyeket a támogatási szerződés módosításában rögzíteni kell.
(4) A felfüggesztésre vonatkozó kérelem benyújtására a szerződéses kötelezettségek záró időpontjáig van mód.”
- (3) Az R1. 25/A. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A kedvezményezett a támogatási döntést hozó szervnél a felfüggesztés lejártaát megelőző legalább 30 és legfeljebb 180 napon belül írásban kérelmezheti a felfüggesztés meghosszabbítását. A felfüggesztés teljes időtartama a felfüggesztés meghosszabbítása esetében sem lehet hosszabb a (3) bekezdésben meghatározott időtartamnál. A felfüggesztés időtartamának lejártaát követően a kedvezményezett köteles a kötelezettségeit a támogatási szerződésben vállalt feltételek szerint teljesíteni. A felfüggesztés időtartamának meghosszabbításakor a (2) bekezdést kell megfelelően alkalmazni. A felfüggesztés időtartama a támogatási szerződésben vállalt, a 9. § (7)–(11) bekezdése szerinti kötelezettségek teljesítése időtartamának nem képezi részét.”
- 9. §** Az R1. 25/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„25/C. § A kedvezményezett a 9/A. § (1) bekezdésében, a 9/B. § (1) bekezdésében, a 25/A. § (1) bekezdésében és a 25/B. § (1) bekezdésében szabályozott lehetőségek közül ugyanazon támogatási szerződéséhez egyidejűleg csak az egyik kedvezménnyel élhet.”
- 10. §** Az R1. 28. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A jelzálogjognak, illetve a garanciavállalásnak legalább a projekt megkezdésétől a támogatási szerződésben vállalt valamennyi kötelezettség megszűnését követő hatodik hónap végéig kell fennállnia. A támogatási szerződésben ki kell kötni, hogy a szerződés hatálybalépésének feltétele a biztosítékok rendelkezésre állását – ingatlan jelzálogjog esetén a jelzálogjog bejegyzését – igazoló dokumentum Államkincstárhoz történő benyújtása.”
- 11. §** (1) Az R1. 29. § (1)–(3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A célelőirányzatból támogatott beruházással létrehozott vagy a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesüléséig csak a támogatási döntéshozó szerv jóváhagyásával idegeníthető el, adható bérbe vagy használatba. A kedvezményezett által a támogatási döntéshozó szerv részére küldött, jóváhagyást kérő kezdeményezésnek tartalmaznia kell annak ismertetését, hogy a kedvezményezett vagy más személy a támogatási szerződésben foglalt, fenntartási, foglalkoztatási vagy adózás előtti eredmény növelése iránt vállalt kötelezettségeit milyen módon fogja a támogatással létrehozott vagyon elidegenítését, bérbe vagy használatba adását követően

teljesíteni. A támogatási döntéshozó szerv bérbe vagy használatba adáshoz utólag is hozzájárulhat, ha a hozzájárulás jogszabályban előírt egyéb feltételei teljesülnek. Ha a kedvezményezett önkormányzat, a támogatási döntéshozó szerv a támogatással létrehozott vagyon elidegenítéséhez is hozzájárulhat utólag. Az elidegenítéshez, bérbe vagy használatba adáshoz való hozzájárulás esetén – különös tekintettel az utólagos hozzájárulásra – a támogatási döntéshozó szervnek mérlegelnie kell a támogatási szerződés céljának jövőbeni megvalósulását, az esetleges államháztartási követelések kockázatának mértékét és az ügy egyéb körülményeit.

(2) Ha a célleírányzatból támogatott beruházással létrehozott vagyon elidegenítéséhez, bérbe vagy használatba adásához a támogatási döntéshozó szerv nem járul hozzá, akkor az igénybe vett támogatás a kötelezettség teljesítésével arányos részleges, vagy teljes, kamattal növelt összege visszafizetésének elrendelésére és az igénybe nem vett támogatás teljes összegének törlesztésre kerül sor, figyelembe véve a 30. § (1)–(2) bekezdését. Ebben az esetben a támogatást a 30. § (3) bekezdésében rögzített mértékű kamattal növelt összegben kell visszafizetni az Államkincstár által vezetett, támogatási szerződésben megjelölt számla javára.

(3) Ha a támogatási döntéshozó szerv előzetes vagy utólagos jóváhagyásával történő elidegenítésre, bérbe vagy használatba adásra a támogatási szerződésben vállalt – fenntartási, foglalkoztatási, adózás előtti eredmény növelése iránti és egyéb – kötelezettségek más által történő átvállalásával kerül sor, úgy a támogatást nem kell visszafizetni a célleírányzat javára.”

(2) Az R1. 29. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a célleírányzatból támogatott beruházással létrehozott vagyon elidegenítésére, bérbe vagy használatba adására a támogatási döntéshozó szerv előzetes vagy utólagos jóváhagyásával kerül sor a támogatási szerződésben vállalt minden kötelezettség más által történő átvállalása nélkül, úgy az igénybe vett támogatást a jóváhagyás időpontjában érvényes jegybanki alapkamattal növelt összegben kell visszafizetni az Államkincstár által vezetett, támogatási szerződésben megjelölt számla javára.”

12. §

Az R1. 30. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az igénybe vett támogatás arányos része kamattal növelt összegének – a 9/A. § (1) bekezdése, a 9/B. § (1) bekezdése, a 25/A. § (1) bekezdése és a 25/B. § (1) bekezdése szerinti kérelem ügyében hozott döntés figyelembevételével melletti – visszafizetésével és az igénybe nem vett támogatás visszavonásával és törlesztésével jár, ha

- a) az adózás előtti, vagy üzemi (üzleti) eredmény növelésére irányuló, vagy a foglalkoztatási kötelezettség a kötelezettség teljes időtartamát tekintve csak részben, de 50%-ot meghaladó mértékben teljesül,
- b) a jóváhagyott célkitűzés csak részben, de 75%-ot meghaladó mértékben valósul meg, vagy
- c) a vállalt fenntartási kötelezettség a kötelezettség teljes időtartamát tekintve csak részben, de 75%-ot meghaladó mértékben teljesül.

(2) Az igénybe vett támogatás teljes, a (3) bekezdés szerinti kamattal növelt visszafizetésével és az igénybe nem vett támogatás visszavonásával jár, ha

- a) a projekt 33. § (1) bekezdése szerinti befejezésére nem kerül sor,
- b) az elfogadott céltól eltérő projektet valósítanak meg,
- c) a fenntartási kötelezettség a kötelezettség teljes időtartamát tekintve 75%-ot meg nem haladó mértékben teljesül,
- d) az adózás előtti, vagy üzemi (üzleti) eredmény növelésére irányuló kötelezettség teljes időtartamát tekintve csak részben, de 50%-ot meg nem haladó mértékben teljesül,
- e) a foglalkoztatási kötelezettség a kötelezettség teljes időtartamát tekintve csak részben, de 50%-ot meg nem haladó mértékben teljesül,
- f) a kedvezményezett az e rendelet szerinti, vagy a támogatási szerződésben rögzített visszatérítési, visszafizetési, tájékoztatási, együttműködési vagy egyéb kötelezettségét határidőn belül nem teljesíti, vagy
- g) a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségek maradéktalan teljesítését megelőzően a kedvezményezett végelszámolása iránti eljárás veszi kezdetét, vagy ellene felszámolási, vagy egyéb, jogutód nélküli megszűnését eredményező eljárás indul.

(3) A kamat a visszavonáskor érvényes jegybanki alapkamat kétszerese, nem önkormányzatok kedvezményezettsége esetén megegyezik a visszavonáskor érvényes jegybanki alapkamat mértékével. A kamatot a támogatás igénybevételeától a támogatási döntést hozó szervnek a támogatási szerződés nem megfelelő teljesítéséről való értesülését igazoló dokumentum keltezéséig terjedő időszakra kell felszámítani. Ha a támogatott a nem teljesítést rögzítő ellenőrzési jegyzőkönyvben tett megállapítást vitatja és a szerződésszerű teljesítést 15 napon belül hitelt érdemlően nem igazolja, a kamatot az igénybevételelő az igazolásra rendelkezésre álló határidő leteltéig kell felszámítani. A támogatási szerződés nem megfelelő teljesítéséről való értesülést igazoló dokumentum keltezésének

helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv esetén a jegyzőkönyv aláírásának dátumát, a (2) bekezdés g) pontjában szereplő eljárások esetén az eljárás megindulásáról tájékoztató Céglétszám dátumát kell tekinteni. A kamat összegét – az ügynökséggel együttműködve – az Államkincstár határozza meg.”

- 13. §** (1) Az R1. 39. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(4) A jogelőd előirányzatok terhére hozott, munkahely-megtartási kötelezettséggel járó támogatási döntések esetében a foglalkoztatási kötelezettség akkor tekinthető teljesítettnek, ha a vállalt létszám a kötelezettség teljes időtartamára számított átlagban teljesült.”
- (2) Az R1. 39. §-a a következő (9)–(13) bekezdéssel egészül ki:
 „(9) A (3) bekezdésben felsorolt jogelőd előirányzatok terhére megítélt munkahelyteremtő támogatások esetén, amennyiben a megítélt támogatás összege alacsonyabb, mint a vállalt foglalkoztatotti többletlétszámra maximálisan adható vissza nem térítendő támogatás összege, úgy a támogatott a támogatási döntést hozó szervnél kérelmezheti a foglalkoztatotti többletlétszám megítélt támogatási összeghez való igazítását.
 (10) A (3) bekezdésben felsorolt jogelőd előirányzatok terhére megítélt azon támogatások esetén, ahol kizárólag fenntartási, üzemeltetési, szolgáltatási és karbantartási kötelezettséget vállalt a támogatott, ezen kötelezettségek időtartama a projekt befejezését követő hónaptól számított 5 év.
 (11) A célleírnyzat és a (3) bekezdésben felsorolt jogelőd előirányzatok központi keretének terhére pályázati rendszerben vagy miniszteri egyedi döntés keretében nyújtott támogatások esetében a támogatásokkal kapcsolatban felmerülő ügyekben a támogatási döntést hozó szerv feladatait az Államkincstár látja el.
 (12) A 9/A. § (2)–(6) bekezdésében, a 25/A. § (2) bekezdésében, a 25/B. §-ban, a 25/C. §-ban, a 28. § (1)–(3) és (7) bekezdésében, a 30. § (4) és (5) bekezdésében, a 31. §-ban, valamint a 32. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket a (3) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatokhoz kapcsolódó, folyamatban lévő támogatási ügyekre is megfelelően alkalmazni kell, kivéve azon támogatási ügyeket, amelyekhez peres követelés-igényérvényesítési eljárások kapcsolódnak, vagy a visszafizetés iránti követelés legalább részben teljesült. Amennyiben nem peres követelés-igényérvényesítési eljárás indult a támogatás ügyében, úgy a 9/A. § (2)–(6) bekezdésében, a 25/A. § (2) bekezdésében, a 25/B. §-ban, a 25/C. §-ban, a 28. § (1)–(3) és (7) bekezdésében, a 30. § (4) és (5) bekezdésében, a 31. §-ban, valamint a 32. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak csak abban az esetben alkalmazhatóak a (3) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatokhoz kapcsolódó, folyamatban lévő támogatási ügyekre is, ha a támogatott a támogatási döntést hozó szerv nem peres eljárásból adódó költségeit megtéríti.
 (13) E rendeletnek az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 35/2012. (III. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: módosító rendelet) megállapított 2. § s) pontjában, 9. § (7)–(9) bekezdésében, 9/A. § (1) bekezdésében, 9/B. §-ában, 25. § (2) bekezdésében, 25/A. § (1), (3), (4) és (6) bekezdésében, 28. § (4) bekezdésében, 29. § (1)–(3) és (5) bekezdésében, 30. § (1)–(3) bekezdésében, 39. § (4) és (9)–(12) bekezdésében foglalt rendelkezéseket a módosító rendelet hatálybalépése napján folyamatban lévő eljárásokra is – ideértve a (3) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatok kapcsán folyamatban lévő támogatási ügyeket is – megfelelően alkalmazni kell, kivéve azon támogatási ügyeket, amelyekhez peres követelés-igényérvényesítési eljárások kapcsolódnak, vagy a visszafizetés iránti követelés legalább részben teljesült. Amennyiben nem peres követelés-igényérvényesítési eljárás indult a támogatás ügyében, úgy a 9. § (7)–(9) bekezdésében, a 9/A. § (1) bekezdésében, a 9/B. §-ban, a 25. § (2) bekezdésében, a 25/A. § (1), (3), (4) és (6) bekezdésében, a 28. § (4) bekezdésében, a 29. § (1)–(3) és (5) bekezdésében, a 30. § (1)–(3) bekezdésében, valamint a (4) és (9)–(12) bekezdésben foglaltak csak abban az esetben alkalmazhatóak a (3) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatokhoz kapcsolódó, folyamatban lévő támogatási ügyekre is, ha a támogatott a támogatási döntést hozó szerv nem peres eljárásból adódó költségeit megtéríti.”

2. Az egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet módosítása

- 14. §** Az egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 1. § (4) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az e rendelet hatálya alá tartozó források tekintetében)

„a) pályázati rendszer keretében a TEKI, CÉDE, LEKI, TEUT, valamint pályázati rendszeren kívül a VTT támogatására rendelkezésre álló szabad keretek felhasználásáról a regionális fejlesztési tanács, vagy a regionális fejlesztés tanács általános jogutódjaként eljáró megyei önkormányzat (a továbbiakban: Tanács),”
(dönt, valamint)

15. § Az R2. az „A támogatás folyósítása” alcímet megelőzően a következő 16/A. §-sal egészül ki:

„16/A. § (1) Ha a kedvezményezett az előre nem tervezhető, rajta kívül álló okokból, illetve a jelentősen megváltozott külső gazdasági környezet miatt időlegesen nem tudja teljesíteni a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeit, úgy a támogatási döntést hozó szervtől írásban kérelmezheti a kötelezettségek teljesítésének felfüggesztését. A kérelemben meg kell jelölni, hogy az melyik támogatási szerződéshez kapcsolódik, mely kötelezettség felfüggesztésére irányul, valamint a felfüggesztés kérelmezett kezdő és befejező időpontját. Emellett részletesen be kell mutatni a vállalt kötelezettségek teljesítését megakadályozó okokat, valamint a kedvezményezett által a felfüggesztés időtartama alatt tervezett azon intézkedéseket, amelyek biztosítják a vállalt kötelezettségek eredeti szerződéses feltételek szerinti teljesítését a felfüggesztés lejártát követően.

(2) A támogatási döntést hozó szerv döntését megelőzően – a Kincstárral együttműködve, szükség szerint helyszíni ellenőrzéssel egybekötve – meg kell vizsgálni, hogy biztosított-e a kedvezményezett működőképessége, a kérelemben bemutatott okok alapján megállapítható-e a kedvezményezett felelőssége, valamint a felfüggesztés lejártát követően reálisan teljesíthető-e a vállalt kötelezettségek.

(3) A kötelezettségek teljesítésének felfüggesztéséről a támogatási döntést hozó szerv a kérelem beérkezését követő 60 napon belül dönt. A felfüggesztés időtartama nem lehet hosszabb 24 hónapnál. A felfüggesztés időtartamának kezdő időpontját valamely hónap első, befejező időpontját valamely hónap utolsó napjában kell meghatározni, amelyeket a támogatási szerződés módosításában rögzíteni kell.

(4) A felfüggesztésre vonatkozó kérelem benyújtására a szerződéses kötelezettségek záró időpontjáig van mód.

(5) A kedvezményezett a támogatási döntést hozó szervnél a felfüggesztés lejártát megelőző legalább 30 és legfeljebb 180 napon belül írásban kérelmezheti a felfüggesztés meghosszabbítását, azonban a felfüggesztés teljes időtartama a felfüggesztés meghosszabbításával együtt sem lehet hosszabb a (3) bekezdésben meghatározott időtartamnál. A felfüggesztés időtartamának lejártát követően a kedvezményezett köteles a kötelezettségeit a támogatási szerződésben vállalt feltételek szerint teljesíteni.”

16. § Az R2. 20. § (1)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A TEKI, CÉDE, LEKI és TEUT előirányzatokból támogatott beruházással létrehozott vagy a 12. § (5) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalás időpontjáig csak a támogatási döntést hozó jóváhagyásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve használatba. A kedvezményezett által a támogatási döntést hozó szerv részére küldött, jóváhagyást kérő kezdeményezésnek tartalmaznia kell annak ismertetését, hogy a kedvezményezett vagy más személy a támogatási szerződésben foglalt fenntartási, működtetési, karbantartási, a fejlesztéshez kapcsolódó szolgáltatási kötelezettségeit milyen módon fogja a támogatással létrehozott vagyon elidegenítését, bérbe vagy használatba adását követően teljesíteni. A támogatási döntést hozó szerv az elidegenítéshez, bérbe vagy használatba adáshoz utólag is hozzájárulhat, ha a hozzájárulás jogszabályban előírt egyéb feltételei teljesülnek. Az elidegenítéshez, bérbe vagy használatba adáshoz való hozzájárulás esetén – különös tekintettel az utólagos hozzájárulásra – a támogatási döntéshozó szervnek mérlegelnie kell a támogatási szerződés céljának jövőbeni megvalósulását, az esetleges államháztartási követelések kockázatának mértékét, és az ügy egyéb körülményeit.

(2) Ha a TEKI, CÉDE, LEKI és TEUT előirányzatokból

a) támogatott beruházással létrehozott vagyon elidegenítése, bérbe, illetve használatba adása a támogatási döntést hozó jóváhagyása nélkül történik, vagy

b) a támogatási döntést hozó szerv a támogatás jogtalan igénybevételét állapította meg, vagy

c) a kedvezményezett a támogatási szerződésben, illetve a 15. § szerint módosított támogatási szerződésben rögzített kötelezettségeinek – különös tekintettel a fenntartási, üzemeltetési, szolgáltatási, karbantartási kötelezettségekre – nem tesz eleget,

akkor az igénybe vett támogatás teljes, kamattal növelt összege visszafizetésének elrendelésére és az igénybe nem vett támogatás teljes összegének zárolására vagy törlésére kerül sor. Ebben az esetben az igénybe vett támogatást jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamattal növelt összegben kell visszafizetni a Kincstár által vezetett, támogatási szerződésben megjelölt számla javára.

(3) Ha a TEKI, CÉDE, LEKI és TEUT előirányzatokból támogatott beruházással létrehozott vagyon a támogatási döntést hozó szerv jóváhagyásával történő elidegenítésére, bérbe, illetve használatba adására a szolgáltatási, a működtetési és az egyéb kötelezettségek más által történő átvállalásával kerül sor, úgy a támogatást nem kell visszafizetni az adott előirányzat javára, azonban a támogatási szerződés módosításában a kötelezettségek átvállalását rögzíteni kell.

(4) Abban az esetben, ha a TEKI, CÉDE, LEKI és TEUT előirányzatokból támogatott beruházással létrehozott vagyon elidegenítésére, bérbe, illetve használatba adására a támogatási döntést hozó szerv jóváhagyásával kerül sor a szolgáltatási, a működtetési és az egyéb kötelezettségek más által történő átvállalása nélkül, úgy az igénybe vett támogatást a támogatási döntést hozó szerv visszavonó döntésének időpontjában érvényes jegybanki alapkammattal növelt összegben kell visszafizetni az előirányzat javára, a Kincstár által vezetett, támogatási szerződésben megjelölt számlára.”

17. § Az R2. a következő 34. §-sal egészül ki:

„34. § (1) Az 1. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott előirányzatok jogelőd előirányzatai az alábbiak:

- a) az önkormányzati fejlesztések támogatása területi kötöttség nélkül (céljellegű decentralizált támogatás) előirányzat;
- b) a területi kiegyenlítést szolgáló önkormányzati fejlesztések támogatása előirányzat;
- c) a leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának támogatása előirányzat;
- d) a települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat-felújításának támogatása előirányzat;
- e) települési hulladék közszolgáltatás fejlesztéseinek támogatása előirányzat.

(2) A 20. § (5)–(12) bekezdésében foglalt rendelkezéseket az (1) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatokhoz kapcsolódó, folyamatban lévő támogatási ügyekre is megfelelően alkalmazni kell, kivéve azon támogatási ügyeket, amelyekhez peres követelés-igényérvényesítési eljárások kapcsolódnak, vagy a visszafizetés iránti követelés legalább részben teljesült. Amennyiben nem peres követelés-igényérvényesítési eljárás indult a támogatás ügyében, úgy a 20. § (5)–(12) bekezdésében foglaltak csak abban az esetben alkalmazhatóak az (1) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatokhoz kapcsolódó, folyamatban lévő támogatási ügyekre is, ha a támogatott a támogatási döntést hozó szerv nem peres eljárásból adódó költségeit megtéríti.

(3) E rendeletnek az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 35/2012. (III. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: módosító rendelet) megállapított 1. § (4) bekezdés a) pontjában, 16/A. §-ában, 20. § (1)–(4) bekezdésében, valamint 34. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket a módosító rendelet hatályba lépésekor folyamatban lévő eljárásokra is – ideértve az (1) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatok kapcsán folyamatban lévő támogatási ügyeket is – megfelelően alkalmazni kell, kivéve azon támogatási ügyeket, amelyekhez peres követelés-igényérvényesítési eljárások kapcsolódnak, vagy a visszafizetés iránti követelés legalább részben teljesült. Amennyiben nem peres követelés-igényérvényesítési eljárás indult a támogatás ügyében, úgy a 16/A. §-ban, a 20. § (1)–(4) bekezdésében, valamint a 34. § (2) bekezdésében foglaltak csak abban az esetben alkalmazhatóak az (1) bekezdésben meghatározott jogelőd előirányzatokhoz kapcsolódó, folyamatban lévő támogatási ügyekre is, ha a támogatott a támogatási döntést hozó szerv nem peres eljárásból adódó költségeit megtéríti.

(4) Az (1) bekezdésben felsorolt jogelőd előirányzatok terhére megítélt támogatások esetén a fenntartási, üzemeltetési, szolgáltatási és karbantartási kötelezettség időtartama a projekt befejezését követő hónaptól számított 5 év.”

3. A 2010. évi terület- és régiófejlesztési cél-előirányzat felhasználásáról szóló 122/2010. (IV. 20.) Korm. rendelet módosítása

18. § A 2010. évi terület- és régiófejlesztési cél-előirányzat felhasználásáról szóló 122/2010. (IV. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3.) 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A megtérülésből elsődlegesen a területfejlesztésért és területrendezésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) és a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) között az (1) bekezdés szerinti célra már megkötött megállapodásban foglalt kötelezettségeket kell teljesíteni. Az ezen túlmenően teljesült tárgyévi megtérülés a döntéshozó területfejlesztési tanácsok és munkaszervezeteik általános jogutódjaként eljáró megyei önkormányzat (1) bekezdés szerinti feladatai finanszírozásának kiegészítő fedezeteként használható fel.”

19. § Az R3. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § Kiírt pályázati felhíváshoz kapcsolódóan pályázati díj nem határozható meg. A lebonyolító a lebonyolítás céljából átadott előirányzat legfeljebb 5%-át a feladat ellátásával kapcsolatos kiadása fedezeteként használhatja fel.”

- 20. §** Az R3. 37. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A 35. § (1) bekezdése szerinti támogatás esetén elszámolható költségnek minősül az engedélyezési tervdokumentáció elkészítéséhez és az engedélyezési eljárás lefolytatásához közvetlenül igénybe vett gazdasági szolgáltatások ellenértéke. Az engedélyezési tervdokumentáció és a megtervezett fejlesztés megkezdhetőségét igazoló, jogerős vízjogi létesítési vagy építési engedély Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács, vagy az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács általános jogutódjaként eljáró megyei önkormányzat (a továbbiakban: Tanács) számára történő benyújtását követően kerülhet sor az engedélyezési eljárás költségének elszámolására.”
- 21. §** Az R3. 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„49. § E rendeletnek az egyes területfejlesztési és önkormányzati fejlesztési célokat szolgáló hazai támogatási előirányzatokról szóló kormányrendelet módosításáról szóló 35/2012. (III. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: módosító rendelet) megállapított 15. §-át a módosító rendelet hatálybalépése előtt megkötött szerződésekre is alkalmazni kell.”

4. Záró rendelkezések

- 22. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon a hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 36/2012. (III. 9.) Korm. rendelete a budapesti Istvánmező rehabilitációs programjával, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 364/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdésében, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A budapesti Istvánmező rehabilitációs programjával, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 364/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
(2) Az R. 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
- 2. §** Az R. a következő 4. §-sal egészül ki:
„4. § E rendeletnek a budapesti Istvánmező rehabilitációs programjával, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 364/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 36/2012. (III. 9.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított rendelkezéseit a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 36/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

„1. melléklet a 364/2011. (XII. 30.) Korm. rendelethez

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás megvalósításához szükséges hatósági engedélyezési eljárások és az eljárások lefolytatáshoz hatáskörrel rendelkező közigazgatási szervek

	A	B	C	D	E
1.	Beruházás megnevezése	Beruházás azonosítója	A beruházás megvalósításával kapcsolatos engedélyezési eljárások	Első fokon eljáró hatóság	Másodfokon eljáró hatóság
2.	Budapest Istvánmező rehabilitációs programja, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciója (2011–2020)	Budapest XIV. kerület 32826 helyrajzi számú terület, illetve ezen területtől telekalakítás folytán kialakított terület	általános építésügyi hatósági engedélyezési eljárások	Budapest Főváros Kormányhivatala	építésügyért felelős miniszter
3.			környezetvédelmi hatósági engedélyezési eljárások	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
4.			útügyi hatósági engedélyezési eljárások	Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Felügyelősége	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központja
5.			a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdése és 13. § (2) bekezdése szerinti engedélyezési eljárások	Budapest Főváros Kormányhivatala Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
6.			vízügyi hatósági eljárások	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
7.			hírközlési hatósági eljárások	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke
8.			földvédelmi, telekalakítási, földmérési, ingatlan-nyilvántartási hatósági eljárások	Budapest 2. számú Körzeti Földhivatal	Budapest Főváros Kormányhivatalának Földhivatala
9.			talajvédelmi hatósági eljárások	Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága	Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal

10.			beépített tűzjelző, tűzoltó berendezések létesítési és használatbavételi eljárásai	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
11.			tűzvédelmi hatósági ügyekben eltérési engedélyezési eljárások	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
12.			a jogszabályban rögzített tűzvédelmi hatósági egyeztetésekkel kapcsolatos eljárások	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
13.			azon beépített tűzoltó berendezések létesítésével és használatbavételi ügyeivel kapcsolatos eljárások, amelyek tervezése, kivitelezése jogszabályban, nemzeti szabványban nem szabályozott	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter

2. melléklet a 36/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

„2. melléklet a 364/2011. (XII. 30.) Korm. rendelethez

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás megvalósításához szükséges hatósági engedélyezési eljárásokban közreműködő hatáskörrel rendelkező szakhatóságok

	A	B	C
1.	Szakhatósági közreműködése tárgya	Első fokú szakhatóság	Másodfokú szakhatóság
2.	építésügy	Budapest Főváros Kormányhivatala	építésügyért felelős miniszter
3.	környezetvédelem, természetvédelem és vízügy	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
4.	közlekedés: közút	Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Felügyelősége	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központja
5.	rendészet:		
6.	a) gyorsforgalmi utak esetén	Országos Rendőr-főkapitányság	rendészetért felelős miniszter
7.	b) az egyéb országos közutak, a helyi közutak és a közforgalom elől el nem zárt magánutak esetén	Budapesti XIV. kerületi Rendőrkapitányság	Budapesti Rendőr-főkapitányság
8.	tűzvédelem	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter
9.	katasztrófavédelem	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter
10.	földművelésügy: talajvédelem	Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága	Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
11.	hírközlés	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke
12.	műszaki biztonság	Budapest Főváros Kormányhivatala Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
13.	egészségügy	Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve	Országos Tisztifőorvosi Hivatal
14.	kulturális örökségvédelem	Budapest Főváros Kormányhivatala Kulturális Örökségvédelmi Irodája	Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

A Kormány 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelete az atomenergiával kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról

A Kormány

az 1. alcím tekintetében az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 67. § d) és e) pontjában,
a 2. alcím tekintetében az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 67. § r) pontjában,
a 3. alcím tekintetében az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 67. § s) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NBSZ rendelet) 3. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) Ha a kérelmező a nukleáris biztonsággal összefüggő engedély iránti kérelmét az útmutatókban foglaltak szerint terjeszti elő, továbbá, ha az engedélyes a nukleáris biztonsággal összefüggő tevékenységét az útmutatókban foglaltak szerint végzi, akkor a nukleáris biztonsági hatóság a választott módszert a nukleáris biztonság követelményei teljesítésének igazolására alkalmasnak tekinti, és az alkalmazott módszer megfelelőségét nem vizsgálja.”
- 2. §** Az NBSZ rendelet 14. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) Az engedélyesnek biztosítani kell a nukleáris létesítmény létesítésével, üzembe helyezésével és üzemeltetésével kapcsolatos tapasztalatok rendszeres és folyamatos gyűjtését, elemzését, értékelését, a nukleáris létesítmény biztonsági színvonalának fenntartása és növelése, továbbá a leszerelési tervek megalapozása érdekében.”
- 3. §** (1) Az NBSZ rendelet 17. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
- „(1a) A nukleáris létesítmények létesítési életciklus szakasza során a nukleáris biztonsági hatóság 1. melléklet 1.3.1.0200., 1.3.2., 1.3.3., 1.3.4., 1.3.5. pont szerinti engedélye, vagy az 1. melléklet 1.3.1.0300. pont szerinti esetben típusengedélye szükséges a nukleáris rendszer, rendszerelem
- a) gyártásához (gyártási engedély),
  - b) beszerzéséhez (beszerzési engedély),
  - c) szereléséhez (szerelési engedély) és
  - d) üzemeltetéséhez (üzemeltetési engedély).”
- (2) Az NBSZ rendelet 17. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) A nukleáris biztonsági hatóság a nukleáris létesítmény létesítése, üzembe helyezése, üzemeltetése, átalakítása és leszerelése során a nukleáris biztonságra való hatás szerint differenciált hatósági felügyeleti eljárásokat alkalmaz.”
- 4. §** (1) Az NBSZ rendelet 18. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) A nukleáris biztonságot befolyásoló, a hatósági engedélyezési eljárások megalapozására benyújtott dokumentumokban nem szereplő, 1. és 2. biztonsági osztályba tartozó rendszerelemekkel összefüggő szerelési, kivitelezési technológiák, mérési, számítási, műszaki vizsgálati és értékelési módszerek alkalmazására a nukleáris biztonsági hatóság előzetes jóváhagyása alapján kerülhet sor. A nukleáris biztonsági hatóság a módszert rögzítő dokumentumot a felhasználási körülményeket megvizsgálva, a felhasználás körülményeire tett előírások mellett hagyja jóvá.”
- (2) Az NBSZ rendelet 18. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) Az atomerőműben üzemelő, nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá tartozó nyomástartó berendezések és csővezetékek időszakos ellenőrzési programjainak műszaki követelményrendszerét, a fővízkör időszakos ellenőrzési programját, továbbá a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerelemek roncsolásmentes anyagvizsgálatának terjedelmét, módszerét, a vizsgálati eredmények elfogadási kritériumrendszerét és időbeli ütemezését rögzítő dokumentumokat a nukleáris biztonsági hatóság hagyja jóvá.”

- 5. §** Az NBSZ rendelet 22. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A nukleáris biztonsági hatóság a nukleáris biztonság fennmaradása érdekében a nukleáris létesítmények életciklusának valamennyi szakaszában az 1. mellékletben meghatározott módon rendszeresen és tervszerűen legalább az alábbiakat ellenőrzi:
a) a nukleáris létesítmények, azok rendszerei, rendszerelemei, építményei megfelelnek az engedélyekben, jogszabályokban előírt követelményeknek;
b) a nukleáris létesítmény tervezése, telephelyének vizsgálata, létesítése, üzembe helyezése, üzemeltetése, átalakítása és megszüntetése megfelel a nukleáris biztonsági követelményeknek, a hatósági engedélyek alapjául szolgáló feltételeknek és körülményeknek, valamint az engedélyekben előírtaknak; továbbá
c) az engedélyes irányítási rendszere megfelel az e rendeletben előírt követelményeknek legalább a következők tekintetében:
ca) a vonatkozó dokumentumok és utasítások összhangban vannak a tervezési követelményekkel, valamint a rendszerek és rendszerelemek tényleges állapotával, érvényesek, és azokat betartják;
cb) az engedélyes által alkalmazott munkavállalók és beszállítók megfelelnek a jogszabályban előírt követelményeknek;
cc) az engedélyes az előírásoknak megfelelő minősítési rendszert dolgoz ki és működtet a beszállítók kiválasztására és alkalmasságuk igazolására;
cd) az engedélyes a jelentési kötelezettségét teljesíti, a jelentéseket az előírásoknak megfelelő tartalommal állítja össze és a biztonságot érintő események kivizsgálásának eredményeként előirányzott javító intézkedéseket végrehajtja;
ce) az engedélyes a hiányosságokat és az eltéréseket indokolatlan késlekedés nélkül azonosítja, kijavítja vagy megengedhetőségüket igazolja;
cf) az engedélyes az összegyűjtött tapasztalatokat hasznosítja, és ennek eredményét továbbadja a beszállítóknak és a nukleáris biztonsági hatóságnak;
cg) az engedélyes belső előírásrendszere alkalmas a folyamatok szabályozására, beleértve az igénybe vett beszállítók atomerőművi blokkal kapcsolatos tevékenységét is; valamint
ch) az engedélyes a jogszabályban előírt követelményeknek, valamint a belső szabályozásnak megfelelően kezeli a nukleáris biztonságot.”
- 6. §** Az NBSZ rendelet a következő 28/A. §-sal egészül ki:
„28/A. § Az engedélyesnek biztosítani kell, hogy a nukleáris biztonságot érintő megoldások megalapozásának felülvizsgálatához, valamint a cserék, javítások, átalakítások végrehajtásához szükséges információ, dokumentáció és tervek – beleértve az alkatrészek gyártmányterveit is – a teljes üzemidő alatt rendelkezésre álljanak.”
- 7. §** Az NBSZ rendelet 14. alcíme a következő 30/A. §-sal egészül ki:
„30/A. § Az engedélyesnek – a 23. § figyelembevételével – az egyes folyamatok felügyelete érdekében teljes körű, a nukleáris biztonság szempontjából differenciált ellenőrzési rendszert kell működtetnie, mely az adott életciklus szakaszra jellemző valamennyi folyamatra és részt vevő szervezetre kiterjed.”
- 8. §** Az NBSZ rendelet 35. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A nukleáris biztonsági hatóság jogosult bekapcsolódni az engedélyes eseménykivizsgálási tevékenységébe vagy független kivizsgálást hajthat végre. A nukleáris biztonsági hatóság mindkét esetben – az Atv. 17. § (3) bekezdésében meghatározott intézményen kívül – igénybe veheti független műszaki szakértő közreműködését is.”
- 9. §** Az NBSZ rendelet a következő 40/A. §-sal egészül ki:
„40/A. § (1) A 2012. március 31-én vagy korábban, a rendelet 40. § (1) és (5) bekezdése alapján indult eljárásokat meg kell szüntetni.
(2) Az atomenergiával kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelet hatálybalépésekor üzemelő nukleáris létesítmény engedélyese az e rendelet hatálybalépését követő 3. hónap első napján jelentést nyújt be a nukleáris biztonsági hatóságnak.
(3) Az engedélyes a jelentésben az általa elvégzett felülvizsgálat alapján bemutatja, hogy a rá és a jelentés tárgyát képező nukleáris létesítményre irányadó követelmények közül melyek nem teljesülnek részben vagy egészben.

(4) Az engedélyes a jelentésben bemutatja, hogy a benne felsorolt részben vagy egészben nem teljesülő követelmények teljesülését hogyan befolyásolja azoknak az általa elhatározott átalakításoknak a végrehajtása, amelyek

- a) tekintetében e rendelet hatálybalépése előtt már végrehajtható átalakítási engedéllyel rendelkezett, vagy
- b) tekintetében 2011. augusztus 9-én hatályos szabályozás alapján végrehajtható elvi átalakítási engedéllyel rendelkezett, vagy
- c) 2011. augusztus 9-én hatályos szabályozás szerint nem estek hatósági engedélyezési kötelezettség alá.

(5) Az engedélyes jelentésében értékeli a követelményektől való eltérés biztonsági kockázatát, javaslatot terjeszt elő a részben vagy egészben nem teljesülő követelmények – ideértve a biztonsági osztályba sorolásra vonatkozó, e rendelettel megállapított rendelkezéseket is – teljesítésének időpontjára, és az egyes teljesítéshez szükséges intézkedések megvalósítására javasolt időpontokig felmentési kérelmet nyújt be a nukleáris biztonsági hatósághoz. A teljesítés javasolt időpontja nem lehet későbbi, mint a jelentés tárgyát képező nukleáris létesítmény (atomerőmű esetében a blokk) soron következő Időszakos Biztonsági Felülvizsgálatának időpontja.

(6) A nukleáris biztonsági hatóság az Atv. 12. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ügyintézési határidő megtartásával a következő szempontok figyelembevételével határozatban dönt a felmentésről és annak engedélyezett időtartamáról:

- a) a követelménytől való eltérés által okozott kockázatnövekedés mértéke alapján;
- b) a követelmény teljesítéséhez szükséges intézkedések terjedelme, erőforrásigénye, megvalósítási időtartama alapján; valamint
- c) annak figyelembevételével, hogy egy telephelyen belül ne különbözzenek indokolatlanul a biztonsági követelmények.

(7) A felmentés időtartama nem terjedhet túl a soron következő Időszakos Biztonsági Felülvizsgálat időpontján.

(8) A rendelet az atomenergiával kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdésével és 2. mellékletével megállapított 3. melléklet 3.1.1.0200. pont c) alpontjában felsorolt rendelkezéseket az üzemelő atomerőművi blokk rendszereinek, rendszerlemeinek azon átalakítására kell első ízben alkalmazni, melyek esetében az 1. melléklet 1.4.1.0300. pontja szerinti Átalakítás formalap benyújtására az e rendelet hatálybalépését követő negyedik hónap első napját követően kerül sor.”

- 10. §**
- (1) Az NBSZ rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
  - (2) Az NBSZ rendelet 3. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
  - (3) Az NBSZ rendelet 4. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.
  - (4) Az NBSZ rendelet 5. melléklete a 4. melléklet szerint módosul.
  - (5) Az NBSZ rendelet 6. melléklete az 5. melléklet szerint módosul.
  - (6) Az NBSZ rendelet 7. melléklete a 6. melléklet szerint módosul.
  - (7) Az NBSZ rendelet 9. melléklete helyébe a 7. melléklet lép.
  - (8) Az NBSZ rendelet a 8. melléklet szerinti 10. melléklettel egészül ki.

11. § Az NBSZ rendelet

- 1. 6. § (3) bekezdésében az „a balesetek” szövegrész helyébe az „a tervezésen túli üzemzavarok és a balesetek”,
- 2. 6. § (7) bekezdésében az „az (1)–(4) bekezdés” szövegrész helyébe az „a (2)–(4) bekezdés”,
- 3. 8. § (1) bekezdésében a „köteles a politika megvalósítására” szövegrész helyébe az „alkalmas a politika megvalósítására”,
- 4. 9. § (3) bekezdés d) pontjában a „nukleáris létesítmény teljesítse” szövegrész helyébe a „nukleáris létesítmény a tervezési alap keretein belül teljesítse”,
- 5. 9. § (5) bekezdésében az „emberi tényezőt” szövegrész helyébe az „ember-gép kapcsolatot és az emberi tényezőt”,
- 6. 10. § (2) bekezdésében a „független felülvizsgálatának” szövegrész helyébe a „független műszaki szakértői felülvizsgálatának”,
- 7. 12. § (2) bekezdésében az „engedélyes legfelső vezetősége” szövegrész helyébe az „engedélyes felső vezetősége”,
- 8. 12. § (3) bekezdésében és 4. melléklet 4.4.1.0600. pontjában a „pszichikai” szövegrész helyébe a „pszichológiai”,
- 9. 14. § (1) bekezdés a) pontjában az „üzemzavarok és balesetek” szövegrész helyébe az „üzemzavarok, tervezésen túli üzemzavarok és balesetek”,

10. 17. § (3) bekezdésében a „biztonság szempontjából fontos” szövegrész helyébe a „nukleáris biztonság szempontjából fontos”,
11. 21. §-ában a „soron kívül jár el” szövegrész helyébe a „soron kívül járhat el”,
12. 27. § (4) bekezdésében, 4. melléklet 4.8.3.0700. pontjában, 4.8.3.0800. pontjában, 4.8.3.1700. pontjában és 4.8.3.1800. pontjában, 6. melléklet 6.3.9.1500. pontjában, 6.3.9.1600. pontjában és 6.3.9.2300. pontjában a „független szakértői” szövegrész helyébe a „független műszaki szakértői”,
13. 31. § (1) bekezdésében az „a 3. mellékletben” szövegrész helyébe az „az 1., a 3., az 5. és a 6. mellékletben”,
14. 31. § (2) bekezdésében az „alapján elvégzi” szövegrész helyébe az „alapján végzi”,
15. 32. § (1) bekezdésében a „rendszeres és eseti” szövegrész helyébe a „rendszeres, eseti és állapothoz rendelt”,
16. 36. §-ában a „nukleáris létesítmény üzemeltetésének” szövegrész helyébe a „nukleáris létesítmény üzembe helyezésének”,
17. 37. § (5) bekezdésében a „baleset-elhárítási szervezet” szövegrész helyébe a „baleset-elhárítási szervezetének”,
18. 40. § (4) bekezdésében a „javasolt időpontokig” szövegrész helyébe a „javasolt időpontokig terjedő”,
19. 4. melléklet 4.2.0.1500. pontjában a „nem sikerül a megengedhető leállási idő alatt befejezni” szövegrész helyébe a „nem sikerül befejezni az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentumban meghatározott leállási idő alatt”, valamint a „mintha nem az” szövegrész helyébe a „mintha az nem az”,
20. 4. melléklet 4.4.0.0200. pontjában az „üzembe helyezését, és minden szervezeti átalakítást követően” szövegrész helyébe az „üzembe helyezésének és minden szervezeti átalakításának megkezdése előtt”,
21. 4. melléklet 4.4.1.0600. pontjában az „üzemzavar és baleset” szövegrész helyébe az „üzemzavar, tervezésen túli üzemzavar és baleset”,
22. 4. melléklet 4.4.1.1700. pontjában az „üzemzavarok és balesetek” szövegrész helyébe az „üzemzavarok, tervezésen túli üzemzavarok és balesetek”,
23. 4. melléklet 4.5.1.0200. pontjában a „helyzetekre és baleseti helyzetekre” szövegrész helyébe a „helyzetekre, valamint – amilyen mértékben ésszerűen lehetséges – a tervezésen túli üzemzavari helyzetekre és baleseti helyzetekre”,
24. 4. melléklet 4.5.2.0200. pontjában a „szervezeti átmeneti tároló területén tartózkodót” szövegrész helyébe a „szervezeti egységet”,
25. 4. melléklet 4.5.3.0500. pontjában és 4.15.0.1500. pont c) alpontjában, 5. melléklet 5.2.2.2600. pontjában, 6. melléklet 6.2.8.2400. pont e) és g) alpontjában, valamint 6.2.8.2700. pont i) alpontjában a „baleset-kezelési” szövegrész helyébe a „balesetkezelési”,
26. 4. melléklet 4.6.4.0400. pontjában a „programmal megegyező” szövegrész helyébe a „program kidolgozásával megegyező”,
27. 4. melléklet 4.6.4.0500. pontjában az „a nukleáris biztonsági hatóság hagyja jóvá” szövegrész helyébe az „azt a nukleáris biztonsági hatóság a 18. § (4) bekezdése szerint jóváhagyja”,
28. 4. melléklet 4.7.0.0500. pontjában a „független eszközökkel – lehetőség szerint az üzemeltetőtől független szakértőkkel, eszközökkel és modellekkel – kell ellenőrizni” szövegrész helyébe az „az üzemeltetőtől független műszaki szakértővel, független eszközzel és modellel kell ellenőrizni”,
29. 4. melléklet 4.8.1.0200. pontjában a „határozza meg” szövegrész helyébe a „határozza meg, ezekre a 4.8.2–4.8.5. pont követelményeit nem kell alkalmazni”,
30. 4. melléklet 4.8.2.0700. pontjában a „végrehajtásban” szövegrész helyébe a „végrehajtásában”,
31. 4. melléklet 4.9.0.0400. pontjában az „üzemeltetési feltételek és korlátok” szövegrész helyébe az „Üzemeltetési Feltételek és Korlátok”,
32. 4. melléklet 4.12.1.0300. pontjában a „veszélyforrás-elemzésben azonosított” szövegrész helyébe a „tervezés során azonosított”,
33. 4. melléklet 4.12.1.0700. pontjában a „védelmét, valamint” szövegrész helyébe a „védelmét, dozimetrállását, valamint”,
34. 4. melléklet 4.12.1.0800. pontjában az „előrejelzésére” szövegrész helyébe az „előrejelzésére, valamint a kibocsátás monitorozására”,
35. 4. melléklet 4.14.2.0800. pontjában a „független szakértői felülvizsgálat” szövegrész helyébe az „az engedélyes által elvégzett független felülvizsgálat”,
36. 5. melléklet 5.2.2.0200. pontjában a „független szakértők” szövegrész helyébe a „független műszaki szakértő”,
37. 5. melléklet 5.2.2.0300. pontjában az „atom reaktorra” szövegrész helyébe az „atomreaktorra”,

38. 5. melléklet 5.2.6.0600. pont c) alpontjában az „olyan szakértőkkel kell felülvizsgáltatni, akik függetlenek a tervezőtől és a szállítótól” szövegrész helyébe az „a tervezőtől és a beszállítótól is független műszaki szakértővel kell felülvizsgáltatni”,
39. 5. melléklet 5.2.27.0100. pontjában az „Az elemzés során azonosított veszélyforrásokat és veszélyeztető tényezőket” szövegrész helyébe az „A tervezés során azonosított veszélyforrásokat”,
40. 5. melléklet 5.3.4.0500. pontját megelőző alcímében az „A dokumentálás” szövegrész helyébe a „Dokumentálás”,
41. 5. melléklet 5.3.10.0900. pontjában a „Nukleárisbaleset” szövegrész helyébe a „Nukleáris baleset”,
42. 5. melléklet 5.3.13.0600. pont g) alpontjában az „ÁÉJ-vel” szövegrész helyébe az „Átalakítást Értékelő Jelentéssel”,
43. 5. melléklet 5.3.17.0300. pontjában a „baleset-elhárítási szervezet vezetősége” szövegrész helyébe a „baleset-elhárítási szervezet vezetője”, valamint a „nukleáris létesítmény felső vezetősége” szövegrész helyébe a „nukleáris létesítmény legfelső vezetője”,
44. 5. melléklet 5.3.19.0800. pontjában az „akár az engedélyes által végrehajtott önértékelési program, akár független szakértői felülvizsgálat keretében” szövegrész helyébe az „az engedélyes által végrehajtott önértékelési program, vagy az engedélyes által elvégzett független felülvizsgálat keretében”,
45. 6. melléklet 6.2.1.5000. pont d) alpontjában a „független szakértő” szövegrész helyébe a „független műszaki szakértő”,
46. 6. melléklet 6.2.2.0100. pontjában a „legalább 0,05” szövegrész helyébe a „legalább 0,05-nek”,
47. 6. melléklet 6.2.3.0300. pontjában az „a jól” szövegrész helyébe a „jól”,
48. 6. melléklet 6.2.9.0100. pontjában az „Az elemzés során azonosított veszélyeztető tényezőket” szövegrész helyébe az „A tervezés során azonosított veszélyforrásokat”,
49. 6. melléklet 6.3.2.0100. pontjában a „biztosításhoz” szövegrész helyébe a „biztosításához”, valamint az „összeállításnál” szövegrész helyébe az „összeállításánál”,
50. 6. melléklet 6.3.9.1700. pontjában az „átalakítások során” szövegrész helyébe az „átalakítások során a rendszerelemek kiválasztását”,
51. 6. melléklet 6.3.9.2500. pontjában a „dokumentációt” szövegrész helyébe a „dokumentációt az 1. melléklet 1.2.5. pontjának figyelembevételével”,
52. 6. melléklet 6.3.17.1200. pontjában az „akár az engedélyes által végrehajtott önértékelési program, vagy független szakértői felülvizsgálat keretében” szövegrész helyébe az „az engedélyes által végrehajtott önértékelési program, vagy az engedélyes által elvégzett független felülvizsgálat keretében”,
53. 7. melléklet 7.1.2.0300. pontjában az „az 7.5–7.7. pontokban” szövegrész helyébe az „a 7.5–7.7. pontokban”,
54. 7. melléklet 7.2.1.2500. pontjában a „független felülvizsgálat” szövegrész helyébe a „7.2.1.2400. pont szerinti felülvizsgálat”,
55. 7. melléklet 7.3.1.0300. pontjában a „jellemzőket, s” szövegrész helyébe a „jellemzőket, és”,
56. 7. melléklet 7.3.2.0500. pontjában a „földrengés jellemzőinek és a telephelyi geotechnikai paramétereknek alapján” szövegrész helyébe a „földrengés jellemzői és a telephelyi geotechnikai paraméterek alapján”,
57. 7. melléklet 7.3.2.0800. pontjában a „lokális, s” szövegrész helyébe a „lokális, és”,
58. 7. melléklet 7.3.5.0100. pontjában a „telephelyre történő repülőgép-rázuhanás” szövegrész helyébe a „katonai és polgári repülőgép telephelyre történő rázuhanásának”,
59. 7. melléklet 7.3.6.0500. pontjában a „jellemzőit, s” szövegrész helyébe a „jellemzőit, és”,
60. 7. melléklet 7.3.7.0100. pontjában az „Az adott nukleáris létesítmény” szövegrész helyébe a „Nukleáris létesítmény”,
61. 7. melléklet 7.5.2.0500. pontjában az „értékkal” szövegrész helyébe az „értékekkel”,
62. 7. melléklet 7.5.6.0200. pontjában a „független szakértőkkel” szövegrész helyébe a „független műszaki szakértővel”,
63. 7. melléklet 7.5.6.0400. pontjában a „gyakoriság-intervallumban” szövegrész helyébe a „gyakorisági intervallumban”, valamint
64. 7. melléklet 7.5.7.0100. pontjában a „hatásainak értékelésre” szövegrész helyébe a „hatásainak értékelésére” szöveg lép.

12. § (1) Hatályát veszti az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.12.2.0600. pontja, 5. melléklet 5.3.17.1900. pontja és 6. melléklet 6.3.20.0200. pontja.
- (2) Hatályát veszti az NBSZ rendelet
- a) 37. § (1) bekezdésében az „és a már kialakult nukleáris vészhelyzet felmérésére, korlátozására és elhárítására”,

- b) 4. melléklet 4.2.0.0400. pontjában a „vagy ideiglenes módosításának”,
- c) 5. melléklet 5.3.6.1900. pontjában az „és baleset-elhárítási tervet”,
- d) 5. melléklet 5.3.16.0500. pontjában a „– lehetőség szerint az üzemeltetőtől különböző szakértőkkel, eszközökkel és modellekkel –”, és
- e) 7. melléklet 7.3.6.1600. pontjában az „a javasolt nukleáris létesítmény elhelyezésére” szövegrész.

2. Az atomenergia alkalmazása körében a fizikai védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló 190/2011. (IX. 19.) Korm. rendelet módosítása

- 13. §** Az atomenergia alkalmazása körében a fizikai védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló 190/2011. (IX. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: fizikai védelemről szóló rendelet) 1. § (3) bekezdése helyébe következő rendelkezés lép:
- „(3) A nukleáris anyag, radioaktív sugárforrás és radioaktív hulladék szállítása tekintetében a rendelet hatálya minden szállítási módra kiterjed, azzal, hogy a légi, tengeri, valamint belvízi szállítás tekintetében a 3. melléklet 1–5. pontját, 13–30. pontját, 45–69. pontját, továbbá a légi és a tengeri szállítás tekintetében a 70–73. pontját nem kell alkalmazni.”
- 14. §** A fizikai védelemről szóló rendelet 2. § (1) bekezdése a következő 12a. ponttal egészül ki:
- „12a. *Hordozható eszköz*: olyan tartó vagy tároló, amelyet kifejezetten arra terveztek, hogy a benne elhelyezett zárt sugárforrás a különböző helyeken történő használathoz könnyen, kézi erővel mozgatható legyen.”
- 15. §** A fizikai védelemről szóló rendelet 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) A fizikai védelmi rendszert úgy kell kialakítani, hogy minimalizálja a belső elkövető általi szabotázs lehetőségét, és akadályozza meg a belső elkövető általi jogtalan eltulajdonítást.”
- 16. §** (1) A fizikai védelemről szóló rendelet 10. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(5) Biztosítani kell a belépési jogosultság ellenőrzését olyan módon, hogy az lehetővé tegye a belépésre jogosult személyek belépését, detektálja és késleltesse a belépésre nem jogosult személyek be- és kilépését, továbbá jelezze a bevitelre nem engedélyezett anyagok és eszközök be- és kivételét.”
- (2) A fizikai védelemről szóló rendelet 10. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
- „(7) A zónahatárokon található ellenőrző áteresztő pontokat úgy kell kialakítani, hogy ott, az adott fizikai védelmi szintnek megfelelően, jelezhető legyen a bevitelre nem engedélyezett anyagok, eszközök be- és kivitele.”
- 17. §** A fizikai védelemről szóló rendelet 29. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) Hordozható eszközökben alkalmazott 2. és 3. kategóriába tartozó zárt radioaktív sugárforrások egyidejűleg két, mobil kommunikációs eszközzel ellátott személy jelenlétében alkalmazhatók. Az elrettentést sugárvédelmi lezárással és figyelmeztető táblák kihelyezésével, a detektálást személyes megfigyeléssel és sugárzásjelző lámpák elhelyezésével, továbbá jogtalan eltulajdonítás esetén a rendőrség riasztásával, a késleltetést elsősorban az eszköz helyszínen található rögzített tárgyhoz vagy ha ez nem lehetséges, egy 30 kilogrammnál nehezebb mobil súlyhoz való rögzítésével kell megvalósítani.
- (4) Hordozható eszközökben alkalmazott, 4. és 5. kategóriába tartozó zárt radioaktív sugárforrások egyidejűleg két, mobil kommunikációs eszközzel ellátott személy jelenlétében alkalmazhatók. Az alkalmazás során az elrettentést figyelmeztető táblák kihelyezésével, a detektálást személyes megfigyeléssel, továbbá jogtalan eltulajdonítás esetén a rendőrség riasztásával kell megvalósítani.”
- 18. §** A fizikai védelemről szóló rendelet 34. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:
- „(4a) Az OAH és a rendőrség az ellenőrzési programban nem szereplő ellenőrzés időpontjáról, céljáról, legalább az ellenőrzést megelőző munkanapon, vagy ha ez nem lehetséges, legkésőbb az ellenőrzést közvetlenül megelőzően egymást tájékoztatja. A felvett jegyzőkönyv és a hivatalos feljegyzés megküldésére a (3) bekezdésben foglaltak az irányadók.”

- 19. §** A fizikai védelemről szóló rendelet 35. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) A fix telepítésű, ionizáló sugárzást létrehozó, de radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések birtokosa a fizikai védelem biztosításához:
- a) a sugárveszély jelzését a berendezést magában foglaló helyiség összes bejárati ajtaján alkalmazza, kivéve a csomagvizsgáló berendezéseket, ahol elégséges a berendezésen alkalmazni;
  - b) a berendezést magában foglaló helyiséget zárható ajtókkal látja el, és az ajtókat zárt állapotban tartja, amikor a helyiség nincs használatban;
  - c) meghatározza a belépésre jogosult személyeket és a belépési jogosultságot ellenőrzi;
  - d) biztosítja, hogy amikor a berendezés vagy a helyiség nincs használatban, a berendezés üzemeltetéséhez szükséges kulcsokat és a berendezést magában foglaló helyiség kulcsait lemezkazettában tárolják, vagy a belépésre jogosult személy magánál tartja, továbbá
  - e) a kulcsok felvételére feljogosított személyeket meghatározza, a kulcsok felvételére vonatkozó jogosultságot ellenőrzi.
- (3) Mobil, ionizáló sugárzást létrehozó, de radioaktív anyagot nem tartalmazó berendezések birtokosa:
- a) a sugárveszély jelzését a berendezésen alkalmazza;
  - b) a berendezés használaton, vagy a használatra történő szállításon kívüli tárolására szolgáló helyiségét zárható ajtókkal látja el;
  - c) meghatározza a tárolásra szolgáló helyiségbe belépésre jogosult személyeket és a belépési jogosultságot ellenőrzi;
  - d) biztosítja, hogy amikor a helyiség nincs használatban, a tárolásra szolgáló helyiség kulcsait zárt lemezkazettában tárolják, vagy a belépésre jogosult személy magánál tartja; továbbá
  - e) naprakész nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a berendezés elvitelének és visszahelyezésének időpontját és a berendezést alkalmazó személy nevét.”

20. § A fizikai védelemről szóló rendelet a következő 37/A. §-sal egészül ki:

„37/A. § A rendelet az atomenergiával kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelet:

    - a) 13. §-ával megállapított 1. § (3) bekezdését,
    - b) 14. §-ával megállapított 2. § (1) bekezdés 12a. pontját,
    - c) 15. §-ával megállapított 6. § (2) bekezdését,
    - d) 16. §-ával megállapított 10. § (5) és (7) bekezdését,
    - e) 17. §-ával megállapított 29. § (3) és (4) bekezdését,
    - f) 18. §-ával megállapított 34. § (4a) bekezdését,
    - g) 19. §-ával megállapított 35. § (2) és (3) bekezdését,
    - h) 21. §-ával és 9. mellékletével megállapított 1. melléklet 2. táblázat 3. sorát,
    - i) 21. §-ával és 10. mellékletével megállapított 2. melléklet 26–27. pontját és 59. pontját,
    - j) 21. §-ával és 11. mellékletével megállapított 3. melléklet 65.2 pontját és 73. pontját,
    - k) 22. §-ával megállapított 7. § (4) bekezdés b) pontját, 7. § (5) bekezdés a) pontját, 12. § (2) bekezdését 17. § (4) bekezdését, 2. melléklet 38. és 52. pontját, 3. melléklet 1., 3., 4., 5., 11., 22., 37.3., 41.3., 45., 49. pontját, 14. alcímét, 58.1., 58.2., 58.3., 59., 60.1., 60.2., 62.1., 62.2. pontját, 15. alcímét, 63.3., 64.2., 64.3., 67.2., 68.2., 69. pontját, 4. melléklet 2.3. és 2.17. pontját, és
    - l) 23. §-át

a folyamatban lévő hatósági engedélyezési eljárásokban és az azokhoz benyújtott fizikai védelmi tervekben is alkalmazni kell.”

21. § (1) A fizikai védelemről szóló rendelet 1. melléklete a 9. melléklet szerint módosul.
(2) A fizikai védelemről szóló rendelet 2. melléklete a 10. melléklet szerint módosul.
(3) A fizikai védelemről szóló rendelet 3. melléklete a 11. melléklet szerint módosul.

22. § A fizikai védelemről szóló rendelet

    1. 7. § (4) bekezdés b) pontjában az „alkalmazása, tárolása” szövegrész helyébe az „alkalmazása – kivéve hordozható eszközökben alkalmazott zárt radioaktív sugárforrások vizsgáló laboratóriumon kívül történő alkalmazását –, tárolása”,

2. 7. § (5) bekezdés a) pontjában az „alkalmazása, tárolása” szövegrész helyébe az „alkalmazása – kivéve hordozható eszközökben alkalmazott zárt radioaktív sugárforrások vizsgáló laboratóriumon kívül történő alkalmazását –, tárolása”,
3. 12. § (2) bekezdésében a „3. és a 4. mellékletben” szövegrész helyébe a „2. és 3. mellékletben”,
4. 17. § (4) bekezdésében az „ellenőrzött zóna” szövegrész helyébe az „ellenőrzött, az őrzött, a fokozottan őrzött és a belső zóna”,
5. 2. melléklet 38. pontjában a „nyitásuk csak” szövegrész helyébe a „nyitásuk – amennyiben van őrség – csak”,
6. 2. melléklet 52. pontjában a „2–4,5 mm” szövegrész helyébe a „2–4,5 mm, vagy azzal egyenértékű késleltetést biztosító megoldást kell alkalmazni”,
7. 2. melléklet 58. pontjában a „helyszíni őrszemélyzet és” szövegrész helyébe a „helyszíni őrszemélyzet vagy”,
8. 3. melléklet 1. pontjában, 3. pontjában és 4. pontjában, az „az alábbi jelzéseket kell alkalmazni a szállítójárművön” szövegrész helyébe a „zárt szállítójármű esetén a rakterén lévő ajtón, nyitott szállítójármű esetén a jármű vagy a küldemény szállítójárművön kívülről látható felületén az alábbi jelzéseket kell alkalmazni”,
9. 3. melléklet 5. pontjában az „az alábbi jelzéseket kell alkalmazni a szállítójárművön” szövegrész helyébe a „zárt szállítójármű esetében a rakterén lévő ajtón, nyitott szállítójármű esetében a jármű vagy – az engedélyes küldeménydarabok szállítását kivéve – a küldemény szállítójárművön kívülről látható felületén az alábbi jelzéseket kell alkalmazni”,
10. 3. melléklet 11. pontjában az „A szállítmány” szövegrész helyére az „A- és B-szintű fizikai védelem esetében a szállítmány”,
11. 3. melléklet 22. pontjában az „500 kg-nál könnyebb” szövegrész helyébe az „500 kg-nál nehezebb”,
12. 3. melléklet 37.3. pontjában a „rendőrséget” szövegrész helyébe a „külső vagy a belső elhárító erőket”,
13. 3. melléklet 41.3. pontjában az „az elhárító erőket” szövegrész helyébe az „a gépjármű vezetőjét”,
14. 3. melléklet 45. pontjában és 49. pontjában a „szállítmányra” szövegrész helyébe a „szállítmányra vagy a raktérben”,
15. 3. melléklet 14. alcímében a „Szállítójármű-ajtók” szövegrész helyébe a „Szállítójármű-ajtók és tároló lemezszekrény ajtók”,
16. 3. melléklet 58.1. pontjában, 58.2. pontjában, 60.1. pontjában, 60.2. pontjában, 62.1. pontjában és 62.2. pontjában a „szállítójármű-ajtók” szövegrész helyébe a „szállítójármű-ajtók, vagy a tároló lemezszekrény ajtóit”,
17. 3. melléklet 58.3. pontjában a „szállítójármű rakterén” szövegrész helyébe a „szállítójármű rakterén vagy a tároló lemezszekrényen”,
18. 3. melléklet 59. pontjában a „szállítójármű-ajtó” szövegrész helyébe a „szállítójármű-ajtó vagy a tároló lemezszekrény”,
19. 3. melléklet 15. alcímében a „Szállítójármű-ajtózárak” szövegrész helyébe a „Szállítójármű-ajtózárak és tároló lemezszekrény ajtózárak”,
20. 3. melléklet 63.3. pontjában és 64.3. pontjában az „egyiket” szövegrész helyébe az „egyiket, vagy – amennyiben a kulcs a szállítójárműben egy kóddal zárt tárolóban utazik – annak hozzáférési kódját”, valamint a „kulcs” szövegrész helyébe az „a gépjárművezető, vagy a kísérők számára az Őrségközpont engedélye nélkül elérhető kulcs”,
21. 3. melléklet 64.2. pontjában a „szállítójármű” szövegrész helyébe az „a szállítójármű vagy a tároló lemezszekrény”,
22. 3. melléklet 67.2. pontjában és 68.2. pontjában az „ajtó” szövegrész helyébe az „ajtó, vagy a tároló lemezszekrény”,
23. 3. melléklet 69. pontjában a „karosszériája” szövegrész helyébe a „karosszériája, vagy a tároló lemezszekrény”,
24. 4. melléklet 2.3. pontjában a „leírása” szövegrész helyébe a „leírása, a szállítójármű részletes rajza”, valamint
25. 4. melléklet 2.17. pontjában a „veszélyhelyzeti terv” szövegrész helyébe a „veszélyhelyzet-kezelési terv” szöveg lép.

23. § Hatályát veszti a fizikai védelemről szóló rendelet

- a) 4. § (5) bekezdése,
- b) 3. melléklet 15. pontja,
- c) 3. melléklet 52. pontja,
- d) 3. melléklet 60.3. pontja,
- e) 3. melléklet 62.3. pontja,
- f) 4. melléklet 2.9. pontja és
- g) 4. melléklet 2.11. pontja.

3. Az atomenergia alkalmazása körében eljáró független műszaki szakértőről szóló 247/2011. (XI. 25.) Korm. rendelet módosítása

- 24. §** Az atomenergia alkalmazása körében eljáró független műszaki szakértőről szóló 247/2011. (XI. 25.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésében a „tíz éves, az atomenergia alkalmazási körébe tartozó szakmai” szövegrész helyébe a „tíz éves, az 1. mellékletben felsorolt szakterületek valamelyikén megszerzett szakmai” szöveg lép.

4. Záró rendelkezések

- 25. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő ötödik napon lép hatályba.
(2) A rendelet 1–12. §-a, 24. §-a, valamint 1–8. melléklete 2012. április 1-jén lép hatályba.
(3) A rendelet 2012. április 2-án hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez
„1. melléklet a 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelethez

Nukleáris Biztonsági Szabályzatok

1. kötet

Nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági hatósági eljárásai

TARTALOMJEGYZÉK

- 1.1. BEVEZETÉS
  - 1.1.1. A szabályzat célja
- 1.2. A NUKLEÁRIS LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI ENGEDÉLYEK
  - 1.2.1. Általános szabályok
  - 1.2.2. Telephelyengedély
  - 1.2.3. Létesítési engedély
  - 1.2.4. Üzembe helyezési engedély
  - 1.2.5. Üzemeltetési engedély
  - 1.2.6. Tervezett üzemidőn túli üzemeltetés engedélye
  - 1.2.7. A visszavont vagy hatályát veszített üzemeltetési engedély ismételt megszerzése
  - 1.2.8. Nukleáris létesítmények megszüntetésének engedélyezése
  - 1.2.9. Nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági hatósági felügyeletének megszüntetése
  - 1.2.10. A nukleáris létesítmény engedélyesének változása
  - 1.2.11. Atomerőművi blokk fűtőelemcseréjét követő indításának engedélyezése
- 1.3. A NUKLEÁRIS RENDSZEREKRE ÉS RENDSZERELEMEKRE VONATKOZÓ NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI ENGEDÉLYEK
  - 1.3.1. Általános szabályok
  - 1.3.2. Gyártási engedély
  - 1.3.3. Beszerzési engedély
  - 1.3.4. Szerelési engedély
  - 1.3.5. Üzemeltetési engedély
- 1.4. AZ ÁTALAKÍTÁSOK NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI FELÜGYELETE
- 1.5. AZ ÉPÍTMÉNYEK, ÉPÜLETSZERKEZETEK ÉS FELVONÓK ENGEDÉLYEZÉSE
  - 1.5.1. Általános rendelkezések
  - 1.5.2. Építmények, épületszerkezetek építési vagy bontási engedélye
  - 1.5.3. Építmények, épületszerkezetek használatbavételi engedélye

- 1.5.4. Felvonók építési és bontási engedélye
  - 1.5.5. Felvonók használatbavételi engedélye
  - 1.6. NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG
    - 1.6.1. Általános rendelkezések
    - 1.6.2. A nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzés célja, kiemelt szempontjai és területei
  - 1.7. AZ ENGEDÉLYES JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGE
    - 1.7.1. Általános rendelkezések
    - 1.7.2. Rendszeres jelentések
    - 1.7.3. Az Időszakos Biztonsági Jelentés
    - 1.7.4. Eseti jelentések
    - 1.7.5. Állapothoz rendelt jelentések
    - 1.7.6. Riasztás és tájékoztatás nukleáris veszélyhelyzetben, természeti és ipari katasztrófa esetén
  - 1.8. A MUNKAVÁLLALÓK NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI VIZSGÁZTATÁSA
    - 1.8.1. A munkakörök kategorizálása a nukleáris biztonság szempontjából
    - 1.8.2. Jogosítvány megszerzése és megújítása
  - 1.9. NYOMÁSTARTÓ BERENDEZÉSEK ÉS CSŐVEZETÉKEK NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI FELÜGYELETÉNEK ELŐÍRÁSAI
-
- 1.1. BEVEZETÉS
    - 1.1.1. *A szabályzat célja*
      - 1.1.1.0100. A jelen szabályzat célja az atomenergia biztonságos és államilag ellenőrzött használatának biztosítása érdekében a nukleáris létesítményekkel kapcsolatos nukleáris biztonsági hatósági eljárások és az azokkal érintett tevékenységek során támasztandó követelmények rögzítése.
  - 1.2. A NUKLEÁRIS LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI ENGEDÉLYEK
    - 1.2.1. *Általános szabályok*
      - 1.2.1.0100. A más jogszabályokban előírt, egyéb engedélyek megléte feltétele a nukleáris biztonsági engedély hatályosságának.
      - 1.2.1.0200. A kiadott engedély hatályát veszti, ha az engedélyben előírt feltételek és kötelezések nem teljesültek, továbbá ha az engedélyben meghatározott időtartam lejár.
      - 1.2.1.0300. Az engedély iránti kérelem megalapozásaként benyújtott dokumentáció összeállításához felhasznált és a hivatkozott dokumentumokat a nukleáris biztonsági hatóság külön felszólítására kell benyújtani.
      - 1.2.1.0400. Atomerőmű esetében a nukleáris létesítmény létesítésének, üzembe helyezésének, üzemeltetésének, tervezett üzemidőn túli üzemeltetésének, végleges leállításának és leszerelésének az engedélyezése atomerőművi blokkonként történik. A létesítési, a végleges leállítási és a leszerelési engedély egy atomerőmű több hasonló blokkjára egy eljárásban is kérelmezhető, ha az engedély kiadásának feltételei mindegyik atomerőművi blokk tekintetében fennállnak, de az egyes atomerőművi blokkokról a nukleáris biztonsági hatóság külön-külön dönt. Az engedélyezés feltételeinek fennállását – az engedély iránti kérelemben – az atomerőművi blokkra kell igazolni.
      - 1.2.1.0500. Szervezeti és irányítási átalakítás esetén egy atomerőmű valamennyi blokkjára, műszaki átalakítás, valamint műszaki és szabályozó dokumentumok átalakítása esetében pedig az atomerőmű több hasonló blokkjára egy eljárásban is kérelmezhető és kiadható közös engedély.
    - 1.2.2. *Telephelyengedély*
      - Az engedély hatálya
        - 1.2.2.0100. A jogerős telephelyengedély a nukleáris létesítmény telephelyjellemzőinek pontosítása érdekében a telephelyengedélyben előírt további vizsgálatok elvégzésére jogosít fel.
        - 1.2.2.0200. A telephelyengedély a létesítési engedély jogerőre emelkedéséig, de legfeljebb a kiadásától számított 5 évig hatályos. Az engedély időbeli hatálya kérelemre további 5 évre meghosszabbítható, de a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy az engedélykiadás feltételei továbbra is fennállnak.
      - Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei
        - 1.2.2.0300. A telephelyengedély iránti kérelemhez csatolt dokumentációban igazolni kell, hogy a telephely alkalmas a létesítendő nukleáris létesítmény befogadására, és a telephelyi adottságok megfelelnek a nukleáris létesítmények telephelyével szemben támasztott jogszabályi előírásoknak. Be kell mutatni a létesítendő nukleáris létesítmény tervezési alapját befolyásoló telephelyi adottságokat, továbbá a létesítendő nukleáris létesítmény életciklusának egyes fázisaiban elvégzendő további telephely-vizsgálatok körét.

1.2.3. Létesítési engedély

Az engedély hatálya

1.2.3.0100. A létesítési engedély a következő tevékenységek elvégzésére jogosít fel:

- a) a nukleáris létesítmény létesítéséhez szükséges terület előkészítésének elvégzése, így különösen talajcsere, cölöpözés, építmények és épületszerkezetek megépítése, biztonsági osztályba sorolt és nem sorolt rendszerelemkből a tervek szerinti rendszerek kialakítása, amennyiben a jogszabályban előírt más engedélyek a felsorolt tevékenységekhez rendelkezésre állnak, továbbá a rendszerek megfelelő összekapcsolásával a teljes nukleáris létesítmény megfelelő kialakítása,
- b) a rendszerelemek és rendszerek üzembe helyezését előkészítő tisztítási és mosási munkák, valamint
- c) a rendszerek és rendszerelemek olyan funkciópróbáinak elvégzése, amelyek a nukleáris anyagot tartalmazó fűtőelemek nukleáris létesítménybe történő beszállítását megelőzően is végrehajthatóak, és azokat – a próbák munkaprogramjában megalapozottan – ténylegesen anélkül végzik el, hogy a rendszer, rendszerelem bármilyen kölcsönhatásban lenne vagy lehetne a nukleáris létesítménybe esetlegesen már beszállított fűtőelemekkel.

1.2.3.0200. A létesítési engedély az üzembe helyezési engedély jogerőre emelkedéséig, de legfeljebb a kiadásától számított 10 évig hatályos. Az engedély időbeli hatálya kérelemre további 5 évre meghosszabbítható, de a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy az engedélykiadás feltételei továbbra is fennállnak. Modulrendszerű létesítés esetén, amikor a létesítési és üzembe helyezési ciklus több, egymástól jól elválasztható szakaszra osztható, de nincs jelentős műszaki különbség az egyes modulok között sem a kivitelezés, sem az üzembe helyezés szempontjából, akkor a létesítési engedély kiadható az utolsó modul üzembe helyezésének megkezdéséig. Az egyes létesítési szakaszok megkezdése előtt a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy az engedélykiadás feltételei továbbra is fennállnak.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.3.0300. Az engedély iránti kérelemhez Előzetes Biztonsági Jelentést kell mellékelni, amelyben igazolni kell, hogy a jogszabályokban előírt követelmények teljesülnek, vagy legkésőbb az üzembe helyezési engedély benyújtásáig teljesíthetők, továbbá, hogy a tervezés során alkalmazott biztonsági alapelvek és kritériumok teljesülése esetén a megvalósítani szándékozott nukleáris létesítmény biztonságosan üzemeltethető. Az Előzetes Biztonsági Jelentés felépítésére és tartalmára vonatkozó ajánlásokat – a 3. melléklet követelményeinek figyelembevételével – útmutató tartalmazza.

1.2.3.0400. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell a telephelyre vonatkozó hatályos helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet.

1.2.3.0500. Az engedély iránti kérelemhez olyan részletességgel kell bemutatni a létesítési tevékenységek ütemezését és megvalósítását, hogy azok alapján a nukleáris biztonsági hatóság meg tudja határozni az ellenőrzési célra felhasználható visszatartási pontokat, és meg tudja tervezni az ellenőrzéseit.

1.2.4. Üzembe helyezési engedély

Az engedély hatálya

1.2.4.0100. Az üzembe helyezési engedély a következő tevékenységek elvégzésére jogosít fel:

- a) a fűtőelemkötegek első berakására az atomreaktorba, kiégett üzemanyag átmeneti tárolója esetén a kiégett üzemanyag első berakására az átmeneti tároló tárolási pozícióiba,
- b) a nukleáris létesítmény terv szerinti működését igazolni hivatott és előirányzott üzembe helyezési programnak a végrehajtására, valamint a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek aktív körülmények közötti próbáinak elvégzésére, valamint
- c) az atomerőművi blokk, továbbá kutatóreaktor esetén a névleges teljesítményen történő üzemeltetésre, vagy a kiégett üzemanyag átmeneti tárolója esetén a betárolt kiégett üzemanyaggal történő üzemeltetésre, az üzembe helyezési program sikeres végrehajtását követő időponttól az engedélyben meghatározott időtartamig.

1.2.4.0200. Az üzembe helyezési engedély hatályát veszti, ha a nukleáris létesítmény üzemeltetési engedélye jogerőre emelkedett.

1.2.4.0300. Az üzembe helyezési engedély kiadásától számított 12 hónapig hatályos, azonban a nukleáris biztonsági hatóság az üzembe helyezés előkészítéséhez és elvégzéséhez szükséges időt figyelembe véve – döntésében külön megfogalmazott indokolás alapján – a hatályát 12 hónapnál rövidebb időtartamban is meghatározhatja.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.4.0400. Az engedély iránti kérelemben igazolni kell, hogy

- a) a nukleáris létesítmény a tervezői szándéknak megfelelően készült el,
- b) a megvalósult állapot összhangban van a jogszabályokban előírt követelményekkel,
- c) az Előzetes Biztonsági Jelentésben leírtakhoz képest megvalósított változtatások megalapozottak,

- d) a létesítés során felismert, a nukleáris biztonsággal kapcsolatos hiányosságokat megszüntették,
- e) az előirányzott üzembe helyezési tevékenység alkalmas arra, hogy a nukleáris létesítmény terveknek, nukleáris biztonsági előírásoknak megfelelő működését igazolja,
- f) biztosítottak a biztonságos üzemeltetés feltételei, azaz a nukleáris létesítmény üzembe vételre alkalmas, valamint
- g) biztosított a nukleáris létesítményben keletkező radioaktív hulladék – ideértve atomreaktorok esetén a kiégett üzemanyagot – biztonságos, a tudomány legújabb igazolt eredményeivel, a nemzetközi elvárásokkal, valamint tapasztalatokkal összhangban levő átmeneti tárolása vagy végleges elhelyezése.

1.2.4.0500. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

- a) a Végleges Biztonsági Jelentés előzetes változatát,
- b) az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentumot,
- c) a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszereknek és rendszerelemeknek a tervekben és a Végleges Biztonsági Jelentésben meghatározott állapota fenntartását biztosító eljárásokat ismertető dokumentumot,
- d) az üzemzavarok elhárítását szabályozó kezelési utasítást,
- e) a balesetkezelési eljárások dokumentumait,
- f) a nukleáris létesítmény Baleset-elhárítási Intézkedési Tervét,
- g) a nukleáris létesítmény részletes üzembe-helyezési programját, valamint
- h) a 8. § (1) bekezdése szerinti biztonsági politikát.

1.2.4.0600. A Végleges Biztonsági Jelentésben külön fejezetben kell összefoglalni az Előzetes Biztonsági Jelentésben rögzítettekhez képest bekövetkezett változtatásokat.

1.2.5. Üzemeltetési engedély

Az engedély hatálya

1.2.5.0100. Az üzemeltetési engedély birtokában a nukleáris létesítmény az engedélyben meghatározott feltételekkel és ideig üzemben tartható.

1.2.5.0200. A nukleáris biztonsági hatóság az adott nukleáris létesítmény üzemeltetési sajátosságait és egyéb körülményeket figyelembe véve szabja meg az üzemeltetési engedély időbeli hatályát, de az nem lehet hosszabb a nukleáris létesítmény tervezett üzemidejénél. A tervezett üzemidőn túli üzemeltetés az 1.2.6. pont szerinti új engedélyt igényel.

1.2.5.0300. Az üzemeltetési engedély hatályát veszti, ha

- a) az engedélyben meghatározott feltételek nem teljesültek;
- b) az atomreaktorral működő nukleáris létesítményben az atomreaktor 12 hónapnál hosszabb ideig folyamatosan lehűtött és szubkritikus állapotban van;
- c) az atomerőművi blokk energiatermelő része 12 hónapnál hosszabb ideig nyomásmentes; továbbá
- d) a kiégett üzemanyag átmeneti tárolója 12 hónapnál hosszabb ideig folyamatosan kiégett üzemanyag nélküli üres állapotban van.

1.2.5.0400. Az üzemeltetési engedély lejárt vagy hatályának megszűnése esetén a nukleáris létesítmény további üzemeltethetőségéhez az 1.2.7. pont szerinti új üzemeltetési engedély megszerzése szükséges.

1.2.5.0500. A 4. melléklet 4.8. pontja, az 5. melléklet 5.3.13. pontja és a 6. melléklet 6.3.9. pontja szerint 1. kategóriába sorolt átalakítások esetén kérelmezni kell a nukleáris biztonsági hatóságnál a nukleáris létesítmény üzemeltetési engedélyének módosítását. Az engedély iránti kérelemben – az új nukleáris létesítményre vonatkozó tartalmi követelmények teljesítésén túl – be kell mutatni az eredeti üzemeltetési engedélyt megalapozó dokumentumokban szükséges módosításokat, és be kell nyújtani – az 1.4.1.1800. pontnak megfelelően – az Átalakítást Értékelő Jelentést.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.5.0600. Az engedély iránti kérelemben:

- a) össze kell foglalni és meg kell alapozni az üzembe helyezési program végrehajtása során szükségessé vált, a Végleges Biztonsági Jelentést érintő változtatásokat,
- b) igazolni kell a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek és rendszerlemek állapotváltozásának figyelemmel kíséréséhez és értékeléséhez szükséges „0” állapotra vonatkozó adatok rendelkezésre állását,
- c) igazolni kell, hogy biztosított a nukleáris létesítményben keletkező radioaktív hulladék – ideértve atomreaktorok esetén a kiégett üzemanyagot – biztonságos, a tudomány legújabb igazolt eredményeivel, a nemzetközi elvárásokkal, valamint tapasztalatokkal összhangban levő átmeneti tárolása vagy végleges elhelyezése, továbbá
- d) be kell mutatni, hogy az engedélyes miként biztosítja az üzemeltetési engedély kérelmezett időbeli hatálya alatt a nukleáris biztonság fenntartásához szükséges erőforrásokat.

1.2.5.0700. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell a nukleáris létesítmény üzembe helyezésének és az üzembe helyezési engedély alapján lefolytatott üzemeltetésének tapasztalatai alapján felülvizsgált:

- a) aktualizált Végleges Biztonsági Jelentést, amelynek – az üzembe helyezési vizsgálatok eredményeit is figyelembe véve – igazolnia kell, hogy
  - aa) a nukleáris létesítmény az érvényes tervezési alapnak megfelelően működik,
  - ab) a biztonságos üzemeltetéshez szükséges ellenőrzési, kezelési, üzemzavar- és balesetkezelési előírások alkalmasak a megfogalmazott célok elérésére, és
  - ac) a Végleges Biztonsági Jelentésben megfogalmazott üzemeltetési feltételek és korlátok mellett biztosított a biztonságos üzemeltetés,
- b) Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentumot,
- c) a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszereknek és rendszerelemeknek a tervekben és a Végleges Biztonsági Jelentésben meghatározott állapota fenntartását biztosító eljárásokat ismertető dokumentumot,
- d) az üzemzavarok elhárítását szabályozó kezelési utasítást,
- e) balesetkezelési eljárásokat, valamint
- f) a nukleáris létesítmény Baleset-elhárítási Intézkedési Tervét.

1.2.6. Tervezett üzemidőn túli üzemeltetés engedélye

Általános követelmények

1.2.6.0100. Atomerómű kivételével a nukleáris létesítmény tervezett üzemidőn túli üzemeltetésének engedélyezése a tervezett üzemidő lejártát megelőző legkésőbbi, majd az azt követő valamennyi további időszakos biztonsági felülvizsgálat alapján új – a nukleáris létesítmény következő időszakos biztonsági felülvizsgálataig hatályos – üzemeltetési engedélyének kiadásával történik.

1.2.6.0200. Atomeróművi blokk esetén a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés engedélyezése új üzemeltetési engedély kiadásával történik.

1.2.6.0300. Atomeróművi blokk esetén a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés engedélyezésének körébe tartoznak:

- a) a biztonsági funkciót ellátó rendszerek és rendszerelemek,
- b) a nem biztonsági osztályba sorolt rendszerelemek közül azok, amelyek meghibásodása megakadályozza a rendszereket, rendszerelemeket a biztonsági funkciójuk megvalósításában, valamint
- c) az eseti hatósági döntéssel a terjedelemben sorolt rendszerek és rendszerelemek.

1.2.6.0400. Az engedélyezést megelőzően az atomeróművi blokk tervezett üzemidején túli üzemeltetése feltételeinek megteremtésére és az üzemeltethetőség igazolására az engedélyes programot készít és hajt végre.

1.2.6.0500. Az atomeróművi blokk tervezett üzemidőn túli üzemeltetés engedélyezése az alábbi alapelvekre épül:

- a) az atomeróművi blokk tervezett üzemidején túli üzemeltetése engedélyezésének előkészítése és a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés során a biztonságos üzemeltethetőséget a jogszabályok előírásaival és a hatósági előírásokkal összhangban folyamatosan fenn kell tartani, vagyis a nukleáris létesítmény üzemeltetésével kapcsolatosan felmerült aktuális problémákat a nukleáris létesítmény hatályos üzemeltetési engedélyének keretén belül kell megoldani;
- b) az atomeróművi blokk tervezett üzemidején túli üzemeltetése során a rendszerek és rendszerelemek biztonsági elemzéseiben figyelembe vett, szükséges biztonsági tartalékainak elhasználása soha nem engedhető meg az engedélyezett üzemidő közeledő végére történő hivatkozással;
- c) a 4. melléklet 4.6. pontja szerinti, a műszaki állapot fenntartását szolgáló tevékenységeket az engedélyes a tervezett üzemidőn belül megkezdi és folyamatosan végzi, továbbá e tevékenység hatékonyságát szisztematikusan ellenőrzi és értékeli;
- d) a c) pont figyelembevételével a tervezett üzemidőn túli üzemeltethetőség igazolása alapvetően a passzív és hosszúéletű rendszerelemek alkalmasságának igazolására korlátozódik;
- e) a korszerű nemzetközi követelményekből levezethető biztonságnövelő intézkedéseket az időszakos biztonsági felülvizsgálat keretében kell meghatározni, a vonatkozó szabályok szerint.

Atomeróművi blokk tervezett üzemidőn túli üzemeltethetősége feltételeinek megvalósítására előírt program

1.2.6.0600. Az atomeróművi blokk tervezett üzemidőn túli üzemeltethetősége feltételeinek megvalósítására előírt program (a továbbiakban: ÜH program) az atomerómű egy vagy több blokkjára egyidejűleg benyújtható. Az ÜH programban minimálisan 20 év üzemeltetési tapasztalatot kell elemezni, több atomeróművi blokkra vonatkozó ÜH programnál a legelőször üzembe helyezett atomeróművi blokk üzemidejét kell figyelembe venni.

1.2.6.0700. Az ÜH programnak tartalmaznia kell az üzemidő kiterjesztésének tervezett időtartamát.

1.2.6.0800. Az ÜH program tartalmát a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés új üzemeltetési engedélye iránti kérelem tartalmi követelményei szerint kell meghatározni. A programban igazolni kell, hogy annak végrehajtásával a hatályban lévő üzemeltetési engedély alapjául szolgáló kritériumok teljesülnek a Nukleáris Biztonsági Szabályzatok követelményeinek megfelelően a teljes kiterjesztett üzemidőre. Az ÜH programban ismertetni kell a benyújtásakor már teljesülő követelményeket. A követelmények teljesülését igazoló információkat be kell mutatni, vagy azokra hivatkozni kell. Ezen kívül ismertetni kell a további követelmények teljesülésének helyzetét, valamint azokat a tevékenységeket – elvégzésük tervezett ütemezésével együtt –, amelyeket az ÜH program maradéktalan teljesülése érdekében végre kívánnak hajtani.

1.2.6.0900. Az ÜH program végrehajtása során felmerülő átalakítások elvégzéséhez szükséges engedélyeket a hatályos üzemeltetési engedély fennállása alatt, a vonatkozó tevékenység engedélyezésére irányadó szabályok szerint külön kell beszerezni.

Atomerőművi blokk tervezett üzemidőn túli üzemeltetése

1.2.6.1000. A tervezett üzemidőn túli üzemeltetés engedélyezése az engedélyes kérelmére kiadott új üzemeltetési engedélyben történik. Az engedély iránti kérelmet atomerőművi blokkonként kell benyújtani legkésőbb a tervezett üzemidőre érvényes üzemeltetési engedély lejártá előtt egy évvel.

Az üzemeltetési engedély hatálya

1.2.6.1100. Az új üzemeltetési engedély birtokában az atomerőművi blokk az engedélyben meghatározott feltételekkel és ideig tartható üzemben.

1.2.6.1200. A nukleáris biztonsági hatóság az üzemeltetés nukleáris biztonságát és egyéb körülményeit figyelembe véve szabja meg az engedély időbeli hatályát, de az nem lehet hosszabb a tervezett üzemidőn túli üzemeltetést megalapozó dokumentációban előírányzott és igazolt időtartamnál.

1.2.6.1300. Az üzemeltetési engedélynek a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés nukleáris biztonsági hatóság által engedélyezett időtartamán belüli érvénytelenné válását követően az atomerőművi blokk újbóli üzemeltetése az 1.2.7. pont szerinti eljárásban szerzett, új üzemeltetési engedély birtokában lehetséges.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.6.1400. Az engedély iránti kérelemben be kell mutatni:

- a) a nukleáris létesítményre és annak üzemeltetőjére vonatkozó általános információkat,
- b) a tervezett üzemidőn túli üzemeltetési engedély terjedelmébe tartozó rendszerek és rendszerlemek meghatározását,
- c) a passzív és hosszúéletű rendszerlemek öregedéskezelésének átfogó felülvizsgálatát,
- d) a korlátozott időtartamra érvényes elemzések kezelését,
- e) a Végleges Biztonsági Jelentés szükséges módosításait,
- f) az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentum szükséges módosításait,
- g) az üzemeltetési engedély alapjául szolgáló további dokumentumok módosításait,
- h) annak igazolását, hogy az ÜH programot végrehajtották, és az abban meghatározott tevékenységek alapján a teljes tervezett időtartam alatt
  - ha) az atomerőművi blokk biztonságosan üzemeltethető állapotban van, és ennek hosszú távú fenntartásához szükséges műszaki, adminisztratív feltételek biztosítottak, és
  - hb) az engedélyes rendelkezik hosszú távon a nukleáris biztonság fenntartásához szükséges erőforrásokkal, továbbá
- i) a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés elemzésekkel megalapozott tervezett időtartamát.

1.2.6.1500. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell az alábbi dokumentumok aktuális változatát:

- a) az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentum,
- b) a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek és rendszerlemek 4. melléklet 4.6. pontja szerinti megfelelő állapotának fenntartását biztosító eljárásokat ismertető dokumentum,
- c) az üzemzavarok elhárítását szabályozó kezelési utasítás,
- d) a balesetkezelési eljárások, továbbá
- e) a nukleáris létesítmény Baleset-elhárítási Intézkedési Terve.

1.2.6.1600. A tervezett üzemidőn túli üzemeltetést megalapozó dokumentáció és az ÜH program tartalmára vonatkozó ajánlásokat útmutató tartalmazza.

1.2.7. A visszavont vagy hatályát veszített üzemeltetési engedély ismételt megszerzése

1.2.7.0100. Az 1.2.5. pont vagy az 1.2.6. pont szerinti üzemeltetési engedély hatályának megszűnése esetén új üzemeltetési engedély iránti kérelmet kell benyújtani. Nem szükséges új üzemeltetési engedély iránti kérelmet

benyújtani, ha az 1.2.6.0900. pont szerinti kérelmet az engedélyes időben benyújtotta, de a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés engedélyezésére vonatkozó eljárás még folyamatban van a korábbi üzemeltetési engedély időbeli hatályának lejártakor. Ebben az esetben az 1.2.6. pont szerinti engedélyezési eljárást kell befejezni.

Az engedély hatálya

1.2.7.0200. A jogerős üzemeltetési engedély birtokában a nukleáris létesítmény – a jogszabályban előírt egyéb engedélyek megléte esetén – az engedélyben meghatározott feltételekkel és ideig tartható üzemben.

1.2.7.0300. A nukleáris biztonsági hatóság az üzemeltetés nukleáris biztonságát és egyéb körülményeit figyelembe véve szabja meg az engedély időbeli hatályát, de az nem lehet hosszabb a már üzemeltetési engedély birtokában üzemeltetett nukleáris létesítmény tervezett, vagy a tervezett üzemidőn túli üzemeltetésére vonatkozó engedélyében meghatározott üzemidejének visszamaradó részénél.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei az engedély hatályának megszűnése esetén

1.2.7.0400. Az engedély iránti kérelemben igazolni kell, hogy

- a) a nukleáris létesítmény biztonságosan üzemeltethető állapotban van, ennek hosszú távú fenntartásához szükséges műszaki és adminisztratív feltételek biztosítottak,
- b) az engedélyes rendelkezik hosszú távon a nukleáris biztonság fenntartásához szükséges erőforrásokkal, valamint
- c) az engedély hatályának megszűnését, korlátozását eredményező okokat és körülményeket felszámolták, továbbá a nukleáris biztonsági hatóság által előírtakat teljesítették.

1.2.7.0500. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

- a) a tervezett üzemidőn belüli időszakban az 1.2.5. pontban, a tervezett üzemidőn túli üzemeltetés időszakában az 1.2.6. pontban rögzítettek szerinti, az eredeti üzemeltetési engedélyt megalapozó dokumentumok szükséges módosításait, a módosítások indokolását és az eredeti üzemeltetési engedélyt megalapozó dokumentumok aktualizált változatát, valamint
- b) az 1.2.7.0400. pont szerinti igazolásához szükséges, a nukleáris biztonsági hatóság által igényelt dokumentumokat.

1.2.8. Nukleáris létesítmények megszüntetésének engedélyezése

Általános rendelkezések

1.2.8.0100. Az engedélyes az üzemeltetés időszakában tájékoztatás céljából a nukleáris létesítmény Előzetes Leszerelési Tervét minden egyes aktualizálást követően benyújtja a nukleáris biztonsági hatóságnak.

1.2.8.0200. Egy-más-hoz csatlakozó telephelyeken lévő, technológiai vagy szervezeti kapcsolatban álló nukleáris létesítmények megszüntetésének dokumentációja külön is benyújtható a nukleáris biztonsági hatóságnak, azonban azokban be kell mutatni a nukleáris biztonságot érintő kölcsönhatásokat.

1.2.8.0300. Az engedélyes haladéktalanul bejelenti a nukleáris biztonsági hatóságnak, ha döntést hozott a nukleáris létesítmény végleges leállításáról. A bejelentésben ismerteti a nukleáris létesítmény megszüntetésének tervezett ütemezését.

1.2.8.0400. A 8. melléklet 8.2.4. pontjában meghatározott Végleges Leszerelési Tervet az engedélyes a nukleáris létesítmény végleges leállítását követően két éven belül tájékoztatás céljából benyújtja a nukleáris biztonsági hatóságnak.

1.2.8.0500. Az engedélyes a leszerelés végrehajtási időszakában a tevékenységek alapjául szolgáló Végleges Leszerelési Tervét minden egyes aktualizálást követően tájékoztatás céljából benyújtja a nukleáris biztonsági hatóságnak.

1.2.8.0600. A nukleáris létesítmények megszüntetésének nukleáris biztonsági hatósági felügyelete magában foglalja a végleges leállítási engedély és a leszerelési engedély kérelemre történő kiadását, valamint az azokban meghatározott egyes tevékenységek megkezdéséhez szükséges jóváhagyás megadását a meghatározott feltételek fennállásakor.

Végleges leállítási engedély

1.2.8.0700. A végleges leállítási engedély az üzemeltetési tevékenység – beleértve a kiégett üzemanyag átmeneti tárolójában a tárolás megszüntetését – felhagyásával kapcsolatos, és az annak részeként elvégzendő, a leszerelés előkészítéséhez szükséges tevékenységek végrehajtására jogosítja fel az üzemeltetési engedély birtokosát.

1.2.8.0800. A nukleáris biztonsági hatóság a végleges leállítási engedélyben

- a) felsorolja a végleges leállítás és a leszerelésnek az üzemeltetés keretében történő előkészítése során – jogszabály alapján – szükséges további nukleáris biztonsági engedélyeket az engedély iránti kérelemben bemutatott, adott időszakra tervezett tevékenységek alapján,

- b) rendelkezik azokról a tevékenységekről, amelyek megkezdését külön nukleáris biztonsági hatósági jóváhagyás megszerzéséhez köti,
- c) meghatározza a jóváhagyás megadásának feltételeit, valamint
- d) meghatározza a végleges leállítás és a leszerelés előkészítése során benyújtandó rendszeres és eseti jelentéseket és azok tartalmát.

1.2.8.0900. A nukleáris biztonsági hatóság a nukleáris létesítmény végleges leállításának és a leszerelés üzemeltetés keretében történő előkészítésének tervében meghatározott időtartamra, de legfeljebb 10 évre adja ki az engedélyt. Amennyiben a leszerelés előkészítő szakasza védett megőrzési időszakot is magában foglal, az engedély időbeli hatálya egyszer, vagy többször kérelemre meghosszabbítható, alkalmanként legfeljebb tíz évvel, összesen legfeljebb a védett megőrzés időtartamával.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.8.1000. Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) annak bemutatását, hogy az üzemeltetési tevékenység felhagyása hogyan illeszkedik az esetlegesen meglévő nemzeti, ágazati megszüntetési stratégiába, valamint, hogy összhangban van a nukleáris létesítmény megszüntetésének koncepciójával, és megfelel a nukleáris biztonsági hatósági előírásoknak,
- b) a nukleáris létesítmény végleges leállításának, a leszerelés előkészítésének tervét,
- c) a nukleáris létesítmény végleges leállítása és a leszerelés közötti esetleges védett megőrzés időszaka alatt a szükséges mértékű állapot fenntartási és ellenőrzési feladatok tervét és azok megalapozását, valamint
- d) a nukleáris létesítmény végleges leállítása során megvalósítandó sugárvédelmi intézkedéseket és megalapozásukat.

1.2.8.1100. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell

- a) a Végleges Biztonsági Jelentést,
- b) a nukleáris létesítmény Baleset-elhárítási Intézkedési Tervét,
- c) a nukleáris létesítmény jellegétől függően az üzemzavarok elhárítását szabályozó, állapotorientált kezelési utasítás, valamint a balesetkezelési eljárások aktualizált változatát, valamint
- d) atomerőművi blokk esetében a Magyar Energia Hivatal villamosenergia-termelés megszüntetésére vonatkozó engedélyét.

Leszerelési engedély

1.2.8.1200. A leszerelési engedély jogszabályban előírt egyéb engedélyek megléte és az engedélyben rögzített feltételek teljesülése esetén a nukleáris létesítmény megszüntetésére, rendszereinek, rendszerlemeinek megszüntetésére és leszerelésére, az 1.5.1.0400. pont figyelembevételével az építmények és épületszerkezetek lebontására, továbbá a telephely korlátozott vagy korlátlan hasznosításához szükséges egyéb tevékenységek elvégzésére jogosít fel. Az engedély tartalmazza a leszerelési tevékenységek befejezésének kritériumait.

1.2.8.1300. A nukleáris biztonsági hatóság a leszerelési engedélyben

- a) felsorolja a leszerelés során jogszabály alapján szükséges további nukleáris biztonsági engedélyeket az engedély iránti kérelemben bemutatott, a leszerelés során végrehajtandó tevékenységek figyelembevételével,
- b) rendelkezik azokról a tevékenységekről, amelyek megkezdését külön nukleáris biztonsági hatósági jóváhagyás megszerzéséhez köti,
- c) meghatározza a jóváhagyás megadásának feltételeit, valamint
- d) meghatározza a leszerelés során benyújtandó rendszeres és eseti jelentéseket és azok tartalmát.

1.2.8.1400. A leszerelési engedély időbeli hatálya 10 évnél nem lehet hosszabb. Ha a leszerelés előkészítő szakasza védett megőrzési időszakot is magában foglal, akkor az engedély időbeli hatálya kérelemre meghosszabbítható, legfeljebb a védett megőrzés időtartamával.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.8.1500. Az engedély iránti kérelemben be kell mutatni:

- a) a leszerelési tevékenység tervét,
- b) a Végleges Leszerelési Tervnek a megszüntetési stratégiával való összhangját, beleértve a tervezett végső állapot meghatározását,
- c) a terv végrehajtásához szükséges műszaki, szervezési és egyéb feltételeket, továbbá azok biztosítási módját,
- d) a nukleáris biztonság megalapozását,
- e) a radioaktív hulladékok elhelyezésének, feldolgozásának, felszabadításának és szállításának módját,
- f) az elvégzendő tevékenységek dokumentálásának tervezett módját, valamint
- g) a tervezett végső állapot elérése ellenőrzésének tervezett módszerét.

1.2.8.1600. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell a 8. melléklet szerinti Leszerelési Biztonsági Jelentést és a leszerelési időszakra vonatkozó Baleset-elhárítási Intézkedési Tervet.

1.2.9. Nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági hatósági felügyeletének megszüntetése

1.2.9.0100. Az engedélyes a 8. mellékletben meghatározott Végleges Leszerelési Jelentést benyújtja a nukleáris biztonsági hatósághoz.

1.2.9.0200. A Végleges Leszerelési Jelentés alapján az engedélyes kérelmezheti, hogy a nukleáris biztonsági hatóság szüntesse meg a nukleáris létesítmény vagy együttesen a nukleáris létesítmény és a telephely nukleáris biztonsági hatósági felügyeletét. A telephely nukleáris biztonsági hatósági felügyelete akkor szüntethető meg, ha

a) a telephelyen lévő valamennyi nukleáris létesítmény megszüntetési stratégiájában előírt állapotot elérték, és

b) az engedélyes vagy más személy nem kíván új nukleáris létesítményt létrehozni a telephelyen.

1.2.9.0300. A nukleáris létesítmény, valamint a telephely nukleáris biztonsági felügyelete megszüntethető korlátozás nélküli felhasználásra engedélyezett felszabadítással, vagy korlátozások fenntartásával történő felhasználásra engedélyezett felszabadítással. A korlátozás nélküli felhasználásra és a korlátozások fenntartásával történő felhasználásra engedélyezett felszabadítás kritériumait jogszabály határozza meg.

1.2.9.0400. Ha az engedélyes a nukleáris létesítmény, valamint a telephely korlátozások fenntartásával történő felhasználásra engedélyezett felszabadítását kérelmezi, akkor ehhez kidolgozza és benyújtja a korlátozásokra vonatkozó javaslatát, továbbá az azok megtartását biztosító intézményesített ellenőrzési rendszer tervezetét. Az intézményesített ellenőrzési rendszer célját és követelményeit, valamint a rendszer megalapozásának módját a 8. melléklet tartalmazza.

1.2.9.0500. A korlátozások fenntartásával történő felhasználásra engedélyezett felszabadítást kimondó határozatnak tartalmaznia kell a korlátozásokat, a betartásukra, továbbá az intézményesített ellenőrzési rendszer felállítására és működtetésére vonatkozó kötelezéseket.

1.2.9.0600. A nukleáris létesítmény, valamint a telephely nukleáris biztonsági felügyeletét korlátozás nélküli felhasználásra engedélyezett felszabadítással, vagy korlátozások fenntartásával történő felhasználásra engedélyezett felszabadítással megszüntető határozatban rendelkezni kell a kötelezően megőrzendő dokumentáció összetételéről, az egyes dokumentumfajták szükséges példányszámáról, megőrzési idejéről és elhelyezéséről. A nukleáris biztonsági hatósági felügyelet, az engedélyes felelőssége és engedélyesi státusza csak a nukleáris létesítmény dokumentációjának a határozat szerinti archiválását követően szűnik meg.

1.2.9.0700. A korlátozások fenntartásával történő felhasználásra engedélyezett felszabadítást követően a telephely, továbbá a nukleáris létesítmény felügyeletét, ezen belül a korlátozások megtartásának és az intézményesített ellenőrzési rendszer működtetésének ellenőrzését jogszabályban meghatározott közigazgatási szerv végzi.

1.2.10. A nukleáris létesítmény engedélyesének változása

1.2.10.0100. Az engedélyes személyében történő változtatás szándékának bejelentését új engedély iránti kérelemnek kell tekinteni, és új engedélyezési eljárást kell lefolytatni. Az Atv. 7. § (1) bekezdésében szabályozott esetekben a kérelemhez csatolni kell a Kormány előzetes, elvi hozzájárulásának hiteles másolatát. A szabályozásban a kérelem részeként nevesített, de az engedélyes személyében bekövetkező változás által nem érintett dokumentumok esetén elegendő a visszakereshetőséget biztosító módon hivatkozni arra a korábbi eljárásra, amelynek keretében a dokumentációt benyújtották a nukleáris biztonsági hatósághoz. A kérelemhez mellékelni kell az aktuális engedélyes nyilatkozatát arról, hogy egyetért az új engedélyes személyével, és az új engedély kiadása esetén nem kíván engedélyes maradni.

1.2.10.0200. Az eljárásban a nukleáris biztonsági hatóság legalább az engedély szerinti tevékenység biztonságos végzéséhez szükséges műszaki, technológiai, anyagi és személyi feltételek meglétét vizsgálja.

1.2.11. Atomerőművi blokk fűtőelemcseréjét követő indításának engedélyezése

1.2.11.0100. Az atomerőmű reaktorában végrehajtott fűtőelem-átrendezést vagy fűtőelemcserét követően az atomreaktor kritikussá tétele csak nukleáris biztonsági hatósági engedély birtokában hajtható végre.

Az engedély hatálya

1.2.11.0200. Az engedély az atomerőművi blokk minimális ellenőrzött teljesítményre hozására és azt követően a névleges teljesítményre történő felterhelésre jogosít. A névleges teljesítmény elérését követően az engedély automatikusan hatályát veszti, és az üzemeltetést az atomerőművi blokk üzemeltetési engedélye szerint kell végezni.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.11.0300. Az engedély iránti kérelemben igazolni kell, hogy az atomerőművi blokk a fűtőelemcserét követően megfelel a nukleáris biztonsági követelményeknek, a berakott új zóna mellett a biztonsági elemzések, az Üzemeltetési

Feltételek és Korlátok dokumentum érvényben maradnak, elvégezték az atomerőművi blokk biztonságos üzemeltetéséhez szükséges karbantartási, javítási, átalakítási munkákat és ellenőrzéseket.

1.2.11.0400. Az engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

- a) a főjavítás tervét, valamint
- b) a fűtőelem-mozgatás tervét, előzetes kartogramjait, az aktív zóna előzetes töltetervét és biztonsági megalapozását.

1.2.11.0500. Az újraindítás engedélykérelmét és az 1.2.11.0400. pont szerinti dokumentumokat az atomerőművi blokk fűtőelemcseréjével járó tervezett leállása előtt legalább 2 héttel kell benyújtani.

1.2.11.0600. Az aktív zóna tervezett kritikussá tételét megelőzően legalább egy héttel, a benyújtást megelőző 2. nap szerinti állapotnak megfelelő tartalommal a nukleáris biztonsági hatóság részére tájékoztatásul be kell nyújtani:

- a) a megvalósított aktív zóna töltetervét, reaktorfizikai jellemzőit, indítási számításait és biztonsági megalapozását,
- b) a fűtőelemkötegek elhelyezkedésének kartogramjait,
- c) a főjavítás alatt kivitelezett vagy még kivitelezés alatt álló átalakítások listáját,
- d) az elvégzett műszaki biztonsági felülvizsgálatok, anyagvizsgálatok, korróziós vizsgálatok ismertetését és azok eredményét, továbbá a hátralévő vizsgálatok listáját és ütemezését,
- e) az elvégzett blokkindítási próbákat és azok eredményét, továbbá a hátralévő próbák listáját és ütemezését,
- f) a tervezett karbantartási és javítási munkák teljesülésének, a terven felüli munkák és azok szükségességének a bemutatását, az elmaradt munkák rövid indoklását, valamint
- g) a főjavítás során bekövetkezett nukleáris biztonságot érintő események és azok kezelésének összefoglalását.

1.3. A NUKLEÁRIS RENDSZEREKRE ÉS RENDSZERELEMEKRE VONATKOZÓ NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI ENGEDÉLYEK

1.3.1. Általános szabályok

1.3.1.0100. Az 1.3. pont rendelkezéseit a nukleáris létesítmény létesítési életciklus szakasza során kell alkalmazni.

1.3.1.0200. Modulrendszerű nukleáris létesítmény létesítése esetén az egyes modulokhoz legyártandó rendszerelemeket jelen fejezet szerint, az építményeket, épületszerkezeteket az 1.5. fejezet szerint kell engedélyeztetni. Azon meglévő rendszerek, rendszerelemek átalakítására, amelyeknek ki kell szolgálniuk a már üzemelő és újonnan létesített modulokat is, az 1.4. fejezet előírásait kell alkalmazni.

1.3.1.0300. Nagyobb darabszámban beépítendő vagy felszerelendő, a beépítés helyétől, biztonsági és földrengés-biztonsági osztályba sorolásából, továbbá az ellátandó funkcióból származtatott egységes követelményeknek megfelelő rendszerelemek gyártására vagy beszerzésére a nukleáris biztonsági hatóság gyártási vagy beszerzési típusengedélyt ad ki. A típusengedély iránti kérelem tartalmára és hatályára az 1.3.2. és 1.3.3. pontban foglaltakat kell alkalmazni.

1.3.2. Gyártási engedély

1.3.2.0100. A nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély alapján gyárthatók:

- a) az 1. biztonsági osztályba tartozó rendszerelemek,
- b) a 2. biztonsági osztályba tartozó rendszerelemek vagy nyomástartó berendezések és csővezetékek, amennyiben kereskedelmi termékként nem szerezhetők be,
- c) a 2. biztonsági osztályba tartozó szoftverek, valamint
- d) a 3. biztonsági osztályba sorolt, nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési kötelezettség alá tartozó nyomástartó berendezések és csővezetékek, amennyiben kereskedelmi termékként nem szerezhetők be.

Az engedély hatálya

1.3.2.0200. A gyártási engedély az abban rögzített feltételek teljesülése esetén a rendszerelem gyártására és a telephelyre történő beszállítására jogosít fel.

1.3.2.0300. Az engedély határozott ideig hatályos, időtartamát a nukleáris biztonsági hatóság a gyártási tevékenység egyediségét, a rendszerelem biztonsági fontosságát, a gyártás előkészítéséhez és elvégzéséhez szükséges időt figyelembe véve határozza meg, de az nem lehet 5 évnél hosszabb.

1.3.2.0400. Az engedély – a jogszabályi előírások változatlansága esetén – egy alkalommal meghosszabbítható az engedély hatályosságával legfeljebb azonos időtartammal.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.3.2.0500. Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a rendszerelem megnevezését, biztonsági és földrengés-biztonsági osztályba sorolását, a rendszerelem által ellátott biztonsági funkció megnevezését;
- b) a rendszer megnevezését, amelyhez a rendszerelem tartozik, a beépítés helyét és a rendszerelem feladatát az atomerőművi blokk minden tervezett üzemi állapotában;

- c) a jogszabályban és a nukleáris létesítmény Előzetes Biztonsági Jelentésében a rendszerelemre, a beépítés helyére, a biztonsági és földrengés-biztonsági osztályra meghatározott, a gyártás során figyelembe veendő műszaki és minőségi követelményeket;
- d) a nukleáris biztonsági követelmények figyelembevételét igazoló tervezői nyilatkozatokat;
- e) a rendszerelem tervezési alapját;
- f) méretezési információt;
- g) műszaki leírást, amely bemutatja a nukleáris biztonsági követelményeknek megfelelő műszaki megoldást, a működést és a legfontosabb műszaki jellemzőket;
- h) a gyártási folyamat és gyártási technológia leírását, szoftver esetén a szoftverkészítési folyamat, módszere és eszközei leírását;
- i) a gyártás, szoftver készítés ellenőrzési tervét, az ellenőrző szervezet megnevezését és az ellenőrző szervezetnek a tevékenység elvégzésére való alkalmasságát igazoló dokumentumokat;
- j) a tervező és a gyártómű minősítését igazoló dokumentumokat;
- k) a gyártmány referenciájára vonatkozó információt;
- l) a rendszerelem megfelelőségét igazoló átadási dokumentáció tartalmi követelményeit;
- m) a gyártómű vagy a tervező által kidolgozott, az üzemeltetés feltételeire és korlátjaira, továbbá az üzemeltetésre és a karbantartásra vonatkozó előírásokat;
- n) a rendszerelem karbantartásához és javításához szükséges, kopó és stratégiai tartalék alkatrészek listáját; valamint
- o) az eljáráshoz kapcsolódóan a nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély ügyszámát, a kérelem megalapozásához felhasznált, az engedélyes által korábban benyújtott dokumentáció megnevezését és ezek azonosítóit.

1.3.3. Beszerzési engedély

1.3.3.0100. A nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély alapján szerezhetőek be:

- a) az 1. biztonsági osztályba tartozó speciális célú rendszerelem, így különösen légtelenítő-, ürítő-, mérési elvételi helyre beszerelendő csővezetékek és szerelvényeik;
- b) a 2. biztonsági osztályba tartozó rendszerelemek, valamint nyomástartó berendezések és csővezetékek; továbbá
- c) a 3. biztonsági osztályba sorolt, nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési kötelezettség alá tartozó nyomástartó berendezések és csővezetékek.

Az engedély hatálya

1.3.3.0200. A beszerzési engedély az abban rögzített feltételek teljesülése esetén a rendszerelem mint kereskedelmi termék beszerzésére és a telephelyre történő beszállítására jogosít fel.

1.3.3.0300. Az engedély határozott ideig hatályos, időtartamát a nukleáris biztonsági hatóság a beszerzendő rendszerelem biztonsági fontosságát, konstrukciójának, gyártásának egyediségét, a beszerzés tervezett ütemét, a beszerzés előkészítéséhez és elvégzéséhez szükséges időt figyelembe véve határozza meg, de az nem lehet 5 évnél hosszabb.

1.3.3.0400. Az engedély – a jogszabályi előírások változatlansága esetén – egy alkalommal meghosszabbítható az engedély hatályosságával legfeljebb azonos időtartammal.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.3.3.0500. Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a kereskedelmi termék megnevezését, biztonsági és földrengés-biztonsági osztályba sorolását, a rendszerelem által ellátott biztonsági funkció megnevezését;
- b) a rendszer megnevezését, amelyhez a kereskedelmi terméket be kívánják építeni, a beépítés helyét és az ellátandó feladatot az atomerőművi blokk minden tervezett üzemi állapotában;
- c) a jogszabályban és a nukleáris létesítmény előzetes biztonsági jelentésében a kereskedelmi termék tervezett beépítés helyére, a biztonsági és földrengés-biztonsági osztályra meghatározott, a beszerzés során figyelembe veendő műszaki és minőségi követelményeket;
- d) a rendszerelem tervezési alapját;
- e) méretezési információt;
- f) műszaki leírást, amely bemutatja a nukleáris biztonsági követelményeknek megfelelő műszaki megoldást, a működést és a legfontosabb műszaki jellemzőket;

- g) a c) pont szerinti követelményeknek való megfelelést igazoló dokumentumokat, amelynek eszközei lehetnek:
  - ga) a követelményeknek való megfelelés elemzése és értékelése,
  - gb) az alkalmazási referenciák adatainak elemzése és értékelése,
  - gc) a gyártómű vagy független minőségtanúsító laboratórium által elvégzett típusvizsgálat dokumentumai,
  - gd) a kereskedelmi termék tervezőjének nyilatkozata, vagy
  - ge) a kereskedelmi termék tervezési, gyártási dokumentációja;
- h) a kereskedelmi termék végátvételének ellenőrzési tervét, az ellenőrző szervezet megnevezését és az ellenőrző szervezetnek a tevékenység elvégzésére való alkalmasságát igazoló dokumentumokat;
- i) a gyártómű minősítését igazoló dokumentumokat;
- j) a kereskedelmi termék alkalmazási referenciájára vonatkozó információt;
- k) a gyártómű vagy a tervező által kidolgozott, a kereskedelmi termék üzemeltetésének feltételeire és korlátjaira, továbbá az üzemeltetésre és karbantartásra vonatkozó előírásokat;
- l) a rendszerelem karbantartásához és javításához szükséges, kopó és stratégiai tartalék alkatrészek listáját;
- m) a kereskedelmi termék megfelelőségét igazoló átadási dokumentáció tartalmi követelményeit; valamint
- n) az eljáráshoz kapcsolódóan a nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély ügyszámát, a kérelem megalapozásához felhasznált, az engedélyes által korábban benyújtott dokumentáció megnevezését és ezek azonosítóit.

1.3.4. Szerelési engedély

1.3.4.0100. A nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély alapján végezhető az 1. biztonsági osztályba tartozó rendszerelemek szerelése.

Az engedély hatálya

1.3.4.0200. A szerelési engedély az abban rögzített feltételek teljesülése esetén a rendszerelem felállítására vagy beépítésére, más rendszerelemekhez való csatlakoztatására, az üzembevitelhez szükséges előkészítő tevékenységek végrehajtására, így különösen a csővezetékek mosatására, aktív rendszerelem vagy komponensei működési próbájára jogosít fel.

1.3.4.0300. Az engedély határozott ideig hatályos, időtartamát a nukleáris biztonsági hatóság a szerelés előkészítéséhez és elvégzéséhez szükséges időt figyelembe véve határozza meg, de az nem lehet 5 évnél hosszabb.

1.3.4.0400. Az engedély hatálya – a szerelés folyamatos végzése, továbbá a jogszabályi előírások változatlansága esetén – egy alkalommal, 2 évnél nem hosszabb időtartammal meghosszabbítható.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.3.4.0500. Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a rendszerelem megnevezését, biztonsági és földrengés-biztonsági osztályba sorolását, a rendszerelem által ellátott biztonsági funkció megnevezését;
- b) a rendszerelem feladatát az atomerőművi blokk minden tervezett üzemállapotában;
- c) a jogszabályban és a nukleáris létesítmény Előzetes Biztonsági Jelentésében a rendszerelemre, a beépítés helyére, a biztonsági és földrengés-biztonsági osztályra meghatározott, a szerelésre vonatkozó műszaki és minőségi követelményeket, továbbá a gyártmány tervezője által előírtakat;
- d) a nukleáris biztonsági követelmények figyelembevételét igazoló tervezői nyilatkozatokat;
- e) a szerelési tevékenység és szerelési technológiák tervdokumentációját;
- f) a szerelés ellenőrzési tervét, az ellenőrző szervezet megnevezését és a tevékenység elvégzésére való alkalmasságot igazoló dokumentumokat;
- g) az üzembevitelt előkészítő tevékenységeket, így különösen csővezeték-mosatás, feszültség alá helyezés, működtetési próba, ezeknek a tevékenységeknek a végrehajtása során a nukleáris biztonsági követelmények teljesülése érdekében végzendő műszaki és adminisztratív jellegű tevékenységeket tartalmazó dokumentációt;
- h) a szerelés megfelelőségét igazoló átadási dokumentáció tartalmi követelményeit;
- i) a tervező és a szerelést végző szervezet minősítését igazoló dokumentumokat; valamint
- j) az eljáráshoz kapcsolódóan a nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély ügyszámát, a kérelem megalapozásához felhasznált, az engedélyes által korábban benyújtott dokumentáció megnevezését és ezek azonosítóit.

1.3.5. Üzemeltetési engedély

1.3.5.0100. A nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély szükséges 1., 2. és 3. biztonsági osztályba sorolt, a nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési kötelezettség alá tartozó nyomástartó berendezések és csővezetékek üzemeltetéséhez.

Az engedély hatálya

1.3.5.0200. Az üzemeltetési engedély az abban meghatározott feltételek teljesülése esetén – a nyomástartó berendezés sikeres eredményű, dokumentált, az engedélyestől független, jogszabály szerint feljogosított ellenőrző szervezet által elvégzett, az első üzembe helyezést megelőző helyszíni ellenőrzését követően – a berendezés funkció-, illetve üzembe helyezési próbáira kidolgozott programok elvégzésére és azok sikeres végrehajtása után a rendszerelem üzemeltetésére jogosít fel.

1.3.5.0300. A nukleáris biztonsági hatóság a rendszerelem jellemzőit és az engedély szerinti tevékenység végzésének sajátosságait és körülményeit figyelembe véve szabja meg az engedély érvényességét, de az nem lehet hosszabb a rendszerelem tervezésénél figyelembe vett időtartamnál.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.3.5.0400. Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a rendszerelem megnevezését, biztonsági és földrengés-biztonsági osztályba sorolását, és a rendszerelem által ellátott biztonsági funkció megnevezését;
- b) a rendszerelem feladatát az atomerőművi blokk minden tervezett üzemállapotában;
- c) a rendszerelem megvalósulási dokumentációját;
- d) az engedélyes nyilatkozatát arról, hogy a megvalósult állapot összhangban van;
  - da) a gyártási vagy beszerzési engedélyezési és a megvalósulási tervdokumentációval,
  - db) a jogszabályban, a nukleáris létesítmény előzetes biztonsági jelentésében a rendszerelemre, a beépítés helyére, a biztonsági és földrengés-biztonsági osztályra meghatározott műszaki és minőségi követelményekkel, továbbá
  - dc) a gyártmány tervezője által tett előírásokkal;
- e) az első üzembe helyezést megelőző helyszíni ellenőrzést végző, az engedélyestől független, jogszabály szerint feljogosított ellenőrző szervezet megnevezését és az ellenőrzés programját;
- f) az üzembevetelt megelőző funkciópróbákat vagy üzembe helyezési programot, és annak igazolását, hogy a funkciópróba vagy üzembe helyezési program alkalmas a rendszerelem terv szerinti megfelelő működésének igazolására;
- g) az időszakos vizsgálatok tervét és gyakoriságát;
- h) a nyomástartó berendezés és csővezeték biztonságos üzemeltetéséhez szükséges üzemeltetési és karbantartási utasításokat és azok alkalmasságának igazolását a bennük megfogalmazott célok elérésére;
- i) a nyomástartó berendezés és csővezeték biztonságos üzemeltetéséhez előírt üzemeltetési feltételeket és korlátokat, továbbá a feltételek és korlátok melletti biztonságos üzemeltethetőség igazolását;
- j) a biztonságos üzemeltetéshez szükséges, jogszabály által előírt végzettségű, az üzemeltetési utasításban előírt számú kezelőszemélyzet meglétét igazoló dokumentumokat; valamint
- k) az eljáráshoz kapcsolódóan a nukleáris biztonsági hatóság által kiadott engedély ügyszámát, a kérelem megalapozásához felhasznált, az engedélyes által korábban benyújtott dokumentáció megnevezését és ezek azonosítóit.

1.3.5.0500. Az 1.3.5.0400. pont g) alpontjában meghatározott időszakos vizsgálatok tervének tartalmaznia kell az időszakos ellenőrzéseket, továbbá az egyéb ellenőrzések részleteit, valamint az ezekkel kapcsolatos tevékenységeket annak érdekében, hogy a nyomástartó berendezéssel kapcsolatos minden várható vagy feltételezhető, annak üzemmenetére jellemző meghibásodási jelenség olyan időpontban észlelhető legyen, amikor az a nyomástartó berendezés biztonságát és épségét még nem veszélyezteti.

1.4. AZ ÁTALAKÍTÁSOK NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI FELÜGYELETE

1.4.1.0100. Az 1.4. pont előírásait a nukleáris létesítmény üzembe helyezésének és üzemeltetésének életciklus-szakaszaiban kell alkalmazni. A létesítés időszakában elhatározott átalakításokat az üzembe helyezési engedély iránti kérelmet megalapozó dokumentációban kell bemutatni azzal a részletességgel, ahogy az adott kérdés a létesítési engedélyezési dokumentációban szerepelt. Kivételt képeznek a létesítési engedélyben meghatározott, kiemelkedően fontos rendszerek és rendszerelemek, amelyek esetében az átalakításokat a létesítési engedélyben foglalt egyedi előírások szerint kell előkészíteni és végrehajtani. A nukleáris létesítmény végleges leállításának és leszerelésének életciklus-szakaszában a vonatkozó engedélyekben foglalt előírások szerint kell eljárni.

a műszaki konfiguráció, a szervezeti felépítés, az irányítási rendszer, valamint a műszaki és szabályozó dokumentumok átalakítása esetében.

1.4.1.0200. Az átalakítások nukleáris biztonsági hatósági felügyelete azok nukleáris biztonsági jelentősége alapján differenciált eszközökkel valósul meg, de valamennyi műszaki, dokumentációs és szervezeti átalakításra, továbbá az ideiglenes módosításokra kiterjed. A differenciálás az átalakítások 4. melléklet 4.8.2.0800. pontja, 5. melléklet 5.3.13.0300.–5.3.13.0500. pontja, 6. melléklet 6.3.9.0700.–6.3.9.0900. pontja szerinti kategorizálása alapján történik. A nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési kötelezettség alá tartozó átalakításokkal szemben támasztott tartalmi és formai követelmények nem függenek az átalakított nukleáris létesítmény, rendszer vagy rendszerelem tervezett fennmaradási idejétől. A nukleáris biztonsági hatóságot nem befolyásolhatja az átalakítás tervezett megvalósítási időpontja a megalapozó dokumentáció felülvizsgálati módszerének meghatározásában.

Tájékoztató az elhatározott átalakításokról, nukleáris biztonsági hatósági felügyeleti terv

1.4.1.0300. A nukleáris biztonsági hatóság felügyeleti tevékenységének megtervezéséhez és végrehajtásához az elhatározott átalakításokról az engedélyes tájékoztatja a nukleáris biztonsági hatóságot. A tájékoztatás a tervezett átalakításoknak a 4. melléklet 4.8.3.0300. pontjában, az 5. melléklet 5.3.13.0600. b) pontjában, a 6. melléklet 6.3.9.1100. pontjában meghatározott, kitöltött Átalakítási Formalap megküldésével történik. Az átalakítások előkészítésének értékelését és a benyújtandó dokumentumok független felülvizsgálatáról szóló jelentést is mellékelni kell az Átalakítási Formalaphoz, amennyiben a nukleáris létesítményre vonatkozó nukleáris biztonsági szabályzatok szerint azokat el kell készíteni.

1.4.1.0400. Az Átalakítási Formalap alapján a nukleáris biztonsági hatóság ellenőrzi, hogy a kategorizálás megfelel-e a követelményeknek.

1.4.1.0500. A nukleáris biztonsági hatóság az átalakítások felügyeleti tervét az engedélyesnek az Átalakítási Formalapban foglalt tájékoztatása alapján elkészíti, naprakészen tartja és végrehajtja. A felügyeleti terv alapján a nukleáris biztonsági hatóság – az engedélyes és a beszállítók rendeltetésszerű tevékenységének lehetséges legkisebb akadályozásával – elvégzi azokat az ellenőrzéseket, amelyek az engedélyezés mellett szükségesek az átalakítások felügyeletéhez. A felügyeleti tervben a nukleáris biztonsági hatóság figyelembe veszi – egyebek mellett az átalakítások előkészítését és végrehajtását értékelő benyújtott dokumentumok alapján – az adott engedélyesnél az átalakítások előkészítése és végrehajtása során összegyűlt tapasztalatokat.

Az átalakítások engedélyezése

1.4.1.0600. Átalakítási engedély szükséges az 1. és 2. kategóriába sorolt átalakítások végrehajtásához. Az engedély iránti kérelem megalapozásához a 4. melléklet 4.8.3.0500. pontjában, az 5. melléklet 5.3.13.0600. c) pontjában, a 6. melléklet 6.3.9.1300. és 6.3.9.1400. pontjában meghatározott Átalakítást Megalapozó Dokumentációt kell benyújtani. Ehhez mellékelni kell az átfogó biztonsági értékelést, az engedélyes által független műszaki szakértővel elvégzett felülvizsgálat dokumentumait, és az engedélyes átalakításokat felügyelő belső szervezeti egységének jóváhagyását tartalmazó dokumentumokat, amennyiben a nukleáris létesítményre vonatkozó Nukleáris Biztonsági Szabályzatok szerint azokat el kell készíteni. Szintén mellékelni kell az átalakítás tervezett ütemezését.

1.4.1.0700. Átalakítási engedély szükséges az átalakítási kategóriába sorolástól függetlenül a nukleáris létesítmény 1. és 2. biztonsági osztályba tartozó

- a) nyomástartó berendezése és csővezetéke engedélyezési nyomását és hőmérsékletét,
- b) nyomáshatároló rendszereleme nyitó-, zárónyomását, lefúvatott mennyiségét, a nyomáshatároló szelepek számát, hasadótarcsák működési paramétereit, valamint
- c) nyomástartó berendezései és csővezetékei időszakos vizsgálatának gyakoriságát, a próbanyomás értékét, a hőmérsékletét

érintő átalakítások végrehajtásához.

1.4.1.0800. Az átalakítási engedély az átalakítás végrehajtására jogosítja fel az engedélyest. Az engedélyben a nukleáris biztonsági hatóság jóváhagyja a kategóriába sorolást, továbbá meghatározza, hogy az átalakítás végrehajtása után mikor kell az átalakítás értékelését tájékoztatásul benyújtani, továbbá, amennyiben az szükséges, kötelezi az engedélyest az 1.2.5.0500. pont szerinti módosított üzemeltetési engedély megszerzésére. Az 1.4.1.1200. ponttól, vagy az 1.4.1.1400. ponttól eltérően az engedélyben a nukleáris biztonsági hatóság rendelkezhet arról, hogy az adott átalakítás jellegétől függően az üzembe helyezés megkezdését, a szervezeti változtatás és a módosított dokumentum bevezetését megelőzően az elvégzett tevékenységről az 1.4.1.1200. pont vagy az 1.4.1.1400. pont szerinti tájékoztatást két részletben kell megküldeni. Az engedély a benne meghatározott, az átalakítás megvalósításának sajátosságait figyelembe vevő időpontig, de legfeljebb 5 évig hatályos.

1.4.1.0900. Ha az atomerőművi blokk esetében a kiviteli tervezés befejezését követően a műszaki átalakítás a 4. melléklet 4.8.3.1000. pontja alapján felülvizsgált kategóriája eltér az Átalakítási Formalapban meghatározott kategorizálás eredményétől, akkor a módosított Átalakítási Formalapot meg kell küldeni a nukleáris biztonsági hatóságnak. Ha a korábban 1. vagy 2. kategóriába sorolt átalakítás új besorolása 3. kategória, akkor az engedélyes az átalakítás iránti engedélykérelmét visszavonja, vagy kérelmet nyújt be a kiadott átalakítási engedély visszavonására, amennyiben pedig a korábban 3. kategóriába sorolt átalakítás új besorolása 2. vagy 1. kategória, akkor haladéktalanul új Átalakítást Megalapozó Dokumentációt állít össze, és átalakítási engedély iránti kérelmet nyújt be.

1.4.1.1000. Ha az átalakítás előkészítése vagy végrehajtása során az átalakítási engedély alapját képező Átalakítást Megalapozó Dokumentációban szereplő információ megváltozik, akkor arról az engedélyes haladéktalanul tájékoztatja a nukleáris biztonsági hatóságot, szükség esetén a korábbi engedély visszavonását és új engedély kiadását kéri.

Az átalakítások nukleáris biztonsági hatósági felügyelete

1.4.1.1100. Az átalakítási folyamat során a nukleáris biztonsági hatóság – felügyeleti tervének megfelelően – eseti ellenőrzéseket végezhet, figyelembe véve az átalakítás nukleáris biztonsági jelentőségét. Az ellenőrzések tapasztalatai alapján elemzések, értékelések elkészítését írhatja elő, határozatban kötelezheti az engedélyest dokumentumok, tevékenységek módosítására és kijavítására, további tevékenységek elvégzésére, valamint azok elvégzését megtilthatja, ha a nukleáris biztonsági követelmények megsértését állapítja meg.

1.4.1.1200. Engedélyezett műszaki átalakítások esetében, az üzembe helyezés megkezdését megelőzően harminc nappal a kutatóreaktortól eltérő nukleáris létesítmény engedélyese, a 4. melléklet 4.8.3.1500. pontja, valamint a 6. melléklet 6.3.9.2100. pontja szerinti Átalakítást Követő Üzemeltetés Megkezdését Megalapozó Dokumentációt tájékoztatásul megküldi a nukleáris biztonsági hatóságnak.

1.4.1.1300. Az 1.4.1.1200. ponttól eltérően, ha a nukleáris biztonsági hatóság az átalakítási engedélyben két részletben történő tájékoztatásról rendelkezett, akkor az Átalakítást Követő Üzemeltetés Megkezdését Megalapozó Dokumentáció kijelölt részeit harminc nappal az üzembe helyezés megkezdését megelőzően, fennmaradó részeit – amennyiben a nukleáris létesítményre vonatkozó Nukleáris Biztonsági Szabályzatok szerint azt el kell készíteni – a független felülvizsgálatról szóló jelentéssel együtt, az üzembe helyezést megelőző utolsó munkanap kezdetéig kell a nukleáris biztonsági hatósághoz benyújtani.

1.4.1.1400. A szervezeti felépítés, az irányítási rendszer, valamint a műszaki és szabályozó dokumentumok engedélyezett átalakítása esetén, a kutatóreaktortól eltérő nukleáris létesítmény engedélyese a 4. melléklet 4.8.3.1600. pontja, valamint a 6. melléklet 6.3.9.2200. pontja szerinti összefoglaló leírást, – amennyiben a nukleáris létesítményre vonatkozó Nukleáris Biztonsági Szabályzatok szerint azt el kell készíteni – a dokumentum független felülvizsgálatról szóló jelentéssel együtt, tájékoztatásul megküldi a nukleáris biztonsági hatóságnak az átalakítás végrehajtását megelőzően harminc nappal.

1.4.1.1500. Az 1.4.1.1400. ponttól eltérően, ha a nukleáris biztonsági hatóság az átalakítási engedélyben a két részletben történő tájékoztatásról rendelkezett, akkor az összefoglaló leírás kijelölt részeit harminc nappal az üzembe helyezés megkezdését megelőzően, fennmaradó részeit – amennyiben a nukleáris létesítményre vonatkozó szabályzati előírások szerint azt el kell készíteni – a független felülvizsgálatról szóló jelentéssel együtt, az átalakítás tényleges végrehajtását megelőző utolsó munkanap kezdetéig kell a nukleáris biztonsági hatósághoz benyújtani.

1.4.1.1600. A kutatóreaktorok engedélyezett műszaki átalakítása esetén az üzembe helyezés megkezdése előtt legalább 10 nappal kell az 5. melléklet 5.3.13.0600. d) pontja szerinti Átalakítást Követő Üzemeltetés Megkezdését Megalapozó Dokumentációt tájékoztatásul megküldeni a nukleáris biztonsági hatóságnak. A kutatóreaktorok szervezeti felépítése és irányítási rendszere, valamint műszaki és szabályozó dokumentumok engedélyezett átalakításának végrehajtása előtt legalább 10 nappal kell tájékoztatásul megküldeni az 5. melléklet 5.3.13.0600. e) pontja szerinti összefoglaló leírást.

1.4.1.1700. A benyújtott Átalakítást Követő Üzemeltetés Megkezdését Megalapozó Dokumentációt, valamint az összefoglaló leírást – a felügyeleti tervét is figyelembe véve – a nukleáris biztonsági hatóság ellenőrzi, az 1. kategóriába sorolt átalakítások esetében eseti ellenőrzést végez. Ha a benyújtott Átalakítást Követő Üzemeltetés Megkezdését Megalapozó Dokumentáció, összefoglaló leírás, vagy az ellenőrzés során a nukleáris biztonsági hatóság olyan nemmegfelelőséget állapít meg, amely veszélyezteti a biztonságos üzemeltetést, akkor a kiadott átalakítási engedélyt visszavonja, illetve az engedélyt módosítva feltételeket állapít meg. Az engedély kiadása előtt végzett ellenőrzés során feltárt ilyen nemmegfelelőség esetén, az átalakítás folytatását megtiltja és az engedély kiadását megtagadja, vagy az engedélyben feltételeket állapít meg. A bíróság a fenti határozatok végrehajtását nem függesztheti fel.

1.4.1.1800. Ha az átalakítási engedélyben a nukleáris biztonsági hatóság másként nem rendelkezett, akkor az átalakítás végrehajtását követő 3 hónapon belül, tájékoztatásul meg kell küldeni a nukleáris biztonsági hatóságnak a 4. melléklet 4.8.4.0100. pontja, az 5. melléklet 5.3.13.0600. f) pontja, továbbá a 6. melléklet 6.3.9.2400. pontja szerinti Átalakítást Értékelő Jelentést, továbbá szükséges esetekben be kell nyújtani a nukleáris létesítmény üzemeltetési engedélyének módosítására irányuló kérelmet. Ha nem szükséges a nukleáris létesítmény üzemeltetési engedélyének módosítása, akkor az Átalakítást Értékelő Jelentéshez mellékelni kell azoknak, a nukleáris biztonsági hatóság számára még meg nem küldött, megváltozott dokumentumoknak a végleges változatát, amelyek korábbi változatát az Átalakítást Követő Üzemeltetés Megkezdését Megalapozó Dokumentációhoz mellékeltek.

1.5. AZ ÉPÍTMÉNYEK, ÉPÜLETSZERKEZETEK ÉS FELVONÓK ENGEDÉLYEZÉSE

1.5.1. Általános rendelkezések

1.5.1.0100. Az építmények, épületszerkezetek listáját a tervező határozza meg, és a listát szerepeltetni kell a nukleáris létesítmény Előzetes Biztonsági Jelentésében és Végleges Biztonsági Jelentésében. A listát a nukleáris biztonsági hatóság a létesítési engedélyben fogadja el, majd időszakosan, de legalább az időszakos biztonsági felülvizsgálat keretében felülvizsgálja, és szükség szerint aktualizálja. A lista elfogadását, továbbá aktualizálását megelőzően annak tervezetét a nukleáris biztonsági hatóság egyeztetni a területileg illetékes elsőfokú építésügyi hatósággal.

1.5.1.0200. Az építményekre, épületszerkezetekre az 1.5.2–1.5.3. pont szerinti engedély szükséges:

- ha az építési tevékenység folyamata vagy eredménye hatással van a nukleáris biztonságra,
- az építmény építése, bővítése, elmozdítása esetén,
- az építmény, épületszerkezet olyan felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, homlokzatának megváltoztatása esetén, ahol a felsorolt építési tevékenység során az építmény tartószerkezeti rendszerét, vagy tartószerkezeti elemeit meg kell változtatni, át kell alakítani, el kell bontani, meg kell erősíteni, továbbá ami az építményben lévő önálló rendeltetési egységek számának, rendeltetésének megváltoztatásával jár, valamint
- az építmény le-, vagy elbontása esetén.

1.5.1.0300. Amennyiben üzembe helyezés alatt álló, vagy üzemelő nukleáris létesítménynél az 1.5.1.0100. pont szerinti listán szereplő építményeken, épületszerkezeteken átalakítást végeznek, akkor az építési engedélyezési eljárás során túlmenően az 1.4. pont, továbbá a 4. melléklet 4.8. pontja, az 5. melléklet 5.3.13. pontja és a 6. melléklet 6.3.9. pontja szerinti, az adott nukleáris létesítményre vonatkozó követelményeket is alkalmazni szükséges.

1.5.1.0400. A nukleáris létesítmény leszerelése során a nukleáris létesítménnyel összefüggő építmények, épületszerkezetek bontási munkáinak engedélyezése az 1.2.8. pont szerinti leszerelési engedélyezési eljárásban, külön bontási engedély kiadásával történik.

1.5.1.0500. Ha a nukleáris biztonsági hatóság az építési engedélyben ettől eltérően nem rendelkezik, az építési engedély alapján elvégzett munkák befejezése után a nukleáris biztonsági hatóságtól használatbavételi engedélyt kell kérni. Építmény csak jogerős használatbavételi engedély birtokában vehető használatba. Több megvalósítási szakaszra bontott építés esetén, ha az adott szakasz használatának feltételei biztosítottak, ideiglenes használatbavételi engedéllyel egy-egy építményrész önállóan is használatba vehető.

1.5.1.0600. Amennyiben az építési munka csak az épület egy részét érinti, annak egyéb részei a nukleáris biztonsági hatóság építési engedélyében meghatározott korlátozásokkal használhatók.

1.5.1.0700. A Nukleáris Biztonsági Szabályzat hatálya alá tartozó építményekben a felvonók létesítéséhez, az építményekbe való állandó jellegű beépítéséhez, áthelyezéséhez, főbb műszaki adataik megváltoztatásával járó átalakításához, használatbavételéhez, valamint lebontásához a nukleáris biztonsági hatóság engedélye szükséges. A hatósági engedélyezésre a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló 113/1998. (VI. 10.) Korm. rendeletben foglalt rendelkezések irányadók az 1.5. pontban meghatározott eltérésekkel.

1.5.1.0800. Az atomerómű konténmentjébe (hermetikus terébe) beépített és csak a blokk javításának idején használt felvonó esetén:

- az egy évnél rövidebb, előre ki nem számítható időtartamú üzemszünetet követően a berendezés egy átfogó karbantartást és beállítást követően a kijelölt szervezet fővizsgálatával vehető ismét használatba; a tárgyi naptári évben ismételt üzembe helyezést a c) pont szerinti üzemen kívüli helyezést végrehajtó ellenőr vagy egy kijelölt szervezet végezheti,
- a működés időszaka alatt kötelező műszaki biztonságtechnikai vizsgálatok olyan gyakorisággal hajtandók végre, mintha a berendezés üzeme egész évben folyamatos lenne, továbbá
- az üzemi időszakot állagmegóvó karbantartás elvégzése után a berendezés karbantartás ellenőrének jegyzőkönyvével kell lezárni.

1.5.2. Építmények, épületszerkezetek építési vagy bontási engedélye

1.5.2.0100. Az építési vagy bontási engedélyt az elvégezni kívánt építési vagy bontási munka egészére kell kérni. Több szakaszban megvalósuló építkezés esetében az egyes szakaszokban megépítendő építményekre, valamint a rendeltetésszerű és biztonságos használatra önmagukban is alkalmas építményrészekre szakaszonként külön-külön is lehet építési engedélyt kérni. Az engedély időbeli hatályát az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló jogszabály határozza meg.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.5.2.0200. Az építési vagy bontási engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a nukleáris biztonsági követelmények teljesülésének igazolását és műszaki megalapozását,
- b) a tevékenység megfelelő elvégzését biztosító minőségirányítási és minőségügyi programot, vagy azokra a nukleáris biztonsági hatósági eljárásokra történő hivatkozást, amelyekben ezeket a dokumentumokat korábban már benyújtották,
- c) más hatóságoknak az eljáráshoz kapcsolódó engedélyeit, az azokat megalapozó dokumentációk bemutatását és összefoglaló értékelést,
- d) az építési vagy bontási engedélyezési műszaki tervdokumentációt az általános építésügyi hatósági eljárásokat szabályozó jogszabály előírásainak megfelelő tartalommal, valamint
- e) a dokumentáció felülvizsgálatáról és értékeléséről készített független műszaki szakértői véleményt.

1.5.2.0300. Az engedély iránti kérelem részletes tartalmára vonatkozó ajánlásokat útmutató tartalmazza.

1.5.3. Építmények, épületszerkezetek használatbavételi engedélye

1.5.3.0100. Az építményen, épületszerkezeten végzett építési, felújítási, helyreállítási, átalakítási és a rendeltetéstől eltérő használatához szükséges munkákat követően az építmény rendeltetészerű és biztonságos használatra alkalmassá válásakor, a használatbavételt megelőzően használatbavételi engedélyt kell kérni a nukleáris biztonsági hatóságtól.

1.5.3.0200. Egy telephelyen egyidejűleg megvalósított több építményre, vagy egy építményen belül elvégzett többfajta építési munkára a használatbavételi engedélyt együttesen kell kérni. Több megvalósulási szakaszra bontott építkezés esetében az egyes szakaszokban megépített építményekre, továbbá a rendeltetészerű és biztonságos használatra önmagukban alkalmas építményrészekre szakaszonként külön-külön is lehet használatbavételi engedélyt kérni.

1.5.3.0300. A nukleáris biztonsági hatóság az építmény sajátosságait és funkcióját figyelembe véve határozza meg az engedély időbeli hatályát, de az nem lehet hosszabb az építménynek a tervében kötelezően meghatározott, előírányzott élettartamánál.

1.5.3.0400. A használatbavételi engedély időbeli hatályának meghosszabbítására külön eljárásban van lehetőség, ha a kérelemben igazolják az építmény műszaki megfelelőségét az adott időtartam végéig.

1.5.3.0500. A nukleáris biztonsági hatóság az építmény, vagy építményrész engedély nélküli, vagy az engedélytől eltérő használatát megtiltja.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.5.3.0600. A használatbavételi engedély iránti kérelemhez csatolni kell:

- a) azon dokumentumok listáját, amelyek igazolják, hogy az elvégzett építési tevékenység biztosítja a nukleáris biztonsági kritériumok teljesülését,
- b) a megvalósulási tervdokumentáció azon tervlapjait, amelyek az építési engedélytől eltérő kivitelezést tüntetik fel, és az eltérések műszaki megalapozását,
- c) az építésügyi hatósági eljárásokról és építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló jogszabályban előírt nyilatkozatokat, igazolásokat,
- d) független műszaki szakértő felelős nyilatkozatát arról, hogy az építési és szerelési munkákra vonatkozó nukleáris biztonsági követelmények kielégítését igazoló minőségbiztosítási dokumentumok teljes körűek és hitelesek, továbbá, hogy az építmény rendeltetészerű és biztonságos használatra alkalmas, valamint
- e) a Végleges Biztonsági Jelentésben leírtaknak a változása esetén a Végleges Biztonsági Jelentés éves aktualizálásánál bevezetni kívánt módosítás tervezetét, amennyiben a nukleáris biztonsági hatóság másként nem rendelkezett.

1.5.3.0700. A használatbavételi engedély iránti kérelem, valamint a használatbavételi engedély időbeli hatályának meghosszabbítása iránti kérelem részletes tartalmára vonatkozó ajánlásokat útmutató tartalmazza.

1.5.3.0800. A használatbavételi engedély iránti kérelem elbírálása során a nukleáris biztonsági hatóság a helyszínen köteles meggyőződni arról, hogy

- a) az építési munkát az építési engedélynek, az ahhoz tartozó műszaki tervdokumentációnak, továbbá az engedélyezett eltéréseknek megfelelően végezték el,
- b) az építmény az építési engedélyben megjelölt rendeltetésének megfelelő és biztonságos használatra alkalmas állapotban van, valamint
- c) az építési munkát irányító felelős műszaki vezető nyilatkozata összhangban van az eltérésekkel és azok kezelési módjával, a minőségbiztosítási programban előírtak teljesülésével, a minőségbiztosítási dokumentáció teljességével.

1.5.3.0900. A használatbavételi engedély időbeli hatályának meghosszabbítása iránti kérelem elbírálása során a nukleáris biztonsági hatóság a helyszínen köteles meggyőződni arról, hogy az építmény a rendeltetésének megfelelő és biztonságos állapotban van, továbbá, hogy a műszaki megfelelés igazolása valós tényeken alapul.

1.5.4. Felvonók építési és bontási engedélye

1.5.4.0100. Az engedély időbeli hatályát az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló jogszabály határozza meg.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.5.4.0200. Az engedély iránti kérelemnek a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló 113/1998. (VI. 10.) Korm. rendeletben előírtakon túl tartalmaznia kell:

- a) a felvonó megnevezését, azonosító jelét és felállítási helyét,
- b) a felvonó rendeltetését, a felvonó működtetési módját (pl. szezonális),
- c) a felvonó műszaki leírását, valamint
- d) az atomerőmű ellenőrzött zónájában elhelyezkedő felvonó esetében a környezeti jellemzőit – így különösen hőmérséklet, páratartalom, radioaktív elszennyeződés lehetősége – és azoknak való megfelelést.

1.5.5. Felvonók használatbavételi engedélye

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.5.5.0100. Az engedély iránti kérelemnek a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló 113/1998. (VI. 10.) Korm. rendeletben előírtakon túl tartalmaznia kell:

- a) a felvonó megnevezését, azonosító jelét, felállítási helyét, valamint
- b) a felvonó üzembe helyezéséről készült jegyzőkönyv másolatát.

1.6. NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG

1.6.1. Általános rendelkezések

1.6.1.0100. A nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzési tevékenység ráépül az engedélyes által működtetett teljes körű, a nukleáris biztonság szempontjából differenciált ellenőrzési rendszerre.

1.6.1.0200. A nukleáris biztonsági hatóság a nukleáris létesítményekben, a nukleáris létesítmények engedélyesénél és beszállítóinál (a továbbiakban: hatósági ellenőrzés alá vont) ellenőrzést hajthat végre időkorlát nélkül a nukleáris biztonsággal összefüggő területeken.

1.6.1.0300. Az engedélyes köteles biztosítani bármely időpontban a nukleáris biztonsági hatósági ellenőr akadálytalan belépését a nukleáris létesítménybe és a beszállító telephelyére, továbbá a nukleáris biztonsági hatósági ellenőr mozgását a nukleáris létesítmény vagy beszállító telephelyének épületeiben, helyiségeiben.

1.6.1.0400. A nukleáris létesítmény engedélyesének képviselője köteles jelen lenni a beszállító ellenőrzésénél.

1.6.1.0500. A hatósági ellenőrzés alá vont kellő szakmai kompetenciával és felhatalmazással rendelkező képviselője – beszállító nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzésénél az engedélyes képviselője is – köteles mindent megtenni – közreműködni és a rendelkezésére álló információt átadni – a sikeres ellenőrzés végrehajtása érdekében.

1.6.1.0600. A nukleáris biztonsági hatósági ellenőr és a hatósági ellenőrzés alá vont képviselője az ellenőrzés teljes ideje alatt, beleértve a jegyzőkönyv elkészítését is, együttműködnek.

1.6.1.0700. Az elkészült jegyzőkönyvet a hatósági ellenőr és az ellenőrzés alá vont képviselője, a beszállítóknál végzett ellenőrzésnél az engedélyes képviselője is aláírja.

1.6.1.0800. Ha a nukleáris biztonsági hatósági ellenőr az ellenőrzés eredményeként megállapítja, hogy a hatósági ellenőrzés alá vont a saját belső szabályozásában, vagy beszállító esetén az engedélyes belső szabályozásában foglalt előírásokat megsértette, a jegyzőkönyvben erre felhívja a hatósági ellenőrzés alá vont képviselőjének figyelmét, és határidő kifizetésével felszólítja a képviselőt – beszállítóknál történt ellenőrzés esetén az engedélyes képviselőjét is – az atomenergia biztonságos alkalmazásához előírt állapot és feltételek helyreállítására.

1.6.1.0900. A hatósági ellenőrzés alá vont képviselője – amennyiben arra kivételesen nincsen jogosultsága, vagy hatásköre – köteles a nukleáris biztonsági hatósági felszólítást közölni a döntésre, intézkedésre jogosult felettesével. A hatósági ellenőrzés alá vont köteles a felszólításnak eleget tenni. A felszólítás figyelmen kívül hagyása esetén a nukleáris biztonsági hatóság kivizsgálja az esetet, hivatalból indított eljárásban kötelezi az engedélyest az atomenergia biztonságos alkalmazásához előírt állapot és feltételek helyreállítására, és egyben érvényesítési eljárást is lefolytathat.

1.6.2. A nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzés célja, kiemelt szempontjai és területei

1.6.2.0100. A nukleáris biztonsági hatóság a nukleáris létesítmény adott életciklus szakaszából adódó speciális ellenőrzési szempontokat is érvényesítő ellenőrzéseket végez. Az ellenőrzés területeit a nukleáris létesítmény aktuális életciklus szakasza és a hatályos jogszabályok előírásai, az ellenőrzés gyakoriságát és részletességét az adott terület nukleáris biztonsági fontossága, a nukleáris biztonsági hatósági engedélyezés, értékelés és ellenőrzés tapasztalatai határozzák meg.

A nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzések fajtái

Az átfogó ellenőrzés

1.6.2.0200. Az átfogó ellenőrzést a nukleáris biztonsági hatóság a nukleáris létesítmény engedélyese tevékenységének előre meghatározott területein hajtja végre. A vizsgálat célja teljes folyamatok működésének, kölcsönhatásának vizsgálata.

1.6.2.0300. Az átfogó ellenőrzés során a nukleáris biztonsági hatóság egy, vagy néhány egymást kiegészítő szempontból ellenőrzi a nukleáris létesítmény működését, az üzemeltetési folyamatok működőképességét és összhangját, a vezetőség irányítási, felülvizsgálati és értékelési feladatainak teljesülését.

1.6.2.0400. Az ellenőrzés időpontját és területeit a nukleáris biztonsági hatóság előre rögzíti, és az engedélyest erről megfelelő időben tájékoztatja annak érdekében, hogy az átfogó ellenőrzés előkészítéséhez elegendő idő álljon rendelkezésre.

1.6.2.0500. Az átfogó ellenőrzés során az engedélyes minden terület ellenőrzéséhez biztosítja nyilatkozattételre felhatalmazott képviselőjét, és az ellenőrzés teljes ideje alatt készen áll a szükséges interjúk elkészítésére, dokumentumok bemutatására, helyszíni bejárások elvégzésére.

1.6.2.0600. A nukleáris biztonsági hatóság az ellenőrzés tapasztalatairól értékelést készít, és ezt elküldi az engedélyesnek. A nukleáris biztonsági hatósági értékelésben foglalt észrevételek alapján az engedélyes intézkedési tervet dolgoz ki és hajt végre. A feladatok végrehajtásáról beszámol a nukleáris biztonsági hatóságnak a rendszeres jelentések keretében.

A feltáró ellenőrzés

1.6.2.0700. A nukleáris biztonsági hatóság feltáró ellenőrzést végez, ha a nukleáris biztonsági hatósági tapasztalatok egy részfolyamattal, tevékenységgel vagy eseménnyel kapcsolatban eltérést mutatnak az előírásoktól, vagy a jó gyakorlattól, valamint feltáró ellenőrzést végezhet az események kivizsgálása kapcsán.

1.6.2.0800. Az ellenőrzés időpontját és témáit a nukleáris biztonsági hatóság előre meghatározza, és a hatósági ellenőrzés alá vontat erről megfelelő időben tájékoztatja annak érdekében, hogy a feltáró ellenőrzés előkészítéséhez elegendő idő álljon rendelkezésre.

1.6.2.0900. Az ellenőrzés sikeres végrehajtása érdekében a hatósági ellenőrzés alá vont kijelöli a képviselőjét, és felhatalmazza az adott témával kapcsolatban nyilatkozattételi joggal.

1.6.2.1000. A hatósági ellenőrzés alá vont az ellenőrzési jegyzőkönyvben rögzítettek alapján intézkedési tervet dolgoz ki és hajt végre. A feladatok végrehajtásáról az engedélyes beszámol a nukleáris biztonsági hatóságnak a rendszeres jelentések keretében.

Eseti ellenőrzés

1.6.2.1100. A nukleáris biztonsági hatóság eseti ellenőrzést végez egy adott határozati feltétel, cselekmény, eltérés, információ, állapot vagy helyszín ellenőrzésére. Az eseti ellenőrzés lehet előre bejelentett és be nem jelentett.

1.6.2.1200. Az előre bejelentett ellenőrzés esetén a nukleáris biztonsági hatóság valamely program vagy terv alapján megjelöli azt a tevékenységet, cselekményt, vagy helyszínt, amelyet ellenőrizni kíván. Ezután a hatósági ellenőrzés alá vont kötelessége a nukleáris biztonsági hatóságot előre – legalább 24 órával előbb – értesíteni a tevékenység megkezdésének várható időpontjáról.

1.6.2.1300. Előre be nem jelentett ellenőrzés esetén az ellenőrzés megkezdésekor a nukleáris biztonsági hatósági ellenőr a hatósági ellenőrzés alá vont belső szabályozása szerint kijelölt munkavállalónak jelzi a nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzés tényét, aki köteles intézkedni az adott témával kapcsolatban nyilatkozattételi és jegyzőkönyvvezési joggal rendelkező képviselőtről.

1.6.2.1400. A hatósági ellenőrzés alá vont a jegyzőkönyvben rögzítettek alapján intézkedik, és az engedélyes a feladatok végrehajtásáról beszámol a nukleáris biztonsági hatóságnak a rendszeres jelentések keretében.

A tervezéshez és az egyes életciklus szakaszokhoz kapcsolódó nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzések

A tervezés hatósági ellenőrzése

1.6.2.1500. A nukleáris létesítmény tervezése során a nukleáris biztonsági hatóság a 22. § (1) bekezdésében foglaltakon túl legalább az alábbiakat ellenőrzi:

- a) a tervezés minőségirányítási rendszerének működése, így különösen a generáltervező jogosítványainak és felelősségeinek szabályozása, a szaktervezők és beszállítók tervezési jogosítványainak és felelősségeinek szabályozása, a termódosítások végrehajtásának szabályozása, a tervezési szoftverek, kódok és modellek használatának szabályozása;
- b) a tervezési kézikönyv kidolgozása, jóváhagyása és alkalmazása;
- c) a rendszerek és rendszerelemek egységes jelölésének megfelelő használata;
- d) a dokumentációk jelölésének szabályozása és a szabályozás következetes alkalmazása;
- e) a konfigurációkezelési követelmények betartása; valamint
- f) a termódosítások végrehajtása.

A telephely értékelés hatósági ellenőrzése

1.6.2.1600. A telephely-értékelés során nukleáris biztonsági hatóság a 22. § (1) bekezdésében foglaltakon túl legalább az alábbiakat ellenőrzi:

- a) a telephely vizsgálat és értékelés során alkalmazott módszerek; és
- b) a telephely-engedélyezési eljárás során folyamatban lévő és tervezett vizsgálatok végrehajtásának köre.

A létesítés hatósági ellenőrzése

1.6.2.1700. A nukleáris létesítmény létesítése során nukleáris biztonsági hatóság a 22. § (1) bekezdésében foglaltakon túl legalább az alábbiakat ellenőrzi:

- a) a biztonsági osztályba sorolt rendszerelemek gyártása, építése, szerelése, az üzembe helyezéséhez szükséges előkészítő tevékenységek, így különösen (tisztítási és mosatási munkák, aktív rendszerelem működési próbái), továbbá azoknak az inaktív funkciópróbáknak a végrehajtása, amelyek nukleáris anyagot nem tartalmazó fűtőelemekkel végrehajthatók;
- b) a későbbiekben nem vagy nehezen ellenőrizhető helyszíni építési, szerelési munkák, így különösen az alapozások, szigetelések és a hermetizáló rendszerelemek esetén;
- c) a főberendezésekkel, nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekkel, különösen az atomreaktorral, fűtőelem-tároló részekkel, a radioaktív anyagoknak a környezetbe kijutását megakadályozó gáttal kapcsolatos tevékenységek;
- d) biztonsági osztályba sorolt szabályozó és energiaellátó rendszerek;
- e) biztonságvédelmi rendszerek inaktív körülmények közötti funkciópróbái; valamint
- f) az üzemeltető és karbantartó személyzet kiképzése.

Az üzembe helyezés hatósági ellenőrzése

1.6.2.1800. A nukleáris létesítmény üzembe helyezése során a nukleáris biztonsági hatóság a biztonság szerinti súlyozást alkalmazva a 22. § (1) bekezdésében foglaltakon túl legalább az alábbiakat ellenőrzi:

- a) a négyesbizottsági (tervező, beruházó, kivitelező és üzemeltető) bejárások eredményei,
- b) a mosatási kritériumok teljesülése,
- c) nyomástartó berendezések és csővezetéki rendszerek szilárdsági nyomáspróbái,
- d) forgógépek mechanikai próbái,
- e) mérések hivatalos próbái,
- f) szabályozások hivatalos próbái,
- g) reteszpróbák,
- h) az üzembe helyezéshez szükséges provizóriumok megszüntetése, a végleges sémák kialakítása,
- i) a helyiségek befejező építészeti munkáinak készre jelentése, a helyiségek átadása az üzemeltetőnek,
- j) a primerkör hidegpróbái és nyomáspróbája,
- k) a primerköri berendezések I. revíziója,
- l) a primerkör melegpróbái és nyomáspróbája,
- m) a primerköri berendezések II. revíziója,
- n) az épületek használatba vételi engedélyezése előtti ellenőrzés,
- o) a blokk fizikai indítása,

- p) a blokk energetikai indítása, és
- q) a blokk felterhelése során végrehajtott próbák eredményei.

Az üzemeltetés hatósági ellenőrzése

1.6.2.1900. A nukleáris létesítmény üzemeltetése során a nukleáris biztonsági hatóság a 22. § (1) bekezdésében foglaltakon túl legalább az alábbiakat ellenőrzi:

- a) üzemeltetés,
- b) üzemeltetés irányítása,
- c) a rendszerek és rendszerelemek műszaki állapotának fenntartására irányuló tevékenységek, mint a karbantartás és hatékonyságának biztosítása, az öregedéskezelés, a berendezések környezeti minősítése és a minősített állapot fenntartása,
- d) nukleárisüzemanyag-kezelés, és -felhasználás,
- e) beszállítók kiválasztása és felügyelete,
- f) tervezés,
- g) beszerzés és gyártás,
- h) átalakítások,
- i) tartalék alkatrészek biztosítása, kommunikáció, általános rend,
- j) képzési rendszer működése,
- k) munkavállalók nukleáris biztonsági hatósági jogosító vizsgája,
- l) vezetőségi és független felülvizsgálatok,
- m) a nukleáris biztonsági határozatban meghatározott feltételek és előírások teljesítése,
- n) az időszakos biztonsági felülvizsgálat keretében végzett üzemeltetői tevékenység, valamint
- o) a nukleáris biztonsági hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezéseknek és csővezetékeknek az 1.9.1.0700. pont szerinti ellenőrző szervezet által, az üzemeltető szükség szerinti közreműködésével végrehajtott időszakos vizsgálata és azok dokumentáltsága.

A megszüntetés hatósági ellenőrzése

1.6.2.2000. A nukleáris létesítmény megszüntetése során a nukleáris biztonsági hatóság a 22. § (1) bekezdésében foglaltakon túl legalább az alábbiakat ellenőrzi:

- a) halasztott leszerelési stratégia választása esetén az állapot fenntartási és ellenőrzési feladatok végrehajtása,
- b) a Végleges Leszerelési Terv, a Leszerelési Biztonsági Jelentés és a leszerelési engedélyben foglaltak alapján a leszerelés tényleges végrehajtása,
- c) a Leszerelési Biztonsági Jelentés naprakész állapotban tartása, és
- d) a radioaktív hulladékok végleges elhelyezésre történő előkészítése és felszabadítása.

1.7. AZ ENGEDÉLYES JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGE

1.7.1. Általános rendelkezések

1.7.1.0100. Az atomenergia társadalmilag ellenőrzött használatának biztosítása érdekében az engedélyes a nukleáris létesítmény valamennyi életciklus szakaszában a nukleáris biztonsággal kapcsolatos tevékenységről rendszeres, a biztonságot érintő eseményekről eseti jelentéseket, továbbá a nukleáris létesítmény létesítése során állapothoz rendelt jelentéseket is készít és azokat a nukleáris biztonsági hatóságnak benyújtja.

1.7.1.0200. A nukleáris biztonsági hatóság a jelentési kötelezettség terjedelmét a nukleáris létesítmény üzemeltetéséből adódó kockázat és a nukleáris létesítmény típusának, műszaki sajátosságainak figyelembevételével állapítja meg.

1.7.1.0300. A nukleáris biztonsági hatóság a hatáskörébe tartozó ügyekben hozott döntésében az engedélyest az 1.7.1.0100. pontban meghatározott jelentéseken kívül további jelentések benyújtására kötelezheti.

1.7.1.0400. A nukleáris létesítmény felügyeletében részt vevő többi hatóság részére benyújtott jelentések másolatát azok benyújtásával egy időben a nukleáris biztonsági hatóság részére is el kell küldeni.

1.7.1.0500. Az engedélyes a jelentéseiben szereplő adatokat, információt rendszerezi, és megfelelő módszerrel értékeli, és ahol az értékelés hiányosságot tár fel, ott javító intézkedést fogalmaz meg.

1.7.2. Rendszeres jelentések

1.7.2.0100. A nukleáris biztonsági hatóság a benyújtott jelentéseket a nukleáris létesítmény, annak rendszerei és rendszerlemei állapotának, a nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági szintjének és az engedélyes tevékenységének követését és értékelését magába foglaló felügyeleti tevékenységében hasznosítja.

1.7.2.0200. A nukleáris létesítmények rendszeres jelentéseinek tartalmára és a jelentési kötelezettség lehetséges teljesítési módjára vonatkozó ajánlásokat útmutató tartalmazza.

Rendszeres jelentések a nukleáris létesítmény létesítésének időszakában

1.7.2.0300. Az engedélyes évente, első alkalommal a létesítési engedély kiadását követő év március 31-ig éves jelentést nyújt be. Az Éves Jelentés tartalmi követelményei:

- a) az előző jelentésben szereplő ütemterv értékelése,
- b) az engedélyes szervezetére, erőforrásaira vonatkozó információk,
- c) a fontosabb beszállítók tevékenységének és biztonsági teljesítményének értékelése,
- d) a fontosabb tervmódosítások indokolásának és megfelelőségének bemutatása, valamint
- e) a következő évi ütemterv bemutatása.

Rendszeres jelentések a nukleáris létesítmények üzembe helyezésének és üzemeltetésének időszakában

Atomerőmű rendszeres jelentései

1.7.2.0400. Az engedélyes az atomerőművi blokk üzemeltetésével és a nukleáris biztonságával kapcsolatos tevékenységéről a következő rendszeres jelentéseket köteles benyújtani a nukleáris biztonsági hatóságnak:

- a) Negyedéves Jelentés,
- b) Éves Jelentés, és
- c) Időszakos Biztonsági Jelentés

Kutatóreaktor rendszeres jelentései

1.7.2.0500. Az engedélyes az időszakos üzemanyagcsere mellett működtetett kutatóreaktor üzemeltetésével és a nukleáris biztonságával kapcsolatos tevékenységéről a következő rendszeres jelentéseket köteles benyújtani a nukleáris biztonsági hatóságnak:

- a) Éves Jelentés,
- b) Előzetes Kampányjelentés,
- c) Kampányjelentés,
- d) Kampányzáró Jelentés, és
- e) Időszakos Biztonsági Jelentés.

1.7.2.0600. Az engedélyes üzemanyagcsere nélkül üzemeltetett kutatóreaktor üzemeltetésével és a nukleáris biztonságával kapcsolatos tevékenységéről a következő rendszeres jelentéseket köteles benyújtani a nukleáris biztonsági hatóságnak:

- a) Féléves Jelentés, és
- b) Időszakos Biztonsági Jelentés.

Kiégett üzemanyag átmeneti tárolójának rendszeres jelentései

1.7.2.0700. Az engedélyes a kiégett üzemanyag átmeneti tárolójának üzemeltetésével és a nukleáris biztonságával kapcsolatos tevékenységéről a következő rendszeres jelentéseket köteles benyújtani a nukleáris biztonsági hatóságnak:

- a) Féléves Jelentés, és
- b) Időszakos Biztonsági Jelentés

A rendszeres jelentések tartalma és a benyújtásukra vonatkozó követelmények

1.7.2.0800. A Negyedéves Jelentés a nukleáris biztonsági hatóság számára részletes, rendszerezett és rendszeres információt ad:

- a) a nukleáris létesítmény üzemi jellemzőinek alakulásáról,
- b) az üzemeltetéssel és a nukleáris biztonsággal kapcsolatos tevékenységekről, problémákról,
- c) az üzemeltetés során bekövetkezett, nukleáris biztonságot érintő eseményekről, ezek kivizsgálása során elhatározott javító intézkedések végrehajtásáról, a nukleáris biztonsági hatósági előírások teljesítéséről,
- d) az adott időszak biztonsági mutatóinak alakulásáról,
- e) az aktuális üzemeltetési kérdésekről, a biztonságos üzemeltetést befolyásoló tényezőkről,
- f) a főjavítási tevékenységről, valamint
- g) az engedélyes saját ellenőrzési tevékenységéről.

1.7.2.0900. A Féléves és Éves Jelentés a nukleáris biztonsági hatóság számára a nukleáris létesítmény üzemeltetésével és a nukleáris biztonságával kapcsolatos tevékenységet összefoglaló és értékelő, rendszerezett és rendszeres információt szolgáltat.

1.7.2.1000. Az Előzetes Kampányjelentésben a nukleáris biztonsági hatóság a kutatóreaktorban tervezett üzemanyag-átrakásról és az azt követő üzemi kampány műszaki és biztonsági értékeléséről előzetes információt kap az engedélyestől.

1.7.2.1100. A Kampányjelentésben a nukleáris biztonsági hatóság a kutatóreaktorban végrehajtott üzemanyagcserét követően információt kap a kampány pontosított műszaki és biztonsági értékeléséről az Előzetes Kampányjelentésben előírányzott mérések, tevékenységek eredményei és tapasztalatai alapján.

1.7.2.1200. A Kampányzáró Jelentésben az engedélyes a nukleáris biztonsági hatóságnak a kutatóreaktor adott kampányáról összefoglaló és értékelő információt ad:

- a) az üzemi jellemzők alakulásáról,
- b) az üzemeltetéssel és a nukleáris biztonsággal kapcsolatos tevékenységekről, problémákról,
- c) az üzemeltetés során bekövetkezett nukleáris biztonságot érintő eseményekről, ezek kivizsgálása során elhatározott javító intézkedések végrehajtásáról,
- d) a nukleáris biztonsági hatósági előírások teljesítéséről,
- e) az adott időszak biztonsági mutatóinak alakulásáról,
- f) az aktuális üzemeltetési kérdésekről, valamint
- g) a biztonságos üzemeltetést befolyásoló tényezőkről.

1.7.2.1300. Az engedélyes köteles a jelentéseket az alábbiak szerint benyújtani a nukleáris biztonsági hatóságnak:

- a) a Negyedéves Jelentést a negyedévet követő második hónap 5-ig,
- b) a Féléves Jelentést a félévet követő második hónap 5-ig,
- c) az Éves Jelentést a következő év március 31-ig,
- d) az Előzetes Kampányjelentést a kutatóreaktor üzemanyag-átrakásának megkezdése előtt 15 nappal,
- e) a Kampányjelentést a kutatóreaktor üzemanyag-átrakásának befejezését követő 30 napon belül,
- f) a Kampányzáró Jelentést a kutatóreaktor adott kampányának befejezését követő 30 napon belül.

1.7.3. Az Időszakos Biztonsági Jelentés

1.7.3.0100. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot valamennyi nukleáris létesítményben az engedélyes 10 évente elvégzi, és annak eredményeit Időszakos Biztonsági Jelentésben a nukleáris biztonsági hatóság számára benyújtja.

1.7.3.0200. A felülvizsgálat során az engedélyesnek elemeznie kell a nukleáris létesítmény üzemeltetésének és az engedélyezési alapjának összhangját, és minden azok között lévő azonosított eltérést meg kell szüntetnie, vagy annak fennmaradásához a nukleáris biztonsági hatóság jóváhagyását kell kérnie.

1.7.3.0300. A felülvizsgálatnak ki kell terjednie az alábbiakra:

- a) a nukleáris biztonsági szabályzatoktól és a nemzetközileg elismert jó gyakorlattól való eltérések azonosítása, és az eltérések nukleáris biztonsági jelentőségének értékelése,
- b) a nukleáris létesítmény, annak rendszerei és rendszerelemei állapotában bekövetkező változások azonosítása és értékelése,
- c) a telephely vonatkozásában a tudomány eredményeiből és a műszaki fejlődésből, továbbá a paraméterek monitorozásából következő új ismeretek, tények azonosítása és értékelése, valamint
- d) új elemzési módszerekkel és eszközökkel megismételt elemzések eredményei korábbi eredményektől való eltéréseinek azonosítása és értékelése.

1.7.3.0400. A felülvizsgálat terjedelmét pontosan meg kell határozni, és meg kell indokolni. A terjedelemnek a gyakorlatban megvalósítható legkiterjedtebbnek kell lennie, figyelembe véve egy üzemelő nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági szempontjait.

1.7.3.0500. Az időszakos biztonsági felülvizsgálat terjedelmébe beletartoznak legalább az alábbi területek:

- a) a nukleáris létesítmény Végleges Biztonsági Jelentésben dokumentált terve,
- b) a telephelyi jellemzők felülvizsgálata,
- c) leszerelés,
- d) a rendszerek és rendszerelemek aktuális állapota,
- e) berendezés-minősítés,
- f) öregedés,
- g) biztonsági elemzések,
- h) veszélyeztető tényezők elemzése,
- i) a nukleáris létesítmény biztonsági mutatói,
- j) üzemviteli tapasztalatok értékelése és visszacsatolása,
- k) más, hasonló nukleáris létesítmények tapasztalatainak és a kutatások eredményeinek hasznosítása,
- l) szervezet és adminisztráció,
- m) eljárások,
- n) emberi tényezők,

- o) baleset-elhárítási felkészülés,
- p) a környezet sugárterhelése, és
- q) kutatóreaktor esetén a kísérleti berendezések.

1.7.3.0600. A felülvizsgálat során korszerű, szisztematikus és dokumentált módszertant kell alkalmazni, mind determinisztikus, mind valószínűségi biztonsági elemzéseket figyelembe véve.

1.7.3.0700. Minden, az időszakos biztonsági felülvizsgálat terjedelmébe tartozó területet felül kell vizsgálni, és az azonosított eltéréseket össze kell hasonlítani az engedélyezési követelményekkel, valamint az aktuális nukleáris biztonsági szabályzatokkal és gyakorlattal.

1.7.3.0800. El kell végezni a nukleáris létesítmény nukleáris biztonságának átfogó értékelését, és a minden területre kiterjedő felülvizsgálat eredményei alapján be kell mutatni, hogy a nukleáris létesítmény igazoltan elegendően biztonságos a további folyamatos üzemeltetésre.

1.7.3.0900. Az engedélyes a felülvizsgálat eredményeként előáll minden, a nukleáris biztonság szempontjából jelentős, ésszerűen megvalósítható javító intézkedést végrehajt.

1.7.3.1000. Az Időszakos Biztonsági Jelentés részletes tartalmára vonatkozó ajánlásokat útmutató tartalmazza.

1.7.4. Eseti jelentések

Eseti jelentések a nukleáris létesítmény létesítésének időszakában

1.7.4.0100. Az eseti jelentéseket a tervezési és létesítési munkák során észlelt fontosabb hibák és nemmegfelelőségek észlelését – beleértve az irányítási rendszerben talált, potenciális nemmegfelelőséget okozó eltéréseket is –, az észlelést követően 8 napon belül jelenteni kell, a kivizsgálási jelentést pedig az észlelést követően 60 napon belül be kell nyújtani a nukleáris biztonsági hatóságnak.

1.7.4.0200. A kivizsgálási jelentés tartalmi követelményei:

- a) az észlelés időpontja, körülményei, a jelentést adó személy;
- b) a helyesbítő intézkedés végrehajtása előtt hozott azon intézkedés bemutatása, melyet a nem megfelelő termék, szolgáltatás, folyamat, helyszín, jelölésmód alkalmazásának megakadályozása érdekében hoztak;
- c) a nemmegfelelőség leírása és biztonsági értékelése;
- d) a kezdeményező, vagy mások által végrehajtott azonnali intézkedés a nemmegfelelőség hatásának csökkentése érdekében;
- e) a nemmegfelelőség javításának lehetőségei;
- f) a tervekben előírt biztonsági tartalékok megmaradásának igazolása;
- g) a nemmegfelelőség miatt szükséges termódosítások meghatározása; valamint
- h) a szükséges javítási és megelőzési intézkedések meghatározása és határidői.

Eseti jelentések a nukleáris létesítmények üzembe helyezésének, üzemeltetésének és megszüntetésének időszakában A jelentési kötelezettség alá tartozó események köre

1.7.4.0300. Az engedélyes a nukleáris létesítményben bekövetkezett, a jelentési kötelezettség alá tartozó minden rendkívüli eseményről eseti jelentést nyújt be a nukleáris biztonsági hatóságnak. A jelentésköteles események körét

- a) a létesítési engedélyezési eljárás keretében,
- b) az üzemeltetési engedélyezési eljárás keretében,
- c) a végleges leállítási és a leszerelési engedélyezési eljárás keretében

kiadott határozatban a nukleáris biztonsági hatóság határozza meg.

Szükség esetén a nukleáris biztonsági hatóság a jelentésköteles események körét az időszakos biztonsági felülvizsgálat lezárásakor, vagy hivatalból indított eljárás keretében megváltoztathatja.

1.7.4.0400. Az eseti jelentésekre vonatkozó részletes ajánlásokat útmutató tartalmazza.

INES minősítési, egyeztetési és tájékoztatási kötelezettség

1.7.4.0500. Minden eseménynek el kell készíteni az INES minősítését. A besorolásra az engedélyes tesz javaslatot, és azt faxon elküldi a nukleáris biztonsági hatóságnak. A végső minősítést a nukleáris biztonsági hatóság állapítja meg.

1.7.4.0600. A jelentésköteles esemény INES minősítéséről legkésőbb az esemény bekövetkezését, vagy amennyiben azt azonnal nem észlelték, akkor az észlelést követő 16 órán belül a nukleáris biztonsági hatóságot értesíteni kell.

1.7.4.0700. Az INES szerinti 1 vagy annál magasabb minősítésű eseményről az esemény bekövetkezését vagy észlelését követő 24 órán belül a Nemzetközi Atomenergia Ügynökséget tájékoztatni kell. A tájékoztatást a nukleáris biztonsági hatóság végzi. Az engedélyes köteles az ehhez szükséges információt és az esemény angol nyelvű INES formanyomtatványát az eseményt követő 20 órán belül a nukleáris biztonsági hatóság rendelkezésére bocsátani.

1.7.4.0800. Az INES szerinti 1 vagy annál magasabb minősítésű eseményről 24 órán belül, az INES szerinti 0 vagy az alatti besorolású eseményekről rendszeresen kell a közvéleményt tájékoztatni. A tájékoztatást a nukleáris biztonsági

hatósággal egyeztetett módon az engedélyes végzi. Az INES szerinti 1 vagy annál magasabb minősítésű eseményről készített tájékoztató közlemény szövegét az engedélyes az esemény bekövetkezését, vagy felfedezését követő 20 órán belül, de még annak nyilvánosságra hozatala előtt elküldi a nukleáris biztonsági hatóságnak.

A jelentési kötelezettség teljesítésének módja

1.7.4.0900. Az engedélyes az eseti jelentési kötelezettségét a következők szerint teljesíti:

- a) azonnali bejelentési kötelezettség alá tartozó eseményt azonnal, de nem később, mint a bekövetkezést, vagy amennyiben azt azonnal nem észlelték, akkor az észlelést követő 2 órán belül telefonon a nukleáris biztonsági hatóságnak bejelenti,
- b) a nem azonnali bejelentési kötelezettség alá tartozó eseményt nem később, mint a bekövetkezést, vagy amennyiben azt azonnal nem észlelték, akkor az észlelést követő 14 órán belül telefonon a nukleáris biztonsági hatóságnak bejelenti,
- c) az INES besorolást elküldi 16 órán belül,
- d) az eseményt írásban bejelenti a nukleáris biztonsági hatóságnak az esemény bekövetkezését követő 16 órán belül,
- e) az esemény kivizsgálási jelentését a bekövetkezést vagy észlelést követő 45 napon belül benyújtja a nukleáris biztonsági hatóságnak.

1.7.4.1000. Az 1.7.4.0900. pont d) alpontja szerinti írásbeli bejelentésnek tartalmaznia kell az esemény rövid leírását, a kialakult üzemállapot leírását, a megtett és tervezett intézkedéseket és azok eredményességének és várható hatásának leírását, valamint az esemény előzetes biztonsági értékelését.

1.7.4.1100. Az 1.7.4.0900. pont e) alpontja szerinti eseménykivizsgálási jelentés benyújtási határidejét kérelemre indokolt esetben a nukleáris biztonsági hatóság meghosszabbíthatja.

A jelentésköteles események nukleáris biztonsági hatósági vizsgálata és értékelése

1.7.4.1200. A jelentett eseményeket a nukleáris biztonsági hatóság a bejelentéskor a rendelkezésre álló információ alapján értékeli, és dönt arról, hogy az eseményt:

- a) az engedélyes kivizsgálási jelentése alapján elemzi és értékeli,
- b) az engedélyes által folyamatosan biztosított információ alapján elemzi és értékeli, továbbá szükség szerint helyszíni vizsgálatot tart, vagy
- c) az engedélyes kivizsgálásától független helyszíni nukleáris biztonsági hatósági vizsgálat keretében vizsgálja és értékeli.

1.7.4.1300. A helyszíni kivizsgálás során a nukleáris biztonsági hatóság az érintett személyeket, azok vezetőit kikérdezheti, helyszíni szemlét tarthat, és az esemény lefolyásának rekonstrukcióját rendelheti el.

1.7.4.1400. A kivizsgálás során az engedélyes biztosítja a megfelelő feltételeket, körülményeket a nukleáris biztonsági hatósági kivizsgálás lefolytatásához. Ennek érdekében az eseménnyel kapcsolatos, általa ismert tényeket közli, a bizonyítékokat – amennyiben ésszerűen megoldható és szükséges – átadja a nukleáris biztonsági hatóságnak.

1.7.4.1500. Az engedélyes a nukleáris biztonsági hatósággal közösen kiválasztott eseményekről egyeztetett formában és tartalommal magyar vagy angol, vagy mindkettő nyelven jelentéseket készít a nemzetközi nukleáris biztonsági hatósági információcseré elősegítése érdekében. A nukleáris biztonsági hatóság a nemzetközi fórumokon kapott információról tájékoztatja az engedélyest, elősegítve a külső tapasztalatok hasznosítását.

1.7.5. Állapothoz rendelt jelentések

1.7.5.0100. Az engedélyes a nukleáris biztonsági hatóságnak állapothoz rendelt jelentést nyújt be a létesítési életciklus szakaszban az alábbi tervezési és létesítési fázisokat megelőzően 30 nappal:

- a) a nukleáris biztonság szempontjából fontos tervezői, építési, gyártási és szerelési szerződések tenderdokumentációjának elkészítése,
- b) a nukleáris sziget egyes építményeinek elkezdése,
- c) a fontosabb betonozási munkák elkezdése,
- d) a fővízköri berendezések beemelése,
- e) a tisztaszerelési munkák elkezdése,
- f) a biztonsági kábelek fektetési munkáinak elkezdése,
- g) a biztonsági irányítástechnikai rendszerek szerelésének elkezdése, valamint
- h) az egyes rendszerek üzembe helyezési munkáinak elkezdése.

1.7.5.0200. Az állapothoz rendelt jelentés tartalmi követelményei:

- a) a tervezési tevékenység állásának és előrehaladásának értékelése,
- b) a potenciális, valamint kiválasztott beszállító bemutatása és értékelése,

- c) a tervezési kézikönyv készülttségének és vonatkozó fejezeteinek értékelése, valamint
- d) a kezdődő tevékenységre vonatkozó minőségirányítási követelmények bemutatása.

1.7.6. Riasztás és tájékoztatás nukleáris veszélyhelyzetben, természeti és ipari katasztrófa esetén

1.7.6.0100. Az engedélyes nukleáris veszélyhelyzet kialakulása, természeti vagy ipari katasztrófa bekövetkezése után haladéktalanul, legkésőbb a felismerést követő 15 percen belül elvégzi a veszélyhelyzeti osztály megállapítását. A veszélyhelyzet felismerése után 30 percen belül riasztani kell az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszer érintett szerveit. A riasztást a nukleáris létesítmény Baleset-elhárítási Intézkedési Tervében szabályozott módon és tartalommal kell elvégezni. A riasztási feladatok keretében a nukleáris veszélyhelyzet felismerése után legkésőbb 60 percen belül a nukleáris létesítmény Baleset-elhárítási Intézkedési Terve szerint kell az első tájékoztatást írásban megadni a nukleáris veszélyhelyzet ismertté vált körülményeiről és következményeiről.

1.7.6.0200. Nukleáris veszélyhelyzet kialakulása, természeti vagy ipari katasztrófa bekövetkezése esetén, a riasztási feladatok elvégzése után az engedélyes rendszeres tájékoztatást ad az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszer kijelölt intézményei számára. A helyzetismertető és technológiai tájékoztató jelentéseket a veszélyhelyzeti eseményekhez igazodva, de legalább 1,5–2 óránként kell továbbítani, vagy bármely más módon tájékoztatást adni, amely egyenértékűen biztosítja a veszélyhelyzeti állapot független értékeléséhez szükséges információt.

1.8. A MUNKAVÁLLALÓK NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI VIZSGÁZTATÁSA

1.8.1. A munkakörök kategorizálása a nukleáris biztonság szempontjából

1.8.1.0100. Az adott nukleáris létesítményre jellemző sajátosságok figyelembevételével a tervező meghatározza a biztonság szempontjából fontos munkakörök és atomerőművek esetében ezen belül a biztonság szempontjából kiemelten fontos munkakörök listáját, és a listát szerepeltetni kell a nukleáris létesítmény Előzetes Biztonsági Jelentésében és Végleges Biztonsági Jelentésében. A listákat a nukleáris biztonsági hatóság a létesítési engedélyben hagyja jóvá, majd időszakosan, de legalább az időszakos biztonsági felülvizsgálat keretében felülvizsgálja, és szükség szerint aktualizálja.

1.8.2. Jogosítvány megszerzése és megújítása

1.8.2.0100. A biztonság szempontjából meghatározó munkakörök betöltése nukleáris biztonsági hatósági jogosítványhoz kötött. A nukleáris biztonsági hatósági jogosítvány megszerzéséhez nukleáris biztonsági hatósági jogosító vizsgát kell tenni, melynek az engedélyes által elkészített szabályozását a nukleáris biztonsági hatóság hagyja jóvá.

1.8.2.0200. A jogosítvány megszerzésnek, megújításának feltétele, hogy a munkakört betöltő

- a) fizikai, pszichológiai alkalmasságát megfelelő orvosi vizsgálat igazolja,
- b) a munkakörre előírt elméleti és gyakorlati képzési programot teljesíti, valamint
- c) az adott munkakör betöltéséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretei alkalmassá teszik a jogosítvány szerinti feladatok elvégzésére.

1.8.2.0300. Az elméleti és gyakorlati ismeretek szükséges szintjének meglétéről a jogosítvány megszerzésekor írásbeli és szóbeli, a jogosítvány megújításakor szóbeli vizsga keretében kell meggyőződni.

1.8.2.0400. A szóbeli vizsga sikeres, ha a nukleáris biztonsági hatóság képviselője is a munkakör betöltéséhez megfelelőnek ítéli a vizsgázó teljesítményét.

1.8.2.0500. Az atomerőműben a jogosítvány megszerzéséhez, megújításához az ügyeletes mérnöki és a blokkvezénylői munkaköröknél a gyakorlati ismeretek megfelelő voltát és a rátermettséget szimulátoron végzett gyakorlattal is igazolni kell. A vizsgán a jelöltnek bizonyítania kell, hogy a nukleáris biztonságot figyelemmel kísérő és azt fenntartó képességgel rendelkezik, és beavatkozási jogosultságának megfelelően képes:

- a) a normál üzemi folyamatok végzéséhez, valamint az üzemzavari és baleseti helyzetek elhárításához szükséges csoportmunkára,
- b) a blokkvezénylői információ alapján megítélni az atomerőművi blokk üzemállapotát, meghatározni a normál üzemtől való eltéréseket és végrehajtani a szükséges intézkedéseket, valamint
- c) üzemzavar és baleset esetén felismerni és értékelni a helyzetet, elvégezni az előírások szerinti ellenőrzéseket és intézkedéseket, meghatározni az atomerőművi blokk biztonságos üzemi állapotba viteléhez és tartásához szükséges további teendőket.

1.8.2.0600. Új nukleáris létesítmény esetén a jogosítványokat a nukleáris létesítmény üzembe helyezési engedélyének kiadásáig, atomreaktorral üzemelő nukleáris létesítmény esetén legkésőbb a fűtőelemek első berakásának megkezdéséig kell megszerezni.

1.8.2.0700. A jogosítványok kiadását és megújítását az engedélyes kérelmezi. A kérelemhez 2 példányban mellékelni kell a jogosítvány kiadásának, megújításának feltételeként előírtak teljesülését igazoló dokumentumokat.

A jogosítvány hatálya

1.8.2.0800. A jogosítvány időbeli hatálya a sikeres vizsga időpontjától számítva legfeljebb 5 év.

1.8.2.0900. A jogosítvány érvényessége megszűnik, amennyiben:

- a) az érvényességi időn belül nem került megújításra,
- b) tulajdonosa 6 hónapot meghaladóan nem végzett munkát a jogosítvány szerinti munkakörben,
- c) a szinten tartó képzésben való részvétel az előírásoknak nem felel meg, vagy
- d) a jogosítvány megújítására irányuló vizsga sikertelen.

1.8.2.1000. A nukleáris biztonsági hatóság a jogosítványt érvényteleníti:

- a) a jogosítvány tulajdonosának, vagy az engedélyesnek a kérésére, vagy
- b) a nukleáris létesítmény nukleáris biztonságát veszélyeztető súlyos előírásértés miatt.

1.8.2.1100. Érvénytelen jogosítvány esetén a megújítás feltételeit a nukleáris biztonsági hatóság esetileg határozza meg.

1.8.2.1200. Több hasonló blokkal üzemelő atomerőmű esetében, amennyiben a nukleáris létesítmény rendelkezik az atomerőművi blokkok közötti különbségeket is oktató képzési programmal és a másik atomerőművi blokkon történő munkavégzés feltételeinek a nukleáris biztonsági hatóság által elfogadott szabályozásával, akkor az adott munkakör betöltését biztosító jogosítvány az atomerőmű minden blokkjára kiterjedő érvényességgel is kiadható.

1.9. NYOMÁSTARTÓ BERENDEZÉSEK ÉS CSŐVEZETÉKEK NUKLEÁRIS BIZTONSÁGI HATÓSÁGI FELÜGYELETÉNEK ELŐÍRÁSAI

1.9.1.0100. Az e rendelet hatálya alá tartozó nyomástartó berendezésekre és csővezetésekre (az 1.9. pontban a továbbiakban együtt: nukleáris biztonsági hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezések és csővezetékek) a Nukleáris Biztonsági Szabályzatokban az adott nukleáris létesítmény rendszerlemeire, rendszereire előírt általános engedélyezési és ellenőrzési, valamint műszaki követelményeket az ebben a pontban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

1.9.1.0200. Nem tartozik nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá a nukleáris biztonsági hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezése és csővezetése, ha az:

- a) 2. vagy annál alacsonyabb biztonsági osztályú NÁ<50 mm-es, vagy
- b) 3. vagy annál alacsonyabb biztonsági osztályú NNY<20 bar-os csővezeték.

1.9.1.0300. Az 1.9.1.0200. pontban foglaltaktól eltérően, új nukleáris létesítmény esetén nem tartozik nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá a nukleáris biztonsági hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezése és csővezetése, ha az:

- a) 2. vagy 3. biztonsági osztályba sorolt, NA<50 mm-es csővezeték;
- b) 3. biztonsági osztályba sorolt, NNY<20 bar nyomású csővezeték; vagy
- c) 2. vagy 3. biztonsági osztályba sorolt, 100 dm³-nél kisebb térfogatú edény.

1.9.1.0400. A nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá nem tartozó nyomástartó berendezéseket és csővezetéseket gyártásukat vagy beszerzésüket megelőzően a nukleáris biztonsági hatóságnak be kell jelenteni.

1.9.1.0500. A nem nukleáris biztonsági hatósági engedélyköteles nyomástartó berendezésekre és csővezetésekre előírt bejelentési kötelezettség módjára és tartalmára vonatkozó ajánlásokat útmutató tartalmazza.

1.9.1.0600. A nukleáris biztonsági hatóság a nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá nem tartozó nyomástartó berendezések és csővezetékek létesítésének, továbbá e rendelet hatálya alá tartozó már üzemben levő összes nyomástartó berendezés és csővezeték üzemeltetésének körülményeit ellenőrizheti, és a szükséges biztonsági intézkedések betartására kötelezheti az engedélyest.

1.9.1.0700. Az üzemelő nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá tartozó nyomástartó berendezésének és csővezetékének gyártását követő első vizsgálatát, továbbá üzemeltetése alatt az időszakos és eseti vizsgálatokat a nukleáris biztonsági hatóság feljogosítása alapján és rendszeres ellenőrzése mellett az engedélyes ellenőrző szervezete – kutatóreaktor esetén ellenőrző munkavállaló – vagy az engedélyestől független, feljogosított ellenőrző szervezet (a továbbiakban együtt: ellenőrző szervezet) végezheti.

1.9.1.0800. Az ellenőrző szervezetnek és munkavállalóinak függetlennek kell lennie az ítélet alkotását befolyásoló hatásoktól, különösen az elvégzett ellenőrzések eredményében érdekeltek hatásától.

1.9.1.0900. Az ellenőrző szervezetnek rendelkeznie kell az ellenőrzés műszaki és adminisztratív feladatainak szakszerű elvégzéséhez szükséges munkavállalókkal és felszereléssel, így képesnek kell lennie a műszaki követelményeknek való megfelelés megítélésére, valamint az ellenőrzések dokumentálására.

1.9.1.1000. Az ellenőrző szervezet erőforrásainak és kompetenciájának meglétét, az első, az időszakos és a soron kívüli vizsgálatok végrehajtását, valamint a gépkönyvek kezelését a nukleáris biztonsági hatóság ellenőrzi.

1.9.1.1100. Az új nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezéseinek és csővezetékeinek időszakos, valamint eseti vizsgálatait az engedélyestől független, jogszabály alapján feljogosított ellenőrző szervezetnek kell végeznie.

1.9.1.1200. A nukleáris biztonsági hatóság az atomerőműben üzemelő nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá tartozó nyomástartó berendezések és csővezetékek időszakos vizsgálataiból kijelöli, és a főjavítás megkezdése előtt közli az engedéllyessel, hogy az atomerőművi blokk főjavítása alatt mely beütemezett időszakos vizsgálatokat fogja ellenőrizni, az engedélyes a közlés alapján a végrehajtást megelőző munkanapon bejelenti a nukleáris biztonsági hatóságnak a vizsgálat elvégzésének időpontját.

1.9.1.1300. Üzemelő nukleáris létesítményben új nyomástartó berendezés és csővezeték létesítését átalakításnak kell tekinteni. Nukleáris biztonsági hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezés engedélyezését az átalakításra vonatkozó szabályok szerint, az adott nukleáris létesítményre vonatkozó Nukleáris Biztonsági Szabályzatokban a nyomástartó berendezésekre és csővezetékekre megfogalmazott követelmények figyelembevételével kell elvégezni.

1.9.1.1400. Az 1.9.1.1300. pont szerinti nyomástartó berendezés és csővezeték létesítése esetén a tervező határozza meg a biztonsági osztályba sorolás figyelembevételével a gyártóművi ellenőrzés módját és terjedelmét, az időszakos ellenőrzési programot és annak ciklusidejét. Az időszakos vizsgálatokat és azok ciklusidejét a nukleáris biztonsági hatóság az átalakítási engedélyben, a 3. kategóriájú átalakítás esetén pedig a 18. § (2) bekezdése szerinti eljárásban hagyja jóvá.

1.9.1.1500. A nukleáris biztonsági hatóság hivatalból indított eljárás keretében megtilthatja új nyomástartó berendezés üzembevételét, amennyiben

- a) a gyártást és az első vizsgálatot a tervtől eltérően végezték el,
- b) az első vizsgálat sikertelen eredménnyel zárult,
- c) a nukleáris biztonsági hatóságnak az 1.7.4. pont szerint jelentett, a nyomástartó berendezést érintő rendkívüli esemény miatt a személyzet, a lakosság és a környezet veszélyeztetése áll, állhat fenn, vagy
- d) a nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzés a személyzetet, a lakosságot, a környezetet veszélyeztető hiányosságot, eltérést állapított meg és annak megszüntetése nem történt meg.

1.9.1.1600. Új nyomástartó berendezés felügyeletére az első sikeres üzembevételt követően az üzemelő nyomástartó berendezésekre irányadó szabályok vonatkoznak.

1.9.1.1700. Nukleáris biztonsági hatósági felügyelet alá tartozó nyomástartó berendezés és csővezeték átalakítását, javítását követő vizsgálatot a tervező határozza meg és azt az átalakítás, javítás dokumentációjának tartalmaznia kell.

1.9.1.1800. A nukleáris biztonsági hatóság hivatalból indított eljárás keretében megtilthatja a nyomástartó berendezés és csővezeték üzemeltetését, amennyiben

- a) a nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzés a személyzetet, lakosságot, a környezetet veszélyeztető hiányosságot, eltérést állapított meg, és annak megszüntetése nem történt meg,
- b) az nem rendelkezik érvényes és sikeres időszakos vizsgálatokkal,
- c) az átalakítást, javítást a tervtől, vonatkozó műszaki dokumentációtól eltérően végezték el, vagy
- d) a nukleáris biztonsági hatóságnak az 1.7.4. pont szerint jelentett, a nyomástartó berendezést és csővezetékét érintő rendkívüli esemény miatt a személyzet, a lakosság és a környezet veszélyeztetése áll, vagy állhat fenn.

1.9.1.1900. A nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá tartozó nyomástartó berendezéseknél és csővezetékeknél a vizsgálat érvényességének lejártá előtt az időszakos vizsgálat időpontjának módosítása kérelmezhető a nukleáris biztonsági hatóságnál műszakilag indokolt egyedi esetekben, amennyiben:

- a) igazolt, hogy azok műszaki állapota biztosítja a vizsgálat új időpontjáig a biztonságos üzemeltethetőséget, és az engedélyes elvégzi az ehhez szükséges többletinformációt nyújtó ellenőrzéseket és vizsgálatokat, vagy
- b) igazolt, hogy meghibásodása nem veszélyezteti a személyzetet, a lakosságot, a környezetet és az engedélyes elvégzi a többletinformációt nyújtó ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

1.9.1.2000. A kérelemről a nukleáris biztonsági hatóság a 18. § (2) bekezdése szerinti eljárásban hozza meg döntését.

1.9.1.2100. Nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá tartozó nyomástartó berendezéseknél és csővezetékeknél műszakilag indokolt egyedi esetekben, azonos biztonsági követelmények betartása mellett kérelmezhető az időszakos vizsgálat előírt módszerének más ellenőrzési módszerrel történő helyettesítése. A kérelemről a nukleáris biztonsági hatóság a 18. § (2) bekezdése szerinti eljárásban hozza meg döntését."

2. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

„3. melléklet a 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelethez

Nukleáris Biztonsági Szabályzatok

3. kötet

Atomerőművek tervezési követelményei

TARTALOMJEGYZÉK

- 3.1. BEVEZETÉS
  - 3.1.1. A szabályzat hatálya
- 3.2. ÁLTALÁNOS TERVEZÉSI KÖVETELMÉNYEK
  - 3.2.1. Alapvető tervezési követelmények
    - Az alapvető biztonsági funkciók biztosítása
    - A mélységben tagolt védelem elvének alkalmazása
    - Egyéb általános tervezési követelmények
  - 3.2.2. A biztonságra való tervezés alapja
    - Az atomerőmű állapotának és eseményeinek kategorizálása
    - Biztonsági osztályba sorolás
    - Az atomerőmű tervezési alapja
    - A tervezési alap kiterjesztése
    - A biztonságra való tervezés elvei
  - 3.2.3. A biztonság igazolása
    - Alapkövetelmények
    - Determinisztikus biztonsági elemzés
    - Valószínűségi biztonsági elemzés
    - Előzetes és Végleges Biztonsági Jelentés készítése
  - 3.2.4. Üzemzavari elemzések elfogadási kritériumai
  - 3.2.5. Üzemeltetési feltételek és korlátok
- 3.3. SPECIÁLIS TERVEZÉSI KÖVETELMÉNYEK
  - 3.3.1. Biztonsági osztályba sorolt rendszerek tervezése
  - 3.3.2. Tervezés élettartamra
    - Tervezési élettartam
    - Szerkezeti anyagokkal kapcsolatos követelmények
    - Vegyészet
    - Rendszerelemek környezetállósági minősítése
    - Karbantartás, felülvizsgálat, ellenőrzés
    - Öregedéskezelés
  - 3.3.3. Nyomástartó berendezés és csővezeték tervezése
  - 3.3.4. Építmények és épületszerkezetek tervezése
  - 3.3.5. Elrendezés
  - 3.3.6. Specifikus veszélyeztető tényezők
    - Földrengés
    - Speciális belső veszélyeztető tényezők
    - Külső természeti veszélyeztető tényezők
    - Az emberi tevékenységgel összefüggő külső veszélyeztető tényezők
  - 3.3.7. Tűzvédelem
  - 3.3.8. Leszerelés
  - 3.3.9. Emberi tényező
- 3.4. A KIEMELTEN FONTOS RENDSZEREK ÉS RENDSZERELEMEK TERVEZÉSE
  - 3.4.1. Az atomreaktor és az aktív zóna tervezése
    - Az atomreaktor és aktív zóna integritása
    - A reaktivitás szabályozása
    - A fűtőelemkötegek tervezése

- 3.4.2. A fővízkör tervezése
- 3.4.3. Hőelvitel
- 3.4.4. Blokk- és tartalékvezénylő
- 3.4.5. Villamos rendszerek és irányítástechnika
- Villamos rendszerek és berendezések
- Irányítástechnika
- Programozható irányítástechnikai rendszerek, rendszerelemek
- 3.4.6. A konténment és rendszerei
- A konténment konstrukció kialakítása és szerkezeti integritása
- A konténment technológiai rendszerei
- 3.4.7. Segéd és kiszolgáló rendszerek
- Biztonsági hűtővízrendszer
- Szellőző és klímarendszerek
- Emelő berendezések
- 3.5. SUGÁRVÉDELEM
- 3.5.1. Általános követelmények
- 3.5.2. Dekontaminálás
- 3.5.3. Radiológiai ellenőrző eszközök
- 3.5.4. Biológiai védelem, árnyékolás
- 3.5.5. Radioaktív kibocsátások
- 3.6. A NUKLEÁRIS ÜZEMANYAG ÉS A RADIOAKTÍV HULLADÉK KEZELÉSE, TÁROLÁSA
- 3.6.1. Általános követelmények
- 3.6.2. Nukleáris üzemanyagok kezelése és tárolása
- 3.6.3. Radioaktív hulladékok kezelése és tárolása
- 3.7. A TELEPHELYEN BELÜLI NUKLEÁRISBALESET-ELHÁRÍTÁS TERVEZÉSE
- 3.1. BEVEZETÉS
- 3.1.1. *A szabályzat hatálya*
- 3.1.1.0100. A szabályzat célja az atomerőmű mint nukleáris létesítmény és az azt alkotó, a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek tervezési alapelveinek és tervezési követelményeinek meghatározása.
- 3.1.1.0200. A jelen szabályzat rendelkezéseit a Magyarország területén létesítendő és már üzemelő, vízhűtésű, termikus reaktorokkal működő atomerőművek tervezési követelményeinek meghatározása tekintetében kell alkalmazni, azzal, hogy
- a) az ily módon jelzett pontok kizárólag az újonnan létesítendő atomerőművi blokk tervezésére,
- b) az új és az üzemelő atomerőművi blokk esetében eltérő követelményeket tartalmazó pontokat – a jelzettek szerint – kizárólag az új atomerőművi blokk vagy a már üzemelő blokk esetében kell alkalmazni, továbbá
- c) a tervezés folyamatára vonatkozó, a 3.2.1.0100.–3.2.1.0500. pontban, 3.2.1.2500.–3.2.1.2800. pontban, 3.3.1.0100.–3.3.1.0200. pontban, 3.3.2.0700.–3.3.2.0900. pontban, 3.3.2.1200.–3.3.2.1300. pontban, 3.3.2.2800. pontban, 3.3.2.3600. pontban, 3.3.3.0100. pontban, 3.3.3.0900. pontban és a 3.4.5.3500.–3.4.5.4000. pontban szereplő rendelkezéseket az új atomerőművi blokk tervezése és az üzemelő blokk átalakítása, valamint a további életciklus szakaszt előkészítő tervezési tevékenység során kell alkalmazni.
- 3.2. ÁLTALÁNOS TERVEZÉSI KÖVETELMÉNYEK
- 3.2.1. *Alapvető tervezési követelmények*
- 3.2.1.0100. Az engedélyesnek a tervezés összetett folyamatát szabályozó irányítási rendszert kell működtetnie, amely biztosítja a tervek minőségét, összhangját és a nukleáris biztonsági követelmények teljesítését.
- 3.2.1.0200. A tervek megfelelőségét – beleértve a tervezés eszközeit, a tervezési adatokat és eredményeket – a tervezőtől független szervezet által felül kell vizsgáltatni.
- 3.2.1.0300. A tervezésre vonatkozó valamennyi követelmény azonosításával a tervezés kezdeti szakaszában meg kell határozni a tervezési folyamat menetét. Az azonosított követelmények alapján részletesen meg kell határozni a követelmények teljesítéséhez szükséges tervezői előírásokat, feladatokat.

3.2.1.0400. Az atomerőmű tervezését csak olyan tervező szervezet végezheti, amely az érintett tervezési szakterületre érvényes, jogszabály által, ennek hiányában az engedélyes által meghatározott minősítéssel rendelkezik, és a tevékenység végzésére jogosult.

3.2.1.0500. Az engedélyes tervező szervezetet is megbízhat az atomerőmű tervezésellenőrzési és tervezelési feladatainak koordinációjával.

3.2.1.0600. Az engedélyesnek biztosítani kell, hogy a tervek kidolgozásának részletezettsége legalább az adott életciklus szakaszhoz tartozó hatósági engedélyezési eljárások lefolytatásához szükséges terjedelemnek feleljen meg.

3.2.1.0700. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek tervezési alapját szisztematikusan kell meghatározni és dokumentálni. A műszaki követelményeket tervezési specifikációkban kell rögzíteni.

3.2.1.0800. Biztosítani kell, hogy az atomerőmű engedélyese minden olyan tervezési információ birtokosa legyen, amely az atomerőmű biztonságos üzemeltetéséért viselt felelősségének fenntartásához szükséges. Az engedélyesnek képesnek kell lennie az atomerőmű teljes élettartama alatt az atomerőmű biztonságát szolgáló tevékenység végzésére vagy végeztetésére, a biztonsággal összefüggő döntések meghozatalára.

Az alapvető biztonsági funkciók biztosítása

3.2.1.0900. Az alapvető biztonsági funkcióknak teljesülnie kell a normál üzemben, várható üzemi események, tervezési üzemzavarok esetén. A tervezési alap kiterjesztését képező üzemzavarokat, valamint súlyos baleseteket követően az alapvető biztonsági funkcióknak az atomreaktor ellenőrzött, biztonságos leállított, illetve súlyos baleset utáni biztonságos állapotba viteléhez szükséges mértékben kell teljesülniük.

3.2.1.1000. Az alapvető biztonsági funkciók teljesítésére rendszereket kell tervezni, amelyekkel biztosítható:

- a) az atomreaktor biztonságos leállítása, és azt követően a biztonságos szubkritikus állapotban tartása,
- b) a besugárzott nukleáris üzemanyagban fejlődő maradványhő elszállítása,
- c) a radioaktív anyagok kibocsátásának korlátozása, annak biztosítására, hogy bármely kibocsátás az előírt határértékek alatt maradjon.

3.2.1.1100. Az alapvető biztonsági funkciók teljesítése érdekében meg kell határozni az összes biztonsági funkciót és az azokat teljesítő rendszereket.

3.2.1.1200. Biztosítani kell, hogy az atomerőmű rendszereinek és rendszerlemeinek állapotát ellenőrizni lehessen annak igazolására, hogy az alapvető tervezési követelmények teljesülnek.

3.2.1.1300. Új atomerőművi blokk esetén biztosítani kell a maradványhő végső hőelnyelőbe való elvitelét úgy, hogy a hőelvitel teljes elvesztésének gyakorisága kisebb legyen, mint 10^{-7} /év.

A mélységben tagolt védelem elvének alkalmazása

3.2.1.1400. A 7. § szerinti követelmények mellett a 3.2.1.1500.–3.2.1.1800. pontban meghatározott kiegészítő követelményeket kell teljesíteni a mélységben tagolt védelem öt szintjének alkalmazása során.

3.2.1.1500. A tervezés során többszörös fizikai gátakat kell alkalmazni a radioaktív anyagok környezetbe történő ellenőrizetlen kikerülésének megakadályozására. Egymástól független védelmi gátakkal kell biztosítani, hogy a lehetséges meghibásodások, a normál üzemtől való eltérések észlelhetők, ellensúlyozhatók és kezelhetők legyenek.

3.2.1.1600. A gátak védelmét biztosítani kell. Tervezési megoldásokkal kell biztosítani a biztonsági funkciók és a biztonsági kritériumok teljesülését a védelem valamely szintjének sérülése esetén is.

3.2.1.1700. Atomerőmű tervezése során, a mélységben tagolt védelem elvével összhangban:

- a) tervezési módszerekkel kell biztosítani, hogy az alapvető biztonsági funkciók a gátak fenntartásával és a meghibásodások vagy normál üzemállapottól való eltérések következményeinek csökkentésével megvalósulhassanak;
- b) biztonsági funkciót ellátó rendszereket kell alkalmazni a várható üzemi események, az üzemzavarok és a balesetek megakadályozása és kezelése érdekében;
- c) biztosítani kell, hogy a gátak terve konzervatív legyen, a megvalósításuk pedig magas minőségi normák szerint történjen annak érdekében, hogy
  - ca) a meghibásodások és a normál üzemi állapottól való eltérések lehetősége az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szintű legyen,
  - cb) az üzemzavarok az ésszerűen megvalósítható szinten kizárhatók legyenek, továbbá
  - cc) az atomerőmű jellemzőinek kis változása ne okozhasson hirtelen nagy változásokat;
- d) műszaki eszközökkel biztosítani kell az atomerőmű állapotának kezelhetőségét úgy, hogy a meghibásodások vagy a normál üzemállapottól való eltérések esetén a biztonsági funkciót ellátó rendszerek működésének szükségessége a lehető legkisebb legyen; továbbá

e) biztosítani kell, hogy az atomerőmű állapotának kezelhetősége a biztonsági funkciót ellátó rendszerek működését igénylő állapotokban is nagy megbízhatóságú legyen, és ne igényelje a kezelő személyzet beavatkozását a folyamat korai szakaszában.

3.2.1.1800. Biztosítani kell az ésszerűen megvalósítható legteljesebb mértékben:

- a gátak integritását veszélyeztető események megelőzését, a veszélyeztető tényezők elviselését;
- egynél több gát egyidejű meghibásodásának elkerülését;
- egy gát meghibásodásának elkerülését egy másik gát vagy egyéb rendszerelem hibája következtében; továbbá
- az üzemeltetés vagy a karbantartás során bekövetkező emberi hiba káros következményeinek elkerülését.

Egyéb általános tervezési követelmények

3.2.1.1900. A biztonsági funkciót ellátó rendszereket úgy kell megtervezni, hogy a biztonsági funkciók a tervben megkövetelt megbízhatósággal valósuljanak meg a teljes élettartam alatt.

3.2.1.2000. A tervekben megfelelő tartalékokat kell biztosítani a tervezési módszerek, eszközök hibáira, a gyártási és szerelési tűrésekre, a feltételezett hibákra és a tervezett üzemidő alatti öregedési mechanizmusok által okozott romlási folyamatok konzervatíván becsült mértékére.

3.2.1.2100. A biztonsági funkciót ellátó rendszereket, rendszerelemeket a nukleáris iparban elfogadott szabványok alkalmazásával kell tervezni. A tervezésnél a használatra előírányzott szabványok körét előzetesen meg kell határozni, alkalmazhatóságukat igazolni kell.

3.2.1.2200. A biztonsági funkciót ellátó rendszereket, rendszerelemeket hasonló feltételek között kipróbált, bevált konstrukciós megoldásokat alkalmazva kell tervezni. Ettől eltérő esetben olyan technológiákat és termékeket kell alkalmazni, amelyek alkalmazhatóságát megvizsgálták és igazolták. Az új tervezési megoldások esetében, amelyek eltérnek a műszaki gyakorlatban bevett megoldásoktól, az alkalmazhatóságot adekvát kutatásokkal, tesztekkel, más alkalmazásokban szerzett tapasztalatok elemzésével biztonsági szempontból igazolni kell. Az új megoldást tesztelni kell az üzembe helyezés előtt. A rendszer, rendszerelem működését – annak üzemelése közben – monitorozni kell a megfelelőség végleges igazolása érdekében.

3.2.1.2300. A rendszerek, rendszerelemek azonosítására jelölési rendszert kell kialakítani. Az egyes elemeket a helyszínen is jelölni kell olyan módon, hogy egyértelműen azonosítható legyen a teljes élettartam során.

3.2.1.2400. A tervezés során figyelembe kell venni az atomerőművek tervezése, létesítése és üzemeltetése során felgyülemlett tapasztalatokat és a releváns kutatási eredményeket.

3.2.1.2500. A tervezés során, e rendeletben meghatározott módon – a tervezés korai szakaszától kezdve – alkalmazni kell a biztonsági elemzési módszereket.

3.2.1.2600. A rendszereket, rendszerelemeket úgy kell megtervezni, hogy a gyárthatóság, szerelhetőség, építhetőség, ellenőrizhetőség, karbantarthatóság, javíthatóság biztosítható legyen.

3.2.1.2700. A tervezés során biztosítani kell az atomerőmű leszerelhetőségét, amit a felaktiválódás minimalizálásával, a dekontaminálhatósággal, a hozzáférés biztosításával és a leszerelés irányíthatóságának figyelembevételével kell megvalósítani.

3.2.1.2800. A nukleáris biztonsági, a fizikai védelmi és a biztosítéki követelményeket integrált módon, a kölcsönhatások figyelembevételével kell érvényesíteni.

3.2.2. A biztonságra való tervezés alapja

Az atomerőmű állapotának és eseményeinek kategorizálása

3.2.2.0100. A normál üzemtől eltérő állapotokat gyakoriságuk alapján a tervezési alapba tartozó, valamint a tervezési alapot meghaladó üzemállapotokra kell osztani.

3.2.2.0200. A normál üzemállapotot, valamint az atomerőmű tervezési alapjának részeként figyelembe vett üzemállapotokra vezető eseményeket gyakoriságuk alapján új atomerőművi blokk esetén az 1. táblázat szerinti, üzemelő atomerőművi blokk esetén a 2. táblázat szerinti üzemállapotokhoz kell rendelni.

1. táblázat:

Üzemállapot	Megnevezés	Gyakoriság (f [1/év])
TA1	normál üzem	1
TA2	várható üzemi események	$f > 10^{-2}$
TA3	kis gyakoriságú tervezési üzemzavarok	$10^{-2} > f > 10^{-4}$
TA4	nagyon kis gyakoriságú tervezési üzemzavarok	$10^{-4} > f > 10^{-6}$

2. táblázat

Üzemállapot	Megnevezés	Gyakoriság (f [1/év])
TA1	normál üzem	1
TA2	várható üzemi események	$f > 10^{-2}$
TA4	tervezési üzemzavarok	$10^{-2} > f > 10^{-5}$

3.2.2.0300. A tervezési állapot meghaladó üzemállapotokat komplex üzemzavarok (TAK1) vagy súlyos baleset (TAK2) kategóriába kell sorolni.

Biztonsági osztályba sorolás

3.2.2.0400. A biztonsági funkciókat biztonsági szintekbe kell besorolni a következő módon:

- a) F1A szinthez kell rendelni azokat a biztonsági funkciókat, amelyek a TA2-4 üzemállapotokból az atomerőművi blokk ellenőrzött állapotba hozásához szükségesek;
- b) F1B szinthez kell rendelni azokat a biztonsági funkciókat, amelyek a TA2-4 üzemállapotokból az atomerőművi blokk biztonságos leállított állapotba hozásához és legalább 24 óráig a leállított állapotban tartásához szükségesek;
- c) F2 szinthez kell rendelni:
  - ca) azokat a biztonsági funkciókat, amelyek a TA2-4 üzemállapotok után ahhoz szükségesek, hogy az atomerőművi blokkot 24 óra eltelte után legalább 72 óráig biztonságos leállított állapotban tartsák,
  - cb) minden olyan normálüzemi szabályozási funkciót, amelynek meghibásodása közvetlenül TA3-4 üzemállapotot eredményezhet,
  - cc) a tervezési alap kiterjesztésénél figyelembe vett biztonsági funkciókat, valamint
  - cd) az atomreaktor aktív zónájával nem kapcsolatos üzemzavarok elkerülésére szolgáló biztonsági funkciókat.

3.2.2.0500. A fizikai gátak funkcióit a gát által elzárt aktivitás és a gát izolálásának lehetősége alapján a 3.2.2.0600.–3.2.2.0800. pontnak megfelelően szintekre kell bontani.

3.2.2.0600. B1 szinthez kell rendelni a nem izolálható gátakat, amelyek potenciálisan erősen szennyezett közeget zárnak el és meghibásodásuk esetén jelentős radioaktív közeg kibocsátás következhet be. Ehhez a szinthez tartozik a fűtőelempálcák burkolata és a primerkör nyomáshatára.

3.2.2.0700. B2 szinthez kell rendelni az olyan izolálható gátakat, amelyek potenciálisan erősen szennyezett közeget zárnak el, vagy az olyan nem izolálható gátakat, amelyek gyengén szennyezett közeget zárnak el. Ehhez a szinthez tartoznak a szekunder gőz- és vízkörök, valamint a radioaktív anyagok üzemzavar utáni kibocsátásának elhatárolásában részt vevő rendszerelemek.

3.2.2.0800. B3 szinthez kell rendelni az olyan izolálható gátakat, amelyek gyengén szennyezett közeget zárnak el. Ehhez a szinthez tartoznak a radioaktív anyagok normál üzem alatti elhatárolásában részt vevő rendszerelemek, valamint a konténment olyan, a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerei, amelyek normál üzemben és üzemzavarok során nincsenek közvetlen kapcsolatban az atomreaktor hűtőkörével vagy a konténment légterével.

3.2.2.0900. Az atomerőmű rendszereit és rendszerelemeit biztonsági hatásuk, legmagasabb biztonsági szintbe sorolt funkcióik alapján a 3.2.2.1000.–3.2.2.1500. pontnak megfelelően biztonsági osztályokba és nem biztonsági osztályba kell sorolni aszerint, hogy azok biztonsági funkciót látnak-e el, vagy korlátozó gátként funkcionálnak-e.

3.2.2.1000. ABOS 1. biztonsági osztályba kell sorolni a B1 szintű izoláló funkciót biztosító rendszereket és rendszerelemeket, amelyek meghibásodása vagy hibája olyan eseményhez vezethet, amely közvetlenül veszélyezteti az atomreaktor azonnali szubkritikus állapotba vihetőségét vagy hűtését, és szükségessé tehetik az F1A funkciókat teljesítő rendszerek, rendszerelemek azonnali indítását vagy működését.

3.2.2.1100. ABOS 2. biztonsági osztályba kell sorolni azokat a rendszereket és rendszerelemeket, amelyek

- a) B2 szintű izoláló funkciót biztosítanak vagy F1 biztonsági funkciókat valósítanak meg, vagy megfelelő időben történő üzembe lépésük vagy folytonos működésük szükséges annak érdekében, hogy a tervezési alapba tartozó kezdeti események ne vezessenek balesethez; vagy
- b) feladata a biztonságot érintő események bekövetkezése esetén az atomreaktor szubkritikuságának és hűtésének biztosítása, vagy a konténment belsejében bekövetkezett, biztonságot érintő esemény hatására az atomreaktorból felszabaduló radioaktív anyagok kikerülésének megakadályozása; vagy
- c) az atomreaktor hűtőrendszerén kívül tárolt friss és besugárzott fűtőelemek szubkritikuságát, épségének megőrzését és szükséges mértékű hűtését biztosítják.

3.2.2.1200. ABOS 3. biztonsági osztályba kell sorolni a B3 szintű izoláló funkciót biztosító, az F2 biztonsági funkciókat megvalósító rendszerelemeket, amelyek:

- a) TA3-4 üzemiállapotot megelőző szerepet töltenek be, és esetleges üzemképtelenségük a TA3-4 üzemiállapot során nincs hatással az üzemzavar lefolyására, vagy
- b) biztosítják, hogy az atomreaktoron kívüli sugárforrások ne okozzanak többlet-sugárterhelést az atomerőmű telephelyén tartózkodó személyek és a lakosság számára, vagy
- c) működésükkel az ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt rendszerek üzembe lépésének szükségességét előzik meg, vagy
- d) működési hibájuk megakadályozza a technológia biztonságos paraméter tartományon belül való működésének ellenőrzését, ezen információk megőrzését, vagy
- e) olyan funkciójú rendszerelemek, amelyek a TAK1 üzemiállapot radiológiai következményeinek enyhítését, továbbfejlődésének megelőzését, gátlását szolgálják, valamint ilyen események esetén információt szolgáltatnak.

3.2.2.1300. ABOS 4. nem biztonsági osztályba kell sorolni minden olyan rendszert és rendszerelemet, amelynek nincs biztonsági funkciója, és kibocsátást megakadályozó vagy azt korlátozó gátként sincs szerepe.

3.2.2.1400. A biztonsági osztályba sorolt rendszerek segédrendszereit az alapszisztem részének kell tekinteni, és ennek megfelelően kell biztonsági osztályba sorolni. Ezen segédrendszerekre a megbízhatóság, redundancia, diverzitás, függetlenség és a tesztelés céljából való leválaszthatóság szempontjából azon alapszisztemre vonatkozó követelményeket kell alkalmazni, amelyhez kapcsolódnak.

3.2.2.1500. A természeti eredetű veszélyeztető tényezők által kiváltott esemény alatt és azt követően biztosítani kell, hogy az atomerőmű ellenőrzött állapotban maradjon, illetve amennyiben szükséges, biztonságos leállított állapotba kerüljön. A rendszereket, rendszerelemeket a természeti eredetű veszélyeztető tényezőkkel szembeni ellenállóság, de legalább földrengés-állóság szempontjából is osztályba kell sorolni, és a tervezés során ennek megfelelő és differenciált követelményeket kell alkalmazni a 3.3.6. pont alapján.

3.2.2.1600. A rendszerek, rendszerelemek osztályozásának elsődlegesen determinisztikus módszereken kell alapulnia, kiegészítve valószínűségi módszerekkel és mérnöki becsléssel.

3.2.2.1700. Első osztályba tartoznak azok a rendszerek, rendszerelemek, amelyek aktív (F1A, F1B és F2) biztonsági funkcióval rendelkeznek az adott természeti eredetű veszélyeztető tényezővel szembeni védelem megvalósításában.

3.2.2.1800. Második osztályba tartoznak azok a rendszerek, rendszerelemek, amelyek passzív (B1, B2 és B3) biztonsági funkcióval rendelkeznek az adott természeti eredetű veszélyeztető tényezővel szembeni védelem megvalósításában.

3.2.2.1900. Harmadik osztályba tartoznak azok a rendszerek, rendszerelemek, amelyeknek nincs biztonsági vagy fizikai gát funkciójuk, de az adott természeti eredetű veszélyeztető tényező által kiváltott sérülésük nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszer, rendszerelem funkcióját veszélyeztethetik, vagy valamely korlát megsértéséhez, továbbá a földrengést követő intézkedések akadályozásához vezethet.

3.2.2.2000. Negyedik osztályba kell sorolni az atomerőmű minden rendszerét rendszerelemét, amely nem kerül a fenti első, második vagy harmadik osztályba. Ezeket az általános ipari szabványok szerint kell a természeti eredetű veszélyeztető tényezők hatásaival szemben megtervezni.

3.2.2.2100. Új atomerőművi blokk esetén a tervezési alap kiterjesztését képező komplex eseménysorok hatásaira a tervezést minden biztonsági osztályban a hatások, igénybevételek, anyagjellemzők medián értékeire kell elvégezni. A vonatkozó biztonsági elemzésekben legjobb becslést módszerét és adatokat kell alkalmazni.

Az atomerőmű tervezési alapja

3.2.2.2200. A tervezéshez meg kell határozni mindazon feltételezhető kezdeti eseményt, amely befolyásolhatja az atomerőmű biztonságát, s ezekből determinisztikus vagy valószínűségi módszerekkel vagy a kettő kombinációjával ki kell választani a tervezési alapba tartozókat.

3.2.2.2300. Új atomerőművi blokk esetén az atomerőmű tervezési alapjában az atomerőmű minden üzemiállapotára meg kell határozni azokat a teljesítmény-paramétereket, funkcionális, megbízhatósági jellemzőket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a külső és belső veszélyeztető tényezők által előidézett körülmények között is teljesüljenek az előírt kritériumok.

3.2.2.2400. A tervezési alap meghatározása során a bizonytalanságok kompenzálása érdekében ésszerű mértékben konzervatív feltételezéseket kell alkalmazni.

3.2.2.2500. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek és rendszerelemek alapvető fizikai jellemzőire tervezési korlátokat és határértékeket kell meghatározni az atomerőmű minden üzemiállapotában. A tervezési korlátoknak és határértékeknek meg kell felelniük a nukleáris biztonsági követelményeknek és az alkalmazott szabványoknak.

3.2.2.2600. A TA1-4 üzemállapotokat eredményező kezdeti eseményekből kell származtatni azokat a határfeltételeket és követelményeket, amelyekre a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszereket és rendszerelemeket tervezni kell.

3.2.2.2700. A feltételezett kezdeti események között minden olyan eseményt figyelembe kell venni, amely:

- a) az atomerőmű telephelyével és annak környezetével kapcsolatos és természeti eredetű;
- b) szándékos, de nem célzottan az atomerőmű ellen irányuló, vagy szándékolatlan telephelyi és telephelyen kívüli emberi tevékenységek következménye; vagy
- c) az atomerőmű üzemeltetéséből, rendszereinek, rendszerlemeinek meghibásodásából ered.

3.2.2.2800. A tervezési alap részét képezik mindazok az események, amelyeknek radiológiai következményei lehetnek. Ide tartoznak azok a feltételezett kezdeti események is, amelyek az alacsony teljesítményű üzem során, vagy leállított, szétszerelt atomreaktor esetén következnek be. Az atomreaktoron kívüli lehetséges ilyen eseményeket is a tervezési alap részének kell tekinteni.

3.2.2.2900. Az atomerőmű tervezésénél meg kell határozni az összes lehetséges külső és belső veszélyeztető tényezőket.

3.2.2.3000. A külső veszélyeztető tényezők közül legalább az alábbiakat figyelembe kell venni:

- a) szélsőséges szélterhelés,
- b) szélsőséges külső hőmérsékletek,
- c) szélsőséges esőzés, havazás, árvíz és aszály,
- d) villámcsapás,
- e) jeges árvíz, zöldsár, valamint alacsony vízszint,
- f) fel- és alvizi létesítmények sérülésének veszélye,
- g) szél által mozgatott repülő tárgyak,
- h) szélsőséges hűtővíz-hőmérsékletek és jegesedés,
- i) földrengés,
- j) katonai és polgári repülőgépek becsapódása,
- k) telephelyhez közeli szállítási és ipari tevékenységek,
- l) a kapcsolódó külső távvezeték-hálózat zavarai, beleértve annak tartós, és teljes üzemképtelenségét, valamint
- m) olyan, a telephelyen vagy annak szomszédságában lévő létesítmények, amelyek tüzet, robbanást vagy egyéb veszélyt jelenthetnek az atomerőműre.

3.2.2.3100. Az atomerőmű tervezésénél legalább az alábbi belső eseményeket figyelembe kell venni:

- a) hűtőközeg-vesztéses üzemzavar;
- b) törés a főgőz- és fő tápvízrendszerekben;
- c) primer hűtőközeg tömegáramának szabályozhatatlan csökkenése;
- d) fő tápvíz tömegáramának szabályozhatatlan növekedése vagy csökkenése;
- e) főgőz tömegáramának szabályozhatatlan növekedése vagy csökkenése;
- f) a térfogat-kompenzátor szelepeinek szándékolatlan nyitása;
- g) zóna-üzemzavari hűtőrendszerek szándékolatlan működése;
- h) a gőzfejlesztő biztonsági szelepeinek szándékolatlan nyitása;
- i) főgőz záró armatúrák szándékolatlan zárása;
- j) gőzfejlesztő csőtörés;
- k) szabályzó rudak szándékolatlan mozgása;
- l) szabályzó rudak szabályozatlan kihúzása vagy kilökődése;
- m) aktív zóna instabilitása;
- n) kémiai és térfogat-szabályozó rendszer hibás működése;
- o) az atomreaktor primer hűtőköréhez csatlakozó és részben a konténmenten kívül elhelyezkedő cső törése vagy hőcserélő cső sérülése;
- p) a nukleáris üzemanyag kezelésével, mozgatásával és tárolásával kapcsolatos üzemzavarok;
- q) nehéz teher leejtése emelőgépek alkalmazása során;
- r) tűz, robbanás és belső elárasztás hatásai és az általuk kiváltott kezdeti események; továbbá
- s) kezdeti eseményeket potenciálisan kiváltó folyamatok, így különösen repülő tárgyak, beleértve a turbina elszabaduló részeit, meghibásodott rendszerekből kikerülő veszélyes közeg, rezgés, törött csővezeték ostorozó mozgása, folyadéksugár hatásai.

3.2.2.3200. Az egyedi események minden reális kombinációját figyelembe kell venni a tervezés során – beleértve a külső és a belső eredetű eseményeket is –, amelyek TA3-4 vagy TAK üzemállapothoz vezethetnek. A tervezésnél figyelembe veendő eseménykombinációkat mérnöki megfontolás vagy valószínűségi elemzések alapján kell kiválasztani.

3.2.2.3300. Új atomerőművi blokk esetén a feltételezett kezdeti események köréből kiszűrhető:

- a rendszerek, rendszerelemek meghibásodása vagy emberi hiba, vagy mindkettő következtében bekövetkező belső kezdeti esemény, ha a gyakorisága kisebb, mint 10^{-6} /év;
- a telephelyre jellemző külső emberi tevékenységből származó olyan esemény, amelynek gyakorisága 10^{-7} /évnél kisebb, vagy ha a veszélyeztető tényező olyan távolságban van, hogy igazolható az, hogy az atomerőművi blokkra az várhatóan nem gyakorol hatást; valamint
- a 10^{-5} /évnél kisebb medián gyakorisággal ismétlődő természetes eredetű külső hatás által keltett kezdeti események.

3.2.2.3400. Üzemelő atomerőmű esetén a feltételezett kezdeti események köréből kiszűrhető:

- a rendszerek, rendszerelemek meghibásodásából vagy emberi hibából bekövetkező belső kezdeti esemény, ha a gyakorisága kisebb, mint 10^{-5} /év;
- a telephelyre jellemző külső emberi tevékenységből származó olyan esemény, amelynek gyakorisága 10^{-7} /évnél kisebb, vagy ha a veszélyeztető tényező forrása kellően távol van és igazolható, hogy az atomerőművi blokkra várhatóan nem gyakorol hatást; valamint
- a 10^{-4} /évnél kisebb gyakorisággal ismétlődő természetes eredetű külső hatás által keltett kezdeti események.

3.2.2.3500. Több blokkos atomerőművi telephelyen az atomerőmű egésze és a blokkok tervében figyelembe kell venni, hogy egyes külső veszélyeztető tényezők egyidejűleg érinthetik az atomerőmű minden blokkját.

3.2.2.3600. Olyan telephely esetén, ahol több nukleáris létesítmény is üzemel, elemezni kell a létesítmények egymásra gyakorolt hatását is a létesítmények valamennyi üzemállapotában és a feltételezhető összes veszélyeztető tényező által létrehozott körülmények között. A kölcsönhatások elemzésénél a létesítési, üzembe helyezési és a leszerelési életciklus szakaszokat is figyelembe kell venni.

3.2.2.3700. Tervezési megoldásokkal biztosítani kell, hogy az atomerőművi blokk a TA2-4 üzemállapotokat követően az ésszerűen elérhető legrövidebb idő alatt ellenőrzött állapotba, majd biztonságos leállított állapotba kerüljön. Az ellenőrzött állapot elérését legkésőbb 24 órán belül, a biztonságos leállított állapot elérését legkésőbb 72 órán belül biztosítani kell.

A tervezési alap kiterjesztése

3.2.2.3800. A tervezési alap kiterjesztéseként a TAK üzemállapotokat eredményező eseményeket olyan terjedelemben kell kiválasztani és figyelembe venni, hogy a 3.2.1.1300. pontban, a 3.2.4.0600. pontban, a 3.2.4.0800. pontban és a 3.2.4.0900. pontban meghatározott valószínűségi biztonsági kritériumok, valamint a 3.2.4.0800. pontban és a 3.2.4.0900. pontban a nagy kibocsátásokra vonatkozó kritériumok teljesíthetőek, az ésszerűen megvalósítható megelőző vagy a következményeket enyhítő intézkedések meghatározhatók és alkalmazhatóak legyenek.

3.2.2.3900. A tervezési alap kiterjesztésénél legalább az alábbiakat figyelembe kell venni, feltéve, hogy a tervezési alapnak nem képezi részét és az adott erőműtípusra értelmezhető:

- teljes feszültségkiesés,
- a TA2 üzemállapot során szükséges leállítási funkciót ellátó rendszerek elvesztése,
- gőzvezeték-törés a gőzfejlesztő hőátadó felületének járulékos sérülésével,
- a konténment védőburkolatának megkerülésével közvetlen környezeti kibocsátáshoz vezető, a konténmentet megkerülő események,
- teljes tápvízvesztés,
- hűtőközegvesztés valamelyik zóna-üzemzavari hűtőrendszer-típus teljes elvesztésével,
- szabályozatlan szintcsökkenés a részlegesen feltöltött hurok melletti természetes cirkulációs üzemállapot vagy átrakás során,
- az alapvető biztonsági funkciót ellátó berendezések hűtésének teljes elvesztése,
- az aktív zóna hűtésének elvesztése a maradványhő elvezetése során,
- a pihentető medence hűtésének elvesztése,
- ellenőrizetlen bórhígulás,
- többszörös gőzfejlesztőcső-törés,

m) egy feltételezett kezdeti esemény kezeléséhez hosszú távon szükséges biztonsági rendszerek elvesztése, valamint

n) új atomerőművi blokk esetén katonai és polgári repülőgép becsapódása.

3.2.2.4000. Új atomerőművi blokk esetén a tervezési alap kiterjesztésénél figyelembe vett TAK1 üzemiállapotot követően biztosítani kell az ellenőrzött állapot elérését 24 órán belül, a biztonságos leállított állapot elérését legkésőbb 72 órán belül.

3.2.2.4100. A tervezési alap kiterjesztésénél a balesetkezelési funkciók és azokat megvalósító rendszerek képességeit kell figyelembe venni annak érdekében, hogy a TAK2 üzemiállapot következményei a 3.2.4.0800. pontban és a 3.2.4.0900. pontban a nagy kibocsátásokra előírt kritériumoknak megfelelően csökkenthetők legyenek. A kezeletlen súlyos balesetek miatti maradó kockázat mértéke nem haladhatja meg a 3.2.1.1300. pontban, a 3.2.4.0600. pontban, a 3.2.4.0800. pontban és a 3.2.4.0900. pontban meghatározott valószínűségi kritériumokat.

3.2.2.4200. A TAK1 és TAK2 üzemiállapot jellemzőiből kell származtatni a határfeltételeket és követelményeket, amelyekre a TAK üzemiállapotot eredményező események kezelésre szolgáló rendszereket és rendszerelemeket tervezni kell.

3.2.2.4300. Specifikus tervezési megoldásokkal vagy preventív balesetkezelési képességek kialakításával biztosítani kell, hogy mind a reaktortartályban, mind azon kívül a konténmentben elhanyagolható gyakorisággal alakulhassanak ki a következő katasztrofális mértékű energia-felszabadulással járó baleseti folyamatok:

- a) prompt kritikussággal járó reaktivitás balesetek, beleértve a heterogén bórhígulási eseteket is,
- b) gőzrobbanás, valamint
- c) hidrogén detonáció.

3.2.2.4400. A tervezés során balesetkezelési funkciókat és azokat megvalósító, baleseti nyomáscsökkentő és hidrogén eltávolító rendszereket olyan terjedelemben kell meghatározni, hogy az aktiváció jelentős sérülését okozó eseményeknél a nagynyomású folyamatok, valamint a korai konténment sérülések elkerülhetők legyenek.

3.2.2.4500. Balesetek következményeit enyhítő funkciókat és szükség esetén azokat megvalósító rendszereket olyan terjedelemben kell meghatározni, hogy súlyos baleseteknél a zónaolvadék a konténmenten belül lehűtött állapotban megtartható legyen.

3.2.2.4600. Új atomerőművi blokk esetén a súlyos baleset utáni biztonságos állapot elérését a sérült rendszerek helyreállításával vagy a TAK üzemiállapot kezelését biztosító balesetkezelési rendszerek működtetésével legkésőbb 168 órán belül biztosítani kell.

A biztonságra való tervezés elvei

3.2.2.4700. Az atomerőművi blokk tervezése során azonosítani kell a TA2-4 üzemiállapotot eredményező kezdeti eseményeket. Konzervatív módszerekkel meg kell határozni az események nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekre és rendszerelemekre kifejtett hatásait. A kezdeti események reprezentatív csoportokba sorolhatók. A tervezési követelményeket, a figyelembe veendő hatásokat, eseményeket és határértékeket csoportonként, burkoló elv alapján is meg lehet határozni.

3.2.2.4800. A kezdeti eseményeket követő folyamatok kezelése során az itt meghatározott sorrendben olyan megoldást kell alkalmazni, mely az ésszerű mértékben biztosítja, hogy:

- a) a kezdeti esemény ne okozhasson szignifikáns hatást a biztonságra, vagy az esemény okozta változás a biztonság irányába történjen, a rendszerek inherens biztonsági jellemzőinek köszönhetően;
- b) a kezdeti esemény hatására az atomerőmű biztonságos maradjon a passzív biztonsági eszközök vagy olyan rendszerek működése révén, amelyek folyamatosan üzemelnek a kezdeti esemény szerinti állapotban;
- c) a kezdeti eseményt követően az atomerőmű biztonságos állapotba kerüljön azoknak a biztonsági rendszereknek a működése révén, amelyek az esemény kezeléséhez szükségesek; valamint
- d) a kezdeti eseményt követően az atomerőmű biztonságos állapotba kerüljön speciális eljárások alkalmazása révén.

3.2.2.4900. Amennyiben valamely kezdeti esemény bekövetkezésekor azonnali beavatkozásra van szükség, biztosítani kell, hogy az automatikusan megtörténjen a súlyosabb következmények megelőzése érdekében. A kezelői beavatkozásra akkor kerülhet sor, ha az esemény észlelése és a szükséges intézkedés közötti idő a biztonsági elemzésekben bizonyítottan elegendően hosszú. A kezelői beavatkozás esetén biztosítani kell a kezdeti esemény kezeléséhez szükséges megfelelő adminisztratív, üzemviteli, üzemzavar-elhárítási és balesetkezelési eljárások rendelkezésre állását.

3.2.2.5000. A normál üzemvitel céljaira tervezett rendszerekben, rendszerelemekben fellépő meghibásodások nem akadályozhatják a biztonsági funkciók ellátását.

3.2.2.5100. A bármely TA2-4 üzemállapotot eredményező kezdeti esemény következtében történő meghibásodás nem okozhatja az adott kezdeti esemény kezeléséhez szükséges biztonsági funkció elvesztését. A kezdeti eseményből származó egyéb meghibásodásokat a kezdeti esemény részeként kell figyelembe venni.

3.2.2.5200. A tervezésnél figyelembe kell venni a rendszerelemek szándékolatlan működésének lehetőségét és következményeit, meghibásodási módjait.

3.2.2.5300. Megfelelő tervezéssel biztosítani kell, hogy a normál üzem és a várható üzemi események esetén az összes fizikai gát teljesítse funkcióját.

3.2.2.5400. Megfelelő tervezéssel biztosítani kell, hogy bármely, TA3 és TA4 üzemállapotot eredményező esemény bekövetkezése esetén a fűtőelemekben lévő radioaktív anyag kibocsátását megakadályozó fizikai gátak közül legalább egy teljesítse a funkcióját.

3.2.2.5500. A tervezés során az operátori beavatkozások, a biztonságos üzemeltetéshez szükséges külső szolgáltatások, külső villamos betáplálás és a végső hőelnyelő tekintetében autonómia követelményeket kell meghatározni. A követelményeket az F1 és az F2 szintű biztonsági funkciókra vonatkozó időtartamokból kell levezetni.

3.2.2.5600. Új atomerőművi blokk esetén megfelelő tervezéssel biztosítani kell, hogy:

- a) az operátori beavatkozások tekintetében:
  - aa) a tervben meghatározott kibocsátási szintek betartásához TA 2-4, valamint TAK üzemállapotot eredményező eseményeknél a vezénylőben 30 percig, a vezénylőn kívül 1 óráig ne legyen szükség operátori beavatkozásra,
  - ab) ne legyen szükség telephelyi könnyű mobil berendezésre TAK üzemállapotot eredményező esemény esetén a zónaolvadás megakadályozásához 6 órán belül, valamint a konténment funkció megőrzésére TAK üzemállapotot eredményező esemény esetén 24 órán belül, TA2-4 üzemállapotot eredményező esemény esetén 72 órán keresztül,
  - ac) TA2-4 és TAK üzemállapotot eredményező esemény esetén ne legyen szükség telephelyi vagy telephelyen kívüli nehéz mobil berendezésre 72 órán át, és
  - ad) a konténment rendszer TAK üzemállapotot eredményező esemény esetén operátori beavatkozás nélkül legalább 12 órán, de lehetőleg 24 órán át álljon ellen;
- b) a hőelnyelő tekintetében:
  - ba) hosszútávon megfelelő hőelnyelő álljon rendelkezésre TA2-4 és TAK üzemállapotot eredményező esemény esetében,
  - bb) az üzembiztos tápvíz tartalék 24 órán keresztül elég legyen, és
  - bc) a gőzfejlesztők hűtésére az atomerőmű területén legalább 72 órára legendó vízmennyiség álljon rendelkezésre;
- c) az elektromos energia ellátásban:
  - ca) TA1-4 és TAK üzemállapotok esetében a külső ellátástól való függetlenség legalább 72 óráig biztosított legyen, és
  - cb) az F1 biztonsági funkciót ellátó akkumulátorok legalább 2 órán át lássák el biztonsági funkciójukat TA 2-4 üzemállapotot eredményező események esetén utántöltés nélkül.

3.2.2.5700. A nukleáris biztonsági osztályba sorolt rendszereket úgy kell tervezni, hogy azok üzem közben szükséges karbantartása vagy tesztelése miatt az atomerőművi blokkot ne kelljen leállítani.

3.2.2.5800. A tervezés során egyszerűsége, átláthatóságra kell törekedni. A passzív védelmi rendszerek használatát kell előnyben részesíteni az aktív megoldásokkal szemben.

3.2.3. A biztonság igazolása

Alapkövetelmények

3.2.3.0100. A tervezési alaphoz vonatkozó általános biztonsági követelmények teljesülésének bizonyítására használt tervező és elemző eszközöket, modelleket és modellrészeket, valamint a bemenő adatokat verifikálni és validálni kell. Az elemzési eszközök validációját a megfelelő nemzetközileg elérhető adatok – kísérleti eredmények – alapján kell bemutatni. Az elemzési modellek verifikációját az elemzést, tervezést végrehajtó személytől, munkacsoporttól független személynek, munkacsoportnak is el kell végeznie.

3.2.3.0200. Új atomerőművi blokk esetén el kell végezni a tervek biztonsági szempontból meghatározó jellemzőit tartalmazó elemzések független ellenőrzését eltérő számítási módszerekkel is.

3.2.3.0300. A tervezési alap meghatározása, valamint a vizsgált események elemzése során felhasznált adatok megfelelőségét fizikai adatok, kísérletek felhasználásával, vagy más módon kell bizonyítani. A fennmaradó

bizonytalanságok kompenzálása érdekében – a biztonsági elemzésben megalapozott, ésszerű mértékben – konzervatív feltételezéseket kell alkalmazni, elsősorban a kezdeti és peremfeltételek konzervatív megválasztásával.

3.2.3.0400. Érzékenységi vizsgálatokat kell végezni a feltételezések, a felhasznált adatok és számítási módszerek bizonytalanságának értékelésére. Ahol az elemzés eredményei érzékenyeknek bizonyulnak a modell feltételezéseire, ott további elemzéseket kell végezni az előzőtől független módszerek és eljárások használatával.

3.2.3.0500. A biztonság igazolására szolgáló elemzéseket oly módon és olyan mélységben kell dokumentálni, hogy azok az atomerőmű teljes élettartama során megismételhetőek, független felülvizsgálatnak alávethetőek, és az átalakítások értékeléséhez szükséges terjedelemben módosíthatóak legyenek, továbbá az alkalmazott konzervatívizmusok mértéke és az elemzés alapján rendelkezésre álló tartalékok mértéke felülvizsgálható és újraértékelhető legyen.

3.2.3.0600. Az atomerőmű élettartama során minden, a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszert, rendszerelemet érintő, az engedélyezett állapottól eltérő helyzetet okozó beavatkozás, módosítás megfelelőségét biztonsági elemzéssel kell igazolni.

3.2.3.0700. A tervezési alapot és annak igazolását a tervezés lezárásakor, valamint az atomerőmű teljes élettartama során, rendszeres időközönként, továbbá lényeges új biztonsági információk felmerülése esetén felül kell vizsgálni, és szükség esetén módosításokat kell végrehajtani a determinisztikus és valószínűségi számítások eredményei alapján. Az azonosított hiányosságokat értékelni kell, és meg kell tenni a szükséges korrekciós intézkedéseket.

Determinisztikus biztonsági elemzés

3.2.3.0800. A tervezési alapba, valamint a tervezési alap kiterjesztésébe tartozó összes kezdeti eseményre determinisztikus biztonsági elemzésekkel kell igazolni a vonatkozó elfogadási kritériumok teljesülését.

3.2.3.0900. A TA2-4 üzemiállapotot eredményező események elemzése során csak a biztonsági funkciót megvalósító rendszerek működését szabad figyelembe venni. Ezeknek a rendszereknek a teljesítményét a vizsgált folyamat szempontjából lehetséges legkedvezőtlenebb mértékűnek kell feltételezni. A nem biztonsági funkciót megvalósító rendszerek, rendszerelemek működését akkor kell feltételezni, ha azok működése súlyosbítja a kezdeti esemény hatását.

3.2.3.1000. A TA2-4 üzemiállapotot eredményező események elemzéseiben a biztonsági funkciót ellátó rendszereknek az adott esemény következményeit leginkább meghatározó, legsúlyosabb következményt eredményező egyszeres meghibásodását vagy emberi hibát kell feltételezni. Nem szükséges azonban feltételezni passzív rendszerelem meghibásodását, amennyiben igazolható, hogy az adott rendszerelem meghibásodása nagyon kis valószínűségű, vagy a feltételezett kezdeti esemény bekövetkezése nincs rá hatással.

3.2.3.1100. A TA2 üzemiállapotot eredményező kezdeti eseményeket az abszorbens rudak beesésének elmaradásával is elemezni kell. Az értékelés során az elemzett esetre a kombinált kezdeti eseményre vonatkozó kritériumokat kell használni.

3.2.3.1200. A TA1 üzemiállapotban fellépő igénybevételekre, nyomáspróbákra, a TA2-4 üzemiállapotot eredményező kezdeti eseményekre, valamint bármely, 10^{-5} 1/év-nél gyakoribb esemenylánc során kialakuló nyomás alatti hűtésre elemezni kell a reaktortartály integritására vonatkozó megfelelőségi kritériumok teljesülését.

3.2.3.1300. A TA2-4 üzemiállapotot eredményező események elemzéseiben kezelői beavatkozásokat csak konzervatíván meghatározott időszükséglet alapján lehet figyelembe venni. 30 percnél rövidebb időtartamon belül feltételezett kezelői beavatkozások esetén a bizonytalanságokat is meghatározó elemzésnek kell igazolnia, hogy a feltételezett kezelői tevékenységek végrehajthatók a rendelkezésre álló idő alatt.

3.2.3.1400. A TAK1 és TAK2 üzemiállapotot eredményező eseményekre vonatkozó elemzésekben a legjobb becslés módszerét kell alkalmazni. Bármely rendszer vagy rendszerelem működésképtelenségét akkor kell feltételezni, ha annak sérülése a kezdeti esemény vagy az üzemzavari folyamat eredményeképpen valószínűsíthető.

Valószínűségi biztonsági elemzés

3.2.3.1500. Az atomerőmű jelentette teljes kockázat meghatározására, a vonatkozó elfogadási kritériumok teljesülésének igazolására, a terv kiegyensúlyozottságának, egyenszilárdságának értékelésére, valamint a tervezési alap kiterjesztése megfelelőségének megítélésére valószínűségi biztonsági elemzést kell készíteni.

3.2.3.1600. Az atomerőművi blokk tervéhez 1. és 2. szintű valószínűségi biztonsági elemzést kell kidolgozni, amely figyelembe vesz minden lehetséges üzemiállapotot, rendszerkonfigurációt és valamennyi feltételezett kezdeti eseményt, amelyre más módszerrel nem bizonyítható, hogy a kockázathoz adott járuléka elhanyagolható.

3.2.3.1700. A valószínűségi biztonsági elemzésben figyelembe kell venni a lényeges funkcionális, területi, a rendszerelemek fizikai elhelyezkedéseit alapul vevő, az üzemeltetésből, karbantartásból és egyéb közös okú meghibásodásból fakadó függőségeket, így különösen a repülő tárgyak, folyadék- és gőzsugár hatásait, a belső tüzet

és elárasztást, valamint a környező ipari létesítmények üzemzavarait és emberi tevékenységek hatásait. A szélsőséges időjárási körülményeket és a szeizmikus eseményeket is értékelni kell.

3.2.3.1800. Az 1. és 2. szintű valószínűségi biztonsági elemzés keretében a bizonytalansági és érzékenységi vizsgálatokat is el kell végezni.

3.2.3.1900. A valószínűségi biztonsági elemzésnek az atomerőmű viselkedését valóságosan kell modelleznie. Ehhez figyelembe kell venni a vonatkozó tervezési adatokat, az üzemeltetési és üzemzavari utasításokat, balesetkezelési útmutatókat vagy azok tervezeteit, figyelembe véve az emberi beavatkozásokat, az azokhoz kapcsolódó potenciális emberi hibákkal együtt.

3.2.3.2000. Emberi megbízhatósági elemzéseket kell végezni, figyelembe véve azokat a tényezőket, amelyek az atomerőművi blokk egyes üzemállapotaiban hatással lehetnek az üzemeltető személyzet tevékenységére, teljesítőképességére.

3.2.3.2100. A rendszerek és emberi beavatkozások sikerkritériumainak meghatározására vonatkozó elemzésekben a legjobb becslés módszerét kell alkalmazni. Ahol a legjobb becslés módszere nem alkalmazható, ott a feltételezések konzervatívizmusa miatti torzító hatást értékelni kell.

3.2.3.2200. A számításokhoz megbízható, hiteles, elsősorban létesítmény-, másodsorban létesítménytípus-, harmadsorban típus-specifikus megbízhatósági adatokat kell használni. Az adatok forrását, a minta nagyságát dokumentálni kell. A forrásadatok változása esetén figyelembe kell venni a tervezési adatok és az üzemi viszonyok közötti különbségeket, és ezeket értékelni kell. Ahol nem állnak rendelkezésre használható statisztikai adatok, megalapozott becsléseket kell alkalmazni.

3.2.3.2300. A valószínűségi biztonsági elemzéseket a rendszerek, rendszerelemek tervezett, majd tényleges karbantartási és tesztelési, ellenőrzési gyakorlatának megfelelően kell elvégezni. A valószínűségi biztonsági elemzések eredményeire vonatkozó követelmények teljesülését a karbantartások, próbák és ellenőrzések rendszer- és rendszerelem-megbízhatóságra gyakorolt hatásának figyelembevételével kell igazolni.

3.2.3.2400. A valószínűségi biztonsági elemzést a rendelkezésre álló nemzetközi tapasztalatok, validált módszerek alkalmazásával az engedélyes minőségirányítási rendszerével összhangban kell elkészíteni, dokumentálni és karbantartani.

Előzetes és Végleges Biztonsági Jelentés készítése

3.2.3.2500. Az atomerőművi blokk létesítését, üzembe helyezését és üzemeltetését megelőző hatósági engedélyeztetési eljárások megalapozásához Biztonsági Jelentést kell készíteni. A Biztonsági Jelentésben egységes rendszerbe kell foglalni az atomerőmű létesítésére, üzembe helyezésére és üzemeltetésére vonatkozó követelmények teljesítésének igazolására vonatkozó információkat.

3.2.3.2600. Az Előzetes és Végleges Biztonsági Jelentést a következő tartalmi követelmények alapján kell összeállítani:

- a) az alkalmazandó jogszabályok, előírások és szabványok,
- b) az atomerőművi blokk általános tervezési elvei és az alapvető biztonsági célkitűzések teljesítésére alkalmazott módszerek,
- c) a tervezési dokumentáció alapvető elemei, bemutatva a telephelyet, az atomerőmű kialakítását és normál üzemeltetését, tervezési alapját, valamint az előírt biztonsági szint teljesülését bizonyító elemzéseket,
- d) a telephely biztonság szempontjából meghatározó jellemzői,
- e) a biztonsági funkciók, az azokat megvalósító rendszerek és rendszerelemek, a biztonsági osztályba sorolás elvei, a rendszerek, rendszerelemek tervezési alapja és működésük minden üzemállapotban,
- f) az atomerőmű biztonságának értékelése céljából a normál üzem, a feltételezett kezdeti események és azok bekövetkezésének esetére, a biztonsági kritériumok és a radioaktív anyagok kibocsátási korlátai teljesülésének igazolására elvégzett biztonsági elemzések,
- g) a biztonsági funkciókat megvalósító mérő és irányítástechnikai rendszerek, az aktív, elektronikus védelmi rendszerek, valamint az üzemeltető személyzetet támogató és regisztráló rendszerek,
- h) az atomerőművet üzemeltető szervezet és az irányítási rendszer biztonsági szempontjai,
- i) az atomerőmű üzembe helyezésének programja és annak alapjául szolgáló megfontolások, továbbá annak bemutatása, hogy az előirányzott üzembe helyezési tevékenység alkalmas annak igazolására, hogy az atomerőművi blokk a terveknek és a biztonsági előírásoknak megfelelően fog működni,
- j) az üzemzavar-elhárítási utasítások és a súlyos-balesetkezelési útmutatók, az ellenőrzési utasítások, az üzemeltető személyzet képzettségi követelményei és képzés, az üzemeltetési tapasztalatok visszacsatolásának eljárása és az öregedéskezelés programja,
- k) a karbantartási, tesztelési és felügyeleti programok és azok alapjául szolgáló megfontolások,

- l) az üzemeltetési feltételek és korlátok műszaki megalapozása,
- m) a sugárvédelmi politika, stratégia, módszerek és szabályozás,
- n) a telephelyi nukleáris baleset-elhárítási felkészülés tervezési alapja és megfelelősége, valamint a kapcsolatok és koordináció azokkal a telephelyen kívüli szervezetekkel, amelyeknek szerepük van a nukleáris baleset-elhárításban,
- o) a radioaktív hulladékok telephelyi kezelésének rendszere,
- p) a tervezés és üzemeltetés során a végső leállítás és a leszerelés figyelembevételének szempontjai, és
- q) a 3.2.2.3700. pont szerinti elemzés.

3.2.3.2700. Az engedélyesnek valamennyi, az Előzetes és Végleges Biztonsági Jelentésben hivatkozott vagy figyelembe vett – nyilvánosan nem hozzáférhető – dokumentációval rendelkezni kell.

3.2.4. Üzemzavari elemzések elfogadási kritériumai

3.2.4.0100. A TA2-4 üzemállapotot eredményező kezdeti eseményből kiinduló folyamatokra bizonyítani kell, hogy a lakosság vonatkoztatási csoportjának dózisa nem haladja meg:

- a) Új atomerőművi blokk esetén:
  - aa) TA2 üzemállapotot eredményező kezdeti eseményből kiinduló folyamatnál a dózismegszorítás értékét,
  - ab) TA3 üzemállapotot eredményező kezdeti eseményből kiinduló folyamatnál az 1 mSv/esemény értéket, és
  - ac) TA4 üzemállapotot eredményező kezdeti eseményből kiinduló folyamatnál az 5 mSv/esemény értéket.
- b) üzemelő atomerőművi blokk esetén:
  - ba) TA2 üzemállapotot eredményező kezdeti eseményből kiinduló folyamatnál a dózismegszorítás értékét;
  - bb) a TA4 üzemállapotot eredményező kezdeti eseményből kiinduló folyamatoknál az 5 mSv/esemény értéket.

3.2.4.0200. TA2 üzemállapotot eredményező kezdeti események nem okozhatnak 1 mSv/esemény értéket meghaladó dózist az atomerőmű ellenőrzött zónáján kívül, az atomerőmű emberi tartózkodásra engedélyezett üzemi területein.

3.2.4.0300. TA3-4 üzemállapotot eredményező kezdeti események nem okozhatnak 10 mSv effektív dózisértéket vagy 100 mGy pajzsmirigy dózisértéket meghaladó dózist az atomerőmű ellenőrzött zónáján kívül, az atomerőmű emberi tartózkodásra engedélyezett üzemi területein.

3.2.4.0400. A TA2 üzemállapotot eredményező kezdeti események az atomerőmű ellenőrzött zónájában csak olyan mértékű és jellegű radioaktív szennyeződést okozhatnak, amelyek az üzemszerűen alkalmazott módszerekkel, rendszerekkel és rendszerelemekkel kezelhetők és eltávolíthatók.

3.2.4.0500. A TA2-4 üzemállapotot eredményező kezdeti események – az egyszeres meghibásodás feltételezése mellett, további független hiba feltételezése nélkül – nem idézhetnek elő olyan következményt, amely sérti az adott üzemállapotra előírt biztonsági kritériumokat.

3.2.4.0600. Valamennyi tervezett üzemállapot és feltételezett kezdeti esemény figyelembe-vételével – a szabotázst kivéve – a zónasérülési gyakoriság új atomerőművi blokk esetén nem haladja meg a 10^{-5} /év értéket, üzemelő atomerőművi blokk esetében a 10^{-4} /év értéket.

3.2.4.0700. Új atomerőművi blokk esetén a korlátozott környezeti hatás kritérium teljesítéséhez a TAK1 üzemállapotot eredményező eseményre és új atomerőművi blokk esetén a 3.2.2.4100. pont előírásainak figyelembevételével a TAK2 üzemállapotot eredményező eseményekre bizonyítani kell, hogy

- a) az atomreaktortól vett 800 m távolságon túl nincs szükség korai veszélyhelyzeti intézkedésekre, azaz nincs szükség a lakosság sürgős kimenekítésére;
- b) az atomreaktortól vett 3 km távolságon túl nincs szükség semmilyen átmeneti intézkedésre, azaz nincs szükség a lakosság ideiglenes áttelepítésére;
- c) az atomreaktortól vett 800 m távolságon túl nincs szükség semmilyen késői védőintézkedésre, azaz nincs szükség a lakosság végleges áttelepítésére; továbbá
- d) az atomerőmű területén kívül csak korlátozott mértékű gazdasági hatások lehetnek.

3.2.4.0800. Új atomerőművi blokk esetén a nagy kibocsátással járó eseményláncok minden kiinduló üzemállapotra és hatásra összegzett gyakorisága – kivéve a szabotázst – nem haladhatja meg a 10^{-6} /év értéket. A követelmények teljesülését 2. szintű valószínűségi alapú biztonsági elemzésekkel kell igazolni.

3.2.4.0900. Üzemelő atomerőművi blokk esetében a nagy kibocsátással járó súlyos baleseti eseményláncok összegzett gyakorisága, minden kiinduló üzemállapotra és hatásra összegezve – kivéve a szabotázst, valamint a földrengést – nem haladhatja meg a 10^{-5} /év értéket, de minden ésszerű átalakítás, beavatkozás alkalmazásával közelíteni kell a 10^{-6} /év értékhez. A követelmények teljesülését 2. szintű valószínűségi alapú biztonsági elemzésekkel kell igazolni.

3.2.4.1000. A tervezésnek elemzésekkel kell igazolni, hogy a TA2 üzemi állapotot eredményező kezdeti események egyszeres hiba feltételezése mellett sem vezetnek egyetlen gát funkciójának elvesztéséhez sem.

3.2.4.1100. A reaktortartály ridegtöréssel szembeni integritását olyan módon kell biztosítani, hogy a tartály kritikus elemeinek valós pillanatnyi átmeneti hőmérséklete kisebb legyen, mint a TA2-4 üzemi állapotot eredményező kezdeti események megfelelő elemzésével meghatározott maximális kritikus átmeneti hőmérséklet.

3.2.4.1200. TA2-4 üzemi állapotot eredményező kezdeti eseményeket követően a reaktivitásra ható szabályozó és biztonságvédelmi szerkezetek, a fűtőelemkötegek, valamint az atomreaktor szerkezeti elemei nem sérülhetnek, deformálódhatnak oly mértékben, hogy ezáltal a szabályozó és biztonságvédelmi szerkezeteknek a hasadási láncreakció leállítására irányuló mozgása lehetetlenné váljon.

3.2.4.1300. TA2-4 üzemi állapotot eredményező kezdeti eseményeket követően a fűtőelemkötegeknek, az atomreaktor primer körének és az ahhoz kapcsolódó rendszereknek olyan állapotban kell maradniuk, hogy a besugárzott nukleáris üzemanyag rövid és hosszú távú hűtése és kezelhetősége biztosítható legyen, továbbá a hő elvonásához szükséges rendszerek rövid és hosszú távon képesek legyenek feladatuk ellátására.

3.2.4.1400. A TA2 üzemi állapotot eredményező eseményekre a tervezés során meg kell határozni a fűtőelem-pálca sértetlenségének megőrzését biztosító kritériumokat, a nukleáris üzemanyag hőmérsékletére, a kritikus hőfluxusra és a burkolat hőmérsékletére vonatkozó határértékek formájában. A TA3-4 tervezési üzemzavarokra a hosszú távú hűthetőség és kezelhetőség követelményének teljesítése érdekében meg kell határozni a fűtőelem-sérülés megengedhető maximális mértékét és jellegét.

3.2.4.1500. A radioaktív kibocsátásokat visszatartó vagy korlátozó fizikai gát funkciót ellátó rendszerek a biztonsági funkció ellátása érdekében maximális nyomására, maximális hőmérsékletére, a termikus és nyomástranziensekre, valamint a feszültségekre vonatkozóan kritériumokat kell meghatározni.

3.2.4.1600. A nukleáris biztonsági követelmények kielégítése érdekében a konténment hőmérsékletére, nyomására és a szivárgás mértékére kritériumokat kell megállapítani.

3.2.5. *Üzemeltetési feltételek és korlátok*

3.2.5.0100. A tervezési folyamat során meg kell határozni a rendszerek és rendszerelemek üzemeltetésének azon feltételeit és korlátait, amelyek betartása mellett igazolt, hogy az atomerőmű a Biztonsági Jelentésben dokumentált tervezői célkitűzéseknek megfelelően, a nukleáris biztonsági követelményekkel összhangban üzemeltethető.

3.2.5.0200. Az üzemeltetési feltételeket és korlátokat úgy kell meghatározni, hogy azok betartása mellett az üzemzavarokhoz vezető helyzetek megelőzhetőek, a lehetséges üzemzavarok esetén a következmények enyhíthetőek legyenek. A biztonsági korlátok meghatározásánál konzervatív megközelítést kell alkalmazni a biztonsági elemzések bizonytalanságainak figyelembevételére érdekében.

3.2.5.0300. Az egyes üzemeltetési feltételeket és korlátokat az atomerőmű tervezési megfontolásai, biztonsági elemzései, az üzembe helyezési próbák eredményei alapján kell meghatározni.

3.2.5.0400. Az üzemeltetési feltételek és korlátok meghatározásánál a következő egymásra épülő biztonsági szinteket kell figyelembe venni:

- a) biztonsági korlátok,
- b) a biztonsági funkciót ellátó rendszerek működésbe lépésének határértékei, és
- c) a normál üzem feltételei és korlátai.

3.2.5.0500. Az üzemeltetési feltételeknek és korlátoknak le kell fedni minden üzemi állapotot, beleértve a teljesítményüzemet, a leállított állapotot és az átrakást, valamint az előbbi állapotok közötti átmeneti állapotokat, továbbá a karbantartás, a próbák és a rendszerelemek felügyelete során kialakuló ideiglenes helyzeteket.

3.2.5.0600. A biztonság garantálása érdekében a biztonsági funkciót ellátó rendszerek paramétereinek az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentumban meghatározott értékei és a biztonsági korlátok között – megfelelő konzervatív megközelítéssel vagy a biztonsági elemzések bizonytalanságainak figyelembevételével – tartalékot kell fenntartani.

3.2.5.0700. Az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentumnak tartalmaznia kell az üzemi paraméterekre vonatkozó korlátokat, a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek vonatkozásában pedig azoknak az üzemképes rendszerelemeknek a minimálisan előírt számát, amelyeknek különböző TA1 üzemi állapotokban, üzemi vagy készenléti állapotban kell lenniük. Az üzemeltetési feltételekhez és korlátokhoz képest észlelt eltérés esetére tartalmaznia kell továbbá az üzemeltető szervezet által végrehajtandó beavatkozásokat és a beavatkozások végrehajtására megengedett időt.

3.2.5.0800. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek maximálisan megengedett üzemképtelenségi időtartamát, valamint e rendszerek, rendszerelemek időszakos próbáinak, ellenőrzésének

ciklusidejét elemzési eredményekre kell alapozni. A ciklusidő meghatározásakor figyelembe kell venni a karbantartás és a próbák miatt fellépő üzemképtelenség okozta kockázat és az e tevékenységek által elérhető megbízhatóság-növekedés egyensúlyát.

3.2.5.0900. Az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentum részeként meg kell határozni a biztonságos üzemeltetéshez szükséges és elégséges személyzettel szemben támasztott követelményeket. A biztonságos üzemeltetéshez szükséges és elégséges személyzet meghatározásánál az üzemzavarok kezelésre vonatkozó követelményeket is teljesíteni kell.

3.2.5.1000. Az atomerőmű üzembe helyezését megelőzően ki kell dolgozni az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentum előzetes változatát, amelyben rögzítettek biztosítják, hogy az atomerőmű rendszerei, rendszerelemei a Biztonsági Jelentésben szereplő tervezési feltételezéseknek és célkitűzéseknek megfelelően működnek.

3.2.5.1100. Az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentum előzetes változatát az üzembe helyezés tapasztalatai alapján felül kell vizsgálni, és a Biztonsági Jelentéssel összhangban szükség szerint módosítani, véglegesíteni kell.

3.2.5.1200. Az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentum módosítására, vagy az abban foglaltaktól való ideiglenes eltérésre vonatkozó szabályokat belső eljárásrendben rögzíteni kell. Az eltérések megengedhetőségét, megfelelőségét minden esetben biztonsági elemzéssel kell igazolni.

3.3. SPECIÁLIS TERVEZÉSI KÖVETELMÉNYEK

3.3.1. Biztonsági osztályba sorolt rendszerek tervezése

3.3.1.0100. A biztonsági osztályba sorolt rendszerek és rendszerelemek tervezése során a megkövetelt tervezési kritériumok teljesítése érdekében elsősorban a redundancia, diverzitás, fizikai és villamos betáplálás szempontjából történő elválasztás, funkcionális elkülönítés és függetlenség, valamint – amennyiben szükséges – független adatkapcsolat és meghibásodás-védett tervezési elveket kell alkalmazni. Az ilyen rendszereket megbízható, minősített rendszerelemek alkalmazásával, szükség szerint független segédrendszerek kialakításával kell megtervezni.

3.3.1.0200. A biztonsági osztályba sorolt rendszerek és rendszerelemek tervezése során ésszerűen megvalósítható mértékben a passzív, inherensen biztonságos megoldásokat kell alkalmazni, amelyek biztosítják, hogy a rendszerek és rendszerelemek meghibásodása – külső beavatkozás nélkül is – biztonságos állapothoz vezet.

3.3.1.0300. Valamely nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszer vagy rendszerelem meghibásodása nem okozhatja egy nála magasabb biztonsági osztályba sorolt rendszer vagy rendszerelem meghibásodását.

3.3.1.0400. Új atomerőművi blokk esetén ésszerűen megvalósítható mértékben egyszerű biztonsági rendszereket kell alkalmazni annak érdekében, hogy minimálisra csökkenjen:

- a) az operátor által végzendő beavatkozások száma,
- b) a beavatkozások száma egy adott funkció ellátása érdekében,
- c) a védelmi reteszelvek szükségessége,
- d) a működtetéshez szükséges, valamint a biztonsággal és a megbízhatósággal összefüggő rendszerelemek száma,
- e) a karbantartás és az ellenőrzések igénye, és
- f) a kiszolgáló rendszerek száma.

3.3.1.0500. A biztonsági osztályba sorolt rendszereket és rendszerelemeket méretezni kell a természeti eredetű külső hatásokra legalább a 10^{-4} /év ismétlődési gyakoriságnak megfelelően, amennyiben a rendszerelemnek az adott helyzetben biztonsági funkciója lehet.

3.3.1.0600. Biztosítani kell, hogy a biztonsági rendszerek, rendszerelemek, azok segédrendszerei a lehető legnagyobb mértékben védettek legyenek a belső és külső veszélyeztető tényezők hatásaitól, a meghibásodott rendszerek, rendszerelemek közötti kölcsönhatásoktól.

3.3.1.0700. A közös okú meghibásodás lehetőségét figyelembe kell venni annak meghatározása során, hogy a redundancia, diverzitás, a fizikai elválasztás, valamint a funkcionális elkülönítés elveit hol és milyen módon kell alkalmazni a megkövetelt funkció és megbízhatóság megvalósításához.

3.3.1.0800. A tervezésnél alkalmazni kell az egyszeres hibatűrés követelményét. A rendszerelemek szándékolatlan működésének lehetőségét egy lehetséges meghibásodási módként kell kezelni. Passzív rendszerelem meghibásodását figyelembe kell venni, hacsak nem igazolható, hogy a passzív rendszerelem meghibásodása nagyon kis valószínűségű, vagy nem befolyásolja az adott funkciót.

3.3.1.0900. Az F1 és a helyreállítás céljából nem megközelíthető F2 szintű biztonsági funkciót ellátó rendszereknek redundáns áganként önálló biztonsági villamos betáplálással kell rendelkezniük, továbbá a tervezett redundanciájuknak és függetlenségüknek legalább olyannak kell lenniük, hogy:

- a) a rendszerben fellépő egyszeres hiba ne okozhassa a védelmi funkció elvesztését, és

b) bármely egyedi rendszerelemnek az üzemből való kivétele ne okozza az elemzésekben feltételezett minimális redundancia elvesztését.

3.3.1.1000. Biztosítani kell, hogy az F1 szintű biztonsági funkciót ellátó rendszerek működőképessége üzem közben ellenőrizhető legyen.

3.3.1.1100. Az F1A szintű biztonsági funkciót ellátó rendszerek aktiválását és működtetését vagy automatizált rendszerekkel kell biztosítani, vagy passzív rendszereket kell alkalmazni úgy, hogy TA2-4 üzemállapotot eredményező kezdeti eseményt követő 30 percen belül ne legyen szükség operátori beavatkozásra. Ha a funkció ellátásához a kezdeti eseményt követő 30 percen belüli időszakra operátori beavatkozás kerül betervezésre, akkor igazolni kell, hogy az operátori beavatkozás automatikus működéssel vagy passzív rendszerek alkalmazásával nem helyettesíthető, továbbá igazolni kell azt is, hogy a tervezett beavatkozás az operátor által végrehajtható.

3.3.1.1200. Amennyiben a valószínűségi biztonsági célok elérése csak különlegesen nagy megbízhatóságú rendszerek alkalmazásával lenne biztosítható, akkor az ilyen biztonsági funkciót diverz módon kell ellátni.

3.3.1.1300. Az atomreaktor automatikus leállítását és az aktív biztonsági funkciót ellátó rendszerek vezérlését végző rendszer megfelelő tervezésével biztosítani kell, hogy az üzemviteli személyzet a kiépített operatív irányítási helyekről ne tudja megakadályozni az automatikus biztonsági működéseket sem TA1 üzemállapot, sem TA2-4 üzemállapotot eredményező események esetén, ugyanakkor a szükséges beavatkozásokat végre tudja hajtani.

3.3.1.1400. A biztonsági funkciót ellátó programozott rendszereknek – a programozott rendszerekre vonatkozó általános követelményeken túlmenően – teljesíteniük kell a következő követelményeket:

- a) a legszigorúbb minőségbiztosítási követelményeket kielégítő referenciákkal rendelkező hardver és szoftver eszközöket kell használni,
- b) a teljes fejlesztési folyamatot, beleértve a tervezési változtatások ellenőrzését, tesztelését és üzembe helyezését szisztematikusan dokumentálni és értékelni kell,
- c) a számítógépes alapú rendszerek megbízhatóságának igazolása érdekében a számítógépes alapú rendszereket olyan szakértőkkel kell felülvizsgáltatni, akik függetlenek a tervezőtől és a szállítótól, továbbá
- d) amennyiben egy rendszer szükséges megbízhatósági szintje nem igazolható, akkor a hozzárendelt védelmi funkciók teljesítését diverz eszközökkel is biztosítani kell.

3.3.1.1500. A biztonsági korlátok és a biztonsági funkciót ellátó rendszerek beállítási értékei között megfelelő tartalékot kell biztosítani.

3.3.1.1600. A biztonsági osztályba sorolt rendszerek, rendszerelemek tervezése, kivitelezése és karbantartása során biztosítani kell, hogy minőségük és az általuk megvalósított biztonsági funkciók megbízhatósága megfeleljen osztályba sorolásuknak.

3.3.1.1700. Az egyes biztonsági osztályokra meg kell határozni:

- a) a tervezés, gyártás, szerelés és ellenőrzés során alkalmazandó megfelelő követelményeket és szabványokat,
- b) a tartalék energiaforrásból való betáplálás szükségességét, a környezetállósági minősítés követelményeit,
- c) a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek rendelkezésre állásának vagy rendelkezésre nem állásnak feltételezését a determinisztikus biztonsági elemzésekben, és
- d) a minőségi követelményeket.

3.3.2. Tervezés élettartamra

Tervezési élettartam

3.3.2.0100. Meg kell határozni az atomerőmű tervezett élettartamát és azt, hogy mely biztonsági vagy fizikai gát funkciót teljesítő rendszer elem élettartama határozza meg, vagy korlátozza ezt az élettartamot.

3.3.2.0200. Az élettartamot korlátozó degradációs folyamatok elemzésével bizonyítani kell, hogy a nem cserélhető rendszer elemek és a nem cserélendő passzív biztonsági és fizikai gát funkciót megvalósító rendszer elemek élettartama legalább olyan hosszú, mint az atomerőmű egészére meghatározott tervezett élettartam, figyelembe véve a teljes élettartam során várható terheléseket és öregedési folyamatokat.

3.3.2.0300. Meg kell határozni, hogy milyen feltételek mellett teljesíthetők a tervezett élettartam alatt a nukleáris biztonsági követelmények.

3.3.2.0400. Amennyiben a rendszer, rendszer elem élettartama rövidebb, mint az atomerőmű tervezett élettartama, ezek felújíthatóságát, cserélhetőségét biztosítani kell.

3.3.2.0500. A leszerelés megkezdéséig és a leszerelés során funkciót ellátó rendszerek, rendszer elemek tervezett élettartamában figyelembe kell venni a leszereléshez szükséges időtartamot is.

Szerkezeti anyagokkal kapcsolatos követelmények

3.3.2.0600. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek tervezésekor olyan szerkezeti anyagokat kell alkalmazni, amelyek:

- a) kipróbáltak, megfelelnek a tervezési és környezeti feltételeknek,
- b) minőségi osztályuk, jellemzőik igazoltan a tervezésnél alkalmazott szabvány vagy tervezői specifikáció által megadott határértéken belüliek,
- c) neutronsugárzásnak kitett rendszerek, rendszerelemek esetén a felaktiválódásra a lehető legkevésbé hajlamosak, szerkezetük pedig olyan, hogy felaktiválódás esetén a felaktiválódott részek helyben maradnak,
- d) a neutronsugárzásnak kitett ABOS 1. biztonsági osztályba sorolt rendszerelemek esetén anyagtulajdonságainak változása a lehető legkisebb és ellenőrizhető,
- e) degradációs folyamataik az adott körülmények között és közegben ismertek, a degradáció a tervezett élettartamon belül a funkciót nem korlátozza,
- f) olyan felületi kiképzést tesznek lehetővé, amelyek az üzemeltetés és a leszerelés során a lehető legnagyobb mértékben dekontaminálhatók, továbbá
- g) tűzállóak.

3.3.2.0700. A tervezés során az élettartamot korlátozó degradációs folyamatok elemzésével bizonyítani kell, hogy

- a) a szerkezeti anyagok szilárdsági tulajdonságai az öregedés hatása ellenére megfelelnek a TA1-4 üzemiállapotokra számított maximális terheléseknek az üzemiállapotra előírt biztonsági tartalékok figyelembevételével; és
- b) a kritikus szerkezetekben a törésmechanika követelmények is teljesülnek.

3.3.2.0800. A tervezés során az anyagkiválasztáskor be kell tartani a katasztrófális meghibásodás elleni kritériumokat. Vizsgálni kell az összes jellemző törési mechanizmust az érintett rendszerelemeknél.

3.3.2.0900. A tervezés során a szerkezeti anyagok kiválasztásakor, az anyag- vagy termékszabványoknak megfelelően, meg kell határozni az ellenőrzéseket, anyagvizsgálatokat és a bizonylatolás követelményeit.

3.3.2.1000. Új anyagok és gyártási módszerek esetén minősítési eljárást kell lefolytatni, amely alapján a felhasználás céljának és követelményeinek való megfelelés igazolható.

3.3.2.1100. Biztosítani kell, hogy a konténmentben használt anyagok fizikai-kémiai tulajdonságai megakadályozzák a TA2-4 üzemiállapotot eredményező események során a jelentős mértékű hidrogénképződést.

3.3.2.1200. A tervezés során a szerkezeti anyagokkal kapcsolatban be kell tartani az alábbi követelményeket:

- a) hegesztendő ausztenites öntvények esetén a delta-ferrit tartalmat korlátozni és ellenőrizni kell,
- b) a nehezen vizsgálható ausztenites öntvények alkalmazása esetén elemezni kell a hőmérsékleti öregedéssel szembeni ellenállást,
- c) rézötvözetek alkalmazása a tápvíz-, fűtő- és kondenzátum-rendszer üzemi közegeivel érintkező rendszerelemekben nem megengedett,
- d) gőz- és nagysebességű vízrendszerekben eróziós korrózióknak ellenálló anyagokat kell alkalmazni, továbbá
- e) vízüzemi közeggel érintkező szénacél rendszerelemek esetén az általános korróziós folyamatokra a szilárdsági elemzésekben meghatározott falvastagság tartalékot kell előírni.

3.3.2.1300. A tervezés során az alkalmazott anyagok kiválasztásakor figyelembe kell venni az atomerőmű tervezett leszerelésének alábbi szempontjait is:

- a) a leszerelési stratégiában meghatározott hosszú idejű tárolhatóság az atomerőműben,
- b) ellenálló-képesség az atomerőműben alkalmazott vegyi anyagokkal szemben,
- c) kopásállóság, ami lehetővé teszi a megfelelő dekontaminálást az élettartam végén is, továbbá
- d) az üzemelés során felaktiválódó anyagok esetén – a leszerelés tervezett ütemezésével összhangban – a lehető legrovidebb felezési idő.

Vegyészet

3.3.2.1400. Az atomerőművi blokk primer és szekunder köri, valamint segéd- és kiszolgáló rendszereinek vízüzemét úgy kell megtervezni, hogy

- a) az alkalmazott technológiai közegek és segédanyagok kémiai összetétele és kondicionálása összhangban legyen a szerkezeti anyagokkal, a konstrukcióval;
- b) a korróziós hatások a tervezett mérték alatt maradjanak, és garantálják a rendszerelemek integritását; valamint
- c) a közegben levő radioaktív anyagok mennyisége mindenkor az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten legyen.

3.3.2.1500. A hűtő- és munkaközegek megfelelőségét számításokkal, elemzésekkel kell igazolni figyelembe véve az atomerőmű tervezett élettartamát.

3.3.2.1600. Mintavételi rendszert kell betervezni, hogy nyomon követhető legyen a biztonság szempontjából fontos vízüzemi paraméterek változása, időben jelezhetőek legyenek a nemkívánatos vízkémiai és korróziós folyamatok, a korróziótermékek felhalmozódása és aktivitásuk változása, továbbá az üzemanyag-burkolatok inhermetikussá válása. A tervben biztosítani kell, hogy a mintavételi rendszerből származó minta reprezentatív és a biztonság szempontjából visszahatásmentes legyen.

3.3.2.1700. Meg kell tervezni minden rendszerre a korróziótermékek, radioaktív szennyeződések, valamint az egyéb szennyezők eltávolításának folyamatát, és erre megfelelő módszereket kell kidolgozni, és eszközöket kell tervezni.

3.3.2.1800. A vízüzemek szabályozására alkalmazott vegyszerek koncentrációját, a vízüzemek korróziót befolyásoló paramétereit úgy kell megválasztani, valamint a szennyezőanyagok és korróziótermékek koncentrációját olyan szinten kell meghatározni, hogy azok az adott hőmérséklet, nyomás és áramlási viszonyok mellett az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szintű káros hatást gyakorolják az alkalmazott szerkezeti anyagokra, az atomeróművi blokk minden tervezett üzemi állapotában.

3.3.2.1900. A vízüzemek tervezésekor elemezni kell a korróziót befolyásoló paramétereknek és a korróziótermékeknek a szerkezeti anyagokra gyakorolt hatását. Meg kell határozni a korróziótermékek koncentrációjának határértékeit, a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekben, rendszerelemekben levő lerakódások megengedett mértékeit, amelyek nem veszélyeztethetik a biztonságos üzemeltetést. Meg kell tervezni a szükséges intézkedéseket, eszközöket és eljárásokat a határértékek átlépésének megakadályozására és esetleges átlépés esetén a normaértékek visszaállítására.

3.3.2.2000. A korróziót befolyásoló paraméterek, a reaktivást lekötő, neutronelnyelő anyag koncentrációváltozásával járó pH-effektust korrigáló vegyszerek koncentrációjának szabályozásánál figyelembe kell venni a radiolitikus reakciók hatását.

3.3.2.2100. Víz tisztító rendszereket kell tervezni annak elősegítése érdekében, hogy a környezetbe kibocsátott radioaktív anyagok mennyisége és koncentrációja minden tervezett üzemi állapotban a korlátok alatt, az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten maradjon. Biztosítani kell, hogy a tisztítási folyamatok során keletkező radioaktív hulladék mennyisége és aktivitása az ésszerűen elérhető legalacsonyabb legyen.

3.3.2.2200. A víz tisztító rendszerek kapacitásának garantálni kell, hogy a rendszerekben lévő korróziótermékek mennyisége állandóan a terv szerint megengedett, megfelelően alacsony szinten legyen.

3.3.2.2300. Olyan tisztítási technológiákat kell alkalmazni, melyek biztosítják, hogy az érintett szerkezeti anyagok felületén a passzív védőréteg megmarad, vagy ismét kialakul.

Rendszerelemek környezetállósági minősítése

3.3.2.2400. A tervezés során meg kell határozni a TA üzemi állapotokban, a külső és belső veszélyeztető tényezők hatására kialakuló környezeti körülményeket, hatásokat, amelyek között a rendszereknek, rendszerelemeknek teljesíteniük kell a biztonsági és a fizikai gát funkcióikat. A terv által meghatározott terjedelemben meg kell határozni a környezeti körülményeket a tervezési alap kiterjesztését képező állapotokra is.

3.3.2.2500. Minősítési eljárásokat kell alkalmazni annak igazolására, hogy a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek és rendszerelemek képesek ellátni a funkciójukat az atomerómű élettartama alatt a TA1-4 üzemi állapotot eredményező események során fennálló környezeti feltételek mellett, amennyiben működésük ekkor szükséges.

3.3.2.2600. Passzív fémes és beton rendszerelemek környezetállóságát tervezéssel kell biztosítani. A környezetállóságot szükség esetén elemzésekkel kell igazolni.

3.3.2.2700. A nem fémes, nem beton rendszerelemek, valamint az aktív rendszerelemek alkalmasságát egyedi vagy típusminősítéssel kell igazolni.

3.3.2.2800. A rendszerelem tervezői minősítésekor figyelembe kell venni az üzem alatti öregedési mechanizmusokat, és igazolni kell, hogy az öregedési hatás ellenére a tervezett üzemidejük végén is képesek a megkövetelt megbízhatósággal funkciójukat teljesíteni.

3.3.2.2900. A tervben meg kell határozni a minősített állapot fenntartásának módját, feltételeit.

3.3.2.3000. Az elárasztásra és tűzre akkor kell minősíteni, ha azok bekövetkezhetnek a rendszerelem felszerelésének helyén, és a biztonsági funkciók teljesítésének igazolásához az ilyen eseményeket az egyszeres hibakritérium alkalmazása mellett nem lehet kizárni.

3.3.2.3100. Vizsgálni kell, hogy az elektromágneses hatások veszélyeztethetik-e valamely biztonsági funkció ellátását. Biztosítani kell, hogy a biztonsági funkció ellátását ilyen hatások ne befolyásolhassák.

3.3.2.3200. Ha a rendszerelemnek üzemzavari helyzet kialakulása után ellenőrző vagy következménycsökkentő funkciója van, akkor mind az üzemzavar, mind az azt követő állapotok elviselésére minősíteni kell.

3.3.2.3300. Baleset kezelésénél, következményeinek enyhítésénél szerepet játszó rendszerek és rendszerelemek minősítési eljárása során, a súlyos baleset közben feltételezhető legvalószínűbb körülmények és terhelések mellett, igazolni kell azok szükséges ideig fennálló működőképességét.

Karbantartás, felülvizsgálat, ellenőrzés

3.3.2.3400. Meg kell határozni minden nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszer, rendszerelem esetében az üzem közbeni vagy rendszeres időszakonkénti ellenőrzés, felülvizsgálat, anyagvizsgálat programját, a szerkezeti épség, a tömörség-ellenőrzés és a funkciópróbák módját és gyakoriságát, a tervszerű megelőző karbantartásra és más karbantartási stratégiákra vonatkozó tervezői előírásokat.

3.3.2.3500. Meg kell határozni a működőképességet, megfelelőséget jellemző paramétereket. Ezekre a paraméterekre meg kell adni a megfelelőségi kritériumokat, amelyek teljesülését a vizsgálatok, ellenőrzések során mérni, ellenőrizni kell. Az elfogadható értékektől való eltérés esetére meg kell tervezni a szükséges intézkedéseket, beleértve a karbantartási programok módosítását.

3.3.2.3600. A tervezés során, amennyiben a vizsgálatok, ellenőrzések végrehajtása nem biztosítható a szerkezet takarása, a hozzáférés korlátos volta miatt, akkor vagy tervezési megoldások szükségesek a korlátozott hozzáférés ellensúlyozására, vagy igazolni kell, hogy a tervezett ideig tartó működés ellenőrzés, felügyelet nélkül fenntartható.

3.3.2.3700. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek funkciópróbájának ciklusidejét, felülvizsgálatának gyakoriságát, lefolytatásának követelményeit, karbantartásának módját és feltételeit a tervezés során úgy kell meghatározni és megalapozni, hogy

- a) az összhangban legyen a rendszer, rendszerelem tervezési elveivel, konstrukciójával,
- b) biztosítsa, hogy az adott biztonsági funkció a rendszer, rendszerelem próbája, felülvizsgálata, karbantartása mellett megbízhatóan megvalósul, valamint
- c) a rendszer, rendszerelem próba, felülvizsgálat, karbantartás miatt történő üzemből való kivétele a nukleáris biztonság szempontjából tolerálható legyen, a felülvizsgálat, próba, karbantartás gyakorisága nem vezethet a nukleáris biztonság csökkenéséhez.

3.3.2.3800. A tervezés során meg kell határozni a rendszerelemek gyártóművi, átvételi vizsgálataira vonatkozó előírásokat. A gyártás közbeni ellenőrzési módszereknek a későbbi összehasonlíthatóság érdekében illeszkedni kell az üzem közben tervezett vizsgálati módszerekhez. Külön előírásokat kell meghatározni azon rendszerelemek gyártás során elvégzendő vizsgálataira, amelyek esetében az ellenőrzés a rendszerelem üzemeltetése során nem végezhető el hozzáférés hiányában vagy a rendszerelemek felaktiválódása miatt.

Öregedéskezelés

3.3.2.3900. Azonosítani kell az öregedési folyamatokat, azok jellemzőit minden biztonsági osztályba sorolt rendszerelem esetében, és meg kell adni az üzemeltetés során végrehajtandó öregedéskezelési program, és rendszer kidolgozásához szükséges adatokat és módszereket. A tervező által meghatározott öregedéskezelési rendszernek összhangban kell lenni a karbantartási programokkal, a rendszerelemek minősítésével és a minősített állapot fenntartását szolgáló programokkal.

3.3.2.4000. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek tervezésekor vizsgálni kell a várható öregedési folyamatokat és azok hatásait. Igazolni kell – az eredeti állapot és az öregedési folyamatok lehetséges bizonytalanságainak figyelembe-vételével –, hogy az alkalmazott szerkezeti anyagok öregedési folyamatai a tervezett élettartam során nem gátolják a rendszereket, rendszerelemeket biztonsági funkcióik teljesítésében.

3.3.2.4100. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek tervezésekor a választott szerkezeti anyagok tulajdonságainak az öregedési folyamatok következtében bekövetkező változását értékelni kell. Meg kell határozni a rendszerek, rendszerelemek megengedett élettartamát, integrált üzemidejét, igénybevételének ciklusszámát.

3.3.2.4200. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekre, rendszerelemekre a tervezés során egyértelmű működési mutatókat, kritériumokat kell meghatározni, az elhasználódási állapotuk, üzemben tarthatósági feltételeik és maradék élettartamuk meghatározásához.

3.3.2.4300. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekre, rendszerelemekre ki kell dolgozni az öregedéskezelés előírásait. Az előírásoknak ki kell terjednie:

- a) a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek öregedési helyeinek és az azokon várható öregedési folyamatok azonosítására,
- b) az öregedési folyamatok várható előrehaladásának becslésére,

- c) az öregedési folyamatok kezeléséhez szükséges karbantartási, felügyeleti, próba- és monitorozási tevékenységre, valamint
- d) az öregedési és állapotromlási folyamatok lassítására, kedvezőtlen hatásainak csökkentésére szolgáló intézkedések meghatározására.

3.3.2.4400. A primer kör nyomástartó berendezéseinek és csővezetékeinek azon részeire, amelyek nagy neutronsugárzásnak vagy más öregedési folyamatnak vannak kitéve, az alkalmazott anyagokban végbemenő öregedési folyamatok ellenőrzése érdekében felügyeleti programot kell kidolgozni és végrehajtani.

3.3.3. Nyomástartó berendezés és csővezeték tervezése

3.3.3.0100. A tervezés során a TA1-4 üzemmállapotokra – beleértve a külső és belső veszélyeztető tényezők által kiváltott hatásokat – meg kell határozni az üzemi körülményeket és a mechanikai terheket, terhelési ciklusokat.

3.3.3.0200. A méretezést megalapozó, a rendszerelemek megfelelőségét alátámasztó számításokat egységes, a nukleáris iparban elfogadott előírásrendszer, szabvány szerint, a rendszerek, rendszerelemek biztonsági osztályának megfelelően kell elvégezni. Be kell mutatni a méretezést alátámasztó számításokat, az egyes terhelési esetekre végzett ellenőrző elemzéseket, továbbá a tervezés során feltételezett körülményeket, megfontolásokat.

3.3.3.0300. Kerülni kell a különböző szabványok, előírás-rendszerek szerint tervezett nyomástartó berendezés és csővezeték alkalmazását. Amennyiben ilyen előfordul, a különböző előírásrendszerek alapján méretezett nyomástartó berendezés és csővezeték illesztésének, összeszerelésének lehetőségét külön elemzéssel kell alátámasztani.

3.3.3.0400. A konténmentet mint nyomástartó berendezést kell méretezni és nyomástartó képességének rendszeres ellenőrzési lehetőségét biztosítani kell.

3.3.3.0500. Igazolni kell, hogy a B1 és B2 szintek szerinti fizikai gát funkciót teljesítő, ABOS 1. és 2. biztonsági osztályba sorolt rendszerelemek anyaga a terhelésnek megfelelő szívóssággal rendelkezik. Az anyagban – a TA1-4 üzemmállapotokban – új repedések nem keletkezhetnek. Igazolni kell, hogy az anyagban már meglévő repedések az instabil repedésterjedéssel szemben megfelelő ellenállással rendelkeznek, ezáltal biztosított, hogy a betervezett rendszeres vizsgálatok a hibákat időben feltárják.

3.3.3.0600. A nyomástartó berendezés és csővezeték tervezésekor figyelembe kell venni az anyagok fizikai, mechanikai tulajdonságainak neutronfluxus hatására történő megváltozását.

3.3.3.0700. A nyomástartó berendezés és csővezeték tervezésénél az alkalmazott szabványok keretein belül biztosítani kell, hogy

- a) a kötések számát minimalizálják, és
- b) a csővezetékek elemeinek összeillesztésénél hegesztett kötések alkalmazzanak, kivéve, ahol
  - ba) az üzemeltetési körülmények miatt oldható kötés szükséges, vagy
  - bb) hegesztési munkák végzése tilos, vagy
  - bc) igazolható, hogy az oldható kötés meghibásodása nem jár a szervezetlen szivárgás növekedésével, vagy primer vagy szekunder körű hűtőközeg-vesztéssel.

3.3.3.0800. Csak külön elemzés elvégzése esetén, egyedi, indokolt esetben, szabad varratokat alkalmazni olyan helyeken, ahol ezek hajlító-igénybevételnek vannak kitéve, és ahol a feszültség koncentrálnodik. A nyomástartó berendezés és csővezeték hegesztésénél teljes beolvadást biztosító kötést kell alkalmazni.

3.3.3.0900. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek, rendszerelemek tervezésénél a mechanikai és az áramlás által keltett rezgéseket, valamint az általuk okozott romlási folyamatokat figyelembe kell venni. A rendszereket, rendszerelemeket úgy kell megtervezni, hogy a rezgések minimálisak legyenek. Az üzembe helyezés során bizonyítani kell, hogy a rezgések szintje nem haladja meg a tervezésnél megengedhetőként figyelembe vett mértéket.

3.3.3.1000. A nyomástartó berendezést és csővezetéket az általa teljesített biztonsági funkció által meghatározott mértékben el kell látni ellenőrző és mérőműszerekkel a nyomás, a hőmérséklet, az üzemi közeg közegárama, szintje és kémiai összetétele, valamint az elmozdulások és a hermetikusság ellenőrzésére.

3.3.3.1100. Az egyes rendszerekbe beépítendő szerelvények mennyiségét, helyét és típusát úgy kell meghatározni, hogy lehetséges legyen:

- a) a normál üzemviteli útvonalak és paraméterek beállítása,
- b) a biztonsági funkciók ellátása,
- c) időszakos funkciópróbák, időszakos ellenőrzési programok elvégzése, és
- d) a rendszerelemek kizárása a karbantartáshoz és a javításhoz.

3.3.3.1200. A nyomástartó berendezéseket és csővezetékeket, amennyiben a megengedettnél nagyobb nyomás alakulhat ki bennük, megfelelő nyomáshatároló eszközzel kell felszerelni. A nyomáshatároló eszközöket úgy kell megtervezni, hogy működésük esetén a környezetbe kikerülő radioaktív anyag mennyisége az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szintű legyen.

3.3.3.1300. Amennyiben egy nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszer, rendszerelem kapcsolatban van egy olyan rendszerrel, rendszerelemmel, amelynek üzemi nyomása az előbbinél magasabb, akkor a rendszert, rendszerelemet ezen utóbbi rendszer, rendszerelem nyomásértékeire kell tervezni, vagy tervezési megoldásokkal kell gondoskodni arról, hogy még egyszeres meghibásodás esetén se lépje túl az alacsonyabb nyomásra tervezett rendszer, rendszerelem nyomása a tervezési értéket.

3.3.4. Építmények és épületszerkezetek tervezése

3.3.4.0100. Az atomerőmű építményei tervezése során az építészeti-műszaki tervezésre vonatkozó általános szabályokat a nukleáris biztonsági követelmények figyelembevételével kell alkalmazni.

3.3.4.0200. Biztosítani kell, hogy az atomerőmű építményei és épületszerkezetek biztonsági osztályba sorolásuk szerint elviseljék a TA1-4 üzemállapotokban fellépő és a tervezési alap kiterjesztését jelentő TAK1, TAK2 körülmények közötti terheléseket, környezeti hatásokat, az adott üzemállapotra meghatározott megfelelőségi kritériumok szerint.

3.3.4.0300. Ahol szükséges, megfelelő mintavételezési és monitorozási lehetőségeket kell kialakítani annak érdekében, hogy az épületszerkezetek megfelelősége az élettartamuk alatt folyamatosan ellenőrizhető legyen.

3.3.4.0400. A biztonsági osztályba sorolt építményeket biztonsági földrengés által okozott igénybevételekre kell tervezni, beleértve az alapozás megfelelő tervezését és a biztonsági földrengés által kiváltott geotechnikai veszélyek hatásait is. A biztonsági osztályba sorolt építmények megfelelő szerkezeti kialakításával minimalizálni kell azok földrengés során fellépő igénybevételét. A szomszédos építményekkel való kölcsönhatást a biztonsági földrengés esetén ki kell zárni.

3.3.4.0500. A földrengésre való méretezést, biztonsági osztályba sorolt építményekre és épületszerkezeteire elfogadott módszertani és szabványok szerinti előírások alapján kell végezni.

3.3.4.0600. Az építmények, épületszerkezetek földrengésállóságához szükséges tervezési input megállapításának alapja a biztonsági földrengés szabadfelszíni válaszspektrumából származtatott tervezési input válaszspektrum. Ebből kell visszaszámolni az építmény alapozási síkjában ható talajmozgást.

3.3.4.0700. Dinamikai elemzésekkel kell igazolni az építmények tartószerkezeteinek megfelelő teherbíró képességét a biztonsági földrengésnek megfelelő talajmozgások által okozott terhekre. A dinamikai elemzés metodikájának és a modellezés bonyolultságának összhangban kell lennie az atomerőmű kockázatával, és ezen belül az épületszerkezet biztonsági osztályával, az épületszerkezet funkciójával és a várt számítási eredmények felhasználásának céljával.

3.3.4.0800. A talaj-építmény kölcsönhatás modellezésénél kezelni kell az építmény beágyazását, a számításba vett talaj mélységét, rétegződését, dinamikai tulajdonságait és az azt terhelő bizonytalanságot.

3.3.4.0900. A teherbírás ellenőrzését a nukleáris iparban elfogadott szabványok szerint kell végezni. Az épületszerkezetek konstrukciós kialakításából származtatható elmozdulásokra, alakváltozásokra vonatkozó korlátok teljesülését értékelni kell.

3.3.4.1000. A földművek tervezését a vonatkozó szabványok szerint az atomerőmű tervezési alapjába tartozó földrengésből származó hatások figyelembevételével kell elvégezni.

3.3.5. Elrendezés

3.3.5.0100. A rendszerelemek elrendezésénél a közös okú hibák elkerülése érdekében a redundancia, a diverzitás és a függetlenség követelményeit figyelembe kell venni.

3.3.5.0200. Az elrendezésnek biztosítani kell, hogy a tervezési alapban szereplő események valamint az egyes építmények, rendszerek kölcsönhatásai ne okozhassanak elfogadhatatlan mérvű károsodást az atomerőműben.

3.3.5.0300. A nukleáris biztonság szempontjából fontos redundáns rendszereket megfelelő fizikai elválasztással kell tervezni. Üzemelő atomerőművi blokk átalakítása során ezt a követelményt a meglévő műszaki adottságok figyelembevételével kell alkalmazni.

3.3.5.0400. Az atomerőműn belüli szállító eszközökkel történő mozgatósi útvonalakat úgy kell megtervezni, hogy az emelt terhek esetleges leesése ne veszélyeztessen más rendszer, rendszerelem biztonsági funkciójának ellátását, vagy olyan eszközöket kell tervezni, amelyekkel biztosítható, hogy a teher leejtése legfeljebb TAK üzemállapotot eredményező eseménynek minősül.

3.3.5.0500. A rendszerek, rendszerelemek elhelyezését úgy kell tervezni, hogy az biztosítson lehetőséget az ellenőrzés, karbantartás, javítás, tartalék alkatrészek cseréje és leszerelés végrehajtására az ezek során felmerülő dózis

minimalizálásával. Biztosítani kell az alapanyag és a hegesztett kötések szemrevételezési, roncsolásmentes vizsgálattal történő ellenőrzési, valamint tisztítási, lemosási és javítási lehetőségét. Üzemelő atomerőművi blokk átalakítása során ezt a pontot a meglévő műszaki adottságok figyelembevételével kell alkalmazni.

3.3.5.0600. A munkahelyeket megközelítő vagy a menekülésre szolgáló útvonalakat úgy kell méretezni, hogy az üzemeltető személyzet védőfelszerelésben is könnyen tudjon mozogni. Megfelelő méretű és teherbírású, akadálytalan útvonalakat kell biztosítani a felaktiválódott vagy szennyeződött tárgyak gépi szállításához. A szerszámok, eszközök tárolására, valamint a munkafolyamatok előkészítésére szolgáló helyiségeket a jelentős sugárzású területektől a sugárvédelmi szempontokat figyelembe vevő megfelelő távolságban kell kialakítani.

3.3.5.0700. Az atomerőművi blokk biztonságos üzemeléséhez szükséges logisztikai háttérrel, szolgáltatásokat és eszközöket, beleértve a közlekedési utakat, vízellátást, tűzvízhálózatot, telephelyi kommunikációs eszközöket úgy kell tervezni és telepíteni, hogy azok a TA1-4 üzemállapotokban és biztonsági földrengés során is el tudják látni funkciójukat.

3.3.5.0800. Az atomerőművi blokkot úgy kell megtervezni, hogy szükség esetén lehetőség legyen az üzemeltető személyzet bejutására a konténment egyes helyiségeibe a konténment zártságának folyamatos biztosítása mellett.

3.3.5.0900. Az atomerőmű építményeit úgy kell megtervezni, hogy veszélyhelyzet esetén az atomerőmű telephelyén tartózkodó személyek kimenekítése és mentése gyorsan és biztonságosan megvalósítható legyen.

3.3.5.1000. Az F1 funkciót ellátó redundáns rendszerek kábeleinek elrendezésekor a fizikai elválasztás elvét alkalmazni kell. A villamos és az irányítástechnikai kábeleket el kell választani. Üzemelő atomerőművi blokk átalakítása során ezt a pontot a meglévő műszaki adottságok figyelembevételével kell alkalmazni.

3.3.5.1100. Külső veszélyeztető tényezők hatásainak kezelésében szerepet játszó biztonsági besorolású redundáns rendszereket úgy kell elhelyezni, hogy a hatás ne gátolhassa meg egyidejűleg az összes redundáns elem biztonsági funkciójának teljesítését.

3.3.6. *Specifikus veszélyeztető tényezők*

Földrengés

3.3.6.0100. A biztonsági földrengés teljes üzemidőre vonatkoztatott meghaladási valószínűsége nem lehet nagyobb, mint 5×10^{-3} . A telephely-specifikus biztonsági földrengést az átlagos veszélyeztetettségi görbe szerint, a szabadfelszíni válaszspektrummal, ennek megfelelő gyorsulás-idő függvénnyel kell jellemezni, a felszíni rétegek nemlineáris átvitelének figyelembevételével. Ennek alapján meg kell határozni azt a válaszspektrumot, amely a tervezés mértékadó inputját képezi a biztonsági földrengésre történő tervezés, ellenőrzés és minősítés során.

3.3.6.0200. Függetlenül a telephely szeizmicitásától, a biztonsági földrengés maximális vízszintes gyorsulásértéke a szabad felszínen nem lehet kisebb, mint 0,1g.

3.3.6.0300. Az atomerőművet úgy kell megtervezni, hogy az alapvető biztonsági funkciók megvalósuljanak a biztonsági földrengés esetén is, és az atomerőmű ellenőrzött, biztonságos leállított állapotba kerüljön a földrengést követően az ehhez szükséges rendszerek, rendszerelemek egyszeres hibája mellett is.

3.3.6.0400. Az F1 biztonsági funkciót megvalósító, továbbá a földrengéssel szembeni védelem megvalósításában résztvevő F2 funkciót ellátó rendszereket és rendszerelemeket úgy kell megtervezni, minősíteni, hogy azok megőrizzék a megkövetelt működőképességüket, funkciójukat biztonsági földrengés esetén. A tervezést és a minősítést a biztonsági osztálynak megfelelően, nukleáris szabványok, tesztelési eljárások szerint kell végezni.

3.3.6.0500. A B1, B2 funkciót megvalósító ABOS 1. és 2. biztonsági osztályba sorolt, továbbá a földrengéssel szembeni védelem megvalósításában részt vevő B3 funkciót ellátó rendszereket és rendszerelemeket úgy kell megtervezni, hogy azok megőrizzék szerkezeti integritásukat, stabilitásukat és tömörségüket biztonsági földrengés esetén. A tervezést a biztonsági osztálynak megfelelően, nukleáris szabványok szerint kell végezni.

3.3.6.0600. Biztosítani kell az F1, B1, és B2 funkciójú, továbbá a földrengéssel szembeni védelem megvalósításában részt vevő F2 vagy B3 funkciót ellátó rendszer, rendszerelem védelmét a biztonsági vagy fizikai gát funkcióval nem rendelkező rendszerelemeknek biztonsági földrengés hatására bekövetkező sérülésével, kölcsönhatásával szemben.

3.3.6.0700. Biztosítani kell, hogy a biztonsági földrengés spektrális és maximális gyorsulásértékeinek kisebb meghaladása esetén se következzen be a rendszerek, rendszerelemek azonnali funkcióvesztése.

3.3.6.0800. A rendszerek és rendszerelemek konstrukciója, a csomópontok és kihorgonyzások kialakítása során biztosítani kell, hogy a szerkezet a rugalmas-képlékeny tartományban működve energiadisszipáló képességgel rendelkezzen.

3.3.6.0900. A rideg sérülési módot megfelelő anyagválasztással és konstrukciós megoldásokkal ki kell zárni. Meg kell akadályozni a szomszédos rendszerek és rendszerelemek, a körülvevő tartószerkezet kölcsönhatását, egymással való ütközését.

3.3.6.1000. A rendszerek, rendszerelemek funkcióját figyelembe véve kell meghatározni a biztonsági földrengés által kiváltott teherrel kombinált terheket. A földrengés bekövetkezésekor az atomerőmű üzemi vagy leállított, karbantartás, átrakás alatti vagy TA2 üzemállapota alapján, az ezekre az üzemállapotokra jellemző terheket kell kombinálni a biztonsági földrengésből és a földrengés által kiváltott hatásokból adódó terhekkkel, figyelembe véve azok egyidejűségét, együttthatását is. A megfelelőség kritériuma vonatkozhat a feszültségekre, az alakváltozásokra, az elmozdulásokra és a működőképességre, valamint ezek kombinációira az adott biztonsági osztályra vonatkozó nukleáris szabványok szerint. A TA3 és TA4 üzemállapotot eredményező események és a biztonsági földrengés mint független események egyidejűségét nem kell feltételezni. A tervezésnél figyelembe kell venni a biztonsági földrengés másodlagos hatásait is.

3.3.6.1100. A rendszerek és rendszerelemek tervezésénél a felállítás helyére jellemző válaszspektrumot, gyorsulás-időfüggvényt kell mértékadónak tekinteni, amelyet szabvány szerint kell képezni telephely-specifikus biztonsági földrengésre meghatározott tervezési input, az építmény dinamikus válasza és a talaj-épület kölcsönhatás figyelembevételével.

3.3.6.1200. A földrengés hatásának kezelése nem függhet külső szolgáltatások rendelkezésre állásától, mint villamos hálózati kapcsolat, tűzoltás, logisztikai szolgáltatások.

3.3.6.1300. Az atomerőművi blokkot ABOS 2. osztályba sorolt földrengésjelző rendszerrel kell megtervezni és ellátni, amelynek jelzése alapján vagy automatikus védelmi működések indulnak, vagy a kezelő teszi meg a szükséges intézkedéseket. Mindkét esetben meg kell határozni a földrengés azon jellemzőjét, amihez a működés, az intézkedés kötött. Amennyiben olyan rendszer létesül, amely földrengés esetén automatikus védelmi működést indít, akkor annak felépítését redundanciáját, diverzitását, fizikai elválasztását és megbízhatóságát illeszteni kell a védelmi rendszerrel szemben megköveteltekhez.

3.3.6.1400. Az atomerőművi blokkot ABOS 3. biztonsági osztályba sorolt földrengés regisztráló rendszerrel kell megtervezni és ellátni, amelynek jelét feldolgozva értékelni lehet a földrengés hatásait és a továbbüzemelés biztonságát. A tervben meg kell határozni a földrengés azon jellemzőit, továbbá az atomerőmű állapotának értékeléséhez szükséges jellemzőket, amelyek a biztonságos továbbüzemelés értékelésének alapját képezik.

3.3.6.1500. Speciális üzemzavar- és balesetkezelési eljárásokat, intézkedéseket kell kidolgozni földrengés esetére. Az eljárásokban és intézkedési tervekben szabályozni kell az atomerőmű üzemének és kiszolgálásának szervezését, a földrengést követő állapot értékelését, a földrengést követő ellenőrzések körét és módszerét, az újraindítás feltételeit.

3.3.6.1600. Biztosítani kell, hogy az üzemi eseményekkel azonos gyakoriságú üzemi földrengés esetén az üzemeltetés vagy zavartalanul folyhasson, vagy ha az üzemi földrengés esetén az atomerőmű leáll, akkor a rengést követően újraindítható maradjon.

3.3.6.1700. Új atomerőművi blokk esetén az üzemi földrengésre is tervezni és minősíteni kell az atomerőmű F1 és F2, valamint B1, B2 és B3 funkcióval rendelkező ABOS 1-3. biztonsági osztályba sorolt rendszereit és rendszerlemeit, ha az üzemi földrengés maximális vízszintes gyorsulásértéke a biztonsági földrengés maximális vízszintes gyorsulásértékének egyharmadát meghaladja. A tervezést, ellenőrzést és minősítést a TA2 üzemállapotra előírt szabályok és megfelelőségi kritériumok szerint kell végezni. Amennyiben az üzemi földrengés maximális vízszintes gyorsulásértéke a biztonsági földrengés maximális vízszintes gyorsulásértéke egyharmadánál kisebb, az atomerőmű biztonsági osztályba sorolt rendszereit és rendszerlemeit az üzemi földrengésre nem kell tervezni, minősíteni.

Speciális belső veszélyeztető tényezők

3.3.6.1800. A kezdeti események vizsgálatának részeként azonosítani kell azokat a speciális belső veszélyeztető tényezőket, mint elárasztás, tűz, robbanás, nagy energiájú csőtörés, amelyek bekövetkezése biztonsági vagy izoláló gát funkcióteljesítését befolyásolhatja.

3.3.6.1900. Azonosítani kell a belső veszélynek kitett helyiségeket, az azokban potenciálisan érintett, biztonsági funkcióval rendelkező rendszereket és rendszerlemeiket. A vizsgált események hatása nem akadályozhatja meg a biztonsági funkciók teljesülését.

3.3.6.2000. Elárasztás esetén biztosítani kell, hogy a kikerülő közeget megfelelően össze lehessen gyűjteni, biztonságos módon el lehessen vezetni.

Külső természeti veszélyeztető tényezők

3.3.6.2100. A telephelyre jellemző, a tervezési alapba tartozó természeti jelenségekkel, folyamatokkal összefüggő veszélyeztető tényezők minden típusára meg kell határozni a tervezés inputját képező mértékadó jellemzőt, amelynek a teljes üzemidőre vonatkoztatott meghaladási valószínűsége nem lehet nagyobb, mint 5×10^{-3} .

3.3.6.2200. Biztosítani kell az atomerőmű biztonságos üzemeltetését a külső természeti veszélyeztető tényezők körülményei között is. Számításba kell venni a természeti veszélyeztető tényezők ésszerűen feltételezhető kombinációit. Figyelembe kell venni a biztonsági funkcióval nem rendelkező rendszerek, rendszerelemek természeti veszélyeztető tényezők hatására bekövetkező meghibásodásainak biztonsági funkciókra gyakorolt hatását.

3.3.6.2300. Külső veszélyeztető tényezők hatásainak elhárítására tervezett rendszerek és szervezési megoldások esetében figyelembe kell venni azt a helyzetet, ha a telephely megközelítése, a rendszerek kiszolgálása és működtetése tartósan nehézségekbe ütközik.

Az emberi tevékenységgel összefüggő külső veszélyeztető tényezők

3.3.6.2400. Ha a telephelyen vagy annak környezetében jelentős energiasűrűségű rádiófrekvenciás vagy mikrohullámú elektromágneses sugárforrás található, akkor vizsgálni kell annak hatását a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekre, rendszerelemekre. Ha ilyen hatás lehetősége fennáll, akkor megfelelő védelmi intézkedésekről kell gondoskodni.

3.3.6.2500. Meg kell határozni a tervezési alapba tartozó emberi tevékenységgel összefüggő veszélyeztető tényezőket és ezek hatását a biztonsági funkcióval rendelkező rendszerekre, rendszerelemekre. Amennyiben ezek a hatások a biztonsági funkció teljesülését befolyásolják, e hatásokkal szemben védelmet kell biztosítani. A védelem biztosítható adminisztratív eszközökkel is, azaz a veszélyt jelentő emberi tevékenység korlátozásával, de a védelem műszaki megoldásait ezekkel szemben előnyben kell részesíteni, amennyiben ilyen megoldások ésszerűen megvalósíthatók.

3.3.6.2600. A 3.3.6.2700.–3.3.6.3100. pont követelményeit csak az új atomerőművi blokkokra kell alkalmazni.

3.3.6.2700. A külső tevékenységből eredő veszélyeztető tényezők hatását jellemző mértékadó tervezési input paramétereket úgy kell meghatározni, hogy azok meghaladási valószínűsége a teljes üzemidő alatt ne legyen nagyobb, mint 5×10^{-3} .

3.3.6.2800. A katonai és polgári repülőgép becsapódás esetére biztosítani kell a TAK1 üzemállapotra vonatkozó követelmények teljesítését.

3.3.6.2900. Elemezni szükséges a magyar légtérben repülő, katonai és polgári repülőgép lezuhanásának következményeit.

3.3.6.3000. Igazolni kell, hogy az atomerőművi blokk rendelkezik olyan beépített tervezési jellemzőkkel és funkcionális képességekkel, amelyek biztosítják, hogy katonai vagy polgári repülőgép rázuhanását követően is:

- a) az atomreaktor aktív zónájának hűtése fennmarad, vagy a konténment nem sérül, és
- b) a pihentető medence hűtése, vagy integritása fennmarad.

3.3.6.3100. A 3.3.6.2700. pont szerinti elemzésnek ki kell terjednie:

- a) az érintett építmények meghatározására,
- b) az esemény miatti mechanikai hatásokra: az építmények stabilitása, a szerkezetek átszakítása, az építmények és az érintett rendszerelemek rezgése és ütése,
- c) a tűz és robbanás hatásaira, és
- d) az üzemeltető személyzetnek a szükséges tevékenységek ellátására való képességére.

3.3.7. Tűzvédelem

3.3.7.0100. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszereket, rendszerelemeket úgy kell tervezni és elhelyezni, hogy a tűz gyakorisága és hatásai minimálisak legyenek. Biztosítani kell, hogy az atomerőmű a tűz során és utána egyaránt leállítható, a maradványhő eltávolítható, a radioaktív anyagok környezetbe történő kikerülése megakadályozható, és az atomerőművi üzemállapot monitorozható legyen. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszereket, rendszerelemeket tartalmazó építményekben a redundáns rendszereket, rendszerelemeket magába foglaló helyiségeket önálló tűzszakaszként kell kialakítani. Amennyiben ez nem valósítható meg, akkor aktív és passzív tűzvédelmi eszközökkel ellátott tűzcellákat kell alkalmazni a tűzveszélyelemzésnek megfelelően.

3.3.7.0200. Minden tűzszakaszt vagy tűzcellát tűzjelzéssel kell felszerelni. A blokkvezénylőben a tűz pontos helyéről tájékoztató jelzést kell biztosítani. Ezeket a rendszereket szünetmentes biztonsági energiabetáplálással és megfelelő tűzálló kábelezéssel kell ellátni.

3.3.7.0300. Állandó beépítésű vagy mozgatható, automata vagy kézi oltórendszereket kell telepíteni, amelyeket úgy kell tervezni és elhelyezni, hogy törésük, téves vagy szándékolatlan működtetésük ne legyen jelentős hatással a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek és rendszerelemek biztonsági funkciójának teljesíthetőségére.

3.3.7.0400. A tűzivíz elosztó rendszerének, az épületen kívüli és belüli csővezetékeinek biztosítaniuk kell az atomerőmű biztonság szempontjából fontos területeinek lefedettségét. A lefedettséget a tűzveszélyelemzéssel kell igazolni.

3.3.7.0500. A szellőzőrendszereket úgy kell elrendezni, hogy tűz esetén minden tűzszakasz betöltse az elválasztó funkcióját.

3.3.7.0600. A szellőzőrendszerek azon részeinek, amelyek a tűzszakaszokon kívül helyezkednek el, ugyanolyan tűzállósági besorolással kell rendelkezniük, mint a tűzszakasz, vagy megfelelő osztályú tűzvédelmi csappantyúval kell biztosítani elszigetelésüket.

3.3.7.0700. Azokat a tereket, ahol a tűz radioaktív kibocsátást okozhat, tűzjelzéssel és – ahol szükséges – beépített tűzoltó berendezéssel kell ellátni. Az ilyen terekben az elrendezést, a tűzvédelmi elválasztásokat, a szellőzőrendszereket és a beépített tűzoltó berendezéseket úgy kell megtervezni és telepíteni, hogy megelőzhető legyen a kontamináció terjedése, és a tűzterhelések az ésszerűen elérhető lehető legkisebbek legyenek. Ahol a radioaktív hulladék kezelése során éghető anyagok kerülnek felhasználásra, olyan beépített oltóberendezést kell alkalmazni, ahol az oltóanyag az alkalmazott éghető anyagnak megfelelő.

3.3.7.0800. Elemezni kell a radioaktív hulladékok öngyulladásának lehetőségét és potenciális hatásait.

3.3.7.0900. Robbanásveszélyes közeg használata és tárolása esetén biztosítani kell, hogy az érintett rendszeremlek védeltsége összhangban legyen a közeg veszélyességével.

3.3.8. Leszerelés

3.3.8.0100. A tervezés során figyelembe kell venni az atomerőművi blokk végleges leállítására és a leszerelésére vonatkozó követelményeket is.

3.3.8.0200. Biztosítani kell az atomerőmű területén tartózkodó személyek és a lakosság sugárterhelésének, valamint a radioaktív kibocsátásoknak az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten tartását és a környezet radioaktív szennyeződésének elkerülését a leszerelés során is. Ennek érdekében olyan tervezési megoldásokat kell alkalmazni, amelyek lehetővé teszik a leszerelés alatt várhatóan fellépő sugárterhelések optimalizálását, a keletkező radioaktív hulladékok mennyiségének és aktivitásának ésszerűen alacsony szinten tartását.

3.3.8.0300. Már a tervezési fázisban intézkedéseket kell előírni a radioaktív szivárgások és kifolyások csökkentésére, ennek érdekében:

- a) korlátozni kell az eltakart, bebetonozott, földbe fektetett csővezetékek, csatornák és rendszeremlek mennyiségét a falakban és földemlekben, az eltakart rendszeremlek esetében monitorozási lehetőséget kell biztosítani,
- b) korlátozni kell a potenciálisan radioaktív közegeket tartalmazó tartályok, aknák és szennyvízvezetékek mennyiségét, továbbá
- c) a bebetonozott csővezetéseket, a tartályokat és az aknákat rozsdamentes acélból kell készíteni.

3.3.9. Emberi tényező

3.3.9.0100. Az üzemeltető személyzet munkaterületeit, munkakörnyezetét és az ember-gép kapcsolatot ergonómiai, valamint a téves beavatkozások lehetőségei szempontból elemezni kell. A terveket az elemzések eredményeinek figyelembevételével kell elkészíteni.

3.3.9.0200. A rendszerek, rendszeremlek ember-gép kapcsolatát és ergonómiai kialakítását olyan módon kell megtervezni, hogy – a feltételezett fizikai környezet és a várható pszichikai állapot figyelembevételével – a megfelelően képzett személyzet szükség esetén az elvárt időtartam alatt legyen képes feladatait sikeresen elvégezni.

3.3.9.0300. A tervezés során el kell végezni az üzemeltető személyzetre háruló, a biztonsági funkciók teljesítéséhez kapcsolódó feladatok elemzését. A tervezett operátori beavatkozásokat és azok megfelelő megbízhatóságú végrehajthatóságát validálni kell, különös tekintettel a tervezési üzemzavarok és a meghatározott baleseti helyzetek kezelésére. A validáció legfontosabb eszköze a teljesléptékű szimulátor. Ezen a vizsgálatok eredményeit az eljárásoknak és a személyzeti betanító és szinten tartó képzés terveinek kidolgozásakor figyelembe kell venni.

3.3.9.0400. A kezelői felületek tervezésére, gyártására és minősítésére a koncepcionális tervezés időszakában ergonómiai tervezési követelményeket kell meghatározni.

3.3.9.0500. Az ember-gép kapcsolati felületek – vezénylők, képernyők – tervezésének és ellenőrzésének támogatására üzemeltető, irányítástechnikai, informatikai és technológiai szakembereket kell bevonni.

3.3.9.0600. Annak érdekében, hogy az üzemeltető személyzet tagjai az atomerőművi blokk minden üzemi állapotban – a munkakörüknek megfelelő terjedelemben – teljes és hatékonyan feldolgozható információval rendelkezzenek, az érintett munkaterületeken megfelelően minősített mérőműszereket és hagyományos vagy számítógépes kijelzőket kell elhelyezni. Biztosítani kell, hogy a műszerezés lehetővé tegye minden, a reaktorzóna, a reaktor-hűtőrendszerek és a konténment funkció ellátása szempontjából jelentős paraméter mérését, az atomerőművi blokk megbízható és biztonságos üzemeltetéséhez szükséges információ rendelkezésre állását, valamint a biztonság szempontjából fontos mért vagy származtatott paraméterek automatikus rögzítését.

3.3.9.0700. Megfelelő kommunikációs rendszert kell tervezni a különböző helyszínek között információáramlás és utasítástovábbítás céljára. A kommunikációs rendszernek biztosítani kell a nem helyhez kötött tevékenységek elvégzéséhez szükséges megfelelő mobilitást is. Kommunikációs kapcsolatot kell biztosítani olyan külső szervezetekkel is, amelyeknek a tevékenységére szükség lehet a TA1-4 és a TAK1, TAK2 üzemiállapotok során.

3.4. A KIEMELTEN FONTOS RENDSZEREK ÉS RENDSZERELEMEK TERVEZÉSE

3.4.1. Az atomreaktor és az aktív zóna tervezése

Az atomreaktor és aktív zóna integritása

3.4.1.0100. Az aktív zóna szerkezetének, az atomreaktor belső elemeinek tervezésekor figyelembe kell venni az összes lehetséges őket érő hatást. Különös tekintettel a besugárzás, a kémiai és fizikai folyamatok, a statikus és dinamikus mechanikai terhelések, a hőmérséklet okozta deformációk és feszültségek, és a gyártási túrérek, valamint az élettartam során létrejövő változások figyelembevételével kell igazolni a biztonságos üzemképességet.

3.4.1.0200. Az aktív zónát biztonságosan alá kell támasztani és rögzíteni kell a reaktortartály belső szerkezeteihez és azokon keresztül a tartályhoz. Kialakításának olyannak kell lennie, hogy megakadályozza a zónaszerkezet egészének és a szerkezeten belüli elemek nem tervezett elmozdulásait, károsodáshoz vezető rezgéseit.

3.4.1.0300. Az atomreaktort és szerkezeti elemeit úgy kell megtervezni, hogy csak egyféleképpen lehessen összeállítani, rossz sorrendben történő visszahelyezés, vagy nem megfelelő rendszerelem elhelyezése kizárható legyen.

3.4.1.0400. A konstrukciónak vagy a gyártástechnológiának biztosítania kell azt a lehetőséget, hogy a fűtőelemkötegek szerkezetét és alkatrészeit megfelelően ellenőrizni lehessen az aktív zónába való behelyezésük előtt. Eszközöket kell biztosítani a besugárzás utáni ellenőrzésük megvalósítására.

3.4.1.0500. Az atomreaktort és az aktív zónát úgy kell kialakítani, hogy a TA1-4 üzemiállapotot eredményező események estén az atomerőművi blokk rendszereinek, rendszerelemeinek mechanikai meghibásodásai és az atomreaktor hűtőközegének fizikai viselkedése ne akadályozhassák meg az atomreaktor leállítását, szubkritikus állapotban tartását és hűtését.

3.4.1.0600. Az aktív zónához telepített mérőrendszereknek biztosítaniuk kell az üzemeltetés feltételei és korlátai teljesülésének ellenőrzéséhez szükséges paraméterek elegendő pontosságú, folyamatos meghatározását. A szükséges paramétereket rendszeres időközönkénti mérési információkra alapozottan, vagy mérések és számítások kombinációjával kell biztosítani.

3.4.1.0700. Az aktív zóna nukleáris jellemzőinek olyanoknak kell lenniük, hogy hőmérséklet-változások, a hűtőközeg elvesztése, bórhiány vagy az aktív zóna geometriai változásai a TA1-4 üzemiállapotokban nem okozhatnak szabályozhatatlan mértékű reaktivitás-növekedést.

3.4.1.0800. Az atomreaktor leállított állapotában és átrakása során biztosítani kell, hogy hasadóanyag vagy abszorbens aktív zónába való bejuttatása, vagy onnan történő eltávolítása során is folyamatosan fennálljon az előírt mértékű szubkritikuság.

3.4.1.0900. Az aktív zóna tervezésénél biztosítani kell, hogy egy-egy zónaparaméter kismértékű megváltoztatása ne okozzon kedvezőtlen irányú, jelentős változásokat a TA1-4 üzemiállapotokban.

3.4.1.1000. Az aktív zóna konstrukciójának biztosítania kell, hogy a TA1-4 üzemiállapotot eredményező eseményt követően, a fűtőelemkötegek üzemszerű eszközökkel eltávolíthatóak legyenek az atomreaktorból.

A reaktivitás szabályozása

3.4.1.1100. Az atomreaktor leállítását és reaktivitásának szabályozását legalább két, olyan különböző elv szerint működő, F1A biztonsági funkciót megvalósító rendszerrel kell biztosítani, amelyek közül bármelyik önmagában is képes a TA1-4 üzemiállapotokból az atomreaktor leállítására. A leállító rendszerek közül legalább az egyiknek automatikus és gyors működésűnek kell lennie, amely – előre meghatározott feltételek teljesülése esetén – az üzemviteli személyzet tevékenységétől függetlenül és megszakíthatatlan módon az atomreaktort nagy megbízhatósággal leállítja. Mindkét leállító- és szabályozórendszer egyszeres hibatűrő kell, hogy legyen, bármelyik villamos betáplálás hibája és a legnagyobb értékességű szabályozórúd működésképtelensége esetén is.

3.4.1.1200. Az aktív zóna reaktivitás szabályozását az üzemanyag-dúsítás, szabályozó és védelmi rudak, oldott, és kiégő reaktormérgek olyan kombinációjával kell megvalósítani, amely biztosítja az ismételt kritikuság vagy a reaktivitás ugrásszerű változásának elkerülését, a TA1-4 üzemiállapotokat követően.

3.4.1.1300. Az atomreaktort leállító védelmi jeleket úgy kell kialakítani, hogy a TA2-4 üzemiállapotot eredményező eseményeknél a védelmi működés két különböző, független – egyenként is megfelelő redundanciával mért – fizikai jellemző bármelyikének határérték-túllépése esetén bekövetkezzen. A TA2-4 üzemiállapotot eredményező

eseményekből eredő eseményláncok kimenetele nem függhet lényegesen attól, hogy melyik fizikai paraméter indítja el a reaktorvédelmet.

3.4.1.1400. A reaktivitást szabályozó és az atomreaktort leállító rendszerek megfelelő tervezésével biztosítani kell, hogy a TA1 4 üzemállapotban a nukleáris üzemanyag és hűtőközeg hőmérsékletére, valamint más fizikai paraméterekre vonatkozó biztonsági határértékek túllépése kizárt legyen.

3.4.1.1500. Az aktív zóna teljesítmény szerinti reaktivitás együtthatójának negatívnak kell maradnia a TA1-4 és TAK1 üzemállapotokban.

3.4.1.1600. A reaktivitást szabályozó és az atomreaktort leállító rendszereket oly módon kell megtervezni, hogy a reaktivitás-növekedés mértéke és sebessége, nem terv szerinti működés esetén se léphesse túl a tervezési határértéket.

A fűtőelemkötegek tervezése

3.4.1.1700. A fűtőelemkötegek teljes életútját meg kell tervezni, és az összes várható hatás figyelembevételével igazolni kell a nukleáris biztonsági követelmények teljesülését minden fázisban, a friss fűtőelemkötegek beérkezésétől a kiégett fűtőelemkötegek átmeneti tárolásáig, beleértve a kezelési, szállítási folyamatokat is.

3.4.1.1800. A normál üzem feltételei mellett a besugárzott fűtőelemkácsból a hasadási termékek szivárgását a gyakorlatilag lehetséges minimális értéken kell tartani.

3.4.1.1900. A tervezés során módszert kell biztosítani a meghibásodott fűtőelemkötegek azonosítására és speciális kezelésére.

3.4.1.2000. A fűtőelemkötegeknek – a maximális megengedett kiégést is figyelembe véve – a terv szerint megengedhető mértéket meghaladó meghibásodás nélkül el kell viselniük az elhasználódási folyamatokból eredő összes hatást.

3.4.1.2100. Megfelelő kialakítással kell biztosítani, hogy a fűtőelemkácsokat az áramlás által keltett rezgések és elmozdulások ne károsíthassák.

3.4.1.2200. Üzemelő atomerőműben módosított fűtőelemköteg csak az eredeti tervezési követelmények teljesülésének igazolása után vezethető be. Megfelelő referencia – hasonló atomerőműben, azonos használati körülmények melletti problémamentes alkalmazás – hiányában bevezető fűtőelemkötegek alkalmazása szükséges.

3.4.1.2300. Új üzemanyag esetén a fűtőelemkötegek tervezési követelményeinek meghatározását, betarthatóságát és a nukleáris üzemanyag viselkedését leíró modellek validáltságát kísérleti eredmények segítségével kell igazolni.

3.4.1.2400. Új üzemanyag esetén a 3.4.1.1700.–3.4.1.2200. pontban meghatározottakon túl a fűtőelemek biztonságosságának igazolásához be kell mutatni:

- a) azon kísérletek eredményeit, amelyek alapján az egyes tervezési követelmények határértékei kellő tartalékkal meghatározhatók,
- b) az üzemeltetés utáni fűtőelem állapotra irányuló vizsgálatok eredményeit,
- c) a fűtőelemköteg szerkezeti elemei szilárdsági követelményeinek betarthatóságát igazoló próbapados mérések eredményeit, és
- d) a nukleáris üzemanyag viselkedését leíró kódoknak fenti kísérleti eredményekre is alapozott validációját.

3.4.2. A fővízkör tervezése

3.4.2.0100. A fővízköri rendszerelemeknek el kell viselniük minden statikus és dinamikus terhelést, amely az atomerőmű TA1-4 és a TAK1 üzemállapotokban ezeket a rendszer elemeket éri úgy, hogy a biztonsági és fizikai gát funkciók – az üzemállapothoz rendelet kritériumok szerint – teljesüljenek.

3.4.2.0200. A tervezésnél figyelembe kell venni az üzemeltetés során várható hatásokat, amelyek a rendszer elemeket élettartamuk során érik, beleértve minden bizonytalanságot, ami a rendszer elemek tulajdonságainak kezdeti állapota és öregedés miatti lehetséges romlásának meghatározásában mutatkozik. Ezeknek megfelelően a fővízköri rendszer elemeket elegendő tartalékkal kell tervezni, ugyanakkor igazolni kell, hogy a robosztus tervezés nem vezet hátrányokhoz üzemzavari helyzetben.

3.4.2.0300. A fővízkört, mint a nyomás alatt lévő B1 funkcióval rendelkező, primerköri hőhordozót tároló rendszert, úgy kell megtervezni, hogy:

- a) ki kell zárni a katasztrofális meghibásodás lehetőségét;
- b) új atomerőművi blokk esetén meg kell felelni a törés előtti szivárgás észlelési és intézkedési feltételeinek, és biztosítani kell, hogy az esetleges szivárgások esetén azok továbbfejlődése lassú legyen annak érdekében, hogy az észlelésre és beavatkozásra elegendő idő álljon rendelkezésre;
- c) a fővízkör lezárását a becsatlakozó csővezetékek törése esetére minden csővezetéken két, a fővízkörhöz közel elhelyezkedő elzáró szerelvényel kell biztosítani; és

d) biztosítani kell a fővízkör integritásának folyamatos monitorozását.

3.4.2.0400. A fővízkör anyagainak kiválasztása során gondoskodni kell a szerkezeti anyagok üzemeltetés alatti felaktiválódásának minimumra csökkentéséről, különös tekintettel az atomerőmű leszerelési szempontjaira.

3.4.2.0500. A fővízkör belső szerkezeti elemei esetében a minimumra kell csökkenteni az olyan meghibásodások lehetőségét, amelyek elszabadult tárgyak keletkezése miatt a fővízkör más elemeinek roncsolódását eredményezhetik.

3.4.2.0600. A gőzfejlesztőket úgy kell tervezni, hogy azok megfelelően megbízható gátat jelentsenek mind a primer-, mind a szekunderkör oldaláról. A tervben minimálisra kell korlátozni a primerkörből a szekunderkörbe történő szivárgás lehetőségét, és eszközöket kell biztosítani ennek ellenőrzésére és lokalizálására.

3.4.2.0700. A gőzfejlesztők hőcserélő csöveit a primer oldalról kell behegeszteni a csőfalba. A hőcserélő csöveket tágtítani kell a köztük és a csőfal szekunder oldala közötti rés csökkentése érdekében.

3.4.2.0800. A gőzfejlesztők hőcserélő csöveit rögzíteni kell a rezgések által okozott romlás csökkentése érdekében. A csőtartókat úgy kell tervezni, hogy minimális legyen az általuk okozott kopás és az üzemi közeg lerakódása, a hőcserélő csövek és a tartózás között. A hőcserélő csöveket kopásálló anyagból kell készíteni.

3.4.2.0900. A gőzfejlesztők hőcserélő csőkötegeit úgy kell méretezni, hogy elegendő tartalék álljon rendelkezésre a hőcserélő csövek ledugózásának és eltömődésének kompenzálására a tervezett üzemidő végén is.

3.4.2.1000. Új atomerőművi blokk esetén biztosítani kell, hogy a gőzfejlesztők szekunder oldalának belső kialakítása lehetővé tegye a lerakódások hatékony eltávolítását, idegen agyagok bejutásának megakadályozását a szekunderköri csővezetékéből, valamint a gőzben lévő vízcseppek hatékony eltávolítását.

3.4.2.1100. A gőzfejlesztők víz- és gőztereinek méretét elegendő tartalékkal kell meghatározni annak érdekében, hogy az lehetővé tegye a primer és szekunder körre előírt üzemeltetési korlátozások betartását a normál üzem valamennyi állapotában.

3.4.2.1200. A térfogat-kiegyenlítő víz- és gőztereinek méretét elegendő tartalékkal kell meghatározni, annak érdekében, hogy lehetővé tegye a primerkörre előírt üzemeltetési korlátok betartását a normál üzem valamennyi üzemi állapotában.

3.4.2.1300. A primer kört megfelelő túlnyomás védelemmel kell ellátni. Nyomásszabályozási rendszert kell tervezni a primerköri hőhordozó hőmérsékletváltozásaiból következő térfogatváltozások hatásának kezelésére, az alábbi követelmények figyelembevételével:

- a) a fővízkör rendszerelemeit hideg állapotban is védeni kell a nem megengedhető mértékű túlnyomás ellen,
- b) kizárható nyomáscsökkentő rendszerelemeket kell tervezni a nagyobb nyomástranziensek kezelésére, és
- c) biztosítani kell az üzemzavari nyomáscsökkentést.

3.4.2.1400. Új atomerőművi blokk esetén:

- a) cserélhető térfogat-kiegyenlítő üzemi fűtőtesteket, valamint több, olyan független üzemi befecskendező vezetékkel kell alkalmazni, amelyek fűvókái könnyen ellenőrizhetők és cserélhetők;
- b) olyan üzemzavari befecskendező rendszert kell tervezni, amely teljesen független az üzemi befecskendező rendszertől; valamint
- c) a térfogat-kiegyenlítőt a primerköri csővezetékkel összekötő vezeték elrendezésénél figyelemmel kell lenni a hőmérséklet-rétegződésre, valamint a külső és belső ellenőrizhetőségre.

3.4.3. Hőelvitel

3.4.3.0100. Meg kell határozni, minőségileg és mennyiségileg elemezni kell az atomreaktor aktív zónájában történő hőfejlődés és hőátvitel minden létrejövő formáját. A hőátviteli rendszerek, rendszerelemek segítségével biztosítani kell a szükséges mértékű folyamatos hőelvonást és a végső hőelnyelő-közegbe való eljuttatást.

3.4.3.0200. Biztosítani kell az aktív zóna hűtését, és ennek érdekében:

- a) kényszercirkulációt kell biztosítani a megtermelt hő vagy maradványhő elszállítására az atomreaktor névleges teljesítményétől a lehűtött állapotáig; és
- b) a fővízkörben elegendő hatékonyságú természetes cirkulációs hűtésről kell gondoskodni, amely biztosítja a maradványhő elvezetését az aktív zónából, a kényszercirkuláció leállított állapotában.

3.4.3.0300. A hűtés folyamatos biztosítása érdekében:

- a) kerülni kell a csővezetékek reaktortartályhoz való csatlakoztatását a nukleáris üzemanyag aktív szintje alatt, és amennyiben kisebb vezeték csatlakoztatása elkerülhetetlen e szint alatt, akkor igazolni kell, hogy a reaktortartály nem üríthető a nukleáris üzemanyag aktív szintje alá leállított állapotokban,
- b) a fővízköri rendszerelemek elrendezésével biztosítani kell, hogy feltöltött állapotban az egyetlen szabad vízfelület a térfogat-kompenzátorban legyen,

- c) a fővízkör nyomvonalának kialakításával biztosítani kell, hogy a gőzfejlesztők leürítéséhez vagy karbantartásához ne legyen szükség a primerköri hőhordozó szintjének a melegági csonkok szintje alá történő csökkentésére,
- d) a nem kondenzálódó gázok eltávolításával biztosítani kell, hogy azok ne tudják a természetes cirkulációt megakadályozni, továbbá
- e) biztosítani kell a korróziós termékek és a lerakódások eltávolítási lehetőségét, annak érdekében, hogy az áramlási útvonalak elzáródása ne veszélyeztethesse az aktív zóna hűthetőségét.

3.4.3.0400. A gőzfejlesztőket úgy kell tervezni, hogy azok biztosítsák az atomreaktor megfelelő hűtését minden, a tervezési és kiterjesztett tervezési alapba tartozó üzemi állapotban.

3.4.3.0500. A maradványhő-elvonó rendszernek egyszeres meghibásodás feltételezésével is biztosítani kell a bomlási hő és a zóna más maradványhőjének az elvezetését oly mértékben, hogy sem a fűtőelemre, sem a primerkör nyomástartó berendezéseire és csővezetékeire megállapított határértékek túllépése ne következzen be.

3.4.3.0600. Besugárzott fűtőelemkötegeket tartalmazó rendszerek, így a leállított atomreaktor, vagy a pihentető medence esetében törekedni kell olyan megoldások alkalmazására, hogy a hőelvitel passzív módon is biztosítható legyen.

3.4.4. *Blokk- és tartalékvezénylő*

3.4.4.0100. Az atomerőművi blokkon blokkvezénylőt kell kialakítani, ahonnan az atomerőművi blokk normál üzemeltetését, biztonságos állapotban tartását, vagy ilyen állapotba való visszavitelét célzó tevékenységek végrehajthatók a TA1-4 és a TAK1 és TAK2 üzemi állapotokban. A blokkvezénylő tervezésekor a legkorszerűbb ergonomiai szempontokat és elveket kell figyelembe venni.

3.4.4.0200. Elégséges kijelző és archiváló, valamint beavatkozó eszköznek kell az üzemviteli személyzet rendelkezésére állnia a blokkvezénylőben a TA1-4 és a TAK1 és TAK2 üzemi állapotokra a következő célokból:

- a) az atomerőművi blokk és rendszerei, rendszerlemei állapotának megfelelő nyomon követése,
- b) a biztonságra lényeges hatással lévő változások nyilvánvaló és időben történő jelzése,
- c) bármilyen automatikus védelmi működés azonosítása, elmaradásuk esetén azok indítása, valamint
- d) átfogó kép kialakítása az atomerőművi blokk folyamatairól.

3.4.4.0300. Az atomerőművi blokkon tartalékvezénylőt kell kialakítani a blokkvezénylőtől fizikailag és villamos rendszerét tekintve is elkülönített helyen, ahová elégséges műszerezést, szabályozó- és vezérlőeszközöket kell telepíteni annak érdekében, hogy ha a blokkvezénylő üzemszerű használata bármilyen okból lehetetlenné válna, akkor:

- a) az atomreaktor leállítható, lehűthető és korlátlan ideig biztonságos állapotban tartható legyen; valamint
- b) az atomreaktor és a besugárzott fűtőelemkötegeket tartalmazó egyéb rendszerek maradványhő elvonása, az atomerőművi blokk fontos jellemzőinek folyamatosan ellenőrzése biztosított legyen.

3.4.4.0400. A tartalékvezénylő funkcióképességét rendszeres ellenőrzéssel kell biztosítani.

3.4.4.0500. Biztosítani kell, hogy a TA1-4 és a TAK1 és TAK2 üzemi állapotok belső vagy külső eseményei során a blokkvezénylő és a tartalékvezénylő egyidejűleg ne válhasson használatra alkalmatlanná, továbbá a blokkvezénylő és a tartalékvezénylő alkalmas legyen az üzemviteli személyzet hosszú idejű tartózkodásának biztosítására.

3.4.4.0600. A blokk- és a tartalékvezénylőben biztosítani kell a szükséges információk fogadását és megjelenítését, lehetővé téve az atomerőművi blokk állapotának és a kritikus biztonsági funkciók időben történő értékelését TA2-4 és TAK1, TAK2 üzemi állapotokban is.

3.4.4.0700. A biztonsági funkciót teljesítő blokk- és tartalékvezénylői rendszerek, rendszerlemek számára folyamatos, szünetmentes villamos betáplálást kell biztosítani.

3.4.4.0800. Olyan műszaki megoldásokat kell alkalmazni, amelyek kizárják a rendszerek, rendszerlemek egyidejű működtethetőségét a blokkvezénylőből és a tartalékvezénylőből. Amikor valamelyik vezénylő használatban van, ki kell zárni a másik vezénylőből érkező jeleket. A tartalékvezénylő illetéktelen használatát meg kell akadályozni. Új atomerőművi blokk esetén a tartalékvezénylő használatára irányuló próbálkozásról a blokkvezénylőben jelzést kell biztosítani.

3.4.4.0900. Kiemelten kell kezelni azoknak a blokk- és tartalékvezénylőn belül vagy kívül lehetséges eseményeknek az azonosítását, amelyek közvetlenül veszélyeztethetik az ott dolgozó személyzetet, a vezénylő folytonos használatát. A tervezés során olyan ésszerűen megvalósítható intézkedéseket kell meghatározni, melyek minimalizálják az ilyen események hatásait.

3.4.4.1000. A blokk- és tartalékvezénylőt önálló tűzszakaszokban kell elhelyezni, ami lehetővé teszi az atomreaktor biztonságos leállítását és a leállított állapotban szükséges biztonsági funkciók fenntartását a környező helyiségekben fellépő tűz esetén is.

3.4.4.1100. A blokk- és a tartalékvezénylő tervezésekor figyelembe kell venni az alábbi követelményeket:

- a) biztosítani kell a stabil és kiegyensúlyozott feladatmegosztást és elegendő információs eszközt az üzemviteli személyzet számára,
- b) meg kell oldani a megjelenített információ és a beavatkozó eszközök logikus, funkcionális csoportosítását, különös tekintettel arra, hogy az információ és a beavatkozások csoportosítása ne legyen ellentmondásos, valamint
- c) biztosítani kell, hogy felesleges, lényegtelen információ ne legyen megjelenítve.

3.4.4.1200. A blokkvezénylő tervezésekor a 3.4.4.0100. pontnak megfelelően figyelembe kell venni az alábbi követelményeket:

- a) biztosítani kell a rendszerek és folyamatok képernyő alapú ellenőrzésének lehetőségét, valamint a kezelő személyzetet segítő nagykapacitású számítástechnikai eszközöket,
- b) a blokkvezénylői személyzet által jól láthatóan és könnyen értelmezhető módon biztosítani kell az atomerőművi blokk mindenkori állapotának és fő paramétereinek egységes áttekintését, valamint
- c) a blokkvezénylői személyzet által biztonságosan elérhető és kezelhető közelségében biztosítani kell:
  - ca) a külső és belső kommunikációhoz szükséges eszközök rendelkezésre állását,
  - cb) a technológiai folyamatok és a kibocsátások sugárvédelmi méréseinek eredményeit,
  - cc) a tűzjelző rendszerekből származó információkat és egyes kiemelt fontosságú tűzoltó rendszerek működtetését,
  - cd) a karbantartási feladatok és engedélyezések végrehajtásához szükséges eszközöket,
  - ce) a blokkvezénylői dokumentáció rendelkezésre állását, és
  - cf) a blokkvezénylőbe történő belépés felügyeletét és korlátozását szolgáló eszközöket.

3.4.4.1300. A tartalékvezénylő tervezésekor figyelembe kell venni az alábbi követelményeket:

- a) a tartalékvezénylő várható használati eseteit figyelembe véve biztonságos megközelítési útvonalat kell kialakítani a blokkvezénylő és a tartalékvezénylő között,
- b) a tartalékvezénylő ember-gép kapcsolati megoldásait, a funkció figyelembevételével, a blokkvezénylőhöz hasonlóan kell kialakítani, valamint
- c) a tartalékvezénylőben biztosítani kell:
  - ca) a működtetéshez szükséges személyzet megfelelő elhelyezkedését,
  - cb) a külső és belső kommunikációhoz szükséges eszközök rendelkezésre állását,
  - cc) a tartalékvezénylőből végrehajtandó feladatokhoz szükséges információs és beavatkozó eszközöket, és
  - cd) a tartalékvezénylői dokumentáció rendelkezésre állását.

3.4.5. Villamos rendszerek és irányítástechnika

Villamos rendszerek és berendezések

3.4.5.0100. Biztosítani kell, hogy az atomerőművi blokk villamosenergia-ellátó rendszere képes legyen – az egyszeres meghibásodás és a telephelyen kívüli külső villamos betáplálás elvesztésének feltételezése mellett – a működéshez szükséges villamos energiával ellátni a biztonsági osztályba sorolt rendszereket és rendszerelemeket.

3.4.5.0200. Biztosítani kell, hogy mind a belső, mind a külső hálózatról induló villamos tranziensek az atomerőművi blokk rendszereit minimális mértékben érintsék.

3.4.5.0300. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek és rendszerelemek villamosenergia-ellátását biztonsági osztályuknak megfelelően, differenciált követelmények szerint kell tervezni.

3.4.5.0400. A TA1-4 üzemállapotokban a villamos rendszerek, rendszerelemek megengedett villamos terhelése nem haladhatja meg azok névleges terhelhetőségét. A tervezési specifikációban kell megadni a rendszerek és rendszerelemek villamos terhelésére vonatkozó korlátozásokat.

3.4.5.0500. Az atomerőművi blokk normál villamosenergia-ellátó rendszerében bekövetkező események kezelésére megfelelő intézkedéseket kell tartalmaznia a tervezési alapnak úgy, hogy az atomerőművi blokk biztonsága ilyen helyzetekben is garantálható legyen.

3.4.5.0600. Az energiaellátó rendszereket, rendszerelemeket, a biztonsági osztályba sorolás mellett, a villamosenergia-ellátás megengedhető kimaradása szempontjából is csoportosítani kell. Ezek alapján kell megtervezni az atomerőművi blokk villamos betáplálási hálózatát.

3.4.5.0700. A szünetmentes energiaellátás jellemzőit és a létfontosságú energiaellátás megengedhető kimaradásának időtartamát biztonsági megalapozással kell meghatározni.

3.4.5.0800. Az üzemi villamos betáplálás kiesésekor, vagy paramétereinek megengedett tartományból való kilépése esetén a biztonsági villamosenergia-ellátó rendszereknek megfelelő időn belül automatikusan át kell kapcsolniuk a tartalék betáplálásokra.

3.4.5.0900. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerek és rendszerelemek villamos betáplálásánál láncolt villamos kapcsolatok csak olyan módon létesíthetők, hogy téves üzemi vagy karbantartási műveletek hatására ne fordulhasson elő nem szándékolt funkcióvesztés.

Irányítástechnika

3.4.5.1000. Biztosítani kell az alapvető biztonsági funkciók ellenőrzéséhez szükséges paraméterek mérésére alkalmas műszerezést, megteremtve ezzel az atomerőművi blokk megbízható és biztonságos üzemeltetéséhez, a TA1-4 és a TAK1, TAK2 üzemállapotot eredményező események kezeléséhez szükséges információk rendelkezésre állását. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekre vonatkozó minden lényeges, mért és származtatott paraméter automatikus rögzítéséről is gondoskodni kell.

3.4.5.1100. Ellenőrző és mérőműszerezést kell biztosítani a radioaktív anyagok előfordulási helyeinek megfigyeléséhez és mennyiségének méréséhez minden olyan helyen, ahol a környezetbe történő kibocsátásuk lehetséges.

3.4.5.1200. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszer, rendszerelem műszer- és irányítástechnikai konfigurációja, működtető logikája vagy a hozzá tartozó adatok nem lehetnek megváltoztathatók olyan karbantartói vagy tesztmegoldásokkal, amelyek nem arra a funkcióra tervezettek, vagy nem állnak szigorú adminisztratív ellenőrzés alatt.

3.4.5.1300. A védelmi működésekhez, fontos paraméter-eltérésekhez tartozó jelzéseket hangjelzéssel kell ellátni a blokk- és tartalékvezénylőben egyaránt. A védelmi működéshez tartozó jelzések a határérték-túllépés megszűnése után is csak az üzemviteli személyzet beavatkozásával lehetnek nyugtázhatóak.

3.4.5.1400. A biztonsági paraméterekkel kapcsolatos műszerezésnek biztosítani kell mind a mérés, mind a feldolgozórendszer hibás állapotának felismerhetőségét.

3.4.5.1500. Megfelelő szabályozási eszközöket kell alkalmazni az üzemi paraméterek előírt tartományban tartása céljából.

3.4.5.1600. Olyan műszerezést, adatfeldolgozó, megjelenítő és archiváló rendszert kell létesíteni, amely alkalmas arra, hogy információt adjon az atomerőművi blokk állapotáról TAK2 üzemállapot környezeti körülményei között is, az ilyen helyzetre kidolgozott útmutató és belső utasítások terjedelmében.

Programozható irányítástechnikai rendszerek, rendszerelemek

3.4.5.1700. A programozható irányítástechnikai rendszereknek biztosítaniuk kell:

- a) az atomreaktor biztonságos automatikus leállítását és a biztonsági rendszerek indítását meghatározott paraméterek elérése esetén,
- b) elegendő és megfelelő információt az üzemeltető személyzet számára az atomerőmű állapotáról,
- c) beavatkozási és ellenőrzési eszközöket
  - ca) az elmaradt automatikus működések pótlására,
  - cb) az atomreaktor kézi vagy automatikus úton történő biztonságos leállított állapotba viteléhez, és ilyen állapotban tartásához, a TA1-4 és a TAK1 üzemállapotok körülményei között,
  - cc) azokhoz a biztonsági beavatkozásokhoz, amelyek nem tartoznak az automatikus biztonsági működések körébe, valamint
  - cd) a balesetkezeléshez szükséges kézi működtetésű műveletekhez, továbbá
- d) megfelelő adattárolási, rögzítési rendszert arra, hogy valamely tranzienst és üzemzavar részleteit később vizsgálhatóak legyenek.

3.4.5.1800. Biztosítani kell, hogy a reaktorvédelmi rendszer érzékelje a TA1-4 és a TAK1 üzemállapotokat és az állapotnak megfelelően biztosítsa:

- a) az atomreaktor leállítását,
- b) a megfelelő biztonsági funkciót ellátó rendszerelemek működtetését, és
- c) a támogató funkciók indítását.

3.4.5.1900. A programozható irányítástechnikai rendszerek funkcionális specifikációjának meg kell felelnie a következő követelményeknek:

- a) azonosítja az irányítási feladatot a technológiai céloknak és követelménynek megfelelően,
- b) minden irányítási feladathoz egyértelmű azonosító kódot rendel,
- c) az irányítási feladatokat a hozzárendelt technológiai feladat biztonsági szerepe alapján biztonsági osztályba sorolja,
- d) meghatározza az operátori beavatkozást igénylő feladatokat az atomerőmű TA üzemállapotra vonatkozóan oly módon, hogy az üzemeltető személyzet képes legyen azokat teljesíteni,

- e) tartalmazza az operátori feladatok végrehajtásához és az automatikus feladatok ellenőrzéséhez szükséges információkat,
  - f) az áttekinthetőség érdekében többszintű, és megfelelően strukturált, továbbá
  - g) ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek esetén azok funkcionális ellenőrzésére, validálására szimulációs módszereket határoz meg, továbbá
  - h) formai ellenőrzésére, verifikálására automatizált rendszert irányoz elő.
- 3.4.5.2000. A programozható irányítástechnikai rendszerek és rendszerelemek tervezését és kivitelezését az adott biztonsági besorolású, programozott irányítástechnikai rendszerekre és rendszerelemekre vonatkozó kiválasztott szabványoknak megfelelően, differenciált követelmények szerint kell végezni.
- 3.4.5.2100. Meg kell határozni a programozható irányítástechnikai rendszerek és a külvilág közötti emberi és automatikus kölcsönhatásokat logikai és fizikai interfészek formájában. A tervezett kölcsönhatások nem akadályozhatják az automatikus biztonsági funkciók teljesítését.
- 3.4.5.2200. Az ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek alrendszerének a megkövetelt hibatűrő képesség teljesítéséhez elegendő mértékben redundánsnak kell lenniük. A redundáns készleteknek funkcionálisan a lehető legnagyobb mértékben azonosak kell lenniük a szándékolt diverzitás alkalmazása mellett.
- 3.4.5.2300. A programozható irányítástechnikai rendszerek funkcióinak alrendszerekhez rendelése során alkalmazni kell a mélységben tagolt védelem elvét. A nem biztonsági, vagy az alacsonyabb biztonsági osztályba sorolt funkciók nem építhetők be egy biztonsági osztályba sorolt, vagy magasabb biztonsági osztályba sorolt alrendszerbe. Amennyiben erre nincs lehetőség, biztonsági elemzéssel kell igazolni, hogy az alacsonyabb biztonsági osztályú funkciót teljesítő alrendszer semmilyen módon nem akadályozza valamely magasabb biztonsági osztályú funkció ellátását.
- 3.4.5.2400. Különböző biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek közötti kapcsolat esetén igazolni kell, hogy az alacsonyabb osztályba sorolt rendszer a magasabb osztályba sorolt rendszer működését nem befolyásolja. Azonos biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek közötti kapcsolat esetén igazolni kell, hogy az egyik rendszer hibája a másik autonóm biztonsági funkcióinak teljesítését nem gátolja.
- 3.4.5.2500. A programozható irányítástechnikai rendszerek pontosságára, válaszidejére, eseménysorrend-meghatározására, feldolgozási kapacitástartalékára és kommunikációs kapacitástartalékára vonatkozóan az atomerőmű tervezési alapjával konzisztensen kell a követelményeket meghatározni.
- 3.4.5.2600. Minden ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszer által ellátott biztonsági funkció tekintetében biztosítani kell az egyszeres hibatűrő képesség folyamatos fenntartását. Funkcióvesztés még karbantartás vagy időszakos próba esetében sem engedhető meg. Igazolni kell, hogy az alkalmazott architektúra megfelel a megbízhatósági követelményeknek.
- 3.4.5.2700. Az ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek összes komponensének automatikus önellenőrző képességgel kell rendelkezni. Az önellenőrzés során feltárt hiba esetén – ha szükséges –, az alrendszer kimeneteit egy előre meghatározott, a biztonság irányába ható állapotba kell vezérelni.
- 3.4.5.2800. Az ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek önellenőrzés által nem ellenőrizhető meghibásodásainak feltárására, valamint a biztonsági funkciók működőképességének demonstrálására manuális kezdeményezésű tesztelési lehetőséget kell biztosítani. A tesztelési ciklusidő megfelelőségét valószínűségi biztonsági elemzés alapú megbízhatósági számításokkal kell igazolni.
- 3.4.5.2900. Az ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek esetén, a közös okú hibák lehetőségét minimalizálni kell megfelelő mértékű funkcionális vagy rendszerelem szintű diverzitás alkalmazásával. A diverzitás szükséges mértékét a megkívánt megbízhatósági követelményekből kell levezetni. Elemzéssel kell igazolni, hogy a választott megoldás mellett a közös okú meghibásodások valószínűsége elegendően alacsony.
- 3.4.5.3000. Az atomerőmű tervezési alapjával összhangban követelményeket kell meghatározni – adott működési igény esetén – a működésmaradás valószínűségére, valamint, ABOS 2. biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek esetén, a téves működés gyakoriságára vonatkozóan.
- 3.4.5.3100. Biztonsági osztályba sorolt programozható irányítástechnikai rendszerek komponenseit az adott környezetben teljes körűen kell tesztelni, a tesztelési és az elfogadási kritériumok előzetes meghatározásával.
- 3.4.5.3200. Megfelelő tervezési megoldásokkal biztosítani kell, továbbá intézkedésekkel kell biztosítani, hogy a programozható irányítástechnikai rendszerekhez – mind fizikailag, mind logikailag – csak azok a személyek férjenek hozzá, akiknek az szükséges és megengedett, és csak olyan szinten, olyan lehetőségekkel, amelyek a számukra előírt feladatok elvégzését lehetővé teszik.

3.4.5.3300. Kereskedelmi termék alkalmazása esetén a terméknek rendelkeznie kell egyedi- és típus-azonosítással és megfelelő minősítéssel, annak igazolására, hogy a termék a tervezési alpból levezetett követelményeknek megfelel.

3.4.5.3400. A műszerezettségnek a TA1-4 és a TAK1, TAK2 üzemiállapotok körülményei között is információt kell szolgáltatnia a kritikus biztonsági funkciók, valamint az atomerőművi blokk és a technológiai rendszerek állapotáról. Az informatikai és irányítástechnikai biztonság tervezési követelményei új atomerőművi blokk esetén

3.4.5.3500. Az Előzetes Biztonsági Jelentésben és a Végleges Biztonsági Jelentésben meg kell határozni az atomerőművi blokk irányítástechnikájával összefüggésben a mereven huzalozott – a félvezető alapú áramkörökkel gyártott logikákat beleértve – és a programozott eszközök megkülönböztetésével az informatikai és irányítástechnikai biztonság szempontjából kockázatot jelentő hozzáférések, valamint a funkció, a programok és az adatok módosításának fizikai lehetőségeit. Ezeket a lehetőségeket a megvalósíthatóság, valamint a módosítás eléréséhez szükséges szakértelem szintjének szempontjából sorrendbe kell állítani.

3.4.5.3600. A számítógépek rendelkezésiállapotát detektálni kell. Biztosítani kell, hogy a program és a konstans adatfájlok át nem írható adathordozóról beolvasott, installáláskor képzett megbízható adatok szerint ellenőrizhetőek legyenek. Ahol ésszerűen megvalósítható, szükséges a technológiából beolvasott adatok hitelességének vizsgálata.

3.4.5.3700. A védelmi és biztonsági rendszerekhez tartozó végrehajtó szerveket működtető továbbá a nukleáris biztonság szempontjából fontos, az üzemeltető személyzet döntéseit befolyásoló adatokat gyűjtő és megjelenítő funkciókat ellátó rendszereket és eszközöket meg kell védeni a biztonsági funkció megváltoztatását vagy ellehetlenítését elvileg lehetővé tévő külső informatikai befolyásolás ellen.

3.4.5.3800. A védelmi és biztonsági rendszerekhez tartozó végrehajtó szerveket működtető, továbbá a nukleáris biztonság szempontjából fontos, az üzemeltető személyzet döntéseit befolyásoló adatokat gyűjtő és megjelenítő funkciókat ellátó rendszereket és eszközöket úgy kell kialakítani, hogy az adatok áramlása csak belülről kifelé mehessen végbe.

3.4.5.3900. A biztonsági zónákat a rendszerekhez és eszközökhöz való fizikai hozzáférés lehetőségeivel összhangban kell kialakítani, beleértve az informatikai adattovábbító eszközök és az adatkábelek elhelyezését is.

3.4.5.4000. Ki kell dolgozni a szükséges adminisztratív rendszert és az ehhez tartozó belső eljárás és a hozzáférések biztonsági protokolljait:

- a) a rendszerekben szükséges karbantartás elvégzésére,
- b) a digitális rendszerek szükséges módosítására,
- c) a feltárt program- és adathibák kijavítására, és
- d) az adathordozók ellenőrzésére, ki- és beszállítására.

3.4.6. A konténment és rendszerei

A konténment konstrukció kialakítása és szerkezeti integritása

3.4.6.0100. A konténment tervezése során meg kell valósítani:

- a) a hasadási termékek kijutását korlátozó fizika gát funkciót és a hasadási termékek ellenőrzött kibocsátását biztosító funkciót;
- b) az atomreaktor TA1-4 üzemiállapotai során az ionizáló sugárzástól védő árnyékolás funkcióját; és
- c) a külső események elleni védelem funkcióját.

3.4.6.0200. A konténment fizikai gát és ellenőrzött kibocsátási funkciójának megvalósításához:

- a) a konténment szivárgását olyan értéken kell korlátozni, amely mellett a TA3-4 üzemiállapot esetén a kibocsátások az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten tarthatók,
- b) biztosítani kell a radioaktív aeroszolok és a radiojód koncentrációjának csökkentését a konténment légtérében,
- c) hermetizáló szerelvények alkalmazásával biztosítani kell a konténment falán keresztülhaladó csővezetékeken a hermetizálást,
- d) a konténment fizikai integritásának megőrzése érdekében biztosítani kell a konténment normálüzemi klímájának megfelelőségét, és azt, hogy a konténment normálüzemi szellőzőrendszere alkalmas legyen a terv szerinti konténmenten belüli nyomás biztosítására,
- e) biztosítani kell a konténment szivárgásának időszakos felügyeletét,
- f) biztosítani kell a hő elvezetését a konténmentből, a szerkezet túlnyomás elleni védelmét és a keletkezett hidrogén kezelését az üzemzavarok során,
- g) biztosítani kell a konténment atmoszférájának tisztítását vagy a konténmentből kibocsátott gáznemű közeg szűrését, továbbá

h) a konténment elemeinek az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten kell tartania a bennfoglalt rendszerekből, rendszerelemekből származó közvetlen sugárzás hatását a konténmenten belül munkát végzőkre és a konténmenten kívül tartózkodókra.

3.4.6.0300. A külső események elleni védelmi funkció kialakítása során biztosítani kell, hogy:

- a) a konténment épületszerkezete és belső szerkezeti elemei, továbbá a konténment technológiai rendszerei olyan kialakításúak és olyan ellenállóak legyenek a külső veszélyeztető tényezők hatásaival szemben, hogy biztosítsák a B1 fizikai gát funkcióval rendelkező ABOS 1, azaz a primerköri hőhordozót tartalmazó fővízköri rendszerek és rendszerelemek valamint az üzemanyag-sérülés megelőzésére betervezett rendszerek épségét és működőképességét a külső események bekövetkezésekor, a konténment megengedett szivárgási értékének és a szerkezet globális integritásának megtartása mellett, és
- b) új atomerőművi blokk esetén a TAK1 és TAK2 üzemiállapotokban is őrizze meg a konténment a globális szerkezeti integritását.

3.4.6.0400. A konténment funkcióit egy, vagy két különálló konténment szerkezettel egyaránt lehet biztosítani.

3.4.6.0500. A konténment tervezésekor figyelembe kell venni a TA2-4 üzemiállapotot eredményező folyamatokat és a TAK1, TAK2 üzemiállapotot eredményező eseményeket – az adott üzemiállapotra meghatározott megfeleléségi kritériumok szerint. A konténment szilárdsági méretezésére a nyomástartó berendezésekre és csővezetésekre vonatkozó általános elveket kell alkalmazni, figyelembe véve a teherviselő szerkezet anyagával és konstrukciójával összefüggő sajátosságokat.

3.4.6.0600. A konténmentet úgy kell megtervezni, hogy lehetőség legyen

- a) a konténment nyomástartó képességének rendszeres ellenőrzésére,
- b) a szivárgás ellenőrzésére üzemi nyomáson,
- c) nyomáspróba végrehajtására,
- d) a konténment állapotának, funkció ellátási képességének ellenőrzésére, valamint
- e) a rugalmas tömítéssel és expanziós toldattal rendelkező átvezetések, közlekedőnyílások, zsilipek tömörségének periodikus, lokális tesztelésére.

3.4.6.0700. Meg kell határozni a konténment ellenőrzésének módját és gyakoriságát.

3.4.6.0800. A konténmenten megfelelő méretű átvezetésekről kell gondoskodni a belső helyiségek vagy térrészek között, hogy a nyomáskülönbség vagy a konténment közegeinek nagy áramlási sebessége ne okozzon károsodást a szerkezetben vagy más rendszerelemben.

3.4.6.0900. Az üzemeltető személyzet konténmentbe való belépését olyan reteszelt zsilipeken keresztül kell megvalósítani, ahol biztosítható, hogy legalább a zsilip egyik ajtaja zárt állapotban van a TA1-4 üzemiállapotokban.

3.4.6.1000. Meg kell határozni a konténment zsilipeknek a TAK1, TAK2 üzemiállapotra érvényes funkcionális követelményeit.

3.4.6.1100. Új atomerőművi blokk esetén a konténment nyomástartó részére vonatkozó tervezési tartaléknak biztosítani kell, hogy az üzemeltetés, karbantartás, vizsgálat, valamint a TA1-4 üzemiállapotokban feltételezett igénybevételek hatására a ferrites szerkezetű anyagok nem fognak ridegen viselkedni, és az instabil repedésterjedés valószínűsége minimális lesz.

3.4.6.1200. A burkolatok és bevonatok anyagát a konténment funkciójának megfelelően kell kiválasztani, alkalmazásukat specifikálni. Alkalmazásuk, kopásuk, meghibásodásuk nem befolyásolhatja a biztonsági funkciók ellátását.

A konténment technológiai rendszerei

3.4.6.1300. A konténmentnek mint rendszernek magába kell foglalnia:

- a) a primer kör minden lényeges részét,
- b) a nyomások és hőmérsékletek szabályozására képes rendszereket,
- c) a hermetizáló elemeket, továbbá
- d) a konténment légterébe kikerülő hasadási termékek, hidrogén, oxigén és egyéb anyagok kezelésére és eltávolítására szolgáló eszközöket.

3.4.6.1400. A konténment hőelvonó rendszerének biztosítani kell a konténment nyomásának és hőmérsékletének gyors csökkentését egy hűtőközeg-vesztéssel járó eseményt követően, majd azok ésszerűen megvalósítható alacsony értéken tartását, egyszeres meghibásodás feltételezésével.

3.4.6.1500. A konténment hőelvonó rendszerét úgy kell megtervezni, hogy a rendszer integritásának és teljesítőképességének biztosításához szükséges elemek időszakos ellenőrzése megvalósítható legyen.

3.4.6.1600. A konténment tervében TAK1 és TAK2 üzemállapotokra műszaki megoldásokat kell alkalmazni a konténment nyomásának és hőmérsékletének ellenőrzésére, szabályozására, valamint az éghető gázok kezelésére, továbbá arra, hogy a konténment légtömörsege ne romoljon lényeges mértékben ilyen eseményeket követő ésszerű időtartam alatt.

3.4.6.1700. A konténment határoló falán áthaladó csővezetékét két, megbízhatóan és függetlenül működtetett soros elrendezésű hermetizáló szerelvényel kell ellátni, az egyiket a konténmenten belül, a másikat azon kívül elhelyezve. A hermetizáló szerelvényeknek vagy távműködtetéssel ellátottnak, vagy zárt állapotban reteszeltnak kell lenniük. Az állapotukról helyzetjelzésnek kell megjelennie a blokkvezénylőben. A szerelvényeket a konténment falához a lehető legközelebb kell elhelyezni. A hermetizáló szerelvények specifikációját az atomerómű tervezési alapjába tartozó valamennyi üzemállapot figyelembevételével kell meghatározni.

3.4.6.1800. A konténment hermetizálását lehetővé kell tenni a TAK1 és TAK2 üzemállapotok esetére is. Ha egy esemény a konténment védőburkolatának megkerülésével vezet környezeti kibocsátáshoz, a következményeket enyhíteni kell.

3.4.6.1900. A konténment szellőzőrendszereit úgy kell megtervezni, hogy

- a) a TA1 üzemállapotokban kiszolgálható helyiségekben munkára alkalmas környezetet biztosítsanak az üzemeltető személyzet számára;
- b) az atomeróművi blokk helyiségeiben elhelyezkedő berendezések minősítésével összhangban lévő körülményeket tartsanak fenn;
- c) korlátozzák az egészségre káros anyagok terjedését, és biztosítsák a levegőben lévő károsanyag-koncentrációnak az egészségügyi határértékek alá történő csökkentését; továbbá
- d) biztosítsák a különböző helyiségek megfelelő szellőzését, szükség szerinti leválasztását, szellőzési útvonalak kizárhatóságát, a veszélyforrások kockázatának elfogadható érték alá csökkentése vagy kiküszöbölése érdekében.

3.4.6.2000. A konténment légtérének tisztítását úgy kell megoldani, hogy a hasadási termékek, hidrogén, oxigén és egyéb, a konténment légtérébe esetlegesen bekerülő anyagok kezelésére, ellenőrzésére szolgáló rendszerek az egyszeres meghibásodás feltételezésével biztosítsák a hasadási termékek környezetbe kibocsátott mennyiségének és koncentrációjának a csökkentését, valamint – a konténment integritásának biztosításához – a konténment légtérében a hidrogén vagy oxigén koncentrációjának szabályozását.

3.4.6.2100. A konténment légtérének tisztító rendszerét úgy kell megtervezni, hogy az lehetővé tegye a fontos elemek megfelelő, időszakos ellenőrzését a rendszer integritásának és teljesítőképességének biztosításához.

3.4.6.2200. A tűz ellen megfelelő védelemmel ki kell alakítani a konténmentben. A tűzgátak elhelyezése azonban nem akadályozhatja a konténment funkcióit és a konténment üzemeltetését.

3.4.7. *Segéd és kiszolgáló rendszerek*

Biztonsági hűtővízrendszer

3.4.7.0100. Biztonsági hűtővízrendszerrel kell biztosítani a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerektől és rendszerelemektől történő hőelvonást, hőmérsékletük terv szerinti szinten tartását normál üzemi és üzemzavari körülmények között. A rendszer tervezésénél egyszeres meghibásodást kell feltételezni.

Szellőző és klímarendszerek

3.4.7.0200. Az atomeróművi szellőző rendszereknek biztosítani kell a radioaktív anyagok létesítményen belüli szétterjedésének vagy külső környezetbe jutásának megakadályozását vagy csökkentését, az üzemeltető személyzet vagy a berendezések számára szükséges, a minősített állapot fenntartását szolgáló klímaviszonyokat.

3.4.7.0300. A radioaktív anyagok szétterjedését korlátozó szellőző rendszerekkel biztosítani kell:

- a) az adott helyiségben a légcseré mértéke legyen arányos a levegővel mozgó radioaktív anyagok koncentrációjának mértékével,
- b) a légáramlatok iránya a kevésbé szennyezett helyekről a szennyezettebb helyek felé irányuljon, valamint
- c) a rendszerek száma és elrendezése biztosítsa a jobban és kevésbé szennyezett helyiségek szellőzésének szétválasztását.

3.4.7.0400. A szellőző rendszerek tervezése során általános követelményként biztosítani kell:

- a) az olyan külső hatások és klimatikus viszonyok figyelembevételét, mint a külső tűz vagy robbanás, extrém szélsőségek, hó vagy másfajta szennyeződések általi eltömődés kockázata, magas páratartalom, vegyi anyagok bejutásának kockázata,
- b) a tűzvédelmi és tűzkorlátozó funkció ellátását, továbbá

- c) hogy a szellőző rendszerek szükség esetén alkalmasak legyenek a tűz miatt keletkező füst eltávolítására, a normál levegőviszonyok helyreállítására, ugyanakkor meg kell akadályozni a tüzek szellőző rendszereken keresztüli tovaterjedését.

Emelő berendezések

3.4.7.0500. Az emelő berendezések tervének biztosítani kell a földrengés-állósági, emelési, leesés elleni, tervezési és lepróbálási követelményeket és kritériumokat.

3.4.7.0600. Új atomerőművi blokk esetén az emelő berendezéseknek funkciótól függően rendelkezniük kell kézi mozgatási lehetőségekkel, amelyekkel feszültség-kimaradás esetén biztosítható a teher biztonságos letétele.

3.4.7.0700. A biztonsági vagy fizikai gát funkciót érintő emelőgépeket speciális nukleáris tervezési szabvány alkalmazásával kell megtervezni.

3.5. SUGÁRVÉDELEM

3.5.1. Általános követelmények

3.5.1.0100. A tervezés során alkalmazni kell a sugárvédelem három alapelvét, az indoklás, az optimalizálás és korlátozás elvét.

3.5.1.0200. A sugárvédelmi tervezés során ki kell jelölni az ellenőrzött és felügyelt zónákat. Gondoskodni kell a helyiségek légtérének, felületi szennyezettségének és a sugárforrásoknak az ellenőrzéséről, az egyes zónákon belül és azok között. Megfelelő eszközöket kell tervezni, és intézkedéseket kell tenni a radioaktív szennyeződés szétterjedésének korlátozása érdekében.

3.5.1.0300. Az atomerőművi blokk minden olyan részén, ahol az üzemeltető személyzet rendeltetésszerűen tartózkodik, vagy tartózkodhat, a TA1-4 üzemiállapotokban olyan munkakörnyezetet kell biztosítani, amely megfelel annak az elvnek, hogy a dózist az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten kell tartani.

3.5.1.0400. Sugárveszélyes környezetben való tevékenység körülményeinek megtervezésénél az egyének sugárterhelését úgy kell korlátozni, hogy a lehetséges sugárterhelés-kombinációk ne okozhassák sem az effektív dózis, sem pedig a szerveket és szöveteiket érő egyenértékű dózis korlátainak túllépését.

3.5.1.0500. A védelmi intézkedéseket optimálni kell annak érdekében, hogy az egyéni dózisek nagysága, a sugárzásnak kitett személyek száma és a sugárterhelés valószínűsége ésszerűen alacsony szinten maradjon az egyéni dóziskorlátokon belül, figyelembe véve az atomerőműre vonatkozó dózismegszorításokat.

3.5.1.0600. Elemezni kell a normál és a potenciális sugárterhelést az atomerőmű teljes területén, figyelembe véve a TA1-4 és TAK1, TAK2 üzemiállapotokat, annak érdekében, hogy az atomerőmű területén tartózkodó személyeket és a lakosságot rendszeresen vagy potenciálisan érő dózisek megbecsülhetők legyenek.

3.5.1.0700. Minden dózisbecslésnek megfelelően konzervatívnak kell lennie, hogy a belső és külső sugárterhelés-számításokban meglévő bizonytalanságokat figyelembe vegyék. A számításokhoz fel kell használni a rendelkezésre álló mérési adatokat is.

3.5.1.0800. Be kell mutatni a legnagyobb egyéni éves dózisértéket és az átlagos kollektív dózisértéket.

3.5.1.0900. A telephelyen nem sugárveszélyes munkakörben foglalkoztatott személyek sugárterhelését a telephely sugárzási jellemzőiből várható dózis maximális értékének becsülésével kell meghatározni.

3.5.1.1000. A telephelyen kívül élő lakosság sugárterhelését olyan számított dózisértékek alapján kell meghatározni, melyek a kritikus csoportra vonatkoznak, és figyelembe veszik a mesterséges forrásokból származó külső és belső sugárterheléseket is, az orvosi eredetű sugárterhelés kivételével.

3.5.1.1100. A sugáregészségügyi követelmények alapján – a rendelkezésre álló tapasztalatok birtokában – meg kell határozni az üzemeltető személyzet kollektív dózisaára vonatkozó tervezési célkitűzést.

3.5.1.1200. A tervezési folyamat során számításokkal kell megbecsülni, hogy egy adott rendszer üzemeltetése milyen mértékben járul hozzá az üzemeltető személyzet kollektív sugárterheléséhez. A sugárterhelés becslésekor figyelembe kell venni a szomszédos rendszerekből és a levegőben lévő radionuklidokból származó járulékot is.

3.5.1.1300. Értékelni kell a rendszer tervezett felülvizsgálata, karbantartása és komponenseinek javítása, cseréje során fellépő sugárterheléseket is. Azonosítani kell azokat a rendszereket, amelyek a kitűzött tervezési dózisérték betartása mellett jelentős mértékben hozzájárulnak az üzemeltető személyzet kollektív sugárterheléséhez.

3.5.1.1400. A rendszereket, rendszerelemeket úgy kell megtervezni, hogy az atomerőmű üzemeltethető legyen nagy dózisteljesítményű területeken való tartózkodás, munkavégzés nélkül is.

3.5.1.1500. A nagy aktivitású tárgyak kezelésére távműködtetésű eszközöket kell tervezni és létrehozni.

3.5.1.1600. A radioaktív sugárzást kibocsátó rendszerelemek – dozimetriai szempontból – megfelelő működését, folyamatos és szakaszos sugárvédelmi ellenőrző mérésekkel kell felügyelni. A sugárvédelmi ellenőrzés terjedelmét,

a folyamatos és szakaszos műszeres mérések mennyiségét a normál, illetve potenciális sugárterhelés figyelembevételével kell meghatározni.

3.5.1.1700. Radioaktív közeget szállító-, tároló rendszerek, rendszerelemek leürítőit és légtelenítőit oly módon kell kialakítani, hogy a radioaktív közeg elkülönített kezelése lehetővé váljék.

3.5.1.1800. Az atomerőmű üzemeltetéséhez olyan dózisértékelési rendszert kell tervezni, amely

- a) a hatósági dózisértékelési rendszer mellett rendszeres időközönként biztosítja a személyzet sugárdózisainak mérését és értékelését,
- b) alkalmas a kapott dózisinformációk gyakorisága mellett a dóziskorlátok betartásának igazolására,
- c) megfelelő adatokat szolgáltat a sugárvédelem optimalizálásához, továbbá
- d) biztosítja a dóziskorlátok túllépésének rövid időn belül történő észlelését.

3.5.2. Dekontaminálás

3.5.2.0100. A dekontaminálás lehetőségét minden olyan helyen meg kell teremteni, ahol az üzemeltető személyzet sugárterhelését ésszerűen csökkenteni lehet. A radioaktív közegek szivárgásának megakadályozásával, az ürítő-, légtelenítő, valamint túlfolyóvezetékek zárt rendszerű kialakításával minimalizálni kell a dekontaminálás szükségességének mértékét.

3.5.2.0200. Biztosítani kell, hogy radioaktív közeggel üzemszerűen érintkező vagy radioaktív szennyeződésnek kitett rendszerelem anyaga és konstrukciója, kialakítása tegye lehetővé a dekontaminálást és a dekontamináló oldat teljes eltávolítását. A dekontaminálási folyamatot úgy kell megtervezni, hogy az érintett rendszerelemek felületminősége a dekontaminálás után is megfeleljen a követelményeknek.

3.5.2.0300. Biztosítani kell az ellenőrzött zónáknak és az innen származó tárgyak ki- és bevitelének ellenőrzését és – amennyiben szükséges – a dekontaminálását.

3.5.3. Radiológiai ellenőrző eszközök

3.5.3.0100. Megfelelő eszközöket kell tervezni a sugárzási helyzet mérésére, melyek a TA1 4 üzemiállapotban képesek megfelelő pontossággal mérni, valamint kijelölt helyeken a TAK1 és TAK2 üzemiállapotokban is alkalmasak információ szolgáltatására. Mérőeszközöket legalább a következő funkciókra kell tervezni:

- a) az atomerőmű kijelölt helyiségei, pontjai dózisteljesítményének mérése,
- b) az üzemeltető személyzet által rendszeresen kiszolgált terek műszeres ellenőrzése, ha e terekben egyes tervezési üzemiállapotokban az ott-tartózkodás korlátozás alá eshet,
- c) a TA3-4 és TAK1, TAK2 üzemiállapotok során létrejövő dózisteljesítmény jelzése,
- d) a technológiai rendszerekből, a környezetből vett légnemű és folyadékminták izotóp koncentrációjának mérése a TA1-4 és TAK1, TAK2 üzemiállapotokban,
- e) a környezeti kibocsátások rendszeres műszeres ellenőrzése a TA1-4 és TAK1, TAK2 üzemiállapotokban,
- f) felületi radioaktív szennyezettség mérése, valamint
- g) az üzemeltető személyzet külső és belső sugárterhelésének, valamint felületi szennyezettségének meghatározására.

3.5.4. Biológiai védelem, árnyékolás

3.5.4.0100. Az atomerőművi blokkon biológiai védelmet kell tervezni minden olyan helyre, ahol számítani lehet a láncreakció következtében fellépő közvetlen radioaktív sugárzásra, valamint radioaktív sugárforrások felhalmozódására.

3.5.4.0200. Az árnyékolás anyagának megválasztásakor figyelembe kell venni:

- a) a sugárzás jellemzőit,
- b) az anyagok árnyékoló tulajdonságait és mechanikai jellemzőit, valamint
- c) az elhelyezésnek megfelelő környezeti igénybevételek mellett feltételezhető öregedési folyamatokat.

3.5.5. Radioaktív kibocsátások

3.5.5.0100. Az atomerőművi blokkon megfelelő rendszereket kell kialakítani a légnemű és folyékony radioaktív anyagok kezelésére annak érdekében, hogy a radioaktív anyag kibocsátásának mennyisége és koncentrációja az előírt határértékek alatt, az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten maradjon. A kibocsátási pontok számát az ésszerűen elérhető legkevesebbre kell tervezni. Biztosítani kell, hogy a kibocsátásokat integráltan lehessen ellenőrizni.

3.5.5.0200. A kibocsátási helyek pozíciójának és konstrukciójának tervezésekor figyelembe kell venni a környezeti terepi viszonyokat, az időjárási feltételeket, az építmények és kémények távolságát, tekintetbe véve a kibocsátások aerodinamikáját és a közeli építményekben folyó műveletekkel való összeférhetőséget.

3.5.5.0300. Biztosítani kell, hogy a telephely környezetében legyen meteorológiai mérőállomás, amely a tervekben meghatározott terjedelemben és gyakorisággal biztosítja a meteorológiai adatok rendelkezésre állását, minden olyan

esetben, amikor azokra szükség van. A meteorológiai információknak minden olyan helyen rendelkezésre kell állni, ahol az a tervek szerinti folyamatokhoz, eljárásokhoz szükséges.

3.5.5.0400. Biztosítani kell a telephelyen kívüli környezet ellenőrzéséhez a dózisteljesítmény, valamint a radioaktív aeroszolok és a jódtó izotópok aktivitás-koncentrációjának mérését távmérő és mintagyűjtő hálózattal.

3.6. A NUKLEÁRIS ÜZEMANYAG ÉS A RADIOAKTÍV HULLADÉK KEZELÉSE, TÁROLÁSA

3.6.1. Általános követelmények

3.6.1.0100. Biztosítani kell a nukleáris üzemanyagok és a radioaktív hulladékok atomeróművi telephelyen belül történő megfelelő kezelését, szállítását és tárolását. A tervezés során meg kell határozni a teljesítendő tárolási, szállítási, csomagolási, emelési követelményeket.

3.6.1.0200. A nukleáris üzemanyagok és a radioaktív hulladékok telephelyen belüli kezelési, tárolási követelményeit, a telephelyen szükséges mértékű tárolókapacitást a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladékok kezelésének és végleges elhelyezésének nemzeti stratégiájával összhangban kell meghatározni.

3.6.1.0300. A telephelyi tárolás tervezésekor az ésszerűen megvalósítható mértékben passzív biztonsági megoldásokat kell alkalmazni.

3.6.1.0400. A nukleáris üzemanyag és a radioaktív hulladékok tervezett telephelyen belül kezelése, tárolása során a fűtőelemköteg és radioaktív hulladék lehetséges állapotainak megfelelő kezelést biztosító eszközöknek rendelkezésre kell állni.

3.6.1.0500. Megfelelő eszközöknek, csomagolásnak kell rendelkezésre állnia az olyan kiégett üzemanyag és radioaktív hulladékcsomagok kezelésére, amelyek állapotromlás jeleit mutathatják.

3.6.2. Nukleáris üzemanyagok kezelése és tárolása

3.6.2.0100. A friss fűtőelemkötegek számára olyan szállító-, kezelő- és tároló rendszereket, rendszerelemeket kell létesíteni, amelyek:

- a) megfelelő biztonsági tartalékkal kizárják a kritikusság létrejöttét,
- b) megakadályozzák a kezelésből származó, a fűtőelemkötegekben ébredő nagyobb feszültségek kialakulását,
- c) a fűtőelemkötegek leesésének vagy egyéb módon történő sérülésének, károsodásának lehetőségét minimalizálják,
- d) biztosítják a fűtőelemkötegek ellenőrző felülvizsgálatát,
- e) biztosítják a fűtőelemkötegek azonosíthatóságát minden tárolási helyszínen, valamint
- f) a logisztikai rendszer kizárja a nukleáris üzemanyag elvesztésének lehetőségét.

3.6.2.0200. A besugárzott nukleáris üzemanyag kezelésére, szállítására és tárolására szolgáló rendszerek és rendszerelemek esetében a friss fűtőelemkötegek szállítására, kezelésére és tárolására tervezett rendszerekkel, rendszerelemekkel szemben megfogalmazott követelményeken túl az alábbi követelményeket is teljesíteni kell:

- a) minden üzemi állapotban biztosítják a maradványhő elvitelét,
- b) megakadályozzák nehéz tárgyaknak a fűtőelemkötegekre történő ráesését,
- c) biztosítják a besugárzott fűtőelemkötegek vizuális vizsgálatát, és a fűtőelemek hermetikusságának ellenőrzését és minősítését, valamint
- d) a feltételezhető vagy kimutatható hibákkal rendelkező fűtőelemek vagy fűtőelemkötegek esetében biztosítják az állapotuknak megfelelő tárolást.

3.6.2.0300. A besugárzott fűtőelemkötegek részére szükséges tárolási kapacitás meghatározásánál biztosítani kell, hogy az atomreaktorban lévő fűtőelemkötegek tervezett kezelési eljárásának megfelelően, minden esetben el lehessen végezni a szükséges mennyiségű fűtőelemköteg atomreaktorból történő kirakását.

3.6.2.0400. A tervezőnek igazolnia kell az alkalmazott nukleáris üzemanyag és a kezelésére tervezett atomeróművi rendszerek, rendszerelemek mechanikai és kémiai kompatibilitását.

3.6.2.0500. A besugárzott fűtőelemkötegek víz alatti tároló rendszerének biztosítani kell:

- a) a besugárzott fűtőelemek szükség szerinti vizsgálatát,
- b) a tárolóközeg vízkémiai és radiológiai ellenőrzésére szolgáló eszközöket,
- c) víztisztító, szivárgásgyűjtő és szivárgás-ellenőrző rendszereket, valamint
- d) a tárolómedence szintjét és hőmérsékletét szabályozó és monitorozó rendszereket.

3.6.3. Radioaktív hulladékok kezelése és tárolása

3.6.3.0100. Rendszereket, rendszerelemeket és eljárásokat kell tervezni a keletkező radioaktív hulladékok kezelésére és telephelyi tárolására.

3.6.3.0200. Komplex hulladékkezelési dokumentációt kell kidolgozni a radioaktív anyagok útjának szabályozására és ellenőrzésére.

3.6.3.0300. A radioaktív hulladékokat kezelő rendszereket és az alkalmazott eljárásokat úgy kell megtervezni, hogy a végtermékként keletkező hulladék megfeleljen a szállítási, átmeneti tárolási követelményeknek, valamint – amennyiben ismert – a végső elhelyezés átvételi követelményeinek.

3.6.3.0400. A hatékony hulladékkezelés érdekében a keletkező radioaktív hulladékokat szét kell választani a halmazállapotuk szerint, és osztályozni kell őket.

3.6.3.0500. Nuklidspecifikus mérésekkel, a nehezen mérhető radionuklidok esetén közvetett elméleti úton, meg kell határozni a radioaktív hulladékok reprezentatív izotóp összetételét és aktivitását. A keletkező radioaktív hulladékokat minősíteni kell.

3.6.3.0600. A folyékony radioaktív hulladékokat aktivitáskoncentrációjuk szerint kell osztályozni. Feldolgozásuk során fizikai és kémiai tulajdonságaikat figyelembe kell venni. Biztosítani kell, hogy a tárolótartályok, konténerek alkalmas szellőzéssel, nyomásmentesítési lehetőséggel és a szivárgások összegyűjtésére alkalmas berendezéssel rendelkezzenek.

3.6.3.0700. Az atomerőmű területén a tárolást úgy kell megtervezni, hogy minden radioaktív hulladékcsoomag ellenőrizhető, szükség esetén visszanyerhető legyen.

3.7. A TELEPHELYEN BELÜLI NUKLEÁRISBALESET-ELHÁRÍTÁS TERVEZÉSE

3.7.1.0100. A veszélyhelyzet-elhárítási eljárásokat a TA3-4 és TAK1, TAK2 üzemállapotok elemzési eredményei alapján kell megtervezni. Az elemzések terjedelmének elegendő információt kell szolgáltatni a veszélyhelyzet elhárítási tevékenységek meghatározására.

3.7.1.0200. A tervezés során azonosított veszélyforrásokat azok potenciális súlyossága alapján veszélyhelyzeti tervezési kategóriákba kell sorolni. A felkészülés során az elemzések szerinti legsúlyosabb veszélyhelyzet elhárításának képességét kell elérni. Be kell mutatni, hogy a felkészülés minden feltételezett kezdeti esemény és lehetséges veszélyhelyzet esetén biztosítja, hogy a megfelelő intézkedések – osztályozás, értesítés, aktiválás és veszélyhelyzet elhárítási intézkedések – végrehajtása időben megtörténjen.

3.7.1.0300. Veszélyhelyzeti irányító központot kell kialakítani az elhárítást végző személyzet számára. Biztosítani kell, hogy a veszélyhelyzeti irányító központban legyen elégséges műszerezés és legyenek eszközök a veszélyhelyzet során szükséges beavatkozások irányítására, valamint a veszélyhelyzet-elhárításért felelős szervezeti egységekkel, helyszínekkel és a telephelyen kívüli veszélyhelyzet-elhárításért felelős szervezetekkel történő kommunikációra.

3.7.1.0400. A veszélyhelyzeti irányító központot olyan redundáns és diverz kommunikációs rendszerrel kell felszerelni, amely alkalmas a telephelyen belüli, és a telephelyen kívüli, a veszélyhelyzet-elhárításért felelős szervezeti egységek és a telephelyen kívüli veszélyhelyzet-elhárításért felelős szervezetek riasztására, valamint a blokk- és tartalékvezénylővel, az atomerőmű egyéb fontos helyszíneivel és az atomerőművön kívüli veszélyhelyzet-elhárítási szervezetekkel történő kommunikációra.

3.7.1.0500. A veszélyhelyzeti irányító központban tartózkodó személyzetnek a veszélyhelyzetből eredő körülmények elleni védelmét biztosítani kell. Lehetővé kell tenni a veszélyhelyzeti irányító központ funkcióképességének rendszeres ellenőrzését. A veszélyhelyzeti irányító központot úgy kell elhelyezni, hogy megközelíthetősége biztosított legyen a feltételezett veszélyhelyzetekben. A veszélyhelyzeti irányító központ használatának ellehetetlenülése esetére, az atomerőműtől elegendő távolságra tartalék veszélyhelyzeti irányító központot kell létesíteni, amely kielégíti a veszélyhelyzeti irányító központtal szemben támasztott elvárásokat.

3.7.1.0600. A telephelyen tartózkodó minden személy riasztására alkalmas telephelyi riasztórendszert kell kiépíteni. A veszélyhelyzet intézkedések végrehajtásának érdekében egyszerűen, érthetően és tartós módon megjelölt és megbízhatóan kivilágítható biztonságos menekülési utakat és azok biztonságos használatához szükséges egyéb feltételeket kell biztosítani az atomerőműben. A menekülési útvonalakat úgy kell megtervezni, hogy azok kielégítsék a munkavédelmi, sugárvédelmi, tűzvédelmi és fizikai védelmi követelményeket.

3.7.1.0700. A veszélyhelyzet-elhárításban részt vevő személyzet számára a polgári védelmi előírásoknak és a veszélyhelyzet-elhárítási tevékenységbe bevont személyek számának megfelelő óvólétesítményeket kell kialakítani.”

3. melléklet a 37/2012. (III. 9) Korm. rendelethez

1. Az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.2.0.1500. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„4.2.0.1500. Amennyiben az üzemeltetési feltételektől és korlátoktól való eltérést megszüntetni hivatott intézkedés nem az előírtaknak megfelelő, beleértve azokat az eseteket is, amikor az intézkedések végrehajtását nem sikerül befejezni az Üzemeltetési Feltételeket és Korlátokat tartalmazó dokumentumban meghatározott leállási idő alatt, akkor az atomerőművi blokkot úgy kell kezelni, mintha az nem az üzemeltetési feltételeknek és korlátoknak megfelelően üzemelne.”
2. Az NBSZ rendelet 4. melléklete a következő 4.4.1.2400. ponttal egészül ki:
„4.4.1.2400. Az üzemeltető személyzetnek rendelkeznie kell nukleáris biztonsági, sugárvédelmi, tűzvédelmi, telephelyi baleset-elhárítási és ipari biztonsági alapismeretekkel.”
3. Az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.6.0.0100. pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a melléklet egyidejűleg a következő 4.6.0.0200. ponttal egészül ki:
„4.6.0.0100. Az engedélyes az üzemeltetési engedély kiadásának alapjául szolgáló előírásoknak megfelelően igazolja az elvárt biztonsági funkciók ellátásának képességét – ezen belül az elvárt teljesítményparaméterek szerinti teljesítőképeséget – az alábbiak közül egy vagy több módszer összehangolt alkalmazásával:
  - a) biztonsági elemzések,
  - b) környezetállósági minősítés és annak fenntartása,
  - c) öregedéskezelési programok működtetése,
  - d) a karbantartás hatékonyságának monitorozása.4.6.0.0200. Az engedélyes dönt, hogy a 4.6.0.0100. pontban meghatározott igazolási módszerek közül melyiket alkalmazza, azzal a megkötéssel, hogy
  - a) a biztonsági funkció teljesítése során barátságtalan környezetben üzemelő villamos és irányítástechnikai rendszerelemek esetén környezetállósági minősítést végez,
  - b) a fővízköri rendszerelemekre és tartószerkezeteikre, az ott azonosított öregedési helyekre és romlási mechanizmusokra öregedéskezelést valósít meg,
  - c) az időszakos ellenőrzési program vizsgálatait jóváhagyott program alapján végzi, a 4.6.4.0500. pontban foglaltakat is figyelembe véve.”
4. Az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.6.4.0500. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„4.6.4.0500. Az atomerőművek időszakos roncsolásmentes vizsgálatainak terjedelmét, időbeli ütemezését, kritériumait és a végrehajtásuk módszerét az engedélyes határozza meg és a nukleáris biztonsági hatóság hagyja jóvá. Az időszakos roncsolásmentes vizsgálatok ciklusidejét konzervatív feltételezésekkel úgy kell megállapítani, hogy az tegye lehetővé még a legjobban igénybe vett rendszerelemek esetén is a károsodás észlelését a meghibásodást megelőzően.”
5. Az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.6.4.1800. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„4.6.4.1800. A nyomástartó berendezések és csővezetékek üzemben tarthatóságához szükséges időszakos vizsgálatokat:
  - a) az engedély hatálya lejártának évében az atomreaktor főjavítást követő első kritikus állapotba hozatalának kezdetéig kell elvégezni, amennyiben a vizsgálat csak az atomerőművi blokk leállása alatt végezhető el,
  - b) az engedély hatályának lejáratá szerinti év végéig kell elvégezni, amennyiben a vizsgálat az atomerőművi blokk főjavításán kívüli időszakban is elvégezhető.”
6. Az NBSZ rendelet 4. melléklete a 4.6.5.0100. pontot követően a következő 4.6.5.0110. ponttal egészül ki:
„4.6.5.0110. A javítás történhet:
  - a) alkatrész, szerkezeti elem beépítése nélkül, így különösen tisztítással, kontakthiba megszüntetéssel, vagy jóváhagyott technológiai előírás szerinti megmunkálással így különösen anyageltávolítással, vagy anyagpótlással így különösen hegesztéssel, vagy
  - b) az eredetivel azonos vagy hasonló alkatrész, szerkezeti elem cseréjével, vagy
  - c) az előzőek kombinációjával.”
7. Az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.12.1.0200. pont e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„e) a nukleáris veszélyhelyzet következményeinek enyhítésére megfelelő csoportokat biztosít és gondoskodik az üzemviteli személyzet műszaki támogatásáról;”

8. Az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.12.1.0400. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„4.12.1.0400. Az engedélyes felkészül a nukleáris veszélyhelyzetek azonosítására és a nukleárisbaleset-elhárítási tevékenység azonnali megkezdésére. Ennek érdekében veszélyhelyzeti osztályozási rendszert dolgoz ki. A veszélyhelyzeti osztályozási rendszer kidolgozására vonatkozó ajánlásokat útmutató tartalmazza. Az engedélyes biztosítja a feltételeket a baleset-elhárítás szervezet tagjainak haladéktalan riasztásához.”
9. Az NBSZ rendelet 4. melléklete a 4.12.1.0900. pontot követően a következő 4.12.1.910. ponttal és 4.12.1.0920. ponttal egészül ki:
„4.12.1.0910. A baleset-elhárítási felkészülés során az engedélyes felelős a baleset-elhárítási tevékenységek végrehajtásához szükséges eszközök, létesítmények és dokumentáció karbantartásáért és megfelelőségének rendszeres ellenőrzéséért, a baleset-elhárítási képzések és gyakorlatok tervezéséért és végrehajtásáért, valamint a külső intézményekkel a felkészülés időszakában szükséges kapcsolattartásért.
4.12.1.0920. A baleset-elhárítási intézkedések végrehajtásához szükséges eszközöket a várható felhasználási helyük közelében úgy kell elhelyezni, hogy azok felhasználása a várható feltételek mellett hatékony legyen.”
10. Az NBSZ rendelet 4. melléklet 4.12.1.1100. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„4.12.1.1100. A baleset-elhárítási szervezet baleset-elhárítási feladatai ellátásának képességéről rendszeres időközönként, de legalább évente tartott gyakorlatokkal kell meggyőződni. A gyakorlatok során lehetőséget kell biztosítani a telephelyen kívüli nukleáris veszélyhelyzet elhárításáért felelős szervezetek részvételére. A baleset-elhárítási képzésre, gyakorlatozásra hosszabb távú és éves tervet kell készíteni. A baleset-elhárítási gyakorlatokat szisztematikusan értékelni kell, az értékelés eredményeit vissza kell csatolni a tervezésbe.”

4. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

1. Az NBSZ rendelet 5. melléklet 5.2.2.2700. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„5.2.2.2700. Elemzést kell készíteni, amely magába foglalja az összes feltételezett kezdeti eseményt, valamint a nukleáris és a konvencionális veszélyforrások és veszélyeztető tényezők kombinációjából eredő veszélyhelyzeteket, továbbá a konvencionális veszélyhelyzetek által kiváltott nukleáris veszélyhelyzeteket is. Az elemzésnek olyan mélységűnek kell lennie, hogy alapot nyújthasson a baleset-elhárítási felkészüléssel szembeni követelmények teljesítéséhez, a telephelyen kívül élő lakosság védelme érdekében szükséges óvintézkedések előzetes megtervezéséhez. Az elemzésben azonosítani kell mindazon folyamatokat és tevékenységeket, amelyek esetében a feltételezett veszélyhelyzet telephelyi vagy telephelyen kívüli óvintézkedés bevezetését teszi szükségessé.”
2. Az NBSZ rendelet 5. melléklet 5.2.2.2800. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„5.2.2.2800. A tervezés során fel kell készülni a veszélyhelyzet technológiai és sugárvédelmi elemzésére, a megtörtént vagy várható kibocsátás becslésére és a kibocsátás következményeinek előrejelzésére. Az elemzést lehetőség szerint mérhető adatokra kell alapozni.”
3. Az NBSZ rendelet 5. melléklete a következő 5.3.10.1100. ponttal egészül ki:
„5.3.10.1100. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerelemek javítását belső eljárás szerint jóváhagyott programok alkalmazásával kell elvégezni.”

5. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

Az NBSZ rendelet 6. melléklet 6.3.20.1300. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„6.3.20.1300. A baleset-elhárítási szervezet baleset-elhárítási feladatai ellátásának képességéről rendszeres időközönként tartott gyakorlatokkal kell meggyőződni. Az engedélyes a baleset-elhárítási képzésre, gyakorlatozásra hosszabb távú és éves tervet készít. Legalább kétfévente egyszer az egész szervezetet érintő gyakorlatot kell tartani, amelybe a telephelyen kívüli baleset-elhárításért felelős szervezeteket is be kell vonni.”

6. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

Az NBSZ rendelet 7. melléklete a 7.5. AZ ATOMERŐMŰ TELEPHELYÉNEK VIZSGÁLATA ÉS ÉRTÉKELÉSE címet követően a következő alcímmel egészül ki:
„7.5.1. Általános követelmények”

7. melléklet a 37/2012 (III. 9.) Korm. rendelethez

„9. melléklet a 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelethez

Nukleáris Biztonsági Szabályzatok**9. kötet****Új nukleáris létesítmény létesítési követelményei****TARTALOMJEGYZÉK**

- 9.1. BEVEZETÉS
  - 9.1.1. A szabályzat hatálya
- 9.2. AZ IRÁNYÍTÁSI RENDSZER KÖVETELMÉNYEI
  - 9.2.1. Az engedélyes szervezetével szemben támasztott követelmények
  - 9.2.2. A beszállítók alkalmazásával és felügyeletével szemben támasztott követelmények
- 9.3. A TERVEZÉS MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZERÉNEK KÖVETELMÉNYEI
  - 9.3.1. Általános követelmények
  - 9.3.2. A tervek honosításának követelményei
  - 9.3.3. A tervezési fázisok meghatározása
  - 9.3.4. A tervezés és a létesítés összhangja
  - 9.3.5. A tervek teljességének ellenőrizhetősége
  - 9.3.6. Konfigurációkezelési követelmények
    - Általános követelmények
    - Konfigurációkezelési rendszer
    - A műszaki adatbázis és számítógépes háttere
    - A dokumentáció-kezelési rendszer
    - Változáskezelés
    - Konfigurációkezelési rendszer működtetésére való betanítás és tréning
    - A konfigurációkezelési rendszer felügyelete és felülvizsgálata
  - 9.3.7. A szabványok használatának szabályai
- 9.4. GYÁRTÁSI KÖVETELMÉNYEK
  - 9.4.1. A gyártást végző beszállítóval szemben támasztott követelmények
  - 9.4.2. Gyártási dokumentáció
  - 9.4.3. Gyártási eljárások
  - 9.4.4. Gyártásközi ellenőrzés
  - 9.4.5. Eltérések jelentése és kivizsgálása
  - 9.4.6. Átadási dokumentáció
  - 9.4.7. Átvételi ellenőrzés
- 9.5. SZERELÉSI KÖVETELMÉNYEK
  - 9.5.1. A szerelést végző szervezetekkel szembeni követelmények
  - 9.5.2. Szerelési dokumentáció
  - 9.5.3. Szerelési feltételek
  - 9.5.4. Szerelés közbeni ellenőrzés
  - 9.5.5. Eltérések jelentése és kivizsgálása
  - 9.5.6. Szerelési dokumentáció

9.6. ÜZEMBE HELYEZÉSI KÖVETELMÉNYEK

9.6.1. Általános követelmények

9.6.2. Szervezet és működés

Felelősségek

Kapcsolattartás

Képzés és begyakorlás

Átadás-átvétel

Tesztutasítások

9.7. BESZERZÉSI KÖVETELMÉNYEK

9.8. KEZELÉSI, RAKTÁROZÁSI ÉS ÁLLAGMEGÓVÁSI KÖVETELMÉNYEK

9.1. BEVEZETÉS

9.1.1. A szabályzat hatálya

9.1.1.0100. A jelen szabályzat célja az új nukleáris létesítmény tervezésére és létesítésére vonatkozó kiegészítő követelmények meghatározása.

9.2. AZ IRÁNYÍTÁSI RENDSZER KÖVETELMÉNYEI

9.2.1. Az engedélyes szervezetével szemben támasztott követelmények

9.2.1.0100. Az engedélyes irányítási rendszert hoz létre a tervezési és létesítési folyamat teljes irányítására, beleértve a munka- és határidő-tervezést, a beszerzést és a beszállítók ellenőrzését. Az irányítási rendszer keretében irányítási kézikönyvet, és az abban meghatározott alárendelt irányítási dokumentációk rendszerét kell létrehozni.

9.2.1.0200. Az irányítási kézikönyvben meg kell határozni a tervezésben és létesítésben érintett szervezeteket és szerepköröket, a szerepkörökhöz rendelt jogosultságokat, kötelezettségeket, és az információhoz jutás módját.

9.2.1.0300. Az irányítási rendszernek biztosítania kell, hogy a tervezési és létesítési projektben részt vevő valamennyi szereplő tekintetében a biztonságért vállalt felelősség számon kérhetősége folyamatosan biztosított legyen.

9.2.1.0400. Az engedélyesnek biztosítani kell, hogy a létesítés valamennyi fázisában a szükséges kompetencia rendelkezésre álljon. Az engedélyesnek a létesítés valamennyi fázisában biztosítania kell a tevékenységek végrehajtásához szükséges saját és a beszállítók, így különösen a generáltervező, a gyártók, az építő-szerelő szervezetek, valamint az üzemeltető együttes kompetenciájának elegendőségét.

9.2.1.0500. Az engedélyesnek mindenkor rendelkeznie kell a tudás-, tapasztalat-, erőforrás- és felelősség-minimummal, melyet megfelelő tartalék biztosításával kell meghatározni.

9.2.1.0600. A tervezést, valamint a létesítést végző szervezet funkcióit és feladatait, a szervezeti felépítést, a személyzet létszámát és képzettségi követelményeit már az adott tevékenység megkezdése előtt meg kell határozni és dokumentálni kell.

9.2.1.0700. Az engedélyes biztonsági szervezetet hoz létre a tervezés és a létesítés során a nukleáris biztonságot lényegesen érintő tevékenységek független értékelése, és a hatáskörébe tartozó felügyeleti tevékenységének végzése céljából. A biztonsági szervezet irányítását és felügyeletét az engedélyes felső vezetősége alá kell rendelni.

9.2.1.0800. A dokumentációs rendszerben azonosítani kell azon információkat tartalmazó dokumentumokat, melyek a biztonsággal összefüggő döntések meghozatalához szükségesek.

9.2.1.0900. Az engedélyes a nemmegfelelőségek kezelésére olyan rendszert dolgoz ki, amely képes a létesítési folyamat során a létesítés valamennyi résztvevőjének tevékenységében azonosított, a nukleáris biztonság szempontjából fontos nemmegfelelőség kezelésére.

9.2.1.1000. A létesítés során a 2. melléklet szerinti nemmegfelelőségek mellett az alábbi eltéréseket is nemmegfelelőségként kell kezelni:

- a) az előírt határoktól eltérő fizikai jellemzők, így különösen méret és anyagparaméterek, szerelési hibák, termék vagy rendszerműködési rendellenességek;
- b) eltérés a jóváhagyott folyamatoktól vagy eljárásoktól;
- c) a tevékenységet, ellenőrzést vagy vizsgálati utasítást végrehajtó személyzet hibája, az előírásoktól való eltérés;
- d) hiányos vagy helytelen tartalommal történő dokumentálás;
- e) a személyzet hiányos képzettsége a felelősségi körébe tartozó nukleáris biztonságot érintő tevékenységre;
- f) meghibásodások, eltérések és egyéb események;
- g) előírás hiányossága; valamint

h) nem megengedett üzemviteli állapot vagy folyamat.

9.2.2. *A beszállítók alkalmazásával és felügyeletével szemben támasztott követelmények*

9.2.2.0100. A beszállítók bevonására vonatkozó döntésnek kidolgozott stratégián kell alapulnia. A beszállítók kiválasztására előzetesen meghatározott kritériumrendszert kell alkalmazni.

9.2.2.0200. A beszállítók értékelési folyamatának a következőkre kell kiterjednie:

- a) a beszállító múltbeli teljesítményének értékelése:
  - aa) a lehetséges beszállító azonos vagy hasonló termékeivel és szolgáltatásaival kapcsolatos felhasználói tapasztalatok, vagy
  - ab) a termék korábbi beszerzése és üzemeltetése során összegyűlt dokumentáció átvizsgálása, vagy
  - ac) a rendelt termékekre vagy szolgáltatásokra vonatkozó olyan múltbeli adatok, amelyek jellemzőek a szállító jelenlegi képességeire;
- b) a beszállító minőségirányítási rendszerének értékelése, amely során figyelembe vehető a tevékenységi terület egy harmadik fél által történt tanúsítása is;
- c) a beszállító képességeinek felmérése a telephelyeinek és személyzetének, valamint minőségirányítási rendszere működésének értékelése alapján;
- d) a beszállító minőségirányítási dokumentációjának objektív értékelése dokumentált mennyiségi és minőségi információk alapján; valamint
- e) a beszállító képességeinek értékelése folyamatban lévő gyártásból származó minták vizsgálatával.

9.2.2.0300. A tervezést, valamint a létesítést végző szervezetnek meg kell határoznia a beszállítókkal történő együttműködés szabályait.

9.2.2.0400. Mindenkor biztosítani kell, hogy a beszállítók jogosítványai, felelősségei és az ezek vállalásához szükséges információ és döntési kompetenciák összhangban legyenek.

9.2.2.0500. A tervezést, valamint a létesítést végző szervezeteknek feladataik ellátásához minőségirányítási rendszert kell létrehozniuk és működtetniük.

9.2.2.0600. Beszállító nukleáris biztonságot érintő tevékenységet csak az engedélyes jóváhagyásával, folyamatos és kompetens felügyelet mellett végezhet.

9.2.2.0700. A beszállítóknak a feladatok ellátására való képességét, alkalmasságát a tevékenységek megkezdése előtt vizsgálni és igazolni kell.

9.2.2.0800. A beszállítók részére szükséges képzések megtörténteért és a munkaengedélyezési rendszer meglétéért a felelősséget az engedélyes viseli.

9.2.2.0900. A beszállítók tevékenységének felügyeletével biztosítani kell a nukleáris biztonsági követelmények teljesülését.

9.2.2.1000. A beszállítók tevékenységét a nukleáris biztonsági követelmények teljesülésének szempontjából értékelni kell.

9.3. A TERVEZÉS MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZERÉNEK KÖVETELMÉNYEI

9.3.1. *Általános követelmények*

9.3.1.0100. Az engedélyesnek biztosítani kell, hogy a tervezés megfelelő minőségirányítási rendszerben történjen. A tervezés minőségirányítási rendszerét az atomerőművi blokk teljes életciklusára kell tervezni. Biztosítani kell a nukleáris biztonság szempontjából fontos dokumentáció és információ megőrzését és az engedélyes általi hozzáférhetőségét az atomerőművi blokk egész élettartama során.

9.3.1.0200. Amennyiben a tudomány és a technika fejlődése szükségessé teszi ezen dokumentációk és információk új számítógépes formátumba történő konvertálását, úgy azt előre tervezett módon és terjedelemben, nukleáris biztonsági hatósági jóváhagyás mellett kell végezni.

9.3.1.0300. A tervezést elsősorban olyan bevált rendszerekre, rendszerelemekre és anyagokra kell alapozni, amelyek alkalmasságát már igazolták hasonló körülmények között. Emellett a tudomány és technika fejlődésének eredményeit figyelembe kell venni a tervezés során.

9.3.1.0400. Tervezési kézikönyvet kell kidolgozni, amely meghatározza a tervező szervezetek felelősségét és hatáskörét abban az esetben is, ha a tervezési tevékenységet a gyártó-, építő-, vagy szerelő szervezetek végzik.

9.3.1.0500. Létre kell hozni és folyamatosan karban kell tartani egy érvényes törzsdokumentációt, amely a létesítés – adott tevékenységgel érintett – valamennyi résztvevője számára elérhetően tartalmazza az aktuális készülségi állapotot és a végrehajtott tervmódosításokat.

9.3.1.0600. Létre kell hozni egy szervezett számítógépes műszaki adatbázist, ami tartalmazza a tervezés eredményeit. Ebből biztosítani kell a szükséges információkat a létesítés – adott tevékenységgel érintett – valamennyi résztvevője számára az alábbi terjedelemben:

- a) a nukleáris létesítmény logikus felosztása rendszerekre és rendszercsoportokra, ezen belül:
  - aa) funkcióazonosítási módszer meghatározása az egyes rendszerekhez és rendszerelemekhez,
  - ab) fizikai és műszaki azonosítási módszer meghatározása a rendszerelemekhez, beleértve a tartalék alkatrészeket is;
- b) dokumentációazonosítási módszer meghatározása;
- c) létesítmény adatbázis modell, melynek segítségével a felhasználó közvetlenül a számítógépről ugyanolyan adatokhoz juthat, mint a dokumentációkból;
- d) a műszaki adatbázis feltöltési és lekérdezési – visszakeresési, rendszerezési – módszerének meghatározása; valamint
- e) az egyes műszaki adatbázisok változtatása felelőseinek kijelölése.

9.3.1.0700. A tervezési folyamatnak költség-, haszon- és kockázatelemzéssel mindenkor biztosítania kell a nukleáris biztonság elsődlegességét.

9.3.1.0800. A tervezésnek figyelembe kell vennie az üzemeltethetőség és karbantarthatóság szempontjait is.

9.3.1.0900. A tervek készítése és felhasználása során be kell vonni a létesítő szervezetet a létesítési és üzemeltetési szempontok érvényesítése érdekében.

9.3.1.1000. Minden fontos dokumentumról másolatot kell készíteni. A másolatokat biztonságos helyen kell tárolni.

9.3.2. A tervek honosításának követelményei

9.3.2.0100. Az atomerőművi blokk létesítése során alkalmazott engedélyezési- és létesítési dokumentációnak ki kell elégíteniük a magyar jogszabályokban meghatározott követelményeket.

9.3.2.0200. Az engedélyesnek legkésőbb az adott létesítési fázist megelőzően meg kell határoznia, hogy milyen nyelvű dokumentumok, milyen munkákhoz és feladatokhoz használhatóak fel.

9.3.2.0300. Az atomerőművi blokk megvalósulási tervét magyar nyelven kell elkészíteni.

9.3.2.0400. A tervekben egyértelműen azonosíthatónak kell lennie, hogy az adott tervezési információt az eredeti tervező vagy a honosító tervező szolgáltatta.

9.3.2.0500. A kölcsönös információcsere érdekében szabályozni kell a honosított tervek egyeztetési és felülvizsgálati kötelezettségeit, valamint a honosított tervekben végzett módosítások visszavezetését az eredeti tervekben.

9.3.2.0600. Meg kell határozni a különleges tervezési jogosultsággal tervezett dokumentumok honosításának feltételeit olyan személyzet által, amelyik ilyen jogosultsággal nem rendelkezik, különös tekintettel olyan esetekre, amikor a tervek átdolgozása vagy kiegészítése szükséges az egyéb hazai jogszabályok betartása érdekében.

9.3.2.0700. A tervek számozására és a rendszerelemek jelölésére alkalmazott módszernek biztosítania kell az egyértelmű azonosíthatóságot és összerendelhetőséget.

9.3.3. A tervezési fázisok meghatározása

9.3.3.0100. A tervezési kézikönyvben meg kell határozni a tervezési folyamat során előállítandó dokumentációfajták listáját, beleértve az egyes dokumentációfajták meghatározását és a tervezési folyamatban elfoglalt helyüket.

9.3.3.0200. A 9.3.2.0100. pont szerinti listában meg kell határozni az egyes tervezői dokumentumok célját és leírását.

9.3.3.0300. A tervdokumentációkat három szintbe kell sorolni:

- a) műszaki tervek,
- b) kiviteli tervek, és
- c) megvalósulási tervek.

9.3.3.0400. Az egyes tervfajtákra egységesített tartalomjegyzéket kell meghatározni. A tervezési kézikönyvben szakterületenként meg kell határozni minden tervfajta megkövetelt tartalmát.

9.3.3.0500. A műszaki terv az alábbiakat tartalmazza:

- a) az egész tervezési folyamat során érvényes tervezési alap meghatározása;
- b) a fő biztonsági paraméterek, így különösen sugárvédelmi- és kibocsátási adatok és specifikációk, a determinisztikus és valószínűségi biztonsági elemzések és tervezésen túli elemzések meghatározása;
- c) koncepcionális megoldások bemutatása és megalapozása, a fő biztonsági tervezési elvek érvényesítési módjának megadása, az egyes technológiai, rendszerszervezési megoldások leírása: annak bemutatása, hogy mely biztonsági elvek, hogyan és miért kerültek érvényesítésre az adott tervben;
- d) a rendszerek és rendszerelemek kapcsolatainak, elhelyezhetőségének bemutatása;
- e) a technológiai folyamatok leírása;

- f) elemzések, amelyek tartalmazzák a rendszerek és rendszerelemek üzemi és üzemzavari viselkedésének értékelését, a tervezési alaphoz való megfelelés igazolását;
- g) megbízhatósági- és hibaelemzések; továbbá
- h) rendszerek és rendszerelemek leírása és specifikációja olyan mélységben, amely alkalmas a műszaki terv különböző részeinek szakterületek közötti egyeztetésére, és a kiviteli tervezés, valamint a beszerzések bázisául szolgálni, beleértve a biztonsági és földrengés-biztonsági osztályok, a környezeti minősítési követelmények, üzemi és üzemzavari paraméterek, anyagspecifikációk meghatározását.

9.3.3.0600. A kiviteli terveknek tartalmazniuk kell:

- a) a munkák végrehajtásához szükséges mélységű gyártási és kivitelezési információkat, így különösen rajzokat, sémákat, technológiákat, organizációs leírást, szerelési, szerelésellenőrzési és dokumentálási követelményeket;
- b) az egyes rendszerelemek biztonságos üzemeltethetőségét megalapozó elemzéseket, így különösen szilárdsági számításokat, megbízhatósági elemzéseket;
- c) a kialakított rendszer és rendszerlemeinek működési leírását az adott rendszer, rendszerlem pontos sajátosságait figyelembe véve;
- d) a műszaki tervtől való eltéréseket és azok megengedhetőségének igazolását;
- e) azokat a kiegészítő vagy módosított elemzéseket, amelyek a műszaki terv alapján nem voltak elegendő mélységben vagy pontosságban elvégezhetőek;
- f) a munkák minőségbiztosítási és minőségellenőrzési tervét;
- g) az üzembe helyezési programot, forgatókönyveket és követelményeket; valamint
- h) az előzetes üzemeltetési és karbantartási dokumentációt.

9.3.3.0700. A szakterületenként eltérő kiviteli tervfajták megnevezését és követelményeit a tervezési kézikönyvben kell meghatározni.

9.3.3.0800. A tervek olyan azonosító rendszerben kell nyilvántartani, amely biztosítja a tervek szintjének és kapcsolatainak azonosítását is.

9.3.3.0900. Meg kell határozni a referencia adatok és a műszaki törzsadatok listáját. Minden egyes tervfajta esetén egyértelművé kell tenni, hogy melyik adat melyik megelőző tervből került az adott tervbe, valamint, hogy az adott terv készítése során milyen adatokat állítottak elő.

9.3.3.1000. Az ellenőrzési és jóváhagyási felelőségeket meg kell határozni, de legalább a szaktervező szervezeten belüli, a generáltervezői, a megrendelői, az üzemeltetői és a nukleáris biztonsági hatósági ellenőrzés és jóváhagyás feltételeit.

9.3.3.1100. Meg kell határozni, hogy termódosítások esetén mely tervek felülvizsgálatát kell elvégezni a műszaki megoldások konzisztenciájának megtartása érdekében. Ez egyaránt vonatkozik azokra a korábbi fázisban készített tervekre, amelyek alapján az adott tervet kidolgozták, valamint azokra a más szakterületen készülő tervekre, amelyek az adott tervvel kapcsolatban vannak.

9.3.3.1200. A tervezési alap megváltozásakor minden esetben felül kell vizsgálni a műszaki tervet annak ellenőrzése érdekében, hogy a tervezési alap változása indokolja-e további tervek vagy biztonsági elemzések változtatását.

9.3.3.1300. A megvalósulási terv terjedelmébe beletartozik:

- a) a megvalósított rendszerek és működésük pontos leírása, így különösen rajzok, sémák, műszaki leírások;
- b) a gyártás és szerelés dokumentumai és bizonylatai, különös tekintettel azokra, amelyek a gyártás, szerelés megfelelését igazolják, továbbá amelyek üzemeltetési, karbantartási és felülvizsgálati munkák háttér információjaként a későbbiekben szükségesek;
- c) az üzembe helyezés eredményei és ezek értékelése;
- d) a műszaki, valamint a kiviteli tervtől való eltérések, és ezek megengedhetőségének igazolása, figyelembe véve az eredeti tervezési alap információit és követelményeit; valamint
- e) a végleges üzemeltetési, karbantartási, tesztelési és ellenőrzési dokumentáció.

9.3.4. *A tervezés és a létesítés összhangja*

9.3.4.0100. Biztosítani kell a tervezési munkák megfelelő előretartását a létesítés előrehaladásához képest.

9.3.4.0200. A tervezési kézikönyvnek tartalmaznia kell a kiviteli tervek elkészítésének ütemezését, figyelembe véve és bemutatva az egymással technológiai vagy elhelyezési összefüggésben lévő rendszerek és rendszerelemek tervezésének ütemezési kapcsolatait.

9.3.4.0300. A tervezési kézikönyvben meg kell határozni azokat a létesítési tevékenységeket, amelyek befejezése után a fellelt hibák csak jelentős bontási, vagy szétszerelési munkákat követően javíthatók, így különösen eltakarási fázisok, épületszerkezetek, szerelőnyílások lezárása esetén.

9.3.5. A tervek teljességének ellenőrizhetősége

9.3.5.0100. Ki kell fejleszteni egy szabványos, funkcionális azonosítási rendszert a rendszerekre, rendszerelemekre, valamint egy szabványos fizikai és műszaki azonosító rendszert a rendszerelemekre és azok elemeire, beleértve a tartalék-alkatrészeket is.

9.3.5.0200. A funkcionális azonosító rendszernek alkalmasnak kell lennie minden, a rendszer funkcióinak ellátásában részt vevő rendszerelem azonosítására. A műszaki azonosító rendszernek alkalmasnak kell lennie a rendszerelemek élettartama során szükséges minden tevékenység, így különösen építés, gyártás, szerelés, hegesztés, üzembe helyezés, üzemeltetés, karbantartás, anyagvizsgálatok, javítás, csere, öregedéskezelés, környezeti minősítés helyének azonosítására.

9.3.5.0300. A beszállítóknak a 9.3.4.0100. és 9.3.4.0200. pont szerinti szabványos azonosítókkal kell megjelölniük a rendszerelemeiket, és megfelelően alkalmazniuk kell azokat a dokumentációikban és adatbázisaikban.

9.3.5.0400. Az engedélyesnek a létesítés valamennyi résztvevője számára megfelelő, a változások követésére alkalmas dokumentációazonosító rendszert kell biztosítania. Ezt a dokumentációazonosító rendszert minden beszállítónak alkalmaznia kell, ami nem zárja ki a beszállítók számára saját azonosító rendszerük alkalmazását.

9.3.5.0500. A tervezési kézikönyvben meg kell határozni a különböző tervek tervezési határainak kijelölését és a csatlakozó tervek egyértelmű megjelölésének módját, beleértve a különböző szakterületekhez tartozó tervek csatlakozásait.

9.3.5.0600. Folyamatosan vezetni kell az egész nukleáris létesítményre vonatkozóan az érvényes átadási tervdokumentációk jegyzékét. A tervezési folyamat elejétől folyamatosan ellenőrizni kell a különböző dokumentációk teljességét.

9.3.5.0700. A 9.3.4.0600. pont szerinti tevékenységhez egységes dokumentációkezelési rendszert kell működtetni a dokumentáció státusának és ellenőrzöttségének megjelölésével.

9.3.5.0800. Az engedélyezési dokumentációt elkülönítve vagy egyértelműen megjelölve kell tárolni.

9.3.6. Konfigurációkezelési követelmények

Általános követelmények

9.3.6.0100. A tervezés megkezdésétől kezdve átfogó konfigurációkezelési rendszert kell kifejleszteni és működtetni oly módon, hogy az a nukleáris létesítmény egész élettartamára nézve alkalmazható legyen.

9.3.6.0200. A konfigurációkezelési rendszernek biztosítania kell, hogy a nukleáris létesítmény, valamint rendszereinek és rendszerelemeinek tervezési követelményei, a nukleáris létesítmény megvalósult állapota és a megvalósult állapotot leíró dokumentáció összhangban legyenek egymással.

9.3.6.0300. A konfigurációkezelési rendszer terjedelmébe beletartoznak a nukleáris létesítménnyel kapcsolatos tervezési, létesítési, üzembe helyezési, üzemeltetési, karbantartási információk, amelyek alapján a nukleáris létesítmény aktuális konfigurációja meghatározható és kezelhető.

9.3.6.0400. A nukleáris létesítményre, valamint rendszereire és rendszerelemeire a tervezési alapból kiindulva olyan, a tervdokumentációban rögzített tervezési követelményeket kell meghatározni, amelyek biztosítják a tervezési alapnak megfelelő tervezés végrehajthatóságát.

9.3.6.0500. A tervezési alapnak a tervezés kezdetekor rendelkezésre kell állnia. A tervezési alap esetleges változásakor felül kell vizsgálni, hogy a tervezési alap változásai megfelelnek-e az eredeti tervezési célkitűzéseknek, valamint, hogy a tervezési alap változásaiból következik-e a tervezési követelmények változása is.

9.3.6.0600. Biztosítani kell az egyes mérnöki megfontolások alapján választott tervezési megoldások dokumentálását. A dokumentálásnak olyan részletezettségűnek kell lennie, hogy az alapján egy esetleges átalakítás biztonsági hatásai megítélhetőek legyenek.

9.3.6.0700. Az üzemeltetésre történő átvétel során a nukleáris létesítmény konfigurációkezelési rendszerében lévő információkat formalizált eljárás keretében ellenőrzöten kell átadni az üzemeltető szervezetnek.

Konfigurációkezelési rendszer

9.3.6.0800. A konfigurációkezelési rendszernek a tervezés, létesítés, üzembe helyezés, üzemeltetés és leszerelés minőségbiztosítási programjának részét kell képeznie. A program részelemei:

- a) műszaki adatbázis és számítógépes háttére,
- b) dokumentációkezelési rendszer,
- c) változáskezelés,
- d) konfigurációkezelési rendszer működtetésére való betanítás és tréning, valamint
- e) a konfigurációkezelési rendszer felügyelete és felülvizsgálata.

9.3.6.0900. Biztosítani kell a műszaki adatbázis és a dokumentáció védelmét a szándékos vagy véletlenszerű károkozások okozta információvesztés elkerülése érdekében.

A műszaki adatbázis és számítógépes háttére

9.3.6.1000. A tervezés megkezdésétől kezdve rendelkezésre kell állnia egy számítógépes alapon működő műszaki adatbázisnak, amely tartalmazza:

- a) a nukleáris létesítmény tervezési, létesítési, üzembe helyezési, üzemeltetési és karbantartási információit;
- b) a nukleáris létesítmény logikus, biztonsági szempontokat figyelembe vevő felosztását rendszercsoportokra, rendszerekre és rendszerelemekre;
- c) funkcióazonosítási módszereket és azonosítókat a rendszerekhez és a rendszerelemekhez;
- d) fizikai és műszaki azonosítási módszereket és azonosítókat a rendszerekhez és a rendszerelemekhez, beleértve a tartalék alkatrészek azonosítását is;
- e) dokumentációazonosító módszereket és a dokumentáció elektronikus tárolását; továbbá
- f) a nukleáris létesítmény adatbázis modelljét, amely a műszaki adatbázis hálózatául szolgál.

9.3.6.1100. A műszaki adatbázist úgy kell felépíteni, hogy a benne tárolt adatok és információk a nukleáris létesítmény teljes életciklusa alatt megőrizhetők és visszanyerhetők legyenek, tekintet nélkül a számítógépes háttér változásaira.

9.3.6.1200. Meg kell határozni a műszaki adatbázis feltöltésének és karbantartásának módszereit és felelőseit, beleértve a létesítés valamennyi résztvevőjénél keletkező információk kezelésének módját is.

9.3.6.1300. Biztosítani kell a műszaki adatbázisban lévő adatok felhasználhatóságát, hivatkozhatóságát és érvényességét, valamint az érvényes és archivált adatok szétválasztását.

9.3.6.1400. A műszaki adatbázis elérhetőségét biztosítani kell a feladatuk végrehajtásához szükséges mértékig a nukleáris létesítménnyel kapcsolatos munkát végző szervezetek és személyek számára.

9.3.6.1500. A műszaki adatbázisban meghatározott azonosítási módszereket és azonosítókat a beszállítóknak is alkalmazniuk kell, továbbá biztosítani kell a beszállított rendszerelemek és alkatrészek azonosítását a műszaki adatbázisban.

A dokumentáció-kezelési rendszer

9.3.6.1600. Dokumentációkezelési rendszert kell alkalmazni a dokumentumok ellenőrzött készítésére, karbantartására és frissítésére. A rendszernek biztosítania kell a megfelelő tárolást és hozzáférést a tervezés, létesítés, üzembe helyezés, üzemeltetés és karbantartás minden fontos információjához.

9.3.6.1700. A nyomtatott dokumentációnak összhangban kell lennie a műszaki adatbázis számítógépes rendszerében tárolt információkkal.

Változáskezelés

9.3.6.1800. Az atomerőművi blokk tervezése, létesítése és üzembe helyezése és üzemeltetése során változáskezelési programot kell működtetni annak biztosítására, hogy a szükséges módosítások egységesen szerepeljenek a tervezési követelményekben, a megvalósult állapotban és a megvalósult állapotot leíró dokumentációban.

9.3.6.1900. Az egyes változások megtervezése során be kell vonni a generáltervezőt a változások értékelésébe és véleményezésébe a nukleáris létesítmény tervezési alapjával és tervezési követelményeivel konzisztens konfiguráció kialakítása érdekében.

9.3.6.2000. Értékelni kell a változás kölcsönhatásait az érintett rendszerek vonatkozásában.

9.3.6.2100. A változást követő kivitelezett állapotot vissza kell vezetni a tervezési és megvalósulási dokumentációban, és biztosítani kell a kapcsolódó üzemeltetési és karbantartási dokumentáció felülvizsgálatát és módosítását.

Konfigurációkezelési rendszer működtetésére való betanítás és tréning

9.3.6.2200. Biztosítani kell, hogy a beszállító a létesítés alatt álló atomerőművi blokkra vonatkozó, a blokk biztonságos üzemeltetéséhez szükséges és a megvalósult állapotnak megfelelő ismereteket aktualizálva, rendszerezetten és időben adja át az engedélyesnek. Ehhez az engedélyesnek megfelelően képzett és tapasztalt személyzettel kell rendelkeznie.

9.3.6.2300. Gondoskodni kell az üzemeltetéshez szükséges oktatások végrehajtásáról, valamint az oktató és begyakorló eszközök szükség szerinti módosításáról.

9.3.6.2400. A konfigurációkezelési rendszer felállítása és hatékony működtetése érdekében koncepcionális képzéseket kell tartani a vezetőség és a rendszer működtetésében meghatározó személyzet körében.

9.3.6.2500. A rendszer működtetésében részt vevő személyzet számára a funkcióra vonatkozó terjedelemben oktatást kell tartani a szervezeti, személyzeti kötelezettségek és felelőségek, a végrehajtási eljárások és a számítógépes rendszer kezelésének elsajátítása érdekében.

A konfigurációkezelési rendszer felügyelete és felülvizsgálata

9.3.6.2600. A konfigurációkezelési rendszer működését a nukleáris létesítmény vezetőségének felügyelnie kell. A vezetőség felelőssége a program felállítása, működtetése és működésének ciklikus ellenőrzése.

9.3.6.2700. A konfigurációkezelési rendszer működését auditokkal és a programelemek működésének felülvizsgálatával kell ellenőrizni.

9.3.7. *A szabványok használatának szabályai*

9.3.7.0100. A rendszerek és rendszerelemek tervezését, gyártását, építését, szerelését, tesztelését és vizsgálatát az általuk ellátandó biztonsági funkcióknak megfelelő szabványok előírásai szerint kell végezni.

9.3.7.0200. A tervezési kézikönyvnek tartalmaznia kell a tervezés, telephely értékelés, létesítés, üzembe helyezés és üzemeltetés során alkalmazandó szabványok és más műszaki szabályzatok karbantartott jegyzékét. E jegyzékben az aktuálisan alkalmazott szabványokon kívül azonosítani kell a korábban alkalmazott szabványokat is, azok alkalmazási idejének és felhasználási területének megjelölésével.

9.3.7.0300. A jegyzéket az alábbi hierarchikus rendszerbe kell beleilleszteni:

- a) 1. szint: jogszabályi előírások és nukleáris biztonsági hatósági határozatok,
- b) 2. szint: folyamatokra irányuló nemzeti és nemzetközi szabványok,
- c) 3. szint: rendszerelemekre irányuló nukleáris szabványok, valamint
- d) 4. szint: hagyományos ipari szabványok.

9.3.7.0400. A tervezés során biztosítani kell, hogy az alkalmazott, alacsonyabb szintbe sorolt szabványok ne mondjanak ellent a magasabb szintbe sorolt előírásoknak.

9.3.7.0500. A nukleáris biztonsági hatóság által a különböző szakterületeken ajánlott szabványok jegyzékét útmutató tartalmazza.

9.3.7.0600. Amennyiben az engedélyes nem az útmutatóban foglalt ajánlások szerint jár el:

- a) az alkalmazni kívánt szabványokat pontosan azonosítani kell így különösen a kiadás éve, verzió, kiegészítés, vagy melléklet megjelölésével, valamint értékelni kell alkalmazhatóságukat, pontosságukat és elégségességüket, továbbá ha szükséges, kiegészíteni vagy módosítani kell azokat; valamint
- b) biztosítani kell az alkalmazott szabványok koherenciáját az egész terven belül, de különösen az azonos rendszerelemre vagy azonos tevékenységre vonatkozó szabványok keveredésének elkerülése érdekében.

9.4. GYÁRTÁSI KÖVETELMÉNYEK

9.4.1. *A gyártást végző beszállítóval szemben támasztott követelmények*

9.4.1.0100. A gyártást végző beszállítónak (a továbbiakban: gyártó) rendelkeznie kell a gyártás teljes folyamatára kiterjedő minőségirányítási rendszerrel.

9.4.1.0200. A gyártónak a gyártott, engedélyköteles termékekkel összefüggő tevékenységek terjedelmében ki kell elégítenie a 2. melléklet követelményeit.

9.4.1.0300. A gyártónak biztosítania kell a gyártáshoz és ellenőrzésekhez szükséges eszközök, eljárások és szakemberek megfelelő, dokumentált minősítését.

9.4.1.0400. A gyártónak a gyártás megkezdése előtt oktatást és dokumentált vizsgáztatást kell tartania a gyártás során alkalmazott gyártási és ellenőrzési technológiák meghatározó követelményeinek ismeretéből az irányító, a végrehajtó és az ellenőrző személyzet számára.

9.4.2. *Gyártási dokumentáció*

9.4.2.0100. A gyártandó terméket a gyártási tevékenység megkezdése előtt a gyártáshoz és a gyártás megfeleltetésének igazolásához szükséges terjedelemben dokumentumokkal – specifikációkkal és rajzokkal – kell meghatározni.

9.4.2.0200. Meg kell határozni, hogy milyen jogszabályok, műszaki szabályzatok, nemzeti, iparági vagy gyártóművi szabványok és egyéb előírások alkalmazandók a gyártás során.

9.4.2.0300. Biztosítani kell, hogy a termékre vonatkozó specifikációk és rajzok összhangban legyenek a 9.3.7.0300. pont szerinti dokumentumokkal, valamint a tervezési kézikönyv előírásaival.

9.4.2.0400. A gyártási dokumentációnak tartalmaznia kell minden, a termék megfelelő minőségéhez szükséges méretet, anyagminőséget és más jellemzőt, valamint azok tűréseit, vagy egyéb elfogadási kritériumait.

9.4.3. *Gyártási eljárások*

9.4.3.0100. Eljárási utasítást és munkautasítást kell készíteni minden, a gyártott termék minőségét befolyásoló következő tevékenységekre:

- a) a gyártáshoz szükséges termékek beszerzése,

- b) a gyártási folyamatok, ezen belül különösen a korlátozottan javítható folyamatok, mint hegesztés, képlékeny alakítás, hőkezelés, forgácsolás,
- c) a gyártási folyamatok ellenőrzése,
- d) a végellenőrzés és vizsgálat,
- e) a kezelés,
- f) a csomagolás,
- g) a konzerválás, és
- h) a szállítás.

9.4.3.0200. Az új gyártási, ellenőrzési és vizsgálati technológiákat csak megfelelő minősítések, ellenőrzésének és próbák végrehajtása után lehet alkalmazni.

9.4.4. Gyártásközi ellenőrzés

9.4.4.0100. A termékekre ellenőrzési és vizsgálati terveket kell kidolgozni a tevékenységek végrehajtásának ütemezéséhez viszonyított lehető legkorábbi időpontban.

9.4.4.0200. A termék minőségének garantálására a gyártó által szükségesnek tartott ellenőrzéseken túl a gyártónak figyelembe kell venni a gyártóműtől független szakértők, a megrendelő és a nukleáris biztonsági hatóság mintavételi, visszatartási és ellenőrzési pontokra vonatkozó követelményeit.

9.4.4.0300. A gyártásközi ellenőrzés során biztosítani kell a gyártás során eltakarásra kerülő alkatrészek ellenőrzését és az eredmények kiértékelését, valamint dokumentálását.

9.4.4.0400. A gyártó minőségirányítási rendszerének tartalmaznia kell azon eljárások meghatározását és szabályozását, melyeknél követelmény, hogy az adott tevékenységet minősített személyzet végezze, vagy hogy az eljárás paramétereit folyamatosan figyeljék és szabályozzák az előírt követelmények teljesítése érdekében. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni azon eljárások tekintetében is, ahol az eredmény nem igazolható teljes mértékben a termék utólagos ellenőrzésével vagy vizsgálatával, és amelyeknél a gyártási hibák már csak az üzemelés során derülnek ki.

9.4.4.0500. A gyártónak termékazonosító rendszert kell alkalmazni a beérkezéstől kezdve a gyártás, a szállítás és a szerelés teljes folyamatán az anyagok összekeveredésének megelőzése érdekében.

9.4.4.0600. A termékazonosító rendszernek összhangban kell lennie a tervezési kézikönyvvel.

9.4.4.0700. Beszerzési források értékelése, igazoló dokumentumok ellenőrzése és megőrzése, valamint egyéb intézkedések útján biztosítani kell, hogy a beszerzett anyagok, rendszerelemek és szolgáltatások kielégítik a beszerzési dokumentumokban előírt követelményeket.

9.4.4.0800. A szerszámok, idomszerek, műszerek és más, a tevékenység során alkalmazott, a minőséget befolyásoló felülvizsgáló, mérő- és próbaberendezések, szerkezetek besorolásának, típusának, pontosságának, valamint a lefektetett követelmények megfelelőségének igazolására mérési eljárásokat, előírásokat kell meghatározni.

9.4.4.0900. A felülvizsgálandó mérő- és próbaberendezések pontosságának biztosítása érdekében gondoskodni kell meghatározott időközökben azok ellenőrzéséről, hitelesítéséről és karbantartásáról, hogy újbóli használatuk előtt a hitelesített berendezések feleljenek meg a szabványokban rögzített követelményeknek.

9.4.5. Eltérések jelentése és kivizsgálása

9.4.5.0100. A gyártó köteles értesíteni a megrendelőt amennyiben a gyártás során eltértek:

- a) a gyártási rajzoktól,
- b) gyártás-technológiai leírásoktól,
- c) ellenőrzési utasításoktól, valamint
- d) a gyártási dokumentáció előírásaitól.

9.4.5.0200. A nukleáris biztonság szempontjából fontos eltérésekről a megrendelő értesíti az engedélyest.

9.4.5.0300. Ugyancsak kötelező az engedélyes értesítése, amennyiben a gyártás során a jóváhagyott ellenőrzési utasítások alapján meg nem engedett hibákat, méreteltéréseket találtak.

9.4.5.0400. A nem javított hibák és eltérések jellemzőit dokumentálni, a biztonságra gyakorolt hatásukat elemezni és értékelni kell.

9.4.5.0500. Az engedélyes köteles a jelentést és a kivizsgálás eredményeit közölni a nukleáris biztonsági hatósággal az 1. melléklet 1.7. pont előírásainak megfelelően.

9.4.5.0600. Az engedélyes köteles a gyártó minőségirányítási rendszerében a rendszeres és eseti ellenőrzések során tapasztalt, a nukleáris biztonság szempontjából fontos hibákról a nukleáris biztonsági hatóságot tájékoztatni.

9.4.5.0700. A gyártás során bármilyen okból bekövetkezett módosításokat a gyártónak közölni kell az érintett tervező szervezettel is, valamint e rendeletben meghatározott módon jóvá kell azokat hagyni. A módosításokat valamennyi érintett terven át kell vezetni.

9.4.6. Átadási dokumentáció

9.4.6.0100. Az átadási dokumentáció terjedelmét a nukleáris biztonsági hatósági előírások, valamint a gyártás során alkalmazott szabványok előírásaival összhangban a gyártás megkezdése előtt rögzíteni kell.

9.4.6.0200. A rendszerelemmel együtt szállítandó átadási dokumentációnak elegendő információt kell tartalmaznia az alábbiak végrehajtására:

- a) a rendszerelem megfelelőségének igazolása a vonatkozó nukleáris biztonsági hatósági követelmények, a gyártási engedély, valamint a rendszerelemre vonatkozó műszaki előírások szerint,
- b) az Előzetes Biztonsági Jelentés rendszerelemre vonatkozó feltételezéseinek verifikálása és a Végleges Biztonsági Jelentés elkészítése,
- c) a rendszerelem biztonságos üzemeltetése, karbantartása és felügyelete,
- d) a rendszerelem meghibásodásainak elhárítása, valamint
- e) a rendszerelemen végrehajtandó cserék elvégzése.

9.4.6.0300. Az átadási dokumentációnak tartalmaznia kell a gyártás során bekövetkezett eltérések, hibák és rendellenességek adatait és azok megengedhetőségét bizonyító dokumentumokat.

9.4.7. Átvételi ellenőrzés

9.4.7.0100. Az átvételi ellenőrzést írott és belső eljárás szerint jóváhagyott ellenőrzési terv alapján kell végezni.

9.4.7.0200. Az átvételi ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell:

- a) a gyártónak a gyártásban nem részt vevő minőségellenőrzési szervezetének ellenőrzését,
- b) a gyártótól és az engedélyestől független, jogszabály szerint feljogosított ellenőrző szervezet ellenőrzését, és
- c) a hatósági ellenőrzést.

9.4.7.0300. A nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás alá tartozó nyomástartó berendezések gyártásközi, végátvételi és az első üzembevételt megelőző helyszíni vizsgálatát az engedélyestől független, jogszabály szerint feljogosított ellenőrző szervezetnek kell végeznie.

9.4.7.0400. A hatósági ellenőrzés terjedelmét és feltételeit a nukleáris biztonsági hatóság a gyártási engedélyben határozza meg.

9.4.7.0500. Az átvételi ellenőrzések tervezésénél figyelembe kell venni az üzemeltetés során szükséges időszakos vizsgálati eredményekkel való összevethetőség szempontjait.

9.5. SZERELÉSI KÖVETELMÉNYEK

9.5.1. A szerelést végző szervezetekkel szembeni követelmények

9.5.1.0100. A szerelést irányító szervezet felelős a szerelési tevékenységek koordinálásáért és megtervezéséért.

9.5.1.0200. A szerelést irányító szervezet alaptevékenységének legalább az alábbiakra kell kiterjednie:

- a) a beszállítók ellenőrzése és felügyelete;
- b) a beszállítók szabályozott felvonulási feltételeinek biztosítása a kijelölt szerelési területen;
- c) a munkafolyamatok ütemezése és megfigyelése, beleértve az egyes műszaki területekért felelős, több szakmát átfogó beszállítók tevékenységének egymás közötti koordinálását;
- d) annak biztosítása, hogy a beszállítók tevékenysége megfeleljen a szerelési technológia, az eljárási utasítások, műszaki előírások és rajzok követelményeinek, továbbá a minőségirányítási és minőségi követelményeket meghatározzák, és teljesítsék, valamint a szerelés ellenőrzése az ellenőrzési tervekkel összhangban történjék;
- e) az elkészült munkák átadásának megszervezése; valamint
- f) a „0” állapot felvétele.

9.5.1.0300. A műszaki személyzetnek speciális képzést kell nyújtani úgy, hogy az kiegészítse az iskolai képzést, oktatást és jártasságot nyújtson az atomerőművi blokk létesítési programjában, továbbá felkészítse az egyes személyeket tevékenységük ellátására.

9.5.1.0400. A szerelést végrehajtó szervezetnek a 9.2.2.0500. pontban leírt követelmények teljesítésén túl rendelkeznie kell a szerelés teljes folyamatára kiterjedő minőségirányítási rendszerrel.

9.5.1.0500. A szerelést végrehajtó szervezetnek az atomerőmű létesítésével összefüggő tevékenységek terjedelmében ki kell elégítenie a 2. melléklet követelményeit.

9.5.1.0600. A szerelést végrehajtó szervezetnek biztosítania kell a helyszínen olyan szakképzett személyzetet, amely a munkák végzését, ellenőrzését, a hibák kijavítását megfelelő intézkedési jogkörrel irányítja, a munkákat az előírt minőségben végrehajtja.

9.5.2. Szerelési dokumentáció

9.5.2.0100. A szerelést végrehajtó szervezet feladata az általa végzendő tevékenység részletes terveinek elkészítése, és ezek jóváhagyatása a szerelést irányító szervezettel.

9.5.2.0200. A szerelést folyamatosan karbantartott szerelési terv alapján kell folytatni.

9.5.2.0300. A szerelési tervben ki kell térni az alábbiakra:

- a) meg kell határozni a munkaterület, a rendszerelemek, a kiviteli tervek, a szerelési technológiák és a részorganizációs tervek követelményeit;
- b) azonosítási rendszert kell létrehozni a szerelési dokumentációk osztályba sorolásának, átvételének, megőrzésének, visszakeresésének és érvénytelenítésének szabályozására;
- c) az azonosítási rendszerben meg kell különböztetni a szerelés folytatására és ellenőrzésére szolgáló nyilvántartási dokumentációkat, és a rendszerek, rendszerelemek megvalósulási állapotát rögzítő átadási dokumentációt, valamint szabályozni kell az információk a nyilvántartási dokumentációból az átadási dokumentációba való átkerülési folyamatát;
- d) meg kell határozni azokat a nemmegfelelőségeket, amelyeket be kell jelenteni a szerelést irányító szervezet számára;
- e) szabályozni kell a különleges folyamatok, így különösen a hegesztés, a hőkezelés, a roncsolásmentes anyagvizsgálat felügyeletét; valamint
- f) szabályozni kell a szerelési területen szükséges befejező építési munkák, valamint az azonos szerelési területen dolgozó több szerelő szervezet munkavégzési feltételeit.

9.5.2.0400. Szabályozni kell a tervezési információk a létesítés valamennyi résztvevője közötti átadása kapcsolatrendszerét. A szerelő szervezetnek az információ kibocsátása előtt biztosítani kell, hogy az átadásra kerülő információ tükrözze a tényleges helyszíni körülményeket.

9.5.2.0500. A szerelés helyszínén kívüli, gyártóművek számára szükséges tervezési információt biztosítani kell.

9.5.2.0600. Eljárást kell kidolgozni a szerelőktől érkező, a tervezési információkra vonatkozó kérdések kezelésére. Ha a kérdés az üzemeltetés nukleáris biztonságát is érinti, a generáltervező és a nukleáris biztonsági hatóság bevonása is szükséges.

9.5.3. Szerelési feltételek

9.5.3.0100. A szerelés elősegítésére generálorganizációs tervet kell készíteni, melynek legalább a 9.5.3.0200.–9.5.3.0500. pontban foglaltakat tartalmaznia kell.

9.5.3.0200. Létesítmény-elrendezési modellt kell készíteni a tervezés és létesítés időszakában való használatra. A modell lehet a konfigurációkezelési rendszer része. A modellnek alkalmasnak kell lennie az ütközések feltárására, a szerelési és a karbantartási műveletek demonstrálására, elrendezési rajzok generálására és elérhetőnek kell lennie az üzemeltető szervezet számára is.

9.5.3.0300. Többszintű ütemtervet kell készíteni, amely egyaránt alkalmas a vezetői áttekintésre és az egymást követő részmunkák sorrendiségének meghatározására. Az ütemtervnek tartalmazni kell a hatósági visszatartási pontokat és az ütemterv készítésekor figyelembe kell venni a hatósági ellenőrzések időszükségletét is.

9.5.3.0400. Olyan mélységű organizációs leírást kell készíteni, amely bemutatja és megalapozza a tevékenységek térben és időben történő összehangolását az ütközések miatti tervmódosítások minimalizálása érdekében.

9.5.3.0500. Több blokkos telephelyre értékeltetni kell az építési tevékenységből adódó olyan potenciális veszélyeztető tényezőket – így különösen talajmunkák, tűz- és robbanásveszély, daruk működése, installációs rendszerek meghibásodása –, amelyek veszélyeztethetik a már működő atomerőművi blokkok biztonságát. Be kell mutatni azokat az intézkedéseket is, amelyekkel biztosítható, hogy az építési tevékenységek következtében ne sértsék meg a működő atomerőművi blokkok üzemeltetési korlátait.

9.5.3.0600. A szereléshez, a szerelési anyagok helyszíni tárolásához, kezeléséhez, mozgatásához szükséges létesítményeket, így különösen épületeket, építményeket, helyhez kötött eszközöket, valamint berendezéseket, így különösen szerelő, vizsgáló, anyagmozgató emelő gépeket, hordozható eszközöket kell biztosítani.

9.5.3.0700. A szerelési munkaterületet úgy kell előkészíteni, hogy biztosítottak legyenek a jó minőségű munkavégzés feltételei – így különösen fűtés, szellőzés, világítás –, valamint az előírt helyeken a tiszta szerelés körülményei.

9.5.3.0800. A beépítésre vagy szerelésre kerülő rendszerelemek előírt minőségének megóvása érdekében rendtartási intézkedéseket kell kidolgozni és foganatosítani. Ide tartozik a szerelési terület, a létesítmények, a beépítendő anyagok és rendszerelemek kezelésének módszere és rendje.

9.5.3.0900. Meg kell határozni a rendtartási tevékenység tisztasági követelményeit. Ahol tisztaszerelési zónákat alkalmaznak, azokat egyértelműen meg kell jelölni, és használatuk szabályozására eljárás-, végrehajtási vagy munkautasításokat kell kiadni.

9.5.4. Szerelés közbeni ellenőrzés

9.5.4.0100. ABOS 1. biztonsági osztályba sorolt rendszerelemek szerelésénél lépcsőről-lépésre típusú szerelési, hegesztési, vizsgálati és dokumentálási technológiákat kell készíteni.

9.5.4.0200. A szerelés előkészítése során ismételten ellenőrizni kell a beépítésre kerülő anyagokat, rendszerlemeket. Nem megfelelő, nem azonosítható, hiányos bizonylattal, vagy bizonylat nélkül leszállított anyag, rendszerlem nem építhető be.

9.5.4.0300. Ellenőrizni kell a szereléshez felhasználni kívánt szerszámok, eszközök, készülékek, munkahelyi berendezések állapotát abból a szempontból, hogy azokkal az előírt minőségű és tisztaságú munka elvégezhető legyen.

9.5.4.0400. A szerelési tevékenységnél az adatgyűjtéshez, az ellenőrzéshez és vizsgálatához szükséges típusú, mérési tartományú, pontosságú mérő- és vizsgálóberendezéseket kell használni.

9.5.4.0500. Az elkészült szerelési munkát ideiglenes védelemmel úgy kell konzerválni, hogy annak minősége az üzembe helyezésig ne csökkenjen.

9.5.4.0600. ABOS 1. biztonsági osztályba sorolt rendszerelemek szerelését az 1. melléklet 1.3.4. pont szerint jóváhagyott előírások betartásával kell végezni. Alacsonyabb ABOS biztonsági osztályokban a szerelési követelményeket az 1. melléklet 1.3.4. pont követelményeinek figyelembevételével az engedélyes jóváhagyásával kell megállapítani, figyelembe véve az egyes rendszerlemek ABOS osztályát.

9.5.5. Eltérések jelentése és kivizsgálása

9.5.5.0100. A szerelő szervezet köteles értesíteni a megrendelőt amennyiben a szerelés során eltértek:

- a) a szerelési rajzoktól,
- b) a szerelési, hegesztési és ellenőrzési utasításoktól, vagy
- c) a dokumentációs előírásoktól.

9.5.5.0200. A nukleáris biztonság szempontjából fontos eltérésekről a megrendelő értesíti az engedélyest.

9.5.5.0300. Kötelező az engedélyes értesítése, amennyiben a szerelés során a jóváhagyott ellenőrzési utasítások alapján meg nem engedett hibákat, méreteltéréseket találtak, továbbá akkor, ha a létesítés során a megszerelt rendszerlem sérüléseit tapasztalják.

9.5.5.0400. A hibák, eltérések és sérülések biztonságra gyakorolt hatását elemezni kell.

9.5.5.0500. Az engedélyes köteles a jelentést és a kivizsgálás eredményeit közölni a nukleáris biztonsági hatósággal az 1. melléklet 1.7. pont előírásainak megfelelően.

9.5.5.0600. Az engedélyes köteles a beszállítók minőségirányítási rendszerében a rendszeres és eseti ellenőrzések során tapasztalt a nukleáris biztonság szempontjából fontos hibákról a nukleáris biztonsági hatóságot tájékoztatni.

9.5.5.0700. A szerelés során bármilyen okból bekövetkezett módosításokat a szerelő szervezetnek közölni kell az érintett tervező szervezettel is, valamint e rendeletben meghatározott módon jóvá kell azokat hagyatni. A módosításokat a terveken át kell vezetni.

9.5.6. Szerelési dokumentáció

9.5.6.0100. Az átadási dokumentáció terjedelmét a nukleáris biztonsági hatósági előírások, valamint a gyártás során alkalmazott szabványok előírásaival összhangban a szerelés megkezdése előtt rögzíteni kell.

9.5.6.0200. A megszerelt rendszerrel, rendszerlemmel együtt szállítandó átadási dokumentációnak elegendő információt kell tartalmaznia az alábbiak végrehajtására:

- a) a rendszer, rendszerlem megfelelőségének igazolása a vonatkozó nukleáris biztonsági hatósági követelmények, a szerelési engedély, valamint a rendszerre, rendszerlemre vonatkozó műszaki előírások szerint,
- b) az Előzetes Biztonsági Jelentés rendszerre vonatkozó feltételezéseinek verifikálása és a Végleges Biztonsági Jelentés elkészítése,
- c) a rendszerlem biztonságos üzemeltetése, karbantartása és felügyelete,
- d) a rendszerlem meghibásodásainak elhárítása, valamint
- e) a rendszerelemen végrehajtandó cserék elvégzése.

9.5.6.0300. Az átadási dokumentációnak tartalmaznia kell a szerelés során bekövetkezett eltérések, hibák, sérülések és más rendellenességek adatait és azok megengedhetőségét bizonyító dokumentumokat.

9.6. ÜZEMBE HELYEZÉSI KÖVETELMÉNYEK*9.6.1. Általános követelmények*

9.6.1.0100. Az üzembe helyezési tevékenységet az alábbi két szakaszra kell megtervezni:

- a) a nukleáris fűtőelemek berakását megelőző inaktív szakasz, és
- b) a fűtőelemek berakását követő nukleáris szakasz.

9.6.1.0200. A 9.6.1.0300.–9.6.1.1000. pontokban foglalt rendelkezéseket az üzembe helyezésnek a fűtőelemek berakását megelőző inaktív szakasz során kell alkalmazni.

9.6.1.0300. Az üzembe helyezés nukleáris szakaszára a 4. melléklet követelményeit kell alkalmazni.

9.6.1.0400. Az üzembe helyezés irányítására üzembe helyezésért felelős szervezetet kell létrehozni, amelynek szorosan együtt kell működnie az üzemeltető szervezettel.

9.6.1.0500. Az üzembe helyezésért felelős szervezetnek részletes üzembe helyezési programot kell készítenie, amely az egyedi próbák megkezdésétől a fűtőelemek berakásáig logikailag összefoglalja a végzendő tevékenységeket.

9.6.1.0600. Az üzembe helyezési programnak igazolnia kell, hogy az építés, gyártás és szerelés a tervezésnek megfelelően történt.

9.6.1.0700. Az üzembe helyezési programnak biztosítania kell a rendszerek és rendszerelemek üzembe vételét.

9.6.1.0800. Az üzembe helyezési programnak megfelelően részletesnek kell lennie a végrehajtandó tesztek, felelősök, végrehajtási szakaszok hossza és egymással való kapcsolata, és az ehhez szükséges erőforrások biztosítása, valamint a visszatartási pontok tekintetében.

9.6.1.0900. Az üzemeltetés előtti tesztek a szerelés és a szerelést követő ellenőrzések után végezhetőek.

9.6.1.1000. Az üzemeltetést megelőző teszteknek igazolniuk kell:

- a) a rendszerek és rendszerelemek tervezésnek megfelelő üzemelését;
- b) jellemző üzemmódok, azaz a kézi üzemeltetés, az automatikus üzemeltetés, a másodlagos vagy alternatív vezérlés melletti üzemeltetés megvalósíthatóságát;
- c) a mérések és szabályozó körök megfelelő működőképességét, a reteszek működőképességét, a rendszerelemek védelmi műszereinek működőképességét; valamint
- d) rezgési, hőtágulási, elmozdulási, akadálytalan-mozgási és -elmozdulási ellenőrzések eredményeinek megfelelőségét.

9.6.2. Szervezet és működés

Felelősségek

9.6.2.0100. Az engedélyesnek átfogó irányítást és felügyeletet kell gyakorolnia az összes tevékenység felett. Ennek érdekében biztosítania kell az üzembe helyezési programok, utasítások, eszközök és személyzet rendelkezésre állását a létesítés – adott tevékenységgel érintett – valamennyi résztvevője részéről. Biztosítania kell továbbá a munka felügyeletét, beleértve a szükséges technológiai módosítások biztonsági felülvizsgálatát, és kapcsolatot kell tartania a nukleáris biztonsági hatósággal.

9.6.2.0200. Az üzemviteli szervezetnek részt kell vennie az üzembe helyezésben.

9.6.2.0300. Az üzembe helyezésért felelős szervezet felelős:

- a) a szerelés megfelelő befejezésének ellenőrzéséért;
- b) az üzembe helyezés terveinek, dokumentumainak előkészítéséért;
- c) az üzembe helyezés eredményeinek és eseményeinek dokumentálásáért, értékeléséért;
- d) az üzemeltetés, karbantartás dokumentumainak felülvizsgálatáért; és
- e) az egyes rendszerek vagy rendszerelemek üzemeltetésre történő átadásáért.

9.6.2.0400. A szerelést végző szervezet felelős:

- a) a jogszabályban, szabványokban és műszaki szabályzatokban előírt minőségű szerelésért és annak dokumentálásáért,
- b) a megvalósult állapotot igazoló dokumentumok meglétéért,
- c) a készre szerelt rendszerek, rendszerelemek állapotának megőrzéséért, és
- d) az üzembe helyezés alatti hibaelhárításért.

Kapcsolattartás

9.6.2.0500. Az üzembe helyező szervezetnek meg kell határozni a kapcsolattartás követelményeit az üzembe helyezés alatt az atomerőművi blokkon dolgozó személyekkel és szervezetekkel.

Képzés és begyakorlás

9.6.2.0600. Az üzembe helyezést végző személyzetnek megfelelő képzésen és begyakorláson kell átesnie az alábbi elvek szerint:

- a) minden pozícióra meghatározott képzési és gyakorlati követelmények megléte;
- b) átfogó képzési program, amely kiterjed a munkavégzési módszerekre, az időszakos és végleges technológiai és dokumentációs változásokra, a munkairányítási rendszerre, a tűz-, munka-, nukleáris és sugárbiztonságra, valamint az üzembe helyezési feladatok megismerésére, a tapasztalatok visszacsatolására;

- c) a biztonsági kultúra elemeinek ismerete; valamint
- d) az ismeretek időszakos megújítása.

Átadás-átvétel

9.6.2.0700. Az üzembe helyezés során a megvalósított rendszerek, a felelősség és a dokumentáció átadását szabályozni kell.

9.6.2.0800. Az átadandó dokumentáció részei legalább:

- a) a megvalósulási dokumentáció,
- b) az üzembe helyezési próbák eredményei,
- c) a hibastatisztikák,
- d) az eseményjelentések, és
- e) a függőben lévő feladatok listái.

Tesztutasítások

Tesztutasítások készítése

9.6.2.0900. A próbákat tesztutasítások alapján kell elvégezni.

9.6.2.1000. A tesztutasításokat a következő követelmények alapján kell készíteni:

- a) a rendszerek és rendszeremlek üzembe helyezésének részletes leírása,
- b) tételes ellenőrzési és jóváhagyási folyamat,
- c) hasonlóság a kezelési utasításokhoz, valamint
- d) a normál működéstől való eltérések, így különösen reteszbenítés, blindelés, bypass, egyéb ideiglenes szerkezetek minimalizálása és tesztet követő megszüntetése.

Teszteredmények értékelése

9.6.2.1100. A teszteredmények felülvizsgálatának és jóváhagyásának igazolnia kell a tervezésnek történő megfelelést, továbbá azt, hogy a próbák folytathatóak.

9.6.2.1200. A próbák értékeléséről egyedi-, szakasz- és lezáró jelentéseket kell készíteni, amelyek tartalmazzák az elvégzett próbák felsorolását, összefoglaló céljukat, a végrehajtási körülményeket és eredményeket.

Eltérések kezelése

9.6.2.1300. Az üzembe helyezéshez kapcsolódó eltérésnek kell tekinteni a módosításokat és nem várt teszteredményeket, eseményeket.

9.6.2.1400. A módosítások bevezetésekor igazolni kell azok indokoltságát, a vonatkozó üzemeltetői és nukleáris biztonsági hatósági követelményeket, a módosítás biztonsági és technológiai hatásait.

9.6.2.1500. Meg kell határozni az ideiglenes és végleges módosítások végrehajtásának és nyilvántartásának rendjét.

9.6.2.1600. A nem várt teszteredmények és események esetén elemzéssel meg kell határozni az azonnali javító intézkedéseket és a szükséges további beavatkozásokat.

9.7. BESZERZÉSI KÖVETELMÉNYEK

9.7.1.0100. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszeremlek beszerzési dokumentációjában az osztályba sorolással összhangban lévő részletességgel meg kell határozni legalább:

- a) a feladat részletes leírását,
- b) műszaki követelményeket,
- c) ellenőrzési és vizsgálati követelményeket,
- d) a bejárás lehetőségének biztosítását a beszállító telephelyére,
- e) a minőségirányítási előírás megválasztását,
- f) dokumentációs követelményeket,
- g) nyilvántartási követelményeket,
- h) a dokumentáció-átadás ütemezését,
- i) a nemmegfelelőség jelentését,
- j) beszállítók ellenőrzését, valamint
- k) az engedélyes által szállított termékeket és szolgáltatásokat.

9.7.1.0200. Meg kell határozni a beszerzési dokumentáció módosításának rendjét.

9.7.1.0300. Meg kell határozni a beszerzési dokumentáció ellenőrzéséért és jóváhagyásáért viselt felelőségeket.

9.7.1.0400. Meg kell határozni az átvétel módszerét és kritériumait, beleértve azokat a dokumentumokat, amelyek az átvételi kritériumok teljesülését bizonyítják és azokat az ellenőrzési, visszatartási pontokat, amelyeket az átvevő szervezet, valamint a nukleáris biztonság hatóság szükségesnek tart.

9.7.1.0500. A beszállító telephelyén az ellenőrzési és vizsgálati tevékenységet a beszerzési dokumentumok követelményeivel összhangban kell elvégezni.

9.7.1.0600. A beszerzési dokumentumok másolatait hozzá kell rendelni a beérkezett kereskedelmi termékhez, és meg kell határozni a bejövő ellenőrzés szintjét.

9.7.1.0700. Kereskedelmi termék beszerzésénél a beszerzési dokumentumoknak a katalógusok és beszállítói előírások alapján annyi információt kell tartalmazniuk, ami lehetővé teszi a beszerzési specifikációt kielégítő termék szállítását. Minden fontos műszaki adatot és vizsgálati információt be kell szerezni. Igazolni kell, hogy a termék a tervezett célra felhasználható. Amennyiben a beszerzési dokumentáció alapján ez nem igazolható, akkor kiegészítő bizonyító elemzéseket vagy vizsgálatokat kell végezni.

9.8. KEZELÉSI, RAKTÁROZÁSI ÉS ÁLLAGMEGÓVÁSI KÖVETELMÉNYEK

9.8.1.0100. A nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerelemek esetén az alábbi kezelési, raktározási és állagmegóvási követelményeket kell betartani:

- a) biztosítani kell a termékek beérkezése, gyártása, szerelése, ellenőrzése, vizsgálata és szállítása közbeni állagmegóvást, amelynek során figyelembe kell venni olyan tényezőket, mint a tömeg, méret, tisztaság, hőmérsékleti viszonyok vagy más környezeti tényezők;
- b) kijelölt tárolóterületeket vagy raktárakat kell használni a rendszerelemek sérülésének vagy tönkremenetelének megakadályozására a felhasználás és szállítás során;
- c) a tárolóterületeken szabályozni kell a beérkezés és kiadás rendjét, és a jogosultságokat;
- d) a tárolás során biztosítani kell az anyagok és rendszerelemek előírt elkülönítését és védelmét a szerelés és felhasználás előtt, és biztosítani kell az azonos rendszerelemhez tartozó, de különböző időpontban beszerelésre kerülő alkatrészek, tartalék alkatrészek összetartozásának fenntartását;
- e) meg kell határozni a tárolási módszereket és követelményeket a korrózió, az elszennyeződés, a tönkremenetel, a fizikai sérülések elkerülése érdekében;
- f) a raktárakban levő rendszerelemek állapotát rendszeresen fel kell mérni annak ellenőrzésére, hogy nem károsodtak-e;
- g) olyan mértékig szükséges csomagolást és jelölést alkalmazni, amely igazolja, hogy a rendszerelem megfelel az előírt követelményeknek;
- h) olyan csomagolást kell alkalmazni, amely biztosítja, hogy a rendszerelem ne sérüljön meg, ne vesszen el és ne menjen tönkre a szállítás során, a beérkezés és raktározás közben;
- i) olyan konzerválási és csomagolási módszereket kell alkalmazni, amelyek biztosítják, hogy a rendszerelem ne menjen tönkre raktározás közben a levegő, nedvesség vagy más környezeti tényező hatására;
- j) a rendszerelem hosszabb ideig történő raktári tárolása esetén a dekonzerválást és újrakonzerválást szabályozni kell; továbbá
- k) a szállításra előkészített rendszerelemet be kell csomagolni és meg kell jelölni a sérülés, tönkremenetel vagy elvesztés megakadályozása érdekében.

9.8.1.0200. A gyártónak a szállítás előtt ellenőriznie kell a következőket:

- a) a szállítandó termékek minden előírt követelménynek megfelelnek, és a szükséges dokumentumok, így különösen az átvételi és a vizsgálati jegyzőkönyvek, valamint a szállítási engedélyek rendelkezésre állnak;
- b) a termékeket az alkalmazandó szerződéses követelményekkel és specifikációkkal összhangban konzerválták és csomagolták;
- c) a termékeken és a csomagoláson a jelölések a tartalomnak megfelelőek, helytállóak;
- d) ahol ez előírás, regisztráló műszereket helyeznek el a csomagoláson belül, hogy a szállítás alatti körülményeket és eseményeket regisztrálják; valamint
- e) rendelkezésre állnak a szállítás és beérkezés utáni átvétel idején alkalmazandó útmutatók, beleértve a kezelési és tárolási utasításokat, valamint a termék szerelési és használati utasítását, amelyek elhelyezését megjelölték."

8. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez
„10. melléklet a 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelethez

Nukleáris Biztonsági Szabályzatok

10. kötet

Nukleáris Biztonsági Szabályzatok meghatározásai

1. Aktív rendszerelem
Biztonsági funkcióit mozgó alkatrészei, valamint alakja vagy tulajdonságai változtatása révén ellátó rendszerelem.
2. Aktív zóna
Az atomreaktornak az a térfogatrésze, amelyben a szabályozott láncreakció végbemegy.
3. Aktuális engedélyezési alap
Az adott nukleáris létesítmény nukleáris biztonsága szempontjából mértékadó hatályos követelményeket tartalmazó, valamint az ezek teljesülését igazoló dokumentumok összessége, különösen az alábbi dokumentumok:
  - a) a hatályos jogszabályok;
  - b) a hatályukat veszített jogszabályok alkalmazott követelményei;
  - c) az Országos Atomenergia Hivatal által kibocsátott útmutatók;
  - d) a nukleáris biztonsági engedélykérelmek elbírálásakor figyelembe vett szabványok és más referenciadokumentumok;
  - e) a nukleáris biztonsági hatóság határozatai, állásfoglalásai, továbbá a más hatóságok eljárásaiban eljáró nukleáris biztonsági hatóság szakhatóságként megfogalmazott követelményei, feltételei;
  - f) az engedélyesnek a nukleáris biztonsági hatóság számára tett kötelezettségvállalásai;
  - g) az engedélyesnek az előbbieken felsoroltak gyakorlati érvényesülését biztosító belső dokumentumai;
  - h) a fenti dokumentumokban meghatározott követelmények, előírások teljesülését és érvényesülését igazoló meghatározott, érvényes dokumentáció így különösen a biztonsági jelentések, az elemzések, a műszaki tervdokumentáció, a bizonylatok;
  - i) a fentiek teljesítése során született, érvényes dokumentáció.
4. Alapvető biztonsági funkciók
A nukleáris létesítmény biztonságos üzemeltethetőségének és a vele kapcsolatos tevékenységek alapjául szolgáló alábbi biztonsági funkciók:
  - a) a nukleáris láncreakció biztonságos leállítása és biztonságos szubkritikus állapotban tartása a rendszerek tervezési alapjába tartozó és azon kívül eső minden lehetséges állapotában;
  - b) a maradványhő elszállítása a reaktorból és a kiegészítő fűtőelemek tárolójából;
  - c) a radioaktív anyagok kibocsátásának csökkentése és az, hogy bármely kibocsátás az előírt határérték alatt maradjon a várható üzemi események, tervezési üzemzavarai állapotok és baleset során.
5. ALARA-elv
Bármely sugárforrást alkalmazó tevékenység esetében – kivéve az orvosi terápiás besugárzást – a védelmet és biztonságot optimalni kell annak érdekében, hogy az egyéni dózisos nagysága, a sugárzásnak kitett személyek száma és a sugárterhelés valószínűsége az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten maradjon – tekintettel a gazdasági és társadalmi tényezőkre – az egyéni dóziskorlátokon belül, figyelembe véve a forrásra vonatkozó dózismegszorításokat.
6. „0” állapot
A biztonsági osztályba sorolt rendszerelemek üzemeltetés előtti állapotát jellemző, dokumentált és az üzemeltetés során végrehajtott időszakos ellenőrzések eredményeivel összevethető állapotjellemzők összessége.
7. Átalakítás
A nukleáris létesítmény üzembe helyezésének és üzemeltetésének életciklus-szakaszai során
  - a) a nukleáris létesítménynek, rendszereinek, rendszerelemeinek, építményeinek és épületszerkezeteinek a javítás fogalmán kívül eső;
  - b) az engedélyes szervezeti felépítésének;
  - c) az engedélyes irányítási rendszerének; valamint
  - d) a nukleáris létesítmény üzemeltetési engedély iránti kérelme mellékleteként benyújtott dokumentumoknak az a)–c) alponttól független megváltoztatása.

8. Átalakítások biztonsági hatásainak értékelése

Számítások, mérnöki megfontolások, determinisztikus és valószínűségi alapú elemzések közül egyet vagy többet magában foglaló olyan értékelés, amelynek segítségével a biztonsággal kapcsolatosan következtetések fogalmazódhatnak meg, vagyis az átalakítással kapcsolatos tevékenységek biztonsági hatása megítélhető.

9. Az átalakítás szakaszai

Az átalakítás előkészítési, végrehajtási és a végrehajtást követő értékelési szakaszból áll:

- a) előkészítés: az átalakítás céljának és koncepciójának meghatározása, a teljes átalakítás folyamatának és egyes szakaszainak, műszaki és szervezési tartalmának megtervezése és megalapozása, az átalakításhoz szükséges képzések végrehajtása; műszaki átalakítás esetében a gyártás, beszerzés, behozatal, továbbá a szerelés és az egyedi próbák elvégzése addig, amíg az átalakítást megelőző üzemeltetési mód valamennyi üzemi állapotban változatlanul fenntartható, vagy újrakezdeményezhető; a szervezeti felépítés, az irányítási rendszer, valamint a dokumentumok előzőektől független átalakítása esetében az elkészített tervezetek kidolgozása és az engedélyes által történő jóváhagyása;
- b) az átalakítás végrehajtása: műszaki átalakítás esetében a szerelés, az egyedi próbák és tesztek, az üzembe helyezés és a próbaüzem azon szakasza, amelyeket követően az átalakítást megelőző üzemeltetési mód változatlan fenntartásához, vagy újrakezdeményezéséhez a változtatások megszüntetése szükséges, valamint az üzemeltetés; a szervezeti felépítés, az irányítási rendszer, valamint a dokumentumok előzőektől független átalakítása esetében a változtatások és a dokumentumok életbe léptetése és alkalmazása;
- c) az átalakítás értékelése: a végrehajtást követően az összes korábbi lépés célszerűségének, megfelelőségének és eredményességének értékelése.

A létesítmény üzembe helyezési életciklus-szakaszában az átalakítást megelőző üzemeltetési mód alatt a létesítmény egészére vonatkozó üzembe helyezési programot és tervezett üzemeltetési módot kell együttesen érteni.

10. Átfogó felülvizsgálat

A tervezett üzemidőn túli üzemeltetés céljából az engedélyes által jóváhagyott programok alapján végrehajtott, dokumentált felülvizsgálat annak igazolására, hogy az atomerőművi blokk tervezett üzemidőn túli üzemeltetése engedélyezésének terjedelmébe tartozó rendszerelemeken előforduló, öregedéskezelést igénylő romlási folyamatokat megfelelően azonosították, azokat megfelelően kezelik a meghosszabbított üzemidő során úgy, hogy az öregedési hatások ezen rendszerelemek funkcióképességét nem veszélyeztetik.

11. Atomerőművi blokk

Egy nukleáris energiát hőenergiává alakító atomreaktor a hozzá tartozó rendszerek és rendszerelemek összességével, amelyek a biztonságos villamosenergia-termeléshez szükségesek.

12. Azonos alkatrész, szerkezeti elem, rendszerelem

Az eredetivel anyagában, geometriájában, működési módjában, környezeti állóképességében, megbízhatóságában, gyártási technológiájában, típusában megegyező alkatrész, szerkezeti elem, rendszerelem.

13. Baleset

A tervezési alapot meghaladó olyan esemény, amely során a hatályos előírásban szereplő határértéket meghaladó radioaktív anyag kerülhet a környezetbe.

14. Balesetkezelés

Tervezésen túli események során az üzemeltető által végrehajtott intézkedések, amelyek célja:

- a) az esemény, valamint a tervezési üzemzavar tervezésen túli üzemzavarrá vagy súlyos balesetté való fejlődésének megakadályozása;
- b) hosszú távú biztonságos és stabil állapot elérése; valamint
- c) a következmények csökkentése.

15. Beállítási érték

A különböző fizikai és kémiai paraméterek előre meghatározott értéke, amely elérésekor a rendszerek, rendszerelemek tervezett védelmi vagy retesz működése megindul, és amire fény-, hang- stb. jelzés is felhívja a figyelmet.

16. Belső szabályozás

Egy adott szervezet tevékenységét szabályzó eljárásrendek, szabályzatok, vezetői rendelkezések, utasítások, stratégiák és politikák összessége.

17. Beszállító

Bármely természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki vagy amely az engedélyes részére közvetlen vagy közvetett módon a biztonságot befolyásoló terméket szállít vagy tevékenységet végez.

18. Biológiai védelem
Radioaktív sugárzást árnyékoló, gyengítő fizikai gát, amelynek feladata a sugárforrások környezetében tartózkodó személyek sugárterhelésének csökkentése.
19. Biztonság szempontjából fontos munkakör
A nukleáris létesítmény biztonságát befolyásoló feladatokat végrehajtó, vagy arra döntéshozói jogkört tartalmazó munkakör, amelynek a munkaköri leírásában a biztonság szempontjából fontosnak minősített tevékenység, vagy azzal összefüggő feladat szerepel.
20. Biztonság szempontjából kiemelten fontos munkakör
Az atomerőműben az a biztonság szempontjából fontos munkakör, ahol a végzett tevékenység a nukleáris létesítmény biztonsági funkcióinak teljesülését közvetlenül befolyásolja.
21. Biztonság szempontjából meghatározó munkakör
Hatósági jogosítványhoz kötött munkakör. Atomerőmű esetében a biztonság szempontjából kiemelten fontos munkakör, egyéb nukleáris létesítmény esetében a biztonság szempontjából fontos munkakör.
22. Biztonsági elemzés
A biztonsági értékelésnek számításokkal vagy mérnöki megfontolásokkal végzett része, amelynek során bizonyítják, hogy a nukleáris létesítmény, annak valamely rendszere vagy rendszereleme teljesíti az előre rögzített – fizikai vagy valószínűségi jellegű – biztonsági kritériumokat a tervezési alap, továbbá a tervezési alap kiterjesztésének keretein belül.
23. Biztonsági értékelés
A nukleáris létesítmény telephely-kiválasztásával, tervezésével, üzemeltetésével és leszerelésével kapcsolatos, az engedélyes által végzett vagy végeztetett, valamennyi biztonsági vagy védelmi szempontra kiterjedő értékelés, amelynek célja annak biztosítása, hogy a nukleáris létesítmény tervezett vagy meglévő kialakítása, az átalakítások, a végrehajtandó vagy megváltoztatott eljárások és üzemeltetési gyakorlat, valamint a rendszerek, rendszerelemek öregedése mellett is teljesítse az összes vonatkozó biztonsági követelményt.
24. Biztonsági földrengés
A tervezési alapba tartozó legnagyobb földrengés, melynek hatásaira a nukleáris létesítmény teherbíró képességét, integritását, stabilitását igazolják, továbbá az aktív elemek működőképességét minősítik annak érdekében, hogy az alapvető biztonsági funkciók megvalósulása biztosított legyen.
25. Biztonsági funkció
Üzemzavar vagy baleset kialakulásának megelőzésére vagy következményeinek korlátozására előírányzott funkciók, amelyek hozzájárulnak, vagy hozzájárulhatnak az alapvető biztonsági funkciók teljesüléséhez.
26. Biztonsági határérték
Fizikai paraméterek azon értékei, vagy ilyen paraméterek kombinációja, amelyeknek meghatározott irányba való átlépése esetén a biztonsági rendszert vezérlő automatika működteti az aktív funkciót teljesítő biztonsági rendszert. A paraméterek értékeit az engedélyes Végleges Biztonsági Jelentésben határozza meg, azon elv szerint, hogy a paraméterek tényleges veszélyt jelentő értékei és a biztonsági határértékek között megfelelő tartaléknak kell lennie.
27. Biztonsági jelentés
A nukleáris létesítmény létesítéséhez, üzembe helyezéséhez, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez kapcsolódó engedélyezéshez szükséges, a biztonsággal összefüggő tények, meggondolások és információ összefoglaló és értékelő dokumentuma.
28. Biztonsági követelmények
A nukleáris létesítmény, továbbá annak rendszerei és rendszerelemei elvárt szintű biztonságának eléréséhez szükséges követelmények.
29. Biztonsági kultúra
A szervezetekben, valamint az egyéneknél meglévő azon jellemző vonások és viselkedésmódok olyan összessége, amely a biztonsággal kapcsolatos kérdések mindenekfeletti elsőbbségét és jelentőségüknek megfelelő kezelését biztosítja.
30. Biztonsági politika
A biztonsági politika az engedélyes dokumentált, folyamatosan felülvizsgált és továbbfejlesztett elkötelezettsége a magas nukleáris biztonsági teljesítmény elérése érdekében, amit a világos, közérthetően fogalmazott biztonsági célkitűzések, valamint az ezen célok eléréséhez szükséges erőforrások biztosítása támasztanak alá.

31. Biztonsági rendszer
A nukleáris létesítmények biztonság szempontjából fontos rendszerei közül azok, amelyeket részben vagy kizárólag olyan funkciók teljesítése céljából terveztek és építettek be, amely funkciók csak valamely kezdeti eseményt követően válnak szükségessé, és a biztonság fenntartását, helyreállítását, valamint a nemkívánatos folyamatok következményeinek enyhítését célozzák.
32. Biztonságos leállított állapot
Az atomerőművi blokknak a TA 2-4 és a TAK1 üzemállapotokat követő azon állapota, amikor aktív vagy passzív biztonsági rendszerekkel vagy operátori beavatkozással szubkritikus állapotba hozták, és biztosítható a reaktivitás szabályozása, az aktív zóna és a pihentető medence hőelvonása, a kibocsátási határértékek betartása és az igénybevételi paraméterek megengedett értékeken belül tartása.
33. Biztonságos üzemeltetéshez szükséges és elégséges személyzet
A nukleáris létesítmény biztonságos üzemeltetéséhez, az üzemzavarok és baleseti helyzetek elhárításához szükséges és elégséges, meghatározott és igazolt képzettséggel és gyakorlattal rendelkező munkavállalók létszáma és összetétele.
34. Biztonságot érintő esemény
A nukleáris létesítményben, berendezésben vagy radioaktív anyaggal végzett tevékenység során a nukleáris vagy sugárbiztonságot érintő esemény, amely a nukleáris biztonságot kedvezőtlenül befolyásolja, és az emberek nem tervezett sugárterhelését, valamint a környezetbe radioaktív anyagok nem tervezett kibocsátását eredményezheti valamely biztonsági funkció teljesülésének veszélyeztetésével.
35. Biztonságvédelmi eszközök
Eljárásrendek, adminisztratív eszközök, redundáns passzív vagy aktív rendszerek, amelyek rendelkezésre állását az üzemeltetési korlátok és feltételek szabályozzák.
36. Blokkvezénylő
Az operatív üzemviteli személyzet tartózkodási helye, ahonnan a blokk biztonságos állapotban tartását vagy ilyen állapotba való visszavitelét célzó tevékenységek végrehajthatók minden, a tervezési alapba tartozó üzemállapotban.
37. Burkoló elv
A kezdeti események egy adott csoportjában annak a legkedvezőtlenebb eseménynek a kiválasztása és elemzése, amelyről igazolt, hogy minden következménye tekintetében lefedi a csoport összes vizsgálandó eseményét.
38. Csere
Azonos alkatrészrel történő javítás.
39. Degradáció
A rendszer vagy rendszerelem jellemzőinek azonnali vagy fokozatos romlása, amely akadályozhatja a rendszer vagy rendszerelem funkciójának elfogadási kritériumon belüli teljesítését.
40. Dekontaminálás
A radioaktív szennyeződés részleges vagy teljes eltávolítása fizikai, vegyi vagy biológiai eljárással.
41. Determinisztikus biztonsági elemzés
Mérnöki megfontolásokat vagy fizikai modelleken alapuló számításokat tartalmazó biztonsági elemzés, amely előre rögzített kezdeti és peremfeltételeken alapul.
42. Diverzitás
Olyan rendszerek vagy rendszerelemek alkalmazása, amelyek ugyanazon funkció teljesítését látják el, azonban e szempontból valamely fontos paraméter, így különösen működési elv, kialakítás, elrendezés, gyártó tekintetében eltérnek egymástól, csökkentve ezzel a közös módú meghibásodások előfordulásának valószínűségét.
43. Dózis
Egy céltárgy által kapott, vagy elnyelt sugárzás mértéke.
44. Egyszeres hibatűrés
Amikor egy funkciót redundáns rendszerek, vagy egy rendszeren belül is redundáns rendszerelemek teljesítenek, valamelyik redundáns rendszerben, vagy – a rendszer belső redundanciája esetén – egy rendszerelemében bekövetkező egyszeres meghibásodáskor a funkció még teljesíthető. Az egyetlen hiba eredményeként fellépő további hibák az egyedi hiba részeként kezelendők.
45. Egyszeres meghibásodás
Valamely rendszerelem olyan véletlenszerű, egyetlen hibából eredő meghibásodása, amely az adott rendszerelem és az őt tartalmazó rendszer vagy mindkettő funkciójának részleges vagy teljes elvesztését eredményezi. A meghibásodás következményeként fellépő egyéb meghibásodásokat az egyszeres meghibásodás részeként kell kezelni.

46. Élettartam
Rendszer, rendszerelem alkalmazhatóságának időtartamban, működési számban vagy igénybevételi ciklusszámban meghatározott értéke, amely alatt a funkció elvesztésének a kockázata még nem számottevő. A rendszer vagy rendszerelem gyártásától az üzemből történő kivonásáig eltelt időtartam.
47. Ellenőrzött állapot
Az atomeróművi blokknak a TA 2-4, és a TAK1 üzemállapotokat követő azon állapota, amikor aktív vagy passzív biztonsági rendszerekkel vagy operátori beavatkozással biztosítható az atomeróművi blokk biztonságos leállított állapotba viteléig a reaktivitás szabályozása, az aktív zóna és a pihentető medence hőelvonása, valamint a kibocsátási határértékek tartása.
48. Ellenőrzött zóna
Olyan terület, amelyre besugárzás vagy radioaktív anyaggal való szennyeződés lehetősége miatt külön előírások, köztük sugárvédelmi előírások vonatkoznak, és ahová csak ellenőrzés mellett szabad belépni, vagy onnét kilépni.
49. Előzetes Biztonsági Jelentés
A nukleáris létesítmények tervezésénél és létesítésénél figyelembe vett, valamint figyelembe veendő tények, megfontolások és információk összefoglaló és értékelő dokumentuma, amely tartalmazza a biztonsági értékelés megállapításait és azok megalapozását.
50. Elsődleges rendszerelem
Egy rendszer olyan rendszereleme, amelynek meghibásodása az egész rendszer működőképességét idézi elő.
51. Építmények
A nukleáris létesítménynek a Nukleáris Biztonsági Szabályzatok hatálya alá tartozó, épületszerkezetekből álló alábbi építményei:
- a) nukleáris biztonság szempontjából fontos, így különösen a radioaktív anyagok környezetbe jutását megakadályozó, és a sugárterhelés csökkentésére szolgáló, továbbá a biztonsági funkciók megvalósulásához közvetlenül szükséges építmények;
  - b) nukleáris biztonság szempontjából fontos gépészeti, villamos és irányítástechnikai rendszereket és rendszerelemeket tartalmazó épületek, a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerekre, rendszerelemekre közvetlen hatást gyakorolni képes építmények;
  - c) a nukleáris létesítmény fizikai védelmében szerepet játszó építmények és építményrészek;
  - d) a telephelyi baleset-elhárítási tevékenység végrehajtását közvetlenül kiszolgáló épületek; valamint
  - e) azon építmények, amelyek vagy amelyeknek egyes részei az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendeletben meghatározott ellenőrzött területhez tartoznak.
52. Épületszerkezetek
Az építmények következő szerkezeti elemei:
- a) földmunkákkal kapcsolatos szerkezetek;
  - b) nedvesség elleni szigetelőszerkezetek;
  - c) alapozás;
  - d) beton és vasbeton szerkezetek, beleértve a betonacél szereléseket;
  - e) nem beton anyagú teherhordó falszerkezetek;
  - f) acélszerkezetek;
  - g) tűzterjedést gátló szerkezetek így különösen nyílászárók, tűzgáták;
  - h) épületszerkezetre kerülő dekontaminálható, tűzgátló bevonatok, acélburkolatok, valamint a hermetikus tér határoló szerkezetei;
  - i) acél cső- és kábeltartó szerkezetek, gépészeti berendezéseket, villamos elosztókat, vezénylő és relétáblákat, helyi működtető szekrényeket rögzítő acélszerkezetek; valamint
  - j) a nukleáris létesítmény mint sajátos építmény egyéb egyedi szerkezetei.
53. Érdekelt fél
Olyan személy vagy csoport, aki érdekelt egy szervezet teljesítményében, így különösen a vevők, a tulajdonosok, az üzemeltetők, a teljes személyzet, a beszállítók, a szakszervezetek, az ipar vagy a szakmák képviselői, tudományos testületek, a nukleáris energiáért felelős kormányzati hivatalok vagy hatóságok, a média, a lakosság mint egyének, közösségek és érdekcsoportok, és más államok, különösen azok a szomszédos államok, akik megállapodást kötöttek az esetleges határokon túlnyúló hatásokról szóló információcserére, vagy akik részt vesznek bizonyos technológiák vagy anyagok exportjában vagy importjában.

54. Erőforrás
Az egyének, az infrastruktúra, a munkakörnyezet, az információ és a tudás, a beszállítók, valamint a tárgyi és pénzügyi erőforrások összessége.
55. Érvényes dokumentáció
A nukleáris létesítmény tervezett és az adott időpontban fennálló tényleges állapotát, az ott folyó tevékenységet leíró, azzal összhangban levő és meghatározott eljárás szerint jóváhagyott dokumentumok összessége.
56. Esemény
Minden olyan beavatkozás, történés vagy ezek hiánya, amely következményeként eltérés mutatkozik az elvárt, tervezett állapottól, és hatással van vagy lehet a nukleáris létesítmény üzemére, biztonságára.
57. Esemény bekövetkezésének okai
  - a) Alapvető ok: az esemény okai közül az az ok, amelyet kijavítva vagy megszüntetve az adott és hasonló események ismételt bekövetkezése megelőzhető.
  - b) Hozzájáruló ok: az az ok, amely hozzájárul az esemény létrejöttéhez, de egymaga nem tudná szükségszerűen létrehozni, vagy eredményezni az eseményt.
  - c) Közvetlen vagy kiváltó ok: az az ok, vagy körülmény, amely közvetlenül idézi elő a várt és az adott tevékenység vagy helyzet közötti eltérést, vagy amely közvetlenül eredményezte az eseményt.
58. Ésszerűen megvalósítható
A tudomány és a technika aktuális színvonalát figyelembe vevő, ugyanakkor a különböző veszélyek és nem kívánt következmények súlyosságával összhangban lévő intézkedések mértéke, melyet az engedélyes javaslata alapján a hatóság határoz meg.
59. Ésszerűen elérhető legalacsonyabb szint
A tudományos, technikai, gazdasági és társadalmi adottságok figyelembevételével kialakított, a nemzetközi elvárásokkal összhangban lévő legkisebb érték.
60. Felső vezetőség
Személy vagy személyek olyan csoportja, aki vagy amely a szervezetet, a nukleáris létesítményt a legfelső szinten irányítja, ellenőrzi és értékeli.
61. Feltételezett kezdeti esemény
A tervezéskor meghatározott és az elvégzett biztonsági elemzések során figyelembe vett belső vagy külső esemény a hozzá tartozó kezdeti és peremfeltételekkel, amely várható üzemi eseményhez, tervezési üzemzavarhoz vagy balesetkezethez vezet vagy vezethet.
62. Fizikai elválasztás
Rendszerek, rendszerelemek megfelelő geometria, távolság, tájolás kiválasztásával, megfelelő gátak alkalmazásával, vagy ezek kombinációjával történő elválasztása.
63. Főjavítás
Atomerőművi blokk esetében a fűtőelemek üzemszerű cseréjével összekötött, tervszerű karbantartási és javítási tevékenységek végzésére szolgáló időszak.
64. Friss üzemanyag
Még be nem sugárzott fűtőelem, beleértve az olyan nukleáris üzemanyagot tartalmazó fűtőelemet, amelyet korábban besugárzott fűtőelemekből reprocesszálas útján állítottak elő.
65. Funkcionális elkülönítés
Két csatlakozó rendszer vagy részrendszer olyan kialakítása, hogy az egyik meghibásodása ne terjedhessen ki a másik rendszerre.
66. Független felülvizsgálat
Tervezési, elemzési, kivizsgálási eredményeknek a tervezést, elemzést, kivizsgálást elvégző személytől, csoporttól vagy szervezettől független vizsgálata, annak tanúsítása érdekében, hogy a terv, elemzés vagy kivizsgálás megfelel a hatósági követelményeknek, kiválasztott szabványoknak vagy egyéb, megnevezett utasításoknak.
67. Független szakértő
Az Atv. 19/A. §-ában meghatározott szakértő.
68. Fűtőelem
Olyan szerkezeti elem, amely a nukleáris üzemanyagot tartalmazza, a hozzá tartozó fűtőelem-burkolattal.
69. Fűtőelem-burkolat
A nukleáris üzemanyagot a hőhordozótól elválasztó, a hasadási termékeknek a hőhordozó közegbe jutását meggátló burkolat.

70. Fűtőelemköteg
A fűtőelemek normál üzemi körülmények között legkisebb közösen mozgatható, kezelhető, összeszerelt egysége.
71. Generálorganizációs terv
A létesítési tervnek az a része, amely a telephely használatát és a telephelyen végzendő munkák összehangolását határozza meg, és a következő részekből áll: műszaki leírás, generálorganizációs helyszínrajz, vezetői és koordinációs ütemterv, állapot- és fázistervek, generálorganizáció a mérnökszolgálatban.
72. Generáltervező
A tervezési folyamatot és az abban részt vevő intézetek, cégek munkáját koordináló felelős tervező szervezet, aki gondoskodik a műszaki-biztonsági követelmények megfelelő figyelembevételéről a folyamat során.
73. Hasonló alkatrész, szerkezeti elem, rendszerelem
Olyan alkatrész, szerkezeti elem, rendszerelem, amelyről a hatóság által elfogadott biztonsági elemzés igazolja, hogy egyenértékű az eredetivel.
74. Hiba
Egy rendszer, rendszerelem esetében az elvárt, paraméterekkel is jellemezhető funkciót teljesítő üzemi állapottól való eltérés, amely a rendszerben vagy rendszerelemben hibás tervezés, kivitelezés következtében jelentkezik, vagy az üzemeltetés során előforduló külső, vagy belső ok vagy hibás kezelői tevékenység miatt jön létre. Egy hiba nem befolyásolja szükségszerűen a tervezett funkció ellátásának képességét.
75. Hosszúéletű rendszerelemek
Azon rendszerelemek, amelyek nem kerülnek lecserélésre előre meghatározott módon a minősített élettartamuk vagy más körülmény miatt meghatározott, az atomerőművi blokk tervezett üzemidejénél rövidebb időszak alatt.
76. Ideiglenes módosítás
Az érvényes megvalósulási tervtől, az érvényes üzemviteli dokumentációban rögzített paraméterektől vagy kapcsolási értékektől, az azokban szereplő kapcsolási állapotoktól eltérő állapot létrehozása rendszerek, rendszerelemek meghibásodása, vagy más, előre nem látható és nem tervezhető kényszerítő ok miatt.
77. Indokolatlan késlekedés
A hiányosságok, eltérések azonosítása, kijavítása vagy megengedhetőségének igazolása azért nem történik meg, vagy azért igényel a biztonsági jelentőségéhez és bonyolultságához képest hosszú időt, mivel az engedélyes nem, vagy a célnak nem megfelelő eljárásokat vezetett be az említett tevékenységekre, vagy a célnak megfelelő és bevezetett eljárásokat nem, vagy nem megfelelően alkalmazták, így különösen, ha a szükséges létszámot, anyagi és szellemi erőforrásokat nem biztosították, vagy a rögzített határidőktől eltértek.
78. INES-minősítés
Az események Nemzetközi Atomenergia Ügynökség által létrehozott Nemzetközi Nukleáris Esemény Skála szerint végrehajtott kategorizálása, amelynek célja a lakosság és a szakmai szervezetek közötti tájékoztatás elősegítése, az engedélyes és a nukleáris biztonsági hatóság között egyeztetett formában jelezve az esemény biztonsági jelentőségét.
79. Irányítási rendszer
Az irányítási politika és az irányítási célok megfogalmazásához, majd az elfogadott célok hatékony és eredményes módon történő eléréséhez kiépített rendszer. Egymástól kölcsönösen függő vagy egymásra kölcsönösen ható elemek készlete, így az irányítási rendszer az adott szervezet összes elemét egy koherens rendszerbe integrálja annak érdekében, hogy ezáltal a szervezet céljainak mindegyike teljesülhessen. Ezen elemek magukba foglalják a struktúrát, az erőforrásokat és a folyamatokat. Az irányítási rendszer részét képezi a személyzet, a berendezések és a szervezeti kultúra, valamint a dokumentált szakmapolitikák és a folyamatok.
80. Javítás
Nukleáris létesítmény rendszereire, rendszerelemeire – a programozható készülékek és számítógépek szoftverét kivéve –, építményeire és épületszerkezeteire a tervezés során meghatározott és az érvényes dokumentációnak megfelelő állapot helyreállítására irányuló tevékenység.
81. Jelentésköteles esemény
Jogszabályban szereplő követelmény vagy egyedi hatósági előírás alapján a nukleáris biztonsági hatóság részére jelentendő esemény.
82. Joghatással járó mérés
Az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentumban foglaltak teljesülését igazoló mérések, továbbá a nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerre, rendszerelemre vonatkozó tesztelési, karbantartási utasítás végrehajtása során az adott rendszer, rendszerelem terv szerinti működését igazoló mérések.

83. **Jogosítványhoz kötött munkakör**
A biztonság szempontjából meghatározó munkakörök, amelyek betöltéséhez a Nukleáris Biztonsági Szabályzat vagy egyéb hatósági előírás, továbbá az engedélyes oktatást szabályozó dokumentuma a jogosító vizsgát követelményként előírja.
84. **Karbantartás**
A nukleáris létesítmény rendszerei, rendszerlemei állapotának fenntartása, megelőző és korrekciós javítások, valamint állapot-ellenőrzések útján.
85. **Karbantartási program**
Az egyes rendszereken, rendszerelemeken végrehajtandó karbantartási tevékenységek hosszú távú terve.
86. **Kedvezőtlen biztonsági állapot**
A nukleáris létesítmény nukleáris biztonságának olyan csökkenése, vagy állapotában olyan hiányosság előfordulása, amelynek mértéke nem igényel azonnali és közvetlen beavatkozást, azonban intézkedés szükséges a megszüntetésére.
87. **Kérdésfelvető magatartás**
Az egyén törekvése feladatának megértésére, felelősségi körének végiggondolására, mindezek nukleáris biztonsággal való összefüggésének átlátására, a mindehhez számára szükséges tudás meglétének megítélésére, a munkatársai felelősségi körének megismerésére, a körülmények esetleges szokatlanságának feltárására, segítség igénybevétele szükségességének megítélésére, a lehetséges hibák végiggondolására, a bekövetkező meghibásodások és hibák következményeinek, a hibák megelőzése érdekében lehetséges teendőinek átgondolására, a meghibásodások esetén szükséges tevékenységének számbavételére.
88. **Kereskedelmi termék**
Azonos munkafolyamattal nagy tömegben gyártott, sok referenciával rendelkező, elismert szervezet által elfogadott, műszaki dokumentációban rögzített jellemzőkkel rendelkező, biztosítottan homogén minőségű, kereskedelmi forgalomból beszerezhető készáru vagy rendszerelem. Nem tekinthető kereskedelmi terméknek az a készáru vagy rendszerelem, amely tervezési és gyártási folyamata a gyártási folyamat közbeni speciális ellenőrzést tesz szükségessé annak érdekében, hogy a biztonsági funkció megvalósítása szempontjából kritikus jellemzőknél a nem megfelelések azonosításra és megszüntetésre kerüljenek.
89. **Kézi tűzoltási feladatok**
Valamennyi olyan tűzoltási és tűzoltással kapcsolatos kárelhárítási feladat, amely nem a beépített oltóberendezések alkalmazásával történik, hanem a tűzoltóság eszközeivel, vagy a területen elhelyezett tűzoltó készülékekkel, függetlenül attól, hogy a beavatkozást a tűzoltó személyzet vagy a területen tartózkodó üzemi vagy vállalkozói személyzet végzi.
90. **Kibocsátás**
A radioaktív anyagoknak általában gáz vagy folyadék formában történő, a hatósági előírásoknak megfelelő, tervezett és ellenőrzött kibocsátása a környezetbe.
91. **Kiégett fűtőelemköteg átvételi kritériumai**
A kiégett fűtőelemkötegekre és az azokat befogadó konténerre és annak tartalmára, tulajdonságaira vonatkozó, a nukleáris biztonsági hatóság által meghatározott, vagy az üzemeltető által meghatározott és a nukleáris biztonsági hatóság által elfogadott mennyiségi és minőségi követelmények a kiégett üzemanyag végleges elhelyezésére vagy átmeneti tárolására történő átvétel céljára.
92. **Kiégett fűtőelemcsomag**
A kiégett fűtőelemek kondicionálása eredményeként létrejövő termék, amely tartalmazza a kiégett fűtőelemeket, a csomagolást és a belső gátakat, mint az elnyelőanyagok és a betétcsövek, a kezelésre, szállításra, átmeneti tárolásra vagy a végleges elhelyezésre vonatkozó követelményeknek megfelelően.
93. **Kiégett üzemanyag vagy radioaktív hulladék tárolása**
Kiégett üzemanyag vagy radioaktív hulladék megőrzése egy, a környezettől való elszigetelést biztosító létesítményben, a visszanyerés szándékával.
94. **Kockázat**
Valamely potenciálisan veszélyes tevékenység, történés lehetséges kedvezőtlen következményeinek és azok bekövetkezési gyakoriságának együttes mértéke, matematikai szorzata.
95. **Konfiguráció-kezelési rendszer**
Az az irányítási rendszerben rögzített folyamat és annak informatikai támogatása, amely azonosítja és dokumentálja a nukleáris létesítmény építményeinek, épületszerkezeteinek, rendszereinek, rendszerlemeinek – beleértve

a számítógépes rendszereket és szoftvereket is – jellemzőit, tartalmazza azok fizikai, funkcionális, üzemeltetési és grafikus adatait, valamint érintett dokumentációját, továbbá biztosítja, hogy ezen adatok, dokumentumok változásait szabályozott keretek között változáskövetés mellett hajtsák végre.

96. Konténment

Az atomreaktor és annak közvetlenül kapcsolódó rendszereit, rendszerlemeit magába záró nyomásálló, hermetikusan kialakított építmény, amelynek az a funkciója, hogy normál üzem, várható üzemi események és tervezési üzemzavarok esetén megakadályozza, vagy korlátozza a radioaktív anyagok környezetbe jutását.

97. Konzervatív elemzés

A determinisztikus elemzéseknek olyan módszere, amikor annak ellensúlyozására, hogy mind a modellnek, mind a kiinduló adatoknak van bizonytalansága, pontatlansága, az elemzés kiinduló adataiban, feltételeiben és a modellben olyan irreális feltételezéseket tesznek, amelyek nem valósulhatnak meg, de az eredményeket úgy torzítják, hogy azok kedvezőtlenebbek lesznek a bizonyítandó kritériumok szempontjából.

98. Korlátozott időtartamra érvényes elemzések

A nukleáris létesítmény tervezett üzemidején túli üzemeltetés engedélyezési terjedelmébe tartozó rendszerlemek megfelelőségének igazolására szolgáló olyan elemzések, melyek figyelembe veszik a rendszerlem öregedési folyamatait és elemzési alapként az atomerőmű tervezett üzemidejét, valamint az annak során várható üzemmódokból származó igénybevételeket.

99. Korlátozott környezeti hatás kritériumai

Olyan követelmények, amelyekben a kibocsátott referencia izotópok súlyozott lineáris kombinációit meghatározott numerikus értékekkel vetik össze. A korlátozott környezeti hatás kritériumok a referencia izotópok által meghatározott négy kibocsátási célértéket jelentik a tervezési alapon túli állapotokra.

100. Környezetállósági minősítés

Annak bizonyítása, hogy az atomerőmű nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszerei és rendszerlemei képesek ellátni tervezett biztonsági funkciójukat a teljes élettartamuk során, a berendezés élettartama alatt fellépő környezeti és üzemeltetési körülmények öregedést okozó hatását is figyelembe véve.

101. Közös okú meghibásodás

Két vagy több rendszer vagy rendszerlem meghibásodása egyetlen esemény vagy ok hatására.

102. Kritikus rendszer

Zéró teljesítményű atomreaktor – hasadó anyagot tartalmazó berendezés -, amelyben adott körülmények között szabályozott önfenntartó láncreakció jön létre. Jellemzői: kis teljesítmény ($N \leq 100W$), és flexibilis konstrukció.

103. Kutatóreaktor

Az a tetszőleges teljesítményű atomreaktor, amelyet alap- és alkalmazott kutatásokhoz használnak.

104. Legjobb becslés módszere

A determinisztikus elemzések olyan módszere, amikor a valóságot lehető legjobban megközelítő modelleket alkalmaznak, a kezdeti és peremfeltételeket pedig úgy választják meg, hogy azok a vizsgálandó kritériumok szempontjából legkedvezőtlenebb, de reálisan megvalósuló állapotnak feleljenek meg.

105. Leszerelés

A nukleáris létesítmény részleges vagy teljes hatósági felügyeletének megszüntetése érdekében végrehajtott adminisztratív és műszaki intézkedések.

106. Leszerelési terv

Előzetes vagy végleges dokumentum, amely a nukleáris létesítmény aktuális életciklus-szakaszától függő részletességgel tartalmaz információt a nukleáris létesítmény leszerelésével és szétszerelésével kapcsolatos koncepcióról és a tevékenységek ütemezéséről.

107. Maradványhő

A láncreakció megszűnését követően a besugárzott fűtőelemekben bekövetkező radioaktív bomlás eredményeként keletkező hőenergia.

108. Maximális vízszintes gyorsulásérték

Földrengés alatt a talajszinten fellépő maximális gyorsulás.

109. Meghibásodás

A nukleáris létesítmény rendszerlemének külső vagy belső okból bekövetkező olyan megváltozása, amely a tervezés során előírt funkció részleges vagy teljes megszűnését, vagy nem kívánt módon történő megvalósulását eredményezi.

110. Meghibásodás-védett
Rendszerek és rendszerelemek azon tulajdonsága, amely biztosítja, hogy a meghibásodott rendszer, rendszerelem a hibát követően közvetlenül biztonságos állapotba kerül.
111. Mélységben tagolt védelem
Többszintű védelem, ami a nukleáris biztonság érdekében alkalmazott elvek, intézkedések és műszaki megoldások olyan egymásra épülő rendszere, amely garantálja a nukleáris biztonság elvárt szintjének megvalósulását. Fizikai szinten ennek lényeges összetevője a többszörös gátak rendszere.
112. Minősített élettartam
A rendszerek, rendszerelemek környezeti minősítése során az üzemi környezet szimulációjakor alkalmazott gyorsított öregítéssel szimulált üzemidő hossza, ami után még az üzemzavari helyzetben vagy földrengéskor az elfogadási kritériumon belül teljesíti funkcióját.
113. Minősítés
Szervezetek, személyek vagy eszközök alkalmasságának elbírálása a nukleáris létesítmény nukleáris biztonságát érintő tevékenységek elvégzésére, funkciók betöltésére történő jóváhagyást tartalmazó döntés megalapozása céljából.
114. Modul
A kiégett üzemanyag átmeneti tárolójának legkisebb tárolóegysége, amely lehet konténer, tárolóakna vagy egyéb szerkezeti egység.
115. Munkavállaló
Az engedélyes és a beszállítók szervezetének tagjai, akik a nukleáris létesítmény területén a nukleáris biztonságot érintő tevékenységet végeznek.
116. Műszaki háttér
A nukleáris létesítmény üzemeltetéséhez szükséges mérnöki tevékenységek, szolgáltatások együttese.
117. Műszaki sugárvédelem
Azon műszaki intézkedések összessége, amelyek arra irányulnak, hogy az ionizáló sugárzást kibocsátó anyagokat, berendezéseket alkalmazó létesítményekben, így a nukleáris létesítményben munkát végzőknek, valamint a lakosságnak a létesítmény üzemeltetéséből származó sugárterhelése ne haladja meg a hatályos előírásokban meghatározott értéket, és amelyekkel a sugárterhelés mindenkor az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten tartható, továbbá a radioaktív hulladék keletkezése a gyakorlatilag lehetséges legkisebb mértékű lesz.
118. Near miss
Olyan esemény, amely egy feltételezhető eseménysorozat következtében megtörténhetett volna, és ebben az esetben a nukleáris biztonságra kedvezőtlen hatással is járhatott volna, de a nukleáris létesítményben fennálló körülmények miatt mégsem történt meg.
119. Nemmegfelelőség
A követelmények nem teljesülése esetén egy megállapítás, amely rögzíti egy vagy több minőségi jellemző, vagy irányítási rendszer, rendszerelem eltérését vagy hiányát a meghatározott követelményekhez képest.
120. Nemzetközi jó gyakorlat
A nemzetközi szakmai szervezetek dokumentumaiban megfogalmazott, ezen szervezetek szakértő, felülvizsgáló csoportjai által jó gyakorlatként elismert, eredményes gyakorlati megoldás.
121. Normál üzem
A nukleáris létesítménynek a nukleáris biztonsági hatóság által jóváhagyott Üzemeltetési Feltételek és Korlátok betartása melletti üzemeltetése, beleértve atomreaktor és atomerőmű esetén a terhelésváltoztatást, a leállást, az indítást, a fűtőelemcserét, karbantartást, próbákat és egyéb tervezett műveleteket.
122. Nukleárisbaleset-elhárítás
Az emberi egészséget és biztonságot, az élet minőségét, az értékeket és a környezetet veszélyeztető nukleáris veszélyhelyzet következményeinek enyhítését szolgáló intézkedések végrehajtása.
123. Nukleárisbaleset-elhárítási készség
Olyan infrastrukturális elemek egységes halmaza, amelyek biztosítják a kijelölt baleset-elhárítási funkciók és feladatok hatékony teljesítésének képességét. Ilyen elemek a megfelelő hatáskör, felelősség, szervezet, koordináció, személyzet, tervek, eljárások, létesítmények, eszközök, gyakorlatok és képzések.
124. Nukleáris biztonság szempontjából fontos rendszer és rendszerelem
Az a rendszer és rendszerelem, amely helytelen működése vagy meghibásodása a nukleáris létesítmény területén tartózkodó személyek, vagy a lakosság meg nem engedett sugárterhelését okozhatja, továbbá az, amely balesetmegelőző vagy következményenyhítő funkciókat lát el. Hibája lényeges hatással van a nukleáris biztonságra

- azáltal, hogy a hiba fellépése nukleáris biztonságot sértő folyamatot indít el, vagy azáltal, hogy a hiba fennállása csökkenti valamely potenciális rendellenesség tervezett kezelésének végrehajtási esélyét.
125. Nukleáris létesítmény életciklusa
A telepítési, létesítési, üzembe helyezési, üzemeltetési, üzemben kívül helyezési és megszüntetési időszakok együttese.
126. Nukleáris létesítmény megszüntetése
Nukleáris létesítmény végleges üzemben kívül helyezését és leszerelését magába foglaló azon folyamat, amely a végleges leállítást követi, és amelynek eredményeként a nukleáris biztonsági kockázatok megszűnésére tekintettel a nukleáris biztonsági hatósági felügyelet részben vagy teljesen megszüntethetővé válik a nukleáris biztonsági hatóság döntése alapján.
127. Nyomástartó berendezés és csővezeték
Mindazok a nyomástartó edények, tartályok, csővezetékek, biztonsági szerelvények és nyomással igénybe vett tartozékok, amelyek valamelyik biztonsági osztályba tartoznak. A nyomástartó berendezéshez tartoznak a nyomással igénybe vett részekhez közvetlenül kapcsolódó elemek, így különösen a karimák, a csonkok, a csatlakozó elemek, az alátámasztások, az emelőfülek.
128. Oktatóreaktor
Elsősorban oktatási feladatok ellátására létesült kutatóreaktor.
129. Önértékelés
A felső vezetőség és a vezetőség által lefolytatott rutinszerű és folyamatos eljárás, amely a felelősségi körükbe tartozó összes terület vonatkozásában a teljesítmény hatékonyságának értékelésére szolgál.
130. Öregedés
Olyan folyamat, amely során egy rendszer, rendszerelem jellemző anyagi, fizikai tulajdonságai az idő múlásával a használat és a velejáró elhasználódás, a környezeti hatások vagy a használattal járó ciklikus, fárasztó igénybevételek miatt megváltoznak.
131. Öregedési folyamatok
Olyan fizikai és kémiai folyamatok, amelyek az idő múlásával vagy a használat során fokozatosan megváltoztatják egy rendszer vagy rendszerelem jellemzőit.
132. Öregedéskezelés
A rendszerek, rendszerelemek öregedés okozta romlásának az elfogadási korlátokon belül tartását célzó mérnöki, üzemeltetési és karbantartási tevékenységek. Az elfogadási korlátokat a minimálisan szükséges biztonsági tartalékok fenntartása mellett értelmezik.
133. Öregedéskezelési program
A rendszereket, rendszerelemeket érő degradációt okozó hatások azonosítására, az öregedés elemzésére, monitorozására, a javító intézkedések meghozására és dokumentálására kialakított integrált eljárás.
134. Passzív biztonsági rendszer
Olyan biztonsági rendszer, amely passzív rendszerelemekből, valamint olyan elemekből épül fel, amelyek működésükhöz nem igényelnek külső energiaforrást vagy vezérlést, funkciójuk teljesítését egyszerű fizikai folyamatok biztosítják.
135. Passzív rendszerelem
Azon rendszerelemek, amelyek biztonsági funkcióikat mozgó alkatrészek, valamint alakjuk vagy tulajdonságaik változtatása nélkül látják el.
136. Radioaktív hulladék-csomag
A radioaktív hulladék kondicionálásának eredményeként létrejövő termék, amely tartalmazza a hulladékot, a csomagolást és a belső gátakat (mint az elnyelőanyagok és a betétcső) a kezelésre, szállításra, átmeneti tárolásra vagy a végleges elhelyezésre vonatkozó követelményeknek megfelelően.
137. Radioaktív hulladék-kezelés
A radioaktív hulladék tulajdonságainak megváltoztatásával járó, biztonsági vagy gazdasági előny megszerzését célzó műveletek.
138. Redundancia
Egy adott funkció teljesítéséhez több, ugyanazt a funkciót ellátó, azonos vagy diverz működési elvű és felépítésű rendszer alkalmazása annak érdekében, hogy egyszeres meghibásodás feltételezése esetén is a funkció ellátása még biztosítható legyen.

139. Rendkívüli üzemeltetési állapot
Üzemzavari vagy üzemzavar bekövetkezésével közvetlenül fenyegető helyzetben kihirdetett üzemállapot, amelynek folyamán a rendkívüli esemény megelőzésére, annak bekövetkezésekor elhárítására, továbbá nukleáris veszélyhelyzet kialakulásának megakadályozására irányuló tevékenységek a jogszabályban írt rendelkezésektől eltérően is végrehajthatók.
140. Rendszer, rendszerelem megbízhatósága
Annak valószínűsége, hogy a rendszer, rendszerelem szolgáltatni fogja a minimálisan megkívánt teljesítményét, amennyiben működésére parancsot kap.
141. Rendszerek, rendszerelemek függetlensége
Rendszerek, rendszerelemek olyan állapota, jellemzője, melynek következtében az egyes rendszerek, rendszerelemek nincsenek egymásra hatással, azaz valamely rendszer, rendszerelem működése vagy meghibásodása nem befolyásolja valamely más rendszer, rendszerelem állapotát, működését és jellemzőit.
142. Üzemképesség
Rendszer, rendszerelem vagy segédrendszer az elvárt funkcióját a tervezett módon és megbízhatósággal képes végrehajtani.
143. Segédrendszer
Az a nukleáris létesítmény működése vagy a biztonsági funkciók teljesítése szempontjából önálló funkcióval nem rendelkező rendszer, melynek rendelkezésre kell állnia más rendszerek, rendszerelemek üzemeltetéséhez, hogy ezek a feladataikat elláthassák.
144. Speciális kutatóreaktor
A nukleáris biztonsági jelentőség figyelembevételével azon nukleáris létesítmény, amely a következőkben felsoroltak közül legalább eggyel jellemezhető:
- gyorsneutronos-rendszer;
  - az atomreaktor termikus teljesítménye nagyobb, mint 10 MW;
  - az atomreaktor termikus teljesítménye nagyobb, mint 1 MW és az atomreaktorban zárt hűtőkörben nukleáris üzemanyag tesztet végeznek;
  - az atomreaktor termikus teljesítménye nagyobb, mint 1 MW és az atomreaktor folyékony nukleáris üzemanyag tesztelésére szolgál;
  - az atomreaktor termikus teljesítménye nagyobb, mint 1 MW és az atomreaktorban a nyomás alatti tesztberendezés keresztmetszete nagyobb, mint 0,1 m².
145. Súlyos baleset
A reaktorzóna jelentős károsodásával, zónaolvadással együtt járó, a tervezési üzemzavaroknál, valamint a tervezésen túli üzemzavaroknál súlyosabb külső hatásokkal járó baleseti állapot.
146. Súlyos baleset utáni biztonságos állapot
Az atomerőművi bloknak a TAK2 üzemállapotot követő azon állapota, amikor az alábbi feltételek biztosítottak:
- a zónatörmelék megszilárdult és hőmérséklete stabil vagy csökken,
  - a zónatörmelékből származó hőt külső hőelnyelőbe lehet elvezetni,
  - a zónatörmelék konfigurációjában $k_{\text{eff}} \ll 1$,
  - a konténment nyomása olyan alacsony, hogy annak kinyitáskor a korlátozott környezeti hatás kritérium teljesül, valamint
  - a hasadási termékek kikerülése a konténmentbe megszűnt.
147. Száraz tárolás
A kiegészítő üzemanyag átmeneti tárolása gázközegben.
148. Szubkritikus rendszer
Olyan hasadóanyagot tartalmazó rendszer, amelyben a láncreakció csak külső neutronforrás jelenlétében jön létre.
149. Telephely környezete
A telephelyet körülvevő azon terület, amelyben egy adott vizsgálati szempont szerint a nukleáris létesítmény környezetre gyakorolt hatását vagy a környezet nukleáris létesítményre gyakorolt hatását figyelembe kell venni.
150. Telephelyvizsgálat
A telephelyvizsgálat és az ehhez tartozó értékelés a nukleáris létesítmény nukleáris biztonsága szempontjából megfelelő telephely kiválasztásának, és a tervezési alapba tartozó adatok meghatározásának céljából végzett vizsgálat, amely kiterjed a nukleáris létesítményre potenciális veszélyt jelentő természeti és emberi tevékenységből eredő eseményekre és körülményekre, továbbá azokra a körülményekre, amelyek a nukleáris létesítmény környezetre gyakorolt hatását befolyásolják.

151. Teljesléptékű szimulátor
Olyan számítógépekkel támogatott berendezés, amely az atomerőmű működésének és vezénylőtermének modellezésére szolgál. Vezénylőterme nagy pontossággal megegyezik az atomerőmű vezénylőtermével, és a számítógépen futó modellek biztosítják, hogy a jelzések, mérések viselkedése jó közelítéssel megfeleljen a valóságos technológiának, mind normálüzemi, mind a tervezési alap keretein belüli feltételek mellett.
152. Termék
Egy folyamat eredménye vagy kimenete.
153. Tervezett élettartam
Az az időtartam, amelyre bizonyítható, hogy a rendszerelemek a normál üzemi paraméterek és a várható üzemi események által kiváltott igénybevételek öregedést okozó hatásai ellenére képesek ellátni biztonsági funkciójukat, a normál üzem, a várható üzemi események és a tervezési üzemzavarok környezeti paramétereinek figyelembevételével.
154. Tervezett üzemidő
A nukleáris létesítmény tervezésénél figyelembe vett időtartam, amelyre – a rendszerek és rendszerelemek tervei alapján – a biztonságos üzemeltethetőséget a nukleáris létesítmény biztonsági jelentésében igazolják.
155. Tervezésen túli üzemzavar
A várható üzemi események és a tervezési üzemzavarok körén kívül eső folyamat, amely nem zárható ki ugyan, de több egymástól független hiba következményeként állhat csak elő, és amely a tervezési alapba tartozó folyamatoknál súlyosabb következményekkel járhat, olvadással nem járó zónasérülést okozhat.
156. Tervezési alap
A nukleáris létesítmény tervezésekor figyelembe vett állapotok és kezdeti események összessége, amelybe beletartoznak a normálüzem, a várható üzemi események és a tervezési üzemzavarok, amelyeknek a nukleáris létesítmény – a konstrukció megfelelő kialakításával, méretezésével, valamint a biztonsági rendszerek működése révén – meghatározott kritériumok megsértése nélkül ellenáll.
157. Tervezési alap kiterjesztése
A tervezésen túli üzemzavarokat és a súlyos baleseteket magukba foglaló, a tervezési alapot meghaladó üzemzavari és baleseti folyamatoknak egy determinisztikus és valószínűségi alapon kiválasztott része, amelybe összetett (többszörös meghibásodás) és – atomreaktor üzemeltető nukleáris létesítmény esetén – jelentős zónasérüléssel járó folyamatok is tartozhatnak.
158. Tervezési kézikönyv
A magyar jogszabályok és a nukleáris biztonsági hatósági előírások figyelembevételével készült, az engedélyes irányítási rendszerének részét képező, a tervezésben résztvevők felelősségét és hatáskörét leíró, a tervezési folyamatot szabályozó dokumentum.
159. Tervezési üzemzavar
A tervezési alaphoz feltételezett kezdeti esemény által kiváltott és az egyszeres meghibásodás elve szerint elemzett, valamint ezen elemzések által lefedett az atomerőmű üzemideje során csekély valószínűséggel előforduló folyamat, amely csak a tervekben meghatározott jellegű és mértékű fűtőelem károsodást eredményez.
160. Többszörös gátak rendszere
Atomreaktorok esetében a fő veszélyforrást jelentő besugárzott üzemanyagok a környezettől való elszigetelését szolgáló akadályok többretegű rendszere, melynek folytán jelentős kibocsátás csak akkor történhet, ha minden réteg megsérül. Nyomottvízes atomerőművek esetében ez a rendszer 4 rétegű: a fűtőelem-tabletta, a fűtőelemek burkolata, a primer kör nyomáshatároló elemei és a konténment.
161. Új atomerőművi blokk
2012. április 1-jét követően létesített atomerőművi blokk.
162. Új nukleáris létesítmény
2012. április 1-jét követően létesített nukleáris létesítmény.
163. Üzemállapot
Üzemelő atomerőművi blokk esetén:
a) normál üzemi állapot;
b) a tervezési alaphoz tartozó üzemzavarok
ba) várható üzemi események,
bb) tervezési üzemzavarok;

- c) balesetek
 ca) tervezésen túli üzemzavarok,
 cb) súlyos balesetek.

Tervezési alap			Tervezési alap kiterjesztése	
Normál üzemi állapot	Tervezési alapba tartozó események		Tervezési alapot meghaladó események	
Normál üzem	Várható üzemi események	Tervezési üzemzavarok	Tervezésen túli üzemzavarok	Súlyos balesetek
TA1	TA2	TA4	TAK1	TAK2

Új atomerőművi blokk esetén:

- a) normál üzemi állapot,
 b) a tervezési alaphoz tartozó üzemzavarok,
 ba) várható üzemi események,
 bb) kis gyakoriságú tervezési üzemzavarok, és
 bc) nagyon kis gyakoriságú tervezési üzemzavarok,
 c) a tervezési alapot meghaladó állapotok,
 ca) tervezésen túli üzemzavarok,
 cb) súlyos balesetek.

Tervezési alap				Tervezési alap kiterjesztése	
Normál üzemi állapot	Tervezési alapba tartozó események			Tervezési alapot meghaladó események	
		Tervezési üzemzavarok			
Normál üzem	Várható üzemi események	Kis gyakoriságú tervezési üzemzavarok	Nagyon kis gyakoriságú tervezési üzemzavarok	Tervezésen túli üzemzavarok	Súlyos balesetek
TA1	TA2	TA3	TA4	TAK1	TAK2

Kutatóreaktor és kiegészített üzemanyag átmeneti tárolására szolgáló nukleáris létesítmény esetén:

- a) normál üzemi állapot;
 b) a tervezési alaphoz tartozó üzemzavarok
 ba) várható üzemi események,
 bb) tervezési üzemzavarok;
 c) balesetek.

164. Üzembe helyezés

A nukleáris létesítmény létesítési munkáinak befejezését követő tevékenység, amelynek során mérésekkel és próbákkal igazolják, hogy a nukleáris létesítmény és minden rendszere megfelel a tervnek, teljesíti a vonatkozó biztonsági előírásokat, az Üzemeltetési Feltételek és Korlátok betartása mellett a nukleáris létesítmény biztonságosan üzemeltethető.

165. Üzemelő atomerőművi blokk

2012. április 1-jén már üzemeltetési engedéllyel rendelkező atomerőművi blokk.

166. Üzemelő nukleáris létesítmény

2012. április-1-jén már üzemeltetési engedéllyel rendelkező nukleáris létesítmény.

167. Üzemeltetés

A nukleáris létesítmény engedély szerinti működtetéséhez szükséges tevékenységek együttese, beleértve az üzemvitelt, a karbantartást, a műszaki háttér biztosítását, valamint a felügyeletet.

168. Üzemeltetési feltételek és korlátok

Engedélyezett nukleáris létesítmény biztonságos üzemeltetése érdekében elemzésekkel és mérésekkel alátámasztott paraméterkorlátok, a rendszerekre, rendszerelemekre, a munkavállalókra megállapított funkcionális képességek és teljesítményszintek, valamint egyéb, a nukleáris létesítmény biztonságos üzemeltetése érdekében megállapított szabályok gyűjteménye, amelyeket írott dokumentumba foglalnak.

169. Üzemeltetést támogató műszaki dokumentumok
Az operatív üzemeltetéshez szükséges dokumentumok:
- a) a rendszerek, rendszerelemek kezelési utasítása;
  - b) az üzemzavar-elhárítási utasítás;
  - c) tesztelési utasítás, üzemviteli utasítás;
  - d) üzemviteli program;
  - e) útvonal-beállítási utasítás;
  - f) berendezés-kizárási utasítás;
  - g) műveleti terv vagy utasítás.
170. Üzemeltető
Az engedélyes szervezetén belül működő, az üzemeltetésre létrehozott, jogokkal, kötelezettségekkel, hatáskörrel és felelősséggel felruházott szervezeti egység vagy egységek.
171. Üzemi esemény
Az üzemeltetés során előforduló esemény, amelynek következményeit a nukleáris létesítmény rendszereinek működése úgy korlátozza, hogy az üzemeltetési feltételek és korlátok, valamint a normál üzemi állapot feltételei betarthatóak maradnak.
172. Üzemi földrengés
Az a földrengés, amely alatt és után a nukleáris létesítmény zavartalanul üzemel, avagy leáll, a kiegészített üzemanyag átmeneti tárolójában a kiegészített fűtőelem-köteg- vagy a konténer-manipulációkat, a karbantartási, ellenőrzési tevékenységeket szüneteltetik, de meghatározott vizsgálatok elvégzése után, vagy anélkül a felfüggesztett tevékenység folytatható.
173. Üzemi rendszer
A nukleáris létesítmény normál üzemi állapotban való működéséhez tervezett rendszer.
174. Üzemi terület
Az a terület, ahol az üzemeltető személyzet engedélyezetten tartózkodhat. Nem tartoznak ide az olyan területek, ahol radioaktív szennyeződés vagy a dózisteljesítmény mértéke miatt speciális felügyelet szükséges.
175. Üzemvitel
A rendszerek, rendszerelemek működtetése során végzett operatív üzemeltetői tevékenység a nukleáris létesítmény alapvető üzemeltetési céljának teljesítése érdekében a normál üzem, várható üzemi események és tervezési üzemzavarok alatt.
176. Validálás
Annak ellenőrző vizsgálata, hogy a rendszer, rendszerelem, szolgáltatás, módszer, számítási eszköz, számítógép program megfelel-e a funkcionális, a teljesítmény- és interfész követelményeknek az előre meghatározott és írásban rögzített feltételek mellett.
177. Valószínűségi biztonsági elemzés
Átfogó és strukturált elemzési eljárás a lehetséges meghibásodási eseményláncok azonosítására, amely a megfelelő fogalmi és matematikai eszközrendszer alkalmazásával lehetővé teszi a kockázat valamely meghatározott következmény bekövetkezési valószínűségének számszerű becslését.
A nukleáris iparban az 1. szintű valószínűségi biztonsági elemzés olyan elemzést jelent, ahol a vizsgált következmény a reaktorzóna sérülése; a 2. szintű valószínűségi biztonsági elemzés olyan elemzés, ahol a vizsgált következmény a lakosságot és a környezetet veszélyeztető mértékű radioaktív kibocsátás.
178. Váltóműszakos operatív irányítási séma
Az atomerőmű, több atomreaktoros nukleáris létesítmény esetén a blokk üzemvitelét több műszakban operatíván kiszolgáló személyzet beosztások szerinti szükséges létszámát, az alá- és fölérendeltségi viszonyokat bemutató ábra.
179. Várható üzemi esemény
A tervezési alapon feltételezett kezdeti esemény által kiváltott és az egyszeres meghibásodás elve szerint elemzett, továbbá ezen elemzések által lefedett olyan folyamat, amely jelentős eséllyel megvalósul az atomerőmű üzemideje során.
180. Végállapot
Egyedi feladatra vagy folyamatra vonatkozó, előre meghatározott, a teljesítés befejezésének megítélésére szolgáló kritérium.

181. **Végleges Biztonsági Jelentés**
A nukleáris létesítmények üzembe helyezésénél, üzemeltetésénél, átalakításánál és megszüntetésénél figyelembe vett, valamint figyelembe veendő tények, megfontolások és információk összefoglalását és értékelését tartalmazó összehangolt biztonsági dokumentum, vagy dokumentumok egységes gyűjteménye, amely a nukleáris létesítmény engedélyezésének alapját képezi, és amelyet a nukleáris biztonsági hatóság felügyelete alatt naprakész állapotban tartanak.
182. **Végleges elhelyezés**
Kiegett üzemanyag vagy radioaktív hulladék végső, megtervezett és engedélyezett elhelyezése a visszanyerés szándéka nélkül.
183. **Végleges leállítás**
Nukleáris létesítményeknek, a nukleáris létesítmények rendszereinek, rendszerlemeinek a további üzemszerű használat szándéka nélküli leállítása, üzemem kívül helyezése.
184. **Verifikálás**
Ellenőrző folyamat, mely során megvizsgálják, hogy a rendszer, rendszerelem szolgáltatás, módszer, számítási eszköz, számítógép program, fejlesztési-, gyártási folyamat minden egyes fázisának terméke kielégíti-e az előző fázis által meghatározott összes követelményt.
185. **Veszélyhelyzeti irányító központ**
Baleseti helyzetben is használható, radiológiai hatásoktól védett, kommunikációs és számítások végzéséhez szükséges eszközökkel ellátott helyiség.
186. **Veszélyhelyzeti osztály**
Nukleáris veszélyhelyzet súlyosságának minősítésére alkalmazandó osztályozás, amely a nukleáris veszélyhelyzet olyan körülményein, feltételein alapszik, amelyek megközelítőleg azonos kockázati szintet képviselnek, és a bejelentést követően, kockázattal arányos, azonos szintű beavatkozást indítanak el az országon belül az elhárításra.
187. **Veszélyhelyzeti tervezési kategóriák**
A baleset-elhárítási tervezés megkönnyítése és egységesítése céljából a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség ajánlásait követve, a kockázatok nagysága és időbeli változása alapján a létesítményeket és a tevékenységeket öt veszélyhelyzeti tervezési kategóriába sorolják. A veszélyhelyzeti tervezési kategóriák tételes meghatározását az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv tartalmazza.
188. **Vezetőség**
A szervezet azon munkavállalói, akik vezetői funkciót látnak el.
189. **Visszahatásmentes**
Egy áramkör vagy rendszer az üzemmódjából vagy meghibásodásából eredően egy másik áramkör vagy rendszer működését és állapotát nem befolyásolja.
190. **Visszatartási pont**
Egy tevékenység folyamatában meghatározott olyan pont, amelyen túl a tevékenység csak egy kijelölt szervezet jóváhagyása után folytatható.
191. **Visszatérési idő**
Két egymást követő esemény közötti átlagos időintervallum. AT visszatérési idő $1/T$ reciproka a p éves meghaladási valószínűséggel, vagy gyakorisággal egyenlő ($1/\text{év}$).
192. **Vizsgálati terület**
A telephelyjellemezésbe bevont terület, amelyen az adott telephelyi jellemzők meghatározásához szükséges vizsgálatokat végzik.
193. **Zónaolvadás**
A hűtés nélkül maradt reaktorzóna részleges vagy teljes megolvadása.
194. **Zónasérülés**
A reaktorzóna roncsolódása, olvadással nem járó sérülése.”

9. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

A fizikai védelemről szóló rendelet 1. mellékletében foglalt 2. táblázat 3. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

<i>Kategória</i>	<i>Általános gyakorlat</i>	<i>R érték</i>
„3.	Ipari mérés technika – szint mérés – szállítószalagi mérések	10 > R > 1”

10. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

- A fizikai védelemről szóló rendelet 2. melléklet 26. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „26. B-szintű fizikai védelem esetében:
 26.1. az őrségközpont az őrzött zónán belül vagy annak határán lévő épületben is kialakítható, de el kell határolni az épület nem az őrségközpontoz tartozó részétől;
 26.2. biztosítani kell, hogy a határoló nyílászárók hagyományos kézi szerszámok használata esetén mechanikai ellenállásra képesek legyenek;
 26.3. az őrségközpont épületében biztosítani kell az őrség szolgálatban lévő állományának elhelyezését és a fizikai védelmi jelző- és megfigyelő rendszerekről érkező információk megjelenítését, feldolgozását és értékelését; valamint
 26.4. az őrségközpontot fel kell szerelni vonalas és vonal nélküli kommunikációs eszközökkel, tartalék áramforrással.”
- A fizikai védelemről szóló rendelet 2. melléklet 27. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „27. C-szintű fizikai védelem esetében:
 27.1. A 26.1.–26.4. pontokban leírtakat kell alkalmazni, vagy
 27.2. biztosítani kell az összes detektáló rendszer folyamatos távfelügyeletét.”
- A fizikai védelemről szóló rendelet 2. melléklet 59. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „59. D-szintű fizikai védelem esetében az elhárítást külső vagy belső elhárító erők végzik.”

11. melléklet a 37/2012. (III. 9.) Korm. rendelethez

- A fizikai védelemről szóló rendelet 3. melléklet 65.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 (65. C-szintű fizikai védelem esetében biztosítani kell, hogy)
 „65.2. a szállítójármű vagy a tároló lemezszekrény zárjainak és pecsétjeinek sértetlenségét a szállításban közreműködők ellenőrizzék az indulás előtt és a célállomáson.”
- A fizikai védelemről szóló rendelet 3. melléklet 73. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „73. D-szintű fizikai védelem esetében a tervezett és alternatív útvonalakat, valamint a szállítás közbeni megállókát úgy kell megtervezni, hogy az elhárítást a kísérő személyzettel és a további kivonuló külső elhárító erőkkel meg lehessen valósítani.”

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 8/2012. (III. 9.) BM rendelete a közterület-felügyelet, valamint a polgárőr szervezet számára a könnygázszóró palack, illetve a vegyi eszköz igénylésének, átvételének, visszavételének és térítésének rendjéről

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 29. § b) pont bb) alpontjában, valamint a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény 28. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § l) és n) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §**
- (1) A közterület-felügyelet, valamint az Országos Polgárőr Szövetség (a továbbiakban együtt: igénylő szerv) az általa igényelt, a Rendőrség részére rendszeresített gázspray és könnygázszóró palack (a továbbiakban együtt: vegyi eszköz) beszerzési költségeit köteles megtéríteni.
  - (2) A közterület-felügyelet a vegyi eszközt budapesti szervezet esetében az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv központi szervétől, egyéb esetben a közterület-felügyelet székhelye szerint illetékes megyei rendőr-főkapitányságtól (a továbbiakban együtt: ellátó szerv) igényelheti.
- 2. §**
- (1) Az ellátó szerv részére a tárgyévet megelőző december 20-ig az igénylő szerv írásban megküldi a vegyi eszköz mennyiségére vonatkozó tárgyévi igényét.
  - (2) Az ellátó szerv az igénylő szerv fedezetigazolása esetén – utólagos elszámolás mellett – az igénylő szerv részére beszerzi az igényelt mennyiséget.
  - (3) Az ellátó szerv saját beszerzésével egy időben is beszerezheti az igénylő szerv által igényelt vegyi eszközt.
  - (4) Ha az ellátó szerv év közben dönt a vegyi eszköz beszerzéséről, akkor a beszerzési eljárásának megindítása előtt tájékoztatja az igénylő szervet.
- 3. §**
- (1) A vegyi eszköz alkalmassági idejének lejártakor, illetve kiürülésekor a környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelő megsemmisítéséről az igénylő szerv gondoskodik.
  - (2) Az igénylő szerv erre irányuló igénye esetén az ellátó szerv a vegyi eszköz alkalmassági idejének lejártakor, illetve kiürülésekor azt visszaveszi és a környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelően megsemmisíti. Eltérő megállapodás hiányában az igénylő szerv a megsemmisítés költségeit köteles az ellátó szerv részére megtéríteni.
- 4. §**
- (1) Ez a rendelet a kihirdetést követő 3. napon lép hatályba.
  - (2) A 2. § (1) bekezdésben meghatározott vegyi eszköz mennyiségére vonatkozó tárgyévi igényét 2012-ben az ellátó szerv részére 2012. május 1-ig küldi meg az igénylő szerv.
  - (3) Hatályát veszti a közterület-felügyelet, valamint a polgárőrszervezet számára a könnygázszóró palack, illetve a gázspray igénylésének rendjéről, a térítés módjáról, a könnygázszóró palack, illetve a gázspray átvételének, valamint visszavételének szabályairól szóló 70/2009. (XII. 22.) IRM rendelet.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

A vidékfejlesztési miniszter 21/2012. (III. 9.) VM rendelete a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről

A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés j) pontjában,

– a 4. § és az 1–2. melléklet tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés b) pontjában,

– az 5–6. § és a 3–7. melléklet tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés a) pontjában,

– a 7. § tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés c) pontjában,

– a 8–9. § tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés d) és k) pontjában,

– a 10. § tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés d) pontjában,

– a 11. § tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés b) pontjában,

– a 12. § tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés d) pontjában,

– a 16. § tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (4) bekezdésében,

– a 17. § tekintetében a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 24. § (2) bekezdés f) pontjában

kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. A kárenyhítési rendszerbe történő bejelentkezés

- 1. §**
- (1) A kárenyhítési rendszerbe a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény (a továbbiakban: Mkk. tv.) 6. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági termelő az egységes kérelmének a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (a továbbiakban: agrárkár-enyhítési szerv) történő benyújtásával jelentkezhet be.
  - (2) Az Mkk. tv. 6. § (2) bekezdése szerinti mezőgazdasági termelő a kárenyhítési rendszerbe az egységes kérelmében megtett csatlakozási nyilatkozattal jelentkezhet be.
  - (3) E rendelet alkalmazásában mezőgazdasági termelőnek minősül az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott mezőgazdasági termelő.

2. A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség megállapítása

- 2. §**
- (1) A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettséget az agrárkár-enyhítési szerv minden évben a tárgyév megelőző november 1-től tárgyév október 30-ig terjedő kárenyhítési év vonatkozásában állapítja meg.
  - (2) Az agrárkár-enyhítési szerv tárgyév július 15-éig értesíti a mezőgazdasági termelőt a kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettségének összegéről.
  - (3) A kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség összege az egységes kérelemben bejelentett terület alapján – a 3. §-ban foglaltak figyelembevételével – kerül meghatározásra.
  - (4) Az agrárkár-enyhítési szerv a kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség mezőgazdasági termelőnkénti adatait elektronikus adathordozón a tárgyév július 31-éig eljuttatja a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (a továbbiakban: mezőgazdasági igazgatási szerv) részére.
  - (5) Az agrárkár-enyhítési szerv az Mkk. tv. 18. § (2) bekezdés a), b) és e) pontjában meghatározott adattartalommal július 15-éig összefoglaló jelentést küld az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) részére.

- 3. §** A benyújtott egységes kérelemben feltüntetett, a mezőgazdasági termelő által bejelentett termőföldterület-adatok alapján megállapított kárenyhítési hozzájárulás összegének tárgyévi módosítására – az egységes kérelemre vonatkozó uniós jogi aktusban foglalt késedelmes benyújtási határidőn túl – nincs lehetőség.

3. A mezőgazdasági káresemény által okozott kár bejelentése és igazolása

- 4. §** (1) A mezőgazdasági termelő a használatában lévő termőföldön a tárgyévben bekövetkezett mezőgazdasági káreseményt, valamint az okozott kár becsült mértékét az 1. melléklet szerinti adattartalmú, a mezőgazdasági igazgatási szerv által a honlapján közzétett bejelentőlapon köteles bejelenteni a kárt szenvedett terület szerint illetékes megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatóságához (a továbbiakban: agrárkár-megállapító szerv) a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésétől számított 15 napon belül. Az Mkk. Tv. 2. § 21. pontjában foglalt mezőgazdasági káresemény bekövetkezésének azt az időpontot kell tekinteni, amikor a növénykultúra vonatkozásában a mezőgazdasági káresemény első alkalommal érzékelhetővé válik.
- (2) A 2011. november 1. és e rendelet hatálybalépése közötti időszakban bekövetkezett mezőgazdasági káreseményeket a mezőgazdasági termelő e rendelet hatálybalépését követő 15 napon belül jelentheti be a károsodással érintett terület szerint illetékes agrárkár-megállapító szervhez.
- (3) Amennyiben a mezőgazdasági termelő a kárral érintett termőföldre és a bejelentett kárra vonatkozó kockázatra rendelkezik mezőgazdasági biztosítási szerződéssel, úgy annak tényét az első kárbejelentés alkalmával a 2. melléklet szerinti adattartalmú, a mezőgazdasági igazgatási szerv által a honlapján közzétett bejelentőlap kitöltésével és a biztosítóval kötött szerződés egy másolati példányának csatolásával köteles közölni az agrárkár-megállapító szervvel.
- (4) Az (1)–(2) bekezdés szerinti határidőben történő bejelentés elmulasztása esetén a mezőgazdasági termelő kárenyhítő juttatásra vonatkozó kérelmét az adott mezőgazdasági káresemény vonatkozásában az agrárkár-enyhítési szerv a – 7. § (5) bekezdés szerinti határozat alapján – elutasítja.
- (5) Az agrárkár-megállapító szerv – az (1)–(2) bekezdésben meghatározott kárbejelentést követően – a mezőgazdasági káresemény bekövetkezését és a hozamcsökkenés tényét az adott mezőgazdasági káresemény és a károsodással érintett terület vonatkozásában az Mkk. tv. 14. § (3)–(4) bekezdésében foglaltak alapján állapítja meg azzal, hogy az Országos Meteorológiai Szolgálat (a továbbiakban: OMSZ), az Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: OVF), a Nemzeti Környezetügyi Intézet (a továbbiakban: NeKI) vagy a Földmérési és Távérzékelési Intézet (a továbbiakban: FÖMI) által kiállított igazolásokat is figyelembe veszi. A mezőgazdasági káresemény bekövetkezésének ténye és a hozamcsökkenés mértéke az agrárkár-megállapító szerv, vagy az agrárkár-megállapító szerv által megkeresett megyei kormányhivatal kerületi állat-egészségügyi és élelmiszerellenőrző hivatalának falugazdája közreműködésével lefolytatott helyszíni szemle során kerül megállapításra.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti igazolások az Mkk. tv. 14. § (4) bekezdése szerinti tájékoztatásnak felelnek meg.

4. A hozamérték-csökkenés megállapítása

- 5. §** (1) Az Mkk. tv. 2. § 31. pontja szerinti tárgyévi hozamértéket – a 6. melléklet szerinti táblázat kitöltésével – a tárgyévben ténylegesen hasznosított termőföldről betakarított termésmennyiség alapulvételével az agrárpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) honlapján közzétett, tárgyévre vonatkozó referenciaáron kell figyelembe venni.
- (2) A tárgyév november 30-ig még be nem takarított, 50%-os betakarítási készülségi állapotot meghaladó növénykultúrák termésmennyiségének kiszámításánál a már betakarított területek termésmennyiségének átlagát, az 50%-os betakarítási készülségi állapotot meg nem haladó növénykultúrák termésmennyiségének kiszámításánál az agrárkár-megállapító szerv által megadott megyei vagy országos átlag termésmennyiségeket kell alapul venni.
- (3) Az Mkk. tv. 2. § 27. pontja szerinti referenciahozam-értéket a referencia-időszakban ténylegesen hasznosított termőföldről betakarított termésmennyiség alapulvételével az 5. melléklet szerint kiszámított referencia-átlagár felhasználásával kell megállapítani. Azon termékeknél, amelyekre referenciaár közzétételére nem került sor, a mezőgazdasági termelő a tárgyévi hozamérték vonatkozásában a tárgyévet megelőző egy év, a referenciahozam-érték vonatkozásában pedig a tárgyévet megelőző öt év értékesítéseinek számlával igazolt adatait kell felhasználnia. Ennek hiányában a mezőgazdasági termelő a szükséges információk beszerzése céljából az agrárkár-megállapító szervhez fordulhat. Amennyiben a mezőgazdasági termelő az adott növénykultúrára vonatkozó

számításokat a hozamérték-csökkenés megállapításánál mellőzi, úgy az adott növénykultúra után kárenyhítő juttatás iránti igényt nem érvényesíthet.

- (4) Azon esetekben, amikor a referenciahozam-érték és a hozamérték-csökkenés megállapításához csak a tárgyévben áll rendelkezésre adat, vagy a mezőgazdasági termelő adott termékből nem rendelkezik a referencia-időszak adataival, a szükséges információk beszerzése céljából az agrárkár-megállapító szervhez fordulhat, amely az adott növénykultúrára és az adott évre vonatkozó megyei vagy országos átlagtermés-adatok alapján képezi a bázisadatokat. Ezen bázisadatok szolgálnak az adott mezőgazdasági termelő esetében a hozamérték-csökkenés kiszámításához szükséges referenciahozam-értékek alapjául.
- (5) A mezőgazdasági termelőnek a referencia- és tárgyévi hozamérték megállapításához szükséges évenkénti termelési adatokat tartalmazó, 2–7. melléklet szerinti nyilvántartásait az agrárkár-enyhítési szerv kárenyhítő juttatás iránti kérelemről hozott döntésének kézhezvételétől számított nyolc évig meg kell őriznie.
- (6) Az igényelhető kárenyhítő juttatás összegét a mezőgazdasági káresemények folytán lecsökkent termés betakarításához kapcsolódó ráfordítás-csökkenés, a mezőgazdasági káresemények után a biztosító által kifizetett kártérítési összeg, az Mkk. tv. 22. §-ában meghatározott haszonbér-mérséklésből eredő bérleti díjcsökkenés összegének, valamint a referencia időszak hozamértékéhez képest többlet-hozamértéket produkáló növénykultúrák figyelembevételével kell meghatározni.
- (7) A hozamérték-csökkenés kiszámításánál kizárólag az Mkk. tv. 2. § 21. pontjában meghatározott mezőgazdasági káresemény által okozott kár vehető figyelembe.
- (8) A hozamérték-csökkenés megállapítása során azon növénykultúrák tárgyévi hozamait, amelyek károsodásáról az agrárkár-megállapító szerv nem állított ki hatósági bizonyítványt
  - a) a tárgyévi hozam feltüntetésével kell szerepeltetni, ha a tárgyévi hozam nagyobb, mint a mezőgazdasági termelő referenciahozama,
  - b) a referenciahozam feltüntetésével kell szerepeltetni, ha a tárgyévi hozam kisebb, mint a mezőgazdasági termelő referenciahozama.

- 6. §**
- (1) Amennyiben egy kárenyhítési év vonatkozásában a mezőgazdasági káreseménnyel érintett növénykultúra termőföldterületének mezőgazdasági termelő által igazolt újravetésére, újratelepítésére kerül sor, úgy a mezőgazdasági káreseménnyel érintett növénykultúra, valamint az újravetett, újratelepített növénykultúra vonatkozásában is az e rendeletben meghatározott feltételek szerint kell eljárni, különös tekintettel az Mkk. tv. 11. § (4) bekezdésére és az 5. § (6) bekezdésben foglalt, hozamérték-csökkenésből levonásra kerülő tételekre.
  - (2) Az (1) bekezdésben említett újravetett, újratelepített növénykultúrához tartozó adatokat elkülönítetten kell szerepeltetni a 7. § (2) bekezdés szerinti kérelemben azzal, hogy ezen kérelemben az újravetett, újratelepített növénykultúrához tartozó adatoknál legfeljebb a korábban mezőgazdasági káreseménnyel érintett növénykultúránál feltüntetett termőföldterület nagyságot kell figyelembe venni.
  - (3) A 4. § (2) bekezdésben meghatározott időpontban bekövetkezett mezőgazdasági káresemény ténye az agrárkár-megállapító szerv által lefolytatott helyszíni ellenőrzés során kerül megállapításra. A mezőgazdasági káreseménnyel érintett növénykultúra vonatkozásában az agrárkár-megállapító szerv ellenőrzi a kipusztulás mértékét, amelyhez felhasználja a mezőgazdasági termelő által az agrárkár-megállapító szerv részére tárgyév november 30-ig – a kárenyhítő juttatás iránti kérelemmel egyidejűleg – továbbított, a tárgyévre vonatkozóan benyújtott egységes kérelmének 5. pontja szerinti táblaadatokat is. A kipusztulás mértékének ellenőrzését az agrárkár-megállapító szerv a falugazdász közreműködésével is elvégezheti.

5. A kárenyhítő juttatás iránti kérelem

- 7. §**
- (1) Kárenyhítő juttatás igénybevételeire vonatkozó jogosultság csak abban az esetben állapítható meg, ha a 2. § (1) bekezdése szerinti kárenyhítési évben bekövetkezett mezőgazdasági káresemények üzemi szinten több mint 30%-os hozamérték-csökkenést okoztak.
  - (2) A mezőgazdasági termelő az igényelt kárenyhítő juttatás összegét a mezőgazdasági igazgatási szerv által annak honlapján, a 2–7. melléklet alapján közzétett táblázatok felhasználásával számítja ki. Ezen kitöltött mellékleteket a mezőgazdasági termelő három eredeti példányban személyesen vagy postai úton tárgyév november 30-áig nyújthatja be az agrárkár-megállapító szervhez. A benyújtott dokumentumok együttesen alkotják a kárenyhítő juttatás iránti kérelmet.

- (3) Ha a hozamérték-csökkenést több mezőgazdasági káresemény okozta, az igényelhető kárenyhítő juttatás növénykultúránkénti összegének meghatározásánál mezőgazdasági kárt kiváltó okként azt a kárfajtát kell megadni, amely az adott termék esetében a legnagyobb mértékű károsodást okozta.
- (4) Az agrárkár-megállapító szerv ellenőrzi a kárenyhítő juttatás iránti kérelem adatait, a mezőgazdasági termelő által számított hozamérték-csökkenés összegét és – az Mkk. tv. 11. § (2)–(3) bekezdésére is figyelemmel – az Mkk. tv. 14. § (1) bekezdése szerinti adattartalommal a mezőgazdasági termelő kérelmére hatósági bizonyítványt állít ki. Az agrárkár-megállapító szerv ellenőrzése kiterjed a 4. § (3) bekezdés szerinti mezőgazdasági biztosítás meglétére.
- (5) Az agrárkár-megállapító szerv a hatósági bizonyítvány kiadását kizárólag a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 83. § (8) bekezdésében foglalt indokok alapján – az indokkal vagy indokokkal érintett adat, tény, állapot vonatkozásában – tagadhatja meg. Az agrárkár-megállapító szerv a hatósági bizonyítvány kiadásának megtagadásáról határozatot hoz.
- (6) Az agrárkár-megállapító szerv a 2–7. melléklet, a (4) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány, valamint az (5) bekezdés szerinti határozat tekintetében az Mkk. tv. 14. § (7) bekezdésében meghatározottak szerint jár el. Az (5) bekezdés szerinti határozat ellen benyújtott fellebbezés másolatát, annak beérkezését követő 5 munkanapon belül, majd az eljárás lezárásáról szóló döntés egy példányát a mezőgazdasági termelő részére történő közléssel egyidejűleg az agrárkár-megállapító szerv megküldi az agrárkár-nyhítési szerv részére.
- (7) Az agrárkár-megállapító szerv a kárenyhítő juttatás iránti kérelmek ellenőrzött adatait a tárgyévet követő év január 15-éig elküldi a mezőgazdasági igazgatási szerv részére, amely ezen adatokból adatállományt készít, és azt a (6) bekezdésben foglalt dokumentumokkal együtt január 31-éig megküldi az agrárkár-nyhítési szerv részére, valamint ezen adatállományból megyeszintű és mezőgazdasági káreseményenkénti bontásban, a tárgyévet követő év február 15-éig összefoglaló jelentést készít, amelyet elektronikus úton elküld a miniszter részére.
- (8) Ha a mezőgazdasági termelő a kárenyhítő juttatás iránti kérelmét nem a (2) bekezdésben meghatározottak szerint nyújtja be, akkor a kérelmet az agrárkár-nyhítési szerv – az (5) bekezdés szerinti határozat alapján – elutasítja.
- (9) Az agrárkár-megállapító szerv az általa ellenőrzött kérelem és a kérelemhez kapcsolódóan kiállított hatósági bizonyítvány egy példányát a tárgyévet követő év január 31-éig megküldi a mezőgazdasági termelő részére.

6. A kárenyhítő juttatás összegének megállapítása

- 8. §**
- (1) A kárenyhítő juttatás összegének 7. melléklet szerinti megállapítása során kizárólag azon kultúrák hozamérték-csökkenése vehető figyelembe, amelyeket mezőgazdasági kár ért és ennek tényéről az agrárkár-megállapító szerv hatósági bizonyítványt állított ki. Azon növénykultúrák vonatkozásában, amelyeknél az agrárkár-megállapító szerv nem állított ki hatósági bizonyítványt, a 7. melléklet szerinti táblázat kitöltésekor a „számított kárenyhítő juttatás összege” mezőben nulla értéket kell megadni.
  - (2) Az egyes mezőgazdasági termelőknél a kárenyhítő juttatás összegének megállapítása során az agrárkár-nyhítési szerv az Mkk. tv. 18. § (1) bekezdése szerinti adatbázist használja fel azzal, hogy az ugyanazon elszámolható költségek tekintetében megállapított bármely egyéb – állami vagy uniós társfinanszírozású – támogatás és az e rendelet alapján megállapított kárenyhítő juttatás összege együttesen nem haladhatja meg a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikk (2) bekezdésében meghatározott 80%-os mértéket.
  - (3) A (2) bekezdés szerinti támogatási intenzitás maximumának túllépése esetén a mezőgazdasági termelőt a túllépés összegével megegyező visszafizetési kötelezettség terheli. A túllépés összegét és a visszafizetési kötelezettségre történő felszólítást az agrárkár-nyhítési szerv határozatban közli a mezőgazdasági termelővel.

7. A kifizetési terv és a kárenyhítő juttatás kifizetése

- 9. §**
- (1) Az agrárkár-nyhítési szerv adatbázisában rögzíti a kárenyhítési hozzájárulás befizetésére vonatkozó kötelezettségeket, a befizetési kötelezettségek teljesítését, valamint – az agrárkár-megállapító szerv által kiállított dokumentumok figyelembevételével – vizsgálja a hozzá a tárgyévet követő év január 31-ig beérkezett kárenyhítő juttatásra vonatkozó kérelmek jogosságát, a jogos kérelmek adatait feldolgozza, azokról adatállományt készít.
  - (2) Az agrárkár-nyhítési szerv az (1) bekezdés szerinti adatállomány alapján a jogos kárenyhítési igények teljesítésére kifizetési tervet készít, amelyet a tárgyévet követő év február 28-ig a miniszterhez jóváhagyásra megküld.

- (3) A kifizetési tervnek tartalmaznia kell
  - a) a mezőgazdasági termelőknél a mezőgazdasági káresemények miatt bekövetkezett hozamérték-csökkenés agrárkár-megállapító szerv által ellenőrzött és igazolt, országosan összesített összegét,
  - b) a mezőgazdasági termelőknél a kárenyhítő juttatás iránti kérelemben feltüntetett károk után a biztosítók által megállapított kártérítés országosan összesített összegét,
  - c) a mezőgazdasági termelők által igényelt kárenyhítő juttatás agrárkár-megállapító szerv által ellenőrzött, és az agrárkár-enyhítési szerv által jogosnak megítélt országosan összesített összegét,
  - d) a kárenyhítési hozzájárulásként megállapított befizetési kötelezettség országosan összesített összegét, az agrárkár-enyhítési szerv által vezetett 10032000-00281629-00000017 Kárenyhítési lebonyolítási számlára a mezőgazdasági termelők által tárgyév december 31-ig befizetett összeget, valamint költségvetési támogatás összegét,
  - e) az Mkk. tv. 15. § (4) bekezdése szerinti összeget,
  - f) a rendelkezésre álló forrást meghaladó kárenyhítési igény esetén a forráshiány összegét és ennek alapján a kárenyhítő juttatás arányos csökkentésének javasolt mértékét,
  - g) a mezőgazdasági termelők részére kifizetni javasolt kárenyhítő juttatás összegét az egyes mezőgazdasági kárfajták szerinti bontásban, a kifizetéssel érintett termelők számát és művelési ág, valamint a mezőgazdasági termelők Mkk. tv. 6. § (1)–(2) bekezdése szerinti megoszlását.
- (4) A miniszter az egyetértése esetén a (3) bekezdésben foglaltak szerint összeállított és a (2) bekezdésben meghatározott időpontig előterjesztett kifizetési tervet jóváhagyja, és a kifizetési terv jóváhagyásáról tájékoztatja az agrárkár-enyhítési szervet, valamint a mezőgazdasági igazgatási szervet.
- (5) Az agrárkár-enyhítési szerv a kifizetési terv jóváhagyásáról szóló döntés kézhezvételét követően, a tárgyévet követő év március 31-éig határozatban értesíti a mezőgazdasági termelőt a kárenyhítési igénye kielégítésének – az 5. § (6) bekezdésben és az Mkk. tv. 11. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – mértékéről és teljesíti a kifizetéseket.
- (6) Az agrárkár-enyhítési szerv a kárenyhítési igények kifizetését követően megmaradt összeget a kifizetések lezárását követően átutalja a minisztérium 10032000-01220191-50000005 számú Fejezeti kezelésű előirányzat-felhasználási keretszámlájára.
- (7) Kárenyhítő juttatás kifizetésére mezőgazdasági árvíz- és aszálykár vonatkozásában az Mkk. tv. 12. § (5)–(6) bekezdésében meghatározottak alapján van lehetőség.

8. Adatszolgáltatás

10. § A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezelését ellátó intézményrendszer keretében keletkezett adatállományok feldolgozását, elemzését, új kockázatkezelési modellek kidolgozását, az Mkk. tv. által szabályozott intézkedések elemeinek fejlesztését, a nemzetközi kockázatkezelés tapasztalatainak hasznosítását – a kárenyhítő juttatás megállapítására vonatkozó feltételek felülvizsgálata és meghatározása érdekében – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben meghatározott korlátozások figyelembevételével az Agrárgazdasági Kutató Intézet (a továbbiakban: AKI) végzi. Az AKI-t ezirányú tevékenységében a kockázatkezelésben résztvevő intézmények, szervezetek – az adatbázisukban rendelkezésre álló adatok tekintetében – adatszolgáltatással kötelesek támogatni, és az AKI által kért adatokat rendelkezésre bocsájtani.

- 11. §**
- (1) Mezőgazdasági árvíz- és aszálykár felmerülését követő 25 napon belül a mezőgazdasági igazgatási szerv a (4) bekezdés szerinti szakvéleménye alapján adatot szolgáltat a miniszter részére a károsodott termelők számának becsült nagyságáról, a hozamcsökkenés várt mértékéről és a mezőgazdasági árvízhelyzet területi megoszlásáról. A miniszter ezen adatok alapján nyújt tájékoztatást a Bizottság részére.
  - (2) E rendelet alapján az Európai Bizottság 2006/C 319/01 számú, az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló 2007–2013 időszakra vonatkozó közösségi iránymutatások (a továbbiakban: agrár- és erdészeti iránymutatás) 122. pontjában meghatározott rendkívüli esemény – így különösen a természeti jelenségekből eredő tűz – által okozott károokra csak a Bizottság jóváhagyását követően nyújtható támogatás.
  - (3) A (2) bekezdésben foglalt esetben kárenyhítő juttatásra a mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz Mkk. tv. 7. § (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti összegei nem használhatók fel.
  - (4) A miniszter az Mkk. tv. 12. § (5)–(6) bekezdése szerinti közleményt vagy közleményeket a mezőgazdasági igazgatási szerv szakvéleményének kézhezvételét követően adja ki.

- (5) A (4) bekezdésben hivatkozott szakvélemények elkészítéséhez a mezőgazdasági igazgatási szerv az OMSZ-tól, az OVF-től, a NeKI-től, a FÖMI-től, és az agrárkár-megállapító szervtől a szükséges adatokat hivatalból bekéri. A szakvéleményt az érintett területek településsoros bontásával, az aszály vagy az árvíz mértékének részletes bemutatásával kell elkészíteni.

9. Ellenőrzés, jogkövetkezmények

- 12. §** (1) A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével kapcsolatos rendelkezéseknek a mezőgazdasági termelő által történő megsértése, illetve a mezőgazdasági termelő részéről valótlán adatok szolgáltatása a kárenyhítő juttatásra való jogosultság visszavonását eredményezi. A jogosulatlanul igénybe vett kárenyhítő juttatás tényét az agrárkár-megállapító szerv által készített jegyzőkönyv alapján vagy saját jogkörénél fogva az agrárkár-enyhítési szerv állapítja meg, és határozatban felszólítja a mezőgazdasági termelőt a jogosulatlanul igénybe vett kárenyhítő juttatás visszafizetésére.
- (2) A kárenyhítő juttatásra való jogosultság visszavonása, a jogosulatlanul igénybe vett kárenyhítő juttatás visszafizetésére vonatkozó kötelezettség teljesítése nem mentesíti a mezőgazdasági termelőt a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége alól.

10. Záró rendelkezések

- 13. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- 14. §** Az agrárkár-enyhítési eljárásról szóló 32/2009. (III. 31.) FVM rendelet rendelkezéseit a 2011 májusában fagykárt szenvedett mezőgazdasági termelők hitelhez jutási lehetőségéről szóló 133/2011. (XII. 22.) VM rendelet szerinti eljárásokban alkalmazni kell.

11. Az Európai Unió jogának való megfelelés

- 15. §** Ez a rendelet
- az agrár- és erdészeti iránymutatás V.B.2. és V.B.3. alfejezetei, valamint
  - a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikke végrehajtásához szükséges rendelkezéseket tartalmaz.

12. Módosító rendelkezések

- 16. §** A 2011 májusában fagykárt szenvedett mezőgazdasági termelők hitelhez jutási lehetőségéről szóló 133/2011. (XII. 22.) VM rendelet 7. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) Az MVH az (1) bekezdés szerinti kérelemről, annak beérkezését követő harminc napon belül döntést hoz. A forrás rendelkezésre állása esetén az MVH a döntést követően tizenöt napon belül, ellenkező esetben a forrás rendelkezésre állását követő harminc napon belül folyósítja a hitelösszeghez kapcsolódó 4. § (2) bekezdés szerinti támogatást a pénzügyi intézmény részére. Amennyiben az MVH – a forrás rendelkezésre állásának hiánya okán – a döntést követő 15 napon belül nem folyósítja a hitelösszeghez kapcsolódó 4. § (2) bekezdés szerinti támogatást, úgy a miniszternek ezen összeg erejéig lejárt tartozása keletkezik a pénzügyi intézménnyel szemben.”
- 17. §** (1) A mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás igénybevételi feltételeiről szóló 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet [a továbbiakban: 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet] 3. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- [Mezőgazdasági biztosítás díjához támogatás csak olyan mezőgazdasági biztosítási szerződéshez vehető igénybe*
- amely tartalmazza*
- „af) az adó nélkül számított biztosítási díjat, és – amennyiben a szerződés ezt tartalmazza – a kármentességi kedvezménnyel csökkentett, adó nélkül számított biztosítási díjat,”

- (2) A 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pont ai) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Mezőgazdasági biztosítás díjához támogatás csak olyan mezőgazdasági biztosítási szerződéshez vehető igénybe
a) amely tartalmazza]
„ai) az eljárási törvény szerinti regisztrációval rendelkező biztosító arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy „A”, „B” és „C” típusú biztosítási konstrukció szerinti bontásban tárgyév november 15-éig ügyfélkapun keresztül, elektronikus úton a biztosítási szerződés alapján elkészített kötvény sorszámát is tartalmazó, az af) pont szerinti biztosítási díj megfizetéséről szóló igazolást állít ki, az MVH honlapján vagy a kormányzati portálon keresztül elérhető, az MVH honlapján található elektronikus űrlapkitöltő szolgáltatás segítségével hozzáférhető felületen,”
- (3) A 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 3. § (1) bekezdés i) pont ib) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Mezőgazdasági biztosítás díjához támogatás csak olyan mezőgazdasági biztosítási szerződéshez vehető igénybe
i) amely szerint a biztosító csak abban az esetben fizet kártérítést, ha a biztosítási eseményt kiváltó időjárási jelenség bekövetkeztét]
„ib) elemi káresemény okozta mezőgazdasági árvízár, homokverés kár és mezőgazdasági káresemény vonatkozásában pedig az Országos Meteorológiai Szolgálat a rendelkezésére álló adatok alapján, az Mkk tv. 14. § (4) bekezdése szerint, vagy külön eljárásban igazolja, indokolt esetben az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a Nemzeti Környezetügyi Intézet, valamint a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal bevonásával;”
- (4) A 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 3. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) Amennyiben a mezőgazdasági termelő nem rendelkezik az (1) bekezdés a) pont aj) alpontjában meghatározott adatokkal, úgy a megelőző három évben vagy a megelőző öt éves időszak legmagasabb és legalacsonyabb értékeinek kizárásával képzett hároméves, a biztosítási szerződéssel lefedett terület szerint illetékes megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatóságánál elérhető, az adott növénykultúrára és az adott évekre vonatkozó megyei vagy országos átlagtermés-adatokat kell figyelembe venni.”
- (5) A 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 4. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az „A” típusú mezőgazdasági biztosítás keretében a biztosított növényi kultúra vonatkozásában értelmezhető alábbi kárnevek mindegyikére együttesen kötéendő mezőgazdasági biztosítás:
a) jégesőkár,
b) aszálykár,
c) elemi kár okozta mezőgazdasági árvízár,
d) téli fagykár,
e) tavaszi fagykár,
f) felhőszakadás kár,
g) viharkár,
h) tűzkár.”
- (6) A 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 7. § (2)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(2) A 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. november 30-i 1122/2009/EK bizottsági rendelet 18. cikkében foglaltakra figyelemmel a mezőgazdasági termelőnek a megkötött mezőgazdasági biztosítási szerződés másolatát legkésőbb a tárgyév július 30-áig kell benyújtania az MVH részére. Ezen határidő jogvesztő, amelyet követően módosításra nincs lehetőség.
(3) Amennyiben a 3. § szerinti mezőgazdasági biztosítási szerződésben a szerződő fél nem a mezőgazdasági termelő, úgy a mezőgazdasági biztosítási szerződés után e rendelet szerinti támogatás csak abban az esetben vehető igénybe, ha a biztosított mezőgazdasági termelő
a) az MVH által közleményben rendszeresített nyomtatványon meghatalmazza a szerződő felet az általa kiválasztott biztosítási konstrukció megkötésére,
b) a meghatalmazást a mezőgazdasági biztosítási szerződéshez egyidejűleg csatolva tárgyév július 30-áig megküldi az MVH részére, és
c) a biztosítási díjat a szerződő félnek megfizeti, és a szerződő fél a 3. § (1) bekezdés a) pont af) alpontja szerinti biztosítási díj megfizetését tárgyév november 15-éig ügyfélkapun keresztül, elektronikus úton az MVH honlapján vagy a kormányzati portálon keresztül elérhető, az MVH honlapján található elektronikus űrlapkitöltő szolgáltatás segítségével hozzáférhető felületen díjfizetéséről szóló igazolás kiállításával igazolja.

(4) A szerződő fél a (3) bekezdés szerinti meghatalmazásban rögzített nyilatkozatában kötelezettséget vállalhat arra, hogy a biztosítási szerződés egy másolati példányát a meghatalmazás egyidejű csatolásával tárgyév július 30-áig megküldi az MVH részére.

(5) A mezőgazdasági biztosítás 3. § (1) bekezdés a) pont af) alpontja szerinti díjához nyújtott támogatás iránti kérelmet az (1)–(4) bekezdésben meghatározott dokumentumok alapján – figyelemmel az Mkk tv. 16. § (4) bekezdésére – az MVH bírálja el.”

(7) A 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 10. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Magyar Biztosítók Szövetsége a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 16. § (2) bekezdésében meghatározott eljárás során a miniszter és a biztosítók közötti egyeztetés elősegítése érdekében koordinációs feladatokat lát el.”

(8) A 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 11. § (1) bekezdés b)–c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A biztosító az Mkk tv. 17. §-a szerinti adatszolgáltatási kötelezettségét teljesítve az egyes, mezőgazdasági biztosítási díjtámogatást igénybe vevő mezőgazdasági termelőről elektronikus úton – az MVH-val kötött együttműködési megállapodásban foglaltak szerint – az alábbi adatokat szolgáltatja az MVH részére:]

„b) a biztosított növények neve, területe, hozama,

c) a b) pont szerinti növényekhez tartozó éves adó- és járulékmentes díjelőírás.”

18. § (1) Hatályát veszti az agrárkár-enyhítési eljárásról szóló 32/2009. (III. 31.) FVM rendelet.

(2) Hatályát veszti a 143/2011. (XII. 23.) VM rendelet 3. § (1) bekezdés d) pontja.

19. § (1) E rendelet hatálybalépését követő napon hatályát veszti a 16–18. §.

(2) Ez a § az (1) bekezdésben meghatározott időpontot követő napon hatályát veszti.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

- burgonya							
- vöröshagyma							
- egyéb							
Szántóföldi zöldségfélék összesen							
3. Gyümölcsfélék							
- ipari alma							
- étkezési alma							
- őszibarack							
- kajszli							
- nektarin							
- körte							
- szilva							
- meggy							
- cseresznye							
- málna							
- ribizli (piros, fehér)							
- ribizli (fekete)							
- köszmété							
- szamóca							
- dió							
- egyéb							
Gyümölcsfélék összesen:							
4. Szőlő							
- borszőlő							
- csemege szőlő							
Szőlő összesen							
Újraültetett, újratelepített növénykultúra:							
Tárgyévi vetésterület mindösszesen							
Mezőgazdasági káreseménnyel érintett terület összesen							

3. A mezőgazdasági termelő bejelentése arról, hogy a használatában lévő területen mezőgazdasági káresemény következett be.
4. A mezőgazdasági káresemény megnevezése a „C” oszlopban megadható: jégesőkár, belvízkár, téli fagykár, tavaszi fagykár, aszálykár, mezőgazdasági árvízkár, vihartár, felhőszakadások.
5. A mezőgazdasági termelő nyilatkozata arról, hogy kérelmezi az agrárkár-megállapító szervtől az e rendelet 7. § (4) bekezdése szerinti hatósági bizonyítvány kiállítását.
6. Keltetés helye, ideje (év, hó, nap).
7. A mezőgazdasági termelő aláírása.

2. melléklet a 21/2012. (III. 9.) VM rendelethez

Bejelentés a megkötött mezőgazdasági biztosítási szerződésekről

1. A mezőgazdasági termelő azonosító adatai:
  - 1.1. név
  - 1.2. cím
  - 1.3. MVH regisztrációs szám
  - 1.4. A gazdálkodási forma megadása (őstermelő, vagy egyéni mezőgazdasági vállalkozó, vagy gazdálkodó szervezet)
2. Táblázat a biztosítási díjtámogatás mellett megkötött mezőgazdasági biztosítási szerződésről, vagy szerződésekről:

Termék megnevezése	A biztosításba bevont terület (ha)	A biztosított hozamérték (ezer Ft)	A biztosító által kifizetett kártérítés (ezer Ft)
A	B	C	D
1. Szántóföldi növények			
-			
-			
-			
2. Szántóföldi zöldségfélék			
-			
-			
3. Gyümölcsfélék			
-			
-			
4. Szőlő			
-			
-			
5. Újraültetett, újratelepített növénykultúra:			
6. Összesen:			

3. Azon biztosító megnevezése, amellyel a termelő mezőgazdasági biztosítási szerződést kötött, és a mezőgazdasági biztosítási szerződés időbeli hatályának meghatározása (év).
4. A kárenyhítő juttatás iránti igényvel érintett mezőgazdasági káresemény által okozott károkra megállapított és biztosító által kifizetett, és a továbbiakban még kifizetni tervezett összeg megadása („D” oszlop)
5. Keltezés helye, ideje (év, hó, nap).
6. A mezőgazdasági termelő aláírása.

5. melléklet a 21/2012. (III. 9.) VM rendelethez

A referencia-átlagár kiszámítása

1. A mezőgazdasági termelő azonosító adatai:

- 1.1. név
- 1.2. cím
- 1.3. MVH regisztrációs szám
- 1.4. A gazdálkodási forma megadása (őstermelő, vagy egyéni mezőgazdasági vállalkozó, vagy gazdálkodó szervezet)
2. Az alábbi táblázat:

Termék megnevezése a referencia-időszak három évének* megadásával	Az utolsó öt év meghirdetett referenciaárjai (ezer Ft/t)					Referencia- átlagár (ezer Ft/t)
	20.. évi	20.. évi	20.. évi	20.. évi	20.. évi	
1. Szántóföldi növények						
-						
-						
2. Szántóföldi zöldségfélék						
-						
3. Gyümölcsfélék						
-						
4. Szőlő						
-						
Újravetett, újratelepített növénykultúra:						

* A referencia-időszak három éve: az előző öt évből a legmagasabb és a legalacsonyabb hozamokat képviselő bármely két év elhagyásával képzett három év.

3. Keltezés helye, ideje (év, hó, nap).
4. A mezőgazdasági termelő aláírása.

6. melléklet a 21/2012. (III. 9.) VM rendelethez

A tárgyévi hozam és hozamérték megállapítása

1. A mezőgazdasági termelő azonosító adatai:
  - 1.1. név
  - 1.2. cím
  - 1.3. MVH regisztrációs szám
  - 1.4. A gazdálkodási forma megadása (őstermelő, vagy egyéni mezőgazdasági vállalkozó, vagy gazdálkodó szervezet)
2. Az alábbi táblázat:

Termék megnevezése	Betakarított (megművelt) tárgyévi termőföldterület (ha)	Betakarított tárgyévi termésmennyiség (t)	Tárgyévi hozam (termésátlag) (t/ha)	Tárgyévi referenciaár (ezer Ft/t)	Tárgyévi hozamérték (ezer Ft)
	A	B	B/A	C	B×C
1. Szántóföldi növények					
-					
-					
-					
Szántóföldi növények összesen:					
2. Szántóföldi zöldségfélék					
-					
-					
Szántóföldi zöldségfélék összesen:					
3. Gyümölcsfélék					
-					
-					
Gyümölcsfélék összesen:					

4. Szőlő							
-							
-							
Szőlő összesen:							
Újravetett, újratelepített növénykultúra:							
Mindösszesen:							

3. Keltetés helye, ideje (év, hó, nap).
4. A mezőgazdasági termelő aláírása.

- I **JEG**=jégesökár, **BEL**=belvízkár, **TEF**=téli fagykár, **TAF**=tavaszi fagykár, **ASZ**=aszálykár, **ARV**=mezőgazdasági árvíz-kár, **VIIH**=viharkár, **FSZ**=felhőszakadókár.
- II A területi adatokat (ha), a súlyadatokat (t) és a termésátlagokat (t/ha) mértékegységben két tizedes jegy pontossággal kell kitölteni.
- III Azon növénykultúrák tárgyévii hozamait, amelyek károsodásáról az agrárkár-megállapító szerv nem állított ki hatósági bizonyítványt,
 a) a tárgyévii hozam feltüntetésével kell szerepeltetni, ha a tárgyévii hozam nagyobb, mint a mezőgazdasági termelő referencialhozama,
 b) a referencialhozam feltüntetésével kell szerepeltetni, ha a tárgyévii hozam kisebb, mint a mezőgazdasági termelő referencialhozama.
- IV Szántóföldi növények 1 kg hozamsökkenése esetén 3,24 Ft,
 szántóföldi zöldségek 1 kg hozamsökkenése esetén 2,99 Ft,
 gyümölcsfélék 1 kg hozamsökkenése esetén 1,94 Ft,
 szőlő 1 kg hozamsökkenése esetén 7,35 Ft.
 Egyes szántóföldi növénykultúrák mezőgazdasági káresemény (pl. téli fagy, őszi aszály) miatti teljes kipusztulása, vagy ki nem kelése esetén alkalmazandó, hozamsökkenés miatt keletkezett költségmegtakarítási fájlagos összegek:
 őszi káposztarepce: 102 829 Ft/hektár,
 őszi búza: 91 697 Ft/hektár,
 őszi árpa: 80 084 Ft/hektár,
 zab: 73 281 Ft/hektár,
 triticale: 70 320 Ft/hektár,
 rozs: 55 724 Ft/hektár.
- V Az 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikk előírása értelmében a bruttó támogatási intenzitás nem haladhatja meg a bekövetkezett jövedelemcsökkenés 80%-át.
3. Igényelt kárenyhítő juttatás összege mindösszesen, forintban meghatározva (a táblázat „O” oszlopának összesítése)
 4. A termelő nyilatkozata arról, hogy az érintett mezőgazdasági káresemény által okozott kár a biztosítóval kötött szerződés alapján a biztosító által megállapított összeget a törvény által előírt kötelezettség szerint tüntette fel, és tudomásul veszi, hogy a kötelezettség elmulasztásával a kárenyhítő juttatásra való jogosultságot a teljes kárenyhítő juttatás összegére vonatkozóan elveszíti, és kötelezettséget vállal arra, hogy ilyen esetben a felvett összeget a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal felszólító határozata szerint visszafizeti.
5. Keltezés helye, ideje (év, hó, nap).
 6. A termelő aláírása.

A vidékfejlesztési miniszter 22/2012. (III. 9.) VM rendelete a húsmarha és a juh ágazatokban nyújtott kérődző szerkezetátalakítási nemzeti program Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott különleges támogatásának igénybevételéhez kapcsolódó feltételek megállapításáról

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) és b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *Anyajuh Kiegészítő Többletjogosultság*: a 2011. évi egységes kérelem alapján jóváhagyott, legalább 50%-ban kedvezőtlen adottságú területen (a továbbiakban: KAT) gazdálkodó ügyfél számára megállapított, legfeljebb az anyajuh szerkezetátalakítási jogosultságok számával megegyező darabszámú vagyoni értékű jog;
2. *Anyajuh Szerkezetátalakítási Jogosultság*: a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 73/2009/EK tanácsi rendelet) 100. cikk a) pontja figyelembevételével megállapított referencia anyajuh állomány alapján kalkulált, a kérődző szerkezetátalakítási nemzeti program szerint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból (a továbbiakban: EMGA) finanszírozott különleges támogatás igénybevételére jogosító mezőgazdasági vagyoni értékű jog;
3. *Anyatehén Szerkezetátalakítási Jogosultság*: a 73/2009/EK tanácsi rendelet 109. cikk d) és e) pontjának megfelelő, de a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek az ugyanezen rendelet IV. és V. címében a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek tekintetében történő alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. október 29-i 1121/2009/EK bizottsági rendelet IV. mellékletében felsorolt fajtákhoz és a szarvasmarha Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerben (a továbbiakban: ENAR) 99-es kódon „egyéb tejhasznú” fajtával bejelentett fajtához nem tartozó szarvasmarhák figyelembevételével megállapított referencia anyatehén állomány alapján kalkulált, a kérődző szerkezetátalakítási nemzeti program szerint az EMGA-ból finanszírozott különleges támogatás igénybevételére jogosító mezőgazdasági vagyoni értékű jog;
4. *Árbevétel*: az elismert tevékenységekből származó, hazai és uniós forrásból származó támogatások nélküli bevétel;
5. *Beruházás*: a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló törvény (a továbbiakban: Törvény) szerinti olyan ráfordítások összessége, amely az elismert tevékenységet szolgálja, és amelynek megvalósulása az ügyfél saját nevére szóló érvényes számlával, teljesítési igazolással, használatbavételi engedéllyel, adásvételi szerződéssel, a mindenkor hatályos vonatkozó, a haszonállatok nyilvántartásának szabályait meghatározó rendeletnek megfelelő nyilvántartással vagy egyéb közokirattal teljes körűen igazolható;
6. *Beruházási részteljesítés*: a beruházás olyan részegysége, amelynek megvalósulása önállóan is elszámolható és az ügyfél saját nevére szóló érvényes számlával, teljesítési igazolással, használatbavételi engedéllyel, adásvételi szerződéssel, a mindenkor hatályos vonatkozó, a haszonállatok nyilvántartásának szabályait meghatározó rendeletnek megfelelő nyilvántartással vagy egyéb közokirattal teljes körűen igazolható;
7. *Elismert élőmunka ráfordítás*: természetes személy közteher fizetés melletti önfoglalkoztatása, valamint olyan munkavállaló alkalmazása, aki után a közterheket az ügyfél, munkaerő kölcsönzés vagy egyes munkafolyamatok vállalkozási szerződés keretében történő elvégzése esetében az ügyféllel kötött megállapodás alapján harmadik személy fizeti meg;
8. *Elismert tevékenység*: az ügyfél által saját nevében, saját gazdaságában és saját kockázatára folytatott bármely mezőgazdasági, erdészeti, halászati, valamint az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelye keretében meghatározott vidékfejlesztési tevékenység végzése;
9. *Hízottbika Szerkezetátalakítási Jogosultság*: a referencia hízottbika állomány alapján kalkulált, a kérődző szerkezetátalakítási nemzeti program szerint az EMGA-ból finanszírozott különleges támogatás igénybevételére jogosító mezőgazdasági vagyoni értékű jog;

10. *Húsmarhatartó*: az az ügyfél, aki a 2010. július 1. és 2011. június 30. közötti referencia időszakban szerepelt regisztrációs számának feltüntetésével a Tenyészet Információs Rendszerben (a továbbiakban: TIR), és a referencia anyatehén, illetve hízottbika állomány alapjául szolgáló állatok tenyészetének tartója volt;
11. *Juhtartó*: az az ügyfél, aki a 2011. támogatási évben szerepelt regisztrációs számának feltüntetésével a TIR-ben és a referencia anyajuh állomány alapjául szolgáló állatok tenyészetének tartója volt;
12. *Kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultság*: az Anyatehén Szerkezetátalakítási Jogosultság, a Hízottbika Szerkezetátalakítási Jogosultság, a Szarvasmarha Extenzifikációs Többlétjogosultság, az Anyajuh Szerkezetátalakítási Jogosultság és az Anyajuh Kiegészítő Többlétjogosultság együttesen;
13. *Minimálbér*: a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvényben (a továbbiakban: Tbj.) meghatározott minimálbér;
14. *Referencia anyajuh állomány*: a juhtartó által tartott azon anyajuhok létszáma, de legalább tíz egyed, amelyek a 2011. támogatási évi, anyajuhtartás támogatásáról szóló határozatban megfelelő állatokként szerepeltek;
15. *Referencia anyatehén állomány*: a húsmarhatartó által tartott azon anyatehének létszáma, de legalább három egyed, amelyek az ENAR nyilvántartásban szerepeltek 2010. július 1. és 2011. június 30. között és ezen időszak alatt legalább 190 napon keresztül folyamatosan a tartó tenyészetében álltak;
16. *Referencia hízottbika állomány*: a húsmarhatartó által tartott azon 9 hónapnál idősebb himivarú szarvasmarha egyedek létszáma, de legalább három egyed, amelyek az ENAR-ban szerepeltek 2010. július 1. és 2011. június 30. között, és ezen időszak alatt legalább két hónapon keresztül folyamatosan a tartó tenyészetében álltak, majd a tenyészetből történő kikerülést követően legfeljebb 30 napon belül vágásra vagy élő állatként Magyarországon kívül értékesítésre (export) kerültek;
17. *Szarvasmarha Extenzifikációs Többlétjogosultság*: az olyan ügyfél referencia anyatehén és hízottbika állománya után megállapított vagyoni értékű jog, akinek vagy amelynek a 2010. évi egységes kérelem alapján jóváhagyott egységes területalapú támogatás (SAPS) alapjául szolgáló területére vetített, a referencia anyatehén, hízottbika és anyajuh állomány alapján számított állatsűrűsége hektáronként nem haladja meg az 1,4 – az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló rendelet 2. § b) pontja szerinti – állategységet (a továbbiakban: ÁE);
18. *Szakmai továbbképzés*: A VM Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet (VKSZI) által indított, valamint egyéb akkreditált, az 1. mellékletben szereplő képzés;
19. *Szerkezetátalakítási program*: a 73/2009/EK tanácsi rendelet 68. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti különleges támogatás mellé rendelt program, amelynek célja, hogy: a húsmarha és juh ágazatokban tevékenykedő gazdálkodók és alkalmazottaik ne szoruljanak ki a helyi gazdasági hálózatokból és az érintett területeken ne csökkenjen a gazdasági aktivitás szintje; az érintett gazdálkodók szabad piaci döntésén alapuló mezőgazdasági vagy vidékfejlesztési tevékenység keretében a korábbi állattartáshoz hasonló értéket képviselő gazdasági tevékenység folytatódjon, ezen térségek foglalkoztatási helyzete tovább ne romoljon; valamint a húsmarha- és juhtenyésztő területeket ne vonják ki a hasznosításból és jó ökológiai állapotban maradjanak;
20. *Támogatási időszak*: 2012. január 1-jétől 2013. december 31-ig tartó időszak;
21. *Tárgyév*: az a támogatási időszakon belüli naptári év, amikor a termelő különleges támogatás iránti kérelmet nyújt be.

2. A kérődző szerkezetátalakítási nemzeti program

- 2. §**
- (1) A szerkezetátalakítási programban – az öt megillető referencia-állatállomány mértékéig – csak az a termelő vehet részt, aki, vagy amely 2012. május 15-ig részvételi szándékáról az egységes kérelem keretében nyilatkozik.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozaton túl a termelőnek az egységes kérelemben meg kell jelölnie, hogy mekkora anyatehén-, hízottbika-, illetve anyajuhállomány figyelembevételével kíván részt venni a programban, továbbá nyilatkoznia kell arról, hogy ismeri a szerkezetátalakítási programban való részvétel feltételeit, és meg kell jelölnie az általa a tárgyévben teljesíteni kívánt, a 3. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételt.
  - (3) A szerkezetátalakítási programban részt vehet az az ügyfél is, aki, vagy amely felszámolási, végelszámolási vagy adósságrendezési eljárás alatt áll feltéve, hogy az e rendeletben meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.
- 3. §**
- (1) A szerkezetátalakítási programban résztvevő ügyfél a támogatási időszak teljes időtartama alatt köteles
    - a) naptári évente az EMGA-ból finanszírozott egységes területalapú támogatást (SAPS) igénybe venni, és

- b) 2012-től kezdődően évente az egységes kérelem keretében nyilatkozni arról, hogy a tárgyévben a szerkezetátalakítási program alábbi nemzeti feltételei közül melyiket és milyen módon kívánja teljesíteni:
- ba) a referencia anyatehén-, hízottbika- és anyajuh állományt alapul véve minden 80 ÁE-e után egy fő teljes munkaidőben történő foglalkoztatása, vagy naptári évente 2080 munkaóra elismert élömunka ráfordítás biztosítása;
  - bb) az előző gazdasági év elismert tevékenységéből származó árbevétel tíz százalékának megfelelő összeg beruházásra, beruházásokra, vagy azok részteljesítésére történő fordítása úgy, hogy a beruházást, beruházásokat vagy azok részteljesítését – a megfelelő bizonylattal alátámasztva – legkésőbb a következő év február 14-ig befejezik;
  - bc) az ügyfél vagy alkalmazottja, családi gazdaság esetén annak valamely tagja által egy, a kérelem benyújtása után kezdődő, vagy már a kérelem benyújtását megelőzően megkezdett szakmai továbbképzésen való részvétel, és annak a képzés követelményeinek megfelelő – a kérelem benyújtását követően, de legkésőbb a következő év február 14-ig történő – befejezése, illetve az egy évnél hosszabb képzési idővel rendelkező képzések esetében a legutolsó, a kérelem benyújtását követően lezárt félév teljesítése;
- c) 2013-tól kezdődően évente február 15-ig a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által rendszeresített és az MVH honlapján közzétett nyomtatványon a személyi azonosításhoz szükséges adatokon túl nyilatkozni az e bekezdés alapján a megelőző naptári évre vállalt kötelezettség teljesítéséről és annak módjáról.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti, választott kötelezettség módosítására a támogatással érintett tárgyév vonatkozásában az adott év december 31. napjáig van lehetőség. A módosítás iránti kérelmet az MVH által erre rendszeresített nyomtatványon kell benyújtani.
- (3) Az ügyfélnek a referencia állatállománya alapján végzett számítással meghatározottan, a törtrészek figyelembevételével, arányosan kell az (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában foglalt éves kötelezettséget teljesítenie.
- (4) Amennyiben a természetes személy a járulékokat a Tbj. alapján
- a) legalább a minimálbérrel megegyező bevétel után fizette meg, az teljes munkaidőben történő foglalkoztatásnak minősül,
  - b) az a) pontban meghatározott bevételnél kevesebb bevétel után fizette meg, az elismert élömunka ráfordítás arányosan csökken.
- (5) Amennyiben a természetes személy a (4) bekezdésben foglaltaktól eltérően egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett, és az egészségügyi hozzájárulást az egészségügyi hozzájárulásról szóló törvény alapján
- a) legalább a minimálbérrel megegyező bevétel után fizette meg, az teljes munkaidőben történő foglalkoztatásnak minősül,
  - b) az a) pontban meghatározott bevételnél kevesebb bevétel után fizette meg, az elismert élömunka ráfordítás arányosan csökken.
- (6) A (4) és (5) bekezdés szerinti közterhek megfizetését pénzügyi bizonylatokkal szükséges igazolni.
- (7) Amennyiben a programba bejelentkezett ügyfél a szerkezetátalakítási program teljesítésének az egyik feltételét jelentő elismert élömunka ráfordítást részben, vagy egészben munkaerő kölcsönzés igénybevételével kívánja teljesíteni, köteles a munkaerő kölcsönzésről szóló szerződésben foglalt munkavégzés után megfizetendő közterhek megfizetését okiratokkal igazolni és az ellenőrzés alkalmával azt bemutatni.
- (8) Az ügyfél az (1) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti árbevételhez viszonyított beruházással kapcsolatos nyilatkozatát saját nevére szóló érvényes számla, teljesítési igazolás, használatbavételi engedély, adásvételi szerződés, a mindenkor hatályos vonatkozó, a használatok nyilvántartásának szabályait meghatározó rendeletnek megfelelő nyilvántartás, vagy egyéb közokirat alapján teheti meg, amelyeket köteles az adózás rendjére vonatkozó jogszabályoknak megfelelő ideig megőrizni, és az ellenőrzés alkalmával azt bemutatni. Amennyiben az ügyfél az (1) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti beruházásról, illetve annak részteljesítéséről szóló fenti igazoló dokumentumokat nem tudja bemutatni, akkor azt a jogkövetkezmények szempontjából úgy kell tekinteni, hogy az ügyfél az érintett naptári év vonatkozásában nem teljesítette a beruházási kötelezettségét.
- (9) Amennyiben az ügyfél alkalmazottja vesz részt az (1) bekezdés b) pont bc) alpontja szerinti képzésen vagy képzéseken, úgy annak vagy azoknak a befejezése akkor tekinthető a szerkezetátalakítási program szerinti teljesítésnek, ha az alkalmazott a képzés vagy képzések indulása és befejezése között folyamatosan az ügyfél alkalmazásában állt. Az ügyfél a képzésen vagy képzéseken résztvevők számát úgy határozza meg, hogy a referencia anyatehén-, hízottbika-, illetve anyajuh állományt alapul véve minden megkezdett 300 ÁE-e után egy befejezett képzést teljesít.

- 4. §** (1) A szerkezetátalakítási program alapján vállalt foglalkoztatási és beruházási kötelezettségek nem teljesítése vagy csak részleges teljesítése esetén, valamint a szakmai továbbképzési kötelezettség nem teljesítése esetén nem teljesítési bírságként – figyelemmel a Törvény 73/A. § (5) bekezdésében foglaltakra –
- Anyatehén Szerkezetátalakítási Jogosultság (a továbbiakban: AtSzJ) esetén jogosultságonként legfeljebb 100 eurót,
  - Hízottbika Szerkezetátalakítási Jogosultság (a továbbiakban: HbSzJ) esetén jogosultságonként legfeljebb 54 eurót,
  - Szarvasmarha Extenzifikációs Többletjogosultság (a továbbiakban: SzETj) esetén jogosultságonként legfeljebb 43 eurót,
  - Anyajuh Szerkezetátalakítási Jogosultság (a továbbiakban: AjSzJ) esetén jogosultságonként legfeljebb 8 eurót,
  - Anyajuh Kiegészítő Többletjogosultság (a továbbiakban: AjKTj) esetén jogosultságonként legfeljebb 4 eurót kell figyelembe venni.
- (2) Az ügyfél által vállalt foglalkoztatási kötelezettség részleges teljesítése, valamint beruházási kötelezettség részleges teljesítése esetén az (1) bekezdésben foglalt összegek a nem teljesítés arányában veendő figyelembe valamennyi, ezen rendelet által szabályozott jogosultság esetében.
- (3) A szerkezetátalakítási programban vállalt kötelezettségek megsértése miatt fizetendő nem teljesítési bírságról, valamint a szerkezetátalakítási program teljesítési arányának meghatározásáról az MVH dönt.
- 5. §** A szerkezetátalakítási program alapján vállalt feltétel nem teljesítése vagy részleges teljesítése miatt jogkövetkezményként alkalmazott nem teljesítési bírság az EMGA-ból finanszírozott egységes területalapú támogatás igénybevételi szabályainak megsértése miatt alkalmazott jogkövetkezménytől függetlenül kerül alkalmazásra.
- 6. §** A szerkezetátalakítási programban vállalt kötelezettségek teljesítését meghiúsító elháríthatatlan külső ok (vis maior) bekövetkeztét az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról szóló rendelet alapján kell bejelenteni, az MVH által kiadott közleményben erre rendszeresített nyomtatványon.

3. Területalapú támogatásként különleges támogatás igénybevétele a szerkezetátalakítási programban való részvétel alapján

- 7. §** Az egységes területalapú támogatás (SAPS) igénybevételére szolgáló 2012. évi egységes kérelem keretében tett, 2. § (1) bekezdés szerinti nyilatkozat a 1122/2009/EK bizottsági rendelet 2. cikk (14) pontja, valamint a rendeletben foglaltak szerinti különleges támogatás igénybevételére való jogosultság megállapítására, és egyben e jogosultság alapján történő kifizetésre vonatkozó kérelemnek minősül.
- 8. §** (1) A szerkezetátalakítási programban résztvevő ügyfelet a 2. § (2) bekezdése alapján a szerkezetátalakítási programba bejelentett állatállomány alapján megállapított számú kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultság illeti meg.
- (2) Az ügyfelet megillető kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultságokat az MVH az ügyfél által 2012-ben, a 2. § (1) bekezdésben foglalt egységes kérelem keretében tett nyilatkozata alapján jogosultság-típusonként külön-külön állapítja meg.
- (3) A (2) bekezdés szerinti határozatnak tartalmaznia kell az ügyfelet megillető kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultságok darabszámát, valamint azok egységértékét.
- (4) A támogatási jogosultság az azt megállapító határozat jogerőre emelkedésével kerül az ügyfél tulajdonába.
- 9. §** (1) A támogatási jogosultság egységértékét – a (2)–(4) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – az EMGA-ból a rendeletben meghatározott szerkezetátalakítási programra elkülönített összeg és a 2012-ben az összes ügyfél részére jóváhagyott jogosultságok darabszámának hányadosaként, egyes jogosultság-típusonként külön-külön, a 2. melléklet szerinti képlet alapján euróban az MVH állapítja meg.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásakor a HbSzJ egységértékének megállapításához az ATSzJ egységértékét 0,44-dal kell szorozni.
- (3) Az (1) bekezdés alkalmazásakor a SzETj egységértékének megállapításához az ATSzJ egységértékét 0,35-dal kell szorozni.
- (4) Az (1) bekezdés alkalmazásakor az AjSzJ egységértékének megállapításához az ATSzJ egységértékét 0,065-dal kell szorozni.

- (5) Az (1) bekezdés alkalmazásakor az AjKTJ egységértékének megállapításához az ATSZJ egységértékét 0,04-dal kell szorozni.
- (6) Az AjKTJ megállapításának nem feltétele, hogy a 2011. évi egységes kérelmében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kedvezőtlen adottságú területeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatások részletes szabályairól szóló FVM rendelet alapján KAT-támogatást kérelmezett-e az ügyfél.
- (7) A támogatási jogosultság egységértéke után járó kifizetés az uniós jogi aktusban meghatározott esetben és jogszabályban meghatározottak szerint csökkenthető.
- 10. §** A kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultság egységértékének megállapításakor összesen legfeljebb 44,5333 milliárd euró vehető figyelembe.
- 11. §** Az ügyfél az öt megillető különleges támogatást 2013-tól kezdődően az egységes kérelem keretében kérelmezheti. Amennyiben nem kérelmezi, azt úgy kell tekinteni, hogy az adott évtől kezdődően a termelő az érintett rész vonatkozásában véglegesen és visszavonhatatlanul kilépett a szerkezetátalakítási programból.
- 12. §**
- (1) A kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultság – uniós jogi aktus vagy uniós jogi aktus alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a 11. § (1) bekezdés szerinti jogosultsági feltételek teljesítése esetén a támogatási időszakban egységértékének megfelelő összegben területalapú támogatásként különleges támogatás igénybevételére jogosít.
- (2) A különleges támogatás – az uniós jogi aktusban, valamint a 11. § (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesítése esetén – az egységes területalapú támogatásra (SAPS) vonatkozó szabályoknak megfelelően, és annak összegén felül jár.
- (3) A (2) bekezdés alkalmazásakor a támogatási jogosultságok számának és egységértékének szorzatából kapott összeget úgy kell felosztani, hogy a tárgyévben jóváhagyott egységes területalapú támogatásra (SAPS) figyelembe vett földterület minden hektárjára jutó összegét egységesen meg kell növelni. Az így kifizethető – a külön jogszabályban meghatározott progresszív moduláció figyelembe vétele nélkül számított – összeg nem haladhatja meg az 5000 euró/ha-t.
- (4) A támogatás euróban kerül megállapításra és forintban kerül kifizetésre. Az átváltásra a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendelet 45. cikkében, továbbá az euróval kapcsolatos agromonetáris rendszernek a mezőgazdaságban való alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és egyes rendeletek módosításáról szóló, 2006. december 20-i 1913/2006/EK bizottsági rendelet 7. cikk (1) bekezdése és 11. cikke szerint meghatározott árfolyamot kell alkalmazni.
- (5) Az (1) bekezdés szerinti támogatásról az MVH hoz döntést.
- 13. §**
- (1) Az ügyfél a szerkezetátalakítási programba való bejelentkezés évét követő évek vonatkozásában, a tárgyévet megelőző év december 31-ig jogkövetkezmény alkalmazása nélkül egészben vagy részben, de az érintett rész vonatkozásában véglegesen és visszavonhatatlanul, közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban tett nyilatkozattal kiléphet a szerkezetátalakítási programból.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti nyilatkozatot az MVH-hoz kell benyújtani, tárgyévet megelőző év december 31-ig.
- (3) Az (1) bekezdésben foglaltak szerinti nyilatkozatot tevő ügyfél a tárgyévtől kezdődően – az érintett rész vonatkozásában – a szerkezetátalakítási program hátralevő időszakára különleges támogatás igénybevételére nem jogosult.
- 14. §**
- (1) A kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultságok – akár részben, akár egészben – átruházhatóak.
- (2) A támogatási jogosultság átruházása esetén a nyilvántartásban történő átvezetés iránti kérelmet az átadónak és az átvevőnek közösen, az MVH által rendszeresített, és az MVH honlapján közzétett nyomtatványon kell benyújtani, amelyhez csatolni kell az átruházás tényét igazoló közokiratot vagy teljes bizonyító erejű magánokiratot.
- (3) E rendelet alkalmazásában az örökös, a nem természetes személy átalakulása miatti jogutód, valamint az a személy, akire, vagy amelyre a kérődző szerkezetátalakítási támogatási jogosultságot átruházták, a Törvény 28. § (1) bekezdése szerinti ügyfél-nyilvántartási rendszerbe történő regisztrációt követően a szerkezetátalakítási programba bejelentkezett termelőnek tekintendő.

- (4) A szerkezetátalakítási támogatási jogosultság tárgyév január 1-jei határidővel hatályos átruházása alapján az átírási kérelmet kizárólag február 1. és április 1. közötti időszakban lehet benyújtani az e §-ban foglaltak figyelembevételével.
- (5) A szerkezetátalakítási támogatási jogosultság átruházása esetén az átvevő általi teljesítés megállapításánál figyelembe kell venni az átadó által az átírási kérelem benyújtási időpontjáig teljesített és igazolt árbevételre, valamint foglalkoztatásra vonatkozó, a szerkezetátalakítási programban előírt feltételeket.
- (6) Öröklés és jogutódlás esetén az átírási kérelmet az örökös vagy a jogutód az MVH által rendszeresített nyomtatványon is benyújthatja. Amennyiben a hagyatékátadó végzésben haszonélvezeti jogosult kerül megállapításra, az örökösnek és a haszonélvezeti jog jogosultjának közösen kell benyújtania az átírási kérelmet.
- (7) A kérelemhez mellékelni kell a jogutódlást alátámasztó jogerős döntés másolatát, amely rendelkezik a szerkezetátalakítási támogatási jogosultságról és kifizetetlen támogatási összeg esetén a szerkezetátalakítási támogatási jogosultság alapján járó támogatásról. Szétválásos jogutódlás esetén csatolni kell a szétválási szerződést, amely rendelkezik a szerkezetátalakítási támogatási jogosultságról és kifizetetlen támogatási összeg esetén a szerkezetátalakítási támogatási jogosultság alapján járó támogatásról.
- (8) A juhtartó vagy húsmarhatartó szerkezetátalakítási programba történő bejelentkezését megelőző elhalálása esetében az 1. § 14., 15. és 16. pontja szerinti referencia állatállományát a hagyatékátadó végzés szerinti örökös referencia állatállományának kell tekinteni.

15. § Az MVH a támogatási jogosultság alapján megállapított támogatás kifizetését követően ellenőrzést végez a 3. §-ban foglaltak teljesülését illetően. Az ellenőrzés kiterjed a szerkezetátalakítási programban résztvevő valamennyi ügyfél 10%-ára.

16. § A kölcsönös megfeleltetésre vonatkozó szabályok megsértése esetén az uniós jogi aktuson alapuló jogkövetkezményeket az e rendelet alapján igénybe vett emelt összegű támogatásra figyelemmel kell alkalmazni

Záró rendelkezések

17. § Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

18. § Ez a rendelet

- a) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendeletnek,
- b) a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 73/2009/EK tanácsi rendelet III. címében előírt egységes támogatási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. október 29-i 1120/2009/EK bizottsági rendeletnek, valamint
- c) a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. november 30-i 1122/2009/EK bizottsági rendeletnek a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 22/2012. (III. 9.) VM rendelethez

A nemzeti programban a szakmai továbbképzési kötelezettség teljesítésére elfogadható akkreditált képzések

	A	B
	Felsőoktatás	
1.	Agrár képzési terület	
2.	Alapképzés	állattenyésztő mérnöki
3.		élelmiszermérnöki
4.		erdőmérnöki
5.		földmérő és földrendező mérnöki
6.		gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki
7.		informatikus és szakigazgatási agrármérnöki
8.		kertészmérnöki
9.		környezetgazdálkodási agrármérnöki
10.		mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki
11.		mezőgazdasági mérnöki
12.		mezőgazdasági szakoktató
13.		növénytermesztő mérnöki
14.		szőlész-borász mérnöki
15.		tájrendező és kertépítő mérnöki
16.		természetvédelmi mérnöki
17.		vadgazda mérnöki
18.	Osztatlan képzés	állatorvosi
19.		erdőmérnöki
20.	Mester képzés	agrármérnöki
21.		állatorvosi
22.		állattenyésztő mérnöki
23.		birtokrendező mérnöki
24.		díszkertészeti mérnöki
25.		élelmiszer biotechnológus
26.		élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki
27.		élelmiszermérnöki
28.		erdőmérnöki
29.		erdőmérnöki
30.		földmérő és földrendező mérnöki
31.		gazdasági agrármérnöki
32.		kertészmérnöki
33.		környezetgazdálkodási agrármérnöki
34.		mezőgazdasági biotechnológus
35.		mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki
36.		mezőgazdasági vízgazdálkodási
37.		növényorvosi
38.		növénytermesztő mérnöki
39.		szőlészeti és borászati mérnöki
40.		tájépítész mérnöki
41.		takarmányozási és takarmánybiztonsági mérnöki
42.		természetvédelmi mérnöki
43.		vadgazda mérnöki
44.		vidékfejlesztési agrármérnöki
45.	Gazdaságtudományok képzési terület	
46.	Alapképzés	alkalmazott közgazdaságtan
47.		gazdaságelemzés
48.		közszolgálati
49.		emberi erőforrások
50.		gazdálkodási és menedzsment

	A	B
		Felsőoktatás
51.		kereskedelem és marketing
52.		nemzetközi gazdálkodás
53.		pénzügy és számvitel
54.		turizmus-vendéglátás
55.		üzleti szakoktató
56.	Mester képzés	Gazdaságtudomány
57.		biztosítási és pénzügyi matematika
58.		gazdaság-matematikai elemző
59.		közgazdálkodás és közpolitika
60.		közgazdasági elemző
61.		logisztikai menedzsment
62.		marketing
63.		Master of Business Administration (MBA)
64.		nemzetközi gazdaság és gazdálkodás
65.		pénzügy
66.		regionális és környezeti gazdaságtan
67.		számvitel
68.		turizmus-menedzsment
69.		vállalkozásfejlesztés
70.		vezetés és szervezés
71.	Informatika képzési terület	
72.	Alapképzés	gazdaságinformatikus
73.		mérnök informatikus
74.		programtervező informatikus
75.	Mester képzés	egészségügyi mérnökinformatikus
76.		gazdaságinformatikus
77.		info-bionika
78.		mérnökinformatikus
79.		orvosi biotechnológia
80.		programtervező informatikus
81.	Műszaki képzési terület	
82.	Alapképzés	anyagmérnöki
83.		biomérnöki
84.		energetikai mérnöki
85.		építésmérnöki
86.		építőmérnöki
87.		faipari mérnöki
88.		gépésmérnöki
89.		ipari termék- és formatervező mérnöki
90.		járműmérnöki
91.		könnyűipari mérnöki
92.		környezetmérnöki
93.		közlekedésmérnöki
94.		mechatronikai mérnöki
95.		molekuláris bionika
96.		műszaki földtudományi
97.		műszaki menedzser
98.		műszaki szakoktató
99.		vegyésmérnöki
100.		villamosmérnöki
101.	Mester képzés	anyagmérnöki
102.		bánya és geotechnika mérnöki
103.		biomérnöki
104.		biztonságtechnikai mérnöki
105.		egészségügyi mérnöki

	A	B
		Felsőoktatás
106.		élelmiszer-minősítő és egészségvédő biomérnöki
107.		előkészítés-technikai mérnöki
108.		energetikai mérnöki
109.		építész
110.		építészmérnöki
111.		épületgépészeti és eljárástechnikai gépészmérnök
112.		fa- és bútorterméktervező mérnöki
113.		faipari mérnöki
114.		fizikus mérnöki
115.		folyamatmérnöki
116.		forma- és vizuális környezettervező mérnöki
117.		földmérő- és térinformatikai mérnöki
118.		földtudományi mérnöki
119.		gépészeti modellezés
120.		gépészmérnöki
121.		gyógyszermérnöki
122.		hidrogeológus mérnöki
123.		infrastruktúra-építőmérnöki
124.		ingatlanfejlesztő építészmérnöki
125.		ipari és környezetvédelmi biomérnöki
126.		ipari terméktervező mérnöki
127.		járműmérnöki
128.		katasztrófavédelmi mérnöki
129.		katonai logisztikai
130.		kohómérnöki
131.		könnyűipari mérnöki
132.		környezetmérnöki
133.		közlekedésmérnöki
134.		létesítménymérnöki
135.		logisztikai mérnöki
136.		mechatronikai mérnöki
137.		műanyag- és száltechnológiai mérnöki
138.		műszaki menedzser
139.		olaj- és gázmérnöki
140.		olajmérnöki
141.		szerkezet-építőmérnöki
142.		szerkezettervező építészmérnöki
143.		településmérnöki
144.		tervező építészmérnöki
145.		tűzvédelmi mérnöki
146.		urbanista építészmérnöki
147.		védelmi vezetéstechnikai rendszertervező
148.		vegyészmérnöki
149.		villamosmérnöki
150.	Jogi képzési terület	
151.	Alapképzés	igazságügyi igazgatási
152.		munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási
153.		nemzetközi igazgatási
154.	Osztatlan képzés	jogász
155.	Mester képzés	európai és nemzetközi igazgatás
156.		jogász
157.		közigazgatási
158.		munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási

A	
Szakirányú továbbképzési szakok	
159.	agrármarketing és kereskedelmi szakmérnök
160.	agrár és vidékfejlesztési igazgatási szakember
161.	agrárjogi és vidékfejlesztési szakjogász
162.	alkalmazott geoinformatikus
163.	alkalmazott környezetvédelmi specialista
164.	alkalmazott környezetvédelmi szakmérnök
165.	alternatív-energia gazdálkodási tanácsadó
166.	angol-magyar természettudományi szakfordító
167.	bioenergetikai
168.	borturizmus
169.	civil szervezetek szakértője
170.	civil szervezetek kommunikációja és menedzsmentje
171.	civil szervezetek művelődésszervezője
172.	diplomás európai unió szakreferens
173.	diplomás gazdaságvédelmi szakreferens
174.	diplomás pénzügy, adó és adóeljárás szakreferens
175.	diplomás regionális turisztikai szakreferens
176.	diplomás rendezvény és protokoll szakreferens
177.	diplomás vállalati irányítás és kontrolling szakreferens
178.	e-business szakember
179.	e-business szakközgazdász
180.	e-business szakmérnök
181.	e-gazdaság szakközgazdász
182.	e-gazdaság szakmérnök
183.	egészségturisztikai szakközgazdász és szakidegenvezető
184.	egészségturisztikai tanácsadó és szakidegenvezető
185.	egészségturizmus
186.	egészségügyi marketing szakközgazdász
187.	egészségügyi minőségbiztosítási és minőségfejlesztési
188.	egészségügyi projektmenedzser
189.	egészségügyi rehabilitációs menedzser
190.	egészségügyi stratégiai menedzsment
191.	egészségügyi szakközgazdász
192.	egzotikus állatok gyógyászata
193.	elektronikus kereskedelem informatikai szakember
194.	elektronikus kereskedelmi informatikai szakmérnök
195.	elektronikus oktatás informatikai szakmérnök
196.	energiagazdálkodási szakmérnök
197.	energiagazdálkodási szaktanácsadó
198.	erdő- és mezőgazdasági környezettan
199.	eu pályázati projektvezető
200.	európai integráció
201.	európai településfejlesztési szakjogász
202.	európai településmenedzsment
203.	európai unió szakközgazdász
204.	európai uniós üzleti szakközgazdász
205.	európai uniós üzleti tanácsadó
206.	európai üzleti jog
207.	európa-jogi szakjogász
208.	európai város- és várostérség tanulmányok
209.	e-kereskedelem szakközgazdász
210.	élelmiszerbiztonsági szakember
211.	élelmiszerellenőrzés és fogyasztóvédelem
212.	élelmiszeripari minőségügyi
213.	életmód tanácsadó és lelkigondozó
214.	élményt nyújtó, környezeti fenntarthatóságra nevelés

A	
Szakirányú továbbképzési szakok	
215.	építési geodézia
216.	építőanyag-ipari menedzser szakmérnök
217.	épületgépészeti szakember
218.	faipari termék- és formatervező
219.	faipari termékmenedzser
220.	faipari terméktervező
221.	fitness, aquafitness és sportanimátor
222.	foglalkozási rehabilitációs szaktanácsadás
223.	foglalkoztatási és rehabilitációs jogi tanácsadó
224.	fogyasztóvédelem
225.	fogyatékoságügyi tanácsadó
226.	folyamat-biztonsági szakmérnök
227.	gazdasági informatikai elemző
228.	gazdasági informatikai menedzsment
229.	gazdaságvédelmi szakközgazdász
230.	gazdálkodás
231.	gazdálkodási szakmérnök
232.	geoinformatikai szakasszisztens
233.	geoinformatikai szakmérnök
234.	geotermikus szakmérnöki
235.	gépészeti karbantartó szakember
236.	gyártásinformatika
237.	gyógynövénytermesztő
238.	gyógypedagógiai mentor
239.	gyógypedagógiai rehabilitációs konzultáció
240.	halászati szakmérnök
241.	halgazdálkodási
242.	hévízkészlet-gazdálkodási
243.	hidraulika-pneumatika szakmérnök
244.	hidrogeológia
245.	hulladékgazdálkodási
246.	igazgatás-menedzsment
247.	igazságügyi szociális tanácsadó
248.	infokommunikációs
249.	ingatlan- és vagyongazdálkodás
250.	ingatlanfejlesztési
251.	ingatlanjogi szervező
252.	innovációs tanácsadó
253.	integrált gyümölcsstermesztési szakmérnök
254.	integrált menedzsmentrendszerek _imr_ szakmérnök
255.	integrált növénytermesztő
256.	interkulturális kommunikáció és menedzsment
257.	interkulturális menedzsment
258.	ipari környezeti szakmérnök
259.	ipari örökség
260.	jogi szakokleveles gazdasági _agrár, gazdaságtudományi, informatikai, műszaki, természettudományi_ szakember
261.	jogi szakokleveles környezetvédelmi szakember
262.	kereskedelmi szakjogász
263.	keresztény társadalmi elvek a gazdaságban
264.	kertészeti marketing és logisztikai
265.	kertészeti termékmenedzser szakmérnök
266.	kerámiaipari specialista
267.	kerámiaipari szakmérnök
268.	kézműves, hagyományismeret oktató
269.	komplex művészeti terapeuta

A	
Szakirányú továbbképzési szakok	
270.	komplex rehabilitációs mentor
271.	környezetfejlesztési
272.	környezet- és tárgykultúra
273.	környezet- és tájgazdálkodási
274.	környezet- és tájgazdálkodási szakember
275.	környezet- és vízgazdálkodási szakmérnök
276.	környezeti nevelő óvodapedagógus
277.	környezetirányítási specialista
278.	környezetirányítási szakmérnök
279.	környezettechnológiai szakmérnök
280.	környezetvédelmi
281.	környezetvédelmi szakjogász
282.	környezet- és katasztrófavédelmi menedzser
283.	környezet- és tájvédelmi menedzser
284.	közgazdasági modellező szakirányú továbbképzési szak
285.	közgazdálkodás, közpénz menedzsment
286.	közigazgatási ügyfélszolgálati szakértő
287.	közlekedés műszaki, járműtechnika
288.	közlekedés műszaki, járműtechnika (egyetemi)
289.	közmenedzsment szakértő
290.	krízismenedzser és vagyonfelügyelő szakközgazdász
291.	kulturális projektmenedzser
292.	kultúra és gazdaság
293.	kultúramenedzsment
294.	kutyával segített terápiás szakember
295.	kynologus
296.	logisztika-kontrolling tanácsadó
297.	logisztikai és szállítmányozási menedzser
298.	logisztikai és szállítmányozási rendszertervező
299.	logisztika-kontrolling
300.	lovas-tanár és –szervező
301.	lovaskultúra oktató felsőfokú
302.	makrogazdasági elemző
303.	management tréner
304.	marketingkommunikáció szakközgazdász
305.	marketing tanácsadó
306.	marketing tanácsadó szakközgazdász
307.	marketingszervezetek irányítása szakközgazdász
308.	marketingtervező
309.	megújuló energetikai
310.	menedzser szakmérnök
311.	menedzser szakspecialista
312.	mezőgazdasági élelmiszeripari és terméktervező
313.	mezőgazdasági környezetgazdálkodási szakmérnök
314.	média-kommunikátor
315.	média projekt menedzsment
316.	mediáció a segítő szakmában
317.	mélyfúrási szakmérnöki
318.	mester szintű alkalmazott környezetvédelmi specialista
319.	mester szintű alkalmazott környezetvédelmi szakmérnök
320.	mesterszintű erdőfeltárási szakmérnök
321.	mester szintű környezetirányítási specialista
322.	mester szintű környezetirányítási szakmérnök
323.	mester szintű minőségügyi szakközgazdász
324.	mester szintű minőségügyi szakmenedzser
325.	mester szintű minőségügyi szakmérnök

A	
Szakirányú továbbképzési szakok	
326.	mesterszintű vadgazdálkodási igazgatási szakirányító
327.	mesterszintű vadgazdálkodási igazgatási szakmérnök
328.	mezőgazdasági szaktanácsadó szakmérnök
329.	mérnök-közgazdász (főiskolai)
330.	microsoft üzleti alkalmazásfejlesztő szakmérnök
331.	minőség- és folyamatmenedzsment pedagógus szakvizsgára felkészítő
332.	minőségbiztosítási szakember
333.	minőségbiztosítási szakmérnök
334.	minőségirányítási szakember
335.	minőségirányítási szakmérnök
336.	minőségmenedzsment
337.	minőségügyi rendszermenedzser
338.	minőségügyi szakközgazdász
339.	minőségügyi szakmenedzser
340.	minőségügyi szakmérnök
341.	mozgásfejlesztés
342.	mozgásfejlesztés szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
343.	mozgókép és médiaismeret
344.	munkavédelmi
345.	múzeumandragógia
346.	múzeumi mediáció és menedzsment
347.	múzeumi menedzsment
348.	műanyag-feldolgozó technológus
349.	műszaki diagnosztikai szakmérnök
350.	műszaki diagnosztika és mérés technika
351.	műszaki környezeti szakmérnök
352.	műszaki kutató-fejlesztő szakmérnök
353.	műszaki logisztikai szakmérnök
354.	műszaki minőségirányítási szakember
355.	műszaki minőségirányítási szakmérnök
356.	műszaki minőségügyi
357.	műszeres analitika
358.	művészetpedagógiák terápiás lehetőségei szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő
359.	művészetterápia – képzőművészet-terápia
360.	művészetterápia – zeneterápia
361.	nemzetközi agrárágazati
362.	nemzetközi infokommunikációs szakközgazdász
363.	nemzetközi infokommunikációs tanácsadó
364.	nemzetközi kapcsolatok szakközgazdász
365.	nemzetközi kapcsolatok tanácsadó
366.	nemzetközi public relations
367.	nemzetközi szervezetek kommunikációja
368.	német–magyar–osztrák kulturális kapcsolatok
369.	német gazdasági és üzleti szaknyelvtanár
370.	német jogi és szakfordítói szakjogász
371.	német jogi és szakfordítói szaktanácsadó
372.	német kisebbségi nyelv, irodalom és kultúra
373.	német mint első és második idegen nyelv tanári szakmai kompetenciafejlesztő
374.	német nemzetiségi oktatási referens
375.	német nemzetiségi tanító
376.	német nyelvi referens és fordító
377.	német–magyar agrár szakfordító
378.	német–magyar természettudományi szakfordító
379.	nonprofit
380.	nonprofit ismeretek közoktatási és közművelődési szakemberek számára
381.	nonprofit szakreferens

A	
Szakirányú továbbképzési szakok	
382.	növénygenetika és növénynevelés
383.	növényvédelmi szakmérnök
384.	okleveles energiagazdálkodási szakmérnök
385.	okleveles energiagazdálkodási szaktanácsadó
386.	oktatási vállalkozás menedzsment
387.	online marketing
388.	online multimédiás tartalomszerkesztő
389.	outdoor programvezető
390.	ökológiai menedzser
391.	ökológiai növénytermesztő
392.	önkormányzati környezetvédelmi
393.	örökségmenedzser
394.	pénzügyi informatika szakközgazdász
395.	pénzügyi kockázatelemző szakközgazdász
396.	pénzügy, adó és adóeljárás szakközgazdász
397.	pénzügyi controller és tanácsadó szakközgazdász
398.	pénzügy-vállalkozási
399.	perinatális szaktanácsadó
400.	piac- és társadalomkutatási szervezés és elemzés
401.	piackutatás gyakorlata
402.	politika
403.	preventív mozgásterápia
404.	programozó informatikus
405.	projekttrendszertől környezeti nevelés szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő
406.	protokoll és rendezvényszervező
407.	protokoll szaktanácsadó és rendezvényszervező
408.	regionális és térségi vidékfejlesztési szaktanácsadó
409.	regionális gazdasági tanácsadó magyar-román tagozat
410.	regionális kommunikátor
411.	regionális szakközgazdász
412.	regionális turisztikai szakközgazdász
413.	rehabilitációs gazdasági menedzser
414.	rehabilitációs szolgáltatás menedzsment
415.	rekreáció- és szabadidősport-szervező
416.	rendezvényszervező
417.	roma kulturális fejlesztő
418.	roma társadalomismeret
419.	roma társadalomismereti szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
420.	sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozások pedagógiája (sonderpedagógia)
421.	segítő technológia
422.	senior humánerőforrás tanácsadó
423.	sportanimátor
424.	stratégiai marketing
425.	stratégiai szakmenedzser
426.	stratégiai tanácsadó
427.	sürgősségi és triage szakápoló
428.	szabadidősport-szervező óvodapedagógusi, tanítói
429.	szakfordító
430.	szakfordító és tolmács
431.	szakképzési felnőttképzési szakértő
432.	számítógépes hálózattervező és kivitelező informatikus
433.	számítógépes modellező
434.	számítógépes műszaki tervező szakmérnök
435.	számítógépes tervezés és gyártás
436.	személyi edző
437.	személyügyi szaktanácsadó

A	
Szakirányú továbbképzési szakok	
438.	személyügyi szervező
439.	szociálgerontológia
440.	szociális menedzser
441.	szocioterápiás eljárások az iskolai erőszak kezelésére
442.	szocioterápiás eljárások az iskolai erőszak kezelésére pedagógus szakvizsgára felkészítő
443.	szoftverprojekt-menedzser
444.	szolgáltatás-fejlesztő menedzser
445.	szolgáltatás-fejlesztő szakközgazdász
446.	szolgáltatás-fejlesztő szakmérnök
447.	szolgáltatásipari szervező
448.	szonográfus
449.	szőlőtermesztő és borász menedzser
450.	szőlőtermesztő és borász szakmérnök
451.	takarmányozási és takarmánygazdálkodási
452.	talajtani szakmérnöki
453.	talajtérképező és földminősítő
454.	társadalombiztosítási és munkaügyi szakértő
455.	társadalombiztosítási szaktanácsadó
456.	társadalomtudományi és gazdasági szakfordító
457.	társasági jogi és cégjogi szakjogász
458.	tehetségfejlesztő szaktanácsadó
459.	település- és területfejlesztési menedzsment
460.	településfejlesztési
461.	településüzemeltetési
462.	televíziós újságíró-szerkesztő
463.	természetes élet- és gyógy módok
464.	természetmegőrzési
465.	terület- és környezetfejlesztési szakközgazdász
466.	terület- és környezetfejlesztési szaktanácsadó
467.	terület- és településfejlesztési szakmérnök
468.	terület- és vidékfejlesztési
469.	térinformatika és alkalmazott távérzékelés
470.	térségi turisztikai menedzsment
471.	térségi turizmus
472.	térségi menedzser-referens
473.	tribológiai szakmérnök
474.	turisztikai desztináció menedzsment
475.	turisztikai menedzser
476.	turizmusmarketing
477.	tűzvédelmi tervezési
478.	uniós területi pályázatok tanácsadó
479.	ügyvitel
480.	üzleti angol kommunikáció
481.	üzleti és hr menedzser
482.	üzleti informatika szakközgazdász
483.	üzleti szociális szolgáltatásszervezés
484.	üzleti tanácsadó
485.	üzleti tanácsadó szakközgazdász
486.	üzletfejlesztési menedzser
487.	vadgazdálkodási
488.	vadgazdálkodási igazgatási szakirányító
489.	vadgazdálkodási igazgatási szakmérnök
490.	vállalatirányítási rendszer-menedzser
491.	vállalati irányítás és kontrolling
492.	vállalati kommunikáció a web 2.0 korában
493.	vállalkozás- és projektmenedzser

A	
Szakirányú továbbképzési szakok	
494.	vállalkozásgazdálkodási menedzser
495.	vállalkozásszervezés
496.	változás- és válságmenedzser
497.	változásvezető közgazdász
498.	változásvezető mérnök
499.	város- és humánökológiai
500.	versenyjogi szakjogász
501.	veterán-gépjármű restaurátor
502.	vetőmag-gazdálkodási szakmérnöki
503.	vezetői készségek és kompetenciák fejlesztése
504.	vidékfejlesztő menedzser
505.	vidékfejlesztő menedzser szakmérnök
506.	vízellátás-csatornázás
507.	zöldfelület-gazdálkodó menedzser
508.	zöldfelület-gazdálkodó szakmérnök

A		B			
Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések					
511.	54	211 02	0 0 0 0	bőrműves	
512.	54	211 03	0 0 0 0	bútorműves	
513.	54	211 06	0 0 0 0	díszműkovács	
514.	54	211 08	0 0 1 0	54 01	általános festő
515.	54	211 08	0 0 1 0	54 02	díszítő festő
516.	31	215 01	0 0 0 0	gipszintakészítő	
517.	54	211 10	0 0 0 0	keramikus	
518.	54	211 10	0 1 0 0	33 01	kerámiakészítő
519.	54	211 11	0 0 0 0	könyvműves	
520.	54	211 12	0 0 1 0	54 01	múzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő
521.	54	211 12	0 0 1 0	54 02	múzeumi preparátor
522.	54	211 12	0 0 1 0	54 03	műtárgyvédelmi asszisztens
523.	54	211 12	0 0 0 1	54 01	restaurátor technikus (a szakirány megjelölésével)
524.	31	215 02	0 1 0 0	21 01	kosárfonó
525.	31	215 02	0 0 1 0	31 01	csipkekészítő
526.	31	215 02	0 0 1 0	31 02	fajátékkészítő
527.	31	215 02	0 0 1 0	31 03	faműves
528.	31	215 02	0 0 1 0	31 04	fazekas
529.	31	215 02	0 0 1 0	31 05	gyékény-, szalma- és csuhéjtárgykészítő
530.	31	215 02	0 0 1 0	31 06	kézi és gépi hímző
531.	31	215 02	0 0 1 0	31 07	kosárfonó és fonottbútor-készítő
532.	31	215 02	0 0 1 0	31 08	szőnyegszövő
533.	31	215 02	0 0 1 0	31 09	takács
534.	31	215 02	0 0 1 0	31 10	nemezkesztő
535.	31	215 02	0 0 1 0	31 11	népi bőrműves
536.	31	215 02	0 0 0 1	54 01	népi játék és kismesterségek oktatója (a tevékenységi kör megjelölésével)
537.	54	212 05	0 0 1 0	54 01	népi énekes
538.	54	212 05	0 0 1 0	54 02	népzenész (a hangszer megjelölésével)
539.	54	211 16	0 0 1 0	54 01	kézinyomó
540.	54	211 16	0 0 1 0	54 02	kéziszövő
541.	54	211 16	0 0 1 0	54 03	kézműves
542.	54	211 16	0 0 1 0	54 04	textilrajzoló és modelltervező asszisztens
543.	54	211 17	0 0 0 0	üvegműves	
544.	54	211 17	0 1 0 0	52 01	üvegfestő, olmozottüveg készítő
545.	54	215 02	0 0 1 0	54 01	vésnök (tevékenység megjelölésével)
546.	33	521 02	0 0 0 0	élelmiszeripari gépsor- és rendszerüzemeltető	

	A									B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
547.	33	521	02	0	1	0	0	31	01	cukoripari gépkezelő
548.	33	521	02	0	1	0	0	31	02	csomagológép-kezelő
549.	33	521	02	0	1	0	0	31	03	dohánytermékgyártási gépkezelő
550.	33	521	02	0	1	0	0	31	04	élelmiszeripari gépkezelő
551.	33	521	02	0	1	0	0	31	05	élelmiszeripari készülék kezelője
552.	33	521	02	0	1	0	0	31	06	növényolaj-gyártógép kezelője
553.	33	521	02	0	1	0	0	21	01	palackozógép-kezelő
554.	31	582	06	0	0	1	0	31	01	emelőgépkezelő (kivéve targonca)
555.	31	582	06	0	0	1	0	31	02	energiaátalakító-berendezés kezelője
556.	31	582	06	0	0	1	0	31	03	építési anyagelőkészítő gép kezelője
557.	31	582	06	0	0	1	0	31	04	földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő
558.	31	582	06	0	0	1	0	31	05	targoncavezető
559.	31	582	06	0	0	1	0	31	06	útépítő-, és karbantartógép kezelő
560.	31	582	06	0	0	1	0	31	07	alapozás, közmű- és fenntartási-gép kezelő
561.	31	521	03	0	0	0	0			építő- és szállítógép-szerelő
562.	54	582	06	0	0	1	0	54	01	épületgépész technikus
563.	54	582	06	0	0	1	0	54	02	hűtő- klíma technikus
564.	31	582	09	0	0	1	0	31	01	energiahasznosító berendezés szerelője
565.	31	582	09	0	0	1	0	31	02	gázfogyasztóberendezés- és csőhálózat-szerelő
566.	31	582	09	0	0	1	0	31	03	központifűtés- és csőhálózat-szerelő
567.	31	582	09	0	0	1	0	31	04	vízvezeték- és vízkészülék-szerelő
568.	31	582	10	1	0	0	0			épületlakatos
569.	31	582	10	0	1	0	0	31	01	épületmechanikai szerelő
570.	31	521	04	0	0	0	0			erdőgazdasági gépkezelő
571.	31	521	04	0	1	0	0	31	01	erdészeti felkészítógép kezelője
572.	31	521	04	0	1	0	0	31	02	erdészeti kötélpálya kezelője
573.	31	521	04	0	1	0	0	31	03	erdészeti közelítógép kezelője
574.	31	521	04	0	1	0	0	31	04	erdészeti rakodógép kezelője
575.	31	521	04	0	1	0	0	31	05	többfunkciós fakitermelőgép kezelője
576.	31	521	11	1	0	0	0			hegesztő
577.	31	521	11	0	1	0	0	31	01	bevontelektrodás kézi ívhegesztő
578.	31	521	11	0	1	0	0	31	02	egyéb eljárás szerinti hegesztő
579.	31	521	11	0	1	0	0	31	03	fogyóelektrodás védőgázos ívhegesztő
580.	31	521	11	0	1	0	0	31	04	gázhegesztő
581.	31	521	11	0	1	0	0	31	05	hegesztő-vágó gép kezelője
582.	31	521	11	0	1	0	0	31	06	volfrámelektrodás védőgázos ívhegesztő
583.	31	521	12	0	0	0	0			hőkezelő
584.	31	522	02	0	1	0	0	31	01	ipari olaj- és gáztüzelő-berendezés kezelő
585.	31	522	02	0	1	0	0	31	02	kisteljesítményű kazán fűtő (max. 2 t/h)
586.	31	522	02	0	0	1	0	31	01	hőközpont és -hálózatkezelő
587.	31	522	02	0	0	1	0	31	02	hűtéstechnikai berendezéskezelő
588.	31	522	02	0	0	1	0	31	03	kazángépész (12 t/h felett)
589.	31	522	02	0	0	1	0	31	04	kazánkezelő (2-12 t/h között)
590.	52	521	01	0	0	1	0	52	01	akusztikus emissziós anyagvizsgáló
591.	52	521	01	0	0	1	0	52	02	folyadékbehatolásos anyagvizsgáló
592.	52	521	01	0	0	1	0	52	03	mágnesezhető poros anyagvizsgáló
593.	52	521	01	0	0	1	0	52	04	örvényáramos anyagvizsgáló
594.	52	521	01	0	0	1	0	52	05	radiográfiai anyagvizsgáló
595.	52	521	01	0	0	1	0	52	06	rezgéselemző anyagvizsgáló
596.	52	521	01	0	0	1	0	52	07	roncsolásos anyagvizsgáló
597.	52	521	01	0	0	1	0	52	08	szemrevételezéses anyagvizsgáló
598.	52	521	01	0	0	1	0	52	09	tömörsegi anyagvizsgáló
599.	52	521	01	0	0	1	0	52	10	ultrahangos anyagvizsgáló
600.	31	543	02	0	0	0	0			ipari nemesfém-megmunkáló
601.	33	814	01	0	0	0	0			kéményseprő
602.	31	521	15	0	0	0	0			késes, köszörűs, kulcsmásoló

	A									B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
603.	31	521	15	0	1	0	0	31	01	gépi gravírozó
604.	31	521	15	0	1	0	0	31	02	kulcsmásoló
605.	33	521	04	0	0	0	0			korrózió elleni védőbevonat készítője
606.	33	521	04	0	1	0	0	31	01	festőberendezés kezelője
607.	33	521	04	0	1	0	0	31	02	galvanizáló
608.	33	521	04	0	1	0	0	31	03	szervesbevonat-készítő
609.	33	521	04	0	1	0	0	31	04	tűzihorganyzó
610.	54	525	02	0	0	1	0	54	01	erdőgazdasági gépésztechnikus
611.	54	525	02	0	0	1	0	54	02	mezőgazdasági gépésztechnikus
612.	31	521	24	1	0	0	0			szerkezetlakatos 4
613.	31	521	24	0	1	0	0	31	01	lemezlakatos
614.	33	521	08	1	0	0	0			szerszámkészítő
615.	33	521	08	0	1	0	0	31	01	szikraforgácsoló
616.	54	521	05	0	1	0	0	33	01	élelmiszeripari gépszerelő, karbantartó
617.	54	521	05	0	0	1	0	54	01	élelmiszeripari gépésztechnikus
618.	54	521	05	0	0	1	0	54	02	vegyipari gépésztechnikus
619.	31	544	02	1	0	0	0			elektrolakatos és villamossági szerelő
620.	33	521	01	1	0	0	0			elektromechanikai műszerész
621.	31	522	01	1	0	0	0			elektromos gép- és készülékszerelő
622.	54	523	01	0	0	0	0			elektronikai technikus 4
623.	31	521	14	0	0	0	0			kereskedelmi, háztartási és vendéglátóipari gépszerelő
624.	31	521	14	0	1	0	0	31	01	háztartásigép-szerelő
625.	31	521	14	0	1	0	0	31	02	kereskedelmi és vendéglátóipari gépszerelő
626.	31	521	18	0	0	0	0			kötő- és varrógép műszerész
627.	31	521	18	0	1	0	0	31	01	varrógépműszerész
628.	51	521	01	0	0	0	0			másoló- és irodagép műszerész
629.	54	523	05	1	0	0	0			mechatronikai technikus
630.	33	521	07	0	0	0	0			órák
631.	33	522	04	1	0	0	0			villanyszerelő
632.	33	522	04	0	0	0	1	33	02	erősáramú berendezések felülvizsgálója
633.	33	522	04	0	0	0	1	33	01	érintésvédelmi szabványossági felülvizsgáló
634.	33	522	04	0	0	0	1	33	11	kisfeszültségű csatlakozó- és közvilágítási fém szerelő
635.	33	522	04	0	0	0	1	33	12	kisfeszültségű fém kábelszerelő
636.	33	522	04	0	0	0	1	33	13	kisfeszültségű kábelszerelő
637.	33	522	04	0	0	0	1	33	14	kisfeszültségű mérőhelyi fém szerelő
638.	33	522	04	0	0	0	1	33	15	kisfeszültségű szabadvezeték hálózati fém szerelő
639.	33	522	04	0	0	0	1	33	16	középfeszültségű fém szerelő
640.	33	522	04	0	0	0	1	33	17	középfeszültségű kábelszerelő
641.	33	522	04	0	0	0	1	33	06	szakszolgálati fém szerelő
642.	33	522	04	0	0	0	1	33	18	villamos alállomás kezelő
643.	33	522	04	0	0	0	1	33	19	villamos elosztóhálózat szerelő, üzemeltető
644.	33	522	04	0	0	0	1	33	07	villamos gép és -készülék üzemeltető
645.	33	522	04	0	0	0	1	33	20	villamos hálózat kezelő
646.	33	522	04	0	0	0	1	33	21	villamos távvezeték építő, üzemeltető
647.	33	522	04	0	0	0	1	33	10	villámvédelmi felülvizsgáló
648.	54	482	01	0	0	1	0	54	01	adatbázistervező
649.	54	482	01	0	0	1	0	54	02	adatelemző
650.	55	481	01	0	0	0	0			általános rendszergazda
651.	54	481	01	1	0	0	0			CAD-CAM informatikus
652.	54	481	01	0	1	0	0	31	01	számítógépes műszaki rajzoló
653.	54	481	02	0	0	1	0	54	01	infokommunikációs alkalmazásfejlesztő
654.	54	481	02	0	0	1	0	54	02	információrendszer-elemző és -tervező
655.	54	481	02	0	0	1	0	54	03	internetes alkalmazásfejlesztő
656.	54	481	02	0	0	1	0	54	04	szoftverfejlesztő

	A								B	
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
657.	54	481	03	0	1	0	0	52	01	számítástechnikai szoftverüzemeltető
658.	54	481	03	0	0	1	0	54	01	informatikai hálózattervező és -üzemeltető
659.	54	481	03	0	0	1	0	54	02	informatikai műszerész
660.	54	481	03	0	0	1	0	54	03	IT biztonság technikus
661.	54	481	03	0	0	1	0	54	04	IT kereskedő
662.	54	481	03	0	0	1	0	54	05	számítógéprendszer-karbantartó
663.	54	481	03	0	0	1	0	54	06	szórakoztatótechnikai műszerész
664.	54	481	03	0	0	1	0	54	07	webmester
665.	55	481	02	0	0	0	0			informatikai statisztikus és gazdasági tervező
666.	54	481	04	0	0	1	0	54	01	gazdasági informatikus
667.	54	481	04	0	0	1	0	54	02	infostruktúra menedzser
668.	54	481	04	0	0	1	0	54	03	ipari informatikai technikus
669.	54	481	04	0	0	1	0	54	04	műszaki informatikus
670.	54	481	04	0	0	1	0	54	05	távközlési informatikus
671.	54	481	04	0	0	1	0	54	06	telekommunikációs informatikus
672.	54	481	04	0	0	1	0	54	07	térinformatikus
673.	33	523	01	1	0	0	0			számítógép-szerelő, -karbantartó
674.	55	481	03	0	0	0	0			telekommunikációs asszisztens
675.	55	481	04	0	0	0	0			web-programozó
676.	52	522	03	0	0	0	0			dozimetrius
677.	55	524	01	0	0	0	0			farmakológus szakasszisztens
678.	52	521	02	0	0	0	0			műanyag-feldolgozó
679.	52	521	02	0	1	0	0	31	01	egyéb műanyagtermék gyártó
680.	52	521	02	0	1	0	0	31	02	fröccsöntőgép-kezelő
681.	52	521	02	0	1	0	0	31	03	hőre keményedő műanyagok feldolgozója
682.	52	521	02	0	1	0	0	31	04	műanyag hegesztő, hőformázó
683.	52	521	02	0	1	0	0	31	05	műanyagextruder-kezelő
684.	31	543	07	0	0	0	0			papírgyártó és -feldolgozó
685.	31	543	07	0	1	0	0	31	01	papíripari alapanyaggyártó
686.	55	524	02	0	0	1	0	55	01	felületvédelmi technológus
687.	55	524	02	0	0	1	0	55	02	vegyipari mérés technológus
688.	33	582	01	1	0	0	0			ács, állványozó
689.	33	582	01	0	1	0	0	21	01	állványozó
690.	31	582	01	0	0	0	0			betonelemgyártó
691.	33	582	03	1	0	0	0			burkoló
692.	33	582	03	0	1	0	0	31	01	hidegburkoló
693.	33	582	03	0	1	0	0	31	04	melegburkoló és parkettás
694.	31	582	02	0	0	0	0			csővezetéképítő
695.	61	582	01	0	0	0	0			építési műszaki ellenőr I.
696.	61	582	01	0	1	0	0	52	01	építési műszaki ellenőr II.
697.	31	582	03	0	0	0	0			építményszerkezet-szerelő
698.	31	582	03	0	1	0	0	21	01	darukötöző
699.	31	582	04	0	0	0	0			építményszigetelő
700.	31	582	04	0	1	0	0	31	01	hő- és hangszigetelő
701.	31	582	04	0	1	0	0	31	02	vízszigetelő
702.	31	582	05	0	0	0	0			építményszaluzat-szerelő
703.	31	582	05	0	1	0	0	21	01	zsaluzóács
704.	31	582	08	0	0	1	0	31	01	épület- és építmény bádogos
705.	31	582	09	0	0	1	0	31	02	ipari szigetelő-bádogos
706.	31	582	10	0	0	0	1	31	01	díszműbádogos
707.	33	582	04	1	0	0	0			festő, díszítő, mázó és tapétázó
708.	33	582	04	0	1	0	0	31	03	díszítő
709.	33	582	04	0	1	0	0	21	01	mázoló, lakkozó
710.	33	582	04	0	1	0	0	21	02	plakátragasztó
711.	33	582	04	0	1	0	0	31	01	szobafestő
712.	33	582	04	0	1	0	0	31	02	tapétázó

	A									B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
713.	33	582	04	0	0	0	1	33	01	műemléki díszítő, festő
714.	31	543	01	0	0	0	0			finomkerámiagyártó gép kezelője
715.	31	543	01	0	1	0	0	31	01	kerámiaipari gépkezelő
716.	31	582	11	0	0	0	0			ingatlanfenntartó, karbantartó
717.	31	582	11	0	0	0	1	33	01	sportterem- és sportlétesítmény-üzemeltető
718.	31	582	12	0	0	0	0			ipari alpinista
719.	31	582	13	0	0	0	0			kályhás
720.	31	521	13	0	0	0	0			kemencekezelő, -égető
721.	54	521	02	0	0	0	0			korrózióvédelmi technikus
722.	31	582	14	0	0	0	0			kőfaragó, műköves és épületszobrász
723.	31	582	14	0	1	0	0	31	01	kőfaragó, épületszobrász
724.	31	582	14	0	1	0	0	31	02	műkőkészítő
725.	31	582	14	0	1	0	0	31	03	sírkőkészítő
726.	31	582	14	0	0	0	1	33	01	műemléki díszítőszobrász
727.	31	582	15	1	0	0	0			kőműves
728.	31	582	15	0	0	0	1	33	01	műemléki helyreállító
729.	54	582	03	1	0	0	0			magasépítő technikus
730.	54	582	04	1	0	0	0			mélyépítő technikus
731.	31	543	06	0	0	0	0			mész- és cementterméket gyártó gép kezelője
732.	54	581	02	0	0	0	0			műemlékfenntartó technikus
733.	31	582	17	0	0	0	0			tetőfedő 4
734.	31	840	01	0	0	0	0			úszómunkagép-kezelő
735.	31	582	19	0	0	0	0			üveges és képkeretező
736.	31	582	19	0	1	0	0	21	01	képkeretező
737.	31	543	10	0	0	0	0			üveggyártó
738.	31	543	10	0	1	0	0	31	01	üvegfúvó
739.	31	543	10	0	1	0	0	31	02	üvegipari gépkezelő
740.	54	582	05	0	0	0	0			vízépítő technikus
741.	54	582	05	0	1	0	0	31	01	víziközmű-építő
742.	54	582	05	0	0	0	1	54	01	vízépítési búvár
743.	31	582	20	0	0	0	0			vízútifúró
744.	33	542	01	1	0	0	0			bőrdíszműves
745.	33	542	01	0	1	0	0	21	01	táskajavító
746.	33	542	02	1	0	0	0			cipész, cipőkészítő, cipőjavító
747.	33	542	02	0	1	0	0	31	01	cipőfelsőrész-készítő
748.	33	542	02	0	1	0	0	21	01	cipőösszeállító
749.	33	542	02	0	0	0	1	33	01	ortopédiai cipész
750.	33	542	03	0	0	0	0			fonó, kötő és nemszőtt-termék gyártó
751.	33	542	03	0	1	0	0	31	01	fonó
752.	33	542	03	0	1	0	0	31	02	kötő
753.	33	542	03	0	1	0	0	31	03	nemszőtt-termék gyártó
754.	31	542	01	0	0	0	0			kalapos, sapka- és kesztyűkészítő
755.	31	542	01	0	1	0	0	31	01	kalapos, sapkakészítő
756.	31	542	01	0	1	0	0	31	02	kesztyűs
757.	33	521	05	0	0	0	0			könnyűipari géprendszer üzemeltetője
758.	33	521	05	0	1	0	0	31	01	könnyűipari gépkezelő
759.	33	521	05	0	1	0	0	21	01	rostonövényfeldolgozó
760.	33	521	05	0	1	0	0	21	02	seprű- és kefegyártó
761.	33	521	05	0	1	0	0	21	03	szőr- és tollfeldolgozó
762.	54	542	01	0	0	1	0	54	01	bőrfeldolgozó-ipari technikus
763.	54	542	01	0	0	1	0	54	02	ruhaiipari technikus
764.	54	542	01	0	0	1	0	54	03	textilipari technikus
765.	51	542	02	0	0	0	0			szabász
766.	33	542	05	0	1	0	0	21	02	lakástextil-készítő
767.	33	542	05	0	1	0	0	21	03	munkaruha- és védőruha-készítő
768.	33	542	05	0	1	0	0	21	04	textiltermék-összeállító

	A								B	
Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések										
769.	33	542	05	0	0	1	0	33	01	csecsemő- és gyermekruha-készítő
770.	33	542	05	0	0	1	0	33	04	fehérnemű-készítő
771.	33	542	05	0	0	1	0	33	02	férfiszabó
772.	33	542	05	0	0	1	0	33	03	női szabó
773.	33	542	05	0	0	0	1	33	01	férfi alkalmi- és korhű ruhakészítő
774.	33	542	05	0	0	0	1	33	02	női alkalmi- és korhű ruhakészítő
775.	31	542	02	1	0	0	0			szíjgyártó és nyerges
776.	31	542	02	0	1	0	0	31	01	bőrtárgykészítő
777.	31	542	02	0	1	0	0	21	01	szíjgyártó
778.	33	542	06	0	0	0	0			szövő
779.	33	542	07	0	0	0	0			szűcs, szörme- és bőrkonfekcionáló
780.	33	542	07	0	1	0	0	31	01	bőrruha -készítő, -javító
781.	33	542	08	0	0	0	0			textilszínező, -kikészítő
782.	33	542	09	0	0	0	0			tímár, bőrkikészítő
783.	33	542	09	0	1	0	0	33	01	szörmeipari megmunkáló, szőrmefestő
784.	33	814	02	0	0	0	0			vegytisztító, kelmepestő, mosodás
785.	33	543	01	1	0	0	0			bútorasztalos
786.	33	543	01	0	1	0	0	31	03	asztalosipari gépkezelő
787.	33	543	01	0	1	0	0	21	01	asztalosipari szerelő
788.	33	543	01	0	1	0	0	21	03	faipari alapmegmunkáló
789.	33	543	01	0	0	0	1	33	01	műbútorasztalos
790.	31	582	08	1	0	0	0			épületasztalos
791.	31	582	08	0	1	0	0	31	01	famegmunkáló
792.	31	582	08	0	1	0	0	21	01	fűrészipari gépkezelő
793.	54	543	02	0	0	1	0	54	01	bútoripari technikus
794.	54	543	02	0	0	1	0	54	02	fafeldolgozó technikus
795.	31	543	04	0	0	1	0	31	01	bognár
796.	31	543	04	0	0	1	0	31	02	kádár
797.	33	542	04	1	0	0	0			kárpitos
798.	33	542	04	0	0	0	1	33	01	járműkárpitos
799.	31	213	01	0	0	0	0			szita-, tampon- és filmnyomó
800.	52	525	01	1	0	0	0			autóelektronikai műszerész
801.	52	525	01	0	1	0	0	52	01	gépjárműriasztó-szerelő
802.	51	525	01	1	0	0	0			autószerelő
803.	51	525	01	0	1	0	0	31	01	autóbontó
804.	51	525	01	0	1	0	0	31	02	autókarbantartó és -ápoló
805.	51	525	01	0	1	0	0	21	01	autómosógép-kezelő
806.	51	525	01	0	0	0	1	54	01	autótechnikus
807.	51	525	01	0	0	0	1	52	01	gázautószerelő
808.	31	525	01	0	0	0	0			gumiabroncs-javító és kerékkiegyensúlyozó
809.	31	841	01	0	0	1	0	31	01	autóbuszvezető
810.	31	841	01	0	0	1	0	31	02	tehergépkocsi-vezető
811.	31	543	05	0	0	0	0			kishajóépítő, -karbantartó
812.	31	543	05	0	1	0	0	31	01	kishajó-karbantartó
813.	31	543	05	0	0	0	1	54	01	kishajóépítő és -karbantartó technikus
814.	52	523	02	1	0	0	0			közlekedésautomatikai műszerész
815.	52	523	02	0	0	0	1	54	01	közlekedésautomatikai technikus
816.	54	582	02	0	0	1	0	54	01	hídépítő és -fenntartó technikus
817.	54	582	02	0	0	1	0	54	02	útépítő és -fenntartó technikus
818.	54	582	02	0	0	1	0	54	03	vasútépítő és -fenntartó technikus
819.	52	841	01	0	1	0	0	33	01	menetjegyellenőr
820.	52	841	01	0	1	0	0	52	01	menetjegypénztáros
821.	52	841	01	0	0	1	0	52	01	közúti közlekedésüzemvitel-ellátó
822.	52	841	01	0	0	1	0	52	02	légi közlekedésüzemvitel-ellátó
823.	52	841	01	0	0	1	0	52	03	szállítmányozási ügyintéző
824.	52	841	01	0	0	1	0	52	04	vízi közlekedésüzemvitel-ellátó

	A								B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések								
825.	31	582	16	0	0	0	0		közútkezelő
826.	31	582	16	0	1	0	0	21 01	útfenntartó
827.	33	525	01	0	0	1	0	33 01	kerékpárszerelő
828.	33	525	01	0	0	1	0	33 02	motorkerékpár-szerelő
829.	31	525	04	0	0	0	0		targonca- és munkagépszerező
830.	31	582	18	1	0	0	0		útépítő
831.	31	582	18	0	1	0	0	21 01	térburkoló
832.	31	853	01	0	0	0	0		csatornamű-kezelő
833.	31	853	01	0	1	0	0	21 01	csatornakerékszerező
834.	31	853	01	0	1	0	0	31 01	csatornaüzemi gépkezelő
835.	31	853	03	0	0	0	0		fürdőüzemi gépész
836.	31	853	03	0	1	0	0	31 01	fürdőüzemi gépkezelő
837.	31	851	01	0	0	0	0		hulladékfelvásárló
838.	33	853	01	0	0	0	0		hulladéktelep-kezelő
839.	33	853	01	0	1	0	0	31 01	elektronikai hulladékválogató, -feldolgozó
840.	33	853	01	0	1	0	0	31 02	hulladékfeldolgozógép-kezelő
841.	33	853	01	0	1	0	0	21 01	hulladékgyűjtő és -szállító
842.	33	853	01	0	1	0	0	21 02	hulladékválogató és -feldolgozó
843.	61	850	01	0	0	0	0		klímareferens
844.	54	850	01	0	0	1	0	54 01	energetikai környezetvédő
845.	54	850	01	0	0	1	0	54 02	hulladékgazdálkodó
846.	54	850	01	0	0	1	0	54 03	környezetvédelmi berendezés üzemeltetője
847.	54	850	01	0	0	1	0	54 04	környezetvédelmi mérés-technikus
848.	54	850	01	0	0	1	0	54 05	nukleáris energetikus
849.	54	850	01	0	0	1	0	54 06	vízgyártó
850.	54	851	01	0	0	0	0		települési környezetvédelmi technikus
851.	54	851	01	0	1	0	0	52 01	települési környezetvédelmi ügyintéző
852.	54	851	01	0	1	0	0	51 01	településüzemeltető és -fenntartó
853.	54	850	02	0	0	0	0		természet- és környezetvédelmi technikus
854.	54	850	02	0	1	0	0	33 01	agrárkörnyezetvédelmi ügyintéző
855.	54	850	02	0	1	0	0	33 02	természetvédelmi ügyintéző
856.	54	853	02	0	0	1	0	54 01	szennyvíztechnológus
857.	54	853	02	0	0	1	0	54 02	víztechnológus
858.	31	853	05	0	0	0	0		vízkezelő
859.	31	853	06	1	0	0	0		vízkezelő
860.	31	853	06	0	1	0	0	31 01	hidroforkezelő
861.	31	853	06	0	1	0	0	31 02	vízgépkezelő
862.	54	853	01	0	0	0	0		vízügyi technikus
863.	61	344	01	0	0	0	0		adótanácsadó
864.	55	344	01	0	0	1	0	55 01	adóigazgatási szakügyintéző
865.	55	344	01	0	0	1	0	55 02	költségvetés-gazdálkodási szakügyintéző
866.	52	343	01	0	0	0	0		banki-, befektetési termékértékesítő
867.	54	343	01	0	0	0	0		befektetési tanácsadó
868.	54	343	02	0	0	0	0		biztosításközvetítő
869.	52	343	02	0	1	0	52		független biztosításközvetítő
870.	52	343	02	0	1	0	52		független biztosításközvetítő
871.	52	343	02	0	1	0	52		jogvédelmi biztosításközvetítő
872.	54	343	03	0	0	0	0		közbeszerzési referens
873.	55	345	03	0	0	0	0		közösségi-civil szervező
874.	54	344	02	0	0	0	0		mérlegképes könyvelő
875.	54	344	02	0	0	0	1	54 01	államháztartási mérlegképes könyvelő
876.	54	344	02	0	0	0	1	54 02	egyéb szervezeti mérlegképes könyvelő
877.	54	344	02	0	0	0	1	54 03	pénzügyi szervezeti mérlegképes könyvelő
878.	54	345	03	0	0	0	0		munkaerőpiaci szervező, elemző
879.	54	345	03	0	1	0	0	52 01	munkaerőpiaci szolgáltató, ügyintéző
880.	54	345	04	0	0	0	0		nonprofit menedzser

	A									B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
881.	54	345	04	0	1	0	0	52	01	nonprofit ügyintéző
882.	61	344	03	0	0	1	0	61	01	okleveles adóellenőrzési szakértő
883.	61	344	03	0	0	1	0	61	02	okleveles forgalmiadó-szakértő
884.	61	344	03	0	0	1	0	61	03	okleveles jövedelemadó-szakértő
885.	61	344	03	0	0	1	0	61	04	okleveles nemzetköziadó-szakértő
886.	61	344	04	0	0	0	0			okleveles pénzügyi revizor
887.	54	344	01	0	0	1	0	54	01	adózási szakellenőr
888.	54	344	01	0	0	1	0	54	02	államháztartási szakellenőr
889.	54	344	01	0	0	1	0	54	03	informatikai rendszerek szakellenőre
890.	54	344	01	0	0	1	0	54	04	pénzügyi szervezeti szakellenőr
891.	54	344	01	0	0	1	0	54	05	vállalkozási szakellenőr
892.	54	344	01	0	0	1	0	54	06	vám- és jövedéki szakellenőr
893.	52	344	01	0	0	0	0			pénzügyi-számviteli ügyintéző
894.	52	462	01	1	0	0	0			statisztikai és gazdasági ügyintéző
895.	52	462	01	0	0	0	1	54	01	statisztikai szervező, elemző
896.	54	343	04	0	0	1	0	54	01	befektetéskezelési referens
897.	54	343	04	0	0	1	0	54	02	lízings referens
898.	54	343	04	0	0	1	0	54	03	nemzetközi pénzügyi referens
899.	54	343	04	0	0	1	0	54	04	személyes pénzügyi tervezési referens
900.	54	343	04	0	0	1	0	54	05	vállalatfinanszírozási és -értékelési referens
901.	54	345	06	0	0	0	0			személyügyi gazdálkodó és fejlesztő
902.	54	345	06	0	1	0	0	52	01	személyügyi ügyintéző
903.	54	343	05	0	0	0	0			társadalombiztosítási és bérügyi szakelőadó
904.	54	343	05	0	1	0	0	52	01	bérügyintéző
905.	54	343	05	0	1	0	0	52	02	társadalombiztosítási ügyintéző
906.	55	343	01	0	0	1	0	55	01	banki szakügyintéző
907.	55	343	01	0	0	1	0	55	02	értékpapírpiazi szakügyintéző
908.	55	343	01	0	0	1	0	55	03	gazdálkodási menedzserasszisztens
909.	55	343	01	0	0	1	0	55	04	pénzügyi szakügyintéző
910.	55	343	01	0	0	1	0	55	05	projektmenedzser-asszisztens
911.	55	343	01	0	0	1	0	55	06	számviteli szakügyintéző
912.	52	344	02	0	0	0	0			vállalkozási ügyintéző
913.	51	343	04	0	0	0	0			valutapénztáros és valutaügyintéző
914.	51	343	04	0	1	0	0	51	01	kifizetőhelyi pénztáros
915.	52	344	05	0	0	1	0	52	01	jövedéki ügyintéző
916.	52	344	05	0	0	1	0	52	02	vámügyintéző
917.	52	344	05	0	0	1	0	52	03	termékdíj ügyintéző
918.	52	347	01	0	0	0	0			ellenőrzési és minőségbiztosítási munkatárs
919.	52	347	01	0	0	0	1	52	01	minőségbiztosítási auditor
920.	52	345	01	0	0	1	0	52	01	migrációs ügyintéző ii.
921.	52	345	01	0	0	1	0	52	02	nyilvántartási és okmányügyintéző
922.	52	345	01	0	0	0	1	61	01	migrációs ügyintéző I.
923.	54	347	01	0	0	1	0	54	01	emberi erőforrás ügyfélkapcsolati szakügyintéző
924.	54	347	01	0	0	1	0	54	02	IT helpdesk ügyfélkapcsolati szakügyintéző
925.	54	347	01	0	0	1	0	54	03	távközlési ügyfélkapcsolati szakügyintéző
926.	54	347	01	0	0	1	0	54	04	üzleti kommunikációs szakügyintéző
927.	33	346	01	1	0	0	0			irodai asszisztens
928.	33	346	01	0	1	0	0	31	01	gépíró
929.	33	346	01	0	1	0	0	31	02	gépíró, szövegszerkesztő
930.	33	346	01	0	0	0	1	52	01	beszédleíró-gyorsíró
931.	33	346	01	0	0	0	1	52	02	jegyzőkönyvvezető
932.	55	346	01	0	0	0	0			jogi asszisztens
933.	55	346	03	0	0	0	0			rendészeti asszisztens
934.	52	347	02	0	0	0	0			személyes ügyfélszolgálati asszisztens
935.	52	347	02	0	0	0	1	52	01	közszolgáltatási ügyintéző

	A							B	
Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
936.	52	347	03	0	0	0	0		telefonos és elektronikus ügyfélkapcsolati asszisztens
937.	52	347	03	0	1	0	0	31 01	számítógépes adatrögzítő
938.	52	347	03	0	1	0	0	31 02	telefonkezelő, ügyféltájékoztató
939.	52	347	03	0	1	0	0	52 01	telemarketing asszisztens
940.	54	347	02	0	0	0	0		ügyfélkapcsolati vezető
941.	55	346	02	0	0	1	0	55 01	gazdasági idegen nyelvű menedzser
942.	55	346	02	0	0	1	0	55 02	titkárságvezető
943.	54	346	01	0	0	1	0	54 01	idegen nyelvi titkár
944.	54	346	01	0	0	1	0	54 02	iskolaitkár
945.	54	346	01	0	0	1	0	54 03	ügyintéző titkár
946.	52	341	01	0	0	0	0		autó- és motorkerékpár-kereskedő
947.	52	341	01	0	1	0	0	33 01	autó- és motorkerékpár-eladó, -kölcsönző
948.	52	341	02	0	1	0	0	52 01	drágakő-meghatározó
949.	52	341	02	0	0	1	0	52 01	bútor- és szőnyegbecsüs
950.	52	341	02	0	0	1	0	52 02	ékszerbecsüs
951.	52	341	02	0	0	1	0	52 03	festménybecsüs
952.	52	341	02	0	0	1	0	52 04	műtárgybecsüs
953.	31	341	01	0	0	1	0	31 01	bútor- és lakástextil-eladó
954.	31	341	01	0	0	1	0	31 02	élelmiszer- és vegyiáru-eladó
955.	31	341	01	0	0	1	0	31 03	műszakicikk eladó
956.	31	341	01	0	0	1	0	31 04	porcelán- és edényáru-eladó
957.	31	341	01	0	0	1	0	31 05	ruházati eladó
958.	31	341	01	0	0	1	0	31 06	zöldség-gyümölcs eladó
959.	55	345	01	0	0	1	0	55 01	európai uniós üzleti szakügyintéző
960.	55	345	01	0	0	1	0	55 02	kereskedelmi szakmenedzser
961.	55	345	01	0	0	1	0	55 03	kis- és középvállalkozási menedzser
962.	55	345	01	0	0	1	0	55 04	külgazdasági üzletkötő
963.	55	345	01	0	0	1	0	55 05	nemzetközi szállítmányozási és logisztikai szakügyintéző
964.	55	345	01	0	0	1	0	55 06	reklámszervező szakmenedzser
965.	55	345	01	0	0	1	0	55 07	üzleti szakmenedzser
966.	55	345	02	0	0	1	0	55 01	logisztikai műszaki menedzserasszisztens
967.	55	345	02	0	0	1	0	55 02	terméktervező műszaki menedzserasszisztens
968.	52	341	04	1	0	0	0		kereskedelmi ügyintéző
969.	52	341	04	0	0	0	1	52 01	külgazdasági ügyintéző
970.	52	341	05	1	0	0	0		kereskedő
971.	33	341	01	0	0	0	0		kereskedő, boltvezető
972.	52	341	06	0	0	0	0		könyvesbolti eladó
973.	52	341	06	0	0	0	1	52 01	antikváriumi kereskedő
974.	52	341	07	0	0	0	0		kultúrcikk-kereskedő
975.	52	341	07	0	1	0	0	31 01	hírlapárus, trafikos
976.	52	341	07	0	1	0	0	51 01	kazetta- és lemez-eladó, -kölcsönző
977.	52	341	07	0	1	0	0	51 02	óra-ékszer és díszműáru eladó
978.	52	341	07	0	1	0	0	31 02	papír, írószer eladó
979.	54	341	01	0	0	0	0		külkereskedelmi üzletkötő
980.	52	725	01	0	0	0	0		látványtervező és fotócikk-kereskedő
981.	54	345	02	0	0	0	0		logisztikai ügyintéző
982.	54	345	02	0	1	0	0	31 01	anyagbeszerző
983.	54	345	02	0	1	0	0	31 02	áruterítő
984.	54	345	02	0	1	0	0	52 01	veszélyesáru-ügyintéző
985.	54	345	02	0	0	0	1	54 01	nemzetközi szállítmányozási ügyintéző
986.	52	342	01	0	0	0	0		marketing- és reklámügyintéző
987.	52	342	01	0	1	0	0	52 01	hirdetési ügyintéző
988.	33	341	02	0	0	0	0		mintabolti értékesítő, szolgáltatásértékesítő
989.	33	341	02	0	1	0	0	31 01	bolti pénztáros

	A									B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
990.	33	341	02	0	1	0	0	33	01	e-kereskedő
991.	33	341	02	0	1	0	0	33	02	játéktermi felügyelő (krupié)
992.	33	341	02	0	1	0	0	31	02	kereskedelmi és szolgáltatási ügynök
993.	33	341	02	0	1	0	0	31	03	szerencsejáték-értékesítő
994.	33	341	03	0	1	0	0	31	01	épületgépészeti anyag- és alkatrész-eladó
995.	33	341	03	0	1	0	0	31	02	gépészeti anyag- és alkatrész-eladó
996.	33	341	03	0	1	0	0	31	03	járműalkatrész-eladó
997.	33	341	03	0	1	0	0	31	04	telepi építőanyag-eladó
998.	33	341	03	0	1	0	0	31	05	villamossági anyag- és alkatrész-eladó
999.	33	341	03	0	0	1	0	33	01	építőanyag-kereskedő
1000.	33	341	03	0	0	1	0	33	02	épületgépészeti anyag- és alkatrész-kereskedő
1001.	33	341	03	0	0	1	0	33	03	járműalkatrész-kereskedő
1002.	33	341	03	0	0	1	0	33	04	villamossági anyag- és alkatrész-kereskedő
1003.	51	341	01	0	0	0	0			műszakicikk-kereskedő
1004.	51	341	01	0	1	0	0	33	01	kisgép- és műszakicikk-kölcsönző
1005.	52	341	09	0	0	0	0			piacfelügyelő
1006.	52	341	09	0	1	0	0	31	01	gombaszakellenőr
1007.	52	841	02	0	0	0	0			postai ügyintéző
1008.	52	342	02	0	0	0	0			pr ügyintéző
1009.	31	341	02	0	0	0	0			raktáros
1010.	31	341	02	0	1	0	0	21	01	áruösszeállító
1011.	31	341	02	0	1	0	0	21	02	raktárkezelő
1012.	31	341	02	0	1	0	0	31	01	színházi kellékes
1013.	51	341	02	0	0	0	0			régiségkereskedő
1014.	31	341	03	0	0	0	0			töltőállomás-kezelő
1015.	31	341	03	0	1	0	0	31	01	gázcseretelep-kezelő
1016.	31	341	04	0	0	0	0			vegyesiparcikk-kereskedő
1017.	31	341	04	0	1	0	0	31	01	agrokémiai és növényvédelmi kereskedő
1018.	31	341	04	0	1	0	0	31	02	gyógynövénykereskedő
1019.	31	341	04	0	1	0	0	31	03	piaci, vásári kereskedő
1020.	31	341	04	0	1	0	0	31	04	sportszer- és játékkereskedő
1021.	33	215	02	0	0	0	0			virágkötő, -berendező, virágkereskedő
1022.	33	215	02	0	1	0	0	31	01	virágbolti eladó
1023.	33	215	02	0	1	0	0	33	01	virágdekoratőr
1024.	33	215	02	0	1	0	0	33	02	virágkereskedő
1025.	33	215	02	0	1	0	0	31	02	virágkötő
1026.	33	811	01	1	0	0	0			cukrász
1027.	33	811	01	0	0	0	1	33	01	diétás cukrász
1028.	52	811	01	0	0	0	0			élelmezésvezető
1029.	52	811	01	0	0	0	1	54	01	élelmezési menedzser
1030.	52	812	01	0	0	0	0			hostess
1031.	54	812	01	1	0	0	0			idegenvezető
1032.	31	812	01	0	0	0	0			panziós, falusi vendéglátó
1033.	31	812	01	0	1	0	0	31	01	mezőgazdasági gazdaasszony
1034.	31	812	01	0	1	0	0	21	01	szállodai szobaasszony
1035.	33	811	02	1	0	0	0			pincér
1036.	33	811	02	0	0	0	1	33	01	mixer-bartender
1037.	54	812	02	0	1	0	54			protokollügyintéző
1038.	54	812	02	0	1	0	54			utazásügyintéző
1039.	54	812	02	0	0	1	54			rendezvény- és konferenciaszervező
1040.	54	812	02	0	0	1	54			utazásszervező menedzser
1041.	33	811	03	1	0	0	0			szakács
1042.	33	811	03	0	0	0	1	33	01	diétás szakács
1043.	33	811	03	0	0	0	1	33	02	konyhafőnök
1044.	54	812	03	0	0	0	0			szállodai portás, recepció
1045.	55	812	01	0	0	1	0	55	01	idegenforgalmi szakmenedzser

	A								B	
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
1046.	55	812	01	0	0	1	0	55	02	vendéglátó szakmenedzser
1047.	52	811	02	1	0	0	0			vendéglős
1048.	31	861	01	1	0	0	0			biztonsági őr
1049.	31	861	01	0	1	0	0	31	01	testőr
1050.	31	861	01	0	1	0	0	31	02	vagyonőr
1051.	31	861	01	0	0	0	1	31	01	bankőr
1052.	31	861	01	0	0	0	1	31	02	fegyveres biztonsági őr
1053.	31	861	01	0	0	0	1	31	03	kutyás őr
1054.	31	861	01	0	0	0	1	31	04	kutyavezető - biztonsági őr
1055.	31	861	01	0	0	0	1	31	05	pénzszállító
1056.	31	861	01	0	0	0	1	31	06	rendezvénybiztosító
1057.	54	861	01	0	0	0	0			biztonságszervező I.
1058.	54	861	01	0	1	0	0	33	01	biztonságszervező II.
1059.	31	861	02	1	0	0	0			biztonságtechnikai szerelő, kezelő
1060.	31	861	02	0	1	0	0	21	01	biztonságtechnika-kezelő
1061.	31	861	02	0	1	0	0	31	01	elektronikus vagyonvédelmi rendszerszerelő
1062.	31	861	02	0	1	0	0	31	02	mechanikus vagyonvédelmi rendszerszerelő
1063.	61	313	01	0	0	0	0			érdekérvényesítő (lobbi) szakreferens
1064.	52	213	01	1	0	0	0			fényképész és fotótermék-kereskedő
1065.	33	815	01	1	0	0	0			fodrász
1066.	33	815	01	0	0	0	1	33	01	parókakészítő
1067.	54	725	01	0	0	0	0			grafológus
1068.	54	725	01	0	1	0	0	52	01	grafológus szakasszisztens
1069.	52	341	03	0	0	0	0			ingatlanközvetítő
1070.	52	341	03	0	0	0	1	54	01	ingatlanvagyon-értékelő és -közvetítő
1071.	31	543	03	0	0	0	0			ipari üvegműves
1072.	33	815	02	0	0	1	0	33	01	kézápoló és műkörömépítő
1073.	33	815	02	0	0	1	0	33	02	lábápoló
1074.	33	815	02	0	0	0	1	54	01	speciális lábápoló
1075.	52	815	01	1	0	0	0			kozmetikus
1076.	52	815	01	0	0	0	1	52	01	tartós sminkkészítő
1077.	52	815	01	0	0	0	1	52	02	speciális arc- és testkezelő
1078.	52	861	03	0	0	0	0			közterületfelügyelő
1079.	31	853	04	0	0	0	0			köztisztasági munkagép- és járműkezelő
1080.	31	853	04	0	1	0	0	31	01	településtisztasági szippantógépkezelő
1081.	55	810	01	0	0	1	0	55	01	energetikai mérnökasszisztens
1082.	55	810	01	0	0	1	0	55	02	építettkörnyezetmérnök-asszisztens
1083.	55	810	01	0	0	1	0	55	03	faipari terméktervező
1084.	55	810	01	0	0	1	0	55	04	faipari termelészervező
1085.	55	810	01	0	0	1	0	55	05	gépipari mérnökasszisztens
1086.	55	810	01	0	0	1	0	55	06	hálózati informatikus
1087.	55	810	01	0	0	1	0	55	07	fémtechnológia mérnökasszisztens
1088.	55	810	01	0	0	1	0	55	08	könnyűipari mérnökasszisztens
1089.	55	810	01	0	0	1	0	55	09	mechatronikai mérnökasszisztens
1090.	55	810	01	0	0	1	0	55	10	műszaki informatikai mérnökasszisztens
1091.	55	810	01	0	0	1	0	55	11	vegyész mérnökasszisztens
1092.	55	810	01	0	0	1	0	55	12	vegyipari gépészmérnök-asszisztens
1093.	55	810	01	0	0	1	0	55	13	villamosmérnök-asszisztens
1094.	55	810	01	0	0	1	0	55	14	területfejlesztési szakasszisztens
1095.	55	810	01	0	0	1	0	55	15	munkavédelmi mérnökasszisztens
1096.	52	345	03	0	0	0	0			munkaelemző
1097.	61	862	01	0	0	0	0			munkaügyi, munkavédelmi felügyelő
1098.	61	862	01	0	1	0	0	52	01	munkaügyi felügyelő asszisztens
1099.	54	862	01	0	0	0	0			munkavédelmi technikus
1100.	31	861	03	0	0	0	0			parkolóőr
1101.	31	861	03	0	1	0	0	31	01	díjbeszedő-leolvasó

	A								B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések								
1102.	52	861	05	0	0	0	0		polgári védelmi előadó
1103.	52	861	05	0	0	0	1	54 01	polgári védelmi főelőadó
1104.	31	543	08	0	0	0	0		sportszerjavító
1105.	54	345	05	0	0	0	0		szabványügyi menedzser
1106.	31	853	07	1	0	0	0		tisztítás-technológiai szakmunkás
1107.	32	854	08	0	0	0	1	31 01	tisztítás-technológiai szolgálatvezető
1108.	33	855	09	0	0	0	1	31 02	tisztítás-technológiai vezetőülékes gépkezelő
1109.	51	853	01	0	0	0	0		temetkezési szolgáltató
1110.	51	853	01	0	1	0	0	33 01	temetkezési asszisztens
1111.	51	853	01	0	1	0	0	21 01	temetői munkás
1112.	52	861	08	0	0	0	0		tűzoltó I.
1113.	53	861	08	0	1	0	0	31 01	tűzoltó II.
1114.	54	861	08	0	0	0	1	54 01	tűzoltó szerparancsnok
1115.	52	861	07	0	0	0	0		tűzvédelmi előadó
1116.	52	861	07	0	0	0	1	54 01	tűzvédelmi főelőadó
1117.	31	543	09	0	0	0	0		üvegcsiszoló
1118.	31	521	01	0	0	1	0	31 01	erdészeti gépszerelő, gépjavító
1119.	31	521	01	0	0	1	0	31 02	kertészeti gépszerelő, gépjavító
1120.	31	521	01	0	0	1	0	31 03	mezőgazdasági gépszerelő, gépjavító
1121.	31	521	01	0	0	0	1	33 01	dieseladagoló-javító
1122.	31	521	01	0	0	0	1	33 02	erő- és munkagépjavító
1123.	31	521	01	0	0	0	1	33 03	hidraulika-javító
1124.	31	521	01	0	0	0	1	33 04	járműelektromos szerelő
1125.	52	621	01	1	0	0	0		agrárkörnyezetgazda
1126.	52	621	01	0	1	0	0	31 01	bioállat-tartó és tenyésztő
1127.	52	621	01	0	1	0	0	31 02	biomasszaelőállító
1128.	52	621	01	0	1	0	0	31 03	bionövény-termesztő
1129.	52	621	01	0	1	0	0	33 01	ökogazda
1130.	54	621	01	0	0	0	0		agrár-közgazdasági és -áruforgalmazó technikus
1131.	55	621	01	0	0	1	0	55 01	agrárkereskedelmi menedzser-asszisztens
1132.	55	621	01	0	0	1	0	55 02	bortechnológus
1133.	55	621	01	0	0	1	0	55 03	élelmiszeripari menedzser
1134.	55	621	01	0	0	1	0	55 04	ménészgazda
1135.	55	621	01	0	0	1	0	55 05	mezőgazdasági menedzser-asszisztens
1136.	55	621	01	0	0	1	0	55 06	mezőgazdasági műszaki menedzser-asszisztens
1137.	55	621	01	0	0	1	0	55 07	szőlész, borász szaktechnikus
1138.	54	621	02	0	1	0	0	31 01	mezőgazdasági vállalkozó
1139.	54	621	02	0	0	1	0	54 01	agrárrendész
1140.	54	621	02	0	0	1	0	54 02	mezőgazdasági technikus
1141.	54	621	02	0	0	1	0	54 03	vidékfejlesztési technikus
1142.	55	621	02	0	0	1	0	55 01	baromfitenyésztő és baromfitermék-előállító technológus
1143.	55	621	02	0	0	1	0	55 02	gyógynövény- és fűszernövénytermesztő és -feldolgozó
1144.	55	621	02	0	0	1	0	55 03	hulladékgazdálkodási technológus
1145.	55	621	02	0	0	1	0	55 04	mezőgazdasági laboratóriumi szakasszisztens
1146.	55	621	02	0	0	1	0	55 05	növénytermesztő és növényvédő technológus
1147.	55	621	02	0	0	1	0	55 06	ökológiai gazdálkodó
1148.	55	621	02	0	0	1	0	55 07	sertésenyésztő és sertéstermék-előállító technológus
1149.	55	621	02	0	0	1	0	55 08	vadgazdálkodási technológus
1150.	31	621	01	0	1	0	0	21 01	állattartó-telepi munkás
1151.	31	621	01	0	0	1	0	31 01	állatkerti állatgondozó
1152.	31	621	01	0	0	1	0	31 02	cirkuszi állatgondozó
1153.	31	621	01	0	0	1	0	31 03	haszonállat-gondozó
1154.	55	621	03	0	0	0	0		állatorvosi asszisztens

	A								B	
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
1155.	51	621	02	0	0	1	0	51	01	ebrendész
1156.	51	621	02	0	0	1	0	51	02	kutyakiképző
1157.	51	621	02	0	0	1	0	51	03	kutyakozmetikus
1158.	31	621	03	0	0	1	0	31	01	állattenyésztő (baromfi és kisállat)
1159.	31	621	03	0	0	1	0	31	02	állattenyésztő (juh és kecske)
1160.	31	621	03	0	0	1	0	31	03	állattenyésztő (sertés)
1161.	31	621	03	0	0	1	0	31	04	állattenyésztő (szarvasmarha)
1162.	54	621	03	0	1	0	0	33	01	állatorvosi, állategészségügyi szaksegéd
1163.	54	621	03	0	0	1	0	54	01	állategészségügyi technikus
1164.	54	621	03	0	0	1	0	54	02	állattenyésztő technikus
1165.	33	622	01	1	0	0	0			dísznövénykertész
1166.	33	622	01	0	1	0	0	21	01	faiskolai munkás
1167.	33	622	01	0	1	0	0	31	01	faiskolai termesztő
1168.	33	622	01	0	1	0	0	31	02	mikroszaporító
1169.	33	622	01	0	1	0	0	31	03	növényházi dísznövénytermesztő
1170.	33	622	01	0	1	0	0	31	04	szabadföldi dísznövénytermesztő
1171.	33	622	01	0	1	0	0	21	02	szövettenyésztő
1172.	31	623	01	1	0	0	0			erdészeti szakmunkás
1173.	31	623	01	0	1	0	0	21	01	erdei melléktermékgyűjtő és -hasznosító
1174.	31	623	01	0	1	0	0	31	01	erdészeti növényvédő
1175.	31	623	01	0	1	0	0	21	02	erdőművelő
1176.	31	623	01	0	1	0	0	31	02	erdőőr
1177.	31	623	01	0	1	0	0	31	03	fakitermelő
1178.	31	623	01	0	1	0	0	21	03	motorfűrész-kezelő
1179.	31	623	01	0	0	0	1	33	01	lakott-területi fakitermelő
1180.	54	623	01	0	0	0	0			erdésztechnikus
1181.	55	623	01	0	0	0	0			erdőgazda
1182.	54	581	01	0	1	0	0	51	01	digitálistérkép- kezelő
1183.	54	581	01	0	1	0	0	51	02	fotogrammetriai kiértékelő
1184.	54	581	01	0	1	0	0	51	03	földügyi számítógépes adatkezelő
1185.	54	581	01	0	1	0	0	52	01	ingatlan-nyilvántartási ügyintéző
1186.	54	581	01	0	1	0	0	52	02	térinformatikai menedzserasszisztens
1187.	54	581	01	0	0	1	0	54	01	földmérő és térinformatikai technikus
1188.	54	581	01	0	0	1	0	54	02	térképésztechnikus
1189.	54	581	01	0	0	0	1	54	01	földügyi térinformatikai szaktechnikus
1190.	54	581	01	0	0	0	1	54	02	kataszteri szaktechnikus
1191.	54	581	01	0	0	0	1	54	03	létesítménygeodéta szaktechnikus
1192.	54	581	01	0	0	0	1	54	04	távérzékelési szaktechnikus
1193.	33	621	02	1	0	0	0			gazda
1194.	33	621	02	0	1	0	0	31	01	aranykalászos gazda
1195.	33	621	02	0	1	0	0	21	01	ezüstkalászos gazda
1196.	33	621	02	0	1	0	0	21	02	mezőgazdasági munkás
1197.	31	624	01	0	0	0	0			halász, haltenyésztő
1198.	31	624	01	0	1	0	0	31	01	halór
1199.	31	624	01	0	1	0	0	31	02	horgásztókezelő
1200.	31	624	01	0	0	0	1	31	01	elektromos halászgép kezelője
1201.	51	621	01	0	0	0	0			hobbyállat-tenyésztő és -forgalmazó
1202.	31	641	01	0	0	1	0	31	01	inszeminátor (baromfi és kisállat)
1203.	31	641	01	0	0	1	0	31	02	inszeminátor (juh és kecske)
1204.	31	641	01	0	0	1	0	31	03	inszeminátor (ló)
1205.	31	641	01	0	0	1	0	31	04	inszeminátor (sertés)
1206.	31	641	01	0	0	1	0	31	05	inszeminátor (szarvasmarha)
1207.	31	622	01	0	1	0	0	21	01	fűszernövény-termesztő
1208.	31	622	01	0	1	0	0	21	02	gombatermesztő
1209.	31	622	01	0	1	0	0	21	03	gyógynövénytermesztő
1210.	31	622	01	0	1	0	0	21	04	kerti munkás

	A									B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
1211.	31	622	01	0	0	1	0	31	01	dohánykertész
1212.	31	622	01	0	0	1	0	31	02	gyümölcsstermesztő
1213.	31	622	01	0	0	1	0	31	03	szőlőstermesztő
1214.	31	622	01	0	0	1	0	31	04	zöldségstermesztő
1215.	52	621	02	1	0	0	0			laborállat-tenyésztő és -gondozó
1216.	31	621	04	0	0	0	0			lótartó és -tenyésztő
1217.	31	621	04	0	1	0	0	31	01	lóápoló és gondozó
1218.	31	621	04	0	0	0	1	31	01	belovagló
1219.	52	812	02	0	0	0	0			lovastúra-vezető
1220.	31	621	05	0	0	0	0			méhész
1221.	31	621	05	0	1	0	0	21	01	méhészeti munkás
1222.	55	621	04	0	0	0	0			méhészeti technológus
1223.	31	521	19	0	0	1	0	31	01	fejő- és tejszelőgép kezelője
1224.	31	521	19	0	0	1	0	31	02	keltetőgép kezelő
1225.	31	521	19	0	0	1	0	31	03	kertészeti gép kezelő
1226.	31	521	19	0	0	1	0	31	04	majorgép-kezelő
1227.	31	521	19	0	0	1	0	31	05	meliorációs, kert- és parképítőgép kezelő
1228.	31	521	19	0	0	1	0	31	06	mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő
1229.	31	521	19	0	0	1	0	31	07	mezőgazdasági rakodógép kezelő
1230.	31	521	19	0	0	1	0	31	08	mezőgazdasági szárítóüzemi gépkezelő
1231.	31	521	19	0	0	1	0	31	09	növényvédelmi gépkezelő
1232.	31	521	19	0	0	1	0	31	10	önjáró betakarítógép kezelője
1233.	31	521	20	0	0	1	0	31	01	állattenyésztési gépüzemeltető, gépkarbantartó
1234.	31	521	20	0	0	1	0	31	02	erdészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó
1235.	31	521	20	0	0	1	0	31	03	kertészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó
1236.	31	521	20	0	0	1	0	31	04	növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó
1237.	33	521	06	0	0	1	0	33	01	mezőgazdasági munkagépjavító kovács
1238.	33	521	06	0	0	1	0	33	02	patkolókovács
1239.	54	621	04	0	1	0	0	31	01	növénytermesztő
1240.	54	621	04	0	1	0	0	31	02	növényvédő és méregraktár-kezelő
1241.	54	621	04	0	1	0	0	31	03	vetőmagstermesztő
1242.	54	621	04	0	0	1	0	54	01	kertész és növényvédelmi technikus
1243.	54	621	04	0	0	1	0	54	02	növénytermesztő és növényvédelmi technikus
1244.	54	622	01	0	0	0	0			parképítő és -fenntartó technikus
1245.	54	622	01	0	1	0	0	31	01	golfpálya-fenntartó
1246.	54	622	01	0	1	0	0	33	01	kertépítő
1247.	54	622	01	0	1	0	0	31	02	kertfenntartó
1248.	54	622	01	0	1	0	0	21	01	parkgondozó
1249.	54	622	01	0	1	0	0	31	03	temetőkertész
1250.	54	625	01	0	0	0	0			vadgazdálkodási technikus
1251.	54	625	01	0	1	0	0	31	01	vadász, vadtenyésztő
1252.	33	621	01	0	0	0	0			borász
1253.	33	621	01	0	1	0	0	21	01	pincemunkás
1254.	33	621	01	0	0	0	1	33	01	sommelier (borpincér)
1255.	33	621	01	0	0	0	1	51	01	vincellér
1256.	33	541	01	0	0	0	0			édesipari termékgyártó
1257.	33	541	01	0	1	0	0	31	01	cukorkagyártó
1258.	33	541	01	0	1	0	0	31	02	csokoládétermék-gyártó
1259.	33	541	01	0	1	0	0	31	03	kávé- és pótkávégyártó
1260.	33	541	01	0	1	0	0	31	04	keksz- és ostyagyártó
1261.	54	541	01	0	0	1	0	54	01	bor- és pezsgőgyártó technikus
1262.	54	541	01	0	0	1	0	54	02	cukoripari technikus
1263.	54	541	01	0	0	1	0	54	03	dohányipari technikus
1264.	54	541	01	0	0	1	0	54	04	édesipari technikus
1265.	54	541	01	0	0	1	0	54	05	élelmiszer-higiénikus
1266.	54	541	01	0	0	1	0	54	06	erjedés- és üdítőitalipari technikus

	A								B	
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések									
1267.	54	541	01	0	0	1	0	54	07	hús- és baromfiipari technikus
1268.	54	541	01	0	0	1	0	54	08	malom- és keveréktakarmány-ipari technikus
1269.	54	541	01	0	0	1	0	54	09	sütő- és cukrászipari technikus
1270.	54	541	01	0	0	1	0	54	10	tartósítóipari technikus
1271.	54	541	01	0	0	1	0	54	11	tejjipari technikus
1272.	33	541	02	0	0	0	0			erjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó
1273.	33	541	02	0	1	0	0	21	01	ecetgyártó
1274.	33	541	02	0	1	0	0	31	01	élesztőgyártó
1275.	33	541	02	0	1	0	0	31	02	gyümölcspálinka-gyártó
1276.	33	541	02	0	1	0	0	31	03	keményítőgyártó
1277.	33	541	02	0	1	0	0	31	04	sörgyártó
1278.	33	541	02	0	1	0	0	33	01	szesz- és szeszestitalgyártó
1279.	33	541	02	0	1	0	0	31	05	szikvízgyártó
1280.	33	541	02	0	1	0	0	31	06	üdítőital- és ásványvízgyártó
1281.	31	541	01	1	0	0	0			húsipari termékgyártó 4
1282.	31	541	01	0	1	0	0	21	01	baromfifeldolgozó
1283.	31	541	01	0	1	0	0	21	02	bélfeldolgozó
1284.	31	541	01	0	1	0	0	31	01	bolti hentes
1285.	31	541	01	0	1	0	0	21	03	csontozó munkás
1286.	31	541	01	0	1	0	0	21	04	halfeldolgozó
1287.	31	541	01	0	1	0	0	31	02	szárazáru készítő
1288.	31	541	01	0	1	0	0	21	05	vágóhídi munkás
1289.	33	541	03	0	0	0	0			molnár
1290.	33	541	03	0	1	0	0	31	01	keveréktakarmány-gyártó
1291.	33	541	04	0	0	0	0			pék
1292.	33	541	04	0	1	0	0	21	01	gyorspékéségi sütő és eladó
1293.	33	541	04	0	1	0	0	21	02	sütőipari munkás
1294.	33	541	04	0	1	0	0	21	03	száraztésztagyártó
1295.	33	541	05	1	0	0	0			pék-cukrász
1296.	33	541	05	0	1	0	0	21	01	mézeskalács-készítő
1297.	33	541	06	0	0	0	0			tartósítóipari termékgyártó
1298.	33	541	06	0	1	0	0	21	01	gyümölcsfeldolgozó
1299.	33	541	06	0	1	0	0	21	02	hűtőipari munkás
1300.	33	541	06	0	1	0	0	31	01	konzervgyártó
1301.	33	541	06	0	1	0	0	31	02	növényolajgyártó
1302.	33	541	06	0	1	0	0	21	03	olajütő
1303.	33	541	06	0	1	0	0	21	04	savanyító
1304.	33	541	06	0	1	0	0	21	05	zöldségfeldolgozó
1305.	33	541	07	1	0	0	0			tejtermékgyártó
1306.	33	541	07	0	1	0	0	21	01	elsődleges tejkezelő
1307.	33	541	07	0	1	0	0	31	01	friss és tartós tejtermékek gyártója
1308.	33	541	07	0	1	0	0	31	02	sajtkészítő
1309.	51	541	01	0	0	1	0	51	01	juhminősítő
1310.	51	541	01	0	0	1	0	51	02	sertésminősítő
1311.	51	541	01	0	0	1	0	51	03	szarvasmarhaminősítő
1312.	55	810	02	0	0	0	0			fogyasztóvédelmi szakasszisztens
1313.	31	521	28	0	0	0	0			járműipari fémalkatrész-gyártó
1314.	31	582	22	0	0	0	0			árnyékolástechnikai szerelő
1315.	31	582	22	0	1	0	0	31	01	hűtéstechnikai hálózatszerelő
1316.	31	582	23	0	1	0	0	31	02	karbantartó csőszerelő
1317.	31	582	24	0	1	0	0	31	03	légtechnikai hálózatszerelő
1318.	31	582	25	0	0	1	0	31	01	hűtő- és légtechnikai rendszerszerelő
1319.	31	582	26	0	0	1	0	31	02	központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő
1320.	31	582	27	0	0	1	0	31	03	víz-, csatorna- és közmű-rendszerszerelő
1321.	31	582	28	0	0	0	1	31	01	fűtésrendszer felülvizsgáló, korszerűsítő
1322.	31	582	29	0	0	0	1	31	02	gáz- és hőtermelő berendezés-szerelő

	A										B
	Országos Képzési Jegyzék (OKJ) szakképesítések										
1323.	31	582	30	0	0	0	1	31	03		gázipari műszaki-biztonsági felülvizsgáló
1324.	31	582	31	0	0	0	1	31	04		hűtő-, klíma- és hőszivattyú berendezés-szerelő
1325.	31	582	32	0	0	0	1	31	05		vízgépészeti és technológiai berendezésszerelő
1326.	31	525	06	0	0	1	0	31	01		járműfényező
1327.	31	525	07	0	0	1	0	31	02		járműkarosszéria előkészítő, felületbevonó
1328.	31	525	08	0	0	1	0	31	03		járműkarosszéria készítő, szerelő
1329.	31	525	09	0	0	1	0	31	04		karosszerialakatos
1330.	31	525	06	0	0	0	0				gépjármű-mechatronikus
1331.	31	525	08	0	0	1	0	31	01		gépjármű-építési, szerelési logisztikus
1332.	31	525	09	0	0	1	0	31	02		közúti gépjárműépítő, szerelő
1333.	31	523	01	0	0	0	0				mechatronikus-karbantartó
1334.	52	861	05	1	0	0	0				polgári védelmi szakelődő
1335.	31	525	09	0	0	0	1	54	01		katasztrófa- és polgári védelmi főelődő
1336.	31	522	05	1	0	0	0				robbanásbiztos berendezés kezelője
1337.	31	582	23	1	0	0	0				szárazépítő
1338.	54	861	02	0	0	0	0				tűzoltó technikus
1339.	33	811	04	1	0	0	0				vendéglátó eladó
1340.	33	811	05	0	1	0	0	33	01		gyorséttermi éttelelő
1341.	33	811	06	0	0	0	1	33	01		barista és teakészítő

2. melléklet a 22/2012. (III. 9.) VM rendelethez

A kérérdő szerkezetátalakítási támogatási jogosultságok egységértékének megállapítása

1. az anyatehén szerkezetátalakítási jogosultság (ATSzJ),
2. a hízottbika szerkezetátalakítási jogosultság (HbSzJ),
3. a szarvasmarha extenzifikációs többletjogosultság (SzETj),
4. az anyajuh szerkezetátalakítási jogosultság (AjSzJ),
5. az anyajuh kiegészítő többletjogosultság (AjKTj),

$$1 \text{ db HbSzJ} = 0,44 \text{ db ATszJ}$$

$$1 \text{ db SzETj} = 0,35 \text{ db ATszJ}$$

$$1 \text{ db AjSzJ} = 0,065 \text{ db ATszJ}$$

$$1 \text{ db AjKTj} = 0,04 \text{ db ATszJ}$$

azaz

$$1 \text{ db ATszJ} = 2,2727 \text{ db HbSzJ}$$

$$1 \text{ db ATszJ} = 2,8571 \text{ db SzETj}$$

$$1 \text{ db ATszJ} = 15,3846 \text{ db AjSzJ}$$

$$1 \text{ db ATszJ} = 25,0000 \text{ db AjKTj}$$

$$44\,533\,375 \text{ euró} = x \text{ db ATszJ} + y \text{ db HbSzJ} + v \text{ db SzETj} + z \text{ db AjSzJ} + zs \text{ db AjKTj}$$

A rendelkezésre álló keretösszeg a bejelentett állatlétszám (x, y, v, z, zs) alapján kerül felosztásra.

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 9/2012. (III. 9.) AB határozata az Országos Választási Bizottság 440/2009. (XI. 20.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 440/2009. (XI. 20.) OVB határozatát helybenhagyja. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 440/2009. (XI. 20.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
A kifogástevők 2009. október 22-én országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy az Alkotmánybíróság naprakész nyilvántartást vezessen arról, hogy mely indítványok elbírálásának előkészítésében mely köztisztviselők, szakértők vettek részt?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Az OVBh. indokolása – az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára [idézett határozatok: 75/2009. (VII. 10.) AB határozat, ABK 2009. július–augusztus 886.; 26/2007. (IV. 25.) AB határozat, ABH 2007, 332.; 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251.] utalással – megállapította, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényből (a továbbiakban: Alkotmány) a népszavazásnak a taxatívan felsorolt tiltott tárgykörökön kívül, más korlátai is levezethetők. Az indokolás ilyen korlátként jelöli meg, hogy kizárólag olyan népszavazási kérdés tekinthető alkotmányosan megengedhetőnek, amely nem ellentétes a jogintézmény alkotmányos berendezkedésben betöltött szerepével. Az országos népszavazás – amint arra az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) preambuluma is rámutat – a választópolgároknak az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek eldöntésében, illetve a képviseleti döntések befolyásolásában vagy megváltoztatásában való részvételével valósul meg. Az OVB megállapította, hogy a kezdeményezésben szereplő kérdés „az Alkotmány és az Nsztv. preambuluma alapján összeegyeztethetetlen a népszavazás alkotmányos szerepével.” Az OVB álláspontja szerint az, hogy az Alkotmánybíróság naprakész nyilvántartást vezessen arról, hogy mely indítványok elbírálásának előkészítésében, mely köztisztviselők, szakértők vettek részt, az OVB álláspontja szerint „egyértelműen kívül esik az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek körén.” A testület érvelése alátámasztásaként arra is hivatkozott, hogy a Ve. 3. § d) pontja a népszavazási eljárásban is kizárja az intézmény rendeltetésével ellentétes joggyakorlást. Mindezekre tekintettel az OVB az Nsztv. preambuluma, 2. §-a, 10. § b) pontja, valamint a Ve. 3. § d) pontja alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. A kezdeményezők – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be, amelyben kérték, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVBh.-t, és utasítsa új eljárásra az OVB-t. A kifogástevők szerint az OVBh.-t nem lehetett volna az OVB által megjelölt törvényi rendelkezésekre alapítani, mivel a népszavazási kérdés hitelesíthetőségének egyetlen korlátja van: a törvényesség. Álláspontjuk szerint nincs olyan „törvényességi” illetve „alkotmányossági” előírás, amelyre az OVB a kérdés hitelesítésének a megtagadása során hivatkozik, a hitelesítést megtagadó döntésnek hiányzik az alkotmányi, illetve az Nsztv.-n alapuló törvényi alapja. Utaltak arra, hogy a jogalkalmazó szervek az országos népszavazásra irányuló kérdés hitelesítése során nem értelmezhetik szűkítően a nép közvetlen hatalomgyakorlására vonatkozó szabályokat, és az Országgyűlés sem korlátozhatja az Nsztv.-ben a nép közvetlen hatalomgyakorlását. A kifogástevők szerint a kezdeményezésben szereplő kérdés „a közvetett demokrácia körébe tartozó törvényhozási képviseleti döntés kiváltására, befolyásolására alkalmas” és alkotmányos jogokat is érint. A kifogástevők hivatkoztak az

Alkotmány 70. § (6) bekezdésében foglalt közhivatal viseléséhez fűződő jogra, amellyel összefüggésben kifejtették, hogy „a választópolgárok joggal várhatják el, hogy a közpénzből működő intézmény teljesítménye kimutatható legyen, azaz meg lehessen tudni, hogy mely ügyekben, mely köztisztviselők, illetve szakértők működtek közre.” A kifogástevők szerint az Alkotmány 61. § (1) bekezdése alapján a választópolgároknak joguk van hozzáférni és megismerni ezeket az adatokat. Ennek alátámasztására hivatkoztak a korrupció visszaszorítására, és a teljesítményértékelés szempontjaira is.

Ezen kívül a kifogástevők szerint megalapozatlan az OVB-nek a Ve. 3. § d) pontjának a sérelmét megállapító indokolása is. Álláspontjuk szerint az OVB hivatalból eljárva nem alkalmazhatta volna az említett törvényi rendelkezést a kérdés hitelesítésének az elbírálása során, erre csak ilyen hivatkozást tartalmazó jogorvoslati kérelem alapján lett volna jogosult, ám ilyen a vizsgált ügyben nem került előterjesztésre. A kifogástevők szerint az OVB a Ve. 3. § d) pontjával összefüggésben „tényállást nem állapított meg”, és annak ellenére, hogy álláspontjuk szerint a joggyakorlásuk jóhiszemű és rendeltetésszerű volt, a személyüket diszkrimináló döntés született.

Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezéseiről szóló törvény (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népszavazási eljárás során. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve.-t módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak továbbra is van hatásköre.

II. Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,”

2. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:

„3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

(...)

d) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – a Kúriához címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(2) A Kúria a kifogást soron kívül bírálja el. A Kúria az Országos Választási Bizottság határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.”

„156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság hatásköre a jelen eljárásban jogorvoslati természetű [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

Az Alkotmánybíróság az OVB.-ban, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogás a törvényi feltételeknek megfelel, ezért azt az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.

2. Az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, ezért a 440/2009. (XI. 20.) OVB határozatot az abban foglalt indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/325/2012.

Az Alkotmánybíróság 10/2012. (III. 9.) AB határozata az Országos Választási Bizottság 75/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 75/2011. (VI. 24.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.
2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdésnek a hitelesítésére vonatkozó kifogási kérelmet visszautasítja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 75/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[a]karja-e, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmánya hatályban maradjon és Magyarország alaptörvénye ne lépjen hatályba?”. Az OVB döntését a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 19. § (3) bekezdés a) pontjára és 24. § (3) bekezdésére, valamint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-ára és 10. § b) pontjára alapította.
Az OVBh. indokolásában megállapította, hogy mind az Alkotmány, mind az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) módosítására csak az Alkotmány, illetve az Alaptörvény rendelkezéseinek megtartásával kerülhet sor. Az OVB – több alkotmánybírói határozatra utalva – kifejtette, hogy az Alkotmány módosítása csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben, az Alkotmány által feljogosított alkotmánymódosító hatalom által történhet. Az Alkotmány módosítására, illetve az Alkotmány egyes rendelkezéseinek a jövőbeni megváltoztathatóságának kizárására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye. Az OVB megjegyezte továbbá, hogy az Alaptörvény irányadó rendelkezése szerint a későbbiekben egyébként sem lehet országos népszavazást tartani az Alaptörvény módosításáról.
2. Az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának benyújtója kifogást terjesztett elő, amelyben kérte az OVB határozat megsemmisítését, továbbá a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítését. Álláspontja szerint az OVBh. jogsértő, mert az OVB mindig a hatályos Alkotmány rendelkezései szerint köteles meghozni döntését, így a még hatályban nem lévő Alaptörvény nem szolgálhat alapul döntésének meghozatalához. Nézete szerint az OVB tévesen ítélte meg a határozatban foglaltakat, ugyanis nem vette figyelembe, hogy a benyújtott kérdés nem az Alkotmány vagy az Alaptörvény módosítására irányul, hanem arra, hogy megteremtse a lehetőséget az Alkotmány megerősítésére és az Alaptörvény elutasítására népszavazás útján. Utalt továbbá arra is, hogy a benyújtott kérdés összhangban van az Alkotmánybíróság 25/1999. (VII. 7.) AB határozatában megfogalmazott álláspontjával.
Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Alaptörvény, amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait és korlátait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket, tehát az OVB határozatában hivatkozott 19. § (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a 24. § (3) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezések 2012. január 1-jétől nem alkalmazhatók.
Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II. Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezése:
  - „8. cikk
(3) Nem lehet országos népszavazást tartani
a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;”
2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:
  - „31. cikk
(3) Hatályát veszti
a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”
3. Az Nsztv. felhívott rendelkezései:
  - „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
(...)
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani”
  - „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
4. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
  - „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(...)
(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
5. A hatályos Ve. alkalmazott szabályai:
  - „77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
a) a jogszabálysértés megjelölését,
b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
(...)
(5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”
(...)
„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”
(...)
„156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
(2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III. A kifogás részben nem megalapozott, részben pedig érdemi elbírálásra alkalmatlan.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben

- jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. A kifogásolt OVBh. 2011. június 24-én, a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában jelent meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást 2011. június 24-én, a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be, ebből következően a kifogás részben érdemi elbírálásra alkalmas.
3. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatban értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igen-nel vagy nem-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor vizsgálni kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360-361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].
- A népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének benyújtását követően, az alkotmánybírósági eljárás tartama alatt az Átmeneti rendelkezések idézett szabálya hatályon kívül helyezte az Alkotmányt. Figyelemmel arra, hogy a kérdés az Alkotmány hatályban tartására irányul, annak hatályon kívül helyezése okafogyottá tette a kérdést, ezáltal az nem felel meg az egyértelműség követelményének.
4. A kifogást tevő az OVBh. megsemmisítésén kívül kérte az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés Alkotmánybíróság általi hitelesítését is. Figyelemmel arra, hogy a Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítésére az OVB-nek, nem pedig az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, ezt a kérelmet az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (4) bekezdés c) pontja alapján – hatáskör hiányában – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett indokok miatt – a 75/2011. (VI. 24.) OVB határozatának rendelkező részét helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/832/2012.

Az Alkotmánybíróság 11/2012. (III. 9.) AB határozata az Országos Választási Bizottság 78/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 78/2011. (VI. 24.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.
2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdésnek a hitelesítésére vonatkozó kifogási kérelmet visszautasítja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- i. 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 78/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyetért-e azzal, hogy továbbra is bárki az Alkotmánybírósághoz fordulhasson, ha úgy látja, hogy egy jogszabály alkotmányértő?”.
2. Az OVBh. indokolásában megállapította, hogy a kezdeményezésbe foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az OVB álláspontja szerint ugyan a 2011. december 31-éig hatályban volt Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 21. § (2) bekezdése alapján bárki indítványozhatja jogszabály, valamint közjogi szervezetszabályozó eszköz utólagos vizsgálatát, ám a 2012. január 1-jén hatályba lépő Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének e) pontja már csak a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, továbbá az alapvető jogok biztosa számára biztosítja ezt a jogot, így a „választópolgár egy, a hatályos szabályozás szerinti megoldással megegyező, ugyanakkor egy jövőbeli szabályozással ellentétes felvetés esetén nem tudja kétséget kizáróan eldönteni, hogy 'igen' vagy 'nem' szavazatával pontosan milyen megoldást támogat.”

Két kifogást tevő az OVB határozat megsemmisítését, továbbá a benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítését kérte. Álláspontjuk szerint az OVB a hatályos Alkotmány alapján köteles meghozni döntését, így „a hatályba még nem lépett Alaptörvény nem szolgálhat alapul döntésének meghozatalához”. Nézetük szerint a „nem hatályos jogszabály vizsgálata a népszavazási indítvány kapcsán nem bírhat jogi relevanciával, legfeljebb olyan politikaival, amely az OVB hatáskörén kívül esik”. Utalnak arra is, hogy az OVBh. azért is

jogszabálysértő, mert az „utólagos normakontroll kezdeményezésének a lehetőségét tagadja meg egy nem hatályos jogszabály alapján akkor, mikor a hatályos Alkotmány és alkotmányos jogszabályok jelenleg ezt biztosítják”.

Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket.

Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni. Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II. Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései:

„8. cikk

(3) Nem lehet országos népszavazást tartani

a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről;”

(...)

„24. cikk

(2) Az Alkotmánybíróság

(...)

e) a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját;”

2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:

„31. cikk

(3) Hatályát veszti

a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény;”

3. Az Nsztv. felhívott rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.

(...)

10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

(...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”

(...)

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

4. A Ve. alkalmazott – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

5. A hatályos Ve alkalmazandó szabályai:

„77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell

a) a jogszabálysértés megjelölését,

b) a jogszabálysértés bizonyítékait,

(...)

(5) Ha a kifogás elkészített, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”

(...)

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.

(...)

156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III. A kifogás részben nem megalapozott, részben pedig érdemi elbírálásra alkalmatlan.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. A kifogásolt OVBh. 2011. június 24-én, a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában jelent meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást 2011. június 24-én, a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be, ebből következően a kifogás részben érdemi elbírálásra alkalmas.

3. A 2011. december 31-éig hatályban volt Abtv. 1. § b) pontjának, valamint 21. § (2) bekezdésének együttes értelmezéséből megállapítható, hogy e rendelkezések minden jogképességgel rendelkező személynek biztosították a normatív aktusok elleni utólagos absztrakt normakontroll iránti eljárás kezdeményezését. Ugyanakkor a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja az ezen eljárásra indítványozási joggal rendelkezők körét a Kormányra, az országgyűlési képviselők egynegyedére, továbbá az alapvető jogok biztosára szűkítette le.

A népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének benyújtását követően hatályba lépett Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja értelmében nem tartható népszavazás az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről. Mivel a kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás szükségszerűen maga után vonná az Alaptörvény módosítását, így a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésében felsorolt, „tiltott” népszavazási tárgykörök közé tartozik, ezért abban nem tartható népszavazás.

4. A kifogást tevők az OVBh. megsemmisítésén kívül kérték az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés Alkotmánybíróság általi hitelesítését is. Figyelemmel arra, hogy a Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítésére az OVB-nek, nem pedig az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, ezt a kérelmet az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (4) bekezdés c) pontja alapján – hatáskör hiányában – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett indokok miatt – a 78/2011. (VI. 24.) OVB határozat rendelkező részét helyben hagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/833/2012.

Az Alkotmánybíróság 12/2012. (III. 9.) AB határozata az Országos Választási Bizottság 76/2011. (VI. 24.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 76/2011. (VI. 24.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.
2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdésnek a hitelesítésére vonatkozó kifogási kérelmet visszautasítja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 76/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.; kihirdetve: 2011. június 24-én, a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában) megtagadta a hitelesítését annak az országos

népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyetért-e azzal, hogy a Költségvetési Tanács ne akadályozhassa meg, hogy az országnak költségvetése legyen?”.

2. Az OVB a határozat indokolásában megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműségi követelményt sérti. Az OVBh. szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés a választópolgárok számára nem egyértelmű, ugyanis azt a téves látszatot kelti, mintha „a hatályos jogszabályok alapján a Költségvetési Tanácsnak lenne a kérdésben foglaltakra hatásköre”. A 2011. december 31-éig hatályban volt takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről szóló 2008. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 7. § (2) bekezdése szerint a Költségvetési Tanács véleményt nyilvánít az Országgyűlésnek benyújtani tervezett költségvetési törvény tervezetéről. Ezzel szemben a 2012. január 1-jén hatályba lépő Alaptörvény 44. cikkének (3) bekezdése alapján a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásához – a 36. cikkének (4) és (5) bekezdésében foglaltak betartása érdekében – a Költségvetési Tanács előzetes hozzájárulása szükséges. Mindezek alapján a választópolgár egy, a hatályos szabályozás szerinti megoldással megegyező, ugyanakkor egy jövőbeli szabályozással ellentétes felvetés esetén nem tudja kétséget kizáróan eldönteni, hogy „igen” vagy „nem” szavazatával melyik megoldást támogatja. Két kifogást tevő az OVBh. megsemmisítését, és az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdésnek a hitelesítését kérte. Álláspontjuk szerint az OVBh. több szempontból is jogsértő. Egyrészt azért, mert az OVB mindig a hatályos Alkotmány rendelkezései szerint köteles meghozni a döntését, így a még hatályba nem lépett Alaptörvény nem szolgálhat a döntése alapjául. Másrészt azért, mert az OVB döntése meghozatalakor tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a feltett kérdés összefüggésbe hozható a nem hatályos Alaptörvénnyel. A kifogásban előadottak szerint „a nem hatályos jogszabály vizsgálata nem bírhat jogi relevanciával, legfeljebb olyan politikaival, amely nem tartozik az OVB hatáskörébe”. Ezen túlmenően – álláspontjuk szerint – a feltenni kívánt kérdés egyértelműen megválaszolható a választópolgárok számára a hatályos jogszabályi környezetben.

Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket.

Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II. Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

1. Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései:
  - „8. cikk
(3) Nem lehet országos népszavazást tartani
a) az Alaptörvény módosítására irányuló kérdéstről;”
(...)
  - „44. cikk
(2) A Költségvetési Tanács törvényben meghatározott módon közreműködik a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében.
(3) A központi költségvetésről szóló törvény elfogadásához a 36. cikk (4) és (5) bekezdésében foglaltak betartása érdekében a Költségvetési Tanács előzetes hozzájárulása szükséges.”
2. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:
  - „31. cikk
(3) Hatályát veszti
a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”

3. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
 „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
 (...)
 „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
 (...)
 b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
 c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”
 (...)
 „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
4. A Ve. alkalmazott – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
 „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
 (...)
 (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
5. A hatályos Ve. alkalmazandó szabályai:
 „77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
 a) a jogszabálysértés megjelölését,
 b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
 (...)
 (5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”
 (...)
 „117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”
 (...)
 „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
 (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III. A kifogás részben nem megalapozott, részben pedig érdemi elbírálásra alkalmatlan.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően, 2011. június 24-én nyújtották be. Ebből következően a kifogás részben érdemi elbírálásra alkalmas.
3. A 2011. december 31-éig hatályban volt Ttv. 7. § (2) bekezdése szerint a Költségvetési Tanács konzultációs jogkörében eljárva véleményt nyilvánított a Kormány által hozzá megküldött költségvetési törvény tervezetéről. Ugyanakkor a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 44. cikk (2) és (3) bekezdése értelmében a Költségvetési Tanács

közreműködik a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében és előzetes hozzájárulása szükséges a törvényjavaslat Országgyűlés által történő elfogadásához.

A népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének benyújtását követően hatályba lépett Alaptörvény 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányos alapjait és korlátait. Az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja értelmében nem tartható népszavazás az Alaptörvény módosítására irányuló kérdésről. Mivel a kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás szükségszerűen maga után vonná az Alaptörvény módosítását, így a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésében felsorolt, „tiltott” népszavazási tárgykörök közé tartozik, ezért abban nem tartható népszavazás.

4. A kifogást tevők az OVBh. megsemmisítésén kívül kérték az OVB-hez benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés Alkotmánybíróság általi hitelesítését is. Figyelemmel arra, hogy a Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának és az azon szereplő kérdés hitelesítésére az OVB-nek, nem pedig az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, ezt a kérelmet az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 55. § (4) bekezdés c) pontja alapján – hatáskör hiányában – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett indokok miatt – a 76/2011. (VI. 24.) OVB határozatának rendelkező részét helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/834/2012.

Az Alkotmánybíróság 13/2012. (III. 9.) AB határozata az Országos Választási Bizottság 380/2010. (V. 19.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 380/2010. (V. 19.) OVB határozatát – a jelen határozatban foglalt indokolással – helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 380/2010. (V. 19.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta a hitelesítését annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, amelyen a következő kérdés szerepelt: „[e]gyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy az Alkotmánybíróság előtti eljárásban bármely magyar állampolgár jogosult valamennyi indítványozó által kezdeményezett eljárásban, az indítvány elbírálásával kapcsolatos álláspontját kifejeteni?”. Az OVBh. indokolása szerint a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, mivel a választópolgár nem ismerheti valamennyi indítványozó által kezdeményezett eljárást, így nem értelmezhető álláspontjának kifejtésének lehetősége sem, hogy azt mely esetekben, milyen időpontban, az alkotmánybírósági eljárás mely szakaszában gyakorolhatná. Az OVB megállapította továbbá, hogy a kezdeményezés a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) közvetlen hatalomgyakorlásra (népszavazásra) vonatkozó rendelkezéseit értelmező alkotmánybírósági határozatok és az Nsztv. preambuluma alapján összeegyeztethetetlen a népszavazás alkotmányos szerepével és szabályaival, mivel a kérdés ellentétes a népszavazás alkotmányos berendezkedésben betöltött szerepével, illetőleg nem az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek közé tartozik. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. § d) pontja pedig kizárja a népszavazás alkotmányos intézményének rendeltetésével ellentétes joggyakorlást.
Az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának benyújtói kifogást terjesztettek elő, amelyben az OVBh. megsemmisítését kérték. Véleményük szerint a kérdés világos és egyértelmű. Az állampolgár bármely indítványozó által kezdeményezett eljárást – mint közérdekű adatot – megismerhet, és azzal kapcsolatos álláspontját a döntéshozatalig kifejezheti. Az Alkotmány 77. § (2) bekezdéséből következően az OVB a választópolgárokat nem tekintheti a jogban tájékoztatlanoknak. Az egyértelműség vizsgálatának keretében kéri, hogy az Alkotmánybíróság szerezzé be a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének szakvéleményét, mivel az OVB nem bizonyította az egyértelműség hiányát. A kifogást tevők nem osztják az OVB arra való hivatkozását sem, hogy rendeltetésellenesen gyakorolták jogaikat, ezért „törölni” kérték az OVB határozatból a Ve. 3. § d) pontjára való utalást. Ezen túlmenően – álláspontjuk szerint – kérdés az ország sorsát érintő legfontosabb ügyek közé tartozik, mivel az alapjogokkal (a jogorvoslathoz való joggal és a petíciós joggal) függ össze.
2. Időközben – 2012. január 1-jével – hatályba lépett az Országgyűlés által elfogadott és 2011. április 25-én kihirdetett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait és korlátait. Az Országgyűlés által 2011. december 30-án elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte az Alkotmányt és az annak módosításáról szóló törvényeket, tehát az OVB határozatában hivatkozott alkotmányi rendelkezések 2012. január 1-jétől nem alkalmazhatóak.
Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a 145. § (7) bekezdése a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezen szabályok alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, a döntésre pedig az Alkotmány helyett az Alaptörvény rendelkezései irányadóak.

II. Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:

1. Az Átmeneti rendelkezések érintett része:

„31. cikk

(3) Hatályát veszti

a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,”

3. Az Nsztv. felhívott rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

(...)

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

(...)

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”

(...)

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

4. A Ve. alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

5. A hatályos Ve. alkalmazott szabályai:

„77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell

a) a jogszabálysértés megjelölését,

b) a jogszabálysértés bizonyítékait,

(...)

(5) Ha a kifogás elkésztett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”

(...)

„156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét jelen ügyben a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 2011. december 31-éig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben, továbbá az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogások megfelelnek-e a törvényi feltételeknek. A kifogásolt OVBh. 2010. május 19-én, a Magyar Közlöny 2010. évi 82. számában jelent meg. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást 2010. június 2-án, a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be, ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.
3. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatban foglalt indoklás azon részével egyetértve, mely szerint a kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének, a kifogást nem találta megalapozottnak. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság – a jelen határozatában kifejtett kiegészítő indokok miatt – a 380/2010. (V. 19.) OVB határozatának rendelkező részét helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/841/2012.

Az Alkotmánybíróság 14/2012. (III. 9.) AB végzése az Országos Választási Bizottság 109/2011. (VII. 12.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 109/2011. (VII. 12.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. 2011. július 27-én a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján „fellebbezés” megjelöléssel kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 109/2011. (VII. 12.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- A beadványozó 2011. június 17-én országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Ön egyetért-e az országos szeretett egység bizottságok létrehozásával, felállításával?”
- Az OVB megtagadta az országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Döntését a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/D. §-ára, valamint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ára és 18. § a) és b) pontjaira alapította.
- Az OVB határozatának indoklásában megállapította, hogy a kezdeményezés konkrét jogalkotásra és nem a kérdés napirendre tűzésére irányul. Ezért a kérdés a választópolgár számára nem egyértelmű, azt a látszatot kelti, mintha aláírásával népszavazási kezdeményezést támogatna. A népi kezdeményezés tárgyát képező kérdés továbbá azért sem felel meg az egyértelműség követelményének, mert nem állapítható meg egyértelműen, hogy milyen szervezet létrehozására irányul. A kérdés megfogalmazásának pontatlansága miatt az sem állapítható meg egyértelműen, hogy a feltenni kívánt kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik-e.
- Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 79. számában, 2011. július 12-én került közzétételre. A kezdeményező 2011. július 27-én – a törvényes határidőn belül – „fellebbezést” nyújtott be, melyben kifejtette, hogy miért, milyen társadalmi problémák megoldása érdekében tartja szükségesnek az „országos szeretett egység bizottságok” felállítását. A kezdeményező a levele „szíves figyelembe vételét” kérte „a mostani helyzet orvoslása érdekében”.
2. A kifogás érdemi elbírálásra alkalmatlan.
- A kifogás beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény). Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy az Alkotmány 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2012. január 2-án hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- Mindezek alapján az Alkotmánybírósághoz 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására továbbra is az Alkotmánybíróságnak van hatásköre, s az Alkotmánybíróságnak a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályba lévő szabályok alapján kell eljárnia.
- Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. A Ve. 130. § (1) bekezdése szerint: „Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.” A Ve. 130. § (3) bekezdése alapján: „(...) Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- A Ve. 77–78. §-ai rendelkeznek a kifogásra vonatkozó általános szabályokról. A 77. § (1) bekezdése szerint: „Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek (3. §) megsértése (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással bárki benyújthat. (...) A Ve. 77. § (2) bekezdése alapján a kifogásnak tartalmaznia kell: „a) a jogszabálysértés megjelölését, b) a jogszabálysértés bizonyítékait, c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, (...)” A 77. § (5) bekezdése szerint „[h]a a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.”
- Tekintettel arra, hogy a jelen beadvány egyrészt formai megnevezését tekintve nem kifogás, hanem fellebbezés, másrészt nem utal arra, hogy az OVB eljárása során jogszabályt sértett volna, és nem mutatja be annak bizonyítékait, hanem csak amellet érvel, hogy az „országos szeretett egység bizottságok” létrehozása indokolt, harmadrészt pedig

az Alkotmánybíróságtól nem a Ve. 130. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazását kérte, ezért a beadvány nem felel meg a Ve.-ben szabályozott „kifogás” formai és tartalmi feltételeinek, így érdemi elbírálásra alkalmatlan.

Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a beadványt a Ve. 77. § (5) bekezdésében foglaltak alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Az Alkotmánybíróság a végzés közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. március 6.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/975/2012.

Az Alkotmánybíróság teljes ülésének 1003/2012. (III. 9.) AB Tü. határozata az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 50. § (2) bekezdés c) pontjában és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, tekintettel az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 22. § (6) bekezdésére is, az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatát az alábbiakban állapítja meg:

I. Az Alkotmánybíróság adatai és működése

1. Az Alkotmánybíróság általános adatai

Az Alkotmánybíróságot alapító jogszabály: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény

Az alapítás időpontja: 1989. október 30.

Az Alapító Okirat száma, kelte: XXV-1/2346/2012. 2012. január 6.

Az Alkotmánybíróság hivatalos elnevezése: Alkotmánybíróság

Az Alkotmánybíróság hivatalos elnevezésének rövidítése: AB

Az Alkotmánybíróság hivatalos elnevezése angol, német és francia nyelven: Constitutional Court of Hungary, Verfassungsgericht Ungarns, Cour Constitutionnelle de Hongrie

Az Alkotmánybíróság székhelye: Budapest

Az Alkotmánybíróság hivatalos postai címe: 1015 Budapest, Donáti utca 35–45.

Az Alkotmánybíróság körbélyegzője: A körbélyegzőn Magyarország címere és az „Alkotmánybíróság” felirat szerepel.

Az Alkotmánybíróság postafiók címe: 1535 Budapest, Pf. 773.

Az Alkotmánybíróság hivatalos honlapjának címe: www.mkab.hu, www.alkotmanybirosag.hu

A Magyar Államkincstár előirányzat-felhasználási keretszámla száma: 10032000-01483271-00000000

Az OTP Bank Rt.-nél vezetett lakásalap számla száma: 11713005-21304866

Az Alkotmánybíróság által ellátott közfeladat államháztartási szakágazati besorolása és az alaptevékenységek államháztartási szakfeladatrendi besorolása: 841113 Államhatalmi és autonóm szervek tevékenysége

Az Alkotmánybíróság adószáma: 15324793-2-41

Az Alkotmánybíróság államháztartási azonosítója: 033484

Az Alkotmánybíróság törzskönyvi azonosító száma: 324799

Az Alkotmánybíróság statisztikai számjele: 15324793-8411-311-01

2. Az Alkotmánybíróság működése

- 2.1. Az Alkotmánybíróságot az Alkotmánybíróság elnöke (a továbbiakban: az elnök) vezeti és képviseli. Az Alkotmánybíróság szervezetére és működésére vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) állapítja meg.
- 2.2. Az Alkotmánybíróság mint központi költségvetési fejezet tekintetében (központi költségvetés III. fejezet) a fejezetet irányító szerv vezetője az elnök. [Abtv. 17. § (2) bekezdés]
- 2.3. Az Alkotmánybíróság elnökhelyettese segíti az elnök munkáját, az elnököt annak akadályoztatása esetén, vagy rendelkezése alapján helyettesíti, és ellátja mindazon feladatokat, illetve gyakorolja azon hatásköröket, melyekkel az elnök megbízza.
- 2.4. Az Alkotmánybíróságnak mint költségvetési szervnek az államháztartásról szóló jogszabályok szerinti gazdasági vezetője a gazdasági főigazgató.
- 2.5. Az Alkotmánybíróság igazgatási munkaszervezete az Alkotmánybíróság Hivatala, amely ellátja az Alkotmánybíróság szervezeti működtetési, ügyviteli és döntés-előkészítési feladatait.
- 2.6. Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezetére és működésére vonatkozó szabályokat az Abtv. 22. § (6) bekezdése alapján e szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) állapítja meg.

II. *Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezetére és működésére vonatkozó szabályok*

3. Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezete
  - 3.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának önálló szervezeti egységei az alkotmánybírói törzskarok, az elnöki kabinet, a főtitkárság és a gazdasági főosztály.
  - 3.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalának szervezeti ábráját az SZMSZ 1. számú melléklete tartalmazza.
  - 3.3. Az Alkotmánybíróság Hivatalának állománytábláját az SZMSZ 2. számú melléklete tartalmazza.
4. Az Alkotmánybíróság Hivatalának vezetése és irányítása
  - 4.1. Az elnök gyakorolja mindazon feladat- és hatásköröket, szakmai és szervezeti irányítói jogkörébe tartozó feladatokat, melyeket részére az Abtv. és az Ügyrend meghatároz. Az Alkotmánybíróság Hivatalánál foglalkoztatottak felett a munkáltatói jogokat az elnök gyakorolja.
  - 4.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalát az elnök irányítása mellett az Alkotmánybíróság főtitkára (a továbbiakban: a főtitkár) vezeti. E jogköre alapján a főtitkár ellátja az Alkotmánybíróság Hivatalának igazgatásával kapcsolatos feladatokat.
  - 4.3. Az önálló szervezeti egységek vezetői az alkotmánybírói törzskarok esetében az alkotmánybíró, az elnöki kabinet esetében az elnök, a főtitkárság esetében a főtitkár, a gazdasági főosztály esetében a gazdasági főigazgató. Az önálló szervezeti egységek vezetői az Alkotmánybíróság elnökének irányítása és intézkedései alapján, a jogszabályoknak és a szakmai követelményeknek megfelelően, önállóan vezetik a szervezeti egységeiket, felelősek a feladatok elvégzéséért, döntenek a szervezeti egységeik feladatkörébe tartozó ügyekben. A főtitkár nem felettese az önálló szervezeti egységek vezetőinek, részükre, illetve a főtitkárság kivételével az önálló szervezeti egységeknél foglalkoztatottak részére utasítást nem adhat.
  - 4.4. Az önálló szervezeti egységek vezetői együttműködnek az Alkotmánybíróság Hivatala más szervezeti egységeinek vezetőivel és munkatársaival.
5. Az Alkotmánybíróság tagjai és az Alkotmánybíróság Hivatalánál foglalkoztatott munkatársak
  - 5.1. Az Alkotmánybíróság tagjainak megbízatása az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdése és az Abtv. 6–9. §-ai, a 15–16. §-ai, a 18. §-a, valamint a 21. §-a alapján áll fenn.
  - 5.2. Az Alkotmánybíróság főtitkárának a megbízatása az Abtv. 22. § (2)–(3) bekezdései, valamint a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 236. § (2) bekezdése alapján áll fenn.
  - 5.3. Az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott köztisztviselők és közszolgálati ügykezelők jogviszonya a Kttv. alapján áll fenn. A munkavállalóként foglalkoztatottak jogviszonyára a Munka Törvénykönyvének, a megbízási, vállalkozási vagy egyéb, szerződéses foglalkoztatottak jogviszonyára a Polgári Törvénykönyv rendelkezései irányadók.
  - 5.4. Az alapfeladat ellátásában részt vevő ügyintéző köztisztviselő (a továbbiakban: ügyintéző köztisztviselő) feladata az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe, illetve az Alkotmánybíróság Hivatalának feladatkörébe tartozó ügyek érdemi döntésre való előkészítése, a munkaköri leírásban foglalt ilyen irányú felhatalmazás esetén a kiadmányozása. Az ügyintéző köztisztviselő a munkaköri leírásában részére megállapított, illetőleg a vezetője által meghatározott feladatokat – a felettesétől kapott utasítás és határidő figyelembevételével – a jogszabályoknak, a szakmai előírásoknak és az ügyviteli szabályoknak megfelelően önállóan látja el. Ügyintéző köztisztviselők különösen a törzskarok jogász munkatársai, az indítványelemzők, az elnöki kabinet munkatársai, az informatikus, a könyvtáros, a főtitkárság és a gazdasági főosztály ügyintézői, a titkárságvezetők (I. besorolásban), valamint a titkárok/titkárnők (II. besorolásban).
  - 5.5. Az alapfeladat ellátásában résztvevő vezető köztisztviselő (a továbbiakban: vezető köztisztviselő) feladata az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörébe, illetve az Alkotmánybíróság Hivatalának feladatkörébe tartozó ügyek érdemi elintézése, kiadmányozása. A vezető köztisztviselő a munkaköri leírásában részére megállapított feladatokat – a felettesétől kapott utasítás és határidő figyelembevételével – a jogszabályoknak, a szakmai előírásoknak és az ügyviteli szabályoknak megfelelően önállóan látja el. Vezető köztisztviselő különösen a főtitkár és a gazdasági főosztály vezetője.
  - 5.6. Főtanácsadói munkaköri megbízás adható annak az alkotmánybírói törzskar, illetve elnöki kabinet állományában tartozó jogász érdemi munkatársnak, továbbá a sajtóreferensnek, aki feladata ellátásához szükséges szakirányú egyetemi végzettséggel, jogi vagy közigazgatási szakvizsgával és legalább 10 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. Tanácsadói munkaköri megbízás adható annak az alkotmánybírói törzskar, illetve elnöki kabinet állományába tartozó jogász érdemi munkatársnak, továbbá a sajtóreferensnek, aki feladata ellátásához szükséges szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, jogi vagy közigazgatási szakvizsgával és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. A főtanácsadói és tanácsadói cím nem minősül vezetői kinevezésnek és külön indokolás nélkül bármikor visszavonható. A főtanácsadói és tanácsadói címet az elnök adományozza.

- 5.7. Szakmai főtanácsadói cím adományozható annak az I. besorolási osztályba tartozó ügyintéző köztisztviselőnek, aki legalább 10 éves szakmai gyakorlattal és közigazgatási vagy jogi szakvizsgával, illetve tudományos fokozattal (PhD) rendelkezik. Szakmai tanácsadói cím adományozható annak az I. besorolási osztályba tartozó ügyintéző köztisztviselőnek, aki legalább 5 éves szakmai gyakorlattal és közigazgatási vagy jogi szakvizsgával, illetve tudományos fokozattal (PhD) rendelkezik. A szakmai főtanácsadói és szakmai tanácsadói cím nem minősül vezetői kinevezésnek és külön indokolás nélkül bármikor visszavonható. A főtanácsadói és tanácsadói címet az elnök adományozza. A szakmai főtanácsadók és szakmai tanácsadók száma az Alkotmánybíróság Hivatalában nem haladhatja meg a 14 főt.
- 5.8. Az alapfeladat gyakorlásához kapcsolódó ügyviteli feladatokat ellátó ügykezelő (a továbbiakban közszolgálati ügykezelő) feladata az Alkotmánybíróság és az Alkotmánybíróság Hivatala feladat- és hatásköre gyakorlásának előmozdítása érdekében szükséges adminisztratív, iratkezelési, ügyviteli, valamint koordinációs feladatok ellátása. A közszolgálati ügykezelő a munkaköri leírásában részére megállapított, illetve a vezetője által meghatározott feladatokat – a felettesétől kapott utasítás és határidő figyelembevételével – a jogszabályoknak, a szakmai előírásoknak és az ügyviteli szabályoknak megfelelően látja el. Közszolgálati ügykezelők különösen a kézbesítők.
- 5.9. Címzetes vezetőtanácsosi, címzetes főtanácsosi, címzetes vezető-főtanácsosi cím adományozható a tartósan kiemelkedő munkát végző felsőfokú iskolai végzettségű, közigazgatási szakvizsgával rendelkező ügyintéző köztisztviselőnek. Címzetes főmunkatársi cím adományozható a tartósan kiemelkedő munkát végző középiskolai végzettségű ügyintéző köztisztviselőnek. Címzetes vezető-tanácsosi cím a legalább öt, címzetes főtanácsosi cím a legalább tizenkettő, címzetes vezető-főtanácsosi cím a legalább húsz, címzetes főmunkatársi cím a legalább tizennyolc év közszolgálati jogviszonyban töltött idővel rendelkező ügyintéző köztisztviselőnek adományozható.
- 5.10. A fizikai alkalmazott munkavállaló a munkaköri leírásában megállapított feladatait a besorolása szerinti felettesétől kapott utasítás alapján látja el.
- 5.11. Az egyéb státuszú, illetve megbízási szerződés szerint eljáró munkatársak a rájuk vonatkozó jogszabályoknak és szakmai normáknak, illetve szerződésüknek megfelelően látják el feladataikat.

III. *Az önálló szervezeti egységek*

6. Általános rendelkezések
- 6.1. Az önálló szervezeti egységeket az SZMSZ-ben megállapított tisztségviselő vezeti. Az önálló szervezeti egységek a feladatkörök alapján további egységekből állhatnak, de ezek külön vezetővel nem rendelkeznek.
- 6.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalának önálló szervezeti egységei és foglalkoztatottai feladataikat a jogszabályok, különösen az Alaptörvény és az Abtv., továbbá az Ügyrend, az SZMSZ, az iratkezelési és ügyviteli szabályzat, és más belső szabályzatok rendelkezései alapján, az Alkotmánybíróság elnöke irányításának megfelelően látják el.
- 6.3. Az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatottak feladatait a foglalkoztatási jogviszonyt létrehozó kinevezés vagy szerződés részét képező munkaköri leírás határozza meg. A munkaköri leírás – a felelősség megállapítására is alkalmas módon – tartalmazza a munkakörrel járó feladatokat, a foglalkoztatott alá- és fölérendeltségi viszonyait, a munkáltatói jogkör gyakorlójának megjelölését, valamint a munkakörre vonatkozó esetleges sajátos előírásokat.
- 6.4. Az Alkotmánybíróság elnökének írásbeli rendelkezése alapján az Alkotmánybíróság Hivatalának önálló szervezeti egységei és foglalkoztatottai – a foglalkoztatásra irányuló jogszabályok keretei között – kötelesek olyan feladat ellátásában is közreműködni, amely az SZMSZ és a munkaköri leírás alapján más szervezeti egységhez, illetve más foglalkoztatotthoz tartozik.
7. Az alkotmánybírói törzskarok
- 7.1. Az alkotmánybírói törzskarok az alkotmánybírók, valamint az elnök mint alkotmánybíró tanácsadó, ügyintéző, döntés-előkészítő és adminisztratív munkaszervezetei. A törzskarokat az Alkotmánybíróság elnökének irányítása mellett az alkotmánybírók vezetik.
- 7.2. Az alkotmánybírói törzskarok az alkotmánybíróból, a törzskari jogász (érdemi) munkatársból, valamint a titkársági feladatokat ellátó munkatársból (titkárságvezető vagy titkár/nő) állnak.
- 7.3. Az alkotmánybírói törzskarok jogász munkatársa
- az alkotmánybíró igényei szerint összegyűjti és elemzi az egyes ügyekhez kapcsolódó hazai és külföldi jogszabályokat, szakirodalmat és precedenseket;
  - megvizsgálja az indítványt, annak elintézésével összefüggő javaslatot tesz;
  - a leírású útmutatónak megfelelő formátumban előkészíti, megfogalmazza és megszerkeszti az alkotmánybíró által a teljes ülés vagy a tanácsok elé terjesztendő határozat- és végzés-, valamint párhuzamos indoklás- és különvélemény-tervezeteket, feljegyzéseket, problematikát, illetve egyéb szükséges dokumentumokat;

- d) folyamatosan figyelemmel követi a testületi ülések napirendjén szereplő ügyeket, az azokban készült tervezeteket, feljegyzéseket;
  - e) az alkotmánybíró igényei szerint írásban véleményezi a más alkotmánybíró által előterjesztett határozat- és végzéstervezeteket, feljegyzéseket, problematikát, illetve egyéb szükséges dokumentumokat, valamint a testületek ülése elé kerülő egyéb anyagokat;
  - f) igény esetén segíti a bizottsági és tanácsi munkát, elkészíti az öttagú tanácsi ülések emlékeztetőjét;
  - g) az alkotmánybíró igényei szerint önálló kutatómunkát végez, iratokat szerez be, egyeztetést folytat;
  - h) folyamatosan képzí magát, nyomon követi a jogszabályi környezet változását,
  - i) figyelemmel kíséri a bíróságok, az Európai Közösségek Bírósága, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának alakulását, és erről az alkotmánybíró kívánalmainak megfelelően beszámol;
  - j) kutatási, ügyviteli, szervezési feladatokat lát el az alkotmánybíró utasításai szerint;
  - k) figyelemmel kíséri az ügyrendben meghatározott, illetve ennek hiányában az ügyek intézésére az elnök vagy az önálló szervezeti egység vezetője által megállapított egyedi ügyintézési és ügyviteli határidők betartását, az esetleges késedelem okáról és az ügyintézés várható időpontjáról tájékoztat;
  - l) elvégzi az alkotmánybíró által meghatározott egyéb szakmai és operatív feladatokat.
- 7.4. Az alkotmánybírói törzskarok titkársági feladatokat ellátó munkatársa
- a) ellátja a törzskar működésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat;
  - b) kezeli és nyilvántartja az alkotmánybíróhoz beérkező és onnan kimenő iratokat, az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben;
  - c) az ügyviteli szabályok szerint kezeli és nyilvántartja az előadó alkotmánybíróra szignált ügyeket;
  - d) nyilvántartja az egyes érdemi munkatársaknak kiadott ügyeket és feladatokat;
  - e) nyilvántartja az alkotmánybíró szakmai programját;
  - f) elvégzi az alkotmánybíró levelezésével kapcsolatos szövegszerkesztési, postázási és iratkezelési feladatokat, ennek során a hivatalos levélsablont használja;
  - g) a határidő-nyilvántartásba és az irattárba helyezendő iratanyagokat a kezelőirodának átadja;
  - h) titkárságvezetőként közreműködik továbbá a hivatali és az önálló szervezeti egységet érintő rendezvények szervezésében, idegen nyelvű levéltervezeteket készít, kapcsolatot tart hazai és külföldi szervekkel, részt vesz az önálló szervezeti egység személyügyi feladatainak ellátásában, szervezi és irányítja az ügyviteli feladatokat, segíti az önálló szervezeti egység munkatársait az ügyekhez kapcsolódó hazai és külföldi jogszabályok, szakirodalom és precedensek összegyűjtésében.
8. Az elnöki kabinet
- 8.1. Az elnöki kabinet az elnök munkaszervezete, mely segíti irányítási, koordinatív, képviseleti és a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő feladatait. Az elnöki kabinetet az elnök vezeti.
- 8.2. Az elnöki kabinet a kabinetfőnökből, az elnöki tanácsadóból, az elnöki referensből, valamint a nemzetközi és protokollügyek referenséből áll. Az elnöki kabinet titkársági feladatait az elnök alkotmánybírói törzskarának a titkársági feladatokat ellátó munkatársa (titkárságvezető vagy titkár/nő) látja el.
- 8.3. Az elnöki kabinet az elnök rendelkezésének megfelelően együttműködik az elnök alkotmánybírói törzskarával.
- 8.4. A kabinetfőnök
- a) koordinálja az elnök nemzetközi tárgyú tevékenységét, ellátja az Alkotmánybíróság nemzetközi képviseletével kapcsolatos feladatokat;
  - b) kapcsolatot tart más intézményekkel, nemzetközi szervezetekkel;
  - c) közreműködik az elnök külügyi vonatkozású találkozóinak a szervezésében, az elnök igényei szerint szakmai anyagokat készít nemzetközi és hazai vonatkozású megbeszélésekhez, egyeztetésekhez;
  - d) beszerzi és értékeli az elnök számára a szükséges előkészítő információkat, háttéranyagokat készít;
  - e) véleményezi az Alkotmánybíróságot érintő egyes jogi kérdéseket;
  - f) eljár az elnök által meghatározott egyéb ügyekben.
- 8.5. Az elnöki tanácsadó
- a) szervezi, koordinálja és értékeli az elnök nyilvános szerepléseit, előkészíti az azokhoz szükséges szakmai anyagokat;
  - b) figyelemmel kíséri és értékeli az elnököt érintő eseményeket, szakmai véleményeket, sajtómegjelenéseket;
  - c) figyelemmel kíséri az Alkotmánybíróság teljes ülése és tanácsai munkáját,
  - d) segíti az elnök irányító munkáját;
  - e) kapcsolatot tart más állami szervekkel, intézményekkel;

f) előkészíti és szervezi az elnök belföldi vonatkozású találkozóit.

8.6. Az elnöki referens

- a) az elnök által meghatározottak szerint előkészítő anyagokat készít, véleményező tevékenységet végez;
- b) közreműködik az egységes ítélkezési tevékenység figyelemmel kísérésében és értékelésében;
- c) figyelemmel kíséri a beérkezett alkotmányjogi panaszokat, elemzéseket készít;
- d) kutatási feladatokat lát el az elnök utasításai szerint;
- e) közreműködik az elnöki feladatok szakmai megalapozásában.

8.7. A nemzetközi és protokoll ügyek referense

- a) közreműködik az Alkotmánybíróság nemzetközi levelezéseinek előkészítésében;
- b) közreműködik az Alkotmánybírósághoz érkező külföldi delegációk elnöki fogadásának, valamint az ünnepi (szakmai és protokoll) programok kialakításában;
- c) előkészíti az elnök és az alkotmánybírák külföldi hivatalos és munkalátogatásait;
- d) közreműködik a protokoll-rendezvények előkészítésében.

9. A főtitkárság

9.1. A főtitkárság látja el az Alkotmánybíróság Hivatalában az iratkezelési, indítványelemzői, informatikai, a nyilvánossággal kapcsolatos tájékoztatói és sajtóreferensi feladatokat, elősegíti a Hivatal érdemi szakmai munkáját, valamint felügyeli az Alkotmánybíróság könyvtárát (a továbbiakban: Könyvtár). A főtitkárság látja el az Alkotmánybíróság teljes ülésének előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatokat is. A főtitkárság – együttműködve a tanácsvezető alkotmánybíró törzskarával – közreműködik az öttagú tanácsok üléseinek előkészítésében. A főtitkárságot az Alkotmánybíróság elnökének irányítása mellett a főtitkár vezeti.

9.2. A főtitkár

- a) elvégzi az alkotmánybírósági eljáráshoz kapcsolódó előkészítő, eljárási feladatokat, szignálásra előkészíti az indítványokat;
- b) összeállítja az Alkotmánybíróság elnöke részére a teljes ülés napirendi javaslatát;
- c) az alkotmánybírók és az alkotmánybírói törzskarok munkatársai rendelkezésére bocsátja a testületi ülések napirendjét, a napirendjére kerülő tervezeteket és egyéb dokumentumokat, koordinálja a testületi ülések működését, ennek érdekében együttműködik a tanácsvezető alkotmánybírókkal és törzskari munkatársaikkal;
- d) gondoskodik a teljes ülés emlékeztetőjének elkészítéséről és közzétételéről;
- e) a gazdasági szabályzatok kivételével közreműködik a belső szabályzatok elkészítésében, javaslatot tesz az elnöknek egyes szabályzatok elfogadására, illetve módosítására;
- f) részt vesz az Alkotmánybíróság Hivatalának összehangolt működését igénylő eseti feladatok végrehajtásában, esetlegesen létrehozott munkacsoportok tevékenységében;
- g) irányítja, összehangolja és ellenőrzi a közvetlen vezetése alá tartozó szervezeti egységek munkáját;
- h) kapcsolatot tart a központi közigazgatás szerveivel, valamint az Országgyűlés Hivatalával;
- i) szakmai értekezleteken elemzi és értékeli a vezetése alatt álló egyes hivatali egységek tevékenységét;
- j) ellenőrzi az Alkotmánybíróság Hivatalában alkalmazott szoftverek jogtisztaságát;
- k) átveszi és kezeli az alkotmánybírók és a nyilatkozattételre kötelezett köztisztviselők vagyonyilatkozatait, a személy- és munkaügyi referens útján eleget tesz az ezzel kapcsolatos adatszolgáltatásoknak, felelős a nyilvános vagyonyilatkozatok közzétételéért;
- l) meghatározza a vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek és közszolgálati ügykezelőinek munkaköri leírását;
- m) minősíti a vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőit és közszolgálati ügykezelőit, értékeli szakmai munkájukat és teljesítményüket;
- n) engedélyezi a vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek és közszolgálati ügykezelőinek rendes szabadságát;
- o) kiadmányozza a közvetlen vezetése alatt álló szervezeti egységek levéltervezeteit;
- p) aláírásra előkészíti az egyesbírók végzéstervezeit;
- q) szerkeszti az Alkotmánybíróság hivatalos kiadványait és az Alkotmánybíróság honlapját;
- r) felügyeli az Alkotmánybíróságnak a nyilvánossággal és a kommunikációval kapcsolatos feladatait;
- s) irányítja a sajtóreferensi („sajtófőnöki”) feladatokat ellátó munkatárs tevékenységét;
- t) közreműködik az alkotmánybírósági közlemények elkészítésében és kiadásában;
- u) napi és heti sajtófigyelést végez, illetve végeztet az Alkotmánybíróság és tagjai tevékenységét és működését érintő tartalmak összegyűjtésére;

- v) előkészíti és megtervezi az Alkotmánybíróságról szóló nyomtatott és elektronikus kiadványokat, megszervezi azok előállítását;
- w) a jogszabályoknak megfelelően teljesíti a hozzá érkező közérdekű adatok kiadására vonatkozó kérelmeket;
- x) koordinálja az Alkotmánybíróság határozatainak idegen nyelvre történő fordítását.

9.3. A főtitkárság szervezeti egységei

- a) a főtitkársági titkárság
- b) az indítványelemzői munkacsoport
- c) az informatika
- d) a kezelőiroda
- e) a Könyvtár

9.4. A főtitkársági titkárság

- a) támogatja és segíti a főtitkár munkáját, általános ügyviteli, koordinatív működést segítő, adminisztratív tevékenységet lát el;
- b) kezeli és nyilvántartja a főtitkárságra beérkező és onnan kimenő iratokat, az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben;
- c) a sajtóreferens („sajtófőnök”) közreműködésével segíti a főtitkárnak a nyilvánossággal és a kommunikációval összefüggő feladatai ellátását;
- d) közreműködik a honlap szerkesztésével járó feladatok ellátásában;
- e) elvégzi a teljes ülésekkel és nyilvános hirdetésekkel kapcsolatos adminisztratív és szervezési teendőket;
- f) az Ügyrendben meghatározott ideig őrzi az ülésekről készült hangfelvételeket,
- g) koordinálja és nyilvántartja a főtitkár szakmai programjait, előkészíti az ezekhez szükséges anyagokat;
- h) ellátja a belépőkártyák nyilvántartásával kapcsolatos adminisztratív teendőket,
- i) fogadja az állampolgári megkereséseket;
- j) a közérdekű adatok iránti szóbeli megkereséseket teljesíti, vagy az indítványelemzési és kutatási egységhez irányítja;
- k) naprakész állapotban tartja, és hozzáférhetővé teszi a házi telefonkönyvet;
- l) szükség esetén iratokat kiadmányoz és kisegítő protokollfeladatokat lát el.

9.5. Az indítványelemzői munkacsoport

- a) elvégzi az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványok előzetes vizsgálatát, a beadvány formai ellenőrzésének eredménye alapján javaslatot tesz a főtitkárnak a hatáskörbe nem tartozó indítvány elutasítására, illetve a kiegészítésre szoruló indítvány esetén a hiánypótlási felhívás kiadására, elbírálásra alkalmas indítvány esetén a szignálásra történő bemutatásra;
- b) a beadványhoz adatlapot, szükség esetén levéltervezetet készít;
- c) előkészíti az egyesbírói végzések tervezeteit;
- d) az elnök és a főtitkár által meghatározott rendben statisztikai kimutatásokat készít;
- e) az elnök és a főtitkár által meghatározott kérdésben kutatást végez, és ennek eredményéről jelentést készít;
- f) kisegítő protokollfeladatokat lát el.

9.6. Az informatika

- a) közreműködik az Alkotmánybíróság informatikai rendszerének megtervezésében, az azzal kapcsolatos beszerzések pályáztatásában, értékelésében, a rendszer kiépítésében;
- b) működteti az informatikai rendszert;
- c) nyilvántartást vezet az informatikai rendszer részét képező eszközökről és programokról;
- d) közreműködik a rendszerfejlesztések próbaüzemében, átvételében;
- e) karbantartja (karbantartatja) a számítástechnikai eszközöket;
- f) gondoskodik a rendszer adatvédelmi eszközei (víruskereső, tűzfal), paramétereinek folyamatos figyeléséről, frissítéséről;
- g) frissíti és karbantartja az adatbázisokat;
- h) igény szerint a Hivatal munkatársainak képzéseket, továbbképzéseket tart vagy szervez;
- i) gondoskodik a szervereken tárolt adatok, adatbázisok rendszeres mentéséről;
- j) elvégzi az esetileg jelentkező felhasználói problémák elhárítását;
- k) karbantartja a honlapot, ellátja a webmesteri feladatokat;
- l) ellátja a beléptetőrendszer működtetésével kapcsolatos informatikai feladatokat.

9.7. A kezelőiroda

- a) átveszi és érkezteti a beadványokat;
- b) az iratokat bemutatja a főtitkárnak;
- c) az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben, indulóügy esetén ügyiratborítót készít;
- d) gondoskodik a kiadmányozott és expediált küldemények postázásáról;
- e) átadókönyv használatával gondoskodik az iratok hivatalon belüli kézbesítéséről;
- f) kezeli az irattárban rendszeresített átadókönyveket és kézbesítőkönyveket;
- g) működteti az Alkotmánybíróság Hivatalának egységes, központi irattárát, kezeli az ott lévő irattári anyagot, vezeti az elektronikus iktatókönyvet;
- h) gondoskodik a folyamatban lévő, a befejezett, a további intézkedést igénylő ügyek iratainak külön kezeléséről, az iratok őrzéséről;
- i) az irattározás során ellenőrzi, hogy az ügyiratborítón szereplő adatok megegyeznek-e az elektronikus iktatókönyvben szereplő adatokkal, szükség esetén pótolja a hiányzó adatokat az elektronikus iktatókönyvben;
- j) közreműködik az ügyiratok selejtezésében és levéltárba adásában;
- k) közreműködik az Ügyrendben meghatározott adatnyilvánosság biztosításában, állampolgári érdeklődés esetén – a jogszabályok és a külön szabályzat előírásainak megfelelően – felvilágosítást ad a beadványokról, az ügyek állásáról;
- l) ellátja a titkos ügykezelési feladatokat a külön szabályzat előírásai szerint.

9.8. A Könyvtár

- a) a rendelkezésre álló anyagi eszközök ésszerű felhasználásával, a teljes ülés, a bizottságok, az elnök, az alkotmánybírák és a munkatársak szakmai igényei szerint gondoskodik a könyvtári anyagok beszerzéséről, megfelelő elhelyezéséről, minőségének és mennyiségének megőrzéséről, az állomány bővítéséről;
- b) rendeli, katalogizálja és feldolgozza a könyveket;
- c) gondoskodik a napilapoknak és folyóiratoknak az alkotmánybírók igényeinek megfelelő szétosztásáról;
- d) könyvtáron belüli és könyvtárközi kölcsönzési tevékenységet végez;
- e) közreműködik egy-egy határozat-tervezethez kapcsolódó szakirodalmi összeállítás elkészítésében;
- f) beszerzi és az alkotmánybírók és a munkatársak rendelkezésére bocsátja a külföldi szakfolyóiratok tartalomjegyzékét;
- g) ellátja az alkotmánybírói törzskarokat és a Főtitkárságot az Alkotmánybíróság Határozatai éves köteteivel és a munkájukhoz szükséges kiadványokkal.

10. A gazdasági főosztály és az Alkotmánybíróság gazdasági szervezete

- 10.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának költségvetési, pénzügyi, gazdálkodási, üzemeltetési, fenntartási, gépkocsi-üzemeltetési, belső ellenőrzési és humánpolitikai feladatait a gazdasági főosztály látja el. A gazdasági főosztályt a gazdasági főigazgató vezeti.
- 10.2. A gazdasági főosztály egyben az Alkotmánybíróság gazdasági szervezete is, melyet a gazdasági főigazgató irányít és ellenőriz.
- 10.3. A gazdasági főigazgató az Alkotmánybíróságnak mint költségvetési szervnek az államháztartásról szóló jogszabályok szerinti gazdasági vezetője.
- 10.4. A gazdasági főosztály egységei
  - a) a gazdasági főosztály titkársága
  - b) a pénzügyi és számviteli egység
  - c) a műszaki ellátási egység
  - d) a személy- és munkaügyi referens
  - e) a gépkocsi-üzemeltetési egység
- 10.5. A gazdasági főosztály mint gazdasági szervezet működésének részletes rendjét az államháztartásról szóló jogszabályok szerinti ügyrendje állapítja meg.
- 10.6. A gazdasági főigazgató
  - a) az elnök irányítása mellett ellátja az Alkotmánybíróság működésével összefüggő gazdálkodási és pénzügyi feladatokat;
  - b) elkészíti az éves költségvetési tervet, valamint a féléves és éves beszámolót a költségvetési gazdálkodásról;
  - c) gazdálkodik az éves költségvetési előiránnyal;

- d) végrehajtja a számvittel, a bankszámlavezetéssel, a pénzellátással, az előirányzat-gazdálkodással, a költségvetési adatszolgáltatással, a beruházásokkal kapcsolatos pénzügyi-gazdasági tevékenységgel, valamint a vagyonkezeléssel, vagyonhasznosítással, anyaggazdálkodással, a közétkeztetés megszervezésével kapcsolatos feladatokat;
  - e) vezeti a gazdasági főosztály munkáját, irányítja és ellenőrzi a gazdasági szervezetet;
  - f) utasítást ad a vezetése alatt álló szakmai, szervezeti egységeknek a gazdasági teendők végrehajtásához;
  - g) a hatáskörébe tartozó gazdasági intézkedéseket hoz;
  - h) ellenjegyzi a gazdasági kihatású kötelezettségvállalásokat, intézkedéseket hoz a vonatkozó szabályzat alapján;
  - i) felel a külön szabályzatok szerint az Alkotmánybíróság Hivatalának gazdálkodásáért, a költségvetés végrehajtásáért, az ésszerű és takarékos pénzfelhasználásért;
  - j) kapcsolatot tart a költségvetési feladatokat ellátó minisztériummal és az Állami Számvevőszékkel;
  - k) szakmai értekezleteken elemzi és értékeli a vezetése alatt álló szervezeti egységek tevékenységét;
  - l) meghatározza a közvetlen vezetése alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek munkaköri leírását;
  - m) minősíti a vezetése alatt tevékenykedő ügyintéző köztisztviselőket;
  - n) engedélyezi az irányítása alá tartozó szervezeti egységek ügyintéző köztisztviselőinek szabadságát;
  - o) kiadmányozza a közvetlen vezetése alatt álló szervezeti egységek levéltervezeteit.
- 10.7. A gazdasági főosztály titkársága
- a) támogatja és segíti a gazdasági főigazgató munkáját;
  - b) kezeli és nyilvántartja a gazdasági főigazgatóhoz beérkező és tőle kimenő iratokat, az iratkezelési szabályzatnak megfelelően iktatja az iratokat az elektronikus iktatókönyvben;
  - c) nyilvántartja a gazdasági főigazgató napi, heti, havi programját;
  - d) elvégzi az adminisztrációt, a leírási és postázási munkákat;
  - e) elvégzi a gazdasági főosztály levelezésével kapcsolatos szövegszerkesztési, postázási feladatokat.
- 10.8. A pénzügyi és számviteli egység
- a) ellátja az önállóan gazdálkodó költségvetési szerv és az Alkotmánybíróság Hivatalának operatív gazdálkodási feladatait;
  - b) elkészíti a bizonylatolásra, a kötelezettségvállalásra, az utalványozásra irányadó szabályzatot, biztosítja az abban meghatározott előírások érvényesülését;
  - c) tervezi az Alkotmánybíróság éves gazdálkodását;
  - d) közreműködik az Alkotmánybíróság költségvetése tervezetének összeállításában;
  - e) gondoskodik az Alkotmánybíróság Hivatalának pénzügyi, számviteli munkájához kapcsolódó főkönyvi és analitikus nyilvántartások vezetéséről;
  - f) előkészíti az éves és féléves zárszámadásról szóló beszámolót;
  - g) elvégzi a költségvetési szervek beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeiről szóló jogszabályok szerint a bank-, a pénztár-, a szállító- és vegyes tételek alapbizonylatainak kontírozását;
  - h) elkészíti az Alkotmánybíróság Hivatalának számlarendjét és számlakeretét;
  - i) az Alkotmánybíróság Hivatalának működésével kapcsolatos feladatok keretében ellátja a könyvelést, a pénzügyi adminisztratív feladatokat;
  - j) nyilvántartja a vállalt kötelezettségeket, a dolgozói lakástámogatásokat;
  - k) vezeti a szállítói számlák nyilvántartását és ellenőrzi a számlák tartalmát;
  - l) kiállítja a banki bizonylatokat, intézi a banki kapcsolatból eredő feladatokat;
  - m) elkészíti a pénzkezelési szabályzatot, kezeli a pénztárat;
  - n) gondoskodik a valutakezelési szabályok betartásáról;
  - o) gondoskodik a számviteli és pénzügyi bizonylatok tárolásáról, a szigorú számadású nyomtatványok kezelésére vonatkozó szabályok érvényesítéséről;
  - p) elemzéseket készít az Alkotmánybíróság Hivatalának gazdálkodásáról;
  - q) ellátja a bérszámfejtési feladatokat;
  - r) gondoskodik az intézményt érintő adó- és társadalombiztosítási előírások érvényesítéséről;
  - s) elvégzi a hivatalos külföldi utazások költségelszámolását;
  - t) költségvetési adatszolgáltatást teljesít;
  - u) vezeti a tárgyi eszközgazdálkodáshoz kapcsolódó analitikus nyilvántartást;
  - v) elvégzi az évenkénti leltározási feladatokat, gondoskodik azok értékeléséről;

- w) vezeti a helyiség-nyilvántartást, abból adatokat szolgáltat;
  - x) folyamatosan ellenőrzi az előirányzat-felhasználást.
- 10.9. A műszaki ellátási egység
- a) előkészíti a beruházások megvalósítását érintő műszaki, gazdasági döntéseket;
  - b) javaslatot tesz a nagy értékű tárgyi eszközök beszerzésére, közreműködik a beszerzésükre vonatkozó pályázatok kiírásában, elbírálásában;
  - c) együttműködik az épület- és gépfelújítási munkák elvégzésére irányuló ajánlatok bekérésében, a legkedvezőbb ajánlat kiválasztásában;
  - d) megszervezi és lebonyolítja a felújítási, javítási, karbantartási munkákat, ellenőrzi azok teljesítését, igazolja a teljesítést;
  - e) ellátja a tűzvédelmi, tűzrendészeti teendőket, kapcsolatot tart a területi tűzoltósággal;
  - f) gondoskodik a tűzvédelmi felszerelések karbantartásáról, azok működőképességéről;
  - g) teljesíti a munkavédelmi szabályzatban előírt feladatokat, ellenőrzi azok végrehajtását, betartását;
  - h) ellátja a központi épület üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat;
  - i) ellenőrzi a vezetői szobák, üléstermek, tárgyalótermek, közös területek rendezettségét, a berendezési, felszerelési tárgyak épségét, használhatóságát, szükség szerint gondoskodik soron kívüli javításukról;
  - j) folyamatosan karbantartja az energiaellátó központot és az elosztó hálózatot;
  - k) elvégzetteti a nagyobb karbantartási munkákat (kazánház, villamos főelosztók, tartalék áramforrások);
  - l) működteti az épület telekommunikációs hálózatát és szolgáltatásait, gondoskodik fejlesztésükről;
  - m) beszerzi, vagy más módon biztosítja az iroda- és híradástechnikai eszközöket, üzemelteti azokat és biztosítja karbantartásukat;
  - n) gondoskodik a felügyelete alá tartozó épületekben a rendezvények technikai feltételeinek meglétéről;
  - o) évente elkészíti a hatáskörébe tartozó üzemeltetési, karbantartási, felújítási, fejlesztési és beruházási költségek tervezetét;
  - p) középtávú terveket készít (készíttet) a központi épület felújítására;
  - q) elvégzi a hivatali iratok sokszorosítását;
  - r) gondoskodik a hivatali kisebb javítási munkálatok elvégzéséről, ellenőrzi a karbantartók tevékenységét;
  - s) gondoskodik a napi takarítási feladatok ellátásáról.
- 10.10. A személy- és munkaügyi egység
- a) a megválasztásról szóló országgyűlési határozat alapján előkészíti az elnök és az alkotmánybírók illetmény-megállapítását;
  - b) megállapítja a jubileumi jutalomra jogosító közszolgálati idő kezdő időpontját, előkészíti az önálló szervezeti egységek köztisztviselőinek és közszolgálati ügykezelőinek közszolgálati jogviszonya, valamint munkavállalóinak munkaviszonya keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos ügyeket;
  - c) ellenőrzi a közszolgálati jogviszony, munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételek meglétét; áthelyezés esetén munkáltatói utasítás alapján megteszi a szükséges intézkedéseket;
  - d) értesíti a pénzügyi és számviteli egységet, valamint a műszaki ellátási egységet a munkához kapcsolódó juttatások kifizetése érdekében;
  - e) előkészíti a teljesítményértékeléshez, minősítéshez szükséges okiratokat, a minősítési ütemtervet; felkérésre közreműködik a minősítések, teljesítményértékelések előkészítésében;
  - f) figyelemmel a minősítés és teljesítményértékelés eredményére, a munkáltató intézkedése alapján elkészíti az átsorolások, illetményemelések, címadományozások, vezetői megbízások iratait;
  - g) a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott illetményalap alapján kiszámítja a tisztségviselők, a vezető és ügyintéző köztisztviselők, a közszolgálati ügykezelők illetményét és a fizikai alkalmazott munkavállalók munkabérét;
  - h) kiadja a munkáltatói igazolásokat;
  - i) előkészíti az éves képzési, átképzési, továbbképzési tervet, illetve beszámolót;
  - j) figyelemmel kíséri a képzési előírások hatályosulását;
  - k) előkészíti, nyilvántartja, ellenőrzi a tanulmányi szerződéseket;
  - l) a tisztségviselőkről, köztisztviselőkről, közszolgálati ügykezelőkről és munkavállalókról a vonatkozó jogszabályok alapján nyilvántartást vezet;
  - m) előkészíti a szabadságolási tervet; kiszámítja, és írásban közli a dolgozók éves szabadságát, nyilvántartja és ellenőrzi annak igénybevételét;

- n) kezeli a munkaidő-nyilvántartó rendszert;
- o) munkáltatói utasítás alapján közreműködik a fegyelmi és kártérítési ügyek előkészítésében és lebonyolításában;
- p) előkészíti a nyugdíjazásokkal kapcsolatos iratokat;
- q) nyilvántartja a közszolgálati és más jogviszonyban dolgozók létszámát és kapcsolódó rendszeres juttatásait;
- r) a főtitkárral együttműködve eleget tesz a vagyonynyilatkozatokkal kapcsolatos adatszolgáltatásoknak;
- s) figyelemmel kíséri a munkaügyi tevékenységet érintő jogszabályi változásokat, előkészíti az ezzel összefüggő hivatali szabályzatmódosításokat, utasításokat, körleveleket;
- t) eleget tesz a kötelező és az egyedi adatszolgáltatási feladatoknak, elkészíti az egyéb munkaügyi jelentéseket;
- u) elvégzi a munka- és személyügyi, munkaegészségügyi feladatokat, a foglalkoztatással összefüggő statisztikai tevékenységet.

10.11. A gépkocsi-üzemeltetési egység

- a) a gépkocsi-üzemeltetési referens (garázsmeister)
  - a) szervezi a gépkocsivezetői, futár, és kézbesítési feladatok ellátását (diszpécseri szolgálat);
  - b) ellátja a hivatal gépjármű állományának üzemeltetésével járó feladatokat, kapcsolatot tart a karbantartást és a szervizt ellátó vállalattal.
- b) a gépkocsivezetők
  - a) az alkotmánybíró rendelkezéseinek megfelelően vezetik, és gondosan üzemeltetik a szolgálat ellátására rendelkezésükre bocsátott gépjárművet;
  - b) ellátják a gépjárművek üzemeltetésével kapcsolatos ügyviteli teendőket.

IV. Az Alkotmánybíróság Hivatalának működési rendje

11. Általános szabályok

- 11.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának munkatársai együttműködnek az Alkotmánybíróság és a hivatal feladatainak végrehajtása érdekében. Az önálló szervezeti egységek közötti együttműködés kialakításáért a szervezeti egységek vezetői a felelősek. A feladatkörükbe tartozó, de más szervezeti egység feladatkörét is érintő ügyekben a szervezeti egységek kötelesek egymást tájékoztatni, és tervezett intézkedéseiket előzetesen egyeztetni (együttműködési kötelezettség).
- 11.2. Az elnök az önálló szervezeti egységek közötti szorosabb együttműködést igénylő, összetett megközelítésű vagy kiemelt feladatok hatékony megoldása, illetve az ezekhez szükséges javaslatok kidolgozása érdekében a feladat eseti elvégzésére csoportos munkavégzést rendelhet el, vagy az önálló szervezeti egységekben foglalkoztatott munkatársakból munkacsoportot hozhat létre, mely az elnök közvetlen szakmai irányítása mellett működik.
- 11.3. A hivatali szabályzatokat és utasításokat a főtitkár tartja nyilván, és gondoskodik róla, hogy azok az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatottak számára megismerhetőek legyenek. Az Alkotmánybíróság Hivatalának érvényes szerződéseit a gazdasági főigazgató tartja nyilván. A szabályzatokat, utasításokat és szerződéseket a rájuk vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell nyilvánosságra hozni, illetve közérdekű adat kiadására vonatkozó kérelem esetén kiadni. A nyilvánosságra hozatal és a kiadás a nyilvántartásra kötelezett tisztségviselő feladata.

12. A munkáltatói jogok gyakorlása

- 12.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalánál foglalkoztatottak felett a munkáltatói jogokat az elnök gyakorolja. Az Alkotmánybíróság elnöke a szervezeti egységek munkatársai felett a kinevezés, a felmentés, a tanácsadói (főtanácsadói) munkaköri megbízás címadományozás, és a fegyelmi jogkör gyakorlása kivételével az egyéb munkáltatói jogokat az önálló szervezeti egységek vezetőire ruházhatja.
- 12.2. Az Alkotmánybíróság elnöke indokolt esetben az egyéb munkáltatói jogokat esetileg vagy általános érvénnyel visszaveheti, erről azonban legkésőbb a munkáltatói intézkedés időpontjában tájékoztatja az érintett önálló szervezeti egység vezetőjét.

13. Az Alkotmánybíróság Hivatalának munkarendje és a munkaidő

- 13.1. A teljes heti munkaidő heti negyven óra. Az elnök a kinevezésben az önálló szervezeti egység egyéb munkáltatói jogokat gyakorló vezetőjének javaslatára a teljes heti munkaidőnél rövidebb heti munkaidőt is megállapíthat (részmunkaidő).
- 13.2. A negyven órás hivatali munkaidő munkanapokon hétfőtől csütörtökig 8 órától 16 óra 30 percig, pénteken 8 órától 14 óráig tart. A részmunkaidőben foglalkoztatottak munkarendjét az elnök állapítja meg.
- 13.3. Hivatali időben folyamatos jelenlétet kell biztosítani az elnök titkárságán, a főtitkársági titkárságon és a kezelőirodán.
- 13.4. A fizetett munkaközi szünet (ebédidő) 30 perc, amely 12 óra és 14 óra között vehető igénybe.

- 13.5. Indokolt esetben, az elnök rendelkezése alapján, az Alkotmánybíróság Hivatala ügyeleti rendszerben is működhet. Ennek során – az önálló szervezeti egység vezetőjének eltérő rendelkezése alapján – szervezeti egységenként legalább egy hivatali foglalkoztatott 8 és 12 óra között ügyeletet ad.
- 13.6. A jogszabályban meghatározott esetet kivéve, munkanapokon hétfőn, kedden és szerdán 10 és 12 óra, valamint hétfőn és kedden 14 és 16 óra között valamennyi köztisztviselő – akár rögzített, akár rugalmas munkaidőben dolgozik – köteles a munkahelyén tartózkodni (törzsidő). Nem köteles törzsidőben a munkahelyén tartózkodni a gépkocsivezető és az a munkatárs, akinek rögzített munkaideje eltér a hivatali időtől, valamint az a foglalkoztatott, akinek távollétét az elnök – az önálló szervezeti egység vezetőjének javaslatára – írásban engedélyezte.
- 13.7. A rögzített munkaidő megegyezik a hivatali idővel. Az ettől eltérő rögzített munkaidőt a foglalkoztatott munkaszerződésében, illetve munkaköri leírásában kell meghatározni.
- 13.8. Rugalmas munkaidő engedélyezése esetén a munkaidőkeret a hónap 21. és a rákövetkező hónap 20. napja közötti időszakra eső munkanapok száma szorozva 8 órával. A munkaidőkeretet 6 és 22 óra között kell kitölteni (peremidő) a hónap 21. és a rákövetkező hónap 20. napja között.
- 13.9. A távollévő foglalkoztatott helyettesítéséről az önálló szervezeti egység vezetője gondoskodik. A munkavégzés zavartalanságának biztosítása elsősorban a helyettesítési rend szervezett meghatározásával, kivételesen a helyettesítést végző foglalkoztatott alkalmi kijelölésével történik.
14. Az Alkotmánybíróság Hivatalának képviselete és rendelkezés a hivatal bankszámlája felett
- 14.1. Az Alkotmánybíróság Hivatalának általános képviseletét az elnök, saját feladatkörében a főtitkár és a gazdasági főigazgató látja el. Az elnök adott ügyben írásban felhatalmazhatja az önálló szervezeti egység vezetőjét, indokolt esetben az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott más köztisztviselőt is a hivatal képviseletére.
- 14.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalának nevében szerződéseket kötni általános hatállyal az elnök, saját feladatkörében a főtitkár és a gazdasági főigazgató jogosult. Kötelezettségvállalás esetén a szerződés megkötéséhez az elnök által kijelölt hivatali köztisztviselők valamelyikének ellenjegyzése szükséges.
- 14.3. Az Alkotmánybíróság és az Alkotmánybíróság Hivatalának bíróságok és hatóságok előtti, valamint az egyéb partnerekkel szembeni törvényes képviseletét az elnök, akadályoztatása esetén, illetőleg az elnök írásbeli rendelkezése alapján a főtitkár, illetve az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatott más köztisztviselő látja el. Az Alkotmánybíróság Hivatalának jogi képviseletére az elnök írásban meghatalmazhat jogi képviselet ellátására jogszabály alapján képesített személyt (ügyvédet, jogtanácsost, köztisztviselőt) is.
- 14.4. Az Alkotmánybíróság Hivatalának bankszámlája felett rendelkező tisztségviselőket a kötelezettségvállalási szabályzat állapítja meg.
15. A kiadmányozás rendje
- 15.1. A kiadmányozási jogot általános érvénnyel az elnök, feladatkörükben az önálló szervezeti egységek vezetői gyakorolhatják.
- 15.2. Az önálló szervezeti egységek vezetői a kiadmányozási jogot indokolt esetben, eseti jelleggel, írásban az adott egységnél foglalkoztatott köztisztviselőre ruházhatják.
16. Vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség
- 16.1. Az alkotmánybíró az Abtv. 11. §-a alapján a megválasztását követő harminc napon belül, majd ezt követően minden év január 31-ig, valamint a megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozatával azonos tartalmú vagyonyilatkozat tételére kötelezett.
- 16.2. Az Alkotmánybíróság Hivatalában foglalkoztatottak közül az alábbiak kötelezettek vagyonyilatkozatot tételére:
- főtitkár (esedékesség évenként);
  - gazdasági főigazgató (esedékesség évenként);
  - pénzügyi és számviteli ügyintéző (esedékesség: 2 évenként);
  - bér- és tb. ügyintéző (esedékesség 2 évenként);
  - gazdasági ügyintéző (esedékesség: 2 évenként);
  - gondnok (esedékesség: 2 évenként);
  - könyvtáros (esedékesség: 2 évenként);
  - belső ellenőr (esedékesség: 2 évenként).

17. Az Alkotmánybíróság Hivatalának pénzügyi és költségvetési ellenőrzése
- 17.1. Az Alkotmánybíróság Hivatala költségvetési gazdálkodásának belső ellenőrzése a vezetői ellenőrzés, a munkafolyamatba épített ellenőrzések és a függetlenített költségvetési belső ellenőrzés rendszerében valósul meg. A belső ellenőrzés célja, hogy annak révén a hivatal mint költségvetési szerv gazdálkodása mindenben megfeleljen a jogszabályoknak és a belső szabályozásnak, továbbá, hogy a gazdálkodás hatékony, ésszerű és takarékos legyen. A költségvetési belső ellenőrzés részletes szabályait az erről szóló hivatali szabályzat állapítja meg.
- 17.2. A függetlenített belső ellenőr külön megbízási szerződéssel alkalmazott, külső gazdasági-pénzügyi szakember, aki közvetlenül az elnök irányítása alatt áll. A belső ellenőr
- a) kidolgozza és jóváhagyásra előterjeszti az Alkotmánybíróság Hivatalának stratégiai, középtávú és éves belső ellenőrzési tervét, amelyet az elnök által történt jóváhagyást követően végrehajt;
  - b) kidolgozza és gondozza a költségvetési belső ellenőrzési kézikönyvet;
  - c) folyamatosan vezetői tájékoztatást ad;
  - d) vizsgálja a pénzügyi, irányítási és operatív működésre vonatkozó adatok, információk, beszámolók megbízhatóságát és megfelelő időben való rendelkezésre állását;
  - e) értékeli az ellenőrzés tapasztalatait, és javaslatot tesz az elnöknek a feltárt hiányosságok kiküszöbölésére;
  - f) vizsgálja a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer minőségét és szükség esetén javaslatot tesz korszerűsítésére;
  - g) ellenőrzi a jogszabályoknak, illetve az egyéb kötelező érvényű szabályoknak való megfelelést;
  - h) ellenőrzi az eszközökkel, forrásokkal való hatékony, takarékos gazdálkodást, valamint a vagyonmegővésről történő megfelelő gondoskodást;
  - i) részletes feladatait és hatáskörét a belső ellenőrzési kézikönyv állapítja meg.
- 17.3. Az Alkotmánybíróság Hivatala külső ellenőrzésének szabályait az erre vonatkozó jogszabályok tartalmazzák. Az ellenőrzésére jogosult külső szervezet képviselőjének megbízólevelét az elnök veszi át. A vizsgált szervezeti egység minden munkatársa köteles az ellenőrzést végző szervezet, illetve a képviselőjében eljáró személy részére a szükséges tájékoztatást megadni, jogosultság esetén a dokumentációs anyagokba történő betekintést engedélyezni, és az ellenőrzés végzéséhez a megfelelő feltételeket biztosítani. Az ellenőrzés lezárását követően a vizsgált szervezeti egység vezetője köteles érdemi intézkedéseket foganatosítani a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében.
18. Záró rendelkezések
- 18.1. E határozat 2012. március 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2007. (I. 9.) elnöki utasítás.
- 18.2. E határozat rendelkezései – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – nem érintik az Alkotmánybíróság Hivatalában a határozat hatálybalépését megelőzően létrejött közszolgálati jogviszonyok alapján járó juttatásokat és címeket.

Budapest, 2012. február 28.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

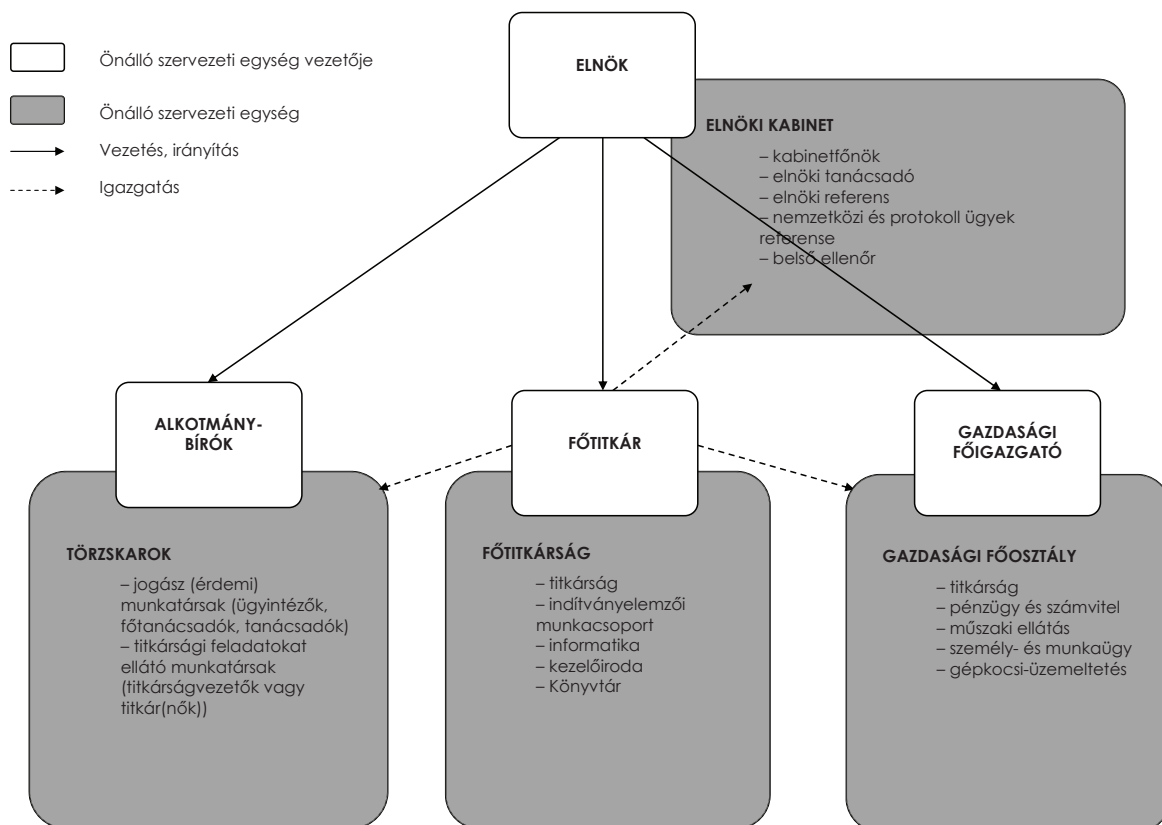
Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2181/2012.

1. számú melléklet az 1003/2012. (III. 9.) AB Tü. határozathoz

2. számú melléklet az 1003/2012. (III. 9.) AB Tü. határozathoz

Állománytábla

Szervezeti egység	Beosztás	Létszámkeret (fő)
<i>Alkotmánybírói törzskarok</i>	Alkotmánybíró	15
	Jogász (érdemi) munkatárs	45
	Titkárságvezető/titkár(nő)	15
<i>Elnöki kabinet</i>	Kabinetfőnök	1
	Elnöki tanácsadó	1
	Elnöki referens	1
	Nemzetközi és protokoll ügyek referense	2
	Belső (külső) ellenőr	0,5
	Főtitkárság	Főtitkár
Főtitkársági titkárság	Titkárságvezető/titkár(nő)	1
	Sajtóreferens	1
Indítványelemzői munkacsoport	Indítványelemző	5
Informatika	Informatikus	3
Kezelőiroda	Ügyintéző	3
	Ügykezelő	1
Könyvtár	Könyvtáros	1
<i>Gazdasági főosztály</i>	Gazdasági főigazgató	1
A gazdasági főosztály titkársága	Titkárságvezető/titkár(nő)	1
Pénzügyi és számviteli egység	Pénzügyi és számviteli ügyintéző	4
	Bér- és tb. ügyintéző	1
	Gazdasági ügyintéző	1
Műszaki-ellátási egység	Gondnok, tűz- és munkavédelmi ügyintéző	1
	Épületgépész	0,5
	Szakt munkás, egyéb fizikai alkalmazott	11
Személy- és munkaügyi egység	Humánpolitikus (személy- és munkaügyi referens)	1
Gépkocsi-üzemeltetési egység	Garázmester	1
	Gépkocsivezető	17
<i>Összesen</i>		<i>136</i>

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1055/2012. (III. 9.) Korm. határozata a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a magyar–román államhatárt metsző vízszállító vezeték építésének és üzemeltetésének szabályozásáról szóló Megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról

A Kormány

1. egyetért a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a magyar–román államhatárt metsző vízszállító vezeték építésének és üzemeltetésének szabályozásáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a vidékfejlesztési minisztert vagy az általa kijelölt személyt a Megállapodás bemutatott szövegének – a jóváhagyás fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külügyminisztert, hogy a Megállapodás szövege végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. jóváhagyja a Megállapodás kihirdetéséről szóló kormányrendelet tervezetét, és elrendeli a Megállapodás szövegének végleges megállapítását követően annak a Magyar Közlönyben történő kihirdetését.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1056/2012. (III. 9.) Korm. határozata az új Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2012–2013. évekre vonatkozó intézkedési tervéről

1. A Kormány
  - a) elfogadja az új Országos Fogyatékosügyi Programról szóló 10/2006. (II. 16.) OGY határozat alapján elkészített, az e kormányhatározat 1. mellékletét képező, az új Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2012–2013. évekre vonatkozó intézkedési tervét, és elrendeli annak végrehajtását;
  - b) felhívja a minisztereket, hogy az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtásáról készítsenek beszámolót, és azt küldjék meg a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszternek;
Felelős: valamennyi miniszter
Határidő: 2014. március 31.
  - c) felhívja a nemzeti erőforrás minisztert, hogy a b) pontban foglaltak szerint elkészített beszámolók alapján készítsen jelentést a Kormány számára az intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtásáról.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2014. július 31.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
3. Hatályát veszti az új Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2007–2010. évekre vonatkozó középtávú intézkedési tervéről szóló 1062/2007. (VIII. 7.) Korm. határozat.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1056/2012. (III. 9.) Korm. határozathoz

Az új Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2012–2013. évekre vonatkozó intézkedési terve

- I. Fogyatékossgal élő személyek támogatása, szociális szolgáltatások, gyermekvédelem, egészségpolitika
1. Elő kell készíteni a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosítását az egyenlő esélyű hozzáférés követelményének megvalósulása érdekében, továbbá – a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvényben foglaltakkal való összhang megteremtése céljából – a fogyatékossgal élő személy fogalma tekintetében.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
Határidő: 2012. szeptember 30.
Forrás: nem releváns
  2. Elő kell készíteni a látássérült személyek elemi rehabilitációs szolgáltatásának szakmai tartalmáról, valamint az elemi rehabilitációs központok működésének személyi és tárgyi feltételeiről szóló jogszabály tervezetét.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2012. december 31.
Forrás: nem releváns
  3. Elő kell segíteni a fogyatékossgal élő személyek otthoni időszakos felügyeletét és gondozását végző szolgáltatási rendszer országos kiterjesztését a fogyatékossgal élő személyeket gondozó családtagok munkaerő-piacra történő visszatérése, valamint rekreációja érdekében.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: 2013. évi költségvetési törvény szerint
  4. Képzéseket kell indítani és az intézményhálózat működését segítő szakmai mentorhálózatot kell kialakítani a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást, gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltása érdekében.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: TÁMOP 5.4.4 B
  5. Ki kell dolgozni a gyermekvédelmi szakellátás keretében ellátott, fogyatékossgal élő gyermekek és fiatalok nevelésében-gondozásában és ügyeik intézésében részt vevő szakemberek képzési és továbbképzési programját, biztosítani kell annak akkreditálását.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: költségvetési törvények a „Gyermekvédelmi fejlesztések, módszertani feladatainak ellátására” előirányzat;
TÁMOP 5.
  6. Meg kell vizsgálni az életvitelt segítő eszközök regionális szinten történő kölcsönzési rendszere kialakításának lehetőségeit.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: nem releváns
  7. Felül kell vizsgálni a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásának rendszerét a jelenleg rendelkezésre álló források hatékonyabb felhasználása érdekében, és szabályozási javaslatot kell készíteni a támogatási rendszer egyes elemeinek átalakításáról.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: nem releváns

8. Felül kell vizsgálni a fogyatékossgal élő személyek fogászati egészségügyi ellátását, mentését, betegszállítást a speciális szükségleteikhez igazodó ellátásuk biztosítása érdekében. Ennek során át kell tekinteni az e célból rendelkezésre álló pályázati lehetőségeket.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2012. december 31.

Forrás: nem releváns

9. Támogatni kell – az Autizmus Szakmai Műhely működtetésével – az autista személyek komplex (foglalkoztatási, szociális és pedagógiai) rehabilitációját; fejlesztések, képzések, valamint szakmai szttenderdek kidolgozását; továbbá az országos módszertani feladatok előkészítését, ellátását.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: folyamatos

Forrás: költségvetési törvények szerint

II. Akadálymentesítés, egyenlő esélyű hozzáférés

1. Elő kell készíteni az Országgyűlés, a központi államigazgatási szervek, az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa, az ügyészség, a bíróságok, a rendvédelmi szervek, továbbá a helyi és a kisebbségi önkormányzatok honlapjai akadálymentesítésének szabályait a WCAG 2.0 webes akadálymentesítési ajánlásban foglaltak szerint.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
belügyminiszter

Határidő: 2013. szeptember 30.

Forrás: nem releváns

2. Pályázati programot kell indítani a felsőoktatási intézmények részére jegyzetelő szolgáltatás bevezetése és működtetése céljából a fogyatékossgal élő hallgatók számára.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2012. december 31.

Forrás: Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló törvény 1. melléklet XX. fejezet 20/20/6 sor

3. Országos felmérést kell készíteni a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § f) pont fa)–fc) alpontja körébe tartozó közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megvalósításának aktuális állapotáról.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2012. szeptember 30.

Forrás: Európai Unió forrásokat támogató technikai keret

4. Pályázati programokat kell indítani a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megvalósulása érdekében a II/3. pont szerinti felméréssel feltárt hiányosságok orvoslására.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: TIOP 3.3.1 és a kapcsolódó regionális operatív programok

5. Modellprogramot kell indítani – a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás rendszerére építve – a kommunikációjukban súlyosan akadályozott, fogyatékossgal élő személyek önálló életvitelét elősegítő speciális kommunikációs szolgáltatás kialakítására, valamint az augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök kölcsönözhetőségének megteremtésére.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: TIOP 3.3.1 B

6. Info-kommunikációs akadálymentesítést kell végrehajtani a „Felelősen, felkészülten a büntetés-végrehajtásban” elnevezésű kiemelt projekt célcsoportjainak vonatkozásában.

Felelős: belügyminiszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2012. május 31.

Forrás: EKOP-1.1.6

7. Meg kell teremteni a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség vagyonkezelésében működő közhasznú épületek egyenlő esélyű hozzáféréseinek feltételeit.
Felelős: honvédelmi miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: költségvetési törvények szerint
8. Szolgáltatásszervezési és szabályozási javaslatokat kell kidolgozni közlekedési, fogyatékosügyei, valamint akadálymentesítési szakértők bevonásával a közlekedési rendszerek egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosítására.
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2012. szeptember 30.
Forrás: nem releváns
9. Folytatni kell a menetrend szerinti közösségi közlekedésben használt járművek és utasforgalmi létesítmények akadálymentesítését, valamint az utastájékoztatói rendszerek tekintetében az infokommunikációs akadálymentesítést.
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
belügyminiszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: 2013. évi költségvetési törvény szerint

III. Oktatás

1. Bővíteni kell a sajátos nevelési igényű tanulókat befogadó közoktatási intézmények körét. Segíteni kell az egyéni tanulási igényekhez alkalmazkodó oktatásszervezési formák, a differenciált fejlesztést biztosító módszerek alkalmazását a jó gyakorlatok adaptációjának, gyakorlati bevezetésének támogatásával.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatos
Forrás: TÁMOP 3.1.1; 3.1.5; 3.1.6; 3.4.2
2. Pályázati programot kell indítani az autizmus-specifikus fejlesztés és oktatás minőségi kritériumrendszerének bevezetéséhez, és a pedagógusok felkészülését szolgáló képzésben való részvételhez szükséges feltételek biztosítására.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatos
Forrás: TÁMOP 3.1.1; 3.1.5; 3.1.6;
Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló törvény 1. melléklet XX. fejezet 20/4/29 sor
3. Pályázati programot kell indítani a felsőoktatási intézmények hallgatóit segítő speciális mentori, koordinátori, tanácsadói, valamint tréning-szolgáltatások fejlesztése érdekében.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: TÁMOP 4.1.1 B
4. A magyar felsőoktatás képzési szerkezetébe építve meg kell teremteni a magyar jelnyelv és a speciális kommunikációs rendszerek – gyógypedagógiai intézményekben, továbbá óvodai nevelés, illetve iskolai nevelés és oktatás során történő – oktatásának, valamint a bilingvális módszerrel történő korai fejlesztés és gondozás, óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás személyi feltételeit.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: folyamatos
Forrás: nem releváns
5. Támogatni kell a felvételi eljárás során, valamint a tanulmányaik folytatása alatt – úgy a felsőoktatási törvény, mint a törvényhez kapcsolódó egyéb szabályozás útján – a felsőoktatásba jelentkező fogyatékossgal élő hallgatókat.
Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2012. december 31.
Forrás: nem releváns

6. Hangsúlyosabbá kell tenni az egészségügyi szakemberek felsőfokú alap- és szakképzésében, valamint az egészségügyi dolgozók továbbképzési programjaiban a fogyatékossgal élő személyek ellátásához szükséges módszerek és ismeretek oktatását.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: TÁMOP 6.2.2

IV. Sport, szabadidő

1. A turisztikai attrakciók és a szolgáltatásfejlesztési pályázatok kötelező elemeként kell megjeleníteni az egyenlő esélyű hozzáférés követelményét.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

Forrás: Regionális Operatív Programok

2. Javítani kell a sport-, szabadidős és rekreációs tevékenységek, rendezvények, termékek és szolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférhetőségét.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: költségvetési törvények szerint

3. Támogatni kell a sportoló fogyatékossgal élő személyek, valamint az integrált sportegyesületek számának növekedését.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: költségvetési törvények szerint

4. Elő kell segíteni a fogyatékossgal élő sportolók számára történő hazai és nemzetközi sportesemények rendezését a nemzetek közötti projektek és hálózatok támogatásán keresztül.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: költségvetési törvények szerint

5. Támogatni kell továbbképzések indítását a testnevelő tanárok, gyógytestnevelő tanárok, testnevelő-edzők, humánkineziológusok, gyógytornászok, sportszervezők, továbbá rekreáció és egészségsszervezők számára a fogyatékossgal élő személyek testnevelési és sporttevékenységének segítése érdekében.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: TÁMOP 3.1.6

6. Pályázati és egyéb programok útján támogatni kell a fogyatékossgal élő tanulók, fiatalok tanórán kívüli rendszeres, terápiás jellegű sportoktatását és egyéb sporttevékenységét az egészséges életmód iránti igényük felkeltése és ösztönzése érdekében.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: költségvetési törvények szerint;
TÁMOP 3.2.11

7. Támogatni kell speciális szakmai továbbképzések indítását az Országos Sportegészségügyi Hálózat megyei és kerületi sportorvosai számára a sportoló fogyatékossgal élő személyek részére sportorvosi szolgáltatást nyújtó sportegészségügyi hálózat fejlesztése érdekében.

Felelős: nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

Forrás: TÁMOP 6.2.2

V. Szakképzés, foglalkoztatás

1. Modellprogramot kell működtetni a már működő speciális segéd- és sporteszköz műhelyek tevékenységének országos kiterjesztése céljából, továbbá módszertani központot kell létrehozni a mozgáskorlátozott személyek foglalkoztatásának elősegítése érdekében.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2012. december 31.
Forrás: TÁMOP 1.4.2
2. Kutatást kell indítani a fogyatékossgal élő, valamint a megváltozott munkaképességű személyek szakképzésének fejlesztésére, amely foglalkoztathatóságuk érdekében feltárja a felnőttképzési programokba való bevonhatóságuk lehetőségeit.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: TÁMOP 2.2.1 tervezett második ütem tartalomfejlesztési alprojekt
3. Támogatni kell a fogyatékossgal élő felnőttek szakmai képzésbe való bevonhatóságát megalapozó előzetes képzési program kidolgozását.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: TÁMOP 2.2.1 tervezett második ütem tartalomfejlesztési alprojekt
4. Támogatni kell a fogyatékossgal élő tanulók, felnőttek szakképzésének alapjául szolgáló szakmai programok kidolgozását és tananyagok fejlesztését.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: TÁMOP 2.2.1 tervezett második ütem tartalomfejlesztési alprojekt
5. A pedagógus továbbképzés folyamán fel kell készíteni a speciális szakiskolákat az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, fogyatékossgal élő felnőttek szakképzésére.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
nemzeti erőforrás miniszter
Határidő: 2013. december 31.
Forrás: TÁMOP 2.2.1. tervezett második ütem tartalomfejlesztési alprojekt
6. Pályázati programot kell indítani a civil szervezetek számára, hosszútávon működtethető, új típusú, innovatív kísérleti foglalkoztatási programok kifejlesztésére, gyakorlati kipróbálására, amelyek elősegítik a hátrányos helyzetű (így különösen a megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő) munkanélküliek nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedését.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: folyamatos
Forrás: TÁMOP 1.4.3

7. Adaptálni kell a rész-szakképesítések központi programjait a fogyatékossgal élő, valamint a megváltozott munkaképességű felnőttek képzésében, különös tekintettel a hiányszakmákra.
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
szakképesítésekért felelős miniszterek
- Határidő:* 2013. december 31.
- Forrás:* TÁMOP 2.2.1 tervezett második ütem tartalomfejlesztési alprojekt
8. Meg kell teremteni a megváltozott munkaképességű személyek átfogó állapotfelméréséhez és a rehabilitációs javaslat kidolgozásához szükséges infrastrukturális feltételeket.
- Felelős:* nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
- Határidő:* 2013. december 31.
- Forrás:* TIOP 3.2.2
9. Bővíteni és fejleszteni kell a képzések rendszerét, valamint a foglalkoztatáshoz kapcsolódó szolgáltatások támogatását biztosító hálózatot, továbbá létre kell hozni annak országos módszertani központját a fogyatékossgal élő, valamint a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében.
- Felelős:* nemzeti erőforrás miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
- Határidő:* 2013. december 31.
- Forrás:* TÁMOP 5.3.8 A
10. Korszerű dokumentációt kell készíteni a megváltozott munkaképességű munkavállalók egyenlő esélyű foglalkoztatásához és komplex rehabilitációjuk megalapozásához.
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter
- Határidő:* 2013. december 31.
- Forrás:* TÁMOP 5.3.8

A Kormány 1057/2012. (III. 9.) Korm. határozata az EUROPA CANTAT 2015. PÉCS kórusfesztivál rendezési jogának elnyerése esetén szükséges kormányzati intézkedésekről

A Kormány

- támogatja Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának az EUROPA CANTAT 2015. évi megrendezésére vonatkozó pályázatát, amelynek érdekében vállalja, hogy a rendezési jog elnyerése esetén az EUROPA CANTAT 2015. évi megrendezéséhez 2013–2015. évekre együttesen 476 000 eurónak megfelelő forintösszegű állami hozzájárulást tervez a központi költségvetésről szóló törvény előkészítése során a Nemzeti Erőforrás Minisztérium költségvetési fejezetében;
  - felhívja a nemzeti erőforrás minisztert és a nemzetgazdasági minisztert, hogy a központi költségvetés 2013–2015. évi tervezése során gondoskodjanak az 1. pont szerinti támogatás biztosításáról.
- Felelős:* nemzeti erőforrás miniszter
nemzetgazdasági miniszter
- Határidő:* a 2013–2015. évi költségvetés tervezése során

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1058/2012. (III. 9.) Korm. határozata
a magyar filmszakmai támogatási rendszerrel kapcsolatos egyes feladatok megosztásáról szóló
1203/2011. (VI. 21.) Korm. határozat módosításáról**

1. A magyar filmszakmai támogatási rendszerrel kapcsolatos egyes feladatok megosztásáról szóló 1203/2011. (VI. 21.) Korm. határozat 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. A Kormány a filmszakma támogatására rendelkezésre álló források hatékony felhasználása érdekében úgy dönt, hogy a Kormány irányítása alá tartozó költségvetési fejezetek forrásaiból
  - a) az egész estés játék-, dokumentum- és animációs filmek, továbbá a kísérleti filmek és a vizsgafilmek gyártása kizárólag a Magyar Nemzeti Filmalap Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságon keresztül támogatható,
  - b) a nem filmgyártást célzó egyéb mozgóképszakmai tevékenységek (így különösen az art-filmek terjesztése és az art-mozik működése, a mozgóképszakmai fesztiválok és rendezvények szervezése, folyóiratok és egyéb kiadványok kiadása) elsődlegesen a Nemzeti Erőforrás Minisztérium vagy a Nemzeti Kulturális Alap fejezetből támogatandók.”
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba és a hatálybalépését követő napon a hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A közigazgatási és igazságügyi miniszter 1/2012. (III. 9.) KIM határozata
a Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága tagjainak felkéréséről**

1. Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 6. § (8) bekezdésének c) pontjában meghatározott hatáskörömben eljárva a Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága elnökének *dr. Biró Marcellt* kérem fel.
2. A Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága további tagjainak
  - a) az Országgyűlés Hivatala részéről *dr. Soltész Istvánt*,
  - b) a Köztársasági Elnöki Hivatal részéről *dr. Cservák Csabát*,
  - c) a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről *dr. Latkóczy Antalt*, valamint
  - d) a Magyar Közlöny felelős szerkesztőjeként *dr. Borókainé dr. Vajdovits Évát* kérem fel.
3. Hatályát veszti a Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága tagjainak felkéréséről szóló 1/2010. (VII. 1.) KIM határozat.

Dr. Navracsics Tibor s. k.,
közigazgatási és igazságügyi miniszter

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Biró Marcell,
a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhú másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató.